Suçlu Talat Paşa

Mehmet Kamış 2005.05.04

Yeghisapet Kesabyan 105 yaşında. Lübnan'da yaşıyor. Tehcirin son tanıklarından. Türkçeyi çok iyi biliyor. 1915 yılında gerçekleşen tehcir sırasında Hatay'dan o zamanlar Osmanlı toprağı olan Suriye'ye gelmiş.

Seyahat sırasında çok zorluk çektiklerini, günlerce yürüdüklerini, kimse saldırmasın diye de askerlerin onları koruduklarını anlatıyor. Kesabyan ve akrabaları Bekaa Vadisi'nin Ancak bölgesine yerleştikten bir yıl sonra memleketi Samandağı'na geri dönerler. Burada evlenir. 23 yıl burada kalır. 1939 yılında Hatay Türkiye'ye dahil olunca Fransızların telkinleriyle Lübnan'a geri döner.

Aksiyon dergisinin son sayısında Haşim Söylemez'in kaleme aldığı, Selahattin Sevi'nin fotoğrafladığı 'Öteki Ermeniler' dosyası bu konuya bakışınızı çok değiştirecek. Beyrut'un göbeğinde Türkçe konuşan, Türkiye'yi adım adım izleyen, Anadolu'da yaşarken edindikleri gelenek ve görenekleri orada günümüzde de yaşatmaya devam eden 100 bin Ermeni'nin hikayesi sizi çok etkileyecek. Kablolu yayından sürekli Türk televizyonlarını izleyen, futbol ligimizden bir takım tutan, İbo'yu dinleyip Hakan Şükür'e hayran olan, kebap yiyen ve yediden yetmişe herkesin Türkçe bildiği bir yer Lübnan'daki Ermeni mahallesi.

1900'lerin başı Osmanlı için hakikaten talihsiz yıllar. Serüven peşindeki akılsız yöneticilerin başımıza bela ettiği 1. Dünya Savaşı'yla birlikte büyük devletlerin kışkırttığı milliyetçilik akımları Osmanlı'yı çok zorluyor; bu arada Rusya Ermeni milliyetçilerini kışkırtıyor. Doğu Anadolu karmakarışık. Rusya'nın kışkırttığı Taşnak çeteleri korku saçıyorlar. Bunlar bildik hikayeler. Ortada bir sorun var; ancak bu sorunun çözümü çok anlamsız. Talat Paşa'nın başını çektiği bir grup, garip bir kararla Doğu'da yaşayan bütün Ermenileri güneye sürme kararı alıyor ve bunu da ısrarla uyguluyor.

Hani şu; Abdülhamit'i derdest edip iktidara geçen, ardından ülkeyi 1. Dünya Savaşı'na sokan ve ülkenin paramparça olmasına sebep olan, posta memuru Talat Paşa. Doğu'daki karışıklığı çözmek için Taşnak çetelerini cezalandırmak yerine bütün çoluk çocuk, yaşlı sivil ne varsa bütün Ermenileri tehcire zorlamak gibi son derece akılsız ve hukuksuzca bir iş yapan, ahmakça soktuğu savaştan Osmanlı'nın yenilgiyle ayrılmasından sonra tası tarağı toplayıp Almanya'ya kaçan Talat Paşa.

Soner Yalçın'ın 'Efendi' kitabında 'Sabetaycı' diye tanımladığı Talat Paşa, bütün bunları başımıza açmakla kalmadı, bugün de ölümünden bilmem kaç yıl sonra ortaya çıkan not defterinde yaptıklarını abartarak yazıp başımıza çorap örmeye devam ediyor. Tarihçilerin en abartılı ifadelerinde bile tehcir edilen Ermeni sayısının 500 bini geçmezken, Talat Paşa'ya ait olduğu söylenen not defterinde bu sayı 924 bin gibi bir rakama ulaşıyor. Bu Talat Paşa'nın bizim kalemize attığı bir başka gol.

Bosna-Hersek'te yapılanlar hafızalarımızda henüz çok taze. Tam 110 bin Boşnak, tarihin ve dünyanın gözleri önünde katledildi. Çoluk çocuk demeden, kadın erkek ayırt etmeden binlerce insanı şehit edildi. Sonra ne oldu? Sırplar öldürdükleriyle kaldılar, Miloseviç'i savaş suçlusu ilan ederek Lahey'de yargılıyorlar. Alacağı ceza ne olacak ki? Tamamen sembolik bir olay. Miloseviç yargılandı, bütün Sırbistan aklandı. Batı, bütün tarihi utançlarını böyle birkaç kişiye yükleyerek kendini aklamayı beceriyor.

Ermeni tehciri, Osmanlı'nın ve Türklerin bir sorunu değil. Talat Paşa ve avenesinin sorunu. Zamanında halledilip çözülmesi gereken bir problem ustalıkla bütün Türklerin ve Türkiye'nin sorunu haline getirildi. Talat Paşa'nın inanç takipçileri, bu konuyu bütün bir devlete ve millete mal etmeyi başardı. Türkiye Cumhuriyeti zamanında Talat Paşa'dan ve Taşnakçılardan yaptıklarının hesabını sorarak bu konuyu çözmeliydi.

Sivil dünyada birbirleriyle bin yıl birlikte yaşamış Türklerle Ermeniler, karşılıklı olarak birbirlerinde çok derin izler bırakmışlar. İsteseler de bunları silip atamıyorlar. Bu izleri merak ediyorsanız bilgi dağarcığınıza bir şeyler ekleyecek olan Aksiyon dergisinin bu haftaki sayısında yer alan 'Öteki Ermeniler' dosyasını mutlaka okuyun.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Kırmızı çizgimi çizdim' dönemi bitti

Mehmet Kamış 2007.11.07

Kuzey Irak ve Güneydoğu'da kimin eli kimin cebinde belli değil. Olayları anlayabilmek için, yapılan eylemleri anlamlandırabilmek için kim kiminle iş tutuyor, kimin kimle çıkar birlikteliği var, onu çözmek lazım.

PKK'nın arkasında kim var, Barzani kiminle iş tutuyor, Talabani kimin adamı vs. Şu bir gerçek ki hemen hepsi de Ortadoğu'da hesabı olan büyük güçlerin bölgesel distribütörü gibi. Bir terör örgütü 30 yıl boyunca bir devletle savaşabilir mi? Savaşıyorsa, hâlâ birliğine saldırıyor, onlarca askerini şehit ediyor ve 8 tanesini de dağa kaldırıyorsa büyük güçlerden çok ciddi lojistik destek alıyor demektir. Ancak bu sorunu dış güçlere indirgemek ve buna sığınmak ne kadar doğru olur bilemiyorum. Terör ve bölücülüğü Türkiye sınırları içerisinde yenmeden binlerce kere Kuzey Irak'a girilse, hatta orası tamamen ilga edilse, sorunun çözüme ulaşma ihtimali yok. Peki Türkiye, terörü ve PKK'yı bu ülke sınırları içerisinde nasıl çözecek? Maalesef Türkiye'nin etkili yerlerinin düşünce sistematiği değişmiş değil. Hâlâ korkutarak, sindirerek yönetileceğini, kendi çizdiği yer yer anlamsız kırmızı çizgilerin varlığının devam edebileceğini düşünüyor.

Geçtiğimiz günlerde Org. Aytaç Yalman, Milliyet'ten Fikret Bila'ya verdiği röportajda bakın ne diyor: "PKK sorunu sosyal aşamadayken çözülmeliydi." Ve devam ediyor: "Bölge insanı kendini ifade etmek istiyor. Dilini konuşmak, şarkısını, türküsünü dinlemek istiyor, kültürünü yaşamak istiyor. Oysa bizler o dönemde Kürt yoktur diye eğitilmişiz. Kürtleri Türklerin kolu olarak görüyoruz, ortalıkta işte dağlarda gezerken, karda yürürken kart-kurt sesleri çıktığı için Kürt denilmiştir gibi tarifler dolaşıyor. O dönemde sosyal istekleri bile biz yıkıcı faaliyetler kapsamında görüyoruz." Pardon! Sosyal aşamadayken mi dediniz? Kültürlerin rahatça yaşaması, dillerini rahatça konuşabilmesi mi dediniz? Nasıl yani? PKK'yı besleyip büyüten bizim kırmızı çizgilerimiz miydi yani...

Yalman Paşa'nın söylemediklerini de ben söyleyeyim. PKK'nın taban bulması ve ortaya çıkmasındaki en büyük günah 12 Eylül yönetimine aittir. O dönemde bütün yurtta ve Güneydoğu'daki aşırı baskıcı yönetim ve tutuklananlara yapılan ağır işkenceler bölgenin siyasallaşmasına zemin hazırladı. Yaş ya da kuru demeden her dalın aynı kefeye konmasının faturalarını ödüyoruz. Anadiliyle konuşmayı yasaklayan, yok sayma ile problemlerin ortadan kalktığını düşünen bu anlayış, PKK'nın sere serpile büyümesine yardım ve yataklık etmemiş midir? Şimdi bir paşa çıkıp 'pardon yanlış yapmışız' diyor.

ABD'nin tek kırmızı çizgisi; çıkarları. Almanya'nın Fransa'nın kırmızı olan tek çizgisi stratejik hesapları. Binlerce kilometre öteden gelip yüzyıllardır birlikte yaşadıklarımızın bir kısmıyla bizden daha iyi irtibat kuruyorlar. Biz bu problemi çözmek için Washington'a gitmek zorunda kalıyoruz. Fransa'nın istediklerini vermek durumunda kalıyoruz. Ancak bir tarafıyla da hâlâ Kürtler içerisinde en çok taraftarı olan AK Parti. Aytaç Yalman'ın bugün söylediği adımlar yıllarca önce atılmış olsaydı, PKK terörü diye bir şeyi konuşmuyor olacaktık. En azından gelecek yılları kurtarmak için bugünden doğru adımları atmak zorundayız. 'Kırmızı çizgimi çizdim, herkes kırmızımdan hizaya girsin' demeyi bırakıp bu ülkeyi yeniden tanımlama vaktındeyiz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye'nin diş ağrısı

Mehmet Kamış 2008.02.20

Türkiye'yi PKK ile yordukları gibi başörtüsü yasağı ile de yoruyorlar. Toplumun, devletin, insanların, aydınların bütün enerjisini bu yasak harcıyor. Örtü yasağını savunanlar da, karşı olanlar da olayı sonuçlandırmak yerine sürekli tartışmayı tercih ediyor.

Birbirlerini suçluyorlar, itham ediyorlar, kamplaşma zemini oluşturuyorlar. Bu açıdan baktığımızda DSP Genel Başkanı Zeki Sezer'in söyledikleri çok önemli. Sezer, "Bütün enerjimizi, hiç çalışmayan, üretmeyen, yeni şeyler koymayanların heveslerini tatmin için harcıyoruz." diyor. "Hangi projelerle, hangi üretim projeleriyle Türkiye'yi kalkındıracağız? Atatürk Cumhuriyeti'ni daha ileriye taşımak için hangi atılımları gerçekleştireceğiz, bunu hiç konuşmuyoruz. Varsa yoksa Atatürk, laiklik, birlik... Olmuyor, olmadı. İşte 22 Temmuz'da yaptık. İnsanların karnı aç. Biz diyoruz ki 'senin karnın aç, ama boş ver, laikliği kurtar ve bize oy ver' diyoruz, bunu da kimse yutmuyor artık." diye konuşuyor.

Bu ülkenin; daha ileri gitmesi için hiç kafa yormayan, gelir seviyesi yüksek, geçinme derdi olmayan, üretmek zorunda kalmayan küçük bir azınlığın laiklik sorunu ülkenin enerjisini bitiriyor. Bu kesim, toplumun dişinin ağrıdığının farkında değil. Evet başörtüsü dinin her şeyi değil, Türkiye'deki en hayatî mesele değil; ama çok şiddetli bir diş ağrısı. Diş ağrısı bütün ağrıları bastırıyor. Diğer bütün hastalıkların, problemlerin üstünü örtüyor. İstediğiniz kadar 'diş ağrısından daha önemli problemler var' deyin. Kimseye sesinizi duyuramayacaksınız. Bu ağrı tedavi edilmedikçe bünyenin bütün dikkati oraya toplanacak.

Bazı aydınlarımız 'Türkiye'de türbandan acil sorunlar var' derken haklı olabilir, gerçekten de bu ülkenin acilen çözmesi gereken birçok sorunu var; ama bu binlerce üniversite öğrencisinin bayan olduğu ve başörtüsü taktığı ve kadın olduğu için mağdur edildiği gerçeğini örtbas etmiyor. En temel insan hakkı ihlalinin ortadan kaldırılması sürecinde 'ben oynamıyorum, bu benim sorunum değil' denmesinin tuhaflığını ortadan kaldırmıyor. Bir ülkede insanları tekdüze hale getirmek, nüansları ortadan kaldırmak ne kadar yanlışsa, insanlara en temel hakkının verilmesinde kararsızlık göstermek de o kadar yanlıştır.

Yerli, özgürlükçü, insan haklarından sonuna kadar yana, sosyal adalet gibi evrensel değerlere bağlı aydınlara her zaman ihtiyaç var ve Türkiye'yi idare edenler bunları kendi gerçekleriyle kabul etmek durumundadır. Ancak Türkiye'yi bu diş ağrısından bir an önce kurtarmak lazım. Diş ağrısı çeken insanlar nasıl başka bir şey düşünemezlerse, Türkiye'de büyük bir kesim başka bir konu düşünemez durumda.

Bu sorun çözüldüğünde dindarlar belki çok daha farklı konuları tartışmaya başlayacaklar kendi aralarında. İslam'ın modernite ile karşı karşıya gelmesinden kaynaklanan birçok mesele, üzerine hiçbir fikir yürütülmeden öylece bekliyor. Türkiye'deki dindar aydınların beyin enerjisinin büyük bir kısmı başörtüsü yasağına gidiyor. Bu konu varken başka bir şey tartışılmıyor.

Liberali, dindarı, solcusu Türkiye'yi seven herkes hadi el birliğiyle bu meseleyi bitirelim. Ben kendi adıma kadınlarımızın böylesine mağdur edilmesinden acı duyuyorum; ama en çok da zihinsel enerjimizin büyük bir bölümünün bu yasağa gitmesine üzülüyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

New York üzerinden mahalli seçimler

New York'un tarihini anlatan kitapları görünce insanın içi acıyor. Teknoloji ve bilimin hızla gelişmesine rağmen bu koca şehrin 80-90 yıl öncesine göre neredeyse hiç değişmediğini görmek gerçekten şaşırtıcı.

Ana karakteri yirminci yüzyılın başında belirlenen ve bazı detaylar haricinde hiç değişmemiş bir şehri gezerken Doğu'daki şehirlerin sürekli değişmesini anlamakta zorlanıyor insan. Türkiye Cumhuriyeti, kuruluşunda geçmişini reddettiği için eskiye dair ne varsa kurtulmak istediğinden kimliksiz ve kadük bir şehirleşme ortaya çıkmış. Sadece İstanbul'da değil, Anadolu'da yüzlerce yıllık şehir kültürü olan bütün yerleşim birimleri geçmişten getirdiği birikimleri yeni yüzyıla taşıyamamıştı. Eski mahalleler, camiler, arastalar, bedestenler yıllarca bakımsızlık ve onarımsızlıktan yıkılıp gittiler. Bugün Anadolu'daki birçok şehri gezdiğinizde oradaki hayatın 30-40 yıl önce başladığını düşünürsünüz. Bir şehirleşme politikası oluşturulmamasından dolayı yıllar içinde eskiyen ne varsa yıkılıp yerine yeni binalar, çirkin apartmanlar inşa edilmiş. Mesela İstanbul'da binlerce yılın birikimiyle birlikte Osmanlı'nın da en nadide tarihî ve kültürel mirasını taşıyan Suriçi adeta bir kültür talanına maruz kalmış. Dünyanın en güzel coğrafyasına ve kültürel birikimine sahip Boğaziçi'nin seksenli yıllarda nasıl talan edildiğini hepimiz biliyoruz. Şehirleşme kültürü olan bir devlet Suriçi'ne hiç ama hiç dokunmaz, orayı yaşayan bir müzeye dönüştürürdü. Ama Türkiye Cumhuriyeti'nin laiklikten başka öncelediği, önemsediği bir meselesi olmadığı için, bütün şehirlerimiz hâlâ ve hızla değişmeye, başkalaşmaya, yenileşmeye devam ediyor.

Yıllardır bu ülkede şehirleri yönetmeye hep müteahhitler, inşaat mühendisleri talip oldu ve kentleri birer inşaat merkezi gibi gördüler. İmara açılacak alanlar, değerlenen araziler belediye başkanlarının en çok kafa yorduğu konular oldu. Şehrin birikimi, kültürel yapısı, dokusu, kimliği hep geri planda kaldı. Devletin rejim krizlerinden başını kaldırıp da şehirler üzerine kafa yoracak hem hali yoktu hem de bunu çok anlamlı da bulmuyordu. Darbeler ve darbe süreçleri de şehirlerimizin, özellikle de İstanbul'un kimliksizleşmesindeki gizli aktördü. Bu süreçlerde bütün Türkiye gibi İstanbul da iki dudak arasına sıkışacak kadar korumasız kalıyordu. Bütün olağanüstü dönemleri derinlemesine incelediğimizde birçok gayri hukuki imar kararının o döneme denk geldiğini görmek mümkündür.

Şüphesiz şehirler seçimden seçime hatırlanacak yerler değil, onlar bizim kimliklerimizi gelecek nesillerimize taşıyacak en önemli araçlardır. Şehirlerimiz doksanlı yıllardan itibaren toparlanma sürecine girmiş olsalar da hâlâ bir üst akıla ihtiyaçları var. Birkaç yıllığına seçilen belediye başkanlarının belirlediği kent politikalarının süreklilik arz etmediği, başkanın değişmesiyle her şeyin sıfırdan ele alındığı ve büyük kaynak israflarının yaşandığı ortada. Hükümetin bir devlet politikası olarak şehirlerimizin üzerine eğilmesi ve politika üretmesi çok önemli. Belki böylece şehirler belediye başkanlarının yap-boz tahtası olmaktan kurtulabilir. Mahalli seçimlerin yaklaştığı şu dönemde kentlerimiz hem bir israf alanı olmaktan kurtarılabilir hem de yüzlerce yılın birikimi gelecek nesillere aktarılabilir. Bizim şehirlerimiz, üzerine daha çok kafa yorulmayı fazlasıyla hak ediyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başörtüsü gerginliğini Baykal çözer

Mehmet Kamış 2008.03.05

Türkiye neredeyse her gününü gerginlik ve stres içinde geçiriyor. Terör ya da başörtüsü tartışmalarıyla ülkede kavga ve çatışma ortamı sürekli canlı tutuluyor.

Türkiye, bir yandan gereksiz bir yorgunluk yaşarken bir taraftan da aşırı politize olmuş insanların oluşturduğu bir ülke haline geliyor.

Oluşan gerginliğin aslan payı kendini sosyal demokrat diye tanımlayan kesime ait. Bugüne değin ürettikleri tek politika, gerginlik stratejisi. Ortamı olabildiğince gererek birtakım güçleri laikliğin elden gittiğine inandırmak ve böylece darbe tehdidi ile ya siyasi kazanç elde etmek ya da darbenin şartlarının oluşmasını sağlamak... Bunun haricinde Türkiye'de yaşayan insanların problemleri için ürettikleri, dert ettikleri hiçbir politika yok. Dayandıkları ve ilgilendikleri tek konu olan 'laiklik'te de herhangi bir politika üretmiyorlar.

Oysa aklı başında bir sosyal demokrat partiye ne kadar da ihtiyaç var öyle değil mi? Ve aklı başında bir sosyal demokrat lidere. Bu ülke insanlarıyla devletin barışmasında, ülkenin lüzumsuz gerginliklerle yorulmasının önüne geçilmesinde, aklıselim ile hareket edecek bir lider ne kadar hayati görevler üstlenirdi oysaki...

CHP'nin ve Türkiye'nin laik elitlerinin hiçbir yeni politika üretmeden, askere yaslanarak siyaset yapma düşüncesi sürekli sağ partilerin iktidar olmasına neden oluyor. Toplumun değer yargılarıyla bu kadar aleni mücadele etmek, 22 Temmuz'da bir kez daha hezimete uğramalarına yol açtı. Bütün bu yenilgilerden ders çıkartarak, buna göre yepyeni politikalar üretmek gerekirken hiçbir ders çıkarmadan, üslubu daha da sertleştirerek eski politikalara devam etmek ne kadar akıllıcadır düşünmek lazım. Maalesef bugünkü CHP'nin ya da o düşüncedeki çevrelerin politikalarında darbeden başka çıkış yolu yok. Toplumu bu denli politize etmelerinin her dönem cezasını çekmiş olmalarına rağmen başka bir tarz ve yol denemeyi akıllarından bile geçirmiyorlar. Aslında Deniz Baykal normal zamanlarda çok aklı başında bir politikacı portresi çizmiyor değil. Toplumla barışık, halkın değer yargılarına saygılı bir sosyal demokrat lider iken havanın azıcık değişmesi onu herkesten çok daha fazla değiştiriyor. Herkesten daha çok geriyor toplumu. Çıkıp erkekçe doğruları söylemek yerine olabildiğince germeyi tercih ediyor. Ancak artık Deniz Baykal'dan, zor zamanlarda da erkekçe çıkıp 'yeter bu gerginlik' demesini bekliyor bu ülkenin insanları. "Ülkeyi sanal bir laiklik tehdidi altında tuttuğumuz yeter, bu denli politize olmuşluk herkese zarar veriyor, toplumun tabiatına uygun bir laiklik anlayışının, bir devlet anlayışının öncülüğünü yapacağım." demesini bekliyor. Dünya kimseye kalmıyor. Deniz Baykal gibi yaşı kemale ermiş insanlar, ahir hayatlarında, neden gerginlikten uzak, enerjisini daha güzel konulara yoğunlaştıran bir ülkenin var olması için çaba harcamazlar ki...

CHP Genel Başkanı Baykal'ın önceki gün 'bu sorun çözülür, ama şartlarım var' gibi bir laf etmesinin önemli olduğunu düşünüyorum. En azından çözüm gibi bir cümleyi sarf etmesi bile güzel.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ya benimsin ya toprağın

Mehmet Kamış 2008.03.08

Üniversite öğrencisi olduğumuz dönemden beri, bazen gülerek, bazen kızarak, bazen anlamsız bularak ama mutlaka takip ettiğimiz bir çizerdi Tan Oral. Cumhuriyet gazetesinde tıpkı Behiç Ak gibi bakmadan geçmediğimiz bir çizerdi.

Cumhuriyet gazetesini okumayı bıraktığım güne kadar her gün mutlaka takip etmeyi sürdürdüm. Farklı bir çizgisi ve anlatımı olduğu muhakkaktı. Cumhuriyet Gazetesi'nin işine son verdiğini duyunca dehşete düştüm. 'Bu kadar da değil' dedim. Cumhuriyet Gazetesi kendisiyle özdeşleşmiş, bütünleşmiş 30 yıldır çizen bu çizerini niye işten kovsun ki! Doğrusu işten kovulma gerekçesi kovulmayı daha da dehşetli bir hale getiriyordu. Fikri

hoşgörüsüzlüğün buraya geldiğini görmek, farklı olana bu kadar tahammül edememek doğrusu çok endişe verici bir gelişmeydi.

Çizer Tan Oral'ın işten atılma gerekçesi; 28 Şubat'ta Yeni Şafak Gazetesi'ne röportaj vermesi ve o röportajında türbanlı kızlara destek verdiğini söylemesiydi. Oral, Deniz Baykal'ı eleştiriyor, onun tavrını Kenan Evren'in tavrına benzetiyor, ayetlerle insanların inançlarının çürütülmeye çalışılmasına tepki gösteriyordu. "Oysa inanç tartışma dışıdır. İnanç ne savunulabilir ne de çürütülebilir." diyordu. Türbanlı kızları üniversiteye almayan rektörleri de eleştiriyordu. Aslında konu Tan Oral'ın ya da başka bir kişinin söylediklerinin doğru ya da yanlış olması değil. Bir insanın bu konularda çeşitli fikirleri olabilir. Başörtüsü serbestliğini destekler ya da karşısında olur. Veya farklı konularda farklı düşüncelere sahip olabilir. Bir gazete bir çizerle veya yazarla çeşitli nedenlerden dolayı yollarını da ayırabilir, bu gayet normal bir olay. Ancak Tan Oral'ın Cumhuriyet'ten kovulması, Türkiye'de yaşayan insanların nasıl bir politize olmuşluk içinde bulunduğunu gösteren çok önemli bir gösterge. Öyle bir gösterge ki bu, insana "biz nereye gidiyoruz?" sorusunu sorduruyor ve ciddi endişeye sevk ediyor. Farklı olan hiçbir şeye tahammül edemeyen bir sürece götürüyor bizi.

Bu süreç, bırakın karşı taraftakini anlamayı, kendisi gibi düşünmeyenlere hoşgörüyle bakmayı, kendi davulunu çalmayan kimseye yaşama hakkı tanımıyor. Kendisiyle aynı görüşün fanatiği değilse, aynı borazanda bir zurna değilse yaşamasının bile anlamı yok diye bakıyor. Bunun çok yanlış ve tehlikeli bir süreç olduğu kesin. Böylesine davranışlar medya aracılığıyla da iyice körükleniyor. Mesela 32. Gün, programlarını üniversite öğrencileriyle, her programı farklı bir üniversitenin kampüsünden yapıyor. Ama o programları izledikçe iyice dehşete düşüyor insan. Kimse kimseyi dinlemiyor, herkes slogan atar gibi konuşuyor. Kimsenin ne dediği anlaşılmıyor; ama sonuçta fındık kabuğunu doldurmayan bir meseleden dolayı insanlar olabildiğince geriliyor ve ötekini dinlemez hale geliyor. Öğrencilerin içine bırakılmış birkaç provokatör olayı iyice ajite ediyor. Çağrılan isimler de ateşe odun taşıma derdinde. Toplum tartışıyor adı altında olabildiğince ortalığın gerildiği, her şeyin siyah-beyaz noktasında değerlendirildiği bir hale dönüşüyor üniversiteler.

Toplum politize olduğu sürece nüanslar unutuluyor, herkes bir torbadan değerlendiriliyor, 'ya bizdensin ya düşman safındasın' demeye getiriliyor. Bu kadar politize olmuşluk, Türkiye'de değer üretimini düşürüyor, sanatın gerilemesine yol açıyor, mimariyi bitiriyor, şehirlerin talan edilmesine zemin hazırlıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Askerin durduğu yer

Mehmet Kamış 2008.03.12

Muhalefet ile Genelkurmay arasında yaşanan tartışmada tansiyon biraz düşmeye başlamış olsa da Türkiye'nin bu deneyimden çıkarması gereken önemli dersler var.

Problemin çıkışını hatırlayacaksınız; 29 Şubat günü Genelkurmay, 'başlangıç ve bitiş zamanı tamamen askerî gerekçe ve ihtiyaçlara göre belirlenen harekâtın tamamen durdurulduğunu' açıkladı. Bir gün önce bir yıl bile kalınabileceğini ima eden Genelkurmay'ın bir gün sonraki açıklaması kamuoyunda şaşkınlık meydana getirmişti. Baykal, operasyonun ABD'nin baskısıyla bitirildiğini söyleyerek çekilmeyi eleştirince ortalık karıştı. Büyükanıt, ertesi gün "Dışarıdan baskıyla çekildiğimizi ispatlasınlar üniformamı çıkarırım." dese de Baykal, "İnanmıyorum, şüphelerim var." diyerek eleştirilerine devam etti. Tartışmaya MHP de katılmıştı. Bahçeli, Genelkurmay'ın harekâtla ilgili bildirilerde kullandığı bazı ifadelerin terör örgütüne prestij kazandırdığını ileri sürdü. Genelkurmay, muhalefetin kendisine yaptığı eleştirilerin şaşkınlığı içinde ifadelerini daha da sertleştirerek cevap verdi: "Bu saldırılar TSK'nın terörle mücadele azmine hainlerden daha fazla zarar

vermektedir." Daha sonra Bahçeli'den Büyükanıt'ı, Büyükanıt'tan Bahçeli'yi itham edici açıklamalar geldi; Baykal Genelkurmay Başkanı'na, Genelkurmay Başkanı Baykal'a ağır sayılacak sözler söyledi.

Bir anda PKK'yı, Kuzey Irak operasyonunu unutup, ülkenin en önemli isimlerinin birbirini suçlayıcı sözlerini konuşur olduk. Sanıyorum PKK da öteden kıs kıs gülerek seyretti bu durumu. Aslında bir muhalefet partisinin ülkedeki icraatlarla ilgili eleştiride bulunması gayet normal bir durum. Yani kamuoyunda daha farklı bir beklenti varsa bunu dillendirmesi, hükümet edenleri bu konuda eleştirmesi, olması gereken bir konu. Hatta savaş ya da yurtdışına ordunun yapacağı operasyonlarla ilgili olarak bu tür eleştiriler yapması da onlardan beklenen şeyler.

Garip olan ordunun bir siyasi parti gibi davranıyor olması. Kuzey Irak'a girmenin de çıkmanın da kendisinin vereceği bir karar olduğunu düşünmesi. Oysa bu ne kadar yanlış bir anlayış. Bu ülkede de diğer çağdaş ülkelerde olduğu gibi savaş kararını Meclis veriyor ve bütün sorumluluk hükümete ve Meclis'e ait. Asker Kuzey Irak'tan çekilmişse buna karar verecek ve gelen eleştirileri de karşılayacak olan hükümettir. Çağdaş bir ordu da hükümetin vereceği kararlara göre hareket eder. Diğer türlü her hareket, son tartışmada olduğu gibi ülkenin gözbebeği orduyu yıpratır.

Dün Hürriyet gazetesinde Hüseyin Kıvrıkoğlu'nun açıklamalarını okuyunca da doğrusu irkildim. Eski Genelkurmay Başkanı Kıvrıkoğlu, "Hilmi Özkök'ün Genelkurmay Başkanı olmasını istemedim. Çünkü irticayla mücadelede daha etkin bir ismin başkan olmasını istedim." diyor. İşte bu tür sözler de askerin saygınlığını tartışmaya açan konulardan birisi. Herhangi bir askerî yetkilinin çaya çorbaya açıklama yapan, her konuda bir fikri olan, sürekli kamuoyu önünde duran bir tutum içinde olması orduyu gereksiz polemiklerin içine itiyor ve büyük zarar görmesine yol açıyor.

Askerin saygın yerde durmasını bu ülkedeki herkes istiyor. Saygınlığını korumak onun durması gereken yerde durmasını sağlamakla başarılır, diye düşünüyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Batı'da İslam'ın imajını kim düzeltecek?

Mehmet Kamış 2008.03.15

20. yüzyıl, İslam dünyasının topyekûn travma yaşadığı bir dönem oldu. İslam dünyası yeni yüzyılı, çok ağır bir yenilgiden çıkmış, önderi Osmanlı'yı kaybetmiş, pozitivizm ile inançlarının büyük tehdit altında olduğu halde karşıladı.

Denebilir ki bir asır boyunca da kendini toparlayamadı. Batı, maddî-manevî İslam dünyasının toparlanamaması için elinden geleni ardına koymadı; ancak şimdilik konumuz bu değil. Batı'daki İslam imajının yerle bir olduğu 11 Eylül olayının kimler tarafından yapıldığı hâlâ muğlaklığını koruyor olsa da imaj sorununda bu kez Batı'dakilerin çabalarından çok Doğu'nun çabasızlığını konuşmakta yarar var. Bugün Batı'daki İslam imajının olumsuz olmasında Müslümanların günahları da az değil.

60-70 yıl öncesine kadar dünyada Yahudilerin de çok olumsuz bir imajı vardı ve antisemitizm bir ideoloji olmuştu. Ancak bugün Yahudilerle ilgili geçmiş yılların kötü imajı neredeyse tersyüz olmuş durumda. Müslümanlar imajla ilgili bir çaba içine gireceklerse bu konuda Yahudilerin neler yaptıklarını incelemekte yarar var. Kuşkusuz imaj düzeltmekte, Yahudilerin kitle iletişim araçlarını kontrolü altında tutması çok büyük rol oynadı ve hâlâ da oynuyor. Sinema endüstrisinde gerek yönetmen, gerek yapımcı gerekse oyuncu bakımından

çok büyük Yahudi ağırlığı var. Dünyadaki büyük ajans ve gazeteler de Yahudi sermayedar ve yayın yöneticilerinin etkisi altında. Kitle iletişim ağlarındaki ağırlıklarıyla birlikte Yahudilerin Batı kamuoyunda yaptıkları imaj çalışmaları geçmişten gelen olumsuz düşüncelerin kırılmasına ve değişmesine neden oldu. Bugün de dünyanın en önemli iletişim ve sinema okullarındaki öğrencilerin ağırlıklı bölümünü Yahudiler oluşturuyor.

Batı'da İslam denince akla sadece intihar bombacıları ve terör geliyor. Bu, İslam adına çok kötü bir şey; ancak daha da kötüsü Müslümanların bunu düzeltmek için neredeyse hiçbir şey yapmıyor olması. Batı üniversitelerinde okuyan Müslüman öğrenciler hâlâ ağırlıklı olarak ekonomi, mühendislik gibi dallarda öğrenim görmeyi tercih ediyor. İletişim, televizyon, sinema gibi alanlara soğuk durmaları gelecekte bu imajın kırılması için bir şeyler yapılabilir ümidini de ortadan kaldırıyor. Üç tane bombacı İslam'ın ve yüz milyonlarca Müslüman'ın imajını yerle bir ediyor ve bütün İslam dünyası bunu seyrediyor. İslam'ın ruh zenginliğini, insan sevgisini, sonsuz zenginlikteki tarihini anlatacak bir sinema sanayisi yok. Sinema alanında dünya çapında yetişmiş birkaç Müslüman yönetmenden biri olan Mustafa Akat'ın da aptal bir intihar bombacısı tarafından katledilmesi trajedi değil de nedir?

20. yüzyıl, iyilik yapan Müslüman görüntüsünün neredeyse kaybolmasına yol açtı. Sebil yapmak, aşevleri açmak, yoksulları doyurmak, imarethaneler, okullar, hastaneler açmak en önemli İslamî gelenekler değil mi? İslam'ın Batı'da bir imaj sorunu var, bu imajın iyice yerleşmesi için gece gündüz çalışanlar da var; ancak bunu söyleyip durmanın bir anlamı yok. Müslümanlar, olumsuz imajı kırmak için ne yapıyor, bunu konuşmak lazım.

İslam'ın en temel öğretilerinden birisi olan iyilik yapmayı, başkası için fedakârlıkta bulunmayı Batı toplumları için de düşünmenin tam zamanı. Oysa Müslümanların ruhu sökülmüş Batı toplumlarına anlatacak ne kadar da çok şeyi var. Zaten bütün bu anti-propagandaya rağmen Batı'nın ruhuna hitap eden sufizm ve Mevlânâ inanılmaz ilgi görüyor.

Sempatik Müslüman imajıyla ilgili yaşadığım bir olayı da anlatmakta fayda var. Geçtiğimiz günlerde New Jersey Nets ile Orlando Magic'in maçını izledik. Maç Nets'in sahasında olmasına rağmen New York'taki Amity School'dan gelen 30-40 kadar öğrenci Türk bayraklarını açıp maç boyunca Hidayet'in lehine tezahüratta bulundu. Öylesine sempatik bir olaydı ki bu, bir müddet sonra yanımızda bulunan birçok Nets taraftarının da Hidayet'in attığı sayıları alkışlamaya başladığını gördük. Bu durum New York Times'a bile haber olarak yansıdı. Yani diyeceğim o ki; başta Amerika'da olmak üzere Batı toplumlarında Müslümanlarla problemi olmayan, İslam'ın mesajına açık çok büyük bir kitle var. Bizim yapmamız gereken, sadece bunun farkına varmak...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hiçbir güzel şey cezasız bırakılmaz

Mehmet Kamış 2008.03.19

Bir zamanlar ülkenin birinde zalim bir kral yaşarmış. O topraklardaki bütün zenginlikleri kendine toplar biraz da avanesine yedirirmiş. Halk ise o zenginlik içinde ancak karnını doyuracak kadar gelir elde edebiliyormuş.

Kralın oğlu halkın bu durumuna üzüldüğünden bir gün babasına isyan etmiş. Bu halk neden aç, neden bu kadar zenginlikten onlara da vermiyoruz, onlar neden istifade edemiyor, diye çıkışmış. Kral oğluna demiş ki: "İkimiz de iki erkek buzağı alıp besleyelim, ondan sonra bak sana ne göstereceğim." Babasının dediğini mecburen kabul etmek durumunda kalan prens aldığı erkek buzağıya öyle bir bakmış ki, bir müddet sonra zapt edilmez, kapılardan sığmaz bir boğa haline gelmiş. Kralın elinde olan buzağı ise açlıktan bir deri bir kemik,

hiçbir şeye direnmiyor, nereye isteniyorsa oraya gidiyor. Yönetilmesi ve gemlenmesi çok kolay. Kral oğluna dönmüş, 'Bu zenginliklerden halk niye istifade etmiyor şimdi anladın mı?' demiş.

Bizler nasıl büyüdük hatırlarsınız. Yerli malı haftası kutlardık ve okullara yerli malı diye portakal, elma, fıstık ve kuru kayısı götürüp bunları tüketmenin ne kadar da onurlu bir şey olduğunu öğrenirdik. "Fındık fıstık çıtır çıtır / Hem kan yapar hem ısıtır / Portakalın şırası var / Ondan bize faydası var." şiirini de göğsümüzü gere gere okurduk. Dış ülkelere fındık, kuru üzüm ve incir satan, krom gibi daha pek çok madenin dünyadaki en önemli üreticisi olmamıza rağmen onları hep hammadde olarak dünyaya gönderen, buna mukabil Avrupa'nın terk ettiği teknolojileri, hani çöpe atacağına bize ihraç ettiği bulunmaz bir pazardık. Elin Alaman'ı biz Cumhuriyet'i kurduğumuzdan beri iki kere yerle bir olmuş, ama en kısa sürede ayağa kalkmıştı. Diğer Avrupa ülkeleri de büyük bir dünya savaşını atlatmış, yaralarını hemencecik sarmışlardı. Biz bir türlü muasır medeniyetler seviyesine çıkamıyorduk, üstelik bizi yönetenleri oralara gönderiyor, orada okutuyor, bizi de kalkındırsınlar diye bakıyorduk; ama hâlâ fındık ve kuru üzümden başka bir şey satamıyor, sürekli olarak Batı'nın eski teknolojileri için iyi bir pazar olmaya devam ediyorduk.

Bizi yönetenler (bir de ülkenin bütün kaynakları akıtılarak zengin edilmişler) hep iyi yaşıyordu. Kendileri gibi çocukları da torunları da yurtdışında okuyor ve sadece büyük firmaların ülkedeki distribütörlüğünü yapıyorlardı. Ülkenin bütün zenginliği küçük bir azınlığın iyi yaşamasına yetiyordu. Biz ise ölmüyorduk ama dirilmiyorduk da. Tıpkı kralın buzağısı gibiydik. Geçinmekten ve karnımızı doyurmaktan başka bir şey görecek gözümüz yoktu. Türkiye'de ve dünyada dönüp duran çarkın farkına varacak kadar karnımız doymuyordu.

Bu çarkı Menderes biraz kırmaya çalıştı, idamla cezalandırıldı. Ama asıl bu çarka çomak sokan Turgut Özal oldu. Anadolu insanının gözünü açan, onu dünyaya taşıyan, üretmeyi öğreten Özal da yaptıklarını canıyla ödedi.

AK Parti'ye kapatma davası açıldı. Kapatma davasının gerekçelerine bakıldığında ne kadar da uyduruk ve sahte olduklarını herkes kabul ediyor. Belli ki kapatılmak istenmesinin asıl nedeni laiklik değil. Türkiye bölgede güç sahibi ve güç merkezi haline gelmiş, sadece Ortadoğu'nun değil bütün dünyanın farkına vardığı bir ülke olmuş. Fındık fıstık yerli malı olarak anılmaktan çoktan çıkmış. İhracat 100 milyar doları, gayri safi millî hasıla 500 milyar doları geçmiş, kişi başı millî gelir 10 bin dolara yaklaşmış ve birkaç yıl sonra daha nerelere varacağı belli değil. Ülke hızla dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri haline gelirken, birileri tabiî ki bu işe dur diyecek. Bütün bunlar cezasız kalırsa bu boğayı dünyada kim tutar?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sömürge laikliği

Mehmet Kamış 2008.03.22

Fransız Milli Bilimsel Araştırmalar Merkezi'nde Ortadoğu ve Türkiye uzmanı olarak çalışan Pierre Jean Luizard'ın Zaman'ın Paris muhabiri Ali İhsan Aydın'a verdiği röportaj maalesef Türkiye'de yeterince tartışılmadı.

Geçtiğimiz hafta Zaman gazetesinde yayınlanan röportajında Luizard, Türkiye'nin laiklik konusunda Fransa'daki modeli değil, Fransa'nın bir zamanlar sömürgesi olan Cezayir'de uyguladığı laiklik modelinin uygulandığını savunuyordu. Luizard; Anglo-Sakson sekülerleşmenin yeterince sert olmaması nedeniyle Kemalist elitler tarafından benimsenmediğini, bunun yerine Fransa modelinin örnek alındığını ifade ediyor, bu Fransız sekülerizminin de Türkiye'nin Osmanlı geçmişiyle sert bir kırılmayı sağladığını söylüyordu. Fransız uzman, ülkesinin, "Cezayir'de cemaatleri, halk İslam'ını, tarikatları bastırmak lazım. İslamî söylem devletin tekelinde

olmalı" anlayışıyla davrandığını, aynı laiklik anlayışının Türkiye'de de halen uygulanmak istendiğini söylüyor. Luizard, "Fransa'nın sömürgesi Cezayir'de uygun gördüğü bu laiklik uygulaması, İslam dünyasında Nasser, Burgiba ve Baas tarzı yönetimler için model oldu. Türk ve sömürge modelini uyguladılar." diyor.

Bilindiği gibi Tunus, Cezayir vs. gibi sömürge ülkelerinde bağımsızlıktan sonra iktidara gelen bütün yönetimler, sömürge döneminin uygulamalarına devam etti. O dönemin, toplumuyla problemli katı laik yönetim biçimlerini aynen sürdürdüler. Din sadece kontrol altına alınmıyor, olabildiğince de baskı altında tutuluyordu. Bu model Luizard'ın dediği gibi sömürge ülkelerinin, sömürgeci ülkeler tarafından kontrol edilmesi için üretilmiş bir formüldü. Bu nedenle İslam ülkelerinde demokrasi hiç uygulanmadı. Uygulanması, sömürgeci ülkelerin işine hiç de yaramayacaktı.

Sömürgeden kurtulduğu söylenen ülkelerde durum böyleydi, peki bu modeli ısrarla Türkiye'de uygulayanlar ve ısrarla da uygulamaya devam etmek isteyenler kimlerdi? Bugün bu anlayışı sürdürmek için yoğun gayret sarf edenlerin ulusalcı bir kimlikle ortaya çıkmaları da doğrusu pek yaman bir çelişki.

Devlet Türkiye'de sadece din üzerine böyle baskıcı davranmadı. Bütün farklılıklara, farklı olduğunu düşündüğü her şeye baskıcı davrandı. Onları yok sayarak yok edebileceğini düşündü. Ama hiçbir şey yok olmamıştı. Türkiye'de bugüne kadar bastırılmış bütün kimlikler demokratikleşmeyle birlikte yeniden gün yüzüne çıkıyor. Demokrasi, seksen yıldır tek kimlik üzerine yürütülen siyaset mühendisliğinin hiç ama hiç başarılı olmadığını gösteriyor. Türkiye, ya bu kimliklerle yeniden yüzleşecek ve kendini yeni çağa göre yeniden tanımlayacak ya da cebir, şiddet ve olağanüstü hallerle yönetmeye devam etmeye çalışacak.

Türkiye'de yaşayan insanların büyük çoğunluğu, kapatma davasının AK Parti'den çok; bir vatandaş olarak kendisine açıldığını düşünüyor. AK Parti üzerinden kendi inançlarıyla, değer yargılarıyla yeni bir hesaplaşmaya gidilmek istendiğine inanıyor. Bu nedenle birtakım güç merkezlerinin yaptığı her engelleme girişiminde AK Parti biraz daha güçlenecek. Güçlenme AK Parti ile olamasa da başka bir parti ile olur. Yani Türkiye'deki yerliler, artık okuyan, yazan, dünyayı gören, kendine saygı duyan yerliler, üç beş güç merkezinin sömürge laikliğini dayatmasını içine sindiremiyor. Türkiye'deki toplum, ne 27 Mayıs Türkiye'sinin ne de 12 Eylül Türkiye'sinin toplumu. Bir sömürge ülkesinin insanları gibi muamele görmek, tahammül edilesi bir şey değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

MHP'ye açık çağrı

Mehmet Kamış 2008.03.26

27 Nisan e-muhtırası ile AK Parti'nin kapatılma davasının birbirine benzeyen çok yönleri var. 27 Nisan bildirisinde halk, tercihlerine açıkça müdahale edilmesini doğru bulmadı ve buna cevabı 22 Temmuz'da verdi; beş yıl boyunca iktidarda yıpranmış bir partiyi yüzde 47 ile yeniden iktidara getirdi.

27 Nisan'da siyaset dışı bir yerden, halkın temel değerlerine yönelik müdahale edilmek istenmesi vatandaş nazarında olayı bir anda AK Parti olmaktan çıkarıp kendi varlığıyla ilgili bir konu haline getirmişti. Doğrusu halk, buna kimsenin beklemediği bir tepki gösterdi. O zamana kadar müspet muhalefet ile AK Parti'nin icraatlarından memnun olmayan kitlelerin önemli adreslerinden biri haline gelen DYP ile ANAP kötü bir oyunun figüranlığını yapmanın cezasını çok ağır ödedi. 27 Nisan'dan önce halkın değerleriyle mücadele etmek yerine iktidarın yanlış icraatlarının üzerinden siyaset yapan Mehmet Ağar yönetimindeki DYP (sonradan DP oldu) anketlerde barajı aşıyor görünüyordu. Ancak, kritik zamandaki yanlış tutumun faturası seçim sandığında ortaya çıktı ve DP yüzde 5,4'te kaldı.

Erkan Mumcu da, cumhurbaşkanlığı seçimlerinde kilit parti olmanın tadını çıkartıyor, o televizyondan bu televizyona koşuyordu. Ancak tarihî bir hata yapan Mumcu, sivil bir cumhurbaşkanının seçilmesini engelleyecek oyunun bir parçası haline gelince, derin Türkiye onu da affetmedi. AK Parti'nin yönetim biçimini beğenmemek, ekonomik ve sosyal politikalarını eleştirmek, dış politikadaki yaklaşımlarını doğru bulmamak gayet tabii bir davranıştır. İktidarı taşımak çok zordur ve AK Parti kadrolarının iktidardaki tavırları hoşa gitmeyebilir. İktidarı taşıyacak olgunlukta bulunmayabilir de. Ancak toplumun inandığı değerleri desteklediği için onu kapatmaya kalkmak, işi başka bir mecraya sokuyor.

MHP seçimlerden sonra bugüne kadar ülke yararı için ve toplumun değerleriyle barışık hareket etmeye çalıştı. 22 Temmuz seçimlerinden sonra birtakım güç odaklarının bütün beklentilerini boşa çıkarırcasına müspet hareket etti. e-muhtıra sürecinde CHP ile MHP'nin koalisyon kurmaları üzerine kurgulanan oyunu seçimden sonra da gösterdiği yapıcı tavırla bozdu. Bahçeli, ülkücü gençliğin kavgalara çekilerek kargaşa ortamının oluşturulmasını da engelledi. Onları kavgadan ve sokaktan uzak tuttu. Cumhurbaşkanlığı konusunda gösterdiği müspet davranış bütün hesapları altüst etti ve ülkenin kaotik bir ortama girmesinin önüne geçti.

Dedim ya 27 Nisan e-muhtırası ile AK Parti'nin kapatılmak istenmesi, topluma aynı şeymiş gibi geliyor. Şimdi MHP yine kritik bir eşikte duruyor. Halkın değerlerine muhalefet etmeden, yapıcı bir üslupla siyaset yapmak MHP'yi geliştiriyor ve büyütüyor. MHP'nin, AK Parti'nin yanına eklenmesini beklemek tabii ki son derece yanlış olur. Zaten böyle bir şey bekleyen kimse de yok. Hele de MHP gibi dominant karakterli bir partinin kendine has tavırları tabiî ki olacaktır. Ancak AK Parti'yi kapatma davası, tıpkı 27 Nisan e-muhtıra bildirisi gibi partiler üstü bir konu. Buradaki tavır ya da niyet, milletin bizzat kendisini, onun değerlerini kapatmaya yönelik bir girişim. MHP, 22 Temmuz'dan bu yana gösterdiği müspet hareket etme prensibinden asla vazgeçmemelidir. AK Parti'nin kapatılması adımına, toplumun nasıl baktığını çok iyi tahlil etmelidir. Aksi haldeki davranış, AK Parti'yi daha da güçlendirir MHP'yi zayıflatır.

Unutulmamalıdır ki, siyaset dışı oyunları bu toplum hiç sevmiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gladio ya da Ergenekon

Mehmet Kamış 2008.03.29

Ergenekon tipi örgütlenmeler bilindiği gibi Soğuk Savaş döneminde neredeyse bütün NATO ülkelerinde kurulmuş ve gayri nizami harp şartlarına göre yapılandırılmıştı.

Bilinen temel görevi; Sovyet etkisi altında kalan komünist partilerin iktidarı ele geçirmesini rutin dışı yollarla engellemekti. Bu yapı her NATO üyesi ülkede farklı isimlerle varlığını sürdürüyordu. İtalya'da Gladio, Yunanistan'da Sheep Skin, Belçika'da SDRA-8, Hollanda'da Command, Batı Almanya'da Gehne Harekatı, Avusturya'da Schwert, Fransa'da Rüzgar Gülü, İspanya'da GAL vs. Soğuk Savaş'ın bitmesinden sonra bütün bu rutin dışı oluşumlar birer ikişer tasfiye edildi. Çoğu ülkelerde öylesine tasfiye edildi ki dünya kamuoyu farkına bile varmadı. Ancak devletin kılcal damarlarına kadar giren İtalya'da bu tasfiye bir hayli gürültülü oldu.

Komünizmin dünyada çok etkili olduğu 1969-80 yılları arasında, İtalya'da tam 4.298 terör olayı meydana geldi. Daha sonra bu olayların büyük bir bölümünün Gladio tarafından yapıldığı ortaya çıkarılacaktı. Örgüt söz konusu olaylara, bir bölümünde bizzat eylemi yaparak, bazılarında patlayıcı ve silah temin ederek, bazılarında da tahrik ve yönlendirme yaparak iştirak etmişti. Bunların en büyüğü ise 1980 Ağustos ayında Bologna tren istasyonunda patlayan bomba ile 85 kişinin öldürülmesiydi. Başbakan Aldo Moro'nun Kızıl Tuqaylar görüntüsü

altında kaçırılarak öldürülmesini de Gladio gerçekleştirmişti. Ancak Antonio Di Pietro isimli süper yetkilerle donatılmış savcının başlattığı Temiz Eller operasyonu bu örgütün tasfiyesiyle sonuçlandı. Di Pietro tam 7.417 kişi hakkında suç duyurusunda bulundu. Eski Başbakan Craxi, 12 eski bakan ve birçok parlamenter hakkında tutuklama kararı verdi. Aslında bunlar bilinen konular. Soğuk Savaş'tan sonra ihtiyaç kalmayınca bunları tasfiye etmek gerekiyordu ve büyük yetkilerle donatılmış İtalyan yargısı bunların kökünü kazıdı.

Gladio türü yapılanmaların tabii ki, bir diğer NATO ülkesi ve komünizm tehdidi altında olan (NATO'nun varlığı için böyle bir tehdide ihtiyacı vardı) Türkiye'de ortaya çıkmaması düşünülemezdi. Bu örgüt Soğuk Savaş sürecinde Türkiye'de de tahmin edilemeyecek kadar çok iş yaptı. Ülkeyi 12 Eylül sürecine hazırladı. Faili hâlâ belli olmayan yüzlerce eyleme imza attı. Türkiye, İtalya gibi dokunulmaz kişi ve kurumların dokunulmazlığını kaldıramadığı için, 12 Eylül'den önce ve özellikle 90'lı yıllarda kaç faili meçhul terör eylemine imza attıkları tam olarak tespit edilemiyor. Ancak yüzlerce faili belli olmayan dosyanın adresi olarak orayı görmek sanıyorum haksızlık olmaz.

Örgüt, Soğuk Savaş'tan sonra diğer Batı ülkelerindeki gibi tam tasfiye edilecekken bundan vazgeçildi. Ona, rejimi koruma diye yepyeni bir görev tanımlaması yapıldı. Statükoyu koruyacak, değişimlerin ve gelişmelerin önüne geçecekti. Çağdaş demokratik ülkelerin kamuoyuna hoş gelecek bir gerekçe de bulunmuştu. Sözüm ona laikliği koruyorlardı bunlar. Laikliği koruma adı altında statükoyu koruyacaklardı. Statüko şu demekti; ülkenin bütün kaymağını yüzde üç-beşlik kesim yiyecek, onlar rahat ve muktedir yaşayacaklar, geri kalan büyük çoğunluk ise sürekli geçinme derdinde olacak. Türkiye, dünyaya kapalı bir ülke olarak varlığını sürdürecekti. Dünyaya açılan, gelirini sürekli artıran, yanına, sağına, önüne, komşularına, bölgesine bakan bir Türkiye, bu coğrafyada nelerin değişmesine neden olmazdı ki... Avrupa Birliği'ne girmek demek de, halkın iktidarı ele geçirmesi anlamına geliyordu. Dolayısıyla buna şiddetle karşı çıkmak gerekirdi.

Yürekli bir savcı çıktı; Türkiye'de Ergenekon'un üzerine gidiyor. Ne kadar çok yerden 'acıyor' diye bağırıyorlar farkında mısınız? 'Hadi uzlaşın ve bu Ergenekon çetesinin üzerine gitmeyin.' diyorlar. Diyenlerin boğazlarına kadar bu çetenin içinde olduklarını anlıyorsunuzdur sanırım...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yerliler, yabanlar ve MHP

Mehmet Kamış 2008.04.02

Bugün konuştuğumuz Ergenekon ve kapatma davasını daha iyi anlayabilmek için 9 Mart cuntasını enine boyuna bilmek ve tartışmakta yarar var.

Darbe arzuları kursağında kalmış, ülkeye Baas rejimi getirmek isteyen bir çetenin genetik şifrelerini ortaya dökmek, olayı anlama açısından son derece önemli. Örgütün içine sızarak onun deşifre olmasını sağlayan Mahir Kaynak, Aksiyon dergisine (6 Mart 1999 / Sayı 222) verdiği bir röportajda; cuntanın amacının Irak ve Suriye'deki gibi bir Baas rejimi kurmak olduğunu söylüyordu: "İlhan Selçuk benimle birlikte üç arkadaşa Baas Partisi'nin tüzüğünü inceleme görevi verdi. Kurduğu Devrimci Dayanışma Derneği'nin ileride Baas Partisi ya da benzeri bir parti şeklinde ortaya çıkma eğiliminde olduğunu söyledi."

MİT, cuntayı izlemek için ayrıca İlhami Soysal ve yazar Şevket Süreyya Aydemir'in evine alıcılar koyunca bunu KGB fark ediyor ve cuntayı uyarıyor. Ankara'da Rus kültür ataşesi bir gün Devrim Gazetesi idarehanesine gelerek bir kâğıda, 'Bahçelievler'deki toplantılarınız izleniyor, komando birliğindeki adamınız da biliniyor.' diye yazdı.

Aslında 28 Şubat'ın arkasında da aynı kadrolar vardı. O dönemde devlet içerisinde yeniyetme oldukları için gözden kaçan, tasfiye edilmeyen kadrolar, 1997 yılına gelindiğinde yeterince büyümüş ve etkili yerlere gelmişlerdi. Cuntanın içinde yer alan Hava Kuvvetleri eski Komutanı Muhsin Batur yıllar sonra Mehmet Ali Birand'a, yüzlerce kişinin içinde olduğu o cuntanın çok az kısmının tasfiye edildiğini söyleyecekti. 1971 yılında Genelkurmay Başkanlığı tarafından askerî öğrenciler için yayınlanan dokümanlarda da sol örgütlerin o yıllar askerî öğrenci ve yeni subayların neredeyse tümüyle bağlantılı olduğunu ortaya koyuyordu. Aksiyon Dergisi'nden Cemal Kalyoncu'ya o dönemin en etkili isimlerinden biri olan Sarp Kuray'ın anlattıkları da bu sözleri teyit ediyordu. O dönemden arta kalanlar bugün medyada da önemli yerlerde ve sık sık düğmeye basıp irtica kampanyası başlatıyor.

Yine de bu yazının amacı bir çeteyi anlatmak değil; sadece yaşadığımız sürecin daha iyi anlaşılması için küçük bir hatırlatma yapmak. Atatürk'ü ve Atatürkçülüğü kendilerine siper eden bir yapının, aslında 'Türkiye'yi Hafız Esad'ın Suriye'sine çevirmek istediğini' göstermek.

Türkiye'nin bu Baasçı çeteyi bertaraf etmesinde yine en önemli görevlerden biri MHP'ye düşüyor. Cumhurbaşkanlığı seçiminde ve başörtüsü meselesinde gösterdiği erkekçe tutumla birçok siyasi krizin bitmesini sağlayan, ülke kalkınmasındaki en önemli ayak olan istikrarın korunmasında büyük katkısı bulunan MHP, yine kritik bir eşikte duruyor. MHP'nin, AK Parti ile siyasi mücadele verirken, Baasçı cuntanın oyununa gelmemeye azami dikkat etmesi gerekir. Kendine ait bir Türkiye kurgusu olan ve kendi düşünceleri ışığında siyaset yapan MHP, nasıl bir tezgâhın içine sokulmak istendiğinin farkına varmalı. Toplum, özellikle Devlet Bahçeli'den seçimlerden beri gösterdiği yapıcı muhalefet ilkesini devam ettirmesini bekliyor. En önemlisi de bu meselenin yerlilerle yabanların arasında olduğunu bir kez daha farketmesini umut ediyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İmajlar ve korkular çağı

Mehmet Kamış 2008.04.09

Modern çağı gerçekler değil, imajlar ve korkular yönetiyor. Öylesine yoğun bir ileti bombardımanı altında yaşıyoruz ki bırakın toplumu birçok entelektüelimiz bile zanlarla ya da aklında kaldıklarıyla hareket ediyor.

Bunu bilen psikolojik harekât ekipleri, her yere korku ve imaj pompalamaya devam ediyor. Önceki gün Antalya'da eline silah alıp karşı tarafa ateş açan Ömer Ulusoy, öylesine karikatürize bir tipti ki, özel olarak dizayn edilmiş ve toplumun bilinçaltına korku atışları yapsın diye tasarlanmıştı sanki. Başı kel ve sakallı. Bu sakalın dinî bir sakal olduğu düşüncesi uyandırsın diye de alnına zülfikar dövmesi yaptırılmış. Elindeki silahı kameraya göstere göstere dolduruyor, sonra nişan alıp ateş ediyor. Sonuç almaya değil imaj oluşturmaya yönelik karikatürize bir çalışma. Ve bütün televizyonlar gün boyu döne döne o 'özel üretim' adamın görüntülerini veriyor.

Bir müddet sonra bütün detaylar unutulacak ama çember sakallı, eli silahlı, zülfikar dövmeli bir adam mürteci olarak akıllarda kalacak; 'dinci diye' hatırlanacak!. Dinci ve silahlı... Çember sakal ve silah... Tıpkı eski gazetelerdeki mürteci karikatürü gibi. Zaten AKP iktidarında laiklik tehdit altında değil miydi? Zaten türbanlılar her yere sızmıyorlar mıydı? Eskiden hiç olmayan, hiçbir yerde görünmeyen türbanlılar ortalıkta daha fazla

görünmeye başlamamış mıydı? Ne olacaktı bu işin sonu? İşte her geçen gün sayıları tehlikeli şekilde artmıyor muydu?

Arap tarihine baktığınızda, mesela Fransızların Afrika'da, İngilizlerin Hindistan, Ortadoğu ve diğer sömürge ülkelerinde, Almanların İkinci Dünya Savaşı sırasında (Yahudilere) yaptıkları gibi büyük kıyımlar, katliamlar göremezsiniz. Bugün de birkaç canlı bomba eyleminden başka Arapların katliama yönelik bir eylemini bulmak mümkün değildir. Oysa yaşadığımız dönemde bile Fransızlar Afrika'da, Amerika ve İngiltere Irak'ta, sivil ve asker can kayıplarının en büyük nedenleri olarak duruyor. Ancak bütün bu gerçeklere rağmen dünyada terörist denince akla Araplar geliyor. Çünkü dünyanın 'image maker'ları (imajmaykırları) Araplara terörist rolünü uygun buldular. Gerçekler Arapların terörist olmadığını söylese de dünyanın imaj dağıtıcıları için onları terörist göstermek hiç de zor bir konu değil. Bilinçaltlarına olabildiğince korku pompalayacak alet var ellerinin altında. Zaten ellerindeki korku silahıyla dünyayı da bunlar yönetmiyor muydu?

Bu nedenle Antalya'daki, adı Ömer Ulusoy olduğu iddia edilen bu adamın prototipi çok önemli. Herkes bunun provokasyon olduğunu söylese de, bu komik adamın AKP'nin kapatılması konusunda toplumu ikna etme çabalarının bir ürünü olduğunu düşünüyorum. Çok aleni bir şekilde bilinçaltımıza korku salınıyor. Tıpkı, daha fazla demokrasi olursa laiklik elden gider, dincilere özgürlük verilirse herkesi çarşafa sokarlar korkusu salındığı gibi. Yıllardır Türkiye gündeminde sıcak tutulan rejim tartışmaları, iş yapan ve değer üreten herkesin gerilmesine, tedirgin olmasına neden oluyor. Türkiye sanal korkuların mengenesinde sıkışmaya devam ediyor. Ortada elle tutulan gözle görülen bir şey yok. Ama Türkiye'nin, imaj yapıcıların üretip ortaya attıkları yel değirmenleriyle kavgası sürüyor maalesef.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hukuka sahip çıkın size de lazım oluyor

Mehmet Kamış 2008.04.12

Türkiye gündemi geçtiğimiz günlerde basına sızan yeni bir andıçla bir kez daha sarsılmıştı. Mart 2006'da hazırlanarak Genelkurmay'a verilen andıçta sivil toplum örgütleri, akademisyenler, işadamları ve gazetecilerin fişlendiği ortaya çıktı.

Andıçta devletin 'klasik tehlike' gördüklerinden farklı olarak bu kez Rahmi Koç, Bülent Eczacıbaşı, büyük holding patronları, Sezen Aksu gibi Türkiye'nin en çok dinlenen sanatçılarının yanında Oktay Ekşi, Can Paker gibi gazeteciler de vardı. Aslında andıçta yok yoktu. Sağcısı, solcusu, dindarı, müzisyeni, gazetecisi, liberali, Kürt'ü, Çerkez'i, Selaniklisi... Çünkü Türkiye Cumhuriyeti'nin düşman konsepti üzerine bina edilmiş bir rejimi var. Dolayısıyla bu andıç; etrafı düşman komşularla çevrilmiş, vatandaşlarının da büyük çoğunluğunun tehlikeli ve dikkat edilmesi gerekenler arasında olduğu, bir ülkenin temel rejim mantalitesine uygun bir andıçtı. Ülkedeki bütün inanç grupları, bütün sivil toplum kuruluşları, bütün demografik ve etnik yapılar tehlikeli ve düşmandı. Bunun için andıçta bu kadar farklı kesimden bu kadar çok ismi görmek şaşırtıcı olmadı.

Türkiye'de yaşayan herkes, bir yerlerin sırayla kendilerini değerlendirdiğinin maalesef farkında değil. Asıl düşmanın kanunsuzluğun, gizli belgelerin olduğunun farkında değil. Bu andıçta ismi geçen herkes bu işe çok kızdı. Önceki andıçlarda yer almadıkları için sessiz kalan, hatta destek veren birçok isim, son andıçta adının geçmesi nedeniyle büyük tepki gösterdi. Gazeteci-yazar Oktay Ekşi kendisinden de bahsedilen bu andıcı 'saçmadan daha aşağı' olarak yorumladı. Andıca göre Türkiye'nin tek dostu emekli askerler.

Yıllardır, aydın çelişkisinin yaşandığı bir ülke olmaya devam ediyoruz. Bu ülke aydını maalesef çok oportünist. İlkelerden çok kendini savunuyor. Darbelere karşı değil; kendisine yapılan darbelere karşı. Hukuksuzluğa karşı değil; kendisine yapılan hukuksuzluğa karşı. 12 Eylül kendisine dokunduğu için şiddetle karşı, 28 Şubat'a taraftar. AKP'ye yönelik kapatma davası konuşulurken 'yargıya karışmamak gerekir' diye ısrarla bağıranlar, İlhan Selçuk, Kemal Alemdaroğlu gözaltına alınırken yargıyı olabildiğince eleştiriyor. İkisine de karşı çıksa anlaşılabilir olacak. Başkasına yapılan haksızlıklar karşısında çok toleranslı, kendisine yapılana tahammülsüz. Herkes kendisine dokunan hukuksuzluğa tepki gösteriyor, demokrasiyi de sadece kendisi için istiyor. Savunduğu herkesin değil kendisinin hakları...

Türkiye'de Ergenekon diye bir çete ortaya çıkıyor, kimse gereken tepkiyi göstermiyor. Gür bir sesle 'bu işin sonuna kadar gitmek gerekir, gayri nizami bütün oluşumları bertaraf etmek gerekir' diye konuşmuyor. Hukuk dışı bir oluşum var; ama kendisine dokunmadığı için yeterince bağırmıyor. Böyle bir örgütlenmenin devletin ve toplumun bağırsaklarından atılması için gereken gayretler gösterilmiyor. Ta ki bu hukuksuzluğun kendisine dokunmasına kadar. İyi bilmek gerekir ki evrensel hukuktan güç almayan, kanundışı oluşumların nereye döneceğini hiç ama hiç kimse tahmin edemez.

Bu çarkın nasıl bir şey olduğunu kendi önünde durduğunda anlıyorlar. Hakikaten çağdaş ve yaşanabilir bir ülkenin olabilmesi için, başkasına dokunan kanunsuzluklara da karşı çıkmayı bilmek gerekir. Evrensel hukuk değerlerine siyaseti bulaştıranlar, siyasi konjonktürün nereye döneceğini bilemezler. Dün başkası için dönen çark-ı felek, yarın kendisi için dönebilir. Hukuka siyaset karıştırılmasının önüne geçtikçe bu ülkede herkes kendini güvende hisseder. Her gün rejim tehlikesi tartışmaları sona erer. Bu nedenle hadi avazımız çıktığı kadar hukuksuzluğa, gayr-ı nizamcılığa, rutin dışılığa karşı çıkalım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İslam ülkelerinde neden hep rejim krizi yaşanır?

Mehmet Kamış 2008.04.16

İslam dünyasının belli başlı ülkeleri sürekli olarak bir rejim krizi yaşıyor. Her daim ülkenin en önemli meselesi rejimin korunması veya yıkılma tehlikesi. Söz konusu rejimler kendilerini koruma adı altında ülkedeki bütün özgürlükleri kısıtlıyor ve bütün enerjisini de kendilerini korumaya ayırıyor.

Ülkenin gelişmesi, kalkınma hamleleri, eğitim gibi konuları konuşulmuyor bile. Türkiye, Mısır, Cezayir, Tunus, Suriye gibi ülkelere bakıldığında, rejimi temsil eden bürokratik oligarşinin, ülkenin kalkınması, ekonomik gelişmesi, sosyal adalet gibi kavramlarla hiç ilgilenmediğini görmek mümkün.

Kahire Muhabirimiz Cumali Önal'ın pazar günü Zaman gazetesinde yayınlanan haberi, bu düşünceleri aynen teyit ediyor. Mısırlıların ekmek derdine düştüğü, sosyal patlamanın kapıda olduğu belirtilen haberde, son bir yılda tahıl ve ekmek fiyatlarının yüzde 50'ye varan oranda arttığı, ekonomisi bıçak sırtında bulunan ülkede enflasyonun da hızla yükseldiği vurgulanıyor ve özetle şöyle deniyor: "Mısır'da başta ekmek olmak üzere yağ, tuz, pirinç, şeker, mercimek gibi temel gıda maddelerine devlet her yıl 10 milyar dolar destek sağlıyor. Dünya Bankası'na göre Mısır nüfusunun büyük bir bölümü fakirlik sınırının altında yaşıyor ve tamamen devletin desteğiyle ayakta durabiliyor. Gayri resmi rakamlara göre ise günlük gelirleri 2 doları aşmayan fakirlerin oranı ülke nüfusunun yarısından fazla. Fakirlik oranının çok yüksek olması ve maaşların düşüklüğü sebebiyle Mısır, rüşvet ve yolsuzluklarda dünyanın en önde gelen ülkeleri arasında yer alıyor."

Mısır gibi diğer İslam ülkeleri de, birçok yeraltı ve yerüstü zenginlikler içinde yoksulluğu yaşıyor. Halkın büyük bir bölümü sadece karnını doyurabilmek için uğraşıyor. Ülkeyi yönetenlerin kalkınmak, gelişmek gibi hiçbir derdi ya da gündemi yok. Tıpkı Türkiye'deki birtakım bürokratik oligarşinin yaptığı gibi bütün enerjilerini statükonun korunması için harcıyorlar. Mısır'da da devlet her gün bir balık veriyor, balık tutmayı öğretmeye asla öncülük etmiyor. Balık tutmaya kalkanın da cezası mutlaka veriliyor. Rejimlerle toplum barışık değil, aynı hedefe vurmuyorlar. Halkla devlet sürekli sorunlu. Bu ülkelerde devleti elinde bulunduranlar, siyasi gücü toplumdan olabildiğince uzak tutuyor.

Son günlerde Türkiye'nin yaşadıklarına bir bakar mısınız? Ülke tam da ekonomik olarak ilerleme sürecine girmiş, dünyanın en önemli ekonomilerinden biri olmaya namzet hale gelmişti ki, bir kapatma davası ile buna fren konuldu. AK Parti hakkında açılan davanın sebep olduğu tedirginlik, piyasaları altüst etti. Dünya borsaları toparlanırken İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda çöküş yaşandı. Para piyasalarından 6 milyar dolarlık çıkış oldu. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard and Poor's, Türkiye'nin kredi notunu düşürdü. Yüzde 18'in üzerine sıçrayan faizler, konut ve otomobil başta olmak üzere tüketici kredilerinin maliyetini artırdı. Eylül 2007'den beri düzenli faiz indirimi yapan Merkez Bankası, mart toplantısında faiz indirimini durdurdu. Piyasalar durma noktasına geldi. İşten çıkarmalar başladı. Daha önce 2008 yılı içerisinde halka açılmayı planlayan birçok firma, kararını erteledi. Uluslararası yatırım bankaları, Türk Eurotahvilleri ve hisse senetlerini önermiyor. Adı Ergenekon çetesiyle anılan isimlerin mahkeme izniyle dinlenen telefon konuşmalarında söyledikleri çok ilginçti: "Bugüne kadar ekonomik kriz çıkmadı. Davayı açtırıyoruz. Kapatma davasından sonra mutlaka kriz çıkar."

Peki niye yaşadı Türkiye bu krizi? Ülkede hakikaten bir rejim krizi mi var? 1960'ta, 1971'de, 1974'te, 1980'de, 1997'de, 2001'de, 2003'te, 2007'de, 2008'de ya da her yıl, her daim, rejimin tehlikede olduğunu söyleyerek halkı tokmak altında tutmanın sanıyorum başka izahları var.

İstedikleri kadar, Ergenekon çetesinin, kapatma davasının Türkiye kaynaklı bir şey olduğunu iddia etsinler. Sonuçta bu halkın başına gelenler Mısır'dakinden, Cezayir ya da Suriye'dekinden farklı değil. Bu ülkelerdeki gibi Türkiye de sürekli rejim krizleriyle yorgun düşürülmüş bir ülke olarak var olmaya devam ediyor. Bu esnada, büyük firmalar atı almış Üsküdar'ı geçiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yasalardan tavşan çıkartan yargı

Mehmet Kamış 2008.04.19

'Yayınevi cinayeti' sanıklarının yargılandığı Malatya 3. Ağır Ceza Mahkemesi, müdahil avukatların 'sanıkların kullandığı sim kartların incelenmesi' talebini reddediyor.

Müdahil avukatlar, sanıkların davranışlarının ne anlama geldiğinin çözülebilmesi için, kullandıkları çok sayıda telefonun kimlerin üzerine kayıtlı olduğunun araştırılmasını ve kimlerle görüşme yapıldığının tespit edilmesini istiyor. Mahkeme ise dava dışı kişilerin özel hayatlarını ortaya dökeceği gerekçesiyle bu talebi reddediyor. Ortada insanların boğazlanarak öldürülmesi gibi korkunç ve Türkiye'yi dünyaya rezil eden bir cinayet var. Malatya'daki yayınevi cinayetinin arka planını ortaya koyacak, sanıkların bağlantılarını çözecek en basit yol mahkeme kararıyla tıkanıyor. İnsanın inanası gelmiyor. Belki de bu canilerin bütün bağlantıları bir bir ortaya dökülecek. Ama mahkemeye göre buna hiç de gerek yok.

Birkaç gün önce Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin'in Kanal 24'e yaptığı açıklamalar, çağdaş bir ülkede olsaydı nasıl tepki alırdı bilemiyorum. Şahin, 4115 hakim ve savcı açığını kapatmak için sınav yaptıklarını ancak bunun bizzat yargı tarafından engellendiğini şu sözlerle anlattı: "Sınav yapıyoruz, Danıştay yürütmenin durdurulmasına karar veriyor. YARSAV diye bir dernek var, başında Yargıtay savcılarından bir arkadaşımız var, onlar hemen Danıştay'a gidip bir günde karar çıkartabiliyorlar. Çünkü Danıştay'daki hakim ve savcıların büyük çoğunluğu bu derneğin üyesi. Yani derneğin açtığı davaya, o derneğin üyeleri bakıyor."

Bir inanılmaz olay da burada aslında. 'Nasıl yani?' diye soruyor insan. Her istediği kararı çıkartıyorlar mı? Danıştay'da ya da birtakım üst yargıda hukuk, yasa vs. gibi şeyler değil de hatır gönül ilişkilerinin ya da siyasî düşüncelerin mi önemli olduğunu söylüyor Adalet Bakanı. İnsan dehşete kapılıyor. Böylesine bir konuda istediği sonucu alan YARSAV, her konuda istediği kararı çıkartmaz mı? Bir ülkenin çivisi hukuk değil midir? Hakim kelimesi hakem olmaktan gelmiyor mu? Ama görülüyor ki, üst yargının hakem olma diye bir derdi kalmamış, yasalardan tavşan çıkartmayı oynuyor. Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği tarafından düzenlenen mitinglerde boy gösteren YARSAV Başkanı ve Yönetim Kurulu üyelerinin bu ülkede hakem olduklarının farkında olmamaları ne kadar kötü.

Ergenekon diye rutin dışı bir oluşumu soruşturan, yasadışılıklarla canı pahasına mücadele eden bir savcının yedi ceddini araştırarak akıllarınca suç arayanlar, ülkedeki bunca yargı skandalına karşı sessizliğini koruyor. Ergenekon soruşturmasının savcısı Zekeriya Öz hakkında hiçbir suç unsuru bulamayınca Sabih Kanadoğlu, Almanya'dan tehdit ile soruşturmayı engellemeye çalışıyor. Emekli olmasına rağmen yargıdaki bu yapılanmaya akıl hocalığı yapan eski Yargıtay Başsavcısı Sabih Kanadoğlu, suçluların üzerine gidilmesinden öylesine rahatsız ki 'Ergenekon'un sonu da Şemdinli gibi olur' diyerek savcıyı tehdit ediyor.

Adil yargılanma, her ülke için, her yurttaş için olmazsa olmaz bir ihtiyaç. Hakimler verdikleri kararları yasalardan, daha da önemlisi hukuktan almazlarsa, o anlayışın nereye varacağını kimse kestiremez. Buna ses çıkarmayanların yarın o hukuksuzluğun kendilerine dönebileceğini çok iyi hesap etmeleri gerekir. Bugün bazı insanlar için kanuna dayanmayan kararlar alanların, yarın aynı silahı bugün kendisini destekleyenlere döndürmeyeceğini kimse garanti edemez. Rejimi koruma adı altında Türkiye'yi üçüncü dünya ülkesi haline getirenlere hep birlikte karşı durmak gerekir. Ne de olsa hukuk hepimize lazım oluyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kuzu postu giymiş kurtlar

Mehmet Kamış 2008.04.23

Turgut Özal, ölümünün üzerinden 15 yıl geçmiş olmasına rağmen hiç unutulmadı. En son Kocatepe Camii'nde onun adına okutulan mevlide yurdun dört bir yanından gelen on binlerce kişi katıldı.

Yaşayanların adı bile anılmazken o hâlâ bütün Türkiye'nin hayırla yâd ettiği, arkasından dualar gönderdiği bir isim. Sadece Kocatepe'de anılmadı, yurdun dört bir yanında sempozyumlar, paneller düzenlendi onun için.

Oligarşik bürokrasinin elinde sıkışıp kalmış bir ülkenin önünü açan, gerçek bir devrimciydi o. Birçok köhnemiş anlayışı yerle bir etti, yüzyılların yenilgi psikolojisiyle ezilmiş bir millete dünyada çok şeyler yapabileceğini öğretti. Kapıkule-Habur arasında kıstırılmış bir milleti dünyaya açtı. Bu nedenle toplum onu hiç unutmuyor. Bu gidişle sanıyorum unutmayacak da... Millet, Cemal Gürsel'e, Fahri Korutürk'e ya da görevlerini bırakmalarına rağmen hayatta olanlara hiç yapmadığını Özal'a yapmaya devam edecek. 1993 Nisan'ındaki cenaze töreninde

bu milletin onu nasıl uğurladığını hatırlarsınız. Sezgisi bilgisinin çok önünde olan bu arif millet, önde duranların gerçek niyetlerini çok iyi hissediyor.

Öğrencilik yıllarımızda okuduğumuz üniversitede bir grup vardı. En azından biz onları öğrenci diye biliyorduk. Nerede olay olsa onlar mutlaka oradaydılar. Din adına Türkiye'deki bütün dindarlara karşıydılar. Konuşunca mangalda kül bırakmayan, dini en radikal haliyle yorumlayan bu grup, sürekli sağcı öğrencilerle uğraşırdı. Dindarlarla uğraşmanın en kolay yolu dinî bir kisvenin altına girmekti herhalde.

Bugüne baktığınızda, sabahtan akşama kadar 'bu ülkeyi böldürtmeyiz' diye nutuk atanların uygulamalarının neredeyse tamamının vatanın bölünmesine yönelik olduğunu görüyorsunuz. Mesela Güneydoğu'nun büyük bir bölümü ülkenin bütünlüğüne AK Parti'yle bağlanırken, onun uzattığı eli tutarak vatana sımsıkı sarılmışken bu partiye kapatma davası açıyorlar. DTP ile, siyaset yoluyla taleplerini dillendirmek isteyenlerin ümitlerini tamamen kırmak için bu partiyi de kapatmak istiyorlar. Bölgedeki insana sanki, 'sizin dağa çıkmaktan başka yolunuz yok' mesajı veriyorlar. Etnik terörden görünüşte çok rahatsız olanlar, bataklığı kurutacak her atağı bertaraf etmek için ellerinden geleni artlarına koymuyor. Milliyet Gazetesi'nde Ece Temelkuran'ın Aralık 2007 tarihindeki yazı dizisini hatırlayın; terör yıllarını bir altın çağ olarak tasvir etmesini ve bağımsız ülke hayalinin yok olmasına Kürt ulusalcıları ile birlikte hayıflanmalarını, muhafazakârların ülke bütünlüğü için yaptıklarını İslamcılığın yükselişi olarak devlete şikayet edişlerini hatırlayın.

Türk milliyetçiliği lafını dillerinden bir an bile düşürmeyenlerin, bütün dünyaya Türkçeyi öğreten, Anadolu'nun sesini yeryüzündeki her yere ulaştırıp Türkiye ile bağlantı sağlayan okullara niye karşı çıktıklarını anlamak mümkün değil. Moskova'da Rus çocuklara Türkçe öğreten okullara bir soruşturma açılsa diye dört gözle bekliyorlar. Böyle bir şey olsa zil takıp oynayacaklar. Peki niye? Türkçenin yaygınlaşmasından niye bu kadar rahatsız oluyorlar? Türklerin dünyanın dört bir yeriyle ticaret yapmalarından asıl rahatsız olanlar kimler? Bu okullarla ilgili yalan yanlış bir sürü düzmece rapor hazırlayıp ihbar edenler bunu niye yapıyor? Hani bunlar ulusalcıydı. Ulusalcı urba altına girip gerçekte kimlerin taşeronluğunu yapıyorlar acaba? Ulusalcı kılıfının altına sığınıp gerçekte Türk düşmanlığı yapanlar, biliniz ki bu millet artık sizi tanıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir benî Adem hikâyesidir

Mehmet Kamış 2008.04.26

Çakır gözleri Boğaz'ın sularına ilk defa bakıyordu. Her gün; ismini duyduğu ama hiç görmediği bu şehrin gizemini, büyüsünü anlamaya çalışıyordu. Sarayları, yalıları, camileri, vızır vızır çalışan gemileriyle, hayal ettiğinden çok daha muhteşem bir şehre gelmişti.

Van'ın da uçsuz bucaksız bir denizi vardı ama buradaki bir başkaydı. Hayatında ilk defa bu büyülü şehre geliyordu ve ilk defa uçağa binmişti. Uçak, köyünün minibüsünden çok farklı bir şeydi ama hiç korkmamıştı. Bu geziye katılan öğrencilerden birisi olduğu için kendini şanslı hissetti. Ama en çok, kaldığı evde televizyon kumandasının elinde olması hoşuna gitmişti, bir de kendisiyle özel olarak ilgilenilmesi. Kendisini bu kadar önemseyen birilerinin olması ne kadar da güzel bir şeydi. Adem Sevger, Van Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda okurken Fatih Koleji'nin davetlisi olarak İstanbul'a gelen 48 öğrenciden birisiydi.

Adem, yatılı okulda okuyor, günlerini hafta içi okulun yatakhanesinde, hafta sonu ise 45 dakikalık minibüs yolculuğuyla ulaştığı köyünde geçiriyordu. Okulda yüzlerce öğrenciden, köyünde ise sekiz çocuktan birisiydi.

Her ikisinde de televizyonda istediği programları seyredemiyordu. Okulda zaten böyle bir şansı olamazdı, köyde ise sürekli futbol seyretmek isteyen ağabeyi yüzünden televizyondan nefret eder hale gelmişti. Sekiz kardeşin altıncısıydı, ilkokul üçüncü sınıfta okuyan kardeşiyle aynı okulda yatılı olarak kalıyor, Galatasaray'ı tutuyordu. Hem de sıkı bir Cim Bomluydu; ama sürekli futbol seyretmek de istemiyordu. En azından televizyon seyrederken kendisinin tercihlerinin de birazcık ciddiye alınmasını bekliyordu.

On yıllardır; Doğu ve Güneydoğu'da genç olmak demek, savaş ağalarının kanlarından beslendiği biri olmak demekti. Bütün uyuşturucu tacirlerinin, savaş tüccarlarının kazandığı kendilerinin ise hep kaybettiği bir garip savaşın figüranı olmak demekti. Bu ağaların çok büyük paralar kazanabilmesi için, içine azıcık ideoloji sosu katılmış, dünyanın en anlamsız savaşlarından birisinin tam ortasında yaşamak demekti.

Van'dan, Ağrı'dan, Bingöl'den gelen çocuklar belki bugün, ülkenin diğer bölgelerine ellerini uzatmamış, onları tanımamış, sofralarına konuk olmamış olsalardı, onların da insan olduğunun farkına varmamış olsalardı, ellerine silah almaları çok daha kolay olacaktı. Lime lime edilmiş Ortadoğu coğrafyasını bir kere daha delik deşik etmek isteyenlerin figüranı olacaklardı.

İnsan, tanımadığına daha kolay kurşun sıkıyor. Düşman gördüğünün detaylarıyla hiç ilgilenmiyor artık. Onun da bir ana kuzusu olabileceğini, korkular taşıyabileceğini, bir sevdiğinin olabileceğini düşünmüyor bile. Düşman gördüğünün de her şeyden önce bir insan olduğunu ve bütün insanların taşıdığı özellikleri taşıdığını aklına getirmiyor. Irak'ta düğün evine bombalar yağdıran pilot, orada da kendisi gibi insanların yaşadığını anlayabilseydi o bombaları yağdırır mıydı? Yıllardır bu kavgadan nemalanan, gücüne güç, parasına para katanlardan canı acımış herkes oraya elini uzatmalı. Yakılan bir mumun yıllar içinde nasıl bir ışık kaynağı haline döndüğünü gördükçe insan hayrete düşüyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İktidar şehveti

Mehmet Kamış 2008.04.30

Deniz Baykal bundan tam 35 yıl önce, 1973 yılında girdiği siyaset sahnesinde CHP Genel Başkanı olarak yer almaya devam ediyor. Yetmiş yaşına gelmiş olmasına rağmen, 10. kez seçildiği CHP Genel Başkanlığı'nı şimdilik kimselere bırakmaya niyetli görünmüyor.

O da daha öncekiler gibi iktidar şehvetinden vazgeçemeyen, ben olmazsam ülke batar mantığını taşıyan bir lider. Tıpkı Süleyman Demirel, Bülent Ecevit, Alparslan Türkeş, Necmettin Erbakan, Mesut Yılmaz gibi siyasetten normal yollarla ayrılamayan bir lider. Seçimle gelelim ve hep biz iktidar olalımcı.

Bu 35 yıl içerisinde dünya, dünya kadar lider gördü. Margaret Thatcher, Helmut Kohl, John Major, Tony Blair, Helmut Schmidt, Willy Brandt, Valery Giscar d'Estaing, Jacques Chirac, Papadopulos, Reagan, Carter, baba Bush, Olaf Palme, Vaclav Havel, saymakla bitirmenin mümkün olmadığı onlarca lider vazifelerini gördükten sonra görevi kendisinden sonra gelene devretti. Batı'da bir dönem ülkeyi yönettikten sonra iktidarı bırakıp köşesine çekilen, belki hobilerine dönen liderlerden Türkiye'de görmek mümkün değil. Bir Erdal İnönü'yü dışarıda tutarsak bizim liderlerimiz kaç yaşında olurlarsa olsunlar bu iktidar şehvetinden vazgeçemiyor.

Bütün hayatı siyaset esnaflığıyla geçmiş, siyasetten başka yapacak bir şeyleri olmayan bu insanların siyasetteki bütün başarısızlıklarına rağmen iktidardan vazgeçmek istememelerinin sebebi ne olabilir? Bu sadece Türkiye'de değil, mesela; adı krallık yerine cumhuriyet olan (Mısır'da Hüsnü Mübarek, Suriye'de Hafız Esad, Irak'ta Saddam Hüseyin, Filistin'de Yaser Arafat) ülkelerde de iktidar ele geçirildikten sonra asla vazgeçilmeyen

bir şey. Lideri iktidardan ancak ölüm ayırabiliyor. Türkiye, bu ülkelere göre biraz daha demokratik teamüllere sahip bir ülke olduğu için devlet yönetiminde bu kadar uzun süre kalan kimse olmuyor ama, kendi partilerinde iktidarlarını on yıllarca sürdürebiliyorlar.

Deniz Baykal, tıpkı Demirel gibi Soğuk Savaş'tan kalma bir lider. Gerginlik, tedirginlik, çekişme ve gerilimden beslenen bir politikacı. Bu liderlerin düşünce dünyalarının şekillendiği zamanlar dünya iki kutupluydu. Rusya ile Amerika görünüşte de olsa büyük bir rekabet içindeydi. İnsanlar sosyalist ya da kapitalist diye ikiye ayrılırdı ve ülkeyi birinden birinin ele geçireceği düşünülürdü. Yani sürekli kavga, sürekli gerilim, endişe içerisindeydiler. Onun için şimdiki dünyayı anlayamıyorlar. Dünyanın laiklik diye bir sorununun kalmadığını fark edemiyorlar. 19. yüzyıl ile 20 yüzyılın başındaki pozitivist anlayışın yerle bir olduğunu, çağdaş devletlerin din ile barışık yaşadıklarını görmüyorlar.

Hasılı; insanoğlu otuz yıl da sürse, kırk yıl da sürse ömrünü bitirip bu dünyadan göçüyor. Önemli olan bundan sonra geriye ne bıraktığı, nasıl anıldığı, tarihin sayfalarına nasıl geçtiği... Liderler isterlerse ya Turgut Özal gibi yıllarca arkasından ağıt yakılan, dua okunan birisi ya da yaşarken bile beddua okunan bir adam olabilirler. Deniz Baykal, bu toplumun devlet ile barışmasında aracılık yapabilirdi. Kendini devlet olarak gören anlayışla toplumun uzlaşmasını sağlayabilirdi. Ama o, her zoru gördüğünde gerginlikten yana tercihini kullandı. Sizce Deniz Baykal tarihe nasıl geçecek?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Cumhurbaşkanı trafikle ilgilenir mi?

Mehmet Kamış 2008.05.03

İlk bakışta insan garipsiyor. Koskoca Cumhurbaşkanı trafik gibi bir konuyla bu kadar yakından ilgileniyor, etrafındaki onca insanı bununla ilgilenmeye zorluyor, olacak şey değil...

Geçtiğimiz gün Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, trafikteki kazalara dikkat çeken bir toplantı yaptı. Cumhurbaşkanı, ülkemizde meydana gelen kazalarda her yıl 10 bin kişinin hayatını kaybediyor olmasından dolayı "Trafikte Dikkat 10 Bin Hayat" ismi verilen kampanyayı himayesine aldı, konuyla ilgili programlar için Çankaya Köşkü'nün kapılarını açtı. İzlediğimiz kadarıyla birçok gazetenin yayın yönetmeninin de yer aldığı geniş katılımlı bir toplantı gerçekleştirildi. Abdullah Gül, burada yaptığı konuşmada, trafikteki problemlere dikkat çektikten sonra öndekilerin yanı sıra arka koltukta seyahat edenlerin de emniyet kemeri takmasını istedi, kendisinin de arka koltukta otursa bile emniyet kemerini ihmal etmediğini anlattı.

Oysa bu kazalarda yılda sadece (!) 10 bin kişi hayatını kaybediyor ve sadece 15 milyar YTL'lik maddî bir kayıp yaşanıyordu! Bu, devletin en tepesindeki insanın ilgileneceği bir mesele mi, diye düşünüyor insan... Çünkü, Türkiye'de doğmuş, büyümüş biri olarak cumhurbaşkanı deyince insanın aklına hep şu geliyor: Her millî bayramda, her yargı yılı başında, her fırsatta laiklik üzerine konuşma yapan, başka bir konuyla ciddi olarak ilgilenmeyen, bir de protokolde görünen ağır bir devlet adamı... Biz devletin tepe yöneticilerinin bu tür girişimlerine pek alışık değiliz. Türkiye'de cumhurbaşkanları, başbakanlar, muhalefet partisinin liderleri ya da üst düzey yargı mensuplarının konuşmalarının büyük bölümü laiklik üzerinedir. Türkiye'nin bir tek önemli sorunu vardır, o da laiklik. Bundan önceki cumhurbaşkanımız açıklamalarının büyük bölümünü laiklik üzerine yapardı. Yıllardır olduğu gibi laikliğin yine tehlike altında bulunduğunu söyler ve dikkatli olunması gerektiğinin altını çizerdi. Ne de olsa aslolan toplumun mutluluğu değil, devletti. Sadece Cumhurbaşkanı değil, sosyal demokrat olduğu iddia edilen anamuhalefet partisi CHP'nin yöneticilerinin de, sosyal politikalarla, insanların refah düzeyinin artırılmasıyla, doğal afetler konusundaki önlemlerle, sağlıklı beslenmeyle, hele hele trafikle ilgili

bir açıklamasını duymak mümkün değildir. CHP için Türkiye'de sadece ve sadece laiklik konusunda problemler vardır. Laiklik güvende olsun, varsın insanlar trafikte ölsünler, yolsuzluk alsın başını gitsin.

Böyle bir ülkede cumhurbaşkanının her yıl binlerce insanın evine ateş düşüren bir meseleyi ciddiyetle takip altına alması ne kadar da değişik bir yaklaşım. Oysa çağdaş bir ülkenin insan odaklı bir anlayış içinde olması doğru değil mi? Devleti yönetenlerin bu ülkede yaşayan insanların can, mal, ruh sağlığını merkeze alan bir anlayışla hareket etmesi gerekmez mi? Bu açıdan baktığınızda bir cumhurbaşkanı, bir başbakan ya da o ülke yönetiminde etkili olanlar, yönetim mantalitesinin merkezine vatandaşı koysalar bu ülkede o kadar çok problem bir anda çözülür ki... Yurttaşını mutlu etmeye yönelik, yani çağdaş bir ülkede olduğu gibi insan için var olan bir devlet anlayışı Türkiye'de hakim olsa, bugün enerjimizi tüketen pek çok problemi çözmüş olacağız. Ama bu ülkede vatandaş devlet için var ve bu devletin sadece ve sadece bir tane önemli konusu var; o da laiklik. Neredeyse başka hiçbir mesele ciddiye alınmıyor.

Bu açıdan baktığımızda Cumhurbaşkanı'nı tebrik etmek lazım. Bu yaklaşımla şunu söylediğini düşünüyorum: Bu ülkenin en önemli meselesi, doğal afetler, terör, sağlıksız beslenme, trafik gibi konulardır. Çağdaş bir ülkede olduğu gibi devlet de bu konularda üzerine düşeni yapacak, insanın yaşama hakkını kullanmasına zemin hazırlayacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İdeolojik devlet

Mehmet Kamış 2008.05.10

Dünyada, ideoloji odaklı devlet yapılanmasına sahip son ülkenin Türkiye olduğunu düşünüyordum.

Üniversitelerinin resmi ideolojiye göre bilim ürettiği, ideolojiye uygun olmayan sosyolojik tespitlerin soruşturulduğu ve hocaların okuldan atılmaya varan cezalar aldığı, yargısının hukuka göre değil de ideolojiye göre karar verdiği, devlet ideolojisinin oradaki her şeyden üstün tutulduğu, devletin toplum için değil de toplumun devlet için var olduğu başka bir ülkenin kalmadığını sanıyordum. Ta ki Myanmar'daki kasırganın gözlerimizi oraya çevirmesine kadar...

Bir Güneydoğu Asya ülkesi olan Myanmar'ın da (eski adıyla Burma veya Birmanya) Türkiye kadar ideolojik bir devlet olduğunu, ülkesinde yüz binlerce insanın ölmesine rağmen dış yardımlar için kimseye vize vermek istememesiyle anlamış olduk. Ülkesi tam bir felaket yaşıyor, on binlerce insanı ölmüş, milyonlarca insanı da salgın hastalık ve ölüm tehlikesiyle karşı karşıya. Buna rağmen Myanmar'daki askerî cunta, rejimini tehlikeye sokacağını düşündüğü için, dış dünyadan gelen yardıma karşı uzun süre direndi. Askerî cunta için aslolan, ülkedeki insanların hayatı, sağlığı vs. değil kendi rejiminin varlığını sürdürebilmesiydi. Hatta Hindistan'ın iki gün önce böyle bir fırtınanın olacağını Myanmarlı yetkililere bildirdiği ama cuntanın bu uyarıyla hiç ilgilenmediği de haber ajanslarına yansıdı. Bölge ülkelerinin ortak meteoroloji birimi tarafından, 28 Nisan'da gözlenmeye başlanan bu siklonun getireceği felaketten haberdar olunmasına karşın, halkını uyarmayıp siyasi propaganda yapmaya devam eden Myanmar'ın askerî cuntasının düştüğü durumu bütün dünya gördü.

Uzaktan baktığınızda bu durum ne kadar da insanlık dışı geliyor. Ancak aynı uygulamaları Türkiye'de de yaşadığımızı hatırlamakta yarar var. 17 Ağustos 1999 tarihindeki Marmara depreminde de binlerce kişi göçük altında kalmış, Gölcük, Sakarya, Kocaeli gibi şehirlerle beraber bütün Marmara havzası yerle bir olmuştu. Bu bölgede yaşayan herkes, 7,4 büyüklüğündeki depremle birlikte büyük bir travma yaşıyordu. Herkes yardıma muhtaçtı ve devletin her yere yetişmesi mümkün değildi.

Ülkedeki pek çok vakıf ve dernek, 28 Şubat'ın töhmet ve tazyiki altında yaşıyor olmasına rağmen yardım için seferber olmuştu. Vatandaşlardan topladıkları yardım ve bağışları orada yaşayan mağdurlara ulaştırmak istediler, ancak deprem bölgesine girmeleri mümkün olmadı. 28 Şubat sürecini yaşayan Türkiye'nin etkin çevreleri, zor günler geçiren bölge halkının yapılan yardımlardan ve kendisine yardıma gelen vakıf görevlilerinden etkilenebileceği gerekçesiyle sivil toplum kuruluşlarını içeri sokmadı. Devletin ideolojik geleceğiyle ilgili bir ihtimal, halkın zorluk çekmesinden, enkaz altında kalmasından daha önemli değildi. Hasılı; Myanmar'da gördüğümüz gibi ideoloji odaklı devlet yapılanması kötü bir şeydir. Gerici bir yapılanmadır ve dünyada sadece birkaç ülkede hayatını sürdürmektedir. Çağdaş olan, insan odaklı bir devlet yapılanmasıdır. Yani devlet halk içindir, halk devlet için değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kökler

Mehmet Kamış 2008.05.14

82 yaşına gelen müzisyen İlham Gencer, başvuruda bulunup Osman olan ilk adını Bozkurt olarak değiştirmiş. Gazetelerde İlham Gencer'in ülkücü kimliğine atıf yapılarak şu sözlerine yer veriliyor: "Bazı küresel güçler son yıllarda kavramlarımızı dejenere ediyorlar.

Türk tarihinde bize yol gösteren ne varsa onları silmek istiyorlar. Türklerin büyük destanı Ergenekon'un adının bir polis operasyonuna verilmesi beni üzdü. Ergenekon Destanı ne kadar büyükmüş ki şimdi onu karalamaya çalışıyorlar. Bunlara tepki göstermek için ismimi Bozkurt olarak değiştireceğim."

İlham Gencer'in bu ifadelerinden bir iki gün sonra amcası İbrahim Gencer'in eşi ünlü opera sanatçısı Leyla Gencer'in vefat haberi duyuldu. Leyla Gencer, San Babila Kilisesi'nde yapılan törenden sonra cesedi yakılıp Boğaz'ın sularına savrulacak. İbrahim Gencer ile evlenip Selanik'ten göç eden bir aileye gelin olan Leyla Gencer'in annesinin Polonyalı Katolik Angela Minakovska olduğu ve annesinin inançları doğrultusunda bir hayat sürdüğünü kamuoyu pek bilmiyordu.

Leyla Gencer gibi kamuoyunda Müslüman isimlerle anılıp gerçekte farklı inançlara sahip insanlar bir hayli fazla. En son Erol Aksoy'un annesinin Arnavutköylü Stavrinia Aksoy olduğu kamuoyuna yansıdı. Küçük yaşta babasını kaybeden Erol Aksoy tıpkı Tevfik Fikret gibi gayrimüslim olan annesi tarafından büyütülmüştü. Bu durum aslında bizim topraklarda çok sık görülen bir olaydı.

Osmanlı'nın hüküm sürdüğü Balkan, Kafkas, Anadolu ve Ortadoğu coğrafyası çok kültürlü ve çok inançlı bir yapıydı. Bu ülke sınırları içinde Ermeni'den Rum'a, Bulgar'dan Sırp'a, Yahudi'den Hıristiyan'a, Mecusi'ye, Yezidi'ye kadar neredeyse dünyadaki bütün inanç sistemlerini görmek mümkündü. Bu inanç ve etnik yapılar kendi hayat tarzlarını rahatlıkla yaşayabiliyor, varlıklarını sürdürüyorlardı. Osmanlı Devleti, bunların yaşama hakkına ve hukukuna çok dikkat ediyor, ancak ordu gibi stratejik yerlere gayrimüslimleri almıyordu. Gayrimüslim olanlar askeriye içinde sadece tıp ve eczacılık alanında yükselebiliyor, kurmay olamıyorlardı. Bu Osmanlı'nın devlet politikasıydı.

Osmanlı idaresi altındaki gayrimüslimler belirli bir zaman sonra isim değiştirerek Müslüman olduklarını beyan etmeye başladılar. Gerek Osmanlı tebaasından gerekse Polonya, Almanya gibi ülkelerden Osmanlı'ya sığınanlar isimlerini değiştiriyorlar, 'Müslüman olduk' diyorlar, ancak sosyal hayatlarında İslam'ın hiçbir detayını uygulamıyorlardı. Bu tür uygulamalar Osmanlı'nın yıkılışına kadar her geçen yıl artarak devam etti.

Cumhuriyet'ten sonra ulus devlete geçen Türkiye'deki gayrimüslimler hayatlarını devam ettirebilmek için Müslüman isimlerini daha çok kullanmaya başladılar. Bugün kimlerin farklı kökenlerden geldiği ve inançlarını devam ettirdiği tam olarak bilinmiyor. Bunları böylesi bir uygulamaya sevk eden en önemli etken kuşkusuz Osmanlı dönemindeki gibi bir hoşgörü ortamının olmaması. Ancak başka bir etken daha var ki onun üzerinde uzun uzun düşünmek gerekiyor.

Mesela; adının karıştığı yolsuzluklardan sonra önce tutuklanan daha sonra da tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılan Yücel Aşkın, dedesinin Güllü Agop olarak tanınan Türk tiyatrosunun kurucularından olan Agop Vartovyan olduğunu açıklamıştı. Şüphesiz hiçbir kimse kökenlerinden dolayı kınanamaz. Ancak o kişinin üniversitesinde İslam'la barışık herkesi fişlediği ve bir yerlere ihbar ettiği iddia ediliyorsa, o zaman onun kökleri önem arz ediyor.

Türkiye'de farklı inançlardan gelen, çok etkili yerlerde oturan ancak hayatını bu toplumun değer yargılarıyla mücadele etmeye adamış o kadar çok insan var ki. O zaman maalesef bu insanların kökleri önemli hale geliyor ister istemez.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Derin statüko, derin PKK

Mehmet Kamış 2008.05.17

27 Nisan 2007'deki e-muhtıra sonrasını hatırlayalım. Anayasa Mahkemesi, Meclis'in cumhurbaşkanı seçebilmesi için bir 367 ucubesi ortaya çıkarmış, hükümet de buna karşı erken seçim kararı almıştı.

Bütün kamuoyu yoklamaları Anayasa Mahkemesi'nin bu tavrına halkın tepkisinin büyük olacağını gösteriyor, AK Parti'nin seçimlerden büyük bir zaferle çıkacağını işaret ediyordu. 367'yi ortaya atıp bunu destekleyenler ise böyle bir zamanda seçime gitmenin büyük bir hata olacağını fark ediyor, o nedenle seçimleri erteleyecek bir formül bulmanın yollarını arıyorlardı.

İşte tam bu esnada PKK imdada yetişti. Örgütün eylemlerinde görülmemiş bir artış meydana gelmeye başladı. PKK saldırıyor, şehit cenazeleri artıyor, malum medya da ısrarla bu örgütü ortadan kaldırmak için seçimleri bir kenara bırakıp bir an önce Kuzey Irak'a girmek gerektiğini dillendiriyordu. Medya, 'Kuzey Irak'a girelim' dedikçe PKK eylemlerini arttırıyor, PKK eylemlerini arttırdıkça malum medya 'Kuzey Irak'a girelim' diyordu. Şehit cenazelerinde hükümet ıslıklanıyor, hep birbirine benzer kişiler hükümet üyelerine ve Meclis Başkanı'na saldırıya varan tacizlerde bulunuyordu. PKK her gün 'daha ne duruyorsunuz?' der gibi eylemler yapıyor, Türkiye her sabah bu eylemlerle ve ardından yapılan yorumlarla uyanıyordu. Ancak bütün bu çabalara rağmen PKK ve derin güçler, seçimleri iptal ettirmeyi beceremedi. Seçimlere gitmek derin statükonun işine hiç gelmiyordu; ancak bu işten PKK niye bu kadar rahatsız oluyordu, işte onu anlamak mümkün değildi.

Geçtiğimiz gün DTP Meclis Grup Başkanı Ahmet Türk'ün Kuzey Irak'ta söylediği, 'PKK'nın silahlı mücadelesi Kürtlere zarar veriyor, statükonun elini güçlendiriyor' şeklindeki sözler, bu örgütün kimin yararına iş gördüğünü bir kez daha tartışılır hale getirdi. Hafızalarımızdaki olaylarla PKK eylemleri bir kez daha örtüştü. En son 27 Nisan'daki e-muhtıradan sonra yaptıklarını bir kere daha hatırlamamıza neden oldu.

PKK ve diğer terör örgütleri, Türkiye'de bireysel özgürlüklerin arttırılmasının ve düşman odaklı derin devlet yapılanmasının değiştirilmesinin önündeki en önemli engel olarak duruyor. Türkiye'de etkili çevreler

konuşurken düşmanları iç ve dış düşman olarak telaffuz ediyor. Peki bugüne kadar PKK eylemleri kimin işine yaradı? Binlerce ailenin yüreğine ateş düştü de ne oldu? Bu ülkede yaşayan binlerce Kürt, Türk, Çerkez kökenli genç öldü de ne değişti? Güneydoğu yıllarca olağanüstü hal ile yönetildi, Kürt halkı mutlu mu oldu? Pınarcık'ta, Başbağlar'da çocukların karınlarına kurşun dolduruldu da ne oldu?

Ne olduğunu söyleyeyim. Yıllarca iç ve dış düşman söylemiyle kişisel özgürlükleri kısıtlayanlar, kendilerine çok önemli bir gerekçe buldu. Çağdaş dünyadaki gibi insan merkezli devlet taleplerine karşı, 'Türkiye'nin şartları farklı. Bakın Güneydoğu'ya, PKK terörüne' diyenler, iddialarına dayanak elde etti. Terör, ülkedeki bütün demokratik hakların rafa kaldırılması ve hep orada tutulması için çok önemli bir gerekçe oldu. Bu kargaşa sadece uyuşturucu ticaretine yaradı. Uyuşturucu ağaları türedi ve bunun bedelini Türk gençleriyle birlikte bütün Batılı gençler ödedi ve hâlâ ödüyor. Yassıada'daki askerî cezaevinden terör örgütünü yöneten Abdullah Öcalan, kimin hanesine işler yaptığının, Kürt gençlerini hangi planın emrine verdiğinin, hangi oyunun bir parçası haline getirdiğinin herhalde farkındadır.

PKK 30 yıldır ölüyor, öldürüyor. Peki Güneydoğu daha mı müreffeh, Kürtler daha mı mutlu, demokratik haklarına daha mı kavuşmuş durumda? Hepsinin cevabı koca bir hayır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Efsanenin dönüşü ya da Es Es ki ki

Mehmet Kamış 2008.05.21

Efsane geri döndü. Doğrusu liglerin bu takıma ihtiyacı vardı. Seyircisiz, iddiasız bir lig haline gelen Turkcell Süper Lig'e ilaç gibi bir takım geldi. Eylül 2006'da Eskişehirspor'un o tarihlerde Birinci Türkiye Ligi'nde oynayan İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile yaptığı maçı seyretmiştim.

O yıl çok iddiası olmamasına rağmen 20 bin seyirci stadı tıklım tıklım doldurmuştu. Maçı 1-0 kaybettiler, ancak Eskişehirlilerin 90 dakika boyunca takımlarını desteklemesi hakikaten etkileyici bir olaydı. Bütün maçlarda böyle miydiler bilmiyorum; ama üzerlerinde Eskişehir formasıyla küfür etmeyen, hakaretlerde bulunmayan, yenilmiş olmasına rağmen maç sonunda takımını çağırıp alkışlayan bu seyirci, kimi olsa etkilerdi. Bir zamanlar Türkiye liglerinin tozunu atan, Avrupa'da başarıdan başarıya koşan Eskişehirspor'un yeniden eski havasına bürünmesine çok ihtiyacımız var.

Süper Lig, hiç seyircisi bulunmayan, 'böyle bir takım niye var?' diye sorulduğunda doğru dürüst cevabı olmayan birçok kulübü bünyesinde barındırıyor. Bazı takımlar kendi seyircisizliği yetmiyormuş gibi ikinci bir takım daha taşıdılar Süper Lig'e. Gençlerbirliği bunun en çarpıcı örneği. Gençlerbirliği Oftaş adı altında ikinci bir takımı daha yarışa dahil ettiler. Futbol Federasyonu, Gençlerbirliği Oftaş'ı Birinci Lig'e alarak hem hukuken hem de siyaseten yanlış bir karar vermişti. Aynı iki kulübün Birinci Lig'de olması nedeniyle şike iddiaları kaçınılmaz olarak gündeme geleceği için, hatırlayacaksınız geçtiğimiz yıllarda Bursaspor'un amatör takımı, İkinci Lig'de şampiyon olmasına rağmen üst lige alınmamıştı.

Kuşkusuz Futbol Federasyonu'nun görevleri arasında, ligdeki total kalitenin artırılması ve futbolun ülke geneline yayılması konusu da var. Süper Lig'de İBB gibi, Ankaraspor gibi, Oftaş gibi büyük belediyelerin ya da şirketlerin büyük maddi destekleriyle ortaya çıkan ama hiçbir taraftar desteğinin olmadığı takımlar arzı endam ederken, İzmir'in, Adana'nın, Samsun'un, Malatya'nın, Diyarbakır'ın, Mersin'in takımları Süper Lig'de değil. Futbol Federasyonu'nun belki Amerikan Basketbol Ligi NBA'in planlanması gibi bir planlamayı devreye

sokması ve futbol seyircisinin ülke geneline yayılmasını sağlamak için kafa yorması gerekiyor. Süper Lig böylece daha güçlü ve daha renkli bir lig haline gelmiş olacak kuşkusuz. Mesele İstanbul kulüpleri-Anadolu kulüpleri meselesi değil. Hatta böyle bir ayrım yapmak hakiki anlamda bölücülükten başka bir anlam da taşımıyor. Aslında konuşurken de yazarken de İstanbul kulüpleri yerine Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş; Anadolu kulüpleri yerine de Bursaspor, Eskişehirspor, Trabzonspor demek daha doğru.

Aslında mesele ligin total kalitesinin artırılması. Lig daha zor olsa, seyirciler statları doldursalar Türkiye'den Avrupa liglerine gidenlerin çok daha başarılı sonuçlar alacakları kesin. Beşiktaş'ın, Fenerbahçe'nin, Galatasaray'ın, Trabzonspor'un Avrupa'da çok daha başarılı olabilmesi için zorlu bir ligden geçip de oraya gitmeleri gerekiyor.

Avrupa'da başarılı olan her Türk takımının bütün bölgeyi etkileyecek önemli bir sosyolojik ve psikolojik bir olay olduğunu da unutmamak lazım. Daha zor bir lig için bir kez daha 'hoş geldin Es Es' diyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Adalet duygusu

Mehmet Kamış 2008.05.24

Yargılama, mahkeme etme neredeyse insanoğlunun yaratılmasından beri var olan, belki kıyamete kadar da var olacak bir konudur. Bugün de dünyanın her yerinde toplumun sağlığı, ülkenin var olabilmesi için en önemli müesseselerden biri olarak karşımızda duruyor adil yargılama.

İnsanoğlu yeryüzünde yaşadığı müddetçe bu bütün önemiyle önümüzde durmaya devam edecek. Dolayısıyla hâlâ en hassas şekilde değerlendirilmesi, en çok tartışılması gereken konulardan biridir adalet duygusu. Yargılayan, mahkeme eden her kurum ya da kuruluş hakperest olduğu ölçüde itibarını ve gücünü arttırır. Yansız ve yandaş olmadığı ölçüde itibarına itibar katar. Tarafgir olduğu ölçüde de güvenilirliğini yitirir.

Halka uygun bir hukuk ve hukuka uygun bir adalet dağıtma mekanizması çağdaş bir ülke için olmazsa olmaz bir konudur. Çağdaş demokrasilerde halka göre kanunlar olur, kanunlara göre halk olmaz. Yani önce kanunları koyup o coğrafyada yaşayan herkesi o kanunlara göre hizaya getirmek çağdaş ülkelerde olmayan bir yoldur. Halk ile devletin çarpıştığı hiçbir ülke gelişmiş bir ülke olamamıştır. İleri gitmiş bütün ülkelerde devlet ile halkın çekişmesi değil, olabildiğince uyumu söz konusudur. Ancak Türkiye'nin yapılanması bunun dışındadır. Bu ülkenin en temel sorunu halk ile devletin uyumsuzluğundan başka bir şey değildir.

Toplum için en tehlikeli gelişme yargıya olan inancın kaybolmasıdır. Adil yargılanmadığını düşünmek, mahkemeye olan inancını yitirmek, toplumun çivisini çıkartmaz da ne olur? Avrupa Parlamentosu Türkiye Raportörü Ria Oomen-Ruijten Türkiye'de yargının bağımsız olduğunu ancak tarafsız olmadığını, yürütmeye müdahale ettiğini, bunun da hem halka hem de ülkeye büyük zarar verdiğini söylüyor. Türkiye'nin dışından bir Türkiye gözlemcisinin bu değerlendirmeleri bana göre çok önemli. Bu sözler, bir yargının en büyük gücünün yani tarafsız ve adil olduğuna inancın tehdit altında bulunduğunu ifade eden sözlerdir. Kuşkusuz bir yargının en önemli gücü onun tarafsız ve adil olduğuna inançtır.

Hukuk müessesesini yönetenlerin günlük, geçici galibiyetler uğruna toplumun çivisi olan yargıyı örselemeleri, onu tartışılır hale getirmeleri, onun yansız, tarafsız olduğu duygusunu yok etmeleri son derece tehlikeli ve yanlıştır. Yani, AK Parti gelip geçici, ülkeyi idare edenler gelip geçicidir, hatta bu ülkedeki cari hukuk sistemi de

yeri geldiğinde değişebilir. Ancak adil yargılanma, yargılayanların tarafsızlığı ve saygınlığı kıyamete kadar sürmesi gereken bir konudur.

Yargıtay'ın, Danıştay'ın, Anayasa Mahkemesi'nin sanki bir siyasi partiymiş gibi davranması ve yürütmeye ya da AK Parti Hükümeti'ne savaş açmış izlenimi vermesi, Türk hukuk sistemi açısından son derece tehlikeli bir gelişme. Gelişmiş ülkelerdeki demokrasi tarihine baktığınızda kişisel özgürlüklerin önünü o ülkedeki yüksek yargının açtığını, yüksek yargının kararlarında hep özgürlükten yana tavır takındığını görmek mümkündür. Hatta denebilir ki Amerika'ya özgürlük ve demokrasi yüksek yargı eliyle gelmiştir. Ancak bizde bırakın kişisel özgürlüklerin, demokrasinin, insan haklarının önünü açmayı, yargı hükümetin özgürlükleri arttırıcı her hareketinin önünde duvar örüyor. Bununla da kalmıyor, statükonun yanında adalet duygusunu yıpratacak derecede taraf oluyor. Yargının bir konuda karar vermesiyle her şey bitmiyor. Bir de onun toplumun yüreğinde yansımasına bakmak lazım. Herkes bu yansımayı ciddiye almak zorundadır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dip darbe

Mehmet Kamış 2008.05.28

Şerif Mardin'in sözleri Cumhuriyet elitistlerinin yenilmişlik duygusunu bir kere daha perçinledi. Mardin; "Göbeğini kaşıyan öteki adam" diye sözüm ona tepeden baktıkları halkın, bir türlü kabul edemedikleri galibiyetini ilan etti. 'Öğretmen mahalleye karşı kaybetti' dedi.

Öğretmenden kastı başka; hani şu kendisi adam olarak doğduğu için elinde sopayla herkesi hizaya getiren, herkesi adam eden Cumhuriyet elitistlerinden söz ediyor, yoksa ay sonunu getiremeyen bildiğimiz öğretmenleri demiyor.

Kaybetmeleri kaçınılmazdı, çünkü tabii değildi. Kaybetmeleri kaçınılmazdı, çünkü bu topraklarda temelleri yoktu. Kaybettiler, çünkü bu topraklardan beslenmemişti. Kaybettiler, çünkü yalan söylediler. 'Hedefimiz muasır medeniyetler seviyesine ulaşmak' dediler, 'Batılılaşmak' dediler, 'cumhuriyet ve demokrasi' dediler, söylediklerinin hiçbirini yapmadılar. Cumhuriyet adı altında sabah akşam cumhur ile kavgalı bürokratik oligarşi inşa ettiler. Tam Batı'ya entegre olacak ve tam demokrasiye geçecekken 'bu bizim işimize gelmiyor, biz vazgeçtik' dediler.

Dünkü Zaman Gazetesi'nin manşete taşıdığı röportajda Refik Koraltan'ın gelini Süheyla Koraltan'ın söyledikleri, yenilginin şifrelerini veriyor bizlere. Süheyla Koraltan, konuşmasında 27 Mayıs'ın aslında bir servet ihtilali olduğunu söylüyor ve ihtilalden sonra ortaya çıkan gizli zenginlere, bal tutup da parmak yalayanlara dikkat çekiyor. Ancak kardeş kavgası, laiklik, rejim vs. gerekçelerle yapılan darbelerden sonra zengin olmak, sadece 27 Mayıs'a ait bir gerçek değildi. 12 Eylül ihtilalinden sonra da Türkiye dünyanın en zengin general(ler)ine sahip oldu. Hukuksuz ve denetimsiz her ülkede olacağı gibi 12 Eylül Türkiye'sinde de gücü elinde bulunduranlar pek çok büyük fabrikaya gizli ortak oldu. Hali vakti yerinde olanlara ait sayılamayacak kadar mülkün, güçlü kudretli ortakları haline geldiler. E hani, laikliği koruyacak ve ülkeyi muasır medeniyetler seviyesine çıkartacaktınız? Hani doğruluk, dürüstlük timsali laik aydın öğretmenleriniz hepimizi adam edecekti?

Ama Şerif Mardin'in bahsettiği mahallenin galibiyeti 28 Şubat darbesinden sonra iyice belirginleşti. Hatırlayacaksınız o süreçte Batı Çalışma Grubu diye bir grup kurulmuştu. Bunun amacı sözde şeriatı getirmek isteyen hükümete karşı gayri nizami bir mücadele yürütmek ve yönümüzün Batı'dan Doğu'ya çevrilmesine engel olmaktı. Hukuki bir zemini olmaksızın örgütlenen grup, irtica kampanyaları başlatmak için medyaya cebri

tavsiyelerde bulunuyordu. Her gün yeni bir etkinlik düzenleniyor, gerçek olmayan andıç çalışmaları ile bazı isimler aforoz ediliyor, sokağa çıkamaz hale getiriliyordu. Örgüt, Batı Çalışma Grubu ismini koyma gerekçesini, 'Türkiye'nin yönü Batı'ya dönüktür mesajı' olarak açıklamıştı. Ülkenin yönünü Doğu'ya çeviren irticaya izin verilmeyecek ve rota tekrar Batı'ya döndürülecekti. 28 Şubat'ın, aslında Anadolu sermayesine yapıldığını sonradan anlayacaktık.

Aradan çok uzun süre geçmeden BÇG'ciler kamuoyunun karşısına AB karşıtı olarak çıktı. Şimdiki gerekçe 'tam bağımsızlık elden gidiyor'du. Bunlar Batı'nın jakobenizmini istiyor; demokrasi, insan hakları, özgürlük gibi kavramlarının bize uymayacağını düşünüyordu. Öyle ya Batı'da andıç diye bir çalışma olması mümkün değildi. Medyaya silah çekip irtica kampanyaları başlatmak mümkün değildi. Üstelik kararları siyasiler alıyordu. Cumhuriyet mi demokrasi mi gibi son derece ucube bir tartışma da yaşanmıyordu. Hele hele servet ihtilali diye bir şeyin olması mümkün değildi. Bu yolla dünyanın en zengin generalinin ortaya çıkması mümkün değildi. Batılı hiçbir aydın hukuksuzluğu, darbeyi, tehdidi savunamazdı. Sonuç olarak halk da ahmak değil. Yenilgi kaçınılmaz oldu.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Osmanlı'da 'Türk okulları' olsaydı

Mehmet Kamış 2008.05.31

İngiltere ile Osmanlı arasında ne fark vardı? Neden günlük hayatlarında ve inançlarını yaşamalarında olabildiğince özgür bırakmasına ve asla sömürgeci davranmamasına rağmen Osmanlı, hüküm sürdüğü bölgelerde iyi anılmıyor da, yönetirken iliklerine kadar sömürmüş, kan dökmüş ülkelerden kötü bahsedilmiyor?

Neden sömürge ülkelerinin bugünkü yöneticileri bütün ilişkilerini hâlâ İngiltere, Fransa gibi ülkelerle kurmaya çalışıyor? Ya da İngilizce neden bir dünya dili de, kendi coğrafyamızda, birçok ortak paydamız olmasına rağmen Türkçe ortak dil değil? Neden bir Türk olarak Suriyeli ile İngilizce anlaşmak zorunda kalıyoruz?

Çünkü İngiltere ve Fransa'nın devlet destekli gönüllü, misyoner okulları vardı. Bu ülkelerdeki bütün yöneticiler, tarihçiler, akademisyenler ya da kamuoyu oluşturanların büyük çoğunluğu bu okullardan mezun oluyorlardı. Bu okullar sadece sömürgelerine değil dünyanın birçok bölgesine ulaşmıştı. İngilizce ve Fransızcanın bir dünya dili haline gelmesi işte bu yolla oldu. Osmanlı'nın temel eksikliği ise, bugünkü gözlerle baktığımızda bütün ülkeye yayılan sivil örgütlenmiş bir okullar zincirinin olmamasıydı.

Bugün Osmanlı'nın bırakıp gittiği topraklar üzerinde onlarca devlet, yüzlerce millet yaşıyor. Balkanlar, Kafkaslar ve Ortadoğu gibi bugün bile dünyanın en karışık coğrafyasında yüzlerce yıl hüküm süren bu devlet ortadan kalktıktan sonra bu coğrafya kavgasız kargaşasız bir zaman geçirmedi.

Osmanlı bu bölgelere sömürgeci bir ruh haliyle gitmedi. Oraları sömürmediği gibi inanç ve geleneksel hayatlarını devam ettirebilmeleri konusunda da onları serbest bıraktı. Bu bölgelerin bütün zenginliklerini İstanbul'a ya da Anadolu'ya taşıma yoluna gitmedi. Yine de kendinden sonra bu bölgede okutulan ders kitaplarında Osmanlı'nın sömürgeci olduğu yazıldı. İngiltere, Fransa gibi sadece sömürge için başka ülkeleri istila edenler, yüzyıllarca bu bölgelerdeki bütün zenginlikleri Avrupa'ya taşıyanlar ise tarih kitaplarında çok daha insaflı cümlelerle anılıyor. Üstelik bugün bile eski sömürge ülkelerindeki bütün karışıklıkların baş sorumlusu olarak durmalarına rağmen... Osmanlı hüküm sürdüğü ülkelerden sağlıklı tasfiye olamadı. Büyük bir

bozgunla oralardan ayrıldı. Osmanlı'yı yıkanlar tarih kitaplarını kendi istedikleri gibi yazdılar, yazanların büyük bir bölümü de misyoner okullardan mezun olanlardı.

Osmanlı mantık olarak hiçbir zaman sömürgeci bir ruh haliyle hareket etmedi. Çünkü geçici bir düşünceyle yola çıkmamıştı. Fethettiği yerleri bir vatan olarak görüyor ve kıyamete kadar da kendi toprakları olarak kalacağını düşünüyordu. Osmanlı'da bugünkü Türk okulları gibi okullar olsaydı, her şey bambaşka olabilirdi. Gerçi Osmanlı oralarda şenlendirme yapıyordu. Yani kazandığı topraklara Anadolu'dan Müslüman unsurları taşıyor, oraya yerleştiriyordu. Ama bugünkü Türk okullarının yaptığı misyonu yapamıyordu.

Eğer o dönemde Türk okulları olsaydı Türkçe bugün en azından Balkanlar'da, Kafkaslar'da, Ortadoğu'da çok daha yaygın olarak konuşuluyor ve kullanılıyor olurdu. Osmanlı'nın misyonu bu coğrafyaların kılcal damarlarına kadar işleyebilir, barış ve hoşgörü üzerine kurulmuş bir yapının çökmesi çok daha zor olabilirdi. Osmanlı'dan sonra gerek etnik, gerek dinî sebeplerle bu bölgelerde çok kanlar aktı. Hâlâ durulmuş, hâlâ sükunete ermiş değil. Bugün sömürmeyen, etnik ve dinî özgürlüklerin rahatça yaşandığı, adalet üzerine bina edilmiş bir anlayışa ne kadar da ihtiyaç var öyle değil mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hakikatler sizden hesap sorar

Mehmet Kamış 2008.06.04

Aslında normal zamanlarda Deniz Baykal aklı başında bir politikacı görüntüsü veriyor. Toplumla barışık, halkın değer yargılarına saygılı bir sosyal demokrat lider gibi görünüyor.

Ancak azıcık havanın değişmesi onun bütün dengesini altüst ediyor; herkesten daha çok değişiyor. Herkesten daha agresif, herkesten daha çok denge problemi yaşıyor. Aynen bugünlerde olduğu gibi... Her geçen gün biraz daha tanınmaz hale geliyor. Kendini toparlayıp eski Baykal olmasını beklerken hata üstüne hata yapıyor, bir hatayı çok daha büyük bir hata ile örtbas etme yolunu deniyor.

Önder Sav'ın yaptığı gafı birkaç gönül alan sözle atlatması mümkün iken olayı bambaşka bir boyuta taşıdı. Yine bir gazeteye dayanarak devlet içinde telekulak yapılanması olduğunu, Önder Sav'ın da hükümet tarafından dinlenerek kasetlerin bazı gazetelere servis edildiğini iddia etti. Oysa gerçekler öyle değildi. Önder Sav'ın bizzat kendisi dinletmişti kendisini. Deniz Baykal birazcık aklıselimle hareket etseydi böyle bir tuzağa düşmeyecekti. Ama Baykal bununla da yetinmeyerek işi bambaşka mecralara sürüklüyor. Gazetelerden okuduğu, mesnetsiz, yalan yanlış haberlerle hareket edip kamu vicdanını incitiyor. Yapılan hatalardan özür dilemek kadar büyük erdem var mıdır? Özür dilemek ne Sayın Baykal'ı ne herhangi bir kimseyi küçük düşürür.

Hatırlayacaksınız 12 Mart muhtırasından sonra CHP'nin Nihat Erim'in ara rejim hükümetine destek vermiş olması, dönemin Parti Genel Sekreteri Bülent Ecevit'i ciddi şekilde rahatsız etmiş ve görevinden istifa etmesine neden olmuştu. Deniz Baykal da Bülent Ecevit ile hareket edip demokrasiye olan bağlılığını göstermişti. Aynı Baykal, 12 Eylül ihtilalinin de bizzat mağduru olarak siyasî tarihe geçecekti. Darbelerden mağduriyet yaşamış Baykal anlaşılmaz bir şekilde bugün çok farklı bir değirmene su taşıyor.

Küçük bir soruyla devam edelim. Baykal son birkaç yılda ne kadar çok yanıldı ya da yanıltıldı farkında mısınız? 17 Mayıs 2006 tarihinde gerçekleştirilen Danıştay saldırısı sonrası yaptığı açıklamada "Siyasete kan bulaştı." demişti. Daha sonra Alparslan Arslan'ın Ergenekon bağlantısı fotoğraflarla belgelendi. Şubat 2007 tarihinde Hrant Dink'i öldüren Ogün Samast'ın Türk bayrağı önünde, yanında jandarmalarla çekilen görüntülerinin ortaya çıkması üzerine de "Polis, jandarmaya tuzak kurdu." diye açıklama yapmıştı. Oysa işin aslı çok daha

çetrefilli ve karışıktı. 28 Nisan e-bildirisinden sonra da demokrasinin yanında yer alacağına "Ülke, devlet kurumlarının uyarı yapma gereği duyduğu bir noktaya sürüklenmiştir, bunun sorumlusu iktidar." şeklinde konuştu.

Hele de Ergenekon çetesiyle ilişkisi olduğu gerekçesiyle gözaltına alınan Doğu Perinçek, Kemal Alemdaroğlu gibi isimleri alkışlatması da unutulur gibi değil. Bu isimler gözaltına alınınca "AKP kendi derin devletini oluşturuyor." demeyi tercih etti. Devlet içindeki çeteleşmeyle, kanunsuz oluşumlarla, hukuk dışılıklarla ilgili söylediği bir sözü hiç hatırlamıyorum.

Bütün bunların ötesinde CHP'nin son günlerde yüzüne gözüne bulaştırdığı bütün olaylardan -ki bunların arasında Peygamberimize hakaret de var- dolayı çıkıp kamuoyundan özür dileyeceğine işi bambaşka mecralara sürüklemesi inanılır gibi değildi. Sadece polisin değil, jandarmanın da MİT'in de, JİTEM'in de yaptığı bütün kanun dışı dinlemelere karşı çıkacağına sadece bir yeri hedef alması akla başka soruları getiriyor. Unutmamak lazım gerçeği incitirseniz, hakikatler sizden hesap sorar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Egemenlik krizi

Mehmet Kamış 2008.06.07

Oligarşik bürokrasi diye tam da buna diyorlar sanıyorum. Yoksa krallık mı demek daha doğrusu? Evet, 11 kişilik kurumsal krallık.

Denetlenemeyen, gücünü kendinden alan, yetki alanını kendi belirleyen yargıçlar krallığı bağımsızlığını ilan etti. Bugün laiklik kisvesi altında bütün bir milletin egemenliğine kelepçe vuran bu krallık, yarın başka bir gerekçe ile herkesin egemenliğine kelepçe vurabilir.

Bir bilim kurgu filmi düşünün. Bir tür canlı robot icat edilir. Bunun görevi, dışarıdan gelen hücumlara karşı şehri korumaktır. Şehir halkı tarafından ona verilen programlar doğrultusunda bu görevini yerine getirirken bir gün kendine yeni görevler tanımlamaya başlar. Yeni bir kol ekler kendine, yeni güç merkezleri. Şehri korumak için hoyratça donatılan bu yaratık artık kontrol edilemez bir haldedir. Artık görev ve yetki alanını kendi belirlemektedir.

Bugün laiklik kisvesi altında yapılmasından dolayı bazılarımıza güzel görünen bu eylem, yarın başka gerekçelerle bambaşka eylemler için kullanılabilir. Mesela böylesine saçma sapan bir karara imza atanlar yarın özel mülkiyeti ya da ne bileyim medyayı, holdingleri de düzenlemeye kalkabilir. Başörtüsü yasağını destekleyenler bile verilen kararın hukukla hiç alakası olmadığını, istenildiği kadar sündürülsün bu yasalardan böylesine bir kararın çıkmayacağını düşünüyor ve bunun mahcubiyetini yaşıyor. Anayasa Mahkemesi üyeleri de zaten aldıkları kararı çıkıp savunamadı.

Toplumu çözümsüz halde bırakmak, en makul, en masum, en mutedil üslupla talep edilen isteklere karşı bile böylesine katı, böylesine esnemez davranmak, 'dünya ne kadar değişirse değişsin bu ülke 1940 yılında yaşayacak' demek Türkiye'yi nereye götürür? 411 milletvekili ile, yüzde 65 oy potansiyeli ile bu ülkede bir yasa çıkaracaksınız, 9 tane üye buna yok diyecek. Üstelik Anayasa'da bizzat yasaklanmış bir yetkiyi kullanarak ülkenin ekser çoğunluğunun istediği bir düzenlemeyi iptal edeceksiniz. Böyle bir hukuk, böyle bir yüksek yargı dünyanın neresinde vardır? Milyonlarca insanın talebinin, isteğinin, seçtiği insanlara verdiği yetkinin hiçbir

anlamı yok. Birkaç tane atanmış, bütün herkesin her şeyin üstünde duruyor. Hukukun bittiği, yasaların rafa kaldırıldığı, her şeyin iki dudak arasına sıkıştığı bir zamanı yaşıyoruz.

Bu karar, Anayasa Mahkemesi'nin; şehri korumak için icat edilmiş robot gibi denetlenemez, kontrol edilemez, kendi yetki sınırlarını kendi belirler bir hale gelmesinin resmidir. Anayasa'nın değiştirilemez maddesi sadece laiklik değil ki. Hukuk devleti olmasını nereye koyuyorsunuz? Kafalarda oluşturulan laiklik anlayışı uğruna diğer bütün yasalar (içinde değiştirilmezlerin de olduğu) askıya alınabilir mi? Türkiye jakoben laiktir diye bir madde bırakıp diğer bütün yasaları ortadan kaldıralım o halde. Bütün her şey bu jakoben laikliğin varlığını devam ettirebilmesi uğruna değiştirilebilir, sündürülebilir, yorumlanabilir, askıya alınabilir diyelim.

Bu nasıl bir projeydi, yüksek yargının bu denli siyasallaşması ne zaman başladı hatırlıyor musunuz? Bu süreç Süleyman Demirel'in cumhurbaşkanlığında başladı, ama asıl 10. Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer döneminde zirve yaptı. Böylesine ideolojik saplantıları olan üyeler atayan Ahmet Necdet Sezer'in bize nasıl yutturulduğunu hatırlıyor musunuz? Seçilmesi konusunda kamuoyunun ikna edilmesi sürecinde Sezer demokrasi, insan hakları, yetki paylaşımı, hukukun üstünlüğü gibi sözleri hiç ağzından düşürmüyordu. Ahmet Necdet Sezer her geçen gün Türkiye'nin üstünde kara bir gölge gibi durmaya devam ediyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Vicdan mahkemesi

Mehmet Kamış 2008.06.11

Bir sözü etkisizleştirmek için yapılacak en önemli şey ona isim takmaktır. Ötekileştirmek, klikleştirmektir. Bundan sonra her şey daha kolaydır; 'kıyının bu yanındakiler ya da karşı taraftakiler' diyerek yapılan her şeyi meşrulaştırmanız mümkündür.

Bir yerde cinayet işledikten sonra buna karşı çıkanlara 'karşı tarafın adamları' derseniz, onların her söylediğini vicdanınız daha kolay karşılayabilir. Anayasa Mahkemesi'nin Meclis'in yetkisine darbe yaptığı bir süreçte, bunları yeniden görmek mümkün oldu. Bazıları, 'bu cinayete ötekiler, falanlar karşı çıkıyor' diyerek olanları kendi vicdanlarında daha rahat karşılamayı tercih ediyor.

Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup Başkan Yardımcısı Swoboda, Zaman'daki röportajında; yargıyı, bürokrasiyi ve askeri Avrupa standartlarına yaklaştırmak lazım geldiğinden bahsederek şöyle diyordu: "Yargı bağımsızlığı sadece iktidardan değil, ordudan, bir partiden, bir topluluktan veya akrabalarından da bağımsız olmalıdır." Swoboda, müzakerelerin sürmesinin buna bağlı olduğunu söylüyor, daha da önemlisi halkın oylarının yok sayıldığı bir ülkenin AB üyesi olmayacağını vurguluyordu.

Bu kadar laf arasında karıştırdığımız bir konuyu yeniden hatırlamakta yarar var. 411 milletvekilinin oyu ile değiştirilen Anayasa'nın 42. maddesinin ilgili fıkrası iptal edilmeseydi şöyle olacaktı: "Kanunda açıkça yazılı olmayan herhangi bir sebeple kimse yükseköğrenim hakkını kullanmaktan mahrum edilemez. Bu hakkın kullanımının sınırları kanunla belirlenir." Yani yapılmak istenen şey, laiklik ilkesinin değişmesine yönelik bir şey değil. Altı üstü bir insanın doğmasıyla elde etmesi gereken bir hakkın; eğitim ve öğretim hakkının Anayasa'da düzenlenmesi. Bununla rejim mi değişecek hayır, ülkeye şeriat mı gelecek tabiî ki hayır. Bunu destekleyenler de bu yasağı çıkaranlar da bunu biliyor.

Dünyanın bütün ileri ülkelerinde bir yargılama ahlakı vardır. Hiçbir mahkeme bu yargı ahlakına aykırı hareket edemez, etmez. Denizin mavi rengi mahkeme kararıyla kırmızıya dönmez. Hiçbir hakim toplumun değer yargılarına aykırı bir karar vermez. Kamu vicdanını rahatsız edecek hiçbir karara imza atmaz. Mahkemenin maşeri vicdanda inandırıcılığını yitirmesi kadar devlet için tehlikeli bir şey var mıdır?

Yargı, sosyal adalet anlayışına dayanarak, bir bakarsınız trafiğe müdahale edebilir. Türkiye'deki kartel medyasını sosyal adalet sistemine uyumlu bulmayabilir. Bu heyulanın nerede duracağını kimse garanti edemez. Hücre parçalanmaya başladığı zaman kanserin nerede duracağını kimse kestiremez. Yargıya olan inancın, güvenin bitmemesi için, geniş bir yargı reformuna ihtiyacımız var. Swoboda'nın dediği gibi, ideolojisi sadece hukuk olan, bağımsızlık kadar tarafsızlık ilkesini de öne çıkaran bir yargı sistemine ihtiyacımız var. Yani partizanlıktan uzak, bir topluluk ya da akrabalarından bağımsız bir yargıya...

Gerçekten niyetiniz ülkenin rejimini korumaksa demokrasinin herkesin iliklerine kadar işlemesine müsaade etmelisiniz. Toplum demokrasiyi ne kadar içselleştirirse, rejim o kadar iyi korunur. Olmayan yasalara dayanarak yasaklamalar yapabilirsiniz. Yetki alanınızı kendi kendinize genişletir, maşeri vicdanı yerle bir eden kararlar alabilirsiniz. Ve böylece kendi kafanızdaki rejimi korursunuz; ama geriye koruyacağınız başka hiçbir şey kalmaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Safiye'nin annesinden rejimi korumak

Mehmet Kamış 2008.06.18

Safiye Nur; ilkokul birinci sınıfa başladıktan bir ay sonra imtihana tabi tutularak 2. sınıfa alındı. Doğarken de zamanını beklememiş ve 6,5 aylık olarak dünyaya gelmişti.

Doğumunda olduğu gibi öğrenme konusunda da bir hayli aceleciydi. Yaşıtlarından daha zekiydi ve öğretmenleri koca bir yılı 1. sınıfta geçirmesine gerek görmemişlerdi. Üstelik 1 yaşında kalça çıkıklığından dolayı geçirdiği ameliyat, ilkokula başlarken yeniden yapılmıştı. Okula giderken de ayaklarındaki rahatsızlıktan dolayı rehabilitasyon merkezinde tedavi görüyordu. İki yılın bütün hafta sonlarını bir özel hastanede fizik tedavi görerek geçirdi. Hafta içi okuldan sonra evde, hafta sonu hastanede yürüme konusunda çektiği sıkıntılara çözüm bulabilmek için uğraştı.

Annesi Elif Hanım; her gün kızını okula götürdü ve okuldan aldı. Bütün hayatının dizaynını buna göre ayarladı. Okuldan sonra tedaviye götürüyor, sonra da evde saatlerce o tedaviyi tekrar ettiriyordu. Elif Hanım için hafta sonu demek Safiye Nur'un tedavisi için hastaneye gitmek demekti. Safiye'yi okuldan almak demek evde saatlerce sürecek bir tedavinin başlaması demekti. Kızının ayaklarında meydana gelecek birazcık iyileşmeyi umutla bekledi. Küçücük bir iyileşme için bile saatlerce, günlerce, aylarca hatta yıllarca uğraştı. Ne kendine ayırdığı zamanı oldu, ne de bunu istemeyi düşünebildi. Yağmuru, soğuğu, sıcağı hesap etmeden, yıllarca o tedavi senin, bu okul benim kızını sırtında taşıdı.

Bu arada Safiye Nur, okuldaki başarısını sürdürmüş, Hüseyin Yıldız Anadolu Lisesi'nden başarıyla mezun olmuştu. Çok zaman sonra Safiye Nur'daki problemin ortopedik değil de nörolojik olduğu anlaşıldı. Büyükçekmece Devlet Hastanesi'nden alınan raporda, Ataksi teşhisi ile çalışma kaybının yüzde 64, sağ hemiparezi teşhisi ile de tüm vücut fonksiyonlarındaki kaybın yüzde 75 olduğu görüldü. Baba Serhan Bey, 17 yıl boyunca kızının sağlığını düzeltebilmek için gitmediği doktor, araştırmadığı sağlık merkezi bırakmadı.

Safiye geçtiğimiz pazar günü üniversite imtihanına girdi. Vücudunun elverdiği ölçülerde eczacı olmayı çok istiyordu. Serhan Bey ile Elif Hanım kızlarına hem moral olsun, hem de imtihan stresini atabilsin diye o gün

piknik havasında yola koyuldular. Yıllardır yanlarından ayırmadıkları kızları içeride ter dökerken belki kahvaltı yaparız diye hazırlıklı gittiler. Elif Hanım okulun kapısına gelince yıllardır yaptığı gibi kızını sırtına almak ve içeri götürmek için tekerlekli sandalyeye doğru eğildi. Ancak iki tane görevli buna engel oldu. "Başörtünüz var. Bu yüzden içeri giremezsiniz. Kampüs sınırları dışına çıkmalısınız. Öğrencinin babası burada bekleyebilir." dediler. Safiye Nur'u başkaları sınıfa götürdü. Bu hareket Elif Hanım'a kızının rahatsızlığından çok daha ağır ve çok daha yıkıcı geldi. Safiye Nur belki ilk kez, her imtihan öncesi hissettiği annesinin o güven dolu elini hissedemedi.

Bu arada filmin başka bir yerinde Ahmet Necdet Sezer, Kemal Gürüz, Erdoğan Teziç, Anayasa Mahkemesi'nin üyeleri, Mesut Parlak ve kafalarında kurdukları heyula rejimin bütün bekçileri büyük bir mutluluk ve gurur yaşıyorlardı. Çünkü rejimi korumuşlardı; bir annenin sımsıcak ve güven dolu elinden...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düşünce özgürlüğü yok, seçim var

Mehmet Kamış 2008.06.21

Türkiye, yeni bir seçimin heyecanını yaşıyor. Adaylar propagandalarını yaptılar, seçim afişleri bastırıp seçmenlerini etkileyecek her vaadi söylediler.

Muhtemel ki; kapalı kapılar ardında da iktidara geldiklerinde kendilerini destekleyenlerin kadrolarını nasıl yapacaklarını, asistanlık isteyenlerin işlerini nasıl halledeceklerini, dekanlıklara nasıl çok yakınlarını atayacaklarını anlattılar, kendilerini destekleyenlerden müteşekkil bir akademik ekip oluşturacaklarını ve üniversiteyi böyle yönetmeye devam edeceklerini vaat ettiler. Ve nihayet bütün bu vaatler, pazarlıklar bitti, pazar günü 22 üniversitede rektörlük seçimleri tamamlandı.

Evet; bu, belediye seçimleri değil, milletvekilliği seçimleri hiç değil. Sadece üniversitelerin bilimsel özgürlüklerini sağlayacak, eğitime daha fazla para ayrılabilmesi için okulu iyi yönetecek birinin seçileceği rektörlük seçimleri. Amerika'da gazete ilanlarıyla aranan rektörlük makamı, Türkiye'de niye bu kadar hırsla istenen bir makamdır bilinmez. Bir bilim adamı, üniversiteye rektör olmayı neden bu kadar ister ki? Aslında bilimle uğraşan ya da bilimle uğraştığına inanılan insanlar için büyük bir angaryadan başka bir şey değil midir? 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal, bir konferansta, Amerika'da bir üniversitenin rektör bulabilmek için gazeteye verdiği ilanı göstermişti. Evet, oralarda rektörler gazete ilanlarıyla bulunurken Türkiye'de ölümüne bir kavganın sebebi. Amerika'da rektör, üniversitesine bağış toplayan, ekonomik olarak gelişmesini sağlayarak eğitim için daha çok para harcanmasını temin eden bir nevi genel müdür, hatta idari müdürdür. Orada asıl söz sahibi olanlar, bilim üreten bölüm başkanları, kürsü başkanları, özgür düşünebilen bilim adamlarıdır.

Türkiye'deki rektörlük seçimleri ise tam bir 'evlere şenlik' durum arz ediyor. İnternet sitelerinden, yapılacaklar anlatılıyor, otellerde yemekler veriliyor, seçim broşürleri bastırılıyor, hatta milletvekilliği seçimlerinde harcanandan çok daha fazla para harcanıyor. Muhalif olanlara anabilim dalı başkanlığı, bölüm başkanlığı, dekan yardımcılığı, senato üyeliği vs. gibi birçok makam vaat edilip, bu yolla onlardan da destek alınmaya çalışılıyor. Türkiye'de ortalama büyüklükte bir üniversitenin 300'e yakın yönetici kadrosu var. Maalesef bu kadrolar, bilim dünyasında söz sahibi kişilerin atandığı yerler değil, yandaş yapılmak istenenlere ulufe olarak dağıtılan makamlar haline gelmiş durumda. Muhalifler bu tür vaatlere kanmıyorsa onların yükselebilme

ihtimali yok zaten. Rektör ya kadro açmaz ya da açtığı kadroya jüriyi etkileyerek kendisinin istediği birisinin atanmasını sağlar.

Üniversiteler bu ülkenin en otoriter kurumlarından birisi olduğu için rektör demek otorite anlamına geliyor. Rektör demek, üniversitenin en güçlü, en iyi geçinilesi adamı demek. Neredeyse her şey iki dudağı arasında. Bu bile tek başına bir kara mizah. Üniversitede patron, bilim değil bir rektör. Anabilim dalı başkanlarının, kürsü başkanlarının, bilim adamlarının, rektörün yanında neredeyse bir anlamı yok.

Ama asıl kavga başka. Rektörlük konusundaki bunca ısrarın tek sebebi; 'yükseköğrenimde itibarlı bir yerim olsun' meselesi değil tabii ki. Bir üniversite demek ihale demek, döner sermaye demek, hastane demek, kafeler, yurtlar, otoparklar vs. demek. Yüz milyonlarca doların üzerinde söz sahibi olmak demek. İstanbul Üniversitesi'nin yıllık bütçesi 500 milyon YTL. Döner sermaye gelirleri, kafelerin işletmesi, otoparklar vs. gibi gelirler buna dahil değil. Bunları da dahil ettiğinizde 1 milyar YTL'lik bir pastanın üzerinde oturuyor rektör. Sezer döneminde yaptıkları harcamaları, verdikleri ihaleleri denetleyen olmadığı için ya da denetleme sonucu ortaya çıkan yolsuzluklara dava açılmadığı için rahatları gayet yerindeydi.

Hasılı; üniversitelerdeki rektörlük seçimleri inanılmaz bir saçmalık. Böyle demokrasi olmaz. Üniversitelerde demokrasi demek, rektörün değil bilimin patron olması demek. Düşünce özgürlüğü yok, ifade özgürlüğü yok, bağımsız düşünce yok ama seçim var. Bunları sağlıyorsanız üniversitelerde demokrasi ve çağdaşlık vardır. Ancak bugün maalesef askerî hiyerarşi mantığıyla yönetilen üniversiteler, Türkiye'nin en çağdışı kurumlarının başında geliyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hakikatin beraati

Mehmet Kamış 2008.06.25

Ajanslar Saraybosna'nın o gün neredeyse uyumadığını haber ediyordu. Aynı haberler Üsküp'ün İstanbul'dan farksız olduğunu, açık alanlara kurulan dev ekranlarda maçı izleyen Üsküplülerin Türkiye'nin yarı finale çıkmasını sabaha kadar kutladığını anlatıyordu.

Makedonya'nın Gostivar, Kalkandelen, Ohri ve Radoviş şehirlerinde yaşananlar da bundan farksızdı. Hele Mostar. Mostar'ın keyfine diyecek yoktu. Arnavutluk, Azerbaycan, Kosova, Irak ve en önemlisi Filistin.

Kim bilir daha dünyanın neresinde hangi ülkede Türk Milli Takımı'nın Avrupa Şampiyonası'nda elde ettiği başarı için kimler dua etti, kimler sevinç çığlıkları attı. Ajanslara yansımayan ne kutlamalar oldu da biz haberdar olamadık. Belki orta Asya steplerinin kuş uçmaz kervan geçmez yerlerindeki bir okulda kimselerin duymadığı sevinç çığlıkları koptu. Ya da Afrika'nın kavurucu sıcaklarında ezilmiş, sömürülmüş insanlara yardım elini uzatanların sevinç çığlıkları Amazon ormanlarında ya da çöl kumlarında yankılandı. Başarabilmeyi ne kadar da özlemişiz. Allah'ın bize de başarı nasip etmesine ne kadar da susamışız. Bir küçük başarı bile ezilenlerin dünyasına ne kadar da büyük umutlar aşılayabiliyor. Türkiye'nin başarılı olması bu nedenle çok önem arz ediyor. Başarının yolu da önce büyük düşünmekten geçiyor.

Fethullah Gülen bu ülke insanına büyük düşünmeyi öğretti. Daha önce sadece belirli bir kesimin yapabildiği pek çok şeyi bütün Türkiye'nin de yapabileceğini gösterdi. Anadolu'nun sıradan insanlarına başarabilme duygusunu aşıladı. Kendisini dinleyenlere, çocuklarını Kur'an kurslarında değil kolejlerde okutmalarını öğütledi. Hatırını sayan işadamlarından okullar açmasını isteyerek yeni nesillerin dünya standartlarında iyi eğitim almasını sağladı. Kapıkule ile Habur arasında sıkışan ufkumuzu dünyaya açtı. Eskiden sadece işçi ve vasıfsız

eleman ihraç eden Türkiye artık yurtdışına öğretmen, sanayici, işadamı veya üst düzey yönetici gönderen bir ülke oldu. Gülen, Afrika'dan Pasifik ülkelerine kadar yüzlerce ülke ile ticaret yapan binlerce işadamının ortaya çıkmasına zemin hazırladı. Anadolu zenginleşiyordu.

Türkiye'nin başını kaldırmaması için çıkartılan her türlü kargaşaya ve kutuplaşmaya karşı ısrarla diyaloğu ve barışı savundu. Bu ülkede yaşayan herkesi kendisi gibi kabul edip el uzattı. Açılmasına vesile olduğu okullar sayesinde Türkçe bir dünya dile haline geldi. Türkçe olimpiyatlarındaki manzara herkesi coştururken, kendi kendimize başarmaya ne kadar da susamışız diye düşündük. Tıpkı Milli Takım gibi.

Dün, Türkiye'nin en anlamsız davalarından birisi daha beraatla sonuçlandı. Türkiye için hiçbir şey yapmayanlar, yapılan hiçbir güzelliği de cezasız bırakmıyorlardı ama hakikat er geç kendi mecrasıyla buluşuyordu.

Fethullah Gülen Hocaefendi'nin davası; kamuoyunda Rahşan affı diye bilinen 4616 sayılı kanunla yeni bir merhaleye girmişti. Şartla salıverilme ve cezaların ertelenmesi olarak özetleyeceğimiz bu kanundan 45 binden fazla insan yararlandı. Gülen'in de yargılandığı 313. madde de kanun kapsamındaydı ve süren mahkemelerin durdurulması, kesin hüküm verilmesinin ertelenmesi sağlanıyordu. Gülen, avukatları aracılığıyla yargılamanın devamı ve aklanma hakkını kullanmak istedi. Temel insan hakkı olarak Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi başta olmak üzere bütün hukuk düzenlerinin esası olan bu talep yerine getirilerek yargılama tamamlandı ve Gülen haksız suçlamalardan aklandı. Artık hiç kimse Fethullah Gülen'in insanlık için yaptıklarını suç olarak göremeyecek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Madımak, Başbağlar ya da Ergenekon Çetesi

Mehmet Kamış 2008.07.02

Bundan tam 15 yıl önce Sivas'ta Madımak Oteli'nde insanlık dışı bir olay yaşandı. İçlerinde yazar, şair, ses sanatçılarının da olduğu 33 kişi otelde çıkartılan yangın sonucu hayatını kaybetti.

Bu insanlık dışı olayda, Vali Aydın Karabilgin'in Aziz Nesin'i özel olarak Sivas'a davet etmesi, Aziz Nesin'in çok tahrikkâr konuşma ve davranışları, göstericiler içinde provokatörlerin bulunması, yeterli güvenlik takviyesinin yapılmaması maalesef olayın vahametini azaltmıyor. İnsanların sığındığı bir yerin ateşe verilmesi ve orada diri diri yakılmasının izah edilebilir bir yanı yok. Ne için yapılırsa yapılsın bu katliamın bir açıklaması olamaz. İster karanlık tezgâhın bir parçası olarak gerçekleştirilsin, isterse birtakım cahiller dini kurtarma saçmalığıyla hareket etsin. Kim yapmışsa, niye yapmışsa, 2 Temmuz'da Sivas Madımak Oteli'nde büyük bir insanlık suçu işlendi. Üstelik Madımak olayının gerçek failleri cezalandırılamadı.

Bu katliamdan üç gün sonra çevrede dindar olarak bilinen Başbağlar köyüne gelen kimliği belirsiz kişiler, büyük bir katliam yaptı. Erzincan Kemaliye'ye 64 kilometre mesafedeki köye gece gelenler, erkeklerin köy dışında olmalarını fırsat bilerek evleri ateşe verdi, yaşlı, kadın ve çocukları köy meydanına toplayıp kurşun yağdırdı. Tam 33 masum kişi bu insanlık dışı katliamda can verdi. Olayın ardından teröristlere yardım ettikleri belirlenen 16 kişi yakalandı. Sanıklar, ifadelerinde köyü yaktıklarını itiraf etti. Ancak 1993'te Erzincan DGM'de başlayan Başbağlar Davası, 22 Eylül 1997'de İzmir DGM'de sadece iki mahkûmiyetle bitti.

Türkiye'de Alevi-Sünni kamplaşması için gerçekleştirilen bu eylemlerin gerçek müsebbipleri cezalandırılmadı.

Dün Ergenekon soruşturmasının beşinci tutuklama dalgasıyla sarsıldı Türkiye. Bilindiği gibi geçtiğimiz yıl başlatılan ve devlet içinde örgütlenmiş büyük bir çeteyi ortaya çıkarmayı amaçlayan operasyonlarda

kamuoyunun yakından tanıdığı birçok isim tutuklanmıştı. Emekli ve muvazzaf üst düzey devlet yetkililerini de içine alacak şekilde örgütlenen ve kendilerine yasaların vermediği görevler ihdas eden bu çetenin, rejimi koruma kılıfı altında birçok eylemi provoke ettiği ortaya çıktı.

'Ergenekon Çetesi'nin ne kadar derinlerde ve ne kadar eski olduğunu tam bilemiyoruz. Ancak Danıştay saldırısıyla başlamadığı kesin. Bu yapının şimdiki aktörleri farklı olabilir ancak fonksiyon olarak çok daha eski olduğu, soğuk savaş döneminde NATO'ya üye ülkelerde kurulan Gladio türü yapılanmalara benzediği kesin. Yasalara dayanan bir yetkileri yok. Ama kendilerine rejimi korumak diye ne olduğu belli olmayan bir görev tanımı yapmışlar ve bunu gerçekleştirmek için de her türlü kanunsuzluğu, çeteleşmeyi, hukuksuzluğu mubah görüyorlar. Biliyorsunuz Türkiye'nin son otuz yıllık yakın tarihinde binlerce faili meçhul olay var. Soğuk savaş döneminden bugüne kadar bir dolu olay kimin yaptığı belli olmadan kapatılmış durumda. Hangilerinde bu çeteleşmenin etkisi var, şimdilik bunu tam olarak bilemiyoruz. Gücünü rejimden almayan her türlü çeteleşme 'herkes' için son derece tehlikelidir. Bugün sana tebessüm eden çete yarın sırtını dönebilir. Dönmeyeceğini kimse garanti edemez.

Bu ülkedeki rejimi korumanın bir tek yolu var; hukuka sahip çıkıp çetelere cezasını verebilmek. Bu ülkenin yasal yetkilileri çetelere ceza vermeyi bilmez ise çeteler onlara cezayı keser. Bu ülkede işler yıllardır böyle işliyordu maalesef. Devletin artık bağırsaklarındakilerden kurtulması lazım. Yoksa bu zehir herkesi öldürecek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon'u tartışmaya nereden başlamalı?

Mehmet Kamış 2008.07.05

Eski Jandarma Genel Komutanı emekli Orgeneral Şener Eruygur'un Fenerbahçe Orduevi'ndeki odasında ele geçirilen belgeler arasında darbe planlarının da olduğu basına yansıdı.

Dört aşamalı plana göre ülkede kaos oluşturulacak, suikastlar yapılacak, ekonomik kriz çıkartılacak ve Yüksek Askerî Şûra'ya müdahale edilecekti. Gaziantep'te bir yargı mensubu öldürülecek, daha sonra 'sahte Yeşil' olarak tanınan Osman Gürbüz liderliğindeki 30 kişilik tetikçi timi yargı mensuplarına yönelik suikastlar düzenleyecekti. Bundan sonra Atatürkçü Düşünce Derneği aracılığıyla 40 ilde eşzamanlı olarak yargıya saygı mitingi düzenlenecek, polis ile halk karşı karşıya getirilerek silahlı çatışma çıkartılacaktı. Böylece 'polis laiklerle çatıştı' görüntüsü verilip ülkede bir anda gerilim tırmandırılacaktı. Ekonomik kaos oluşturulacak, ülke yönetilemez hale getirilecekti. Tıpkı 12 Eylül öncesinde yapıldığı gibi. Hafızalarımız unutmaya çok meyilli olduğu için yeniden hatırlamakta ve hatırlatmakta yarar var. 13 Haziran 2007'de Amerika'daki Hudson Enstitüsü'nde böyle bir senaryo tartışılmıştı. Genelkurmay'ın bünyesindeki Stratejik Araştırma ve Etüt Merkezi'nin Başkanı'nın da aralarında bulunduğu bir dizi sivil ve askerî stratejistin Türkiye üzerine kurguladıkları birtakım senaryolar basına yansımıştı. Hatırlayacaksınız bu kıyamet senaryosuna göre, Yüksek Mahkeme Başkanı bir suikasta kurban gidiyor, daha sonra PKK Beyoğlu'nda onlarca kişiyi öldürecek bombalı saldırı düzenliyor, kaotik ortamda etkisini artıran asker Kuzey Irak'taki sorunu da bizzat oraya girerek çözmeye çalışıyordu. 'Hudson' açığa çıkmış çok nadir senaryolardan biriydi.

Bu tür senaryoları duyduğumda geçmiş olaylar gözümde yeniden canlanır. Bütün yakın tarihi, ortaya çıkan senaryolara göre yeni bir gözle okumaya çalışırım. Basına sızan Şener Eruygur'un kaos planı gerçekse Cumhurbaşkanlığı seçimleri sürecinde başlatılan bayrak mitinglerinin de kaotik bir planın parçası olduğu

ispatlanmış olacak. Bu mitinglerin aslında bir plan dahilinde olduğunu, Şener Eruygur ve saz arkadaşlarının bu mitingleri stratejik bir kaos planının parçası olarak tertip ettiğini anlamak için çok akıllı olmaya gerek yok. Basına sızan kaos planı bu bayrak mitinglerinin finaliydi sanıyorum.

Bu bakış açısıyla yakın tarihe baktığımızda, birçok faili meçhul olay bir stratejik planın parçası mıydı diye düşünüyor insan. 1 Mayıs 1977'de Taksim Meydanı'nda otelden kalabalığa ateş açanlar ve kim olduğu asla bulunamayanlar da bir plan dahilinde mi gerçekleştirmişti bu eylemi? 17 Nisan 1978'de Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'na gönderilen bombalı paket ve ondan sonra şehir halkı arasında, Alevilerin içme suyuna zehir attığının yayılması vs... 30 yıl öncesine gitmeyelim. Çünkü ülkenin kaotik bir ortama sokulması öyle açık bir senaryonun sonucudur ki, bunu yeniden konuşmaya gerek bile yok.

Mesela Sivas'taki provokasyon sonucu, 2 Temmuz 1993'te Madımak'ta onlarca masum insanın katledilmesi yazılmış bir senaryo mudur? Bir ay sonra toplanacak Yüksek Askerî Şûra öncesi terfilerle bir alakası var mıdır? Ya da bambaşka bir oyunun sekansları mıdır bilemiyorum. Turan Dursun'un, Bahriye Üçok'un, Muammer Aksoy'un öldürülmeleri de aynı oyunun farklı sekansları mıdır? Gazi olayları hangi kaotik ortam senaryosunun bir parçasıydı acaba? 28 Şubat darbesi ise tam anlamıyla bir 'andıç' çalışmasından başka bir şey değildir. Son otuz yılda böylesine, senaryo parçası olan, faili meçhul kalan o kadar çok olay var ki, değil bu satırlar kitaplar bunları anlatmaya yetmez. O nedenle Ergenekon meselesi; AK Parti kapatma davası, Erdoğan, cumhuriyet savcısı vs. gibi günlük tartışmalar arasında yer alacak bir mesele değildir. Bugün Eruygur, Tolon, Ersöz gibi isimlerle anılan bu yapının aslında Türkiye'nin ayaklarına vurulmuş, kökleri çok daha eskilere dayanan bir pranga olduğunu fark etmek lazım. Bu dava Türkiye'nin var olma ya da var olmama meselesidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Haziran fırtınası Ergenekon'un işi miydi?

Mehmet Kamış 2008.07.09

Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı'nın Abant'ta düzenlediği 'Kürt Sorunu: Barışı ve Geleceği Birlikte Aramak' toplantısında en can alıcı sorulardan birini Bolu Valisi İbrahim Akpınar sordu: 'Türk bürokratik elitleri Hindistan'ı yönetmeye kalksaydı ne olurdu?' Vali'nin kendi kendine verdiği cevap da en az sorusu kadar can alıcıydı.

Akpınar, "Hindistan'ı biz yönetseydik herhalde 500 parçaya ayırırdık. Çünkü Hindistan'da 500'den fazla din ve dil var, yaşam tarzı var.'' dedi.

Osmanlı Devleti'nin parçalanmasındaki en önemli etkenlerden biri olan İttihat Terakki kafasına sahip bürokratik elit, bugün de Osmanlı'ya göre çok daha az karışık bir ülkeyi yönetmekte zorlanıyor. Osmanlı'nın yüzyıllarca birbirinden çok farklı yüzlerce parçayı yönetebilmede gösterdiği beceriyi çok daha küçük bir ülkeyi yönetmekte niye gösteremiyorlar? Bu soruya vereceğimiz aklı başında cevap, aslında Türkiye'nin enerjisini bitiren pek çok problemin de çözümü anlamına geliyor.

Türkiye son günlerde Ergenekon diye devlet içinde yapılanmış bir çete ile yatıp kalkıyor. Cumhuriyet savcılarının çeteyle ilgili iddianamesi henüz açıklanmadı, ancak basına sızan haberler doğruysa insanın kanını donduran icraatlar söz konusu. Şimdi bunların detaylarına yeniden girmenin bir anlamı yok. Ancak görünen o ki, psikolojik harp tekniklerini olabildiğince kullanmışlar. Ulaşmak istedikleri bir hedefe varmak için kamuoyunu psikolojik olarak hazırlayacak her türlü eylemi yaptıkları bir bir ortaya çıkıyor.

Hatırlayacaksınız 17 Haziran 1999'da "düğmeci" ile bir iftira kampanyası başlatılmıştı. Bir düğmeye basılmışçasına malum gazete, televizyon ve dergilerde Fethullah Gülen Hocaefendi ile ilgili türlü iftiralar ortaya

atılmıştı. Hiçbir dayanağı, mesnedi olmadan yapılan yayınlar, Hocaefendi'nin sağlığının bozulmasına ve yıllarca yurtdışında kalmasına sebep olmuştu. Ergenekon'un çalışmalarına bakınca insan ister istemez bu da bir andıç çalışması mıydı, diye düşünmeden edemiyor. Aslında böyle bir soruya da gerek yok; evet bu bir andıç çalışmasıydı. Nitekim yıllarca süren mahkemeler, bütün bu kampanyaların birer iftiradan öteye geçmediğini gösterdi.

İttihat Terakki'den bu yana gelen oligarşik bürokrasi Türkiye'de problemleri çözmekten ziyade sorun üretiyor ve o sorunları çözme adı altında toplum üzerinden baskıyı hiç kaldırmıyor. Bunun için de psikolojik savaşın bütün taktiklerini kullanıyor. Asıl acı olan ise bu konuda en büyük yardım ve yataklığı medyanın yapması. Haziran fırtınası da bunun en büyük delili.

Kürt meselesi dahil Türkiye'deki pek çok problemin kaynağı da bu bürokratik elitlerdeki jakoben kafa yapısı. Yasaklayan, müdahale eden, adam edici ve çoğu zaman da herkesten daha iyi düşündüğünü zanneden küstah tavırlı bu anlayış, kendisi olarak kalmak isteyen herkesi düşman olarak tanımlıyor.

Ergenekon soruşturması şüphesiz Türkiye için satır başı bir olay. Bu ülkedeki pek çok dokunulmaza dokunmayı başarmış çok önemli bir soruşturma. Ancak bu, kişilere yönelik kalırsa hiçbir anlam ifade etmez. Çünkü bu bir sistem sorunu. Türkiye'de yaşayan herkesin, Alevi'sinin, Sünni'sinin, Kürt'ünün, Çerkez'inin, Süryani'sinin, Ermeni'sinin psikolojik harbe maruz kalmamasını garanti altına alacak yapısal değişimlere ihtiyacımız var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terör şirketleri

Mehmet Kamış 2008.07.12

ABD'nin İstanbul Başkonsolosluğu'nun önünde meydana gelen terör eylemi, tam anlamıyla terör şirketlerinin ipliğini pazara çıkaran bir eylem olarak tarihe geçecek.

Eskiden ideolojik sosa batırılarak sunulan bu eylemlerin kokuşmuşluğunu artık hiçbir sos örtbas edemiyor. Gencecik üç fidana gözünü kırpmadan kıyan teröristlere bir bakar mısınız? Bunların hangisi bir ideoloji, bir ideal uğruna tetiğe basıyor? Daha önceleri terör eylemlerine biraz ideoloji, biraz ideal, biraz gelecek güzel günler gibi makyajlar yaparlar, tetikçi de vicdanen daha rahat kurşun sıkardı. Eskiden solculuk, sağcılık vardı. Bir tarafta kapitalistlerin sömürgesinden kurtarılacak kitleler için silah sıkan solcular, diğer tarafta da komünistlerin ülkeyi ele geçirip Rus sömürgesi haline getirmesine karşı canlarını ortaya koyan sağcılar vardı. Bugün terörün dayanacağı bir ideoloji kalmadı Türkiye'de. 'Dinci terör' de bütün uğraşlara rağmen bir türlü tutmadı bu coğrafyada.

İdeolojilerden yeterince tetikçi bulamayan terör şirketleri artık tetikçi olarak askerliğini komando olarak yapmış, terhisten sonra işsiz kalmış, adi suçlara bulaşmış kişileri kullanıyor. İstanbul'daki son terör eylemi buna çok somut bir örnek. Eylemde öldürülen bu teröristlerden Bülent Çınar'ın eylemi yaptığı gün annesine söylediği sözler çok önemli. Tetikçi annesine, "Ben artık başka bir işte çalışacağım." diyor. Annenin Cihan Haber Ajansı muhabirlerine aktardığı bu sözlerin çok dikkatle ele alınmasında yarar var. Çünkü bu sözler yeni süreçteki teröristin kimliğini ortaya koyuyor. Askerliğini yeni yapmış ve iş arayan bir adam annesine artık yeni bir işte çalışacağını söylüyor. Yani tetikçi olarak çalışacağı yeni işyeri, terör işleriyle uğraşıyor. Diğer terörist Raif Topcıl'ın durumu da, Bülent Çınar ile tamamen aynı özellikler taşıyor. Bir ay önce Erhan Kargın diye bir adamla tanışıyorlar. Kargın onlara çok para kazanacakları, iyi yaşayacakları, kimsenin kendilerini ezemeyeceği bir hayat vaat ediyor. Kargın'ın birkaç kere Afganistan'a gidip gelmesi kamuoyuna onun 'İslamcı bir adam' olduğu

zannını vermesi için yeterli. Alın size bir El-Kaide terör timi. Teröristlerin hiçbir dinî hayatının olmamasının, hiçbir ideolojik altyapılarının bulunmamasının, hatta namaz kılmayı dahi bilmemesinin önemi yok. Afganistan'a girip çıkmışsa İslamcı olmalarına yeterli diye düşünüyorlar. Eskiden bu işler çok daha özenle yapılırdı. En azından tetiği çekenlerdeki ideolojik sos daha belirgin olurdu. Terör şirketleri de artık bu işleri yüzlerine gözlerine bulaştırıyor.

Bir yanıyla da hangi ideoloji sosu böylesine hayvani bir eylemi haklı gösterebilir ki? Hiçbir suçu olmadan, rastgele seçilerek hayatlarının baharında gencecik üç fidanı katletmek hangi ideolojiye sığar ki? Amerikan Başkonsolosluğu'na saldırılmış gibi görünse de eylemin polisi hedef aldığı çok açık. Bu olay öylesine gayri insani ki, kim bilir belki, bunu bir ideolojiye batırmak için uğraşmamışlardır bile.

Böyle bir eylemi terör şirketine ihale edenler ne mesaj vermek istiyordu acaba? Polise 'Ergenekon operasyonlarında çok fazla ileriye gittin' mi demek istiyorlardı? Ama ne mesaj vermek istiyorlarsa istesinler önemi yok artık. Çanlar bu kez terör şirketleri ve sürekli onlara iş verenler için çalıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atatürk'ün değil darbelerin rejimi

Mehmet Kamış 2008.07.16

Bizdeki Ergenekon soruşturması İtalya'daki 'Temiz Eller' operasyonuna çok benziyor. Benziyor çünkü oradaki yapı da NATO döneminde komünizm tehlikesine karşı rejimi koruma kastıyla oluşturulmuş gayri nizami bir oluşumdu.

Gladio olarak adlandırılıyordu. Bu çetenin üyeleri tıpkı Ergenekon'da olduğu gibi sadece bir kurumda yuvalanmamıştı. Örneğin sadece ordu ya da polis içinde değildi. Ordu içinden, polisten, medyadan, iş dünyasından büyük holding yöneticilerine, oradan büyük işadamlarına kadar uzanan çok geniş bir çeteydi. Hakimler, savcılar, spor adamları da bu yapıdan ayrı tutulmamıştı. Ülkede etkin sayılabilecek her kesimden bağlantılı oldukları kişiler vardı. Yani tıpkı bizim Ergenekon gibi bir yapıydı. Bu yapı devlet menfaatleri(!) söz konusu olduğunda sporda şike yaptırır, 'kara toto' oynatır veya medyadaki dostları sayesinde ülkeye kaos korkusu salar, gerektiğinde ise Aldo Moro gibi Başbakan'ı kaçırır, katleder, ona da Kızıl Tugaylar süsü verirlerdi. Suikastlar tertip eder, suçu başkalarına atar, en azından faili meçhul olarak kalmasını sağlarlardı. Askeriyede, yargıda, medyada ve devlet katmanlarında çok güçlü üyeleri vardı.

Gladio ya da Ergenekon benzeri yapılar diğer NATO ülkelerinde de vardı. Yunanistan'da, Belçika'da, Hollanda'da, Batı Almanya'da, Avusturya'da, Fransa'da ya da İspanya'da bunlar farklı isimlerle örgütlenmişti. Soğuk Savaş'ın bitmesinden sonra bütün bu rutin dışı oluşumlar birer ikişer tasfiye edildi. Çoğu ülkelerde öylesine tasfiye edildi ki dünya kamuoyu farkına bile varmadı. Ancak ülkenin kılcal damarlarına kadar giren İtalya'da bu tasfiye bir hayli sıkıntılı oldu. Aslında konumuz sadece İtalya'daki Gladio yapılanması ve Ergenekon benzerliği değil, bu konuya tam anlamıyla girsek bu satırların yetmesi asla mümkün olmaz.

Asıl tartışmamız gereken Türkiye Cumhuriyeti'nin rejiminin ne olduğu. Bugünkü rejimin kurucusu Mustafa Kemal mi yoksa 27 Mayıs'ı, 12 Eylül'ü, 28 Şubat'ı yaptıranlar mı? Tartışmamız gereken konu şimdiki rejimin ne zaman kurulduğudur. Pazar günü Nuriye Akman'a konuşan ÖDP Genel Başkanı Ufuk Uras tam da bu konuya parmak basıyor. Uras tehlikede olanın Cumhuriyet rejimi değil, 12 Eylül rejimi olduğunu söylüyor. Uras'ın bu tespitine 27 Mayıs ve 28 Şubat'ı da ekleyip bütün darbeleri bir bütün olarak değerlendirmekte yarar var.

Türkiye'nin bugünkü üniversiteler ve yargı rejimi, 27 Mayıs Anayasası'yla şekillendirilmiş ve egemenliğin kullanılması kurumların eline verilmişti. Yani Atatürk'ün başlattığı 'Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir' anlayışını 27 Mayıs İhtilali, 'Egemenlik kayıtsız şartsız kurumlarındır'a çevirmişti. Bu değişiklik aslında başlı başına bir eksen kaymasıydı. Bununla bağlantılı olarak Atatürk üniforma ile siyaset yapılmasına şiddetle karşı çıkarken 27 Mayıs, 12 Eylül, 28 Şubat darbelerinden alınan güçle üniformalı siyaset bir teamül haline getirilmişti.

Atatürk ile bugünkü rejimin ayrıştığı en önemli konulardan biri de başörtüsüydü. Atatürk onca devrim yapmasına rağmen başörtüsüne dokunmamıştı. Hatta en yakınındaki iki kadın; eşi Latife Hanım ve annesi Zübeyde Hanım başörtülüydü ve başlarını açmamışlardı. Mustafa Kemal, Türkiye Cumhuriyeti'ni otoriter bir rejimden demokratik bir rejime dönüştürmek için çok gayret etti; ama sağlığında bunu tam olarak gerçekleştiremedi. Darbeler ise Atatürk'ün bu projesini tamamen yerle bir etti. Eli sopalı, yasakçı bir ülke haline geldik. Kürt sorunu da böyle bir yönetim anlayışının ürünü olarak karşımızda duruyor. Bugünkü rejim, Atatürk'ün kurduğu rejim olmaktan çoktan çıkmış durumda. Kendilerine göre bambaşka bir rejim oluşturanlar, 27 Mayıs, 12 Eylül ve 28 Şubat darbelerinin arkasındaki büyük güçlerdir. Hasılı Gladio deyip Ergenekon deyip geçmemekte fayda var. Kimin eli kimin cebinde, kimler kendine neyi maske yapıyor onlara bakmak lazım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Faili meçhullerin aydınlanmasını neden istemiyorsunuz?

Mehmet Kamış 2008.07.19

Türkiye bir tarafıyla öylesine anlaşılmaz, öylesine girift bir ülke ki, neyi nereye koyacağını karıştırıyor insan.

Hatırlayacaksınız Ergun Özbudun'un hazırladığı yeni anayasa tartışmalarında bu çalışmaya en çok karşı çıkanlar 12 Eylül askerî darbesinden en çok mağdur olanlardı. 12 Eylül'ün o şiddetli günlerinde hapishanelerde işkence görenler, '1402' gerekçesiyle üniversiteden atılan, aylarca işsiz kalan akademisyenler, aydınlar, ki bazıları daha sonra gazeteci ve köşe yazarı oldu- yeni anayasaya şiddetle karşı çıktı. Ergun Özbudun'un başkanlığında yapılan yeni anayasa çalışmalarına muhteva ve şekil yönünden itiraz etmek başka, daha fazla özgürlük geleceğinden kaygı duyarak karşı çıkmak başka bir şey. Yıllar sonra, 'dokunmayın 12 Eylül anayasamıza' demeye başladılar.

Aynı ironik tartışmayı Ergenekon soruşturmasında yaşıyoruz. Türkiye'nin yakın tarihine küçük bir gezinti yapmamız bizi yüzlerce faili meçhul olayla karşı karşıya bırakacak. Sadece hafızalarımızın hatırlamakta zorlanacağı, 1 Mayıs 1977'deki Taksim faciası, Kahramanmaraş ve Çorum olayları, Kemal Türkler'in katledilmesi gibi 12 Eylül öncesindeki binlerce faili meçhulden bahsetmiyorum. 90'lı yıllardaki Muammer Aksoy, Çetin Emeç, Turan Dursun, Bahriye Üçok, Musa Anter, Ahmet Taner Kışlalı, Uğur Mumcu cinayetlerinin gerçek failleri de hâlâ bulunmuş değil. Kimlerin yaptığı veya yaptırdığı bilinmiyor. Cinayetler tam olarak aydınlatılamadı; faili meçhul olarak duruyor. Üstelik katledilen insanların büyük bir kısmı solculuğuyla bilinen, CHP'ye yakın olduğu düşünülen isimler. Burada sadece Onat Kutlar, Necip Hablemitoğlu gibi isimlerin öldürülmelerini de saymıyorum. Madımak Oteli'nin yanmasıyla sonuçlanan olayları, Gazi Mahallesi olaylarını, Cumhuriyet Gazetesi'ne atılan bombaları, Güneydoğu'daki binlerce faili meçhul kalmış cinayeti vs. unutmamak lazım. Tabii

ki hepsi bu kadar değil. Türkiye'deki bütün faili meçhulleri sıralamaya çalışsak onlarca ciltlik kitaplar yazmak gerekirdi.

Yıllar sonra birkaç cesur yürek savcı çıkıyor ve diyor ki: "Bu cinayetlerin ve faili meçhullerin en azından bir kısmını aydınlatacak ipuçları buldum. Ve bu bulduklarımı da 2.500 sayfalık bir çalışmayla mahkemeye sundum. Mahkeme kabul ederse bunu kamuoyunun bilgisine de açacağım." Böyle bir durumda nasıl bir tepki beklersiniz? Hele de en yakın arkadaşlarını, yoldaşlarını, sevdiklerini, yol arkadaşlarını faili meçhul cinayetlerde kaybetmiş kişilerin, böyle bir çalışmaya büyük bir destek vermesini beklersiniz. Bu insanların çığlık atmasa da en azından iddiaların kamuoyuna açıklanmasını büyük bir ciddiyetle bekleyeceğini düşünürsünüz öyle değil mi? İddiaları dinledikten sonra eğer kayda değer bir şey olmadığı anlaşılırsa da ona göre bir tavır takınacaklarını tahmin edersiniz.

Türkiye'de öyle olmuyor işte. Başta CHP olmak üzere, birçok yazar-çizer feryat figan, "Nasıl olur da bu faili meçhul olayların üzerine gidersiniz?" diyor. 7 Mart 1990 tarihinde genel yayın yönetmeni hâlâ faili meçhul olan bir cinayete kurban gitmiş gazete bile olayı olabildiğince sulandırmaya ve yok saymaya çalışıyor. CHP Genel Başkanı, bir terör çetesi olmakla suçlanan böyle bir oluşumun hemen avukatlığına soyunuyor ve bunu da açıkça deklare ediyor. Savcının iddialarının ne olduğunu dinlemedi bile. Bu soruşturmaya, iddiaları dikkate almadan şiddetle karşı çıkanlar hakkında insan ister istemez şüpheye düşüyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Batı'nın sorumluluğu bitti mi?

Mehmet Kamış 2008.07.26

Batı dünyası, Karadziç'i yakalamanın ve onu Lahey Uluslararası Savaş Suçları Mahkemesi'nde yargılayacak olmanın mutluluğunu yaşıyor.

Hep yaptığı gibi bütün katliamları, cinayetleri birkaç kişinin üzerine yıkıp onları cezalandırdığında vicdanen kendini rahat ve huzurlu hissedecek. İkinci Dünya Savaşı'nın bütün cinayetlerini, Hitler'in ve birkaç tane Nazi subayının üzerine yıkarak geriye kalan herkesi aklamayı başarmıştı. İkinci Dünya Savaşı'nda tam 40 milyon insanın ölümünün birkaç tane sorumlusu vardı; o da Hitler ve arkadaşları. Bütün karanlık çıkar çatışmaları, ölümüne rekabet, hırs ve hammaddelerini kolayca sömürebilecekleri yeni topraklara sahip olma sevdaları hiçbir zaman tartışılmamış, her şey Hitler'in kişisel şeytanlığına indirgenmişti. Böylece bütün vicdani hesaplaşmalardan kurtulmuştu Batı.

1992-95 yılları arasında tam üç yıl boyunca Avrupa'nın göbeğinde insanlık dışı bir katliamı seyretti bütün dünya. Silahlı Sırplar, silahsız Boşnaklara karşı soykırıma girişti. Batı, demeç ve açıklamalarla dünya kamuoyunu oyalarken Sırplar, Müslüman Boşnakları katletmekte hiç tereddüt etmedi. Hele bir Srebrenitsa Katliamı vardır ki insanlık tarihinin yüz karası olarak bütün BM yetkililerinin, Batılı devlet adamlarının ve en çok da Hollandalı asker ve subayların, kıyamete kadar boyunlarında asılı kalacak. Hatırlayacaksınız BM'nin güvenli bölge olarak belirlediği, koruma altında tuttuğu Srebrenitsa'da görevli Hollanda askerlerinin gözleri önünde Sırp katiller binlerce Müslüman Boşnak'ı katletmişlerdi. Binlerce çocuk, kadın, yaşlı Sırp kurşunlarıyla öldürülürken Hollandalı askerler de seyretmişti. Hollanda hükümeti daha sonra bu askerleri madalya ile ödüllendirdi.

Savaş dönemindeki bütün vandallıkları burada anlatmak tabii ki mümkün değil. Sırp 'sniper'lerin nasıl keyif için adam öldürdüklerini, bununla da kalmayıp başka ülkelerden sadece insan avlama zevkini yaşamaları için

Saraybosna'ya insanların getirildiğini anlatmaya bu satırların yetmesi mümkün değil. Bosna katliamını bizler unutsak Saraybosna'nın her sokak başında yer alan ve yaşları 18-19-20 olan şehitlerin mezarları bu savaşı bizlere unutturmuyor. Artık mezarlıklara dönüşmüş olan Saraybosna parkları vicdanlarımıza her gün 'bu coğrafyada masumlar katledildi ve Avrupa bu katliama destek verdi' diyor.

Şimdi Batı bütün bu cinayetleri, soykırımları Miloseviç ve Karadziç'in üstüne yıkarak kendini tamamen aklama niyetinde. Miloseviç'in cezaevinde intihar etmesinden sonra Karadziç'i de biraz şov yaparak yakalayıp onu Lahey Uluslararası Savaş Suçları Mahkemesi'ne çıkarmasıyla bütün vicdani sorumluluktan kurtulacağını düşünüyor. Bütün suçu iki kara kediye yükleyip kendisi aklanacak. Karadziç'in yakalanması tam bir PR çalışması gibi. Şimdi herkes Batı'nın suçluları er geç nasıl da cezalandırdığını konuşacak. Karadziç de tıpkı Miloseviç gibi kara yürekli bir katil. Ancak bugün yaşlanmış, artık hiçbir kimseye zararı dokunmayacak durumda. Şimdi Batı böyle birisini cezalandıracak ve cinayetlerdeki bütün sorumluluğundan kurtulacak.

'İkinci Dünya Savaşı niye çıktı? Bu kadar insanı kim öldürdü? Bu nasıl bir ruh halidir ki milyonlarca insan birbirini öldürüyor?' gibi sorulara bir tane cevap bulan Batı, bütün soruları onunla cevaplıyor. Hitler ve birkaç tane Nazi subayı bütün kötülüklerin kaynağı. Başka suçlu yok. Herkes ama herkes öylesine masum ki! Batı, Bosna katliamını da aynı formülle çözüyor. Yüz binlerce silahsız masum Boşnak'ı kim öldürdü? Silahsız insanları katletmek için nasıl bir ruh haline sahip olmak gerekir? Nasıl bir nefret duygusudur ki, böyle bir katliama Batı hiç sesini çıkartmadı? Bu sorulara verilecek bir tek cevabımız var; 'Miloseviç ile Karadziç' yaptı. Geriye kalan herkes ama herkes masum(!) Ancak vicdan aynamız bu cevapla asla tatmin olmuyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon'un damarına girildi

Mehmet Kamış 2008.07.29

Güngören'deki aşağılık eylemin hemen ertesi günü Kerkük'te bombanın patlatılması biraz fazla göstere göstere provokasyon. Eskiden bu işleri biraz daha örtülü yaparlardı.

Bu aynı zamanda, şer cephenin eski oyunları deşifre olduktan sonra yeni taktikler geliştiremediklerini gösteriyor. Eski tezgahı yeniden uygulamaya sokarak 'ya tutarsa'yı oynuyorlar. Bir o yana bomba bir bu yana bomba, canı acıyan toplumu galeyana getirecek birkaç provokatif söz, işlem tamam diye düşünüyorlar. Ama bu oyun çok fazla deşifre oldu. Güngören ve Kerkük'te meydana gelen olaylar Ergenekon iddianamesinde damara girildiğinin bir göstergesi olarak tarihe geçecek. Taşeronun kim olduğunun hiç ama hiç önemi yok. Bu eylemleri, Ergenekon'un PKK koluna ya da Dev-Sol koluna ya da DHKP-C koluna yaptırmış olabilirler. Kimlerin yaptığının şimdilik bir önemi yok. Önemli olan bunun ne anlama geldiği. Ben doğru yolda gidildiğinin bir işareti olarak görüyorum.

İddianamenin; Türkiye'deki pek çok faili meçhul cinayeti, provokasyonları, komplo çalışmalarını ifşa eden, ortaya döken, bağlantıların çözülmesini sağlayan çok önemli bir çaba ve çalışma olduğu ortada. Ama Türkiye'nin kanundışı örgütlenme yapısını yani gerçek Ergenekon çetesini tam olarak ortaya koymadığı da kesin. Türkiye'yi istendiği zaman bir darbe ortamına çekebilmek, yargı darbesini organize edebilmek, 28 Şubat sürecini yönetmek, Veli Küçük'ün, Muzaffer Tekin'in tek başına yapabileceği bir iş değil, bunu herkes görüyor. Hatta Şener Eruygur'un, Hurşit Tolon gibi üst düzey komutanların da üstesinden gelebilecekleri bir iş değil. Türkiye'nin gerçek Ergenekon'u, medyayı sevk ve idare edebilen, yargıya sözünü geçirebilen, üniversitelere

müessir, holdingler üzerinde hatırı olan özellikler taşıyor. Bu yapı aynı zamanda PKK'yı yönlendiriyor, DHKP-C'yi yönetiyor, Türkiye'nin ihtiyacı olan(!) her türlü şerri karşılıyor. Bütün bunları şu anda tutuklu bulunan isimlerin tek başına yapabilme ihtimalleri neredeyse yok. O nedenle gerçek Ergenekon'un henüz küçük bir kısmı deşifre edilebildi.

Ergenekon davası sürecinde PKK'nın eylemlerini artırması bekleniyordu. Ancak aklı selim bir kafayla baktığınızda, devlet içindeki gayri nizami yapılanmanın deşifre edildiği bir zamanda, ülkenin bir hukuk devleti olmaya karar vermeye çalıştığı bir süreçte eylemler neden hızlandırılır ki? Neden gayri nizami işlerin, devlet içindeki çetelerin güçlenmesine zemin oluşturacak kaotik ortam için çaba gösterilir? Bu bile tek başına Ergenekon ile PKK arasındaki bağı ispatlıyor.

Son bir söz de Anayasa Mahkemesi'ne. Bölgenin, ülkenin böylesine karışık olduğu bir zamanda Anayasa Mahkemesi kapatma davasını görüşüyor. Çok söylendi ama yine söylemekte fayda var; ortada elle tutulur hiçbir suç yok. Hatta Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre cezayı gerektiren hiçbir eylem olmuş değil. Bütün bunlara rağmen bu ülkeyi böylesine kritik bir süreçte başsız bırakacak bir karar tarih boyunca unutulmaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu filmi son kez seyretmiş olalım...

Mehmet Kamış 2008.08.02

Türkiye'ye en iyimser rakamlarla 30 milyar dolara mal olan kapatma davası sonuçlandı. Ülke çok daha büyük bir krizden bir üyenin tercihiyle kurtuldu.

Milyonlarca kişinin isteği, milyarlarca dolarlık ekonomik hareketlilik bir üyenin daha aklıselim davranmasıyla sağlandı. Bu ülkenin büyük çoğunluğu, tercihlerinin çöpe atılmamasıyla, hiçe sayılmışlık duygusuna kapılmadı ama ensesine de okkalı bir şamar yemiş oldu. Aynı zamanda, darbe ile yapılmış anayasaya ve yasalara harfiyen uymasının da gerektiğinde bir anlamının olmayacağını anladı.

Hukukçu Kazım Berzeg, 17 Şubat 2008 tarihli Zaman gazetesinde yayınlanan makalesinde, çağdaş demokratik ülkeler içinde sadece üç ülkede (Avusturya, İtalya ve Almanya) Anayasa Mahkemesi'nin bulunduğunu, bununla birlikte bazı ülkelerde de genel mahkemelerin Anayasa Mahkemesi ismiyle olmasa da; yasama faaliyetlerinin anayasaya uygunluğunu denetlediklerini yazmıştı. Ancak bu mahkemeler, ülkenin yasa yapıcılarına rağmen karar vermiyorlar tabii ki. Söz konusu ülkelerde gerek anayasa mahkemeleri gerekse onlar gibi yasalara uygunluğu denetleyen genel mahkemeler, bütün kararlarını kişi hak ve özgürlüklerinden yana veriyorlar.

Bizim Anayasa Mahkememiz ise devlet hak ve özgürlüklerinden yana kullanıyor tercihlerini. Kişi özgürlüğü, insan hakları yönünden değil de devletin resmî ideolojisine uygun olup olmadığını denetliyor. Ancak bugün konumuz bu değil. Asıl konumuz ve tartışılması gereken Anayasa Mahkemesi'nin yapısı ve yetkileri. Cumhurbaşkanı tarafından atanan 11 kişinin ülkedeki milyonlarca kişinin isteklerini bir anda yok sayabilme yetkisine sahip olması son derece tuhaf ve sakıncalı bir durum. Bence bu kurumsal bir krallıktan başka bir şey değil. Aslında rejimi asıl tehdit eden şey bu sistem. Aşırı yetki ve güçlerle donatılmış kurumları kim ele geçirirse sistemi kendisine dönüştürme ihtimali çok yüksek. Yani asıl sorun birilerinin aşırı derecede yetki sahibi olmalarında gizli. Anayasa Mahkemesi üyelerinin şahıslarına diyecek bir şey yok. Ama sonsuz yetki kimler için olursa olsun çok tehlikelidir.

Kurumlar rejimi korumaya o kadar sevdalı ki, halkın rejimi korumasına müsaade dahi etmiyor. Oysa çağdaş ülkelerde rejimi bizzat insanlar korur. Yerleşik statükonun rejim tehlikesi diye söz ettiği, birtakım bürokratik ve

ekonomik imtiyazlılar sınıfının ellerindekini kaybetme endişesinden başka bir şey değil. Yoksa herkes de biliyor ki, bu ülkede laiklik bir tehdit ve tehlike altında değil. Bugün Türkiye'de Avrupa Birliği'ni ve Batı standartlarında bir demokrasiyi en çok dindar kesim istiyor. Hani sözüm ona laikliği tehdit ettiği iddia edilenler, çağdaş bir demokrasi ile yönetilmeyi ve AB içine girmeyi herkesten çok istiyor.

Türkiye'de yaşayan bir vatandaş olarak hükümetten beklediğimiz ilk iş, demokratik tercihlerimizin güvence altına alınması. Ne Anayasa Mahkemesi'nin 11 üyesinin ne de başka bir kurumun bu güvencelerimizi tehdit edecek bir eylem içine girmemesini sağlamanın hükümetin acil işlerinden biri olduğunu düşünüyorum. Bunu, kendisi için değil ülkesi ve halkı için yapması lazım. Sadece dindarlar için değil, bu ülkede yaşayan herkes için daha çok demokrasi daha çok kurtuluş demek; daha az baskı da daha az yolsuzluk, ve daha çok şeffaflık demek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP, Türkiye'nin çağdaş bir ülke olduğunu kabul edemiyor

Mehmet Kamış 2008.08.07

CHP niye bu kadar agresif bir politika izliyor? Ne değişti de üç yıl önceki anamuhalefet partisinden eser yok. Uyumlu, dengeli, müspet muhalif CHP gitti, asker dahil herkesle kavga eden bir parti geldi.

Aslında agresif kelimesi de onu tam yansıtmıyor. Sürekli gerilim üreten ve bu gerilimle varlığını sürdürmeye çalışan CHP, bugün sadece Ergenekoncularla kavgalı değil.

Bir parti kurumlar ile hükümet arasındaki uyumdan böylesine rahatsız olabilir mi? Diyelim ki rahatsız oldu, böylesi bir aymazlıkla bunu kamuoyu önünde söyler mi? Bir parti düşünün; ülke içinde sürekli gerilim, gerginlik ve kavga olsun istiyor. Kurumların, ülkenin enerjisini tüketen ve kendi içine dönmesini engelleyen çekişmeleri bir tarafa bırakarak, uyum içinde aynı hedefe yürümesinden rahatsızlık duymak anlaşılır bir şey midir? Bu uyumdan rahatsız olanlar Türkiye Cumhuriyeti'nin can düşmanları, rakipleri değil Cumhuriyet Halk Partisi.

CHP'nin bugün asker ile yaptığı kavga da Yaşar Büyükanıt'a getirdiği eleştiri de ilkesel değil. Çünkü daha önce AK Parti'yi kurumlarla kavga ettiği gerekçesiyle eleştiriyordu. Ahmet Necdet Sezer Cumhurbaşkanlığını bırakıp Köşk'ten gittiği zaman buradaki dört aracı götürmüş; ancak CHP bununla ilgili hiçbir açıklama ya da eleştiri yapmamıştı. Aynı CHP'nin Genel Başkanı Deniz Baykal, Şemdinli'yle ilgili Van Cumhuriyet Savcılığı tarafından hazırlanan iddianame için de TSK'ya darbe girişimi açıklamasında bulunmuştu.

Bir parti askerle ve iki hafta sonra emekli olacak başkanıyla sebebi bu kadar uğraşır ki? Bu hıncın nedeni ne ola ki? Bu konuda yapılabilecek en iyi yorum şu: "Halkı bir türlü yanına alamayan, yanına alacak politikalar üretmeyen CHP, iktidarın ortağı bile olamıyor. Bu da onu iyice agresif hale getiriyor. Gerilimin düşmesi onu ekmeğinden ediyor." CHP'nin tavrını açıklayacak bir diğer yorum ise Ergenekon'la ilgili: "Parti, örgütün içine fena halde batmış durumda, adım adım köşeye sıkışıyor. Geçmişte, Genelkurmay başkanı olması için destek verdiği Büyükanıt'ın bu soruşturmaya yeterince karşı çıkmadığını düşündüğünden, bu atraksiyonları yapıyor." Yorumlar bir tarafa, CHP'nin gerilim politikasının ona geri dönülmez hatalar yaptırdığı ortada.

Haber bültenlerinden duymuşsunuzdur; dün Moritanya'da darbe oldu. Artık darbeler, askeri rejimler sadece bazı Afrika ülkelerinde oluyor. Çağdaş, gelişmiş ülkelerde asker, bulunması gereken yerlere çoktan çekildi. CHP

hâlâ bunu kabul edemiyor. Kendini gelişmiş bir ülkeye göre bir türlü ayarlayamadı. Türkiye bir Afrika ülkesi olmaktan hızla çıkıyor; ama CHP hâlâ bunu kabul edemiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AKP, mahalli seçimlerde ne yapacak? (1)

Mehmet Kamış 2008.08.13

AK Parti'nin kapatma davasının sonuçlanmasından sonra siyaset oldukça rahatladı. Her ne kadar kapatma davasının gerekçeli kararı Türk siyaseti için hâlâ önem arz etse de AKP'nin kapatılmamasının ülkeyi çok rahatlattığı kesin.

AK Parti'nin iktidara geldiği Kasım 2002 tarihinden beri Türkiye için pek çok yapısal ve ekonomik reforma imza attığı bir gerçek. Türkiye'nin özellikle ekonomik açıdan 2002 öncesiyle kıyas edilemeyecek kadar iyi bir noktada olduğu kesin. Siyasi istikrarın; yeterli olmasa da birçok reformu beraberinde getirdiği ortada.

AK Parti'nin bundan sonra en çok odaklanması gereken konulardan birisi hiç kuşku yok ki şehir ve mahalli yönetimler olmalıdır. Şehirleşme üzerine bütün Türkiye'yi kapsayacak genel politikaların belirlenip buna göre eyleme geçilmesi hayati öneme sahip. Çünkü artık bir belediyenin mesela İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin iyi bir yönetim göstermesi tek başına yeterli olmuyor. Sivas'ta, Malatya'da, Tokat'ta yürütülen belediye çalışmaları da en az İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin iyi çalışması kadar önemli. Hatta Bingöl'ün, Bitlis'in, Batman'ın mahalli idarelerinin iyi çalışması da en az Malatya'nın, Kayseri'nin, Diyarbakır'ın mahalli idarelerinin başarılı çalışmaları kadar önemli bir konu. Hızla gelişen dünya ve Türkiye böylesine bir senkronizeye bizi mecbur tutuyor. Aslında AK Parti, oluşumunu belediyelerdeki başarılı çalışmalarıyla gerçekleştirmiş bir parti. Tayyip Erdoğan'a başbakanlık yolunu İstanbul'da gösterdiği başarılı belediyecilik açmıştı. Partileşme büyük ölçüde buradaki kadrolarla oluşmaya başlamıştı.

Ülke içinde Kavimler Göçü'ne benzer bir göç yaşanıyor. Kayseri'nin, Tokat'ın, Diyarbakır'ın yerlileri ve eşrafı İstanbul'a göçüyor: Buralara da daha önce hiç şehirde yaşamamış köylü nüfus yerleşiyor. Eskiden bu göç daha yavaştı ve şehirler bu gelenleri hazmedebiliyordu, ancak bugün öylesine hızlı bir göç yaşanıyor ki kentlerin bunları eritebilmesi mümkün olmuyor. Bugün Anadolu'daki şehirler büyük bir iç göç tehdidi altında kendi kültürleriyle, yüzyıllardır taşıdıkları kültürel değerleriyle varlıklarını sürdüremiyorlar. Mimari ve kültürel değerlerini korumakta çok zorlanıyorlar. Şehirler sürekli değişiyor, sürekli başkalaşıyor, modernleşme adına kötü, çarpık, kişiliksiz şehirler haline geliyor. Modern şehirler yapma adına kimlik değerlerinin hepsi yıkılıp yerine kötü iş merkezleri, iş hanları yapılıyor. Maalesef belediyelerde en çok kafa yorulan konular imara açılan ya da açılacak olan yerler, imar planının değiştirilmesi, kat irtifası vs.

Mahalli seçimlere yaklaşırken AK Parti'nin öncelikle genel bir şehir politikası belirlemesi ve on yıllardan beri kadükleşen, kimliksizleşen kentler üzerine ciddi olarak eğilmesi gerekiyor. Ülkede yaşayan hemen herkesin hayat kalitelerini, kültürel kimliklerini hasılı bütün hayatını bire bir ilgilendiren bu konu aslında Türkiye'nin en temel meselelerinden birisi. En az çağdaş bir anayasa kadar önemli bir konu. Bir taraftan şehirlerin kendi kültürel kimliklerinin yok olmasını engellerken bir taraftan da iç göçlerin önünü alacak bölgesel kalkınmanın yollarını aramak gerekiyor. Bunun için de Türkiye'deki şehirleri etkileşim bölgeleriyle birlikte ele almak, planlamayı buna göre yapmak lazım. Mesela İsparta ile Burdur'u, Malatya ile Elazığ'ı, İzmir ile Manisa'yı, Turgutlu'yu birlikte düşünmek, altyapı çalışmalarını bu mantık ile ele almak gerekir. Ya da tek başına Adana'nın planını yapmak mı daha akılcıdır -şehir kimliklerinin devam etmesi kaydıyla- yoksa Adana, Mersin, Tarsus, İskenderun'u birlikte planlamak mı daha akılcıdır? İstanbul'un; İzmit'ten Beylikdüzü'ne, hatta Silivri'ye kadar

uzandığını düşünürsek söz konusu kilometrelerin Anadolu içinde çok fazla olmadığını görebiliriz. Bu konuyu yarın biraz daha açmakta yarar var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AK Parti mahalli seçimlerde ne yapacak? (2)

Mehmet Kamış 2008.08.16

Bugüne kadar yürütülmekle birlikte topyekûn ve tamamlayıcı planlamaya dayanmayan, birbirinden kopuk kalkınma uygulamaları, ülkemizde aşırı gelişmiş şehirlerin ortaya çıkmasına neden oldu. Bu şehirlerden bazıları bölgesinin gelişmiş kutbu oldu.

Ancak -gelişmişliğinin de katkısıyla- sorunları her geçen gün büyüyen ve planlı bir gelişim ihtiyacını daha yakıcı bir şekilde hisseden şehirlerimiz hiç de az değil. Birer cazibe alanı haline gelen İstanbul, İzmir, Ankara, Adana gibi iller, gelişmişliğine rağmen çevresinden aldığı aşırı göç sonucunda barındırdığı nüfusu rahat yaşatamayan devasa kentsel mekânlara dönüştü. Altyapı, trafik, asayiş, çevre sorunlarının yanında kültürel manevi yıkım ve çelişkiler yaşayan şehirlerimiz aynı zamanda kimliklerini de kaybetme noktasına geldi. Bugün ülkemizde insanımızın rahat yaşayacağı planlı büyüyen şehir sayısı bir elin parmaklarını geçmez.

Ancak son yıllarda şehirlerimize yeniden ruh kazandıracak planlı gelişim ve dönüşümüne imkân sağlayacak uygulamalar da her geçen gün artıyor. Yeterli olmasa da birçok şehirde kentsel planlamanın yol gösterdiği, gelişim ve dönüşüm uygulamaları hayata geçirilmeye başlandı.

Ancak tam bu noktada şu hususa dikkat çekmekte yarar var. Şehirlerarası etkileşim o kadar çok arttı ki artık hiçbir şehri sadece o şehri esas alarak planlayamayız. İstanbul artık İstanbul'dan ibaret değil. İstanbul'u planlamak istiyorsak işe Sivas'ı, Kastamonu'yu, Samsun'u, Malatya'yı, Trabzon'u, Rize'yi, Diyarbakır'ı planlayarak başlamak durumundayız.

Sırf göç alan göç veren ilişkisi bile bir şehri diğerine göbeğinden bağlamaktadır. Buna ekonomik alışveriş çevresini, kültürel-fikrî etkileşim çevresini, coğrafik etkileşim çevresini kattığımızda hiçbir şehri birbirinden ayrı sorunları olan ve çözüm geliştirebilecek adacıklar gibi düşünemezsiniz. Özellikle AK Parti'nin ve mahalli idarelerin, uygulayacakları gelişim ve dönüşüm planlarını bu hususları hesaba katmaksızın gerçekleştirebilmeleri mümkün değil.

Bu konularla ilgili ciddi projeler hazırlayan MİAD Genel Sekreteri Ahmet Turan Koçer, bu problemleri çözebilmek için Türkiye'nin siyasi hatta fizikî haritalarının yanında birçok farklı haritayı da önümüze koymamızı tavsiye ediyor ve şunları söylüyor:

"Türkiye haritasına baktığımızda mülki idari sınırlardan oluşan şehirler görürüz, ikinci bir harita da tüm Türkiye'yi yekpare gösteren fiziki haritadır. Aslında kamu yönetimi için son derece kullanışlı olan bu haritalar, ülkemizin harita üzerinden okunmasına imkân vermeyen çok şematik çizimlerdir. Türkiye'yi ve şehirleri gerçek anlamda okuyabilmemiz için farklı haritalara ihtiyacımız var. Mesela alışverişi olan ekonomik bölgeler haritası, fikri-kültürel etkileşim içindeki bölgeler haritası, yağış havzaları haritası, demografik etkileşim bölgeleri haritası. Bu haritaları işimize yarayacağını düşündüğümüz kadar derinleştirebiliriz. Şimdi bu haritaları gelişim planlamalarında esas olacak biçimde, etkileşim içindeki kümelenmiş şehirler haritası olarak düzenleyebildiğimizi varsayalım. Birbirleriyle etkileşim içindeki kaderdaş şehirleri gruplayarak elde edeceğimiz bu haritada yer alan bölgeler, bize bölgesel planlama ve uygulamaları nasıl yapmamız gerektiğini okumamızı sağlayan tabloyu sunacaktır."

Evet önümüzdeki en büyük gündemlerimizden birisi mahalli seçimler. Ancak görünen o ki bu sadece uygun belediye başkan adayını seçmekle bitmeyecek; çok daha derin bir mesele. Türkiye'nin milli vizyonuna mahalli vizyonu uydurmakla ilgili bir mesele. Ve gelecek Türkiye'si için en önemli konulardan bir tanesi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'den doğru muhalefet

Mehmet Kamış 2008.08.20

CHP'li Kemal Kılıçdaroğlu'nun Silivri'deki bir imar meselesini gündeme taşıması aslında parti açısından çok ilginç bir gelişme.

Olay ne kadar doğru ya da ne kadar yanlış o ayrı bir tartışma konusu. Olayın doğru ya da yanlış olması tabiî ki çok önemli, ancak bundan daha önemlisi CHP'nin çağdaş ülkelerde olduğu gibi bir muhalefete tekrar niyetlenmesi. Bilindiği gibi çağdaş demokrasilerde anamuhalefet partisi, iktidar partisinin yaptığı icraatları kamu adına denetler, onun doğru adımlar atmasına yardımcı olur ya da buna zorlar, yanlışlarının üzerine gider ve kamu malının iktidarlar tarafından çarçur edilmesinin önüne geçmeye çalışır. CHP belki yıllardır ilk defa böyle bir mantıkla hareket ediyor. Laiklik, rejim, ordu, asker, Kemalizm gibi soyut ve menfi muhalefet yerine ilk bakışta, kamunun çıkarlarını gözeten bir muhalefet yapması takdir edilecek bir mesele.

Hatırlanacağı gibi CHP'li Kemal Kılıçdaroğlu; Şaban Dişli'nin eski ortağı Mehmet Karasu'nun Silivri'deki 19 dönümlük araziyi 3 milyon 450 bin dolara satın aldığını, daha sonra imar değişikliği yapılması nedeniyle arsanın değerinin çok arttığını, bunda da AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Şaban Dişli'nin devreye girmesinin etkin olduğunu iddia ediyordu. Kılıçdaroğlu'nun iddialarına göre araziyi satın alan Mehmet Karasu imar değişikliği için Şaban Dişli'yi devreye sokuyor ve Dişli'yle 'arsanın tüm ticari taramalar ve imar değişiklikleri sonrasında, gerçekleşecek satışından 1 milyon dolarının ödeneceğine' ilişkin protokol imzalıyor. Neticede imar değişikliği oluyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde değişen imar planı, gereği için Silivri Belediyesi'ne gönderiliyor. Silivri Belediyesi'nin yaptığı değişiklikle otopark alanı emsale dahil olmaktan çıkartılıyor, ticaret alanlarında yapı boyutları tümüyle serbest bırakılıyor. Ve arazi Tesco Kipa'ya 13 milyon dolara satılıyor.

Şaban Dişli iddiaları reddediyor ve imzalanan protokolün, daha önce ortağı olduğu Akademi Ofset AŞ'nin bir bankadan kredi kullanabilmesi için bankaya teminat olarak bloke ettirdiği birikimleri nedeniyle doğabilecek muhtemel risklere karşı imzalanmış bir belge olduğunu söylüyor. Yapılan imar değişikliklerinin de yasal mevzuat çerçevesinde yetkili ve görevli makamlar tarafından yapılmış işlemler olduğunu ve bu aşamalardan haberinin olmadığını savunuyor. Şaban Dişli daha sonra ilk imar değişikliğinin ilk önce CHP'li Silivri Belediyesi tarafından yapıldığını, Büyükşehir'deki değişikliğin de -bir üye hariç- bütün meclis üyelerinin oybirliğiyle alındığını söyledi.

Hasılı bütün bu tartışma uzayıp gitti. Bütün bunları tartışmayı anlayabilmek için anlatıyorum, yoksa o doğru bu yanlış diye değil. Bu da çok önemli bir konu, ancak yazımızın ana konusu bu değil.

Son birkaç yıldır CHP, laiklik, rejim vs'den başka hiçbir konuyla ilgilenmiyordu. İktidarı sadece aşırı laikçilerin istediği gibi rejim krizleri çıkartarak denetlemeye çalışıyor, ancak kamuoyunun içine sinecek bir politika belirleyemediğinden hırçın bir parti olarak karşımıza çıkıyordu. Ülke sürekli kısır bir çekişmenin içindeydi ve hepsinden önemlisi iktidar partisi diğer konularda yeterince denetlenmiyordu. Dileriz CHP bütün bu yaşananlardan ders alsın ve sanal rejim krizleriyle ülkeyi yormaktan vazgeçsin. Bütün bu anlamsız tartışmalar yerine iktidarı kamuoyu adına denetleyen, onu doğru hareket etmeye zorlayan bir anamuhalefet olsun.

Ergenekon'un boşalttığı yeri PKK kılıklı terör dolduruyor

Mehmet Kamış 2008.08.23

Son bir ay içinde o kadar çok şey oldu ki Türkiye'de, insan takip etmekte zorlanıyor. Bir ay önceki bir olay sanki yıllar önce yaşanmış gibi.

Ancak bu süreçte meydana gelen, Türkiye için çok önemli iki olayı tekrar hatırlamakta yarar var. Birincisi; halkın büyük bir oy oranı ile iktidara getirdiği AK Parti'nin kapatılması konusunda açılan davanın sonuçlanması. İkincisi ise devlet içindeki çeteleşmeyi deşifre eden Ergenekon iddianamesinin mahkemece kabul edilmesiydi. Önümüzdeki yıllara da damgasını vuracak bu iki olayın Türkiye'yi de bir hayli rahatlatması bekleniyordu. Öyle ya Türkiye'yi milyarlarca dolar zarara uğratan, çıkış trendine girmiş ekonomiye tekrar büyük bir darbe vuran kapatma davası sonuçlanmış, AK Parti'yi kapatmak için yeterince gerekçe bulunamamıştı. Diğer taraftan, yıllardır devlet içine çöreklenmiş ve gücünü yasalardan almayan büyük bir çetenin varlığı deşifre edilmiş, en azından ülkeyi kaotik ortamlara sokacak eylemler yapması engellenmişti. Türkiye tam bir rahatlama sürecine girecekti ki, bu kez de PKK kılığına girmiş garip bir terör başladı ülkede. Önce Güngören'de yüzlerce masum sivilin yüreğine patladı bombalar. Kürt'ün, Türk'ün, Çerkes'in, Alevi'nin, Sünni'nin olduğu bir yerde rastgele patlatılan bu bombayı patlatanların açıklayabilecekleri hiçbir ideolojik gerekçeleri yok. PKK'ya sormak lazım, burada Kürtler de öldü. Sonra Mersin, İzmir vs. Tabii patlamadan yakalanan bombaları saymıyorum.

Daha önce de söylemeye çalışmıştım. Türkiye'deki gerçek şu: Ergenekon'un çok az bir kısmı ifşa edildi. Bu ülkenin gerçek Ergenekon'u; medyayı sevk ve idare edebilen, gerektiğinde yargıya sözünü geçirebilen, üniversitelere tesirli, holdingler üzerinde hatırı olan özellikler taşıyor. Bu yapı aynı zamanda PKK'yı yönlendiriyor, DHKP-C'yi ya da ihtiyaca göre sağdan ya da soldan örgütleri yönetiyor. Türkiye'yi sıkıntıya sokacak her türlü işi organize edebiliyor. Son yaşadığımız olaylar da bunu teyit ediyor.

PKK'nın hep kritik dönemlerde eylemlerini artırması size de garip gelmiyor mu? Bu ülkenin seçilmiş bir partiyi kapatmamayı öğrenmeye başladığı, devlet içindeki çeteleşmeyi çözmeye çalıştığı, insan haklarını ve demokrasiyi daha çok önemsediği bir süreçte PKK eylemlerini bütün ülkeye niye yaymaya çalışır ki? Neden gayri nizami örgütlenmelerin, devlet içindeki çetelerin güçlenmesine zemin oluşturacak kaotik ortamların sürmesi hatta artması için böylesine bir çaba gösterir ki? Yoksa PKK bu düzenin hep böyle devam etmesini mi istiyor? Yoksa bu örgüte verilen görevin konsepti mi değişti? Artık bölgesel olarak Türkiye'yi yormak yeterli mi gelmiyor? Ergenekon'un boşalttığı yerleri PKK'nın mı doldurması isteniyor?

Belki bir komplo teorisi olacak ama yıllardır Türkiye kendisini yoracak, enerjisini tüketecek, başını kaldıramaz hale getirecek bir şeylerle uğraşıyor. Ve sanki bunlar nöbet tutuyor. Birisinin hakkından gelince başka bir yerde başka bir şey patlak veriyor. Bu ülkenin normalleşmesine müsaade etmeyen birileri var. Bir yarayı kapattığınızda mutlaka başka bir yerden bir yara açılıyor. Yıllardır bu ülkedeki gencecik fidanların ölmesine sebep olan PKK, bu kez de şehirleri kaos ortamına çevirmek için emir almış gibi. Anlaşılan bölgesel terörün Türkiye'yi yeterince yormadığı düşünülüyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mehmet Kamış 2008.08.27

Çürük raporuyla askerlikten kurtulma konusu neredeyse hiç gündemden düşmüyor. Basına yansıyan son olay YARSAV Başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun sahte çürük raporu ile vatani görevini yapmadığı şeklindeki iddialardı.

Eminağaoğlu'nun, 1988 yılında askerî heyete 4 yıl önce geçirdiği ameliyat raporunu yeniymiş gibi sunduğu, ameliyattan sonra yattığı süreyi, belgelerde tahrifat yaparak 20 gün yerine 4 yıl gösterdiği ileri sürülüyordu. Çürük raporu veren askerî hastanenin daha 15 gün önce sağlam raporu verdiği belirtiliyordu.

Basına yansıyan haberlere göre; Eminağaoğlu 1984 yılında henüz 17 yaşındayken bir ameliyat geçiriyor. Bu ameliyattan dolayı 20 gün hastanede yatıyor. 20 gün sonunda iyileşerek taburcu oluyor. 1988 yılında askerlik muayenesi olduğu tarihe kadar başka bir sağlık raporu almıyor. Muayeneyi olurken de heyete 1984 yılındaki ameliyatın ardından aldığı raporu sunuyor. Yine basına yansıdığına göre söz konusu belgenin üzerinde tahrifat yapıp 18 Ekim 1984 ameliyat tarihini 18 Ekim 1988 olarak değiştiriyor.

TSK'nın sağlık raporuna göre Eminağaoğlu, 18 Ekim 1984 tarihinde hastaneye yatıyor, 30 Ekim 1988'de taburcu oluyor. Yani hastanede tam 4 yıl 12 gün yattığını belgeleyerek askerî heyetten çürük raporu alıyor. Bu arada çürük raporu verilirken başka askerî heyetlerden görüş alınmasına da gerek görülmüyor.

Eminağaoğlu'nun çürük raporunda, TSK Sağlık Yönetmeliği'nin 'D/45 f-6' kodu yer alıyor. Bu kodun yönetmelikteki açılımı "karaciğerin radikal tedavileri mümkün olmayan, komplikasyon veya fonksiyon bozukluğu yapmış tek veya multipl kistleri, peritoneal hydatidozis" şeklinde. Ancak ameliyat raporuna göre Eminağaoğlu'nda 'priemer pretonit' yani 'pretonit iltihabı', 'laparatomi-drenaj' yani ameliyat için karnın açılması, 'bridektomi' rahatsızlığı bulunuyor. Fakat bu üç hastalığın yönetmelikte 'D/45 f6' kodu verilen karaciğer rahatsızlığı ile hiçbir ilişkisi bulunmuyor vs. Her neyse; YARSAV Başkanı hakkında basına yansıyan ve kamuoyunun bilgisine sunulan iddialar bir hayli fazla.

Sahte rapor ile vatani görevden kurtulma konusunda en son DTP Genel Başkanı olduğu dönemde Nurettin Demirtaş gündeme gelmişti. Demirtaş'ın sahte rapor ile askerlikten kurtulduğu tespit edilmiş, bu tespitin ardından askere alınmış ve 'askerlikten kurtulmak için hile yapmak' suçundan 1 yıl da hapis cezası verilmişti. Şimdi de Eminağaoğlu böyle bir suçlama ile karşı karşıya. Bu kadar ciddi bir suçlama karşısında YARSAV Başkanı'nın yapması gereken; iddiaların gerçek dışı olduğunu ispat etmekten başka bir şey değil.

Bir yerde cinayet varsa yapılması gereken bu cinayetin aydınlatılmasıdır. Yoksa cinayeti nasıl haber verirsiniz diye birilerini açık ya da kapalı bir üslupla tehdit etmek değil. Eminağaoğlu'nun 'falanın üstüne gittiğim için, irtica ile mücadele ettiğim için böyle oluyor' gibi somut olmayan sözlerle kendini savunması olayı örtbas etmeye yetmiyor. Üstelik savcıları göreve çağırarak 'bunu ortaya çıkaranlara dava açın' türünden sözlerle özel bir dokunulmazlık istemesini de anlamak mümkün değil.

Kamuoyu Eminağaoğlu'ndan, gerekirse yeniden muayene olarak gerçeği ortaya çıkarmasını bekliyor. Bu iş birtakım dostluklarla örtbas edilecek bir şey değil. En azından kamu vicdanında aklanması gerekiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Baykal'ın kapıda kalması şık değil!

CHP Genel Başkanı Deniz Baykal; Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt'ın görevini Orgeneral İlker Başbuğ'a devrettiği törene birkaç dakika geç kalınca içeri alınmadı.

Genelkurmay'daki programa giderken trafiğe takılan Baykal, kapıdaki albayın "Tören şu an itibarıyla başladı. Komutanlarımızın emri çerçevesinde hiç kimseyi içeriye alamıyoruz." sözleriyle karşılaştı.

Olayın bir tarafında şu ayrıntı var; törene herkes gelmiş, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, komuta kademesi vs. törendeki yerlerini almış, İstiklal Marşı okunmuş, tören başlamış. Salonda dikkatleri dağıtacak bir giriş hoş olmayabilir. Ancak diğer yanda, geç kaldığının farkında olarak kapıya kadar gelmiş anamuhalefet partisinin liderinin içeri girme isteğinin reddedilişi var.

Bu sütunlarda CHP'nin siyaset tarzına ve anlayışına çok ağır eleştiriler yazdığımız bilinen bir gerçek. Ancak bu konuda Baykal'a yapılan davranışın şık olmadığını belirtmek gerekiyor. Bir yönüyle anamuhalefet lideri olarak milyonlarca kişinin Meclis'teki, daha doğrusu ülke yönetimindeki temsilcisi. Baykal'a yapılan en azından nezaketsiz bir davranış. Bu tür törenlere geç kalan basın mensupları veya ziyaretçilerin içeri alınmaması eskiden beri var olan ve herkes tarafından normal karşılanan bir davranış. Ancak Türkiye demokrasisinin en önemli kurumlarının birinin başında duran lidere daha zarif bir uygulama yapılabilirdi.

Diplomasi kriz anında zarif çözümler üretebilme sanatıdır. Bu ülkedeki bütün problemlerin, emir ve kesin hükümlerle çözümlenmesi mümkün değil. Askerin karşılaştığı problemleri kendi içinde -tabii ki olması gereken de odur- emir komuta çerçevesinde çözmesi bazen sivil hayata uyumsuzluk gösterebiliyor. Bazen bir kuralı hiçbir esneklik göstermeden uygulamaya kalkışmak, ortaya toplumsal bir tatsızlık olarak yansıyabiliyor. Bazen ülkedeki gerginliğin, kriz ortamlarının, çekişmelerin önünü alabilmek, küçük jestler, zarif çözümler ile mümkün olabiliyor. Tabii eğer gerginlik istemiyorsak.

Hasılı sosyal olaylar matematik formülleriyle asla çözümlenemez. Mekanik çözümlemeler, her zaman sıkıntı çıkarmaya adaydır. Eski Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Aytaç Yalman'ın Milliyet'ten Meral Tamer'e söylediği sözler, bu mekanik çözümlemelere örnek gösterilebilir. Yalman diyor ki: "Vatan sevgisi lümpen insanlara terk edilmeyecek kadar ciddi bir iştir." Yalman, kimlerin vatanı sevebileceği kimlerin sevmeyeceği, kimlerin ne derece seveceğine karar veriyor. Vatanı sevmek birilerine bırakılacak ya da bırakılmayacak bir konu mudur? Kim vatanı daha çok sever, kim az sever diye bir ölçü mü var? Bir vatanseverlik ölçü birimi mi var? Vatan sevmek şunlara bırakılır bunlara bırakılmaz diye bir sosyolojik çözümleme olabilir mi?

Olayları değişmez ve zamana uygun hale getirilmez mekanik formüllerle çözmek, problemleri katlamaktan, düğüm haline getirmekten başka bir işe yaramıyor. Genelkurmay Başkanlığı'nın devir-teslim töreni için salonun kapısına kadar gelen Deniz Baykal'a kural ya da emirle muamele etmesi, toplumsal tatsızlığı artırmaktan başka bir işe yaramaz. Anamuhalefet partisinin salona girmesi için daha zarif bir çözüm bulunmalıydı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

[Mehmet Kamış] Başbakan, AK Partili belediyeleri nasıl denetlemeli?

Mehmet Kamış 2008.09.03

Türkiye'de gelişimini tamamlamış, altyapılarını bitirmiş, imar planlarını düzene sokmuş bir şehir neredeyse yok. Nüfusu hızla artan, bununla birlikte çok ciddi bir iç göç hareketliliği yaşayan bir ülke olarak kısa vadede şehirlerin oturmasını beklemek de bir hayli zor.

Neredeyse bütün yerleşim yerlerinde imar planları belirli zaman aralıklarıyla sürekli değişiyor. Bunun kendi içinde doğru sebepleri olsa da birilerine rant getirebilen, bir anda birilerinin zenginleşmesine sebep olan bu uygulamalar, parti fark etmeksizin çokça yapılan bir iş. Belediyenin imar planlarında küçücük bir değişiklik, bazıları için çalışmakla asla kazanamayacakları büyük paraları elde etmek anlamı taşıyabiliyor.

Şehirler sürekli değişiyor; yeni yollar, yeni caddeler, kanalizasyon çalışmaları, imarda yapılan değişiklikler, sürekli asfaltlama ya da bordür-tretuvar çalışmaları, şehir meydanlarında sürekli olarak yapılan düzenlemeler vs. Neredeyse bütün şehirlerimiz birer inşaat alanı ve belediye başkanlarımız bundan da bir hayli gurur duyuyor. Oturmuş, sükunet bulmuş, yeni inşaat alanlarının, müteahhit hizmetlerinin olmadığı şehrimiz yok gibi. Gerçi bugüne kadar şehirlere yatırımın çok az yapılmasının, altyapı çalışmalarının hep ötelenmiş olmasının, bu inşaat haline etkisi büyüktür. Ama yine de belediyelerimiz şehirle oynamaktan büyük keyif duyuyorlar.

Rantın, paranın, imtiyazın bu kadar var olduğu bir yerde ne kadar dürüst kalınır bilinmez. İnsanın servet ile imtihanı aslında tarih kadar eskiye dayanır. Bu zorlu, baş edilmez, çetin imtihanı geçebilmek için hakikaten çok dirayetli olmak gerekir. Ama bu, öyle bir şeydir ki insanın kendisinin dirayetli olması da yetmez, oğlunun, arkadaşının, kardeşinin de aynı dirayeti göstermesi gerekir ve bu da çok zor bir şeydir.

Bu nedenle Başbakan Tayyip Erdoğan'ın ve AK Parti yönetiminin önümüzdeki dönem mahalli seçimlerde belediyelere dürüst insanları aday göstermesi tek başına yeterli bir girişim olmaz. Türkiye'deki bütün belediyelerin ve belediye başkanlarının çalışmalarını, ihalelerini, imar değişikliklerini denetim altında tutacak bir yapı oluşturması, her şeyden önce partinin kendi içinde sıkı bir denetim mekanizmasını çalıştırması gerekir. Bu söz, Ankara bütün yetkileri üzerinde toplasın anlamı taşımaz. Öyle bir yapı oluşturulmalı ki, herhangi bir kimsenin para ile imtihana girmesine engel olsun. Şeffaf, denetlenebilir bir yapıyı bütün Türkiye'ye teşmil etmeyi başarmak, ayrıca başkanların şehirler üzerinde bu kadar oynamasına da müsaade etmemek gerekir. Ve şaibeli iş yapanların; canlarının acıyacağını bilmesinde bence hiçbir mahsur yoktur.

Bütün kamu mallarının olduğu gibi şehirlerimizin mal varlıklarında sütü bitmemiş yetimlerin hakkı olduğunu hep hatırda tutmakta yarar var. Eskiden belediye başkanlarına 'Şehremini' demeleri de bundandı. Yani onlar şehrin emanet edildiği emin kimselerdi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye'nin barış eli!

Mehmet Kamış 2008.09.06

Osmanlı'nın mirasçısı olan Türkiye Cumhuriyeti, bugün istese de istemese de bulunduğu bölgenin ağabeyi konumunda.

Yüzlerce yıl hüküm sürdüğü bu coğrafyada yaşayan herkesten bir parça var Anadolu'da. Arnavutluk'taki kadar Arnavut, Bosna'daki kadar Boşnak, Gürcistan'daki kadar Gürcü bulmak mümkün. Bugün sayıları bir hayli azalmış olsa da Rum, Bulgar ve Ermenilerden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olanlar var. Sadece onlarla sınırlı da değil. Balkanlar, Kafkaslar ve Ortadoğu'daki bütün halklardan, ırklardan insanlara Anadolu'da rastlayabilirsiniz.

Türkiye Cumhuriyeti yıllarca bu coğrafyada kafasını kuma gömerek yaşamayı denedi. Mesela Balkanlar'daki bütün Osmanlı kalıntılarını yok saydı. Bu ülkede yaşayanlar, hemen yanı başımızdaki Balkanlar'da

Müslümanların ve Türklerin olduğunu, ancak 90'lı yıllarda öğrenebildi. Türkiye, 1910'lu yıllarda kapanan bir kapının ardına neredeyse bir asır dönüp bakmadı. Devletin resmi görüşüne göre bütün komşular düşmandı ve bizi parçalamak istiyordu. Suriye düşman, Yunanistan düşman, Bulgaristan düşman, Irak düşman vs.

En büyük ihracat kalemimiz fındıktı. İncir, kuru üzüm ve pamuk diğer büyük kalemlerdi. Yıllık birkaç milyar dolarlık ihracat, Türkiye'de rejimi korumayı kendine amaç edinen bürokratik elitler için yeterli oluyordu. Fazlasına çok da gerek yoktu. Yerli malı haftaları düzenler, fındık, fıstık ve portakaldan oluşan yerli mallarımızı tüketirdik. Dışişleri Bakanlığımızın en önemli gündemi Kıbrıs ve sözde Ermeni soykırımıydı. Başka bir konuyla ilgilenmek abesle iştigal olarak görülürdü. Türkiye'nin Kıbrıs'ta ne kadar haklı olduğu, en azından Türkiye'de yaşayanlara sürekli anlatılırdı. Üstelik biz Ermenileri değil Ermeniler bizi öldürmüştü. Yıllarca aynı cümleler, aynı sözlerle bir arpa boyu yol kat etmeden ve hep savunmada kalarak günlerimiz geçti. Her on yılda bir darbe yapan ordu, anketlerde sürekli en güvenilir kurum seçilirdi. Darbeler sonrası yapılan seçimlerde ise nedendir bilinmez, hep Süleyman Demirel başbakan olurdu. En büyük hedefimiz, hatta tek hedefimiz Lozan'ı koruyup kollamaktı. Kapıkule ile Habur arasındaki dünya bize yeter de artardı bile. Ancak son yıllarda bu statüko yavaş yavaş da olsa değişiyor. Bürokratik elitin bütün direnişine rağmen Türkiye, her geçen gün büyüyüp güçlenen bir ülke haline geliyor.

İşte böyle bir zamanda Cumhurbaşkanı Abdullah Gül 'resmi' düşmanımıza barış eli uzatıyor. 100 yıllık bir probleme bir başka açıdan bakmayı deniyor. Osmanlı'nın millet-i sadıka dediği; misyoner okullarının, Taşnak'lar ve İttihatçıların aramızı bozduğu Ermenilere, bin yıllık tarihi hatırlatan bir girişimde bulunuyor. Yüzlerce yıl birbirleriyle neredeyse hiç kavga etmeden yaşayan iki millet, Batı'nın ulus devlet projesinden çok büyük acılar yaşayarak çıktı. Osmanlı'yı yıkıp yerine birçok ulus devlet kurduran devrin büyük ülkeleri, Türklerle Ermenilerin de bin yıllık dostluğunu bozdu. Bu kavgadan iki taraf da fayda sağlamadı. Ermeni soykırım tasarısı yıllarca büyük devletlerin Türkiye'den istediklerini alabilme aracı olarak kullanıldı, Ermenilerin hiçbir işine yaramadı. Türkiye, bütün enerjisini aynı mesele üzerinde harcayıp bitirdi.

Bugün Türkiye, CHP kafasındaki resmi görüşe sığmıyor. Ülkedeki enerjiyi bu resmi görüş dizginleyemiyor artık. Türkiye; kendisi istese de istemese de, dünya istese de istemese de bölgenin çok etkili bir gücü durumunda. Ulusalcılık adı altında ülkeyi Habur ve Kapıkule arasına hapsetmek isteyenlerin, varlığını bu statükonun varlığına bağlayanların çabaları bu değişimi engellemeye yetmeyecek. Dileriz Abdullah Gül'ün açtığı bu kapı, aradaki problemlerin yok edilmesi için çok iyi bir fırsat olur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Değişimi okuyamamak

Mehmet Kamış 2008.09.10

Aydın Doğan, üzerinde Anadolu izlerini taşıyan bir işadamı. Geçtiğimiz günlerde Zaman'da çıkan bir röportajında, 'tarih belirtmemekle birlikte hacca gitmek istediğini' söylemesi de onun bu yönünü güçlü biçimde ortaya koyuyor.

Her ne kadar medya patronluğuyla anılıyor olsa da akaryakıttan demir-çeliğe kadar pek çok alanda faaliyet gösteren, ayrıca enerji ve inşaat alanlarında yatırımlar planlayan bir holdingin patronu. Doğan Holding, sürekli gelişmek, genişlemek, büyümek isteyen, bunun için yerinde duramayan bir görüntü çiziyor.

Onu kamuoyu önünde asıl yıpratan şey; sahibi olduğu medya organlarının yayın politikaları. Yayın yöneticilerinin yanlış taktikleri onu da mahkum ediyor. İktidara muhalefet ederken toplumun ana değerleriyle

sorunu varmış intibai uyandıran bir yayın anlayışıyla hareket ediyorlar.

Mesela şu son kavganın zamanlaması bile son derece yanlış. Türkiye nüfusunu oluşturan ekser çoğunluğun en çok yardımda bulunduğu, başkalarına yardımın zirveye çıktığı Ramazan ayına denk getirilmesi nasıl açıklanabilir ki? İki yıllık bir olayı tam da Ramazan'ın başladığı bir zamanda gündeme taşımayı toplum nasıl anlar sanıyorsunuz? "Deniz Feneri bahane, aslında yardımlaşma duygusuyla mücadele ediyorlar." sözleri her yerde konuşuluyor. Birilerinin yaptığı yanlış üzerinden milletin yardımlaşma, başkasına yardım etme duygusuna saldırıldığı düşünülüyor. Neticede Doğan Holding'in ürettiği bütün ürünler uzaylılara satılmıyor, esas alıcısı bu millet. Dolayısıyla yayıncıların toplumdaki algıyı da hesap etmesi lazım.

Doğan Grubu'nun yayın yöneticileri ülkedeki değişimi yakalayamıyor. Türkiye ne 1970'lerin, ne 1990'ların Türkiye'si. Kabul etsek de etmesek de halk din ile çok daha barışık yaşıyor. Pozitivist bir dünyaya çok soğuk bakıyor. Buna rağmen Doğan Grubu, toplumun ana ekseniyle sürekli kavga eden, sürekli cebelleşen, onunla problemli bir medya grubu izlenimi veriyor.

Bir işadamı ana omurgayla kavga ede ede ne kadar gelişebilir, ne kadar büyüyebilir ki? Ya da beş sene, on sene sonra bu yayın organları nerelerde olabilir acaba? CHP gibi sürekli kriz çıkartarak ve bu krizli ortamlardan beslenmeyi umut ederek varlığını daha ne kadar sürdürebilir ki? Sürekli rejim krizine oynamak, toplumu sürekli zinde güçlere ihbar etmek daha ne kadar işe yarayacak ki?

Aydın Doğan'ın nasıl tehlikeli bir oyun oynadığının bir an önce farkına varması lazım. Çünkü, uzun vadede değil kısa vadede bile ciddi sıkıntılar çıkıyor. Burada sorun, iktidarda AKP'nin olması değil. Başka bir parti de olsa, bir işadamının hükümetle bu derece köprüleri atması ne kadar akıllıca bir davranış olur?

Üstelik bir yılda iki kere rejim krizi çıkartılmak istenmiş, ikisinde de başarısız olunmuşken. Asıl önemlisi; Türkiye'de medya sektöründe iş yapan bir işadamı olarak Aydın Doğan'ın Türk toplumuyla uzlaşmaktan başka çaresinin olmadığının farkına varması lazım. Neticede Anadolu'dan çıkan ve üzerinde Anadolu'nun izlerini taşıyan bir işadamı. Bürokratlarının kendisini ne denli tehlikeli bir oyunun ortasında bıraktıklarının farkında mı acaba?

Aydın Doğan, bu krizden sonra şapkasını önüne alıp bir tercih yapmak zorunda. Medya grubunun artık krizden beslenen, ihbar eden, yasaklayan tavrını değiştirmesi, toplumun değişimine ayak uydurması hayati önem arz ediyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

12 Eylül aydınlatılmadan Ergenekon'a ulaşılmaz

Mehmet Kamış 2008.09.13

12 Eylül! Darbe, şiddet, işkence, idam ve yitik kuşaklar.

12 Eylül! Son elli yılda bu toprakların yaşadığı en büyük travma.

12 Eylül! Ergenekon prodüksiyonun en büyük, en komplike yapımı.

12 Eylül! Soğuk Savaş döneminin en büyük sosyal manipülasyonu.

12 Eylül! Türk tarihinin en büyük kandırılmışlık hikâyelerinden birisi.

12 Eylül! Sırf darbe şartları oluşsun diye binlerce insanın öldürülmesi, kardeşin kardeşe kırdırılması.

Bu darbeyi anlamaya ve aydınlatmaya 12 Eylül 1980 tarihinden başlamak son derece yanlış olur. Askerî darbe; 1975-80 yıllarını içine alan, 12 Eylül günü devre arası yapıp 1990'lı yıllara kadar devam eden bir karabasanın hikâyesidir. Anlamak için de bütün bu süreçleri bir bütün olarak incelemek gerekir. Türkiye'nin darbe şartlarına nasıl getirildiği, en az darbe kadar tartışılması, gün yüzüne çıkarılması ve onunla mutlaka hesaplaşılması gereken bir konudur. 12 Eylül'den çok yetmişli yılları yeniden tartışmak, bütün faili meçhulleri, faili malumları yeniden ortaya dökmek ve Ergenekon'un ipuçlarını değil koca halatlarını bulup oradan günümüzü aydınlatmak gerekir.

Komünizm tehlikesine karşı 1950'li yıllarda kurulduğu anlaşılan Ergenekon yapılanmasının en büyük prodüksiyonu, Türkiye'nin 12 Eylül darbe sürecine hazırlanmasıdır. Bugün hâlâ aydınlatılamamış yüzlerce faili meçhul dosyanın arkasında bu karanlık çete vardır. Bu süreçte Türkiye'nin bütün sinir uçlarını harekete geçiren, provoke eden, darbe şartlarını hazırlayan Ergenekon çetesi, darbeden sonra bir figüran haline getirdikleri sağcıların ve solcuların üzerinden tanklarla geçti. 1990'lı yıllarda Doğu Bloku'nun çökmesinden sonra bütün Batı ülkelerinde tasfiye edilen bu yapının Türkiye'de de tasfiyesi için 3 Kasım 1996'da düğmeye basıldı. Ancak söz konusu çete, uluslararası büyük ağabeylerini, Türkiye'de bir İslam tehdidi olduğu konusunda ikna etti. Bu süreçte 'Refahyol Hükümeti' de bu kaygıların oluşmasına yeterince yardımcı oldu. Ergenekon çetesi, medyanın büyük yardım ve yataklığı sayesinde uluslararası tasfiyeye karşı içeriden büyük bir atakla Türkiye'de bir din tehlikesi olduğu konusunda ağabeylerini ikna etti. Böylece diğer ülkelerdeki gibi tasfiye edilemedi. Edilmemekle kalmadı, gemi iyice azıya aldı. Büyük bir karşı atakla 28 Şubat sürecini başlattı. Buradaki en büyük yardım ve yataklığı, yalan habercilikten hiçbir zaman yüzü kızarmamış bir kısım Türk medyası yaptı.

12 Eylül süreciyle hesaplaşmadan, bugün iyice gün yüzüne çıkmış olan Ergenekon çetesiyle hesaplaşılmaz, Ergenekon ile hesaplaşmadıkça da sakinleşmiş ve huzuru bulmuş bir ülke asla olamayız. İşte sürekli tehlikede olduğunu söyledikleri rejim, aslında bir faili meçhuller rejiminden başka bir şey değil. Türkiye'deki rejim tehlikesi dinî bir rejimin gelmesiyle ilgili değil, Ergenekon prodüksiyonlarının sona erdirilmesiyle ilgili bir konudur. İrtica yaygaraları da bu büyük yalanın sadece bir parçasından ibarettir. Çetelerin tasfiye edilmesi, 12 Eylül ve 28 Şubat gibi sosyal manipülasyonlarının sona erdirilmesi, ülkenin tabiatına uygun bir hayata geçmedir.

12 Eylül darbesinin üzerinden tam 28 yıl geçti. 1970'lerden 90'lı yıllara kadar aşağı yukarı 20 yılı aşkın bir süreyi kapsayan bu travmatik dönemi Türkiye'nin tamamen atması için bir hayli zamanın geçmesi gerekecek. Ama ülke henüz bağırsaklarını tam olarak temizleyemedi. Sevindirici olan ise artık bu ülkede namuslular en az Ergenekon çetesi kadar cesur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Medya ve siyasette yapısal değişiklik ihtiyacı

Mehmet Kamış 2008.09.18

Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ, önceki gün bazı gazetelerin yayın yönetmenleriyle yaptığı görüşmede, günlük siyasetten imtina ile kaçınacağını açıkça söyledi.

Bu, aslında kendi içinde nüansları olsa da Orgeneral Hüseyin Kıvrıkoğlu döneminde başlayıp Orgeneral Hilmi Özkök döneminde oldukça gelişen ve bazı aksamalara rağmen Orgeneral Yaşar Büyükanıt döneminde devam eden bir süreç. Geçmiş dönemlerde günlük siyasetin içinde sürekli yıpranan asker, artık birtakım çevrelerin kendisi üzerinden oynadığı siyaseti düzenleme oyununa gelmek istemediğini çok açık bir dille ifade ediyor.

Yıllardır bir kısım medya grupları ve özellikle CHP'nin başını çektiği bazı siyasi yapılar, Türkiye'de rejim krizine oynayarak istediklerini elde etme yoluna gidiyorlardı. İzledikleri strateji ise genelde aynıydı: "Sürekli bir yerlere ihbar etmek, şikâyet etmek ve her bulduğu fırsatta toplumun ana değerlerine saldırmak, fırsat bulamazlarsa da bunu kurgulayarak yalan haberlerle sürekli rejim korkusu salmak"... Neredeyse varlıklarını ülkede çıkacak rejim krizlerine bağlayan bu gruplar, bundan sonra yepyeni vizyonlar geliştirmek durumunda. Yakın gelecekte özellikle Doğan gibi medya gruplarının, gelişen dünyaya göre yeniden konuşlanması kendileri açısından hayati önem arz ediyor. CHP'nin ve siyasetin de kendini yeniden dizayn etmesi kaçınılmaz görünüyor. Çünkü rejim krizi oyununda deniz bitti. Medya patronlarının, toplumun ana ekseniyle sürekli kavga eden, didişen gazetelere sahip olmaktan endişeye kapılması artık kaçınılmaz.

Aynı zamanda büyük iş alanlarına sahip bu patronların, yakın bir gelecekte toplumun temel dinamikleriyle uyum halinde iş yapmaya daha çok özen göstereceğini tahmin etmek zor değil. Değişen dünya, gelişen demokrasi, toplumu devlet yönetiminde daha belirleyici bir konuma getiriyor. İdeolojik devlet, yerini kurumlarıyla oturmuş, olgunlaşmış demokratik devlete bırakıyor. Alım gücünü elinde bulunduran toplum, sadece sandıkta değil, her gün tükettiği mallarla yönetimde de etkin bir güç odağı haline geliyor. Mesela kandillerde, bayramlarda, Ramazanlarda cep mesajları ve telefon konuşmaları kat be kat artarken, GSM operatörlerinin toplumun temel değerleriyle barışmaktan başka çıkar yolu olabilir mi?

Akaryakıt istasyonlarında her gün milyonlarca litrelik benzin satan bir medya patronu, medyasını yönetenlerin halkın temel değerleriyle bu kadar uğraşmasının kendisine nelere mal olduğunu fark edecektir. Geçen gün şehirlerarası yolculuk eden bir arkadaşım, ünlü bir istasyondan benzin almamak için az kalsın yolda kalacağını anlatıyordu. Söz konusu medya grubunun, toplumun temel dinamikleriyle bu denli çatışması, bir müddet sonra bu tür eylemleri kitlesel hale getirecektir. Ramazan'ı sadece oruç yüzünden dayak yenilmesi olarak gördükleri müddetçe, Kurban Bayramı'nı kan revan görüntüler eşliğinde hayvan kesimi olarak değerlendirdikleri müddetçe, milletin inançlarına saldırmak için hiçbir fırsatı es geçmedikleri müddetçe, toplum bu diyeti onlara ödetecektir.

Bu kısır döngüye, bu çözümsüz çekişmeye bir yerde son vermek lazım. Çünkü artık işe yaramıyor. Asker de, artık bu tür rejim krizi oyunlarına gelmeyeceğinin işaretlerini veriyor. Dinin siyasete alet edilmesinin önüne geçtiğimiz kadar dinsizliğin de siyasete alet edilmesinin önüne geçmemiz lazım. Doğan Grubu'nun, Karamehmet Gurubu'nun ya da bu ülkede gazete dahil ürün satan her grubun, değişen Türk toplumuna göre stratejilerini yeniden gözden geçirmesinde büyük yarar var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yanlış hesap!

Mehmet Kamış 2008.09.24

Doğan Grubu iktidarla olan kavgasını yine yanlış yerlere taşımakta ısrar ediyor. Deniz Feneri üzerinden toplumdaki 'yardımlaşma duygusuna' hem de Ramazan ayında atışlar yaparken, ya kamuoyunu nasıl rencide ettiğinin farkında değil ya da ekser çoğunluk ile hükümeti fazlaca birbirine karıştırıyor. Bu karıştırmanın da toplumu, AK Parti'nin etrafında kenetlenmeye zorladığını bir türlü görmüyor.

Maalesef Türkiye'de patronlarını iflas ettirmede gazete yöneticilerinin üzerine yok. En son Cem Uzan ile hükümetin kavgasını hatırlayacaksınız. Fatih Altaylı, geçtiğimiz günlerde bunu yazdı. Cem Uzan; o dönemdeki medyasının en tepe yöneticisinden aldığı gazla iktidarla bodoslama bir kavgaya girmiş, kavga ederken de medyası, 'hükümetle mücadele ediyorum' diye toplumun ekser çoğunluğunu rencide edici kampanyalar yapmaktan geri durmamıştı.

Sonuçta "Patron, asker bunları indirecek, askerlerle sürekli konuşuyorum, seni destekliyorlar, yürü" diyen medya yöneticisinin dedikleri çıkmadı. Olan, Türkiye'nin ilk özel televizyonunun sahibi Cem Uzan'a olmuş ve olay Uzan Holding'in ekonomik olarak iflas etmesine kadar varmıştı. Uzan Holding, iflas ederken söz konusu medya yöneticisi de rakip medya kuruluşunda kendine yeni bir görev bulmakta gecikmedi.

Medya yöneticileri, AK Parti ile kavgayı irtica ile kavga haline dönüştürünce çok başarılı olunacağını, böylece Türkiye'nin etkin yerlerinden kendilerine destek geleceğini düşünüyor. Oysa bu tavrın başarısızlığı defalarca tescillendi. Hele son zamanlarda bu tür kampanyalara kimse dönüp bakmıyor artık. Ancak hâlâ bazı eski kafa gazeteciler, bu tarz yayıncılıktan vazgeçmiyor.

Mesela ideolojik saplantılarına nesnellik süsü veren 5N 1K yapımcıları, kavgayı fırsat bilerek Kur'an kurslarıyla ilgili program hazırlamış. Yine bildik görüntüler, yine bilinçaltına korku gönderen ve aklı sıra bir yerlere ihbar eden yayınlar. Toplumun dinî duygularının çok yüksek olduğu bir zamanda bu tarz yayınlar, rüzgâra karşı kürek çekmekten başka ne olabilir ki?

Şüphesiz dindarların kendi içlerinde tartışması ve düzeltmesi gereken pek çok konusu var. Dindar insanlar da etten kemikten, biyolojik varlıklar. Her insanda olduğu gibi dindar insanlar içinde de hırslılar, kendini aşamayanlar, söylediklerini yapamayanlar, çağa ayak uyduramayanlar mutlaka vardır. Yani demokratik ve özgür bir ortamda tartışılacak pek çok konu var.

Ancak birtakım çevrelerin ve özellikle bazı medya organlarının bu konudaki aşırı yanlı yayınları, ihbar edici davranışları, birtakım dinî grupların kendi içlerine iyice kapanmasına, düzeltilmesi gereken pek çok yanlışın da iyice kemikleşmesine neden oluyor. Dine, bağcıyı dövme kastıyla yaklaşıldığından, pek çok sorunun çözümlenmesi de iyice zorlaşıyor. Medya, topluma ve dine bu tavırla yaklaştığı müddetçe, ortadaki sorunları çözebilme ihtimali yok. İkisinden birisi kırılana kadar bu çatışma sürecek, bu arada da tartışılması gereken pek çok yanlış, kemikleşmiş olacak.

Yine de Türkiye'de ticarî faaliyetleri olan bir medya patronunu, toplum ile bu kadar karşı karşıya getirmek, akıl kârı bir şey gibi gelmiyor bana. Bakınız Cem Uzan'ın durumuna. Medya yöneticisinin yanlış stratejilerini çok pahalıya ödedi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başkalarının ölümü

Mehmet Kamış 2008.09.27

İranlı yazar Muhsin Mahmelbaf, 'Başkasının Ölümü' isimli o muhteşem tiyatro eserinde, cephede imha harekâtına hazırlanan komutanın ölüm ile yüzleşmesini çok iyi anlatıyor.

Bu komutan, gece yarısı ani bir baskınla karşısındakileri imha edecek ve elde edeceği bu zaferle başkomutan olma yolunda büyük bir adım daha atmış olacaktır. Düşman, komutanın şartsız teslim olma teklifini onu aşağılayarak geri çevirmiştir. O, tarihe geçecek zaferinin gölgelenmesine asla tahammül edemez. Ancak beklenmedik bir gelişme olur. Sabaha karşı binlerce kişinin ölüm emrini verecek olan komutana gece davetsiz bir misafir gelir. Başkasının ölümüne çok kolay karar veren komutanın odasına gelen Azrail, can vermenin hiç de kolay bir şey olmadığını gösterir ona.

Çete ya da 'gangster' davalarını izlerken, Muhsin Mahmelbaf'ın bu muhteşem tiyatrosunu akla getirmemek mümkün değil. Polislerin arasında elleri kelepçeli yürürken ya da hâkimin karşısında süklüm püklüm, ucuz cezalarla kurtulmayı bekleyenleri gördüğümde, 'başkasının ölümüne karar verdiğinde de böylesine süklüm püklüm, af bekleyen bir hal içinde miydi' diye düşünmeden edemem. Neredeyse bütün Ergenekon sanıkları hasta. Hepsinde birer birer hastalık çıkıyor, tutukluluk dönemlerinin çoğunu hastanede geçiriyorlar. Acaba kamuoyunun, 'yazık bu hasta adamlara' demelerini mi bekliyorlar? 'Bütün Ergenekoncular numara yapıyor, hastalık uyduruyor' demiyorum tabii ki... Ama birazcık zoru görünce bu kadar dengelerinin bozulması, dağılmaları da ironik bir olay.

Hastalanma süreci, bir zamanların kudretli generali Veli Küçük'ün, dengesini kaybedip kafasını çarpmasıyla başladı. Son olarak da JİTEM'in en önemli kurucularından biri olan Arif Doğan'ın hastaneye kaldırılmasını izledik. Onu polislerin arasında zar zor yürürken görünce, Türkiye'deki faili meçhul cinayetler insanın aklına geliyor.

Tabii ki, 'bütün o faili meçhul cinayet ve olayları bunlar yapıyordu' demiyorum; ama Türkiye'de son otuz yılda binlerce kişinin faili meçhul cinayetlere kurban gittiğini, bunları da birilerinin yaptığını unutmamak gerek. Savaş Buldan, Behçet Cantürk, Adnan Yıldırım, Hacı Koray, Çetin Emeç, Bahriye Üçok, Muammer Aksoy, Uğur Mumcu, Turan Dursun, Necip Hablemitoğlu gibi yüzlerce suikastı, Güneydoğu bölgesinde yüzlerce kişinin satırla öldürülmesi, Gazi Mahallesi'nde kahvehanenin taranması ya da kamuoyuna yansımayan birçok cinayet, adam kaçırma, sindirme, öldürme vs. Hepsini anlatmaya kalksak ciltler dolusu kitap yazmak gerekir. Sonuçta, bütün bu olayların hatırı sayılır bir kısmında JİTEM'in parmağı olduğunu artık herkes kabul ediyor.

Eski Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, yaşananları güvenlik güçlerinin bazen rutin dışına çıkması olarak değerlendirip abartılacak bir durumun olmadığını düşünse de bunların büyük bir suç olduğu ortada. Çünkü hiç kimsenin yasalardan almadığı bir yetkiyi kullanma salahiyeti olamaz. Kimse vatan kurtarmak, devlete sahip çıkmak gibi hamasi cümlelerle bu çeteleşmeyi mazur göremez. Neticede müesses nizamın yürürlükte olan, işleyen bir hukuk düzeni vardır ve Türkiye Cumhuriyeti'nin yetkilerini kullanan hiçbir kimse buna mugayir hareket edemez.

Hakikaten merak ediyorum; bugün Ergenekon çetesinden dolayı suçlanan ve tutuklu bulunan kimseler içinde başkalarının kalemini kıran, ölüm emrini veren kaç kişi vardır acaba? Bu ölüm emirlerini verirken çok zorlanıyorlar mıydı, vicdanî hesaplaşmalar içine giriyorlar mıydı, 'ben ne yapıyorum' diye düşünüyorlar mıydı? Ya da ülkede darbe yapmaya muvaffak olduktan sonra kaç kişiyi içeri atmayı, gerektiğinde kaç kişinin hayatını bitirmeyi göze almışlardı? Başını çarpanlar, tansiyonu yükselenler, hastalık raporu alanlar, ölüm emrini vermenin, birisini ölüme göndermenin ya da haksızca alıkoymanın ne kadar tahammül edilmez bir şey olduğunu anlamışlar mıdır acaba?

Türk tarihinin en büyük travmalarından birine sebep olan 12 Eylül darbecileri, bunu hiç anlayamadılar. Çünkü onlardan hiç hesap sorulmadı. Pek çok zalim, yaptıklarının karşılığını bu dünyada görmeden gitti ya da gidiyor. Ama şükürler olsun ki, bir mahkeme-i kübra var.

Bizim bayramlarımız vardı...

Mehmet Kamış 2008.10.01

Eski bayramlar her zaman daha güzeldi; sadece bize göre değil, herkes için daha güzeldi. Küçüktük, çocuktuk, henüz daha sevinmeyi, sevindirilmeyi bilmiyorduk.

Belki de sevinmek yeni öğrendiğimiz bir şeydi, onun için tadı damağımızda kalmıştı. Dedemiz, amcamız, halamız, teyzemiz, elimizi uzattığımızda ulaşacağımız kadar yakındı. Kendimiz, yani tek başımıza gidebildiğimiz kadar emin uzaklıklardaydılar ve onlar için önemliydik. Ceplerimiz para görür, ağızlarımıza tatlılar konurdu. Kim sevmezdi ki böyle kendisinin önemsendiği zamanları?

Bir yere aidiyet hissetmeyi, bir kimliğe sahip olmayı bize Ramazanlar öğretmişti. Uzun oruçlarda niye aç kaldığımızı, açlığın ruhumuzu nasıl terbiye ettiğini çok sonra fark ettik. Bayrama çıkmak için Ramazan'ın terbiye ediciliğinden mutlaka geçilmeliydi. Halil dede, Halit dayı, Hatice teyze yüzlerce yıldır süzülerek gelen, bizim kimliğimizi yani Ramazan'ın ruhunu bizim ruhlarımıza üflediler. Fırtınalı dünyada savrulmamak için çok emin bir yere tutunabilmekti bu kimlik. Bu dünyada bir yerde durabilmek, bir şeye ait olabilmekti.

Biz çocukluğumuzda Ramazan'ı ve bayramı mahallemizde yaşardık. Bizi koruyan, kollayan, eğiten, kimliğimizi örgüleyen mahallemizde. Uzun yaz Ramazanlarında, iftardan sonra gökyüzümüzü terk etmeye hazırlanan binlerce sığırcığın pür telaş sesleri arasında sokakları doldururduk. Bizi ancak sahur davulcusu toplayabilirdi artık. Ramazan demek saklambaç oynamak, çelik-çomak patlatmaktı. Uzun uzun teravih kılmaktı. Her selam verişte çayların dağıtılması, koyulaşan sohbetler, güle oynaya aldığımız tedrisat demekti. Mahallede Ramazan, şenlikten başka bir şey değildi. Bayram da bu şenliğin bir şenliğiydi. Bu şenliği kim sevmezdi ki?

Şimdi hepimiz çok meşgulüz. Yapacak o kadar çok işimiz var ki. Çok önemli adamlar olduk(!). Kendimize ve çocuklarımıza ayıracak vaktimiz yok. Hepsinden önemlisi, çocuklarımıza bir geleneğin ruhunu üfleyecek dedemiz başka yerde, babaannemiz, anneannemiz başka yerlerde oturuyor. Halamız ise şehirlerarası yolculuk kadar uzak diyarlarda. Yaşadığımız muhitte çocuklarımızı kendi evladı gibi görüp onun hayatına değer katacak Nail amcamız, Bakkal Şevki abimiz de yok. Çünkü mahallemiz yok. Dedesiz, büyükannesiz, amcasız, halasız, Halit dayısız kendi başlarına büyüyen çocuklarımızın bilgisayar ekranlarından Ramazan'ı, daha sonra da bayramı yaşayabilme ihtimalleri var mı?

Geçtiğimiz günlerde Hürriyet Gazetesi'nden Ayşe Arman'a konuşan psikolog Şeniz Pamuk, günümüz ilişkilerinin çok kopuk olduğundan şikayet ediyor ve, "Kimsenin kimseye ayıracak vakti yok. Herkesin yapmak istediği çok şey var. Sürekli günü yakala, anı yaşa filan gibi şeyler pompalanıyor. Bu arada çocuklar harcanıyor. Bir iki kuşak sonra 1950'li yıllardaki yaşam biçimine geri döneceğimize inanıyorum. Çünkü yaşadığımız hayat düzeni insan doğasına aykırı." diyor. Yani daha klasik, daha muhafazakâr ve daha mahalleli bir hayata dönüşün kaçınılmaz olduğuna dikkat çekiyor.

Biz çocukluğumuzun bayramlarını özlerken aslında mahallemizi özlüyoruz, öyle değil mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terörün mesajı Genelkurmay Başkanı'na

Mehmet Kamış 2008.10.06

Yine göstere göstere işlenen bir cinayet. Yine amacının ne olduğu, herkesin kafasında soru işareti olarak duracak bir eylem. Yine kimin işine yaradığı, niye yaptırıldığı çok tartışılacak bir saldırı.

Yine kimin eli kimin cebinde diye zihinlerimizi kurcalayacak sorular zinciri. Yine yüreklere düşen bir ateş...

PKK ile Ergenekon arasında ne kadar bağlantı vardır, ne kadar birbirlerinin dümen suyunda yaşarlar ayrı bir tartışma konusu. Ancak PKK'nın sürekli olarak Ergenekon lehine eylemler yaptığı o kadar aşikar hale geldi ki! 'Ulusalcı' diye geçinen mail gruplarında, 'PKK ile mücadele eden generalleri hapsederseniz böyle olur işte' türünden yazıların bini bir para. Akılları sıra PKK orta yapıyor, ulusalcılar gol atıyor. Türkiye'nin; devlet kararlılığında Ergenekon terör örgütünün üzerine gittiği bir süreçte, PKK'nın eylemlerini hem de can acıtacak şekilde artırmasını nasıl anlamak gerekir bilemiyorum.

Devlet içinde bir grubun özellikle 90'lı yıllarda Güneydoğu'da sürdürdüğü rutin dışı uygulamalarının kapağının açıldığı, üzerine gidildiği bir dönemde, PKK yine imdada yetişti ve bütün bu tartışmaların sümen altına atılmasına zemin hazırladı. Bırakın o dönemde yapılanları tartışmayı, yeniden olağanüstü hal, yeni güvenlik yasası gibi tartışmaların alevlenmesine sebep oldu. PKK; Türkiye'nin insan haklarına dayalı, demokratik ve şeffaf bir ülke olma sürecini niye baltalayıp duruyor anlaşılır gibi değil. Yoksa kendisinin de tabanı olduğunu iddia ettiği Güneydoğu'daki kitlelere açıklayamayacağı sırları mı var?

Bütün bunların ötesinde, bu son eylemin aslında Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ'a karşı yapıldığını da düşünüyorum. Başbuğ'un son Güneydoğu gezisindeki fotoğrafı ve söylediklerini hatırlayın. Başbuğ, ayağının tozuyla Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerine gitmiş ve Diyarbakır'da, "Diyarbakır'ı, Diyarbakırlıların hepsini seviyoruz. İlettiğimiz mesaj bu." demişti. Daha sonra Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mehmet Kaya, Ticaret Borsası Başkanı Fahrettin Akyıl, Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Alican Ebedinoğlu, Diyarbakır Sanayici ve İşadamları Derneği Başkanı Raif Türk, Güneydoğu Sanayici ve İşadamları Derneği Başkanı Şahismail Bedirhanoğlu, Diyarbakır Girişimci Kadınlar Derneği Başkanı Nilüfer Baran, Ziraat Odası Başkanı Bahri Erdem, Eczacılar Odası Başkanı Yahya Çokmak, Diyarbakırspor Başkanı Adnan Öktüren, Güneydoğu Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Faruk Balıkçı ile bir araya gelmişti. Bölgedeki sivil toplum kuruluşları ile Genelkurmay Başkanı, problemler üzerine konuşma fırsatı bulmuştu.

Başbuğ daha sonra Van'a geçmiş, belki Cumhuriyet tarihinde bir ilki gerçekleştirmişti. Genelkurmay başkanı olarak halkın içine karışmış ve yaşlı bir sakallı amca ile tokalaşıp sohbet etmişti. İşte bu fotoğraf çok önemliydi. Ben bu saldırının tam bu fotoğrafa yapıldığını düşünüyorum. Bu, birtakım güç odaklarının Genelkurmay Başkanı'na 'silahtan başka bir yolu zinhar denemeyin, denenmesine de müsaade etmeyin' mesajından başka bir şey değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şehit

Mehmet Kamış 2008.10.08

Mehmet doğduğunda Türkiye, 1987 yılını yaşıyordu ve Turgut Özal ikinci kere başbakan seçilmişti. O doğduğu zaman herkes seçimleri, oyları, hükümetin kurulmasını konuştuğu için evin büyükleri "Bu çocuk büyüdüğünde herhalde hükümet adamı olacak." demişlerdi.

Annesinin Eruh'ta şehit olan dayısının oğluna çok üzülmesi onu bir ay erken getirmişti dünyaya. Bir ay erken doğmanın çok riskli olduğunu bilemiyordu tabiî ki. Soluk alıp vermekte zorlanıyor, bu nedenle hayatının ilk günlerinin neredeyse tamamını hastanede geçiriyordu. Herkes onun yaşaması için çok uğraştı, soluk problemine bir de gaz sancıları eklenince, annesinin, babasının, babaannesinin, geceleriyle gündüzleri birbirine karışmıştı. Zaten annesi, hamilelik alerjisi yüzünden aylarca çok büyük sıkıntılar çekmiş, bütün vücudu kaşıntıdan kaynaklanan yaralar içinde kalmıştı. Eyüp Peygamber'in (as) yaraları gibi bütün vücudunu kaplayan yaralara sebep olmuştu hamile kalması. Ama buna değdiğini düşünüyordu. Bebeğin erkek olması, Saliha gelini çok ama çok mutlu etmişti. Bu, çektiği bütün sıkıntıları göğüs gerilebilir hale getirmişti.

Büyükleri çocuğun gürbüz olabilmesi için en az iki yıl emzirmek gerektiğini söylemişlerdi; ama sütü kesildiği için ancak 13 ay emzirebilmişti. Bir de erken doğmasından kaynaklanan problemler nedeniyle iyi gelişmediğini, zayıf kaldığını düşünüyordu Saliha gelin. Birisi, "Sabah namazında ballı süt içirirsen gelişir, gürbüz bir çocuk olur." demişti. Bu söz üzerine her gün taze süt bulup oğluna içirmeye başladı. Bunun için her gün iki kilometre uzaklıkta taze süt satan bir kadının evine yürüyor, sütü alıp dönüyordu. Tam dokuz yıl neredeyse her gün o yolu yürüyüp süt aldı kadından. Ve gün doğmadan bal ile karıştırıp Mehmet'e içirdi. Her geçen gün geliştiğini, sağlığına kavuştuğunu gördükçe mutlu oldu. Teşekkür etti Allah'a. Geceleri defalarca uyanır, oğlunu seyreder üzerini açıp açmadığına bakardı. Terlemiş mi diye mutlaka sırtını kontrol eder, eğer terlemişse bütün üzerini değiştirirdi. Mehmet'in bundan hiç haberi bile olmadı.

1992 yılında Aktütün Karakolu'na yapılan baskında 22 askerin şehit edilişini de oğluna süt almak için dışarı çıkmaya hazırlanırken öğrenmişti. Altı yıl önce şehit olan dayısının oğlu aklına geldi. Canı fena halde acıdı. Mehmet, o esnada ablasıyla boğuşuyordu ve ne olduğunu bilecek yaşta değildi, sadece annesinin bir şeye çok üzülmesi dikkatini çekmişti. 1993 yılında da kötü bir rüya görmüş ama kimselere anlatmamıştı. Sıkıntıyla uyanır uyanmaz oğlunun yanına gitmiş ve ona dualar okumuştu. Terleyip terlemediğine baktı, saçlarını okşadı, üzerini örttü. Gün doğduktan sonra 33 ana kuzusu askerin kurbanlık koyunlar gibi şehit edildiği kara haberi yayıldı bütün Türkiye'ye. Bir otobüsle silahsız olarak sevk edilen 33 asker arabadan indirilmiş ve kurşun yağmuruna tutulmuştu. Yüreğindeki sıkıntının sebebinin bu olduğuna hükmetti. Kötü rüyadan 15 yıl sonra, oğlunun şehit haberini almadan önce de böyle bir yürek sıkıntısı basmıştı onu. Yüreği dışarı fırlayacak gibi kasılmış, kasılmış, kasılmıştı. Haberi aldığında da bir daha hiç yerine gelmeyecek şekilde fırlamış gitmişti zaten.

Mehmet, 21 yıl önce yine bir şehit haberi yüzünden erken doğmuş, 21 yıl sonra hiçbir şey değişmeden annesinin dayı oğlu gibi şehit olmuştu. Parasızlık yüzünden değiştirilmemiş, muhkem hale getirilmemiş, can güvenliği sağlanmamış ve kimsenin umuru olmamış bir yerde, devlet büyüklerinin gözünde duvar kadar değeri olmayan canını teslim etmişti. Başkasının hayatı çok ucuzdu zaten. Hele Türkiye'de insan hayatından daha ucuz ne vardı ki? Iğsız Paşa, askerin can güvenliğini sağlayacak para bulamamıştı.

NOT: Yazıda geçen kahramanların isimleri kurgusal; ama yaşananların tamamı gerçektir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terör şirketine açık mektup!

Mehmet Kamış 2008.10.11

Türkiye'de yaşayan ortalama bir insanın sorduğu şu soruyu daha net olarak soralım: Bu terörü niye tırmandırıyorsunuz? Bu ülkenin evlatlarını neden katlediyorsunuz?

Hangi ideolojik temellere dayanarak 19-20 yaşlarında bıyıkları bile terlememiş gencecik fidanları, ana kuzularını toprağa gönderiyorsunuz?

Hakikaten ne amaçlıyorsunuz? Ayrı bir Kürt devleti mi? Bu yolla ayrı bir Kürt devleti kuracağınıza gerçekten inanıyor musunuz? 30 yıl içinde gelebildiğiniz yer belli! Kürtlerle Türkler sizin tahmin edemediğiniz kadar iç içe ve akraba. Ayrıştıramıyorsunuz. Bağımsızlığa taban bulamıyorsunuz ve siz de biliyorsunuz ki bulamayacaksınız! İstanbul'da, İzmir'de, Bursa'da yaşayan Kürtlerin buraları terk ederek Güneydoğu'ya tekrar dönmek istemeyeceğini siz de biliyorsunuz! Dayıyı yeğenden, kuzeni kuzenden ayrıştıramadınız!

Bu ülke demokratikleşmeye çalışıyor. Bu ülke, bireysel özgürlüğün olduğu ve insan haklarının ihlal edilmediği bir ülke haline gelmeye çalışıyor. Bu ülke, Ergenekon adı verilen ve devletin içine kadar sızmış bir çeteden kurtulmaya çalışıyor. Bağırsaklarını temizlemeye ve 40 yıldır var olan faili meçhul cinayetleri sona erdirmeye çalışıyor. Neden ısrarla demokratik açılımların önünü tıkamaya uğraşıyorsunuz! Neden, bu ülkenin, güvenlik gerekçesiyle daha sıkı yönetilmesine zemin hazırlıyorsunuz?

Bu ülke, kalkınma, gelişme ve refah düzeyini artırma yolunda hızlı adımlarla ilerliyor. Ekonomik zenginliklerinin büyük güçler tarafından heba edilmesini önlemek için gayret sarf ediyor. Gencecik çocuklar toprağa verildikçe Kürtlerin daha mı müreffeh olacağına, oluk oluk kan aktıkça Kürtlerin daha mı mutlu ve huzurlu yaşayacağına inanıyorsunuz?

Neden her kritik eşikte gerginliği tırmandırıyorsunuz? Bu ülke, artık seçilmiş bir partiyi kapatmamayı öğreniyor. Bireysel özgürlükler bütün Türkiye'ye yayılıyor. Neden gayri nizami örgütlenmelerin, devlet içindeki çetelerin yok edilmesini engelliyorsunuz? Neden gayri nizami çetelerin var olmasına, kamuoyu desteği sağlayacak şekilde gencecik fidanlarımıza saldırıyorsunuz?

22 Temmuz 2007 seçimleri sürecinde yaptıklarınızı Türkiye anlamadı mı sanıyorsunuz? Terörü tırmandırdıkça tırmandırdınız. Bir kısım güç odakları 'seçimi bırakın, (sözüm ona) terörü kurutmak için Kuzey Irak'a girin' dedikçe terör tırmandı, terör tırmandıkça 'seçimleri iptal edin' baskısı geldi. Bu oyunun bir parçası olmayı sizden kim istedi? Ergenekon çetesiyle niye aynı hedefe kilitlendiniz? Açıklamayacak mısınız? Yoksa sağ el sol el meselesi mi?

Yoksa bu düzenin hep böyle devam edip gitmesini mi istiyorsunuz? Aktütün'de, Dağlıca'da şehit düşen çocuklar doğdukları zaman durum neyse bugün de öyle. Niye statükonun değişmesine müsaade etmiyorsunuz? Bu statüko kimlerin işine yarıyor farkında mısınız? Yoksa sizde mi aynı yapının elemanlarısınız? Türkiye'yi kimin için yorduğunuzu gerçekten biliyor ve bilerek mi yapıyorsunuz? Ağalarınız ve ağalarımız hep yerinde duruyor ama binlerce fidanımız toprağın altına giriyor. Sizi kim yönetiyor? Abdullah Öcalan mı? Ama biz Öcalan'ı İmralı'da tutuklu biliyorduk. Bu, nasıl bir tutukluluktur?

Yaptığınız eylemler kimin işine yarıyor? Hakikaten şapkayı önünüze alıp düşünüyor musunuz? Yoksa sizler gerçekte hiçbir ideolojik kaygıları olmayan, bir terör şirketi misiniz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devletin sopasıyla milleti dövmek yok artık

Mehmet Kamış 2008.10.15

Engin Ceber'in cezaevinde öldürülmesinden dolayı devletin özür dilemesi şüphesiz Türkiye için çok satırbaşı bir olay.

Hatırlayacaksınız! Engin Ceber, legal olarak faaliyet gösteren Yürüyüş dergisini dağıtırken gözaltına alınmış, ardından da üç arkadaşıyla birlikte tutuklanıp Metris Cezaevi'ne konulmuştu. Burada gördüğü kötü muamele ve dayak yüzünden beyin kanaması geçiren Ceber, kaldırıldığı Şişli Etfal Hastanesi'nde hayatını kaybetmişti.

Bugün gazetenin manşetinde de okuyacaksınız; Adalet Bakanı konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, görevini hakkıyla yapmayanlar olduğunu belirtip Ceber'in ölümünden dolayı ailesinden özür diledi. Şüphesiz özür, öleni geri getirmiyor. Bir insanın en önemli hakkı olan yaşama hakkını geri vermiyor; ama bundan sonra olacaklar açısından, Türkiye'de hayatın tekrar değerli olduğunu göstermesi açısından çok önemli, hatta satırbaşı bir olay olduğu muhakkak.

Devlet yetkisini kullananlar hata eder mi, ederse nasıl cezalandırılır? Bu konularla ilgili çok da iç açıcı olamayan bir geleneği var Türkiye'nin. Son 40 yıllık devlet geleneğimizde, devlet yetkisini kullanarak hata edenlerin, devlet sırrı maskesiyle koruma altına alındığı, olayların örtbas edildiği ortada. Bizde bu tür durumlarda hemen savunmaya geçilir, devletin içinde böyle bir durumun mümkün olamayacağı ısrarla vurgulanır, ayyuka çıkan dedikodular ise duymazdan gelinirdi. Gözaltında meydana gelen ölümler, 'mahkûm; ya kendini astı, ya pencereden düştü' diye örtbas edilirdi. Bu kez edilmemesi, bizzat Adalet Bakanı'nın olayın sorumlularının üzerine gitmesi çok önemli bir gelişme. Yani devlet, devletin yetkisini kullananların yaptığı bir hatadan dolayı özür diliyor. Umarız bu bir özürle kalmaz ve cinayete sebep olanlar da en adil bir şekilde cezalandırılır.

Türkiye'nin son 50 yıllık tarihinde kimin yaptığı hâlâ belli olmayan binlerce faili meçhul cinayet ve olay yaşandı. 25 yıldır nedense bir türlü bitmeyen terör olayları hâlâ gündemde. 12 Eylül öncesindeki faili meçhul cinayetler ve olaylar aydınlatılamadı. 90'lı yıllardaki faili meçhuller de tam olarak çözülemedi. Ancak bugün eskisi gibi olaylar örtbas edilemiyor. İletişim, teknoloji öylesine hızla gelişiyor ki, kimse göz göre göre suç işleyemiyor. İşlese bile bu, örtbas edilemiyor, olaylar gerçek yönleriyle hemen ortaya çıkarılıyor. O suçu işleyenler şimdilik yargılanmasa da maşeri vicdanlarda ömür boyu hapse mahkum ediliyor.

Son Dağlıca olayını hatırlayın; 13 askerimizin şehit edildiği bu olay, eskiden olsaydı küçük haberlerle ve beylik cümlelerle geçiştirilir, olayın gerçekleri hiçbir zaman anlaşılamazdı. Ama bugün, her şey bütün çıplaklığıyla ortaya çıkıyor. Bu çatışmalarda kimin eli kimin cebinde artık çok net görülüyor. Dağlıca'nın neredeyse kopyası olan Aktütün'de yaşananları da artık hiç kimse örtbas edemiyor. Bütün gerçekler medyanın elinde. Çok şükür ki Türkiye'de sadece bir kısım medya ve onun illüzyonları yok. Artık iletişim ve haberleşme kimsenin tekelinde değil, kimsenin baskıyla susturabileceği bir yapıda değil.

Çağdaş bir ülkede devletin yapması gereken, içerideki ayrık otlarını ne pahasına olursa olsun temizlemek, devlet yetkisini kötüye kullananları cezalandırmak. Bu nedenle pazartesi başlayacak Ergenekon davası, tıpkı Engin Ceber'i katledenlere verilecek ceza gibi çok önemli. Suçluları cezalandırdıkça bu ülke şeffaflaşacak, şeffaflaştıkça demokratikleşecek, demokratikleştikçe çağdaş bir ülke haline gelecek. Artık kimse, devletin sopasıyla devleti ve milleti dövemeyecek.

Aktütün'deki karanlık iyice aydınlanıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mahkeme kararıdır, herkes gözünü kapatsın!

Mehmet Kamış 2008.10.18

Bildiğiniz gibi önceki gün Genelkurmay Başkanı'ndan fena halde bir azar işittik. Azardan sonra Genelkurmay Askerî Mahkemesi, sabahı beklemeden Aktütün baskınıyla ilgili yayınlara yasak getirdi.

Yasaklayarak, görmezden gelerek bir gerçek, sözümona yok sayıldı. Ancak herkes de biliyor ki, gözünü kapatan kendine gece yapıyor. Türkiye'de hâlâ sivil hayata ellerini uzatan bir askerî savcılık olduğunu unutmuştuk. Genelkurmay Başkanı'nın sözlerinden sonra harekete geçen ve onun istekleri doğrultusunda karar alan bir mekanizmaya mahkeme denir mi bilmiyorum. Burada söz konusu olan İlker Başbuğ veya başka bir isim değil. Önemli olan bir komutanın isteğine göre karar alan mahkemenin bulunmasıdır. Askerî mahkemenin varlığını en son, gazeteci Erhan Akyıldız'ın Doğan Güreş tarafından mahkeme yoluyla tutuklattırılmasıyla hatırlıyoruz.

Dün Milliyet gazetesinin birinci sayfasında Haslet Soyöz'ün muhteşem bir karikatürü yayınlandı. Bir devlet görevlisi binlerce ismin yazıldığı kâğıtları okumaya çalışırken şunları söylüyordu: "Aşağıda ismini okuyacağım rahmetlilerden devlet adına özür diliyoruz." Bu karikatür maalesef, Türkiye'nin kısa tarihini özetliyor.

Adalet Bakanı'nın, gözaltında işkence sonucu ölen Engin Ceber'in ailesinden özür dilemesi gibi, devlet kendi memurlarının ihmal ve kabahatlerinden dolayı ölenlerden özür dilemeye kalksaydı binlerce kişi için bunu yapmak zorunda kalırdı. Dilenen bu özrün, bir insanın en önemli hakkı olan yaşama hakkını geri vermeyecek olması da ayrıca düşünülmesi gereken bir konu.

Ama artık Türkiye, 30 yıl öncesinin, 20 yıl öncesinin hatta 10 yıl öncesinin Türkiye'si değil. Biz kabul etsek de etmesek de, hoşumuza gitse de gitmese de, Türkiye değişiyor. İletişim imkânları hızla artıyor ve büyük bir hızla çeşitleniyor. Gerçekler gizlenip saklanıp, yastık altlarına atılamıyor. Hele 12 Eylül öncesi gibi, yapanın yaptığı yanına kâr kalmıyor. Eminim ki iletişim, bundan sonra da çok daha fazla çeşitlenip gelişecek. Bir bilgiyi elde etmek için büyük kameralara veya fotoğraf makinelerine neredeyse gerek kalmadı. Üstelik bu bilgileri yayınlamak için illə bir gəzeteyi veya televizyonu iknə etmek zorunda da kalmıyor insanlar. İnternet büyük bir hızla gelişiyor; bir bakıyorsunuz bir gerçek bütün çıplaklığıyla herhangi bir internet sitesinde yayınlanıveriyor. Bu sitenin illa da YouTube olmasına gerek yok. YouTube'un erişimi birtakım mahkeme kararlarıyla engellenebilir ama bunun gibi o kadar çok internet sitesi var ki, hangi birisine mahkeme kararı yetiştireceksiniz. Ya da interneti temelli kesip atabilirsiniz. Bu kez de cep mesajlarıyla bilgi yaygınlaştırılabilir. Hasılı Türkiye, Kuzey Kore gibi bir ülke olmadığı müddetçe gerçekleri gizleyip saklayabilmeniz mümkün değil. Bunun için ya Türkiye'nin değiştiğini ve geliştiğini kabul edecek, ona göre bir yönetim biçimi geliştireceğiz ya da sürekli olarak yöneticilerle toplum arasında sürtüşme var olup gidecek. Çağdaş bir ülkede şunu herkes bilmelidir ki; devlet erki babadan kalan bir miras değildir. Bu, toplumun ona verdiği bir görevdir ve yetkiyi halk için halk adına kullanır. Türkiye'yi yöneten gerek seçilmiş gerek atanmış yöneticiler, bu toplumu tam olarak tanıyamıyor. Bu ülkedeki değişimi tam olarak yakalayamıyorlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK'yı rahatsız eden iki adım

Mehmet Kamış 2008.10.22

Başbakan'ın Güneydoğu'ya gitmesi DTP çevrelerini bir hayli kızdırmışa benziyor. Bu kızgınlık şehirlerde tansiyonun yükselmesiyle sonuçlandı. PKK'ya yakın kesimler, Abdullah Öcalan'ın 'bana işkence yapılıyor' açıklamasıyla bir anda sokağa döküldü. Diyarbakır'ın bazı bölgelerinde esnafı kepenkleri kapatmaya zorlayarak, bazı şehir ve ilçe merkezlerinde de izinsiz gösteri yaparak gerginliği artırma stratejilerini yürürlüğe koydular.

Son günlerde Güneydoğu'da yaşananlara bakılırsa, PKK'nın bazı şeylerden fena halde rahatsız olduğu görülebilir. Bu rahatsızlığın yansıması olarak, Güngören, Aktütün gibi eylemlerle Türkiye'nin genelinde oluşturduğu gerginliği, Güneydoğu'daki kent merkezlerine taşıyor. Yani, planlı olarak gerilimi artırıyor.

Zamanlaması da dikkat çekici. Gerilimin tırmandırılması, Türkiye'nin Ergenekon'la hesaplaşmaya, onu yargılamaya başladığı zamana denk getiriliyor. PKK, kendisinin varlık sebebi olan bir yapının çökertilmesinden bir hayli rahatsız görünüyor. Burada değerlendirmemize biraz ara verip, Neşe Düzel'in sorularını cevaplayan Avni Özgürel'i dinleyelim:

"Terör öyle bir şeydir ki, size siyaseti kontrol etme imkanı verir. Amerika'da da böyleydi bu. Amerika bir türlü siyasi karar üretemediği için Vietnam'dan paçasını uzun süre kurtaramadı. Herkes Vietnam'dan çıkılması gerektiğini biliyordu ama savaş öyle büyük ekonomik kazanç kaynağıydı ki, Vietnam işi biterse devasa kârlar da bitecekti. Bitirilemeyecek kadar büyük bir kazanç kaynağı bu terör. Yıllar önce Şam'da yaptığım röportajda Abdullah Öcalan bana, "Bu işi bitirirsem beni bitirirler" dedi. PKK, öyle tek bir kişinin... Öcalan'ın veya bir genelkurmay başkanının vereceği kararla bitecek bir iş değil. Bu işin silah tüccarları, siyasetçileri, askeri, güvenlik birimleri, dernekleri var. PKK için de bu böyle. Onun da televizyonları, yurtdışı temsilcilikleri, oradaki her Kürt'ün maaşından kestikleri paralar var. Herkes için bitirilemeyecek kadar kazançlı bir iş bu terör. Hava saldırılarında atılan her roketin kaç lira olduğunu biliyor muyuz? Bir de uyuşturucu işi var."

Biraz fazla alıntı oldu ama ifadenin önemine dayanarak hoş görmenizi diliyorum.

Türkiye son günlerde farklı bir şey yapıyor ve Kuzey Irak'taki Kürt yönetimiyle irtibata geçiyor. Onunla devlet düzeyinde ilişki kuruyor ve Kürt meselesinde Barzani'yi muhatap alıyor. Mesud Barzani, Türkiye ile duvarların yıkıldığını ve diyaloğun önünün açıldığını belirterek bu görüşmelerin sorunlara olumlu çözümler bulmak için bir başlangıç olduğunu dillendiriyor. Yani Türkiye'nin Kuzey Irak'la sorunlu olduğu birkaç meselenin diyalog ile çözüme kavuşturulacağını söylüyor.

PKK yerel seçimler için gerginliği tırmandırıyor gibi görünse de örgütü fena halde kızdıran iki olay biraz daha farklı. Birincisi; kendisinin taban bulmasında çok önemli etkenlerden biri sayılan rutin dışı uygulamaların, insan hakları ihlallerinin en büyük müsebbibi olarak gösterilen Ergenekon'un çökertilmesi. Devletin ısrarla bölgede olağanüstü hal ilan etmemesi, demokratik açılımlarla PKK'nın taban bulmasını engellemesi. İkincisi ise hükümetin Kürt meselesinde PKK'yı değil de Barzani'yi muhatap alması. PKK bundan rahatsızlığını her platformda dile getiriyor. Roj TV'ye çıkan neredeyse herkes, hükümetin büyük bir yanlış yaptığını, kendilerinin yerine Barzani'yi muhatap aldığını, bunun da çok büyük hata olduğunu söylüyor. Ahmet Türk de, "Sayın Başbakan sorunun çözümünde bizi görmezlikten gelmeye devam eden bir siyaseti ısrarla sürdürüyor. Bizi dikkate almak yerine, Barzani ve Talabani'yle görüşmeyi tercih ediyor." diyor.

Hasılı Avni Özgürel'in işaret ettiği, PKK urbası giymiş büyük terör çetesi, Güneydoğu meselesinin Barzani üzerinden çözülmesinden fena halde rahatsız. Daha doğrusu terörün bitmesinden, bitme riskinden büyük rahatsızlıklar duyuyor. Niye duyduklarını da Avni Özgürel çok güzel bir şekilde açıklıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Anadolu'nun birlikte yaşama kültürü

Mehmet Kamış 2008.10.25

Kula evlerinde kadınlar; eşlerine, dostlarına ve kendilerine gelecek yıla kadar yetecek tarhanayı yapıyor. Özellikle soğuk kış günlerinde çorba olacak, insanın içini ısıtacak kırmızı tarhananın yapımı Kula'nın o geniş avlulu cumbalı evlerinde asırlardır süren bir gelenek olarak devam ediyor.

Mahallenin kadınları, üç hafta süren ve bir şenliğe dönüştürdükleri tarhana yapımının sonuna gelmiş. Son bir kez elekten geçirip güneşe serecekler artık. Tanıdık bütün kadınların bir araya toplandığı bu ritüelin baş aktörü;

86 yaşındaki Sabriye Özyetim. Yiyeceği tarhananın yapılmasına nezaret ediyor, nezaret etmekle de kalmıyor bizzat çalışıyor. Saatlerdir elinde tuttuğu eleği kullanırken hiç de yorgunluk belirtisi göstermiyor. Komşu Uşak'ın dünyaca ünlü tarhanasına biraz burun kıvırıyor; onu yemekte zorlandıklarını, en güzel tarhananın Kula'da üretildiğini savunuyor.

Kula; İzmir'i doğuya bağlayan karayolunun üzerinde, tarihi çok eski bir şehir. Yüzyıllar öncesinden kalma cumbalı evleri, dar sokakları, çeşmeleri ve Rum evleriyle ziyaretçilerine çok ilginç sürprizler sunuyor. Ama Kula'yı asıl önemli kılan; Osmanlı döneminde hemen her şehirde gördüğümüz farklı etnik ve kültürel yapıdaki insanların birlikte yaşama düşüncesinin çok somut bir merkezi olması, cumbalı Müslüman Türk evleriyle Rum evlerinin sırt sırta, yan yana durması...

Sabriye Nine, üç aylık bebek iken Kula'yı terk etmiş Rumlar. Ege'yi işgale kalkışan ordularla birlikte yüzyıllardır yaşadıkları topraklardan Yunanistan'a göç etmek zorunda kalan Rumları, sadece annesinin anlattığı komşu hikâyeleriyle biliyor Sabriye Nine...

Kula'da Türklerle Rumlar aynı mahallede yan yana, sırt sırta evlerde yaşamışlar, demiştik. Eski Kula sokaklarını dolaştığınızda buna bizzat şahitlik ediyorsunuz. Batı ülkelerindeki azınlıklar ayrı bölgelerde, ayrı mahallelerde ya da gettolarda yaşarken Kula örneğinde olduğu gibi Anadolu'da iç içe yaşamışlar. Aynı pazardan alışveriş yapıp, belki Rum ve Müslüman kadınlar aynı mahallede, bugünküne benzer şekilde tarhanayı birlikte yapmışlar. Dindar Kula halkı ile Hıristiyan Rumlar aynı sokakları, aynı çeşmeleri kullanıp benzer kültürel ürünler ortaya çıkarmışlar.

Zaten Türkler, Anadolu'yu fethettikten sonra ahalinin yaşama biçimine asla karışmamış, onları yok etmeye yeltenmemişti. Hayat birlikte devam edip gitmişti. Kendi dillerini, kendi kültürlerini, inançlarını empoze etme yoluna gitmemişler, kendisine silah doğrultmayanların yaşama biçimlerine asla müdahale etmemişlerdi. Sadece Kula'da değil, Türkiye'nin birçok il ve ilçesinde gayrimüslim azınlıkla Müslüman Türkler aynı mahallelerde iç içe yaşamışlar, ortak kültüre imza atmışlardı.

Osmanlı'nın yıkılış sürecinde büyük bir travma yaşadı, birlikte yaşama düşüncesi. Büyük devletlerin teşvik ve provokasyonlarıyla ulus devlet peşine düşen azınlıklar, büyük acıların yaşanmasına neden oldu. Unsuriyetçilik öyle bir ateş yaktı ki Anadolu'da, kurunun yanında yaşlar da cayır cayır yandı. Kendinden başka herkesi tehlikeli görme hastalığı Anadolu'nun binlerce yıllık birikimini yakıp yıktı. Ve korkarım ki bu ateş hâlâ sönmüş değil. Anadolu'da farklı kültürlerin birlikte yaşamasına son büyük darbeyi de Batılı devletlerin gazına gelen ve Ege Bölgesi'ni işqal etmeye kalkışan Yunanistan vurdu.

Farklı olan her şeyden, herkesten korkan bir hale getirilmeye çalışıldı Anadolu. Ancak bu hastalık yerli bir hastalık değil. Bugün uyum yasaları adı altında her şeyi kendine benzetmeye çalışan, benzemeyeni de tasfiye eden Almanya, Fransa gibi ülkelerden Anadolu'ya sirayet etmiş ölümcül bir virüs bu. Hoşgörüsüzlük bize Batılılaşma döneminde girmiş ve bizi biz olmaktan çıkarmıştı. Şimdi de Kürtler ile Türkleri bu virüs yoluyla birbirine düşman etmeye uğraşıyorlar.

Birlikte yaşamanın en büyük ilacı Sabriye Nine'nin gelini Fatma Hanım'ın misafirlerine ikram ettiği bir tas sıcak çorba. Derin Anadolu yıllardır bu bölücülüğe bir tas çorba ile direniyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terörün bitmesi için şeffaflık

Ankara Esenboğa Havalimanı'nda önceki gün bir kişi yakalandı. PKK adına eylem yapmaktan hakkında 25 yıllık kesinleşmiş hapis cezası bulunan Velad Azadi Emirhanoğlu isminde bir şahıstı bu yakalanan.

Bu kadar ağır bir cezaya çarptırılmış olmasına rağmen 13 yıldır kaçabilmesi belki anlaşılabilir. Hani dağa çıkar, yurtdışına kaçar vs. Ama bu kişinin gidiş gelişlerini uçakla yapacak kadar kaygısız olması enteresan. Bunca güvenlik tedbirinin uygulandığı havaalanlarına girip çıkması, uçakla hem de kendine ait kimliğiyle uçabilmesi çok ilginç. Bundan daha dikkat çekici taraf ise bu şahsın bu kadar kendinden emin bir şekilde ortalıkta dolaşabilmesi.

Takke düştükçe kel görünüyor, kel göründükçe de takke başta duramıyor. PKK ile derin devletin ilişkileri her geçen gün biraz daha gün yüzüne çıkıyor. Abdülmelik Fırat'ın Sabah Gazetesi'nden Ecevit Kılıç'ın sorularına verdiği cevaplar, okunup geçilecek cinsten değildi. Pazartesi günü yayınlanan söyleşide Abdülmelik Fırat öylesine açık seçik ifadeler kullanıyor ki insan hayrete ve dehşete düşüyor. Abdülmelik Fırat, Musa Anter cinayetinde sadece JİTEM'in değil PKK'nın da işin içinde olduğunu söylüyor. Fırat, "PKK'yı nasıl yönlendirdiklerini bana anlatan asker ve bürokratlar oldu." diyor ve ekliyor: "PKK, Kürtlerin genç çocuklarını dağa çıkarıp heba ediyor. Kürt gençlerini harcayan bir aygıttır. Son yıllarda da JİTEM ile iç içe yaşıyor."

Tabii ki sadece Kürt gençlerini değil, Anadolu'nun gencecik fidanlarını toprağa düşüren bu örgüt eliyle, Türk siyaseti kontrol altında tutulmaya çalışılıyor.

Her neyse, bu konuya girince o kadar çok söylenecek şey var ki! Bunları tekrar edip satırlarımızı bitirmeyelim. Burada önemli olan bu oyuna karşı ne yaptığımız, nasıl davrandığımızdır. 25 yıldır gündemimizde olan ve her daim Türkiye'yi karıştırmakta ve yormakta önemli görevler ifa eden, zayıflamayan ve güçlenmeyen PKK terörü nasıl bitirilir? Devlet ve hükümet içinde bu terörün bitmesini gerçekten isteyenler, her şeyden önce Güneydoğu konusunda, Kürt meselesi konusunda, ne pahasına olursa olsun inisiyatif almak zorunda. Dağlıca'da gerçekten ne oldu, Aktütün'de ne oldu? Mayın patlatmalarının altında ne var? Bütün bunları aydınlatmadıkça, aydınlatıp da kamuoyuyla paylaşmadıkça terör bitmez. Esenboğa'da uçağa binmek isterken yakalanan Velad Azadi gibi adamları 13 yıldır koruyanların, onları birtakım işlerde kullananların devletle irtibatları kesilmedikçe ülkeyi karıştıracak eylemler bitmez. Kim bilir belki de bu tür adamlar yakın gelecekte ülkeyi sarsacak suikastlar yapacaklardı. Belki bir general, belki bir siyasetçi. Maksat ülkeyi karıştırmak değil mi!

Bizi bu karanlık dehlizlerden şeffaflığın ışığı çıkarabilir ancak. Bu ülkede şeffaflık ne kadar yayılır ve yaygınlaşırsa, karanlık oyunlar da o kadar açığa çıkar. Sadece karanlık örgütlerin oyunları değil, ülkenin çivisini çıkartan ihale yolsuzluklarıyla da ancak bu açıklık ve şeffaflıkla baş edilebilir.

Devlet ve hükümet içinde bu ülkeyi sevenlerin, demokrasi ve şeffaflık konusunda ısrarlı bir politika izlemesinde hayati önem var. Biliyoruz ki karanlıklar aydınlatılmadıkça aydınlıklarımızı da karartıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Almanya acı vatan!

Mehmet Kamış 2008.11.05

Osmanlı Devleti'nin parçalanması ve bütün Ortadoğu'nun elimizden gitmesiyle sonuçlanan Birinci Dünya Savaşı'na Almanya'nın teşvik ve isteğiyle katıldık. Bu, Türkiye'de yaşayan herkesin ilkokul çağlarından başlayarak öğrendiği tarihî bir gerçektir.

Osmanlı'nın Birinci Dünya Savaşı'na giriş hikâyesi şu cümleyle başlar: "Osmanlı bayrakları çekip Yavuz ve Midilli isimlerini alan iki Alman gemisi, Karadeniz'de Rusya'ya saldırır..."

Evet bu saldırma, bizim açımızdan onlarca cephede yüz binlerce şehit, ekonomik olarak felç olmuş bir ülke, bütün okumuş ve fiziken güçlü kuvvetli bir neslin heder olması demekti. Baştaki üç gafil İttihatçı paşanın Alman sevgisi bize çok pahalıya mal olmuştu.

Almanya, o dönemde İttihatçılarla kurduğu ilişkiyi hiç kesmedi desek yalan olmaz. Emperyalist arzuları hep kursağında kalmış Almanya, Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı'nın darmadağın olmasına yol açmasının ardından arzularını gerçekleştirmek için 21 yıl sonra yine harekete geçmişti. 1939 yılında başlayan yeni süreç, on milyonlarca insanın ölmesiyle sonuçlanacaktı. 19. yüzyıldan beri dünyada ve Avrupa'da etkisini sürekli artırmak isteyen Almanya, doğuya doğru genişlemek için de İttihat Terakki ve ondan sonra kurulan Türkiye Cumhuriyeti ile yakın ilişkiler kurdu. İkinci Dünya Savaşı'na girdiğinde de Türkiye'de çok önemli bir medya müttefiki vardı: Cumhuriyet Gazetesi ve sahibi Yunus Nadi.

Ancak İkinci Dünya Savaşı hikâyesi de çok acıklı bitti Almanya'nın. Cumhuriyet Gazetesi savaş döneminde Nazi yanlısı yayınlar yapsa da, Türkiye Almanya'nın yanında savaşa direkt girmedi. Ama savaşın ülkeye yansıması çok şiddetli oldu. 'Alaman Harbi' yüzünden bütün bir ülke yıllarca açlık ve sefalet çekti.

Almanya'da arzular şelale! Birinci ve İkinci Dünya Savaşı'nda gerçekleştiremediklerini şimdi AB ile yapmayı deniyorlar. Ve Türkiye onlar için hâlâ doğuya, yani enerji kaynaklarına açılma kapısı... Üstelik de sınırları içinde milyonlarca Türk yaşıyor. Bu da Almanya'nın Türkiye'ye olan ilgisini oldukça artırıyor.

Türkiye'nin Ortadoğu'da ve Avrupa'da dominant bir figür olarak hareket etmesinden fena halde rahatsız olan Almanya, bu bölgede kendisinin taşeronu olacak bir ülke arıyor. Ekonomik açıdan kendi ayakları üzerinde duran bir ülkenin böyle bir role soyunması mümkün değil doğal olarak. Üstelik de Almanya'dan Türkiye ekonomisine akan milyarlarca Euro var. Bu durum, Almanya için çift taraflı bir kayıp. Bir taraftan Alman ekonomisinden para çıkması anlamına gelirken, diğer taraftan Türk ekonomisinin güçlenmesi demek.

Almanya çeşitli vesilelerle Türkiye'ye karşı operasyonlar yapıyor. Siyasî kriz çıkarmak için bir hayli gayret içinde. Bazı cinayetlerde ülke olarak ismi geçiyor. Ergenekon yapılanmasıyla irtibatları konuşuluyor. Ama en son Deutsche Bank üzerinden yaptığı operasyon, Almanya'nın niyetini çok net açığa çıkaran bir olaydı. Dünya piyasalarının küresel krize karşı toparlanmaya çalıştığı günlerde Alman Deutsche Bank'ın, 'Türkiye 90 milyar dolara ihtiyaç duyabilir' açıklaması, Türkiye'nin global krizden olabildiğince zararlı çıkması niyetini içinde barındırıyordu. Bu bankanın sabıkası bununla da başlamamıştı. Türkiye'nin uzun süre belini doğrultamadığı 1994 ve 2001 krizini de tetikleyen Deutsche Bank olmuştu.

Almanya fazla dominant bulduğu AK Parti'yi ancak bir ekonomik kriz ile iktidardan edebileceğini düşünüyor. Bütün salvoları bu yüzden. Ekonomik olarak krize giren Türkiye, hem bölgede siyasî olarak zayıflayacak, hem de bölgede Almanya'nın işlerini engellememiş olacak. Ayrıca Almanya'daki Türklerin parası da yine Almanya'da kalacak.

Ama biz bu Almanya'ya yeterince diyet ödemedik mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mustafa, nüfus mübadelesi, Ergenekon

Türkiye, birbirinden farklı gibi görünse de birbiriyle çok ilintili üç konuyu tartışıyor.

Birincisi Mustafa filminin vizyona girmesiyle başlayan Atatürk tartışması, ikincisi Milli Savunma Bakanı Vecdi Gönül'ün Belçika'da nüfus mübadelesiyle ilgili olarak yaptığı konuşma, üçüncüsü de Ergenekon davası. Rejimi koruma adı altında oluşturulan bu çetenin PKK dahil birçok terör örgütüyle iç içe yapılar olduğunun gün yüzüne çıkması. Farklı gibi görünen bu üç konu aslında birbirinin öylesine içinde ve birbirini öylesine tamamlıyor ki; bunları ayrı düşünmek imkânsız.

Biliyorsunuz, Ermeni tehciri millî devlet düşüncesinden çok önce başlamıştı. Türkiye daha Birinci Dünya Savaşı'nın içindeyken ve savaşın sonuçlanmasına daha 3 yıl varken uygulamaya konulmuş, Anadolu'nun doğusu gayrimüslim unsurlardan arındırılmaya başlanmıştı. Ruslarla işbirliği içine girip, onların yanında savaşa dâhil olan Ermenilerin bu göç ettirilmede çok büyük günahı vardı. İttihat Terakki, bu gerekçeyle bütün Ermenileri güneye doğru göçe zorlamıştı. Ama güneye öyle bir göç ki; Ermeniler aynı enlem üzerinde bulunan Çukurova'dan alınıp Halep'e sürülmüşlerdi. Aralarında birkaç yüz km uzaklık vardı. Üstelik Halep, o dönemde Osmanlı toprakları içindeydi. Hani biraz komplo teorisi gibi gelebilir ama sanki İttihat Terakki, Halep'i, Beyrut'u, Şam'ı kafasından silmiş, Anadolu'da gayrimüslim unsurlardan arındırılmış bir toprak parçası oluşturmaya çalışıyordu. Oysa savaşın bitmesine, Osmanlı'nın yenilmiş kabul edilmesine daha üç yıl vardı.

Mustafa Kemal aslında İttihat Terakki'nin başladığı bir projeyi devam ettirerek din, dil, ırk olarak karmakarışık bir coğrafyada millî devlet kurma çalışmalarını yürüttü. Doğu'daki Ermeniler güneye gönderilmiş ve gerçekten de Halep, Şam, Lazkiye, Beyrut elimizden çıkmıştı. Batı'daki Ermeniler de nüfus mübadelesiyle Yunanistan'a gönderildi. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Osmanlı parçalanmış ve bu parçalanmaya uygun olarak da millî devletler oluşturulmuştu. Osmanlı'nın, Almanya'nın yardımıyla İngiliz ve Fransızlar tarafından parçalanmasından sonra bu devlette yaşayan her millete ayrı bir devlet kurdurdular. Bu parçalanmışlığın devam edebilmesi için de ne pahasına olursa olsun millî devlet fikrinden vazgeçilmeyecekti.

Mustafa Kemal liderliğinde Kurtuluş Savaşı'ndan çıkan Türkiye, savaştan sonra borçları hariç Osmanlı'nın bütün manevî mirasından vazgeçti. Ne Hindistan Müslümanları ne de büyük petrol yataklarının üzerinde bulunan Arap coğrafyası bizim ilgi alanımız değildi artık. Ne birkaç yıl önce kaybettiğimiz Balkanlar ne de yeryüzündeki bütün Müslümanların iki dudağına baktığı hilafet bizi ilgilendiriyordu. Biz Kapıkule ve Habur arasına kilitlenmiş bir ülkeydik artık. Dışarıda yani Balkanlar'da kalanlarımızın bir kısmını içeri almış, buradaki gayrimüslimlerin önemli bir kısmını da dışarı çıkarmıştık.

Bütün manevî yapılardan arındırılmış bu ülkeye bir çimento lazımdı. 'Mustafa' işte orada üretildi. Tartışılmaz, eleştirilmez, yasalarla koruma altında, kutsallaştırılmış bir adam bu ülkeyi birlik ve beraberlik içinde tutacaktı. Başka çare de yoktu. Onun için Mustafa Kemal, korkmaz, insanî hiçbir eksiği olamaz, tartışılmaz, tartışılması teklif dahi edilemezdi. Aslında bu, Cumhuriyet'in ilk yıllarında böyle değildi. Daha sonra özellikle de 27 Mayıs, 12 Mart, 12 Eylül, 28 Şubat darbecilerinin her birinin yeni bir şey eklediği, gerçekliğini çoktan yitirmiş bir simülasyonuydu aslında.

Daha sonra aynı çevreler, Atatürk'ün arkasına saklanarak kurdukları bu sistemi korumak için yasadışı örgütlenmeler oluşturdular. Siz buna ister gayri nizami harp deyin, ister rutin dışı uygulamalar deyin, gücünü yasalardan almayan bir oluşumdu bu. Rejimi koruma adı altında sürekli düşman ve gerginlik üreten bu yapı, Türkiye'nin başını kaldırmasına asla müsaade etmedi.

Bu derin devletin ismine bugünlerde Ergenekon diyorlar. Bunun en büyük görevi Türkiye'nin başını kaldırmasını, gerçek kimliğine dönüşmesini önlemek. Ergenekon davası deyip geçmeyin lütfen.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu cesur çıkışın devamı gelir mi?

Mehmet Kamış 2008.11.19

Geçtiğimiz hafta çarşaflı, örtülü kadınların CHP Eyüp ilçe teşkilatına üye olmalarından sonra bu hafta da, eşi ve yakınları başörtülü olan Ercan Karabayır'ın, Sultangazi Belediye başkanlığına CHP adayı olarak gösterilmesi bir hayli tartışmalara neden oldu.

Gerek parti içinde gerekse parti dışındaki tartışmalarda kimisi CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'ı irticaya prim vermekle suçlayıp eleştirirken kimisi de takiyye yaptığını, birkaç başörtülüyü partiye alarak din karşıtı imajından kurtulmak istediğini savunuyordu. Bence ikisi de doğru değil. Deniz Baykal aslında 1992 ve 2001 yılında böylesine bir girişimde bulunmuş ancak sonraki süreçlerde, yapılan eleştirilere yeterince göğüs gerememiş, gerginleşen ülke, Baykal'ın bu açılımları devam ettirememesine neden olmuştu.

1992'de ve 2001'deki açılımlardan hemen sonra çok farklı yerlere yöneldiğinden dolayı bazıları onu yalancı çoban gibi görebilir. Hani çoban, feryat figan ederek köye gelir koyunları kurt kaptı diye ağlaşır, köy halkı ellerinde tüfeklerle kurtları öldürmek için yola koyulurlar, çok geçmeden bunun bir şaka olduğu anlaşılır. Çoban çok çok eğlendiği bu şakayı bir kez daha yapar köylülere. Günlerden bir gün gerçekten kurtlar sürüye saldırır, çoban canhıraş bir şekilde köye koşar yardım için ama kimseye bunun gerçekliğini anlatamaz. Herkes bunun yine bir aldatmaca olduğunu düşünür. Ve köyün bütün sürüsü kurtların elinde telef olur.

Baykal aslında hâlâ bu ülkede birçok simgesel kavgayı önleyebilecek çok önemli bir lider. Dindar halkı anlayabilecek, en çok eleştirilen dinin siyasete alet edilmesini engellemek için atılımlar yapabilecek bir lider durumda. Toplum ile devlet arasında on yıllardır süre gelen kavganın bitmesinde de kilit roller oynayabilecek, var olan bu itiş kakışı sonlandıracak bir isim. Başörtüsü dâhil Türkiye'de kangren olmuş birçok meselenin uzlaşma ile çözülmesini sağlayacak en önemli isimlerden biri Deniz Baykal. Ama o yeterince cesur davranmıyor, gerginleşen ortamları yumuşatacak atraksiyonları yapamıyor.

Tabiî ki ondan hiç kimse AKP gibi olmasını, bu partiye yakın politikalar izlemesini beklemiyor. Ama partisinin toplumla bu kadar kavga etmesini de anlamlı bulmuyor. En azından ülkeyi bu kadar hırpalamasının önüne geçebilecekken, iki tarafın birbirini anlamasında çok önemli görevler ifâ edecekken, gerginleşmede bir figür olmayı neden tercih ettiğini anlayamıyor. Devlet içinde ülkeyi kana boğan şebekelerin temizlenmesinde yeterli desteği neden vermediğini anlayamıyor. Bu ülkeyi korku pompalayarak daha ne kadar yönetebiliriz? Kamplaştırarak, başkasından korkarak, her an hayatımıza müdahale edileceği endişesi oluşturarak nasıl yaşayabiliriz? Bir bünye kaç ameliyat kaldırabilir?

Bunun için CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'ı Sultangazi'den gösterdiği aday nedeniyle alkışlıyorum. Bu cesaretten asla vazgeçmemesini, fırtınalı günlerde de kaptanlık köşkünde dümeni akl-ı selimle tutmasını bekliyoruz. Bu ülkede yaşayan dindar ya da dindar olmayan, Kürt, Türk, Çerkes, Alevi, Sünni herkes bizim insanımız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ertuğrul Günay'ın sözlerinden şehirleşme politikasına...

Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın birkaç gün önce Meclis Plan ve Bütçe Komisyonu'nda söylediği, "Türkiye Cumhuriyeti'ne, özellikle Ankara'ya Mustafa Kemal Atatürk'ten sonra ufku olan bir siyaset adamı, bir devlet adamı, vali, belediye başkanı, başbakan gelmemiş.

Ne yazık ki gelmemiş'' şeklindeki sözler, Melih Gökçek özelinde biraz da magazin biçimiyle tartışılmış olsa da, kendi içinde çok önemli gerçekleri barındırıyor. Bu sözlerin tamamına katılmıyorum. Ancak kısmen de olsa Bakan Günay'ın sözlerinin belediye seçimlerinin arefesinde, özellikle şehircilik açısından ciddi tartışmalara yol açması gerekirdi.

Kültür Bakanı Ertuğrul Günay'ın bu sözlerinde, Cumhuriyet'ten beri Türkiye'deki şehirlerin kimliksizliğinin, kafa karışıklığının ipuçlarını görmek mümkün. Türkiye, Cumhuriyet'in ilanından sonra eskiyle çok keskin bir hesaplaşmaya gitti ve bu kavgayı en çok şehirler hissetti. Eskisi yıkılıp yerine yenisi inşa edilemeyince kadük, kimliksiz, ucube şehirler ortaya çıktı. Eski olan ve Osmanlı'yı anlatan ne varsa ya yıkıldı ya ölüme terk edildi. Camiler, medreseler, çeşmeler, bedestenler ismi konulmamış bir ölümle cezalandırıldı. Ya bilerek ya da önemsenmeyerek restore edilmedi, zamana direnmeleri için hiçbir yardımda bulunulmadı. Veya 'modern kent' kuracağız diye hepsi kepçelerin zalim elleri tarafından dümdüz edildi.

Mesela binlerce yıldır kent hayatının olduğu İstanbul sur içinde pek çok eser yıkılarak yeni ve geniş caddeler açıldı, yeni binalar inşa edildi. Bugüne kadar ancak yıkmayı beceremediklerimiz varlıklarını sürdürebildiler. Sadece İslam eserleri değil, kiliseler, sinagoglar gibi Hıristiyan ve diğer gayrimüslimlerin eserleri de aynı akıbetle karşılaştı.

'Cumhuriyet'ten sonra bir şehircilik politikamız hiç olmadı' desek abartmış olmayız. Şehrin tamamını kontrol eden, ona bilinçli ve anlamlı gelişme planları sunan yönetimler de olmadı. Şehrin gelişimini şehirleri yönetenler değil, arazi mafyaları belirledi. Gecekondu ağaları, şehrin arazilerini belediye yetkililerinden önce parselleyip sattı ve son derece çirkin şehirlerin ortaya çıkmasına sebep oldu.

Burada 'partizanlık olsun' diye söylemiyorum, ama şu bir gerçek ki genel anlamda Türkiye'de şehirler Refahlı belediyeler döneminde yeniden şehir olmaya başladı. Eski eserlerin çoğu restore edildi, kenti kökleriyle barışık hale getirecek bölgeler yeniden düzenlendi, gecekondulaşmaya belli oranda 'dur' denildi. Kayseri, Konya gibi şehirler eskiyle yeninin barışık halde yaşadığı çağdaş birer kent haline geldiler. İstanbul için 90'lı yılların ilk yarısını hatırlayın... Hakikaten İstanbul, trafiği karmakarışık, suları akmaz, kimliğini taşıyan bütün eserleri virane olmuş, tahammül edilemez bir köy halindeydi. Bugün İstanbul ve Ankara, 15-20 yıl öncesine göre kat be kat daha yaşanabilir şehirler haline geldi. İstanbul'un 'şehir olma süreci'ne Kadir Topbaş döneminde de önemli katkılar sağlandı.

Son yıllarda Kültür Bakanı Ertuğrul Günay'ın sözlerini tekzip edecek çok önemli çalışmalar yapıldı. Ankara da, İstanbul da bu konuda çok mesafe kat etti. Türkiye şehirleşme alanında bir hayli yol aldı. Ancak bütün bunlara rağmen hâlâ makro planda bir şehirleşme politikamız yok maalesef...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Batı'nın Ermeni ikiyüzlülüğü

Mehmet Kamış 2008.11.26

Ermeni meselesi, Batı'nın her daim elinin altında tuttuğu ve zamanı geldiğinde ısıtıp yeniden piyasaya sürdüğü bir konudur. Bu meseleyi, Türkiye'yi sıkıştırıp istedikleri şeyleri alabilme aracı olarak kullanırlar.

İstediklerini aldıktan sonra da vakti geldiğinde yeniden çıkartılmak üzere buzdolabına koyarlar. Türkler ile Ermenilerin tekrar dost olmaması için ne gerekiyorsa onu yaparlar. Zaten Ermenilerin tehcir üzerine bu kadar yoğunlaşmaları, tehciri bir kan davası haline getirmeleri de onların Batı'ya göç etmesinden sonra olmamış mıdır? Ermenilerle Türklerin bin yıllık dostluğunu bozanlar, daha sonra da bu meseleyi yıllarca kendileri için tepe tepe kullandılar. Bu işi en başarılı Fransa yapıyor. Sürekli olarak demoklesin kılıcı gibi Türkiye'nin başında sallandırıyor soykırım iddialarını. Yakın zamanda Amerika da Türkiye ile pazarlıklarında Ermeni tasarısını sıklıkla kullanıyordu.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Ermenistan-Türkiye maçını seyretmek için Erivan'a gitmesinden sonra yumuşama sürecine giren Türk-Ermeni ilişkilerinde ikinci safhaya önceki gün geçildi. Dışişleri Bakanı Edward Nalbandyan, İstanbul'a geldi. Gerçi başka bir iş için gelmişti ama iki ülke ilişkilerinin gelişmesi adına hatırı sayılır katkıları oldu bu ziyaretin. Zaman'ın sorularını cevaplayan Nalbandyan, Ermeni tehciri konusunda Türkiye'nin önerdiği 'tarihçiler komisyonu'na 'iyimser' baktıklarını dahi söyledi. Şimdi, Ermenistan Devlet Başkanı Sarkisyan'ın, Gül'e iade-i ziyareti gündemde. Büyük ihtimalle Sarkisyan, Türkiye-Ermenistan rövanş maçını izlemek için 2009'da Türkiye'ye gelecek.

Türkiye ile Ermenistan arasındaki ilişkilerin hızla geliştiği bu süreçte Vatikan'dan garip bir ses yükseldi. Açıklamanın zamanlaması da çok dikkat çekiciydi. Papalık Hıristiyanlararası Birlik Kurulu Başkanı Kardinal Walter Kasper, Ermenistan Dışişleri Bakanı Nalbandyan'ın Türkiye'de bulunduğu sırada 'Ermeni soykırımının bir vakıa olduğunu' dillendirdi. Kasper, Papa 16. Benedict'in Ermeni din adamlarını kabulünden önce Vatikan radyosuna verdiği demeçte "Soykırım iddia değil, gerçektir." dedi. Ayrıca Papa'nın da soykırım ifadesini kullandığından bahsetti. Casper'ın mesajı belliydi; dünyadaki Ermenilere '1915'i ve üretilmiş nefreti sakın ola unutmayasınız' demeye getirdi.

1915'in üzerinden Birinci ve İkinci Dünya savaşları geçti. Milyonlarca Fransız, Almanlar tarafından öldürüldü; milyonlarca Alman, Fransız ve İngilizler tarafından öldürüldü. 40 milyon insanın hayatını kaybettiği İkinci Dünya Savaşı'nın tarafları, aradan az bir zaman geçtikten sonra bütün olanları unuttu, birlikte hareket eden müttefikler haline geldi. Ama bizim kavgalarımız her geçen gün kartopu gibi büyüyerek hepimizi hırpalamaya devam ediyor. Ne zaman unutulmaya yüz tutsa birtakım çalışmalarla yeniden hatırlatılıyor.

Şu kesin ki bu nefretten, bu düşmanlıktan kazanç sağlayan asla Ermeniler değil. Ermeniler, Hıristiyanlık dinine mensup Şarklı bir ulus. 100 yıldır büyük Hıristiyan devletlerin elinde oyuncak olduklarının artık farkına varmaları lazım. 1900'lü yıllarda onları Osmanlı'ya karşı kışkırtanlar, bunun sonuçlarını Türkiye'ye karşı tepe tepe kullanmaya devam ediyor. Ama bundan Ermenilerin kazandığı hiçbir şey olmuyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon'un kararttığı 90'lı yıllar

Mehmet Kamış 2008.11.29

Bir milletin tarihinde kırılma noktaları vardır. Böyle dönemlerde siyasetin ekseni değişir, yönetimin şekli değişir, toplumsal travmaların bini bir para olur.

Bu son yüzyılda, Türkiye tarihinin en önemli kırılma noktası kanaatimce 1908 yılıdır. Bu tarih, sadece Sultan Abdülhamit'in tahttan indirilmesini göstermez. Aynı zamanda Osmanlı'nın parçalanmasına, Ortadoğu'nun, Balkanlar'ın elimizden gitmesine ve pay-i taht İstanbul'un işgaline kadar varan bir sürecin başlangıcıdır. Aslında

Lozan barış anlaşmasının imzalanması, Cumhuriyet'in ilanı ve hilafetin kaldırılması da bu tarihteki kırılmanın bir neticesidir.

İkinci önemli kırılma noktası; 27 Mayıs 1960 tarihidir. Bu tarih 1908'in bir türevidir ve Türk siyasî tarihine darbe kelimesini yeniden yerleştirmiştir. Bu kelime Türkiye'deki her şeyi allak bullak edecek ve ülkeye en az 50 yıl kaybettirecek bir süreci başlatmıştır. 27 Mayıs İhtilali, 12 Eylül ve 28 Şubat'taki yitik kuşakların, kaybolan hayatların en büyük müsebbibidir. Bu tarih aynı zamanda, bugün adına Ergenekon dediğimiz, görev ve yetkilerini bildiğimiz yasalardan almayan bir yapının devleti kontrol altında tutmaya başlayacağı tarihtir. Neyse, konumuz tarihi kronolojik olarak anlatmak değil.

Ancak bu kronolojide 1990'lı yılların da, belki bir kırılma noktası gibi olmasa bile ciddi olarak ele alınması gereken tarihler olduğu kanaatindeyim. Çünkü 90'lı yılların, Ergenekon ya da derin devlet dediğimiz yapının rejimi koruyup kollama vazifesinden çıkarak, rejimin ya da devletin tamamen kendisi olmaya niyetlendiği bir dönem olduğunu düşünebiliriz.

Doksanlı yılları hatırlayın; bu yıllar 12 Eylül öncesinden bile daha çok faili meçhul cinayetin ve olayın yaşandığı dönemdir. Muammer Aksoy, Bahriye Üçok, Turan Dursun, Çetin Emeç, Uğur Mumcu cinayetlerinin nasıl da dindarların üzerine yıkıldığını hatırlayın. Yıllar sonra bütün bunların birer palavra olduğu anlaşılacaktı. Sivas'taki Madımak yangını da hâlâ karanlıklar içindeki yerini koruyor.

Türkiye'nin demokratikleşmesi ve dünya ile entegrasyonu için çok büyük adımlar atan Turgut Özal'ın öldürülmesinin ve statükonun tekrar iktidara gelmesinin de bu yıllara denk düşmesi ilginçtir. Aynı şekilde PKK terörünü bitirecek adımlar atma konusunda kararlı olan dönemin Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis'in de bir suikasta kurban gitmesi aynı yıllarda oldu.

Ergenekon'un bu iktidar kavgasında en çok kullandığı araç ne gariptir ki PKK'dan başkası değil. Türkiye'nin bütün demokratik açılım çabaları PKK aracılığıyla bertaraf edildi. 24 Mayıs 1993 tarihinde 33 askerin şehit edilmesinin ardındaki karanlık bugün aydınlanırken, derin devletin (Ergenekon) bu olaydaki fonksiyonunu kimse örtbas edemiyor artık. En son Mardin Jandarma Komutanı Albay Rıdvan Özden cinayetinin ardındaki sis perdesi aralandı. Bu cinayetin ardında da PKK kılığına girmiş ve çuvala sığdırılamayan bir derin devlet (Ergenekon) görüntüsü var. PKK adına yapılan bütün cinayetleri, bütün saldırıları tek tek ele alsak belki de büyük bir bölümünün altında derin izler bulacağız.

90'lı yıllarda Ergenekon'un en büyük prodüksiyonu ise 28 Şubat post-modern darbesi oldu tabii ki. Bugün Kemalizm diye dayatılan pek çok şey aslında 28 Şubat'ın ideolojisinden başka bir şey değil.

90'lı yıllar; Türk siyaset tarihinde 1908 ve 1960 gibi çok derin bir kırılmayla sonuçlanacak bir darbe planının altyapısının oluşturulduğu, Ergenekon'un artık bizzat devletin kendisi olmaya niyetlendiği yıllar aslında. İnşallah her ehl-i insaf bu olayın farkındadır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye'yi karıştırmak için elde sadece PKK kaldı

Mehmet Kamış 2008.12.03

29 Mart'ta yapılacak mahallî seçimler, kuşkusuz sadece belediye başkanlarının seçileceği bir platform olmayacak. Bu seçim, aynı zamanda Türkiye açısından dönüm noktası anlamına gelebilecek pek çok sonucun doğmasına da yol açabilir.

Bunlardan en önemlisi hiç kuşku yok ki, PKK'nın ve DTP'nin siyasî geleceği ile ilgili. Sandık sonuçları bu konuda önemli bir gösterge olacak. İdeoloji ve gerginlikle bugüne kadar varlığını sürdüren DTP ve PKK'nın duvara toslama ihtimali çok yüksek. DTP Eşbaşkanı Emine Ayna, işte bunun için miting meydanlarında Kürtleri tehdit ediyor: "Ya bize oy verirsiniz ya da size rahat yüzü göstermeyiz."

Siyasete yön vermek, ülkeyi kendi istedikleri gibi şekillendirmek isteyenlerin elinde neredeyse sadece PKK kaldı. Ergenekon yargı karşısında, Aleviler tezgâhlanan son oyuna da gelmediler. Laik-anti laik oyunu da bir türlü tutmadı. Şu anda sadra şifa niyetine ellerinde sadece PKK kaldı. Belediye seçimlerinde DTP'nin muhtemel bir hezimeti, örgütü de bölgeden silip süpürecek. Bunun için PKK ve PKK kılığına girmiş terör, seçimlere kadar ülkeyi olabildiğince gerip tehditle, yıldırmayla sonuca gitmeyi deneyecek. Bugün hiç kimse ideolojik teröre inanmıyor artık. Çünkü böyle bir terör yok. Terör, muhataplarını yola getirmek için bir araç sadece. Buna bazen milliyetçilik, bazen din sosu katıp yutturmaya çalışıyorlar.

Dün Rus Pravda Gazetesi'nde Vladimir Anohin'in Hindistan'daki terör eylemiyle ilgili bir değerlendirmesi yayınlandı. Zaman'ın internet servisinin de alıntı yaptığı yazıda Anohin, "Ekonomik kriz ve terör birbirine karışmış durumda." diyor. Ardından da şu ifadelere yer veriyor: "Terör, rakipleri sıradan çıkarmak için bir vesile haline geldi. Artık dinî ve diğer sebepleri unutabiliriz. Hindistan'ı, silahlıları kullanarak vurmak istiyorlar. Bununla da onu dünyanın önemli ekonomik güce sahip ülkeleri listesinden çıkarmayı hedefliyorlar. Mumbai'de kanlı saldırıyı düzenleyenlerin Londra'da -Hindistan'ın eski "sahiplerinin" başkentinde- oturduğunu tahmin edersiniz."

Bu yazının öznelerini değiştirsek, aslında çok fazla bir şey değişmez. Söz konusu ifadeler, Türkiye'deki terörün ne olduğunu anlamamızı da sağlayacak bilgiler içeriyor. DTP'nin Eşbaşkanı Emine Ayna'nın önceki gün Bingöl'de söylediklerini bir kere daha hatırlayalım. Ne diyordu Ayna; "Ya bize oy verirsiniz ya da savaşa." El altından tehdit ettiği kitleye ve bu konuşmayı nerede yaptığına dikkat edin!

Bundan sonrasına çok dikkatli bakmakta yarar var. Her kritik zamanda olduğu gibi seçime kadar yeni bir terör dalgası estirileceğini tahmin etmek zor değil. Siyasal olarak öne çıkarabilecekleri başka hiçbir argüman kalmadı çünkü. Özellikle Nevruz olaylarını dikkatlice incelemek lazım. Terörün ya da şer kuvvetlerin belki de köprüden önceki son çıkışı 'Nevruz Bayramı'nı kendi emelleri için kullanmak olacak.

DTP bugüne kadar elde ettiği belediyelerde inanılmaz kötü yönetimler gösterdi. Yol, su, kanalizasyon, ulaşım gibi temel belediyecilik görevlerinde sınıfı geçemediler. PKK'nın, uğruna kan döktüğünü iddia ettiği Kürtlerin hayat kalitesini artırmak için hiçbir çaba göstermediler. Bunun için yine gerginliğe yükleniyorlar. PKK'nın söyledikleri, DTP'nin alkış tuttuğu politikalar, Kürtlere ölüm ve sıkıntıdan başka ne getirdi söyler misiniz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Deniz Baykal'ın kritik eşiği

Mehmet Kamış 2008.12.06

CHP'nin Sultanbeyli'de eski bir imamı belediye başkan adayı olarak göstermesi, Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet Sevigen'in de "Bugüne kadar size sahip çıkmadığımız için özür dileriz." demesi, CHP'nin yeni açılımının kazara olmadığını ortaya koydu.

Her şeyin bir plan çerçevesinde yürütüldüğü anlaşılıyor. Deniz Baykal üçüncü kere topluma doğru yelken açıyor.

'Baykal liderliğindeki CHP, söz konusu açılımı oy için mi yaptı? Yoksa gerçekten buna inanıyor mu?' gibi tartışmaların artık çok da anlamlı olmadığı kanaatindeyim. Çarşaflı kadınları partiye almak, tek parti dönemini eleştirmek ve Sultanbeyli'ye imam bir belediye başkan adayı koymak, seçimlere bu kadar az bir süre kala CHP'ye oy kazandırmaz. Belki de atılan adım, kemik oylar için ciddi riskler de taşıyordur. Bu nedenle CHP'nin açılımının samimiyetsiz olduğunu zannetmiyorum. Anamuhalefet partisinin toplumla barışma konusunda niyetinin ciddi olduğunu düşünüyorum. Deniz Baykal'ın 1992 ve 2001 tarihlerindeki açılımı da partinin siyasete bakışında temel hataların olduğunu düşünerek yapılmış çıkışlardı. Ancak burada asıl sorun başka!

Baykal, CHP'nin yalnızlaşmasını, toplumdan kopukluğunu fark etmesine fark ediyor ve zaman zaman bu çıkışları yapıyor ama maalesef bu konuda kararlı davranamıyor. Türkiye yıllardır iç enerjiyi tüketen kısır kavgalara neden oluyor. Laiklik düzlemindeki tartışmalar, bu ülkeyi çok ama çok yoruyor. Sadece laiklik değil, klasik CHP düşüncesinin birçok konudaki kırmızı çizgileri, toplumun ana omurgasının devletle ciddi sorunlar yaşamasına neden oluyor. Bugün bazı aşırı laik çevreler haricinde herkes de farkında ki, bu ülkede yaşayan kimsenin dini bir kalkışma yapmaya niyeti yok. Sadece kişisel özgürlük alanlarının genişlemesini istiyor o kadar. Bu ülkenin özgürlük diye bir meselesi var. Toplumun ana eksenini oluşturan kitlelerin kendini dışlanmış hissetmesi, güçlü bir ülke olmayı engelliyor. Ayrıca Kürt meselesinde köklü adımlar atılmadığı için, Ergenekon çetesinin eline düşen PKK'nın Türkiye'ye ödettiği faturaların haddi hesabı yok.

Deniz Baykal'ın milli şef dönemiyle ilgili eleştirileri gibi, Türkiye'nin de kırmızı çizgileri üzerine oturup enine boyuna bir değerlendirme yapmasında fayda var. Ama hepsinden önemlisi bu değerlendirmelerden sonra yaptığı ve yapacağı açılımlarda çok dirayetli ve kararlı olması da büyük önem taşıyor. Türkiye'nin bu kısır çekişmelerden kurtulması ve bu kritik eşiği atlatmasında Deniz Baykal'ın alacağı tavır çok önem arz ediyor.

Kimin daha önce öleceği belli değil ve hepimiz bir gün yaptıklarımızın hesabını vermek için bu dünyadan göçüp gideceğiz. Bıraktığımız her güzel iz, arkamızdan hayırla anılmamızı sağlayacak. Ya da tam tersi sebep olduğumuz kötülükler arkamızı biz öldükten sonra da bırakmayacak. 70 yaşını geçmiş bir siyasetçi olarak Deniz Baykal üçüncü kez yaptığı bu açılım sonrasında ya gelen tepkilere, oluşan gerginliklere direnemeyecek yine vazgeçecek ya da ne pahasına olursa olsun, bunu devam ettirip tarihe geçecek. Vazgeçerse tarih onu hiç ama hiç iyi anmayacak. Arkasından güzel konuşacak bir avuç insan bile bulamayacak. Ama siyaseten kendini yakma pahasına bu işi sonuna kadar götürüp ülkedeki kısır kavgaların çözülmesinde kilit rol üstlenirse, bu millet Özal gibi onu hiçbir zaman unutmayacak.

Bu ülke ondan kararlılık bekliyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sarp Kuray konuşursa

Mehmet Kamış 2008.12.10

Sarp Kuray çok ilginç bir isim. Çok bilinen şeyler olmasına rağmen onunla ilgili bazı bilgileri tazelemekte yarar var. Kuray, İnönü döneminin Ankara Valisi Enver Kuray'ın oğlu ve Yassıada savcısı Ömer Egesel'in yeğeni.

1970'li yılların hızlı solcusu Kuray, önce Ankara Hukuk Fakültesi'nde, daha sonra da Deniz Harp Okulu'nda okudu. Dev-Genç'in de kurucularından. Kendi ifadesiyle Deniz Harp Okulu'nun delikanlı bir kurum olmasında çok önemli görevler üstlenmiş biri. İnönü ve o dönemde devleti yöneten birçok isimle yakından tanışıyor.

Kuray, hızlı geçen gençlik yıllarını ve o dönemde gizli kalmış pek çok olayı ilk kez Aksiyon dergisinden Cemal Kalyoncu'ya anlatmıştı. 9 Ocak 2006 tarihli röportajında paşaların isteğiyle nasıl eylemler yaptıklarını dile

getirmişti. Yükseliş Koleji'ne Muhsin Batur'un emriyle nasıl bomba attırdıklarını ayrıntılarıyla aktarmıştı. Verdiği bilgilere göre, Muhsin Batur MGK'da yapacağı bir konuşmanın altyapısına uygun olsun diye Yükseliş Koleji'ni bombalatmıştı, bunu da Kuray'ın kendi ekibinden istemişti. O günkü röportajdan küçük bir bölüm aktarmak istiyorum:

"-Bu eylemin kararını kimler aldı, kanaatiniz nedir?

Faruk Gürler ile Muhsin Batur çıkıyor benim karşıma.

-Bu ekibin içerisinde saydığınız isimlerin dışında başka kimler var?

Tabii bunların arkasında Celil Gürkan paşalar var. Yani bizim bildiğimiz bunlar. Yani bunun arkası dolu tabii esasında.

-Söylemek istemediğiniz isimler var mı?

Yok. Söylediklerim zaten işin başındaki adamlar yani. Bunu konuştuğunuz zaman rahatsız oluyorlar. Çünkü devletin yapması gereken bir özeleştiri var burada. İşte derin, gizli denilen olaylar bunlar yani. Ama bunun tepesinde de Deniz Kuvvetleri, Hava Kuvvetleri ve Kara Kuvvetleri var. Bunun derinliği nerede, sığlığı nerede esasında? Biliniyor, bilinerek yapılıyor bu işler."

Bugün 63 yaşında olan Sarp Kuray, 15 yıldır yargılandığı davadan ceza aldı. "Partizan Yolu" ve "16 Haziran" isimli örgütlerin lideri olmak suçundan müebbet hapis cezasına çarptırılan Kuray, bundan sonra yedi yıl daha hapiste yatacak. Yakın geçmişi faili meçhuller ve çok kanlı eylemlerle dolu Türkiye'de, normalde bu tür şeylerden kimseye ceza verilmez. Bu eylemlerin ya failleri hiçbir zaman yakalanmaz ya da yakalanan birileri uzun yargılanma süreçlerinden sonra beraat eder. Hele de kamuoyu ilgisi de yoksa o yargılanmalardan hiçbir şey çıkmaz. Bu nedenle Sarp Kuray'ın ceza alması çok garip bir durum. O da bu cezayı 'siyasi' olarak değerlendiriyor. Ona göre bu cezanın nedeni Türkiye'nin gizli kalmış gerçeklerini konuşmak ve bunları gündemde tutmak. Ceza ise bir nevi sus emri.

Sarp Kuray'la 28 Şubat'ın o en karanlık günlerinde, Batı Çalışma Grubu'nun Gestapo gibi çalıştığı bir zamanda görüşmüştüm. Bu örgütün iç yapısı hakkında bilgiler vermiş ve o gün çok etkin görevlerde olanlarla geçmişte ne tür ilişkiler içinde bulunduğunu anlatmıştı. Maalesef dile getirebildikleri sınırlıydı. O dönemde anlatmadığı çok ama çok bilgi vardı.

Bugün biraz daha fazla anlatıyor ama henüz söylemediği 'yakın ve derin' çok şey olduğunu düşünüyorum. Aksiyon dergisinin son sayısında yeni bilgiler veriyor ama Sarp Kuray gerçekten konuşursa Türkiye'nin 1960 sonrası çok daha açık bir şekilde anlaşılacak. Bu sayede, Türkiye'deki derin devlet, 9 Martçılar, 12 Eylül süreci, 28 Şubat'ın aktörleriyle ilgili çok daha net bilgilere ulaşacağız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beypazarı-Kerkük hattı

Mehmet Kamış 2008.12.13

Kurban Bayramı'nın son gününde Kerkük acı bir haberle sarsıldı. Arap aşiretleriyle Kürt yetkililer, gerginliklerin giderilmesi için görüşmeler yapmak üzere şehrin en önemli lokantalarından birinde bir araya gelmişlerdi.

Bir intihar eylemcisi toplantının olduğu yerde üzerindeki bombaları patlattı ve içlerinde birçok çocuğun da bulunduğu tam 55 kişi hayatını kaybetti. Bu eyleme neresinden bakmak lazım bilemiyorum. Burada barışın ve huzurun olmasını istemeyen güçler, bu bölgeden insanları kullanarak kargaşayı devam ettiriyor.

Arapların, Kürtlerin ve Türkmenlerin sürekli birbirlerini yemelerini isteyen, bölgeye istikrarın gelmemesi için her yolu deneyen büyük güçlerin olması anlaşılabilir bir durum. Ancak bunu bölgeden buldukları bir intihar bombacısı aracılığıyla yapmaları çok acı.

Bu genç hangi inanç yapısına göre bu eylemi yapıyor anlaşılır gibi değil. Kürtlerden, Araplardan ya da Türkmenlerden hangi inanç böylesine bir nefreti kendi içinde barındırabilir? Ya da hangi inanç değerleri, çoluk çocuk herkesi katletmeye fetva verebilir?

Kerkük'teki kanlı eylemi kimlerin yaptığından çok hangi kasıtla yapıldığı daha önemli. Belli ki Arapların, Kürtlerin ve Türkmenlerin birlikte yaşamasından bir hayli endişe duyanlar var.

Ama bu tefrik edenlere Beypazarı'ndan çok kötü bir haber geldi. Beypazarı'nın Karaşar beldesinde cami derneği tarafından yapılan cemevi hizmete açıldı. Cami derneği, beldede Alevîlerin de yaşadığını göz önünde bulundurarak onlar için bir cemevi inşa etti. 'Cemevi ibadethane midir, değil midir?' tartışmalarına girmeye gerek duymadan böyle bir yeri hizmete açmaları çok önemli.

Modern devletin yapması gereken şey; bir kişi kendini nasıl tanımlıyor ve neyi yapınca huzur duyuyorsa onu yapmasına zemin hazırlamaktır. Devletin işi halkı illa da bir kılıfa, bir sınıfa sokmaya çalışmak değildir. İnsanlar cemevinde mutlu oluyorsa, orada manevî olarak huzur buluyorsa bunu tartışmanın hiçbir anlamı yok. Bu, işin bir tarafı ama Karaşar beldesine Sünniler tarafından cemevi yapılması çok daha farklı bir önem taşıyor.

Bilindiği gibi Türk siyasetini kontrol etmek isteyenler tarafından yıllardır tahrik edilen bir konudur Alevî-Sünnî gerginliği. Çorum'da, Kahramanmaraş'ta, Sivas'ta (Madımak olayı) yaşananların üzerinden sis perdesi hâlâ kalkmış değildir. Alevî-Sünnî gerginliğinin birtakım çevreler için hayatî önemi vardır. İşte Karaşar beldesinde Sünnîlerin cemevi yaptırmasının hem de caminin hemen yanı başına inşa etmelerinin böyle simgesel bir anlamı var. Yani bu cemevi yıllardır bu ülkede Alevî-Sünnî gerginliğini tahrik edenlerin yüzlerine atılmış çok büyük bir şamardır aslında.

Kerkük'te patlayan bomba da bu milletin içine atılmış büyük bir bombadan başka bir şey değildir. Kuzey Irak huzura kavuştukça uyuşturucu ticareti zorlaşacak, terör ile Türk siyasetini kontrol edebilmek imkansız hale gelecek, silah tüccarlarının işleri kötüleşecek. Bu nedenlerle orada kavganın devam etmesi, huzursuzluğun son bulmaması lazım. Ama Türkiye'den esen bir huzur rüzgarı oradaki alevi söndürecek inşallah.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Rejim tehlikede!

Mehmet Kamış 2008.12.17

"Silahlı terör örgütü kurma, yönetme, TC hükümetine karşı silahlı isyana tahrik, zorla hükümeti ıskata teşebbüs, kasten öldürmeye azmettirme, korku ve panik yaratacak şekilde patlayıcı madde atmaya azmettirme, mala zarar vermeye ve ruhsatsız patlayıcı bulundurmaya azmettirme."

Hakkındaki bu suçlamalar sebebiyle tutuklu bulunan ve önceki gün hâkim karşısına çıkan Veli Küçük, savunmasında rejimin tehlikede olduğunu söyledi. Hesapsız kitapsız işler yapan ya da yaptığı işlerin hesabını

vermekten korkan herkesin söylediği gibi o da, rejim tehlikesi üzerinden kendini savundu.

Yolsuzluk, hırsızlık, arsızlık yapanlara, faili meçhul cinayet işleyenlere, çete kuranlara sorun; hepsine göre rejim büyük tehdit altındadır. Sezer döneminin bütün üniversite rektörlerine göre de rejim tehdit altındaydı. Üniversite bütçesini babalarının çiftliği gibi harcayanlar hep aynı şeyi söylüyordu; rejim büyük tehdit altındaydı ve böyle bir zamanda üniversitedeki yolsuzlukları araştırmanın hiç gereği yoktu.

Stalin'e göre rejim büyük bir tehlike ile karşı karşıyaydı ve bunu korumak için yapılan her şey mubahtı. Yüz binlerce insan ya öldürüldü ya Sibirya'ya sürüldü. Ne de olsa işin ucunda rejimin tehdit altında olması vardı. İspanya'da 1936 ile 1951 yılları arasında, yani diktatör Franco döneminde tam 114 bin 226 kişi 'rejimi tehdit ediyor' gerekçesiyle ortadan kaldırıldı. Daha doğrusu bu kadar kişinin akıbetlerinin ne olduğu belli değil. Şili'de darbeyle iktidara gelen Pinochet, 17 yıl boyunca kurduğu rejimi korumak için binlerce kişinin kaybolmasında ve öldürülmesinde bir beis görmedi. 12 Eylül'den önce de rejim büyük tehlike altındaydı! Ülke parçalandı parçalanacak durumdaydı(!) Rejimi koruma gerekçesiyle yönetime el koyanlar, on binlerce kişiye işkence yapılmasında bir sakınca görmedi. Gözaltında işkenceden ölenler, hayatları sönenler, suçsuz yere yatanlar bir tarafa, gencecik fidanları kendi elceğizleriyle idam ettiler. Neden? Rejim tehlike altındaydı. Bu darbeciler, daha sonra dünyanın en zengin generalinin ortaya çıkmasını da sağladılar.

Tahsin Şahinkaya'nın da aralarında bulunduğu konsey üyelerine göre rejim büyük tehlike içindeydi ve mutlaka korunmalıydı. 28 Şubat sürecinde, biraz olsun canlanmaya başlayan Anadolu sermayesine karşı büyük bir operasyon yapıldı. Anadolu sermayesi gelişirse ne olur; Allah muhafaza rejim tehlikeye girerdi. Derhal yapılan post-modern bir darbe ile sermayenin onların ceplerinden alınıp, rejimin devam etmesini sağlayacak unsurlara verilmesi sağlandı. Ne de olsa işin ucunda rejim meselesi vardı.

Veli Paşa, mahkemede rejimin büyük tehlikede olduğunu söyleyerek savunma yaparken, onun da suçlandığı bir konuda önemli gelişmeler yaşanıyor. Dün, Silopi'de Botaş'a ait asit kuyularının açılmasına karar verildi. 90'lı yıllarda bölgede öldürülen ve sayısını kimsenin bilemediği kurbanların bu kuyuya atılmış olma ihtimalinin çok yüksek olduğu söyleniyor. İnsan cesetleri asit kuyularını doldursa ne olur ki ne de olsa rejim tehdit altında (!) Simdi bunları düsünme vakti mi?

Yargıtay 9. Ceza Dairesi, Danıştay 2. Dairesi üyelerine ve Cumhuriyet Gazetesi'ne yapılan saldırılarla ilgili Alparslan Arslan'ın da aralarında bulunduğu 8 sanık hakkında Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi'nce verilen kararı bozdu. Daire, Ergenekon davası ile hukuki ve fiili irtibat bulunduğunun iddia edildiğini belirterek, birleştirilmesinin zorunlu olduğuna işaret etti. Üst mahkeme böylece son iki üç yıldır Türkiye'de meydana gelen olaylara yepyeni bir boyut katmış oldu. Şimdi bu olaylara rejimi koruma gözlüğüyle bir kere daha bakma zamanı geldi.

Diktatörlerin olmadığı, rejim koruyucularının olmadığı İngiltere, Fransa, İsveç, ABD gibi ülkelerde nedense hiç rejim tehlike altına girmiyor. Nedense binlerce insan rejimi koruma gerekçesiyle ortadan kaybolmuyor. Rejimi koruma adı altında birilerinin serveti başka birilerine transfer edilmiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özür dilemek!

Ermenilerin daha 30 yıl önce çok yoğun olarak yaşadıkları mahallelerde artık kimseler kalmamış. Eski evler yıkılmış, yerine bütün ruhsuzluğu ve çirkinliğiyle apartmanlar yapılmış.

Hrant Dink'in yaşadığı Çavuşoğlu Mahallesi ile Salköprü Mahallesi'ndeki Ermenilerin neredeyse hepsi, ya Kanada'ya ya da İstanbul'a göçmüş. Oysa buralarda daha yakın bir tarihe kadar ne çok Ermeni yaşardı.

İki ay önce ilkokulu okuduğum Malatya'daki Hidayet İlköğretim Okulu'nu ziyaret etmiş ve 70'li yıllardaki mezunlarını gösteren bir arşive bakmıştım. O zaman farkında değilmişiz ama ne kadar da çok Ermeni ile birlikte okumuşuz. Şimdi neredeyse hiçbirisi yok. Ne zaman o mahallelere gitsem Ermenilerin bu terk edişlerine çok üzülürüm. Ve onları şehirde tutamayışımızdan dolayı özür dilemek geçer içimden.

Ancak Ermeni meselesi dünyada maalesef bize bırakılmayacak kadar büyük bir mesele haline getirildi. Ve bu konuyu konuşurken iki tarafın da ara tonları yok. Siyah ve beyazdır her şey. Eğer Ermeni tarafından bakıyorsanız 'soykırım' diyeceksiniz, özür dileyeceksiniz ve bunun diyetini ödeyeceksiniz. Türk tarafından bakıyorsanız 'biz öldürmedik, onlar bizi öldürdü' diyeceksiniz. Bundan farklı söylediğiniz her söz, sizi iki taraftan da kovulmuş biri yapabilir.

Mesela bir açıdan baktığınızda; 1900'lü yılların başında Erzurum'da, Van'da, Kars'ta Ermeniler etliye sütlüye dokunmadan, kendi hallerinde evlerinde otururken Osmanlı askerleri geldi de bunları zorla tehcire mi zorladı? Tehcir sırasında da soykırıma mı uğrattı? Yoksa Ermeniler, Osmanlı'nın savaş halinde olduğu Rusya, Fransa gibi ülkeler ile işbirliği yapıp, Türkleri arkadan mı vurdu? Bu kargaşada Hınçak ve Taşnak çeteleri on binlerce Müslüman'ı katletmedi mi? Ermenilerin bin yıldır birlikte aynı mahallede, sırt sırta evlerde yaşadıkları Türklere yaptıkları bu davranışlar, Türklerde büyük bir travmaya sebep olmuş olabilir mi?

Bir düşünün; 1900'lü yıllarda ülkesi paramparça olan, yedi cephede yedi düvelle savaşan biziz, yüz binlerce askerini şehit veren, gönderdiği evladını geri alamayan biziz, Balkanlar'da, Kafkaslar'da katliamlara uğrayan, yüz binlerce insanı göçe zorlanan, Erzurum'da, Kars'ta, Van'da komşuları tarafından arkadan vurulan da biziz. Ancak acının yaygarasını yapmadığımız için özür dileyen de biz mi olacağız?

Buradaki sorun; 1900'lü yıllarda çıkan o korkunç yangında yaşların da kuruların yanında yanmış olmasıdır. Ermeni sorunu Erzurum'da başkadır, Malatya'da başka. Ermenilerin Taşnak uzantıları Erzurum'da, Van'da, Bitlis'te çok büyük katliamlar yapmıştır ama Malatya'da, Amasya'da hiçbir şey yapmamıştır. Buradaki hata; o dönem Osmanlı devletinde iktidarda olan İttihat Terakki'nin, Sultan'ın olurunu almadan tehcire girişmesi ve işi Anadolu'yu gayrimüslimlerden arındırmaya dökmesidir.

Her neyse, bütün bu olanlardan sonra Türkiye'den birkaç aydın çıkıyor diyor ki, tehcir döneminde Ermeniler içinde haksız yere ölen, zorlanan, felakete uğrayanlardan özür diliyoruz. Bu ülke bunu tartışıyor ve destekleyenler, karşı olanlar çıkıyor. Bu, bir yönüyle bu ülkenin yürekliliğini de ortaya koyuyor. Ben de soruyorum; Ermeniler içinde böyle yürekli birkaç kişi var mı? "Rusların, Fransızların vaatlerine kanıp, 1000 yıllık dostluğumuzu bozduğumuz için özür dileriz. Öldürdüğümüz Müslümanlar için özür dileriz." diyen birkaç Ermeni aydın çıkar mı?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ortak acı!

Taha Akyol'un CNN Türk için hazırladığı belgeselin ismi aslında bu olayı anlatmaya yetiyor: "Ortak acı". Çok önemli ve çok doğru bir mantıkla 1915 tehcirini ele alan bu belgeselin mutlaka izlenmesi gerektiğini düşünüyorum.

'Ortak acı' ifadesi, Osmanlı'nın son elli yılını ne kadar da güzel özetliyor. Osmanlı'nın üzerinde kurulu olduğu topraklar, ulus devlet sevdasına çok büyük faturalar ödedi. Bu, herkesin, en çok da Müslümanların ödediği bir faturaydı. Oysa bizim müstağniliğimiz, acının yaygarasını yapmamamız ne kadar da yanlış anlaşılıyor. Sanki Müslümanlar, Türkler hiç acı çekmemiş, her şeyin suçlusu onlarmış gibi düşünülüyor. Ermenilerin ve Rumların Anadolu'dan ayrılışından dolayı yüzlerce kitap yazıldı. Binlerce ağıt yakıldı. Acılarını hiç bıkmadan, usanmadan ve hiç vazgeçmeden kuşaktan kuşağa, dilden dile anlattılar...

Bir de bize bakar mısınız? Bugün Türkiye'de milyonlarca Arnavut ve Boşnak yaşıyor. Yani ana yurtları Balkanlar olan milyonlarca vatandaşımız var. Osmanlı'dan sonra yurtları yuvaları yıkılan, haneleri talan edilen, çocukları öldürülen, göçe zorlanan, yurtlarından atılan milyonlarca Arnavut, Boşnak, Torbeş ve Türk.

Balkanlar tam 500 yıl Müslümanların hakimiyetinde kaldı. Yunanistan'da, Bulgaristan'da, Yugoslavya'da binlerce cami, medrese, han, hamam vardı. Şimdi neredeler? Yunanlılar, Selanik'teki, Atina'daki, Kavala'da, Drama ya da Serez'deki, Yanya'daki camileri, medreseleri ne yaptılar? Sofya'daki, Belgrad'daki, Şumnu, Rusçuk, Filibe'deki hanlar, camiler, medreseler, çarşılar, bedestenler nerede şimdi? Sadece Belgrad'da 276 tane cami ve mescidin olduğuna kim inanır? Orada binlerce eser ortaya çıkartan milyonlarca Müslüman nüfus, şimdi nerede?

Balkan Savaşları'ndaki katliamları, Birinci Dünya Savaşı'ndaki acıları, komünist rejimlerdeki baskıları, zorla göç ettirilenlerin acılarını hiç kimseye anlatmadık. Hatta çocuklarımıza bile aktarmadık. Acı anlatılmazdı çünkü.

O dönemdeki Rus zulmünden kaçan Çerkeslerin, Kırımlıların, Gürcülerin, Abazaların, Ahıskalıların, hasılı bütün Kafkas Müslümanlarının dramlarını da kimseye anlatmadık. Bu dramın bırakın uluslararası yaygarasını yapmayı, kendi çocuklarımıza bile söylemeyi kendimize yakıştırmadık. Örttük üstünü. Başımıza geleni Hakk'tan bilip susup oturduk. Dedelerimizden böyle gördük, çocuklarımıza böyle tavsiye ettik. Acı anlatılmazdı.

Bütün bu faturaları ulus devlet sevdasına ödedik aslında. Bu sevda ile yıkılan ve onlarca devlete bölünen Osmanlı'nın tarih sahnesinden ayrılmasından sonra geriye kalan milletlerin nerede yaşayacağı ya da yaşamayacağı, neredeyse masa üstünde tespit edildi. Hal böyle olunca o koca coğrafyada hemen her millet çok büyük acılar yaşadı. Bu ulus devlet virüsüyle ayağa kalkan PKK yüzünden binlerce fidanımızı toprağa gönderdik. Görüyor musunuz ortalıkta bağıra bağıra ağıt yakan iki tane anne?..

Bütün bunlara rağmen bak biz konuşurken ortak acı diyoruz. Sadece kendi borazanımızı çalmıyoruz. Sizin de acılarınızı anlıyoruz diyoruz. Siz de dönüp biraz da bizim acılarımıza baksanıza...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Açık Toplum Enstitüsü'nün sessizliği

Mehmet Kamış 2008.12.27

Bence Erzurum; Açık Toplum Enstitüsü tarafından yapılan 'Türkiye'de Farklı Olmak, Din ve Muhafazakarlık Ekseninde Ötekileştirme' araştırmasının güvenilir olmadığını tek başına gösterdi.

Bu enstitü tarafından yapılan ankete katılan Cumhuriyet Gazetesi Erzurum Temsilcisi Recep Kapucu, Zaman gazetesinde önceki gün yayımlanan röportajında, araştırma sonuçlarına itiraz ediyor. Prof. Dr. Binnaz Toprak ve ekibiyle geçtiğimiz yıl görüştüğünü, ancak çizilen Erzurum portresinin gerçeği yansıtmadığını söyleyen Kapucu, Alevilere baskı yapıldığı yönündeki iddianın da gerçek dışı olduğunu belirtiyor. Cumhuriyet Gazetesi temsilcisi, görüşmede yaşananları şöyle aktarıyor:

"Erzurum'da Aleviler kendilerini ifade edemiyorlarmış doğru mu, diye sordular? Yok böyle bir şey dedim. İnanmadılar. O dönem radyomuzda çalışan sekreterimiz Alevi bir arkadaşımızdı. Çağırdım. Boynunda Zülfikar şeklinde kolyesi, kulaklarında aynı figürdeki küpeleriyle içeri girdi. İşte dedim. Sadece burada değil, arkadaşımız bu takılarla Cumhuriyet Caddesi'nde dolaşabiliyor. Ona da sordular. Arkadaşımız da beni doğruladı."

Bundan daha ilginci ise, kamuoyuna araştırma için görüşüldüğü söylenen Erzurum Ticaret Odası Başkanı Muammer Cindilli'nin, Binnaz Toprak ve ekibinin kendisiyle hiç görüşmediğini açıklamasıydı.

Aslında biz gazeteci olarak Türkiye'de bu tarz yayınlara çok alışığız. Neredeyse bütün gazetecilik hayatımız birtakım medyanın olmayan, masa başında kurgulanmış irtica haberlerini gün yüzüne çıkarmakla geçti. Oruç dayakları, çarşaflıların zulmü vs. gibi yüzlerce haberin çok büyük bir kısmının düzmece olduğu ortaya çıkarıldı. Hatta yalan haberleri anlatan kitaplar bile yayımlandı. İrtica yaygaralarıyla dindarlar üzerindeki baskıların devam ettirilmesi sağlandı.

Maalesef Binnaz Toprak'ın başkanlığını yürüttüğü araştırmanın da bundan bir farkı yok gibi. Cumhuriyet Gazetesi Erzurum Temsilcisi Recep Kapucu'nun, Erzurum Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Muammer Cindilli'nin ve Atatürk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hikmet Koçak'ın önceki gün gazetemize yaptığı açıklamalar, bu araştırmanın yalanlanmış gazete haberlerine çok benzediğini gösteriyor. Araştırmayı yapanlar ise söz konusu açıklamalara karşı suskunluğunu sürdürüyor. Bu tür davranışları gazetecilerin yapmalarına Türkiye çok alışıktı. Garip olan Türkiye'de pek çok kesimin itibar ettiği Açık Toplum Enstitüsü'nün böyle bir yönteme başvurmasıydı.

Türkiye'de kimin kime mahalle baskısı yaptığı çok su götürür bir tartışma. Yıllarca insanların en temel haklarını kullanmasını engelleyenlerin bugün mahalle baskısından söz etmeleri aslında komik bir şey. Bir yerde herhangi bir baskıya ve zorlamaya topyekün karşı durmayı sonuna kadar savunmak gerekir. Toplumun değer yargılarını yok etmeden, mümkün olduğu ölçüde demokratik bir hayatın şartlarını oluşturmak için hepimize düşen görevler var. Ancak bu araştırmanın varmak istediği sonuç sanki bu değil. Baskıcı ve yasakçı rejimin devam etmesi için bir gerekçe gibi duruyor.

Hele de bütün suçu, bu ülkedeki Alevilerin, Süryanilerin, Hıristiyanların, Yahudilerin ve bütün farklı renklerin varlıklarını sürdürebilmesi, kendi kimlikleriyle yaşayabilmesi için her türlü gayreti gösteren bir camiaya yüklemeye çalışmalarını da anlamak mümkün değil. İşe böyle bakınca insan ister istemez bu araştırmanın niyetinin iyi olmadığını düşünüyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Güvenlik söz konusuysa hayatın bir önemi yok!

Mehmet Kamış 2009.01.03

Hani insan bazen düşünüyor; dünya kocaman bir film platosu mu diye. İhtiyaca göre senaryonun yazıldığı, onları oynamak için sürekli olarak bazı figüranların bulunduğu bir film setinde mi yaşıyoruz? Bir Truman Show

mu hayatımız?

Yeni vizyona giren ve başrollerini Leonardo di Caprio ve Russell Crowe'un oynadığı Body of Lies filmi de insanda bu duyguyu iyice yerleştiriyor ve bütün Ortadoğu'nun dev canlı ekranlarda adım adım izlenen bir yer olduğunu gösteriyor. Film, bir CIA ajanının yemeğini yerken, çocuğunu severken, başka bir coğrafyayı nasıl kan gölüne çevirdiğini çok iyi anlatıyor. İslam dünyasını da kana bulayan canlı bombaların nasıl kontrol edilebildiğini gerçek gibi yansıtıyor. Ve dev ekranlarla canlı seyrettikleri Ortadoğu'da yaşayan herkesin, sanal âlemde nasıl da bir anda büyük terörist haline getirilebildiğini gözler önüne seriyor. "Body of Lies", Batı'nın Ortadoğu'da yaptıklarını haklı gösteren, Müslümanların her an terörist olma potansiyeli taşıdığı mesajını veren kötü niyetli bir film; ama konumuz bu filmi değerlendirmeye tabi tutmak değil.

Bugün terör, canlı bomba, intihar eylemlerinin gerçekten arkasında kimler var bilemiyoruz. El Kaide diye bir örgüt var mı, varsa gerçekten kimlerin kontrolünde, tam olarak anlayamıyoruz. Ama bütün bu eylemlerden en çok Müslümanların zarar gördüğünü tam olarak biliyoruz. Bu saldırıların bütün faturasını Iraklı, Gazzeli çocuklar ödüyor. Bugün bombalı eylemler, intihar saldırıları, gerçekte büyük güçlerin mazlumların kanını dökmek için kullandığı bir gerekçeden başka bir şey değil. Bugün dünya; güvenliğin sağlanması ve barışın sağlanması adı altında insanlara büyük bir kıyım ve savaş halini yaşatanların oyununu izliyor. 'Gazzeli bebekler niçin katlediliyor?' diye sorsanız, onlar "El cevap; güvenlik için." diyorlar.

11 Eylül'ün arkasında gerçekten kimler olduğundan vs. gibi dünyadaki bütün komplo teorilerini bir tarafa bırakıp sadece gözlerimizin gördükleriyle konuşalım. Mart 2003'ten öncesini düşünün. Bütün dünyaya ne deniyordu? Saddam Hüseyin'in kimyasal silahları vardı ve sözüm ona her an dünya medeniyetini tehdit altında tutuyordu. Bunun için mutlaka müdahale edilmeli ve Saddam iktidardan uzaklaştırılmalıydı. Uluslararası medya kuruluşları günlerce bu konuda yayın yaptı. Saddam her an kimyasal silahları bir Batı başkentinin üzerine bırakabilirdi. Bu sebeple büyük bir ordu ile Irak'a giren Batı kuvvetleri Saddam Hüseyin'i devirdi. Baktık ki bütün söylenenler yalanmış. Saddam'ın kimyasal silahı falan yokmuş. Nükleer başlık üretmiyormuş. Milyondan fazla Iraklı Müslüman'ın hayatına mal olan bu savaştan geriye ne kaldı? Kan gölü haline gelmiş bir coğrafya. Başka; ölümler, sakatlıklar, yitip giden hayatlar. Her gün bir yerde patlayan ve yüzlerce kişinin ölmesine neden olan bombalar. Bu kadar insan niye öldü? Ve hâlâ niye ölmeye devam ediyor? El cevap; 'qüvenlik' için.

70'li yılların sonunda 80'li yılların başında bu bölgede bir darbeye ihtiyaç vardı. Kamuoyunu bu operasyona ikna edecek her şey yapıldı. Türkiye'deki bütün sinir uçları ile oynandı. Alevilerle Sünniler birbirine düşürüldü. Ülkede sağ-sol kamplaşması için yüzlerce provokatif eylem yapıldı. Faili meçhul bu cinayet ve eylemler hiçbir zaman aydınlatılmadı. Türkiye bir sabah darbeyle uyandığında ise ülkede yaşayan milyonlarca kişinin canı, güvenlik gerekçesiyle tehdit altındaydı. Ve nitekim binlerce insan, darbe şartlarının oluşması için geçen sürede hayatını kaybetti. Yüz binlerce kişi de darbeden sonra ya öldü, ya kayboldu, ya sakat kaldı, ya da etkisi hayat boyu sürecek travmalar yaşadı. Bütün bunları biz niye yaşadık? El cevap; 'güvenliğimiz' için.

Dünyada bu kadar insan niye ölüyor? El cevap 'güvenlik' için. Peki hangi güvenlik? Kimin güvenliği? Bu sorunun cevabını da, "Body of Lies" filminde bir CIA yöneticisini canlandıran ve çocuğunu güvenli şekilde okuluna götürürken Ortadoğu'da yaşayan birileri için ölüm emrini veren Russel Crowe veriyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gazzeli Ahmet

Mehmet Kamış 2009.01.07

Ahmet daha ölmenin bile ne demek olduğunu bilmeyecek kadar küçücük bir çocuktu. Bu dünyaya niye geldiğini, yaşamanın ne demek olduğunu, hele de yaşadığı coğrafyanın neresi olduğunu hiç bilmiyordu.

Onu öldüren bombanın nerede ya da nasıl yapıldığını da bilecek durumda değildi. Yokluk nedir, zenginlik nedir, tok olmak nedir, aç olmak nedir?.. Bunları da tam olarak anlayamıyordu. Başkalarının güvenliği için ölmesi gerektiğini, önceden söyleselerdi bile bilemezdi; çünkü henüz ölümün ne demek olduğunu da bilmiyordu.

Belki de sürekli aç kalınan, annelerin, babaların, ağabeylerin sürekli ağladığı, yandığı bir yerdi yaşadığı coğrafya. Sürekli karnının ağrımasının açlıktan olduğunu bile anlamıyordu. Hasılı Ahmet, bu dünyanın nasıl bir yer olduğunu tam kavrayamamıştı. Tıpkı kendisi gibi başkalarının güvenliği için ölen Muhammed'ler, İsa'lar, Ayşe'ler, Meryem'ler, Fatma'lar gibi.

Tank mermilerini, vaat edilmiş toprakları, katliamları, petrolü, hiç duymamıştı. Gazze'yi, Kudüs'ü, Mısır'ı belki duymuştu da ne anlama geldiğini hiç bilmiyordu. Sadece karnı ağrıdığında ağlamayı biliyordu. Küçük elleri, çakıra yakın gözleri vardı. Buğday tenli, kara yağız bir ana kuzusuydu her Ortadoğulu gibi.

İsrail Başbakanı Olmert'i, ABD Başkanı Bush'u, savaş baronlarını, kutsal katilleri duymamıştı. İsrail'in Dışişleri Bakanı Livni'yi de hiç tanımıyordu. Hani şu, çocukların ölümü için "E canım savaş bu olur böyle şeyler." diyen, insan kılığına girmiş vampir kadını. Savaşta böyle şeyler olursa hiçbir olanı hiçbir şekilde kınamamak gerekirdi öyle değil mi? Kim bilir belki, intihar saldırılarında ölen masum sivil Yahudiler için de aynısını aklından geçiriyordu. Hani belki iyi olduğunu bile düşünüyordu Livni. Ne de olsa kendi katilliğine bir gerekçe olması gerekiyordu.

Gazzeli Ahmet, aynı zamanda doğan onlarca çocukla birlikte bu aşağılık dünyanın ne olduğunu anlayamadan geldiği yere geri döndü. Minnacık elleriyle, kendini savunamayacak kadar masum olarak, başkasının güvenliği için katledildi. Ahmet, hangi oyun için bu dünyadan göçtüğünü hiçbir zaman öğrenemeyecek. Kim için tehdit olduğunu, kendisine kurşun sıkanların kimler olduğunu ve kimlerden hesap sorması gerektiğini en azından bu dünyada bilemeyecek hiçbir zaman.

Kendisi öldürülürken hiç ses etmeyenlerden bu dünyada olmasa bile bir gün hesap soracağını hiç bilmedi Ahmet, İsrail kurşunlarının kendisini bulmasına gerekçe oluşturanlardan da hesap soracağını... Onun küçücük bedeninden akan kanların, kapıları kapatıp, suspus olup rejimini koruma derdine düşenleri boğduğunu göstermek istediler belki melekler, ama bakmak istemedi. Yüz milyarlarca dolarlık petrol gelirlerini Batı ekonomisine akıtıp kendisini aç bırakanların hesap sorulmaya bile layık olmadığını düşündü belki...

Gazzeli Ahmet öldü. Ahmet'in minnacık vücudu sayesinde savaş baronları silah satıp çok paralar kazandılar, güvenlik güçleriyle iktidarlarını muhkem hale getirdiler. Kendi toklukları için Ahmet'i aç bırakanlar, o öldükten sonra daha çok, daha çok yediler. Her ölen küçük beden için hayatlarına hayat enerjisi kattılar. Daha çok mutlu oldular. Ahmet'ler, Muhammet'ler, Ayşe'ler öldükçe kendilerini daha çok güvende hissettiler. Firavunlar iktidarlarının artık korunabilir olduğunu düşünüyorlardı. Katillere öldürmek için gerekçe sunanlar da vazifelerini yapmışlık duygusu içindeydi. Ama dünya tarihi mazlum ahıyla yerle bir olmuş iktidarlar tarihiydi. Varsın akıttığı kanda boğulmuş güç sahiplerinin hikayesini kimse okumasın her zaman Calut için bir Davut çıkmıştı.

Ey bu ülkenin adalet dağıtanları

Mehmet Kamış 2009.01.08

Başrollerini Jose Garcia, Natalia Verbeke ve Jordi Molla'nın oynadığı 2006 yapımı GAL filmini seyrettiğimde olayın Türkiye'de geçtiğini düşündüm. Ya da bir zamanlar İspanya'nın Türkiye'ye ne kadar da benzediğini fark ettim.

GAL; Türkiye'deki JİTEM'i anlatan bir film gibiydi. 1982-87 yılları arasında faaliyet gösteren GAL, devlet desteğiyle kurulan ve Bask bölgesinin bağımsızlığı için mücadele eden ETA'ya karşı terör eylemleri düzenleyen bir örgüt. Asker ve istihbaratçılardan oluşan bu örgütün içinde işadamları da var. Malî desteği devlet sağlıyor. GAL, bu 5 yılda ölümle sonuçlanan pek çok eyleme imza atıyor. Bombalı saldırı, adam kaçırma ve suikastlarda bulunuyor. ETA'nın terör eylemlerine karşı ortaya çıkmış olmasına rağmen bu örgütle irtibatı bulunmayan 30'dan fazla kişiyi de öldürüyor. GAL'i ifşa etmek için gayret gösteren gazeteciler teröre destek vermekle suçlanıyor. Gazete sahipleri, GAL'in güçlü işadamlarınca satın alınıp özgürlükçü gazeteciler işten attırılıyor.

Böyle karanlık ve hukuk dışı bir yapılanmaya iki meslek örgütünden karşı çıkış oluyor ve bu kanun dışı örgütlenmenin çözülmesini sağlıyorlar. Birincisi gazeteciler, ikincisi savcı ve hakimler. Olaya el koyan savcıya GAL'in askerî kanat sorumluları rest çekiyor, sorguda sorulan 200 civarındaki sorunun hiçbirine cevap vermiyorlar. Buna rağmen tutuklanıyorlar ama bunların aleyhinde olacak herkesi tehdit ediyor ve karşı çıkan pek çok kişiyi öldürüyorlar. Bu anlattıklarım bir film. Ancak bire bir yaşanmış bir hikaye olması bakımından çok önemli. Bu örgüt; savcının cesur tutumu ve gazetecilerin ifşa etmesiyle ortaya çıkartılıyor. Tutuklanan tetikçiler 7 yıl ceza aldıktan sonra çıkıyor ve her şeyi bütün çıplaklığıyla gazetecilere anlatıyor. Başbakan ve içişleri bakanı dahil devletin üst düzey bürokratları içinde tutuklananlar oluyor. Başbakan, hakimlere GAL ile bir ilgisinin olmadığı konusunda yemin ediyor ve kurtuluyor.

Ülkeleri uygar yapan en önemli öğe şüphesiz hukuktur. Hukuk, bir ülkeyi kabile olmaktan çıkartır, şahıslara, kişilere göre değişmeyen, her eylemin herkese aynı sorumlulukları yüklediği uygar bir yer haline getirir. Kimsenin kanundan almadığı bir gücü kullanamaması o ülkedeki vandallıkların, kanunsuzlukların, keyfiliklerin önüne geçer.

Hukuku yaşatan en önemli kişiler, şüphesiz savcılar ve hakimlerdir. Bunlar, o ülkede hukukun ve adaletin tesis edilmesini sağlayacak görevlilerdir. Eğer hukuksuza ceza verecek yürekli insanlar yoksa, eğer kanunsuzlar tarafgirlik duygusuyla yargılanmıyorsa ya da suçsuzlara tarafgirlik duygusuyla kanunda olmayan cezalar veriliyorsa o ülkenin çivisi çıkmıştır.

İtalya ve İspanya'yı çağdaş bir ülke haline getiren hiç şüphesiz oradaki cesur yürekli savcılar ve hakimlerdi. Eğer orada Ergenekon tarzı, JİTEM tarzı yapılanmalar cezalandırılmasaydı iki ülke de, hâlâ diktatörlüklerle ya da mafya ile yönetiliyor olacaktı. Türkiye'nin de uygar ve çağdaş bir ülke olması sürecinde bence en önemli görev savcılarla hakimlere düşüyor.

Ey bu ülkenin adalet dağıtanları; çocuklarınızın, çocuklarımızın daha uygar, daha çağdaş bir ülkede yaşamasını istemez misiniz? Kimsenin faili meçhul cinayetlerle ortadan kaldırılmadığı, mafyanın, kargaşanın, krizlerin olmadığı, fikir ve düşünce hürriyetinin özgürce yaşandığı bir ülkede yaşamasını istemez misiniz? Lütfen devlet içindeki çeteyi sırtımızdan alıp atın.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çanlar, çeteler için çalıyor

Mehmet Kamış 2009.01.10

İbrahim Şahin'in zulasından çıkanların bütün Ergenekon avukatlarını zor durumda bıraktığı kesin. Ayrıca Mamak, Bala, Emek, Beştepe, Saklıbahçe ve Atatürk Orman Çiftliği'nden neler çıkacağını daha bilmiyoruz.

Son 20 yılda 17 bin 500 faili meçhul cinayetin işlendiği bir ülkede 'Ergenekon diye bir örgütlenme yoktur' iddiasıyla aylardır yayın yapan, konuşan, tehdit eden yazar ve medya yöneticilerinin ne diyeceklerini bütün Türkiye merak ediyor. Askerin bu konuya hemen müdahale etmesini, e-muhtıra yayınlamasını; daha olmadı, sert bir açıklama yapmasını arzu edenler boşuna bekledi. Anlaşılan o ki; asker de bu çeteleşmeden bir hayli rahatsız.

Askerden beklediği desteği bulamayan bazı medya kuruluşları, bütün ümidini Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK)'na bağladı. Çetenin medya ve siyasetteki saz arkadaşları, son çare olarak HSYK'nın devreye girmesini, 'çetelerin telefonlarını dinleyerek, bütün örgütsel eylemlerini deşifre eden ve hak ihlali yapan'(!) savcıların durdurulmasını, Yargıtay'ın da buna önayak olmasını bekliyor.

Türkiye Cumhuriyeti tarihinde çetelerin üzerine ilk defa böylesine gidiliyor. Halkın egemenliğine direnenler için evet rejim değişiyor. Türkiye, hukukun egemen olduğu demokratik bir ülke haline geliyor. Çıkan her delille Türkiye'nin son 40 yılı yeniden yazılacak. Çalkantılı dönemlerin yaşandığı, binlerce siyasî cinayetin işlendiği bu ülkede; PKK'nın gerçek yüzü, faili meçhullerin arka planı hep gün yüzüne çıkacak. Türkiye'nin ayakları üzerinde durmaması, kaos olmadan bir dönem geçirmemesi için kurulan bu sistem, her geçen gün büyük darbeler alıyor. 'Vatan elden gidiyor' bahaneleriyle bu ülkede sürekli kavga ve kargaşa çıkaran, terör örgütlerini organize eden, kardeş kavgaları başlatan, toplumu gerecek her türlü provokasyonu gerçekleştirenler bu kez suçüstü yakalandı. Trabzon ve Malatya'da rahip cinayetleri işletenlerin gerçekte kimler olduğu bugün çok net ortaya çıktı. Yeni cinayetlerin önü kesildi. Sadece Sivas'ta Ermeni cemaatinin liderine karşı yapılması planlanan suikast engellenmedi. Gazze saldırısına tepki maskesi altında Yahudiler içindeki önemli isimlere karşı yapılacak muhtemel eylemler de önlendi. Bu cinayetlerin en büyük amacı, Türkiye'nin uluslararası arenaya çıkamayacak hale getirilmesiydi.

'İki tane çatapatla ihtilal olmaz' diyenlerin yeni çıkan silahlarla ilgili söyleyeceklerinin çok da önemi yok aslında. Bu yeni çıkan ve çıkması muhtemel silahlarla gerçekten Türkiye'de bir darbe yapılmaz ama çok iyi bir kaos ortamı oluşturulur! Danıştay saldırısı sonrasını hatırlıyor musunuz? Bugün Ergenekon sanığı olarak tutulan Alparslan Arslan'ın Danıştay'a saldırısından hemen sonra Tansel Çölaşan, yalan beyanatla 'tekbir getirerek saldırıdı' demiş, olay bir anda irtica saldırısına dönüştürülmüştü. YÖK Rektörler Komitesi, saldırının hemen ardından olağanüstü toplantıya çağırılmış, Anıtkabir ziyaretinden sonra da zehir zemberek bir açıklama yapılmıştı. Sonra Anayasa Mahkemesi, Danıştay ve Yargıtay, buna benzer bir açıklamayla koroya katılmıştı. En vahim açıklamalar ise dönemin Cumhurbaşkanı A.Necdet Sezer'den gelmişti: "Danıştay'a yapılan saldırı laik Cumhuriyet'e yapılmış saldırıdır." O dönemin medyası da iletişim fakültelerinde 'yalan habere' örnek olarak okutulacak tarzda verdi bütün gelişmeleri. Laikliğe kurşun sıkılmıştı. Türkiye'de rejim büyük bir tehdit altındaydı.

Şimdi hatırlamakta fayda var; devlet adına binlerce adam öldürdüğünü itiraf etmesine rağmen İbrahim Şahin'i 'hafıza kaybı' gerekçesiyle affeden kimdi? Tabii ki Ahmet Necdet Sezer...

Bugün olay iyice anlaşıldı ki; Danıştay saldırısı da koca bir tiyatroymuş. Tıpkı Uğur Mumcu cinayeti gibi, tıpkı Madımak cinayeti gibi, tıpkı PKK terörü gibi, tıpkı bütün toplumsal provokasyonlar gibi... Çok şükür artık bu

tiyatroyu seyretmek istemeyenler, 40 yıldır zorla seyrettirenler kadar cesur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Baykal, El Sahaf gibi konuşuyor

Mehmet Kamış 2009.01.14

Tıpkı El Sahaf'a benziyor. Hatırlıyor musunuz Irak'taki o tiyatroyu? Amerikan ve İngiliz kuvvetleri ülkeyi işgal ederken bas bağırıyor, tehdit ediyor ve Batı güçlerinin günlerini göreceğinden bahsediyordu. Nasıl da kendinden emindi.

Ve Irak'ı bilmeyenler de onun sözlerini ciddiye alıyordu. Büyük bir hayal kırıklığı olduğunu, sözlerinin içi boş birer yalan olduğunu anlamak için çok vakit geçmedi. Irak işgal edildiğinde ona karşı koyan hiçbir Saddam kuvveti bulunamadı. Sahaf'ın sözleri işgal gerçeğini örtmeye yetmedi. Örtmediği gibi bütün bir dünyayı boş laflarla kandırdı. Deniz Baykal da tıpkı El Sahaf'a benziyor. Türkiye'nin son kırk yılına imza atan bir çete bütün çıplaklığıyla ortaya çıkmasına rağmen avazı çıktığı kadar bu gerçeği örtbas etmeye çalışıyor. Bombalar, lav silahları, mühimmat, eylem planları, telefon konuşmaları, itiraflar olmasına rağmen Baykal'ın bütün bunları kabul etmeye niyeti yok. Hatta, gözaltına alınıp, savcılık sorgulamasından sonra serbest bırakılanlar hiçbir açıklama yapmıyor; onların yerine bile Baykal konuşuyor. Unutmamak gerekir ki, bir olaya şüpheyle bakmak başka bir konu, 'nasıl böyle bir operasyon yaparsınız' diye bas bas bağırmak başka...

Bir diğer El Sahaf da YARSAV Başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu... Dehşet içinde, 'nasıl olur da böyle bir soruşturma başlatırsınız' diye avazı çıktığı kadar bağırıyor. Dünyanın hangi çağdaş ülkesinde bu kadar ihsas-ı rey yapmış bir savcı ya da hakim görevinde kalabilir? Bir yargı mensubu bu kadar açıktan taraf olabilir mi? Bir siyasi parti gibi her konuda açıklama yapabilir mi? Üstelik Ergenekon davası bir siyasi partinin bile savunamayacağı kadar açık deliller ihtiva ederken... Ustası Sabih Kanadoğlu'nu bile gölgede bırakacak kadar tarafgir. Yandaş bir savcının adalet dağıtmasını beklemek mümkün mü? Ondan İtalyan ve İspanyol Gladio'sunu ortaya çıkarıp cezalandırılmasını sağlayan, onurlu ve cesur savcılar gibi olmasını beklemek zor. Ama bu kadar da çeteden yana tavır alması, Türk adalet sistemi açısından kaygı verici.

İki El sahaf tarafından bağıra çağıra savunulsa da çete, bu kez suçüstü yakalandı. 70'li, 80'li, 90'lı ve 2000'li yıllarımızı berhava eden, ülkeyi birbirine düşüren, kaos çıkaran, kargaşadan beslenen, terörün en büyük sponsoru bir çete, 29 Mart yerel seçimleri öncesinde yeniden sahneye çıkmak üzereyken bu kez ininde basıldı. Özelikle cumhurbaşkanı seçim sürecinde meydana gelen Danıştay saldırısının bu çete tarafından yapıldığı artık kesinleşti. Hrant Dink cinayeti, Trabzon ve Malatya'daki cinayetlerin arkasında da bu çetenin olduğu öylesine ortaya çıktı ki, bu mızrağı çuvala sokamıyorlar artık. 22 Temmuz seçimlerinde art arda gelen şehit cenazeleri ve bu cenazelerdeki gösteriler bugün çok daha iyi anlaşılıyor. Bu gösterileri bizzat organize eden ve katılan devlet görevlilerinin görüntüleri arşivlerde duruyor.

Yıllardır bu tezgâh böyle gelmiş gidiyordu. Türkiye her kritik eşikte faili meçhul cinayetlerle sarsılıyor, bombalı eylemlerle kaotik bir halde yaşıyordu. PKK ihtiyaca göre eylem yapıyor, terör sayesinde siyaset istenildiği gibi şekillendiriliyordu. Şimdi bu oyuna öyle bir kamikaze yapıldı ki bütün planlar allak bullak oldu. Bu açıdan baktığınızda insan Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun bu hırçınlığını anlıyor da, Deniz Baykal'dakini anlayamıyor.

Sayın El Sahaflar; bu bombalarla, lav silahlarıyla, patlayıcı maddelerle hangi hukuku koruyacağınız hakikaten merak konusu.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Amigolar hakem olunca...

Mehmet Kamış 2009.01.17

Demokratik ülkelerin en temel haklarından biridir örgütlenebilme özgürlüğü. Ancak bu örgütlenme bütün meslekleri kapsar mı bilemiyorum. Bazı meslekler vardır ki taraf olmak o mesleği sürdürebilmenizi engeller.

Mesela Süper Lig'de görev yapan bir hakem Fenerbahçe sevenler derneğine üye olabilir mi? Ya da Ultraslanlar grubunun bir üyesi futbol kurallarını çok iyi de bilse maç yönetebilir mi? Yargı da böyle bir meslektir. Adalet dağıtıcıları dernekleşemez, örgütlenemez.

Bugün Türkiye'de hâkimler, yargıçlar ve savcıların kurduğu YARSAV adında bir dernek var. Başkanı da bir siyasi parti başkanı gibi basının karşısına çıkıp her konuda beyanat veriyor. İhsas-ı rey yapıyor. Biz yüksek yargının karardan önce ihsas-ı rey yapmasına Yekta Güngör Özden'den alışıktık. Ancak Yekta Bey basının önüne çıkar, o çok tartışılan düşüncelerini, kararlarını açıklamadan önce kamuoyuyla paylaşmayı severdi, o kadar. Ancak YARSAV Başkanı'nın kendinden öncekilerine rahmet okutacak bir üslubu var. Konuşurken öylesine agresif, öylesine taraf ki, yargı mensubu mu yoksa bir ideolojinin militanı mı karıştırıyorsunuz. Doğal olarak 'Böyle bir yargıç ya da savcı adaletin yerine getirilmesine yardımcı olabilir mi?' diye sormadan edemiyor insan.

Hele Ankara'da bir başka savcı Sabih Kanadoğlu'nun evinde hazırlık soruşturması yaparken, YARSAV Başkanı'nın televizyonlara çıkıp meslektaşının yaptığı işi ağır dille hem de medya önünde eleştirmesinin hukukta nasıl bir yeri vardır bilemiyorum. Böyle bir başkan tarafından yönetilen YARSAV'a üye savcı ve yargıçların nasıl adalet dağıtmasını bekleyebiliriz ki? Bir ülkenin, bir hukuk devleti haline gelmesi elbette ki adil ve hakperest yargıç ve savcılar yoluyla olur. Amigolardan tarafsız bir hakem olmasını beklemeyeceğimiz gibi bir ideolojiyi militan gibi benimseyenlerden de adalet dağıtan hakim olmasını beklemek mümkün değildir.

Bir süre önce Anka ajansı bir haber geçti. Habere göre Yargıtay cumhuriyet savcılığında görev değişimi olmuş, ajans da kimin nereye geldiğini açık açık yazmıştı. Bu değişime göre AK Parti'yi YARSAV başkan yardımcısı izleyecekti. Adalet Bakanı'nın ifadesiyle söyleyecek olursak, bundan böyle, Yargıç ve Savcılar Partisi'nin genel başkan yardımcısı, iktidardaki partiyi izleyecekti. Bu durum yargıdaki siyasallaşmayı göstermesi bakımından iyi bir örnek değil mi sizce?

Başsavcılık Yargıtay'da görev değişikliği haberimize fena halde bozulmuş. Savcılığa göre bu haber hedef gösterme. Yani YARSAV Başkan Yardımcısı basın toplantısına çıkıyor, Ergenekon davasında açıktan tavır alıyor, Eminağaoğlu 'Bu soruşturmayı nasıl yaparsınız?' diye bas baş bağırırken arkasında duruyor ve bu problem olmuyor, hedef haline gelmiyor, savcı olarak görevinin değiştirilmesinin yazılması hedef haline getirmek oluyor, öyle mi?

Başlangıçta meslek problemlerinin çözümü için kurulduğu iddia edilen dernek, Genel Başkan'ı tarafından siyasal bir aktör haline getirildi. Ergenekon soruşturmasında ele geçirilen birçok belge, YARSAV'ın AK Parti'nin kapatma davasında nasıl etkili olduğunu göstermesi açısından çok önemli. İşte siyasallaşma dediğimiz durum da budur. Meslek sorunlarının çözümü için kurulduğu iddia edilen dernek, Eminağaoğlu tarafından siyasal bir aktör haline getirilmiştir. Öyle bir siyasal aktör ki konuşurken siyasi parti gibi, kendini savunurken de bir yargı

mensubu gibi davranıyor. Başsavcılık, dünkü sert açıklamasının sonuna "Yasal yollardan gereği yapılacaktır." diye bir not düşmüş. İnsan merak ediyor, açılacak davaya da YARSAV üyesi bir hakim mi bakacak?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'nin İzmir'de, DTP'nin Diyarbakır'da işi çok zor

Mehmet Kamış 2009.01.21

Türkiye, Gazze ve Ergenekon toz dumanı arasında belediye seçimlerine hazırlanıyor. Aşırı yoğun gündem nedeniyle biraz geri plana itilmiş görünse de içten içe bir seçim heyecanı yaşandığı kesin.

Partiler birer ikişer belediye başkanlarını, daha doğru bir deyimle 'mahallî başbakan' adaylarını açıklıyor. Her seçim öncesi yaşadığımız olağanüstü halleri, bombalamaları, yüksek tansiyonlu MGK toplantılarını, şehit cenazelerini bu seçim sürecinde şimdilik yaşamıyoruz. Ergenekon soruşturması bu tarz gerginlikleri bir tarafa koydu.

29 Mart belediye seçimlerine hızla yaklaşılırken, son Ergenekon sürecinden bence en zararlı çıkan partilerden birisi DTP olacak. Ergenekon terör örgütünün bombaları birer birer ortaya çıkartılıp, zanlılar tutuklanırken, ülkeyi gerecek ve DTP'nin işine yarayacak eylemlerin olmayacağı görülüyor. Güneydoğu'da yaşayan halkı, özellikle de Kürtleri gerecek, gerginleştirecek ve siyasi tercihler yaparken bunları göz önünde bulunduracak olayların devre dışı kalması DTP için kötü haber.

DTP'nin de CHP gibi ham, kuru bir ideolojiden başka topluma vaat ettiği bir şey yok. DTP'li belediyelerin, genel olarak yönettiği şehirlerde toplumun iyi şartlarda yaşaması, saygın bir toplum haline gelmesi, saygı görmesi gibi kaygılar taşımadığı görülüyor. Gerginlik politikası izlemekten, çağdaş şehircilik, su, kanalizasyon, ulaşım gibi bir belediyenin yapması gereken hizmetlerle uğraşacak vakit bulamıyor.

Seçimin AK Parti ile diğer partiler arasında geçeceği ortada. Batı'da AK Parti ile CHP, Doğu'da ise AK Parti ile DTP arasında büyük bir yarış var. DTP ve CHP, belediyecilik hizmetlerinden çok ideolojik çıkışlarla oy almayı tercih ediyor. Onun haricinde kalanların neredeyse tamamında AK Parti önde gidiyor. CHP ideolojiden başka hiçbir şey üretmemeye devam ediyor. Belediyecilik, çağdaş şehirleşme, su, kanalizasyon, sosyal belediyecilik gibi meselelere neredeyse hiç kafa yormuyorlar. Var olduğu günden beri Türkiye'yi rejim krizleriyle yoran, yorgun düşüren bu parti, yakın gelecekte başka bir yol deneyeceğe de benzemiyor.

Bu seçimlerde partiler için simgesel önem arz eden şehirler var. CHP için İzmir, DTP için ise Diyarbakır'ın önemi büyük. Ancak CHP'nin İzmir'de işi çok zor. Çünkü 80'lerin, 90'ların İzmir'i asla değil. Eskiden İstanbul ve Ankara ile yarışan, yer yer onları geçen bu körfez kenti, şimdi Adana veya Bursa ile ancak yarışabiliyor. Kent ışığını kaybetmiş. 1991 yılında İstanbul tam anlamıyla dibe çökmüştü. Suları akmıyor, trafiği korkunç, her geçen gün gecekondulaşan bir şehir haline gelmişti. Şüphesiz İstanbul'un hâlâ çok büyük meseleleri, hâlâ çözüm bekleyen sorunları var. Hâlâ bütün bir kentin çağdaş bir dünya kenti haline gelmesinin önünde çetin engeller var. Ama İzmir çok daha kötü bir durumda. Burhan Özfatura'nın bıraktığı şehir olmaktan çoktan çıkmış.

Ergenekon soruşturmasıyla Türkiye'nin bambaşka bir yola gireceğini tahmin etmek zor değil. Öyle sanıyorum ki, devlet artık sürekli gerginlik üretmekten vazgeçecek. DTP'nin gerginlikten beslenen politikalarına kimse prim vermiyor. İnsanların refahına yönelik politikalar üretmedikçe var olmaya devam edebilmesi mümkün

değil. Devlet DTP'nin beslendiği bütün argümanları elinden alıyor. Hatta DTP yöneticilerinin gerginlik çıksın kastıyla yaptığı beyanatları bile kimse ciddiye almıyor. Hem CHP hem de DTP için ideolojik deniz bitti. Artık gerçek politikalar üretme zamanı. Eğer bunu başaramazlarsa, uzun vadede bu ölçülerde var olabilmeleri mümkün görünmüyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon denen ahtapot!

Mehmet Kamış 2009.01.24

Hale Nur Özgür Kıyıcı! Tam 40 yıldır kardeşinin katilini arıyor. Bu, Türkiye şartları için inanılmaz bir kararlılık. Bir faili meçhuller cehennemi olan bu ülkede, bir faili meçhul yakınının normalde birkaç yıl acı çekip bunu yüreğinin derinliklerine gömmesi en gerçekçi çözüm olarak görülürdü.

Oysa Hale Kıyıcı'nın 1969 yılında İstanbul Üniversitesi önünde katledilen kardeşi Taylan Özgür'ün katillerinin cezalandırılmamış olması, onun yüreğindeki acının hâlâ ilk günkü gibi kalmasına neden oluyor.

Taylan Özgür, 68 kuşağı öğrenci liderlerinden biriydi. 1969 yılında Beyazıt'ta bir öğrenci gösterisi sırasında arkadan sıkılan ve karaciğerine giren tek kurşunla öldürüldü. Katil zanlısı olarak Lisan Çakıcı isimli bir polis memuru tutuklandı ancak daha sonra serbest kaldı. 1990 yılında yarbaylıktan emekli Talat Turhan, Gazeteciler Cemiyeti Lokali'nde yaptığı basın toplantısında, Taylan'ın katilinin 1969 yılında üsteğmen olan ve 1990 yılında halen görevde bulunan üst düzey bir general olduğunu söyleyecekti.

Hale Özgür; 23 Ağustos 2007 tarihli Atılım Dergisi'ne verdiği röportajda, kardeşinin katilini Talat Turhan'ın bildiğini vurguluyordu. Turhan'ı sıkıştırdıklarında aldıkları bilgileri ise şöyle aktarıyordu: "Dosyayı 1978 yılında Fehmi Güneş'e verdiği sırada odada Uğur Mumcu, Ertuğrul Günay ve Deniz Baykal da varmış. 'Üsteğmenin kim olduğunu bildiren dosyayı teslim ettim, ben görevimi yaptım.' dedi. Bununla ilgili hiçbir dava açılmadı. Yıllardır biz bu üst düzey generalin kim olduğunu soruyoruz. Genelkurmay Başkanlığı'na, Meclis Başkanlığı'na her yere başvurular yaptık, bir sonuç alamadık. Yani, faili meçhul değil, bu katliamın faili biliniyor, diğerleri gibi."

Hale Özgür Kıyıcı'nın, yıllardır katilin kim olduğunu öğrenmek için kapısını çalmadığı yetkili, kurum ve kuruluş kalmadı. Ama o ismi bir türlü öğrenemedi. Bu gerçek her seferinde 'devlet sırrı'na takıldı ve sonuç alamadı.

Taylan Özgür'ün katledilmesinin üzerinden tam 40 yıl geçmiş olmasına rağmen Türkiye, yine faili meçhulleri, yasadışılığı, derin devleti, devlet adına işlenen cinayetleri konuşuyor. Bu ülkede Taylan'dan sonra da binlerce kişi failinin kim olduğu bile belli olmadan cinayetlere kurban gitti. Bugün anlıyoruz ki, bu iş öyle bir kişinin, iki kişinin cinayet işlemesi gibi bir şey değilmiş. Koskoca bir ahtapot var karşımızda. Taylan Özgür'ün cinayeti gibi bugün de, bu ahtapota, yani Ergenekon terör örgütüne karşı inanılmaz bir karartma yapılmak isteniyor. Koca Ergenekon terör örgütü, sanki İbrahim Şahin ve Tuncay Güney'den ibaretmiş gibi bir hava estiriliyor. Bunların arkasındaki güçlerin araştırılmasından dehşete düşenler var. Bugün kamuoyuna yansıyanların aslında birer piyon olduğunu anlamayalım istiyorlar. Kolları ülkenin her yerine uzanmış bu terör örgütü hâlâ yüzeysel tartışılıyor. Hâlâ, o ona bunu dedi, bu buna şunu dedi, tartışmasına dönüştürülmek isteniyor.

CHP; tıpkı bugüne kadar cinayetlerin köklerine inilmemesi için çaba sarf ettiği gibi, Ergenekon terör örgütüne karşı yapılan bütün operasyonlardan da büyük rahatsızlık duyuyor. Sadece CHP değil DTP'nin de Ergenekon tartışmasından çok keyif almadığını görmek mümkün. Kürtlerin haklarını savunma iddiasındaki bir partinin Ergenekon konusundaki tavrının böyle mi olması gerekirdi? Günlerdir Silopi'deki asit kuyuları tartışılıyor.

Güneydoğu'daki faili meçhul cinayetler konuşuluyor ama DTP'den bir tanecik ses çıkmıyor. Hakikaten bu ülkede kimin gerçekte neyi savunduğunu anlamak o kadar zor ki!

Hale Nur Özgür Kıyıcı diyor ki: "Benim amacım sadece kardeşimin katilini bulmak değil. Bir delil bulduk ve bu delilin ucunda da belki diğer faili meçhullere ulaşacağız."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Uğur Mumcu'yu kim öldürdü Güldal Hanım?

Mehmet Kamış 2009.01.28

Uğur Mumcu'nun öldürülmesinin üzerinden tam 16 yıl geçti. Cinayetin ihale edildiği tetikçiler, gazetelere içinde İslami kelimesi geçen bir örgüt ismi söylediği için dindarların üzerine yapıştırılan bu cinayet, aradan geçen bunca yıla rağmen aydınlatılamadı.

Ya da aydınlatılmadı. Yüzlerinde sakalları olan birkaç kişiyi zanlı diye yakalamış olsalar da Uğur Mumcu, kamu vicdanında hâlâ faili meçhul cinayetler arasında duruyor. Mumcu cinayetinin kaymağını yiyenlerin bu dosyayı yeniden açmaya hiç niyetleri yok. Bir sürü eski tüfek solcunun toplanıp da konuşmak için fırsat buldukları bu anma günlerinin ellerinden gitmemesi için olayı pek de kurcalamak istemiyorlar. Uğur Mumcu cinayeti ile sağladıkları psikolojik havanın zarar görmesine tahammül edemiyorlar. Sadece bu kadarsa anlaşılabilir. Hatta masum bile görülebilir. Ancak işin arkası çok daha karışık. Hani gazetelerin üçüncü sayfalarında hem öldüren hem de cenazesine katılıp herkesten çok ağlayan pek çok katil hikâyesi okumuşuzdur. Uğur Mumcu'nun anma törenlerinde nedense hep bu gelir aklıma.

Gerçeklerin bir gün ortaya çıkma gibi kötü bir huyu vardır. Eskiden bu gerçeğin ortaya çıkması çok daha zordu. Gerçekler çok daha kolay karartılabiliyordu. Ama dünya hızla değişiyor. Gerçeğin bir gün ortaya çıkma huyu bugün daha çabuk gerçekleşiyor. Bugün ortaya çıkan bilgiler Türkiye'de gerçekler üzerine nasıl da karartma yapıldığını çok iyi gösteriyor. Fethullah Gülen'in 17 Haziran 1999'da düğmeci tarafından başlatılan bir kampanya ile nasıl da medyatik lince tabi tutulduğu, dava sürecinde koca koca adamların yalancı şahit bulmak için ne tür dalavereler çevirdiği bugün çok daha net olarak anlaşılıyor. Özellikle 90'lı yıllarda yalanların, iftiraların, andıçlamaların, yalan haberlerin bini bir paraydı. Bugün bütün bu yalanlar gün yüzüne çıkıyor ama yalancıların yalanları hiç değişmiyor. Sadece düğmeciler değişiyor.

Kendine eski İslamcı dense de bugün papazlık yapanlar düğmecinin bıraktığı boşluğu doldurmaya çalışıyor. Bereket, gerçeklerin ortaya çıkarak yalancıları rezil etme gibi bir özelliği var. Uğur Mumcu cinayeti de böyle bir illüzyonla topluma bambaşka anlatıldı. Burada bana garip gelen Güldal Mumcu ve Ceyhan Mumcu'nun tavırları oluyor. İnsan hem milletvekili, hem de Meclis başkan vekili olur da kocasının cinayetinin üzerine gitmez mi? Meclis'e soruşturma önergesi vermek dahil devletin bütün birimlerinin bu cinayetin çözülmesi için çalışma yapmasını sağlamaz mı? Üstelik faili meçhullerin bu kadar konuşulduğu ve üzerine gidildiği bir zamanda, Ergenekon diye bir terör örgütünün bu kadar tartışıldığı bir dönemde. Siyasi mülahazaları bir tarafa bırakalım insan kendisi için öğrenmek istemez mi? Kim bu katiller? Bu tetiği çektirenlerin kim olduğunu neden merak etmezler ki? Yoksa mahalle baskısı altında mı kalıyor?

Her ne kadar bu eski düzenciler feryat figan etse de ben inanıyorum ki artık bu ülkede insanlar andıçlanarak karalanamayacak. Koca koca devlet adamları bu ülkenin suç işlememiş vatandaşlarına yalancı şahitler tutarak

iftiralar atamayacak. Bir karanlık şebeke 'rejimi koruyorum' adı altında bu ülke için gecesini gündüzüne katanları bir yolunu bulup saf dışı edemeyecek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı'nı alkışlıyorum

Mehmet Kamış 2009.01.31

Önceki gece bütün dünya bir moderatörün ve bir cumhurbaşkanının küstahlığını izledi. Hakemlerin amigoluğa yeltenmesi çok tehlikeli bir süreçtir. Hakem olarak atanan birisinin, en azından görüntüde olsa bile yansız durması gerektiğini söylemeye ihtiyaç yok.

David Ignatius isimli oturum yöneticisinin, konuşmasını bitirmeye çalışan bir ülkenin başbakanının, ısrarla sözünü kesmesi, daha da ileri giderek omuzunu tutup konuşmasını engellemeye çalışması anlaşılır gibi değil. Bu aslında amigoluğu da geçmiş bir küstahlık.

Olayın öncesindeki fotoğrafa bir daha bakmakta yarar var. Başbakan, Brüksel'den henüz yeni dönmüş, ayağının tozuyla Davos'a gitmişti. Brüksel'de Avrupa Birliği'ne tam üyelik konusunda yeni adımlar atılmış, Türkiye bu konudaki kararlılığını bir kez daha göstermişti. Her türlü iç ve dış engellemeye rağmen Türk hükümetinin, ülkesinin Batı standartlarında bir demokrasiye ulaşması için ciddi gayret gösterdiğini söylemek abartı olmaz. Başbakan'ın son Brüksel gezisi de bu kararlılığın çok önemli bir göstergesiydi. Üstelik Türk yargısı da; devlet içerisine kadar uzanan ve yer yer devletin yetkisini kullanarak terör yapanların üzerine gidiyordu. Yani Türkiye, dünya ile entegrasyonda, çağdaş ve demokratik bir ülke olma konusunda çok emin ve kararlı adımlarla ilerliyordu.

Başbakan'ın Davos'ta konuşma yapacağı gün, çok önemli bir operasyon gerçekleştirildi Türkiye'de. El Kaideli olduğu bildirilen 4 kişi İstanbul'da soyguna teşebbüs etmiş, polis birisi ölü olmak üzere teröristleri kıskıvrak yakalamıştı. Türkiye, El Kaide'nin hareket edemediği belki tek İslam ülkesi olmaya devam ediyordu. El Kaide terörüne aman vermiyordu.

Başbakan, Davos'ta yaptığı 12 dakikalık konuşmada çok güzel ve çok dengeli şeyler söyledi. Anti-semitizmin bir insanlık suçu olduğunun da altını çizdi. Ancak 12 dakikalık konuşmadan sonra yapılanlar hakikaten can sıkıcıydı. Bir Türk olarak, bir insan olarak, dünyayı anlamaya çalışan bir gazeteci olarak, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı'nın kendisine yapılan bu küstahlığın altında kalmamasından dolayı onu tebrik ediyorum. Nobel Barış Ödülü almış bir devlet adamı olan Şimon Peres'i ise, İsrail'in yaptığı çocuk katliamını, soykırımı bu kadar pervasız şekilde savunduğu için kınıyorum. David Ignatius'a da, gazeteciliği bırakarak kendisine uygun bir futbol kulübünde amigoluk yapmasını tavsiye ediyorum.

Şunu unutmamak gerekir ki, Türkiye yanı başında olan bütün olaylara karşı hassas davranıyor. Gazze'den önce Gürcistan'daki savaşa bakalım. O savaşta da ilk tepki veren, savaş mağduru halka yardım gönderen ülke Türkiye idi. Gazze halkının Müslüman olması bir yana, Türkiye'nin yanı başındaki bir coğrafyada sivil katliamına tepkisiz kalması nasıl beklenebilir? Ayrıca bu ülkenin halkı; dünyanın neresinde olursa olsun, ister Alaska'da ister Antarktika'da yaşayan çocuklara ve sivillere karşı böylesine hunharca bir saldırı olsa aynı tepkiyi yine gösterirdi. Çok yakın bir zamanda Türk Kızılayı'nın kendisinden binlerce kilometre ötedeki Müslüman olmayan Sri Lanka'da tsunami mağdurlarına nasıl yardıma koştuğu, onlara ibadethane bile yaptırdığı unutulmamalı.

İsrail'in, Türkiye'yi küstürmesinin ne kadar akıllıca bir politika olacağını bir kere daha düşünmesi lazım. Ortadoğu'daki belki de tek müttefiki Türkiye'yi bu kadar hiçe sayması, kanırta kanırta Türkiye'ye rağmen politikalar ortaya koyması ve bunlarda ısrarcı olması uzun vadede kendisi için ciddi riskler taşıyor. İsrail'in Türkiye'yi hiçe sayarak, uluslararası Yahudi lobisine güvenip onu korkutmaya çalışması çok çağdışı bir politika. Türkiye Batı'yı terk edip Doğu'ya yönelmiyor, sadece daha omurgalı duruyor. Türkiye'nin bölgede dominant bir karakter olarak var olmasını engellemek artık çok zor. Hatta artık bunu Tayyip Erdoğan bile istese değiştiremez.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Abdi İpekçi, Uğur Mumcu, Çetin Emeç

Mehmet Kamış 2009.02.04

Milliyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Abdi İpekçi'nin öldürülmesinin üzerinden 30 yıl geçmiş.

Bu kadar uzun süreye rağmen tıpkı Uğur Mumcu, Çetin Emeç cinayetlerinde olduğu gibi İpekçi su-i kastı da hâlâ koca bir muamma. Her faili meçhul gibi bu cinayetle ilgili de az gittik uz gittik, dere tepe düz gittik, 30 yıl sonra bir de baktık ki bir arpa boyu yol gitmemişiz. Abdi İpekçi'nin öldürülmesinin ardından binlerce sayfalık yazılar yayınlandı, binlerce yerde bu konuyla ilgili konuşmalar yapıldı ama hâlâ cinayette tetiği kimlerin çektirdiği belli olmadı.

Önceki gün mezarının başındaki anma töreninde konuşan, gazetenin şimdiki yayın yönetmeni Sedat Ergin'in söylediklerine bir hayli takıldım. Ergin, gazetesinde yayınlanan sözlerinde şöyle diyordu: "Bu cinayetler tam olarak aydınlatılmadıkça Türkiye'de demokrasi, hukuk devleti hep böyle kanadı kırık kuş olarak kalacaktır." Tam burada çok basit birkaç soru sormak mümkün. Birinci soru şu: Bu ülkede demokrasinin, kanadı kırık kuş olarak kalmasını istiyor muyuz, istemiyor muyuz? İkinci soru: Bu cinayetler niye aydınlatılmıyor? Üçüncü soru da şu faili meçhul olayların aydınlatılmasında en büyük direnci kim ya da kimler gösteriyor?

Bugüne kadar bu cinayete üzüldüğünü söyleyen bunca başbakan, içişleri bakanı veya yetkili görev yapmış olmasına rağmen neden bir arpa boyu yol alınmaz? Zaman zaman birinci kuvvet olduğunu deklare edecek kadar kendini güçlü hisseden gazete yayın yönetmenlerimiz ve gazete patronlarımız var. Neden bu cinayetlerin çözülmesi için her şeyi seferber etmezler?

Türkiye, kendini Ergenekon diye bir çeteden kurtarmaya çalışıyor. Ülkenin her yerinden bombalar, silahlar, suikast planları çıkıyor. Türkiye'de son yıllarda oynanan oyunlar bir bir gözler önüne seriliyor. Her ortaya çıkan gerçek, bu ülkede son 40 yılda yaşananları da ifşa ediyor.

Ergenekon davasından tutuklu Sami Hoştan, önceki günkü ifadesinde öylesine açık bir mesaj verdi ki, bundan sonraki gelişmelere pürdikkat kesilmemize neden oldu. Hoştan diyor ki: "Abdullah Çatlı'nın çantası bende. İçinde (şimdilik) bir şey yok. Ergenekon davasının karar günü bunu getireceğim." Zannediyorum şunları söylemek istiyor: Mahkemenin sonucuna göre; birtakım belgeler ya çantanın içinde olacak ya da olmayacak. Yani bu kadar açıktan mesaj verilir mi? Göstere göstere "Ey bizi bu işlerde sevk ve idare edenler, ellerinizi çabuk tutun, eğer mahkeme bizi yakarsa biz de sizi yakarız" deniliyor.

Geçtiğimiz günlerde ortaya çıkan kaseti hatırlayacaksınız. Kasette eski Genelkurmay başkanlarından Org. İsmail Hakkı Karadayı, birisine, cumhurbaşkanlığı sürecinde neler yaptığını anlatıyordu. Başbakan'ın Davos çıkışına

denk geldiği için kamuoyunun çok da tartışamadığı bu kaset, Sami Hoştan gibi içeride tutuklu bulunanların dışarıdakilere bir ikazı gibiydi.

Söze gelince herkes hukuk devletinde yaşamak istiyor, faili meçhul cinayetlerin üzerine gidilerek bunların engellenmesi çağrısında bulunuyor. Ama aydınlatmak için kim gayret ediyorsa ona karşı müthiş bir yıldırma, yıpratma operasyonu başlıyor. Bu işleri sulandırma çabaları aşikar hale gelince de, insanın aklında kocaman soru işaretleri doğuyor.

Abdi İpekçi, Uğur Mumcu, Çetin Emeç vs. bu cinayetlerin aydınlanmasını kim engelliyor ki?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ortadoğu'nun uyumsuzluk yasası

Mehmet Kamış 2009.02.07

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın Davos'taki tavrı, bazı İslam ülkelerinde medyaya pek yansımadı. Bütün dünyanın gündemine oturan bu harekete Batı'dan olumlu-olumsuz birçok tepki gelirken İslam dünyasındaki halk arasında da büyük bir coşkuyla karşılanmıştı. Bazı İslam ülkelerinin yönetimleri ve medyası ise bu konuya olmamış muamelesi yaptı. Bunun sebebi sadece Erdoğan'ın Hamas konusunda kendilerini çok zor durumda bırakan çıkışları değildi. İşin derinliklerinde çok daha farklı gerçekler yatıyor.

Ortadoğu'daki pek çok İslam ülkesinde denge, uyumsuzluk üzerine kuruludur. Yönetenlerle yönetilenler arasında çok büyük farklılıklar ve kavgalar vardır. Neredeyse bütün Ortadoğu ülkelerinde rejim krizleri yaşanır. Bu ülkelerde hep rejimi yıkmak istediği söylenen bir halk ve rejimin kimseciklere bırakılmaması gerektiğini savunan yöneticiler vardır. Bu ülkelerin en büyük gündemleri rejim meselesidir. Üretim, gelişme, refah, ilerleme gibi konular üzerine neredeyse hiç kafa yorulmaz. Sürekli toplumla kavga eden, onun tercih ettiği hayatı yaşamasına asla müsaade etmeyen ve kendi güvenlikleri için toplumu sürekli baskı altında tutan bu yöneticiler, belki bilerek belki bilmeyerek ülkedeki pozitif enerjinin berhava edilmesine sebep oluyor.

Ortadoğu'nun neredeyse bütün büyük ülke yöneticileri gücünü halktan almaz. Onların güçlerini yasladıkları çok daha farklı merkezler vardır. Bu konuda, sadece iki tane istisna mevcut. Birincisi Türkiye'deki AK Parti hükümeti ve onun başındaki Tayyip Erdoğan, ikincisi ise Filistin ve Hamas. Bu iki ülkeyi yönetenler gücünü sandıktan, dolayısıyla da toplumdan alıyor. Ortadoğu'nun genel yönetim stratejisi olan uyumsuzluğa, uymayan iki örnek öncelikle bölgedeki yönetimleri endişelendiriyor. Bu coğrafyada yöneticilerle toplumun uyum içinde bulunması, dünyadaki birçok akışın yönünü değiştirecek bir gelişme olacağı için doksan yıl önce Ortadoğu haritasını çizen ve uyumsuzluk stratejisine göre yöneticiler iktidara getirenlerin pek de hoşuna gitmeyecek bir durum. Ortadoğu, dünyanın en büyük yer altı zenginliklerine sahip olmakla birlikte, büyük yoksulluklarla mücadele ediyor. Petrol gelirleri küçük azınlıkların elinde ve bu küçük azınlıklar gelirlerinin büyük bölümünü Batı ülkelerinin ekonomilerine aktarıyor. Mesela Filistin'de bir çocuk beş dolara muhtaç iken, Manchester City gibi kulüpler için yüz milyonlarca dolar harcayabiliyorlar.

Türkiye, bölgenin en kritik ve en güçlü ülkesi. Yani uyumsuzluk stratejisinin en çok hayat bulması gereken ülkelerin başında yer alıyor. Ancak 2002 yılından beri AK Parti hükümeti işbaşında ve üstelik ikinci seçimlerde yüzde 47'lik bir oy ile yeniden iktidara geldi. Türkiye'deki toplum mühendisleri bu partiyi iktidardan uzaklaştırmak için 7 yıl içinde bir hayli oyun oynadı. Ülkeyi bir darbe sürecine hazırlamak için oynanan bütün

oyunlarda Ergenekon Çetesi kullanıldı. Ortadoğu'daki bu genel fotoğrafa baktığınızda Türkiye'nin iliklerine kadar işleyen bu örgütün yerli bir organizasyon olduğunu düşünmek tam bir saflık olur. Yüzlerine istedikleri kadar ulusalcı maskesi takmış olsunlar, Ergenekon Çetesi yürürlükte olan Büyük Ortadoğu Projesi'nin uyumsuzluk yasası için faaliyetini sürdürüyor. Bu yasayı bir kere daha hatırlayalım; 'toplum ile yönetim sürekli uyumsuz olacak ve ülke bütün enerjisini rejim krizleri üzerine sarf edecek.' Bu bir komplo teorisi değildir. Sadece mevcut durumdan yola çıkarak yapılmış bir tespittir. Ortadoğu'daki yönetimlerin ve Batılı güç merkezlerinin Hamas'tan bu derece nefret etmelerinin altında, İsrail'e fırlatılan ve kimseye bir zararı dokunmayan roketler yatmıyor. Hamas'ın en büyük tehlikesi topluma dayalı bir yönetim olması. Hamas'ın şiddet yanlısı gibi bir görüntü vermesi onlar için çok önemli bir can simidi. Eğer Filistinliler asıl düşmanlarının 'şiddetle özdeşleşme' imajı olduğunu anlayıp ondan kararlılıkla uzaklaşırsa, Ortadoğu dengeleri yenilenebilir.

Ama asıl, demokratik bir Türkiye, Ortadoğu'daki bu kanlı çarkı ters yüz edebilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

29 Mart yerel seçim olmaktan çıktı

Mehmet Kamış 2009.02.11

Seçimler yaklaştıkça yolsuzluk dosyaları havada uçuşmaya başladı. Bazen incir çekirdeğini doldurmayan haberler, 'büyük yolsuzluk' diye veriliyor ve seçim yaklaştıkça muhalefetin en önemli kozu oluyor.

Bu haberlerin detaylarına indiğinizde, büyük çoğunluğu için 'iyi de ne var bunda?' demekten kendinizi alamıyorsunuz. Bu bilgilerin bazılarının bürokrasideki küskünlerden sızdırıldığını tahmin etmek zor değil. Seçim sürecinde beklentilerini bulamayanlar öfkesini, elinde tuttuğu ve kendince yolsuzluk olarak düşündüğü işleri diğer partililere vererek dışa vuruyor. Kendi değerinin farkına varmayan partisini cezalandırmayı deniyor.

Seçimlerdeki en büyük çekişme, hiç kuşku yok ki büyük şehirlerde olacak. Gözler İstanbul, Ankara, İzmir ve Diyarbakır'ın üzerinde. Kamuoyu yoklamaları İstanbulluların mevcut başkan Kadir Topbaş'ın çalışmalarından memnun olduğunu gösterse de CHP seçime iddialı hazırlanıyor. Ancak CHP'nin adayı Kemal Kılıçdaroğlu hâlâ şehrin sorunlarını çözecek bir başkan olmaktan çok, koltuk altında bürokrasiden sızdırılmış yolsuzluk dosyalarıyla gezen bir araştırmacıya benziyor. Başkan olacağına kendisi de inanmıyor. Belki de seçim stratejisi "hükümete ne kadar zarar verirsem yanıma kârdır" üzerine kurulu.

AK Parti için en büyük tehlike küskünler. Bu süreçte hangi sebepten olursa olsun, oyundan düşmelere müsaade edilmemesi gerekir. Kamuoyu yoklamalarında yerel seçimlerde halkın iktidara teveccüh ediyor olması AK Parti'nin işini daha da zorlaştırıyor. Unutmamak gerekir ki insanın en zayıf olduğu an kendini çok güçlü hissettiği zamandır.

Seçim sürecinde kilit partilerden birisi Saadet Partisi olacak. AK Parti ile kavgası olanların, can simidi diye sarıldıkları partilerin başında geliyor. AK Parti'den aday gösterilmeyenlerin B planı olarak tercih ettikleri parti olarak göze çarpıyor. Medya da ona büyük önem veriyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi başkan adaylarını Star TV ekranlarından canlı olarak açıklamaları oldukça ilginçti. Haberin başlangıcında ise; Saadet Partisi'nin bu seçimlerde ne kadar başarılı olacağı uzun uzun anlatıldı. Söz konusu haber kanalının muhtemel hesabı Saadet Partisi'nin mümkün olduğu kadar çok oy tırpanlaması üzerine kurulu. 28 Şubat sürecinde ağza alınmadık iftiralarla karaladıkları parti konusunda bugün farklı bir strateji yürütüyorlar.

Saadet Partisi'nin, küskünlerin gittiği bir parti olması kadar, bazı medya gruplarının büyük oyununda rol alması da çok yanlış. Bu anlamda Türkiye'de oynanan bütün oyunların farkında olacak birikime sahip Numan

Kurtulmuş yönetiminin, bu medya gruplarının oyununa gelmeyeceğini bilmek güzel.

29 Mart, her ne kadar yerel seçim olsa da, aynı zamanda referanduma dönüştü bile. Şüphesiz mahallî adayların bölgelerindeki etkinlikleri seçimleri bir hayli etkileyecek. Ancak muhalefetin, 29 Mart seçimlerindeki genel fotoğrafı iktidarı topal hale getirmek adına kullanacağı aşikâr. Ergenekon'a sağından solundan batmışlarla tam göbeğinde olanların bütün ümidini 29 Mart seçimlerine bağladıkları kesin. Bu nedenle toplum tam bir medyatik illizyonuna tabi tutuluyor. Ellerinde televizyon ve gazeteleri olanlar her haberden bir tavşan çıkaracaklarını düşünüyorlar. Bereket ki toplum bunlara kanmıyor ve bu medya grupları kimi tutuyorsa onlar kaybediyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kandan beslenenlerle, göz pınarları kuruyan anaların mücadelesi

Mehmet Kamış 2009.02.18

Türkiye iki büyük eksenin kavgasına şahit oluyor. Bir tarafta statükocular, diğer yanda değişimciler. Bir tarafta kriz ve gerginlik merkezli bir Türkiye görmek isteyenler, diğer tarafta ülkenin enerjisinin gelişmeye ve üretime yönelik harcanması gerektiğini savunanlar.

Bir tarafta kan ve terörden beslenenler, diğer tarafta ağlamaktan göz pınarları kuruyan analar. Bir yanda Ergenekon ve PKK, diğer yanda demokrasi ve insan hakları...

Ergenekon'un başını çektiği bir çete sürekli gerginlik, rejim krizleri ve terör üretiyor. Sürekli olağanüstü hallerin devam etmesini, 'ülke bölünüyor, şeriat geliyor' korkularının artmasını istiyor. PKK ile Ergenekon arasında nasıl bir organik ilişki var bilinmez ama ikisinin de aynı tarz bir ülke istediklerinde şüphe yok. İkisi de gerginliğin sona ermesinden ve kanın durmasından büyük kaygı duyuyor. İkisi de çözümden değil çözümsüzlükten yana.

30 yıl ülkeye kan kusturan bu terörün, 30 yıl hatta 50 yıl daha devam etmesini, Türkiye'nin terör belasından başını kaldıramamasını istiyorlar. Başkalarının hayatları üzerinden yürüttükleri bu oyunda nasıl olsa suyun başındakilere bir şey olmuyor. Yaşanan son yargı sürecine kadar, hem Ergenekoncuların hem de PKK'yı yönetenlerin başına nasıl olsa bir şey gelmiyordu. Bu kavganın diğer tarafında ise ülkedeki ve bölgedeki bütün problemleri kavga ve şiddetsiz çözmek isteyenler var. Gerginlikten bıkmış, rejim krizlerinden sıtkı sıyrılmış bu kesim fiilen barıştan yana. Bu, 'barıştan yana olmak' sözü öylesine iğdiş edilmiş bir kelimedir ki bunu her olur olmaz yerde kullanmak doğru değil tabii ki. Bütün terör örgütleri, bütün katiller konuşurken barış için kelimesini başa alarak konuşurlar. Sonuçta binlerce kişi barış adına(!) katledilir. Ancak bizim bahsettiğimiz, 'barıştan yana olmak' öyle bir barıştan yana olmak değil. Bunu isteyenler de, Kürtlerin en makul taleplerini terörize ederek tartışılmaz kılanlardan değil. Hayatlarında karıncayı bile ezmekten imtina edenlerden, şiddeti ve terörü mutlak surette reddedenlerden bahsediyorum. Bu kişiler bu kez Erbil'de toplandı. Türkiye'nin ve bölgenin en önemli entelektüelleri Kürt meselesini enine boyuna tartıştılar. Kürt gerçeğini, Kürt dilini yok saymadan var olan problemler için kafa patlattılar. Konuşmalara, tartışmalara şiddeti sokmadan, şiddeti asla savunmadan, Kürtlerin haklarını konuştular. Sakin ve dingin bir kafayla, devletlerin doğru ve yanlışlarını ele alıp yapılması gerekenler üzerinde durdular.

Erbil'de şiddetsiz bu tartışmalar olurken DTP Eşbaşkanı Ahmet Türk'ün de kamuoyuna açıklamaları oldu. 'AKP'ye verilecek her oy savaşa verilen oylardır' sözünü tekrarladı. Daha sonra DTP, önceki gün Diyarbakır'da

olduğu gibi gösterilerin devam edeceği açıklamasını yaptı. Diğer eşbaşkan Emine Ayna da bu sürece dahil oldu: "Sayın Öcalan, İmralı'dan barış dediği sürece biz kendisini desteklemeye devam edeceğiz.''

Yani gerginlik tırmandırılmaya devam ediyor, kavgalar, hır gür olabildiğince artırılıyor. DTP'nin yöneticileri; bilmiyorum bunun farkında mısınız ama tam da Ergenekon'un istediği, hep olmasını arzu ettiği Türkiye böyle bir Türkiye. Hani bunu bilerek yapmıyorsanız, en azından bu oyunun farkına varmanız gerekmez mi?

Mehmet Ağar'ın kendisinden 'muhbirimizdi' diye bahsetmesinden sonra, 6 sayfalık bir mektup yazarak 'konuşurum' tehdidinde bulunan Yaşar Öz'ün söyledikleri hak ettiği gibi tartışılamadı maalesef. Öz mektupta, "16 yıl süren suskunluğumu bozup, adını terörle mücadele koyup benden rica ile ağırlıklı çıkara dayalı hangi kirli taleplerde bulunduklarını, benden nasıl devlet destekli eli kanlı taşeron yaratmak istediklerini bir bir anlatırım." dedi ve şu cümleleri yazdı: "Zor durumdaki ya da planlı zor duruma düşürdükleri kimlere yöneldiklerini, amaçlarını birer ikişer hayata geçirdikten sonra bu kez de taşeronlarını nasıl bir bir ortadan kaldırdıklarını açıklayacağım."

Ya bir dakika! Ne oluyoruz? Neler oluyor bu Türkiye'de? Kullanılan taşeronlar, sonra taşeronların ortadan kaldırılması vs. vs.

Ey Ergenekon ve PKK, yeter Kürtlerin ve Türklerin analarını ağlattığınız!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fotoğrafların iki yüzü

Mehmet Kamış 2009.02.21

Merkezi Amsterdam'da bulunan World Press Photo'nun her yıl düzenlediği fotoğraf yarışmasının bu yılki sonuçları geçtiğimiz günlerde açıklandı. Anthony Suau'nun 26 Mart 2008 tarihinde Amerika'nın Ohio eyaletinde çektiği ABD'deki ekonomik krizi anlatan siyah beyaz fotoğrafı birinci seçildi.

Worldpress Photo, 1955 yılından beri basın fotoğrafları ödülü veriyor. 52 yıldan beri düzenlediği fotoğraf yarışması World Press Photo'nun temelini oluşturuyor. Yarışma bütün profesyonel yarışmacılara açık. Tek bir kareyle yarışmaya katılmak mümkün olduğu gibi portfolyolarla (seri fotoğraflar) da katılmak mümkün. Her yıl 13 kişiden oluşan bağımsız bir jüri 9 ayrı kategoride ajanslar, basın fotoğrafçıları, gazeteler ve dergilerden gönderilmiş eserleri değerlendiriyor. Merkezi Amsterdam'da bulunan World Press Photo'nun 13 kişilik seçici kurulunda Türkiye'den de bir isim var; Ayperi Karabuda Ecer.

124 ülkeden katılan binlerce fotoğraf arasından Anthony Suau'yu birincilik kürsüsüne çıkaran World Press Photo'nun seçici kurulu, en iyi basın fotoğrafının yanı sıra 10 ayrı dalda 27 ülkeden toplam 63 fotoğrafa daha ödül verdi. Bu fotoğraflarda en dikkat çekici konuyu; Doğu'dan gelen fotoğraflarla Batı'dan gelenler arasındaki farklar oluşturuyor. Batı dünyasından gelen fotoğraflarda hayatın neşesi, kendi aralarında yaptıkları kansız mücadeleler, futbol müsabakaları, sporcuların rekor denemeleri vs. gibi konular yer alıyor. Batı'dan gönderilen en dramatik kareler, başta ABD olmak üzere birçok ülkede yaşanan ekonomik krizi anlatıyor. Doğu'dan gelen fotoğraflarda ise hep kan ve gözyaşı var. Savaşlar, ağlayan insanlar, korkudan gözleri faltaşı gibi açılmış çocuklar, evleri kurşunlardan kevgire dönmüş aileler, genç ölümler ve yoksulluk Doğu'dan gelen karelerin genel havasını yansıtıyor. Hele AFP muhabiri Walter Astrada'nın Kenya'da çektiği bir kare var ki, hakikaten insanın canını acıtıyor. Yüzü gözü kan çanağına dönmüş bir sivilin suratına postalıyla basan bir askerin görüntüsü ve o sivilin yüzündeki ölüm korkusu insanın kanını donduruyor.

Böyle bir yarışmanın bütün dünyadaki sorunları total olarak görmek bakımından çok önemli bir işlevi var. Bir bilgisayar ekranından El Salvador'daki şiddeti, dünyanın herhangi bir yerinde mültecileri, Kenya'daki iç çatışmaları, Gürcistan'daki savaşın şiddetini, dünyanın herhangi bir köşesindeki ölümleri, depremleri, kişisel hikâyeleri görmek mümkün. Dünya buradan bir yönüyle milyonlarca olayın yaşandığı çok büyük bir mekan, bir yönüyle de ellerimizin altına alabileceğimiz kadar küçük görünüyor. Haber ve fotoğraf işte bunun için çok önemli, ne kadar çok doğru bilgi sahibi oluyorsak dünyadaki dönen dolapları da o kadar iyi anlayabiliyoruz.

Sadece World Press Photo yarışmasında değil, Reuters'den, AFP'den, AP'den gelen fotoğraflarda da bu ayrımı görmek mümkün. Doğu'dan ve Batı'dan gelen fotoğraflar birbirinden her zaman farklılık gösteriyor. Doğu'da çekilen fotoğraflar hep acıyı resmedip, hayatın neredeyse hiçbir kıymeti olmadığını kare kare anlatırken, Batı'da çekilenler bunun tam tersini ortaya koyuyor... Doğu'da yaşanan can kayıpları Batı'da yaşansaydı dünyanın seyri böyle mi olurdu acaba? diye sormaktan kendinizi alamıyorsunuz. Batı'da insan hayatının bu kadar kıymetli olması çok güzel de, Doğu'da niye bu kadar ucuz? Dünyanın en büyük sorunu bu aslında...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Sıkı rejimci'lerin ateşine odun taşımak

Mehmet Kamış 2009.02.25

DTP yine statükonun istediği bir hamle daha yaptı. Partinin Eşbaşkanı Ahmet Türk, Meclis grup toplantısındaki konuşmasının bir bölümünü Kürtçe yaparak devletin sinir uçlarına bir mesaj gönderdi.

'Rejim elden gidiyor'cular, 'bu kadar özgürlük verirseniz sonu işte bu olur' diyenler sahnedeki yerini almakta gecikmedi. Ahmet Türk'ün çıkışını, devletin sinir uçlarını harekete geçirmeye yönelik bir davranış olarak görmek mümkün. DTP, AK Parti'nin yaptığı her hamleye ortalığı germekle karşılık veriyor. Hükümetin çabalarına pozitif yaklaşarak çözüme katkıda bulunmak yerine, 'sıkı rejim'cilerin ateşine odun taşımaya devam ediyor. Ahmet Türk'ün bu hareketine birtakım medyanın 'rejim elden gidiyor' tarzında yaklaşması da düşüncelerimizi teyit ediyor. Futbolda bu tarz oyuna 'doldur-boşalt' diyorlar.

Ahmet Türk'ün Meclis'te Kürtçe konuşmasının hiçbir mahzuru yok, bunlar rejimi yıkmaz, bilakis güçlendirir. Ancak zamanlaması ve tarzı bakımından değerlendirdiğinizde çok provokatif ve daha çok siyasî hesaplar gözetilerek yapılan bir eylem gibi duruyor. DTP, Kürt meselesinin çözülmesinde iyi niyetsiz davranıyor. Gerginlik ve sinir uçlarına vuran tarzından ısrarla vazgeçmiyor. Kürtlerin bu ülkede daha mutlu yaşamasını sağlamaktan çok, 'bu sorunun çözülmesi için siyaseten bize haraç vermeniz gerekiyor' modunda. Kürtlerin siyasi yoksulluğu üzerinden politikada var olma kavqası veriyorlar.

Türk'ün bu çıkışı; AK Parti politikalarının başta Diyarbakır olmak üzere Güneydoğu'da çok ciddi yansımalar bulduğunu da gösteriyor. Bu nedenle DTP karşı bir hareketle AK Parti'nin Güneydoğu'daki rüzgarını kırmayı hedefliyor.

Bir kere daha tekrar etmekte fayda var, insanların anadiliyle konuşma yapmasının hiçbir problemli tarafı yok. Böylesi bir özgürlük, karın güneşin karşısında erimesi gibi ayrılıkçı düşünceleri de eritip bitirecektir. Rejim için en büyük can güvenliği özgürlüktür. En büyük tehlike ise eli sopalı ceberut yasakçı devletçiliktir. Ama burada üslup ve kastın önemi çok büyük. Sorunu çözmek mi istiyorsunuz, yoksa bu kavganın sürekli var olması için provokasyon mu yapıyorsunuz?

Önceki gün Mahsun Kırmızıgül'ün yönetmenliğini yaptığı Beyaz Melek filmini bir kere daha izledim. Hatırlayacaksınız, orada, görmeye alışmadığımız bir Güneydoğu ve Kürt görüntüsü vardı. Başkası için varını yoğunu ortaya koyan, yardımsever insanları anlatıyordu bu film. Gerçekten de misafirperver, saygılı, diğergam bu insanların modern çağın problemlerine söyleyecekleri ne kadar da çok sözü var aslında. Ama Kürtlerin kamuoyundaki imajı böyle mi? Güneydoğu sürekli kavga, şehit haberleri, gösteriler ve kargaşa ile anılıyor. Gerçeklerle ne kadar da ters bir imaj oysa ki... Bu imajın oluşmasında en büyük günah PKK'ya ait değil mi? DTP de bu imaja su taşımıyor mu?

DTP şunu görmeli ki, bu ülke her geçen gün özgürlüğü daha çok benimsiyor. İnsanların anadilleriyle konuşmasının en doğal insan hakkı olduğunu herkes anlıyor. Yasakçılara ve rejim koruyucularına kimse prim vermiyor. Olağan bir ülkede her şey doğal haline dönüyor. Şunu herkesin anlaması lazım, terör ve gerginlik politikası 30 yıldır Ergenekoncuların işine geliyor. Bu terörü bahane ederek üzerimizden demir yumruğu kaldırmak istemiyorlar. Eğer Güneydoğu'daki sorunları çözmekte samimiyseniz bunun farkına varın ve bu provokatif tavırlardan vazgeçin artık.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Artık yutmuyoruz

Mehmet Kamış 2009.03.04

Gerçeğin günün birinde ortaya çıkma gibi kötü bir özelliği vardır. Bütün göz boyamalar, aldatmalar, provokasyonlar, gün gelir açığa çıkma ihtiyacı hisseder. 28 Şubat ve sonrasında yaşanan gerçekler de üzerinden daha 12 yıl geçmeden bütün çıplaklığıyla önümüze serildi.

Gazetelerin sayfa sayfa yazdıkları yalanları, gazete yöneticileri, yüzlerinde herhangi bir sıkılma ibaresi olmadan bugün itiraf ediyor. Bugün artık, gazete ve televizyon haberlerini nasıl da yalanlar üzerine kurguladıklarını çok daha net biliyoruz. Gerçi bütün olanları o dönemde de biliyorduk ama itiraf etmeleri, olayı daha da çarpıcı hale getiriyor. Bu haberleri bazen baskıyla yapmak zorunda kalmış olsalar da çoğunluğu gönüllü bir yalancılıktı.

Omuz başlarında bir sürü yıldız taşıyan koca adamların nasıl bir cebirle provokatif eylemler yaptırdıklarını, bütün enerjilerini iç politik atraksiyonlara harcadıklarını kendileri itiraf ediyor. Tarih onları alelacele tasfiye etmiş olsa da bereket o dönemin aktörleri hayatta ve her şeyi birer ikişer anlatıyorlar. 12 Eylül öncesi, teknoloji bu kadar gelişmemişti, bu kadar farklı yayın organı yoktu. O nedenle 12 Eylül sürecindeki kontrgerilla faaliyetlerini, provokatif tezgâhları çok net göremiyoruz. Ama ben inanıyorum ki; o dönem de en az '28 Şubat' kadar tasarlanmış bir süreçti.

28 Şubat'tan bu yana deşifre olan gerçeklere baktığınızda 'Her şey ne kadar da tasarlanmış' diye düşünüyorsunuz. O dönemin en önemli imaj casusu Ali Kalkancı'nın bugün captagon imalatından yakalandığını gördüğünüzde, bütün sahtekârlığı daha iyi anlıyorsunuz.

O dönemin bütün hortumcularının aile fotoğrafında yer aldığını da hiç ama hiç unutmamak gerekir. Bugün TMSF'nin gıdım gıdım kurtarmaya çalıştığı 47 milyar dolar o dönemde hortumlanmıştı. Dünyanın en zengin generalinin de 12 Eylül ihtilalinin bir eseri olduğunu unutmamak lazım. İki dudak arasından çıkanın hüküm olduğu her ülkede, her rejimde yolsuzlukların, hırsızlıkların bini bir paradır. Konumuz şimdilik bu değil.

Bu dönemde ekser çoğunluğun evleri arandı, yurtları basıldı, partileri kapatıldı, üniversitelerden kovuldu ya da girmesi engellendi; yalan haberlerle sürekli iftiralara maruz kaldı. Onlara zenci ya da mülteci muamelesi yapıldı.

Ve bu ülkenin yerlileri, ölümden öte köyün olmadığını anladı. Bunun içindir ki 28 Şubat, Türkiye'deki demokratikleşmenin en önemli virajlarından birisidir. Yıllarca Menderes'in darağacındaki fotoğrafıyla bütün siyasîleri yola getiren güce karşı toplum 'yeter artık' demeye başladı. İşlemediği suçlardan dolayı sürekli cezalandırılmaya, sürekli zan altında tutulmaya, sürekli fatura ödemek zorunda bırakılmaya 'dur' dedi. 28 Şubat, insanın canına tak ettiği ve topun artık yere değdiği bir süreçti. Bundan sonradır ki, insanlar konuşmaya başladı. Dönemin içişleri bakanı Meral Akşener'in o dönemdeki cesur duruşu, korkutma politikasını fiilen bitirdi.

367 krizi ve ardından kapatma davası, bu sürecin son çırpınışlarıydı. Milletin gözünün içine baka baka Anayasa'da hiç olmayan bir madde eklediler. Ona milletin tokadı bir hayli şiddetli oldu. Sonra yüzde 47 ile iktidara yeniden gelmiş iktidar partisini kapatmayı denediler. Türkiye'ye on milyarlarca dolara mal olan kapatma davası da hiçbir somut delile dayanmıyordu. Ülke bu badireleri de atlattı. Artık Türkiye bu tezgâhları bir daha yutar mı dersiniz? Ben söyleyeyim; yutmaz. Yutmuyoruz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arsiv bağlantısı)

Ötekilerin Ahmet Kaya'sı

Mehmet Kamış 2009.03.07

Topraktan yani Anadolu'dan gelmişti. Asi, hırçın, dik başlıydı. Bu ülkede yaşanan her şeyle yoğrulmuştu. Acıyla, yoksullukla, itilmişlikle.

Acı çekmek özgürlükse / Özgürüz ikimiz de / O yuvasız çalıkuşu / bense kafeste kanarya.

Tam da yüreklere değen bir sesi vardı. Sağcısı, solcusu, dindarı, Kürt'ü, Türk'ü, Alevi'si herkes onda kendinden bir şeyler buluyordu. Her ne kadar solcular sahiplense de Ahmet Kaya sağcının, solcunun, Kürt'ün, dindarın yani 'öteki'nin sesiydi. Bilyelerini, topacını, kiraz ağacında yırtılan gömleğini, çocukluğunu, akvaryumunu, kanaryasını arayanların, hayatları heba edilmiş 'yitik kuşakların' diliydi.

Bu sesin; bir iftira haberle Türkiye'den kopartılmasının ardından tam 10 yıl geçmiş. 1999 Şubat ayında, Magazin Gazetecileri Derneği'nin ödül töreninde Kürtçe bir şarkı söyleyip ona da klip çekeceğini belirtince Ahmet Kaya'ya karşı medyatik linç kampanyası başlatılmıştı. Bu olaydan iki gün sonra Hürriyet gazetesi sekiz sütuna bir manşet atmıştı. 'Ayıp ettin gözüm' başlıklı haberde Ahmet Kaya'nın, Apo ve Kürdistan haritasının önünde çekilmiş bir fotoğrafı yayınlandı. Görüntünün 1993 yılında Kürt İşadamları Derneği'nin Berlin'de düzenlediği bir konserde çekildiği anlatılıyordu. Haberde salona giren herkesin üzerindeki kayıt cihazlarının elinden alındığı, sadece bir Alman kameramanın çekim yaptığı, daha sonra PKK'lıların bu kaseti de Alman kameramanın elinden aldığı ifade ediliyordu. Yani o fotoğraftan başka, bu konseri ispat edecek bir şey yoktu. Eşi Gülten Kaya, Ahmet Kaya'nın Türkiye'yi terk etmesine neden olan bu manşetle ilgili dava açıldığını, davaya bakan mahkemenin bu fotoğrafı defalarca istemesine rağmen, fotoğrafın getirilmediğini; çünkü hakikaten montaj bir görüntü olduğunun tespit edildiğini söylüyor. Fotoğrafın aslını göremeyen mahkeme de Kaya'yı beraat ettirmek zorunda kalıyor.

Ahmet Kaya, kendisine uzatılan her mikrofona ülkesini çok sevdiğini, vatanın bölünmesi düşüncesine şiddetle karşı çıktığını söyledi. Gurbette vatan özlemiyle öldüğünde ise hayatının daha baharındaydı. Can Dündar'ın hazırladığı Aynalar programında şunu söylüyordu: "Ben ölürsem istediğim tek şey var; ardımdan bu ülkeyi sevmedi, demesinler. Ben bu ülkeyi çok sevdim."

Göğsüm daralıyor / yüreğim kanıyor/ olmasaydı sonumuz böyle.

Geçtiğimiz hafta, Ahmet Kaya şarkılarının arkasındaki isim Yusuf Hayaloğlu da öldü. Ahmet Kaya'dan sonra Yusuf Hayaloğlu'da bu ülkenin ölü sevicileri için iyi bir malzeme haline geldi.

Ahmet Kaya'ya yapılan medyatik lincin daha büyüğüne birkaç ay sonra Fethullah Gülen Hocaefendi de maruz kalacaktı. 1999 yılındaki fotoğrafa bugünden baktığınızda aynı çetenin iftiralarıyla karşılaştığını görebiliyorsunuz. Bugün Ahmet Kaya'nın ardından ağıt yakan, onun için program yapanların 1999 Haziran'ında Fethullah Gülen Hocaefendi'nin maruz kaldığı iftira kampanyasının düğmecisi olması çok garip.

Biz öldürüp ardından ağlamayı mı seviyoruz, yoksa katil karası yüreğimizin karanlığını örtmek için ağlıyor gibi mi yapıyoruz, tam emin değilim. Bu adamlar darbeciliğini demokrat görüntüyle örtmeye kalksalar da Perihan Mağden bunlar için çok güzel bir tabir kullanıyor: "Kibar faşist"ler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon daha önce çözülseydi

Mehmet Kamış 2009.03.11

Dünkü Zaman gazetesinin manşetini okumuşsunuzdur. Haberde Ergenekon terör örgütünün Alevi-Bektaşi Federasyonu Başkanı Ali Balkız'ı öldürme planlarını ve bunu gören Balkız'ın nasıl dehşete düştüğünü çok iyi anlatıyordu.

Ali Balkız, kamuoyunda sivri çıkışlarıyla, Alevilikle İslam'ı birlikte anmayan bir isim olarak biliniyor. Balkız, Alanya'da yaptığı konuşmada, Ergenekon terör örgütünün Türkiye'de Alevi ve Sünnileri birbirine düşürmek için kendisine nasıl suikast planladığını, bu planları görünce nasıl dehşete düştüğünü anlatıyordu.

Bu tür provokatif suikastlar Türkiye'nin yabancı olmadığı bir konu. Türkiye, zaten bu tarz provokatif eylem ve buna bağlı gazete manşetleriyle yönetilmeye alışmış bir ülke. Hatta ülkemizin son 40 yıllık tarihini faili belli olmayan ama sonucunda mutlaka siyasî dönüşümler elde edilen cinayetler tarihi olarak değerlendirmek mümkün. Türkiye'de bir karanlık el (ki o karanlık elin Ergenekon olduğu gün gibi ortaya çıktı) bu cinayetleri işliyor, bu provokatif eylemleri yapıyor, medya da bu değirmene durmadan su taşıyor.

Cumartesi günü yayınlanan yazımda da Ahmet Kaya'nın böyle bir medyatik lince tabi tutulduğunu yazmaya çalışmıştım. Bir okuyucu, o haberin detay belgelerini göndermiş. Bakın bu belgelerin detaylarında neler var. 14 Şubat 1999 tarihli Hürriyet gazetesinde yayınlanan haberden sonra İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi, Ahmet Kaya hakkında dava açıyor. İstanbul Emniyeti'nden, davaya delil teşkil edecek bilgi ve belgelerin toplanmasını istiyor. 25 Aralık 1999 tarihinde Hürriyet Gazetesi avukatı Aslıhan Dumlu imzasıyla İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne gönderilen yazıda "Hürriyet Gazetesi'nin 14.02.1999 tarihli nüshasında "Ayıp Ettin Gözüm" başlığıyla yayınlanan yazı ile ilgili olarak elimizde kaset, görüntülü ses bandı ve benzeri doküman bulunmamaktadır." deniliyor. Burada linç edilenin kimliği önemli değil, önemli olan, bu ülkede insanların nasıl yalan yere linç edildiğini göstermesidir.

Bu ülkede cinayetler tartışılıyor. Güneydoğu'da yaşananlar herkesin malumu. Geçmişte Uğur Mumcu öldürüldü, Turan Dursun, Bahriye Üçok gibi onlarca kişi, bir oyunun parçası olarak cinayete kurban edildi. Bu ülkede yaşayan ve Türkiye'nin sorunlarına kafa yorduğunu iddia edenler hiç mi bu konuyu irdeleme ihtiyacı hissetmez? Mesela kendini, gerçeği arayan entelektüel gibi gösteren Nuray Mert'in kendine böyle bir soru sorması gerekmez mi? Bu ülkenin faili meçhuller gerçeği ile Ergenekon arasında acaba bir bağlantı var mıdır diye insan merak etmez mi? Aileye kabul edildi diye birtakım gerçeklere gözünü kapatması mı gerekir? Bu ülkede Ergenekon üzerinden birileri tartışılacaksa, bu herhalde Fethullah Gülen olmamalı. Bilmem farkında

mısınız, bu Ergenekon denen örgüt Türkiye'nin karanlık derin devleti. Cinayet, bombalama, medyatik linç, toplumsal provokasyon gibi suçların zanlısı. Entelektüellerden "mahalle karısı" ağzıyla yazılar yazmaları yerine bunları tartışmaya açmalarını beklemek çok mu büyük bir beklenti acaba?

Şu kadar köşe yazarı hâlâ sanki ilk kez Fethullah Gülen Hocaefendi dile getirmiş gibi 'GATAkulli' lafını konuşuyor. Nedense bütün Türkiye'nin gözünün önünde göstere göstere yapılan 'Gatakulli'yi kimse konuşmuyor. Bu kadar suçla itham edilen insanların birer ikişer salıverilmesi, üstelik internetlere düşen konuşma kasetlerinde söyledikleri vahim sözlere rağmen salıverilmesini hiç tartışmıyorlar.

Neyse, filmin başına dönersek Ali Balkız'a çok geçmiş olsun. Ergenekon daha önce deşifre edilseydi, belki de Uğur Mumcu'lar, Turan Dursun'lar da yaşıyor olacaktı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ordu, kendi içindeki ayrık otlarından rahatsız

Mehmet Kamış 2009.03.14

Malatya'daki Zirve Yayınevi'nde işlenen cinayetler, dönemin jandarma bölge komutanına kadar uzandı.

Teknik takipte emekli Albay Mehmet Ülger'in Ergenekon sanıklarıyla görüştüğü ortaya çıktı. Albay'ın tutuklanmasında, gelen ihbar mektubunun ve Ergenekon sanıklarının polise verdiği ifadelerin de etkili olduğu belirtiliyor.

Sosyolojik altyapısı bulunmayan bu cinayetin, provokatif olduğu önceden belliydi. Sosyolojik altyapısı yok; çünkü yıllarca farklı etnik ve inanç yapısına sahip şehir halkı, birlikte barış içinde yaşamayı başarmıştı. 1915 yılındaki tehcirde bile Hrant Dink'in deyimiyle Ermenilerin en çok korunduğu şehirdi Malatya... Türklerin, Kürtlerin, Sünnilerin, Alevilerin ve az da olsa Ermenilerin yaşadığı bu şehir, 12 Eylül öncesinde bütün gayretlere rağmen etnik çatışmaların yaşanmadığı bir yerdi. Çok farklı düşüncelerin neşet ettiği ama asla başkasına müdahale şekline dönüşmediği bir ildi Malatya. O nedenle bırakın vahşice cinayet işlenmesini, farklı düşünceye fiilî müdahale bile edilmesi düşünülemezdi. Bu cinayetin provokasyon olduğu, tertip olduğu o günden belliydi zaten.

Hatırlayacaksınız; Hrant Dink cinayetinin ardında da Trabzon Jandarma Bölge Komutanı Ali Öz'ün kasta varan ihmalleri çıkmıştı. İnsan bir an düşünüyor; lafa geldiğinde bu ülkeyi herkesten çok sevdiğini söyleyenler, Türkiye'yi uluslararası arenada çok zor duruma düşürecek cinayetlerin işlenmesinde niye önayak olurlar ki? Ayrıca çok farklı etnik ve inanç yapısına sahip bu ülkede, böylesine provokatif eylemlerin toplumsal barışı ve ülke birliğini nasıl da allak bullak edebileceğinin farkında değiller midir? Malatya ve Trabzon gibi son derece hassas coğrafyalarda güvenlikten sorumlu komutan olarak görev yapanların, bu cinayetlerle ilişkisinin bulunduğunun iddia edilmesi bile ne kadar vahim bir durum.

Bu tür provokasyonlar, eskiden de yapılır, ancak kimse bilmezdi. Yapılanlar ispat edilemez, bazı bilgiler iddiadan öteye gitmezdi. Oysa şimdi teknik çok gelişti. Yaptığın her yamuk işin izi bir yerlere bulaşıyor ve birisi göz yumsa başkası yummuyor. Yani anlayacağınız, toplumsal provokasyonlara girişmek eskisi gibi kolay değil. Bazı dış güç merkezlerinin; içerideki bazı uzantıları kullanarak Türkiye'yi şartlara uygun hale getirmesi eskisinden çok daha zor. Dedim ya, hem teknoloji çok gelişti, kimin ne yaptığını tespit etmek çok kolay, hem de toplum bu konulara çok daha şüpheci bakıyor.

Türkiye, toplum olarak hızla gelişiyor. Çağdaş ülkelerdeki demokratik düzeye hızla ilerliyor. Şüphesiz TSK, bu ülkenin en önemli çivilerinden birisi. Onu kesinlikle yıpratmamak lazım. Öncelikle ordu mensuplarının bu kurumu yıpratmamak için çok dikkatli davranması gerekir. Şener Eruygur, Hurşit Tolon, bir suç şebekesinin üyesi olmaktan yargılanıyor. Levent Ersöz'le ilgili iddialar ortada. Zirve Yayınevi ve Hrant Dink cinayetlerinin arkasından jandarma bölge komutanlarının adı çıkıyor. Belli ki ordu içinde Türkiye'yi karıştırmak için bazı mihraklarla dirsek temasında olanlar var. Siz istemeseniz de toplum bunu konuşuyor. TSK'nın bir an önce bu tip insanlardan kurtulması gerekir. Şunu da belirtmekte yarar var. Bence TSK; mensupları arasında bu tür ilişkiler içine girmiş olanlardan çok rahatsız. Hem de herkesten daha çok rahatsız. Bu ayrık otlarının askeriyeden temizlenmesi için hiç olmadığı kadar destek veriliyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir ananın feryadı

Mehmet Kamış 2009.03.18

Dün Anadolu Ajansı'nın geçtiği çok güzel bir haber vardı. 29 Ocak 1983'te idam edilen dört gençten birisi olan Ramazan Yukarıgöz'ün ailesine yazdığı mektup, tam 26 yıl sonra annesinin eline geçmişti.

'Değerli anama...' diye başlayan mektubunda Yukarıgöz, şunları yazıyordu: "Beni cezaevinde ve dışarıda her zaman ve her yerde yanımda olarak hiçbir zaman yalnız bırakmadın. Sana olan borcum asla ödenmez. Burada şereflice yaşayıp şereflice ölerek sana olan borcumun bir kısmını ödemek istiyorum. Seni her zaman canından çok seven oğlun."

Ramazan Yukarıgöz, Türkiye'de uygulamaya konulmuş darbe oyununda rol alan küçücük bir figürandı ama o da herkes gibi ana kuzusuydu ve taşıdığı bir canı vardı. Bir avuç insanla, birkaç tane tabancayla darbe yapılabileceğine, Türkiye'ye sosyalist rejim getirilebileceğine inandırılmış gencecik bir delikanlıydı. Eylemi yaptığı gün 19, idam edildiği gün ise daha 21 yaşındaydı. 12 Eylül sürecinin kandırılmış bir ferdi, bir yitik kuşak çocuğuydu. Büyük ağaların iktidarı için gerekli olan bahaneydi Ramazan. Büyük ağaların ağızlarında tablet olarak çiğnediği gencecik bir hayat iksiriydi.

29 Ocak 1983 tarihinde Ömer Yazgan, Erdoğan Yazgan, Mehmet Kambur ve Ramazan Yukarıgöz, askerî rejim tarafından idam edildiler. Onları bu yola sevk eden, ellerine silah veren ve birkaç çakaralmaz ile bu ülkede ihtilal yapılacağına inandıranlara ise hiçbir şey olmadı. Bu idam edilenlerden geriye de yüreğinde hançer saplı analar kaldı.

Şiddet kullanan her hareketin arkasında provokatif amaçlar olduğunu düşünürüm. Türkiye'de silah sıkarak, silahlı mücadele ederek sonuca gidebilmiş hiçbir hareket yoktur. Hani olması da mümkün değildir. Bu ülkedeki terör eylemleri her daim siyasete şekil vermek için 'kullanılmıştır'. 22 Temmuz 2007 seçimlerinden önce neyi tartıştığımızı hatırlıyor muyuz? İsterseniz bir hatırlayalım...

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Anayasa Mahkemesi '367' diye bir ucube çıkarmış ve ülke, genel seçime gitme kararı almıştı. Halk, 'Sabih Kanadoğlu hukuk darbesi'ne fena halde içerlemiş ve cezasını sandıkta vermek için kolları sıvamıştı. İşte tam bu süreçte PKK eylemlerini arttırdı. Her gün bir şehit cenazesi geliyor, şehit cenazeleri bindirilmiş kıtalar tarafından hükümet aleyhine bir mitinge dönüştürülüyordu. O dönemdeki sloganları ve köşe yazarlarının sözlerini hatırlayın. Türkiye, seçimi bırakıp Kuzey Irak'a girmeli ve PKK'yı temizlemeli. Bu söz cenazelerde ve medyada ne kadar yükseliyorsa PKK da eylemlerini o kadar arttırıyordu. Ama başaramadılar. Türkiye seçimlere gitti ve bu oyuna çok şiddetli bir tokat vurdu. Daha sonrasını hatırlıyorsunuz. Bu bindirilmiş

kıtaların büyük bir oyun olduğunu Ergenekon soruşturmasıyla daha iyi anladık. Bugün baktığınızda Ergenekon'un Ramazan'ların, Necdet'lerin, Ömer'lerin, Mehmetçik'in kanıyla beslenen bir heyula olduğunu görüyorsunuz.

Mustafa Balbay'ın günlüklerinde bir ülkenin darbe sürecine nasıl götürüldüğünü çok daha iyi anlıyorsunuz; ama bu günlükler Türkiye gerçeğinin sadece küçük bir parçası. İstanbul Milletvekili Ufuk Uras'ın söylediği gibi Ergenekon soruşturması başladıktan sonra faili meçhul cinayetler bıçakla kesilir gibi kesildi. 29 Mart seçimlerine girerken her gün bir yerde mayına basıp şehit düşen askerlerin haberini almıyoruz. O cenazeler üzerinden siyaset yapılmıyor.

Oğlunun kendisine gönderdiği mektubu tam 26 yıl sonra alan anne Aysel Yukarıgöz'ün söylediklerinin altına yüreği olan herkesin imza atması gerekir. "Bunu alana kadar ölmedim, bunu yapanların yargılandığını görene kadar da ölmeyeceğim." diyor. Bu ülkenin bütün darbecileri yargılanmalı. Bunun için buyurun Ergenekon davasına...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dünyada ve Türkiye'de 28 Şubat'ın sonu

Mehmet Kamış 2009.03.21

Neoconların imajını yerle bir ettiği Amerika, başkanını değiştirdikten sonra İslam dünyasıyla barışma sürecine girdi. Hatırlayacaksınız Başkan Obama, 20 Ocak'taki yemin töreninde Müslümanlara özellikle seslenmiş ve 'karşılıklı çıkarlara ve karşılıklı saygıya dayalı yeni bir gelecek'ten söz etmişti.

Obama, başkanlık koltuğuna oturduktan sonra da ilk röportajını, Dubai'den Arapça yayın yapan El Arabiye televizyonuna vermiş, "Müslüman dünyasına karşı görevim; Amerikalıların sizin düşmanınız olmadığını iletmek." demişti. Barack Obama, "Bazen hatalar yapıyoruz, mükemmel değiliz; ancak bizim geçmişimize bakarsanız, Amerika'nın bir koloni olarak doğmadığını görürsünüz. Amerika ile Müslüman dünyası arasında sadece 20-30 yıl önce mevcut olan saygı ve ortaklığı yeniden oluşturamamamız için bir sebep yok." diye konuşmuştu. Obama, Müslümanlarla daha çok ilişki içinde olacağını, onlarla daha çok konuşacağını ve onları daha çok dinleyeceğini ifade etmişti.

Türkiye, 90'lı yılların ortasından sonra, dünya ise 11 Eylül 2001 tarihinden beri adeta 28 Şubat süreci yaşıyordu. Müslümanların töhmet altında tutulduğu ve yumruk ile sindirme yolunun tercih edildiği bu süreç, dünyanın ateşini bir hayli yükseltmişti. Türkiye'de olduğu gibi dünyada da Müslümanlar, işlemedikleri suçlarla itham edilmiş, sürekli zan altında tutulmuştu. İki süreç de elle tutulur deliller olmadan bir imaj kampanyasıyla hayat buldu. İki süreçte de hukuk askıya alındı; siyasî tercihler, hukuku esir aldı. Güç sahipleri demir yumrukla yönetmeyi denediler; korkutma ile insanların hizaya getirilebileceğini düşünüyorlardı. Üstelik tarihteki bütün güç sahipleri gibi gücü sonsuza kadar ellerinde tutacaklarını zannediyorlardı. Hatırlayacaksınız, neoconların dünyaya yumruk ile nizamat verme düşüncesinin neredeyse aynısı Türkiye'de uygulanmak isteniyordu. Konuşmaları internete düşen emekli Orgeneral Hurşit Tolon'un cümlelerini hatırlıyor musunuz? İstanbul Emniyet Müdürü'nü kastederek: "Celalettin'i, emniyet genel müdürünü sıkar yaa. Şeyi sıkar yaaa, Vali'yi. Bu telefonu açar bu ordu komutanı, yapmayın etmeyin, çıldıracağım, açar 'bana bak vali, o emniyet müdürüne söyle, ayaklarını keserim haa' der, tak kapatır." Yani 'korkutursun, hizaya gelir' demek istiyor. Celalettin Cerrah'ın yerine falan hakimi, filan siyasetçiyi ya da başka bir devlet yetkilisini koyun. Yani 'elimde silah var, herkes sağdan hizaya girsin yoksa sıkarım' mantığı. Sizce de Hurşit Tolon ve benzeri adamların tavrı neoconların üslubuna çok benzemiyor mu?

Irak işgalinin 6. yıldönümünü yaşadığımız bugünlerde neocon politikalarının dünyada tam bir fiyaskoyla sonuçlandığını görüyoruz. Şiddet şiddeti doğurdu. Demir yumruk milyonlarca masum insanın ölümüyle sonuçlandı, hâlâ kimin yaptığı tam olarak belli olmayan 11 Eylül saldırılarında da binlerce masum Amerikalı hayatını kaybetti. Amerika, bugün bu anlayıştan kendini arındırmaya çalışıyor. İKÖ Genel Sekreteri Ekmeleddin İhsanoğlu'nun kendisine gönderdiği mesaja cevap yazan Obama, "Hiç şüphem yok ki; görev sürem olan gelecek 4 yıl içinde daha güvenli bir dünyanın kalıcı olarak inşası için barış ve dostluk ruhu içinde el ele çalışabiliriz." diyordu.

Obama, bu anlayışı daha da pekiştirmek ve Müslüman dünyanın desteğini alabilmek için Türkiye'ye gelecek. Türkiye ise bağırsaklarındaki çeteleri temizlemeye çalışıyor, herkesin yerinin belli olduğu, elinde silah tutanların siyaset yapmadığı bir ülke olmaya çalışıyor. Ama bence hem dünyada hem Türkiye'de 28 Şubat mantığı can çekişiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ali Kırca'nın hakikate özür borcu var

Mehmet Kamış 2009.03.25

Mahmut Övür'ün, "Fethullah Gülen'le ilgili kasetleri Ali Kırca'ya Ergenekon sanığı servis etti" şeklindeki yazısının üzerinden tam dört gün geçti. Ancak bu konuda Ali Kırca'dan tık yok. Bu yazı yayınlandıktan sonra da bir cevap verir mi bilmiyorum ama kafayı kuma gömünce yeryüzündeki gerçeklerin değişmediğini bilmesinde yarar var.

Ali Kırca'nın çıkıp bir açıklama yapmasını, Mahmut Övür'e 'yazdıkların doğru değil' diyebilmesini bekliyoruz. Bütün kamuoyu Kırca'nın, "Benim ne Ergenekoncularla, ne iftiracılarla, ne de devletin içine sızmış çetecilerle işim yok. Ben kimsenin kullanacağı adam değilim." demesini bekliyor.

Mahmut Övür, 22 Mart tarihli Sabah gazetesinde yazdığı yazıda, '17 Haziran 1999 tarihinde Fethullah Gülen ile ilgili kampanyayı başlatan kasetleri, bugün Ergenekon'dan sanık olarak içeride olan Ergun Poyraz'ın Ali Kırca'ya getirdiğini' belirtti. Övür konuyla ilgili şu bilgileri verdi: ''atv Haber'in başında Ali Kırca vardı. Ben de henüz atv Haber'deki odamı terk etmemiştim. İşte o günlerde haber merkezine ilginç bir adamın elinde çantalarla sık sık gelip gittiğini görüyordum. Sima olarak tanımadığım bu adamı merak edip sordum. Adının Ergun Poyraz olduğunu söylediler. Poyraz, tarikatlar ve Refah Partisi ile ilgili yazılar yazan, kitaplar yayınlayan biri olarak biliniyordu. Ama atv Haber'de herkes ona "derin devlet"in adamı gözüyle bakıyordu. Onun geliş gidişlerinden sonra işte o meşhur kaset olayı patladı. Bu çok net biçimde bir 28 Şubat operasyonuydu. Yayınlanmasını da onlar sağladı."

Ali Kırca çok ilginç bir isim. 1969'da İlhan Selçuk gibi darbe hevesi kursağında kaldıktan sonra teğmen olarak ordudan atılmış, o da kapağı TRT'ye atmıştı. TRT Haber Dairesi başkanlığı bile yaptı. Haberleri sunarken duygu yüklemesi yapmayı çok sever. Dinlerken yalanın, riyakârlığın, sahtekârlığın hiç uğramayacağı bir ağız olduğunu düşünürsünüz.

Geçen gün Ahmet Kaya'nın arkasından da bir program yaptı. Bütün duygusallığını üzerine giyip bir Ergenekon operasyonuyla ülkeyi terk etmek mecburiyetinde bırakılan Ahmet Kaya'nın ardından bir sürü laf etti. Ne kadar sırma saçlı olduğundan, ne kadar badem gözlü olduğundan bahsetti de bahsetti. İyi reyting yaptığını sanıyorum. Bu ülkede öyle insanlar var ki kılıcı şiir gibi batırıyor. Öldürdüğü insanların ardından bir şair gibi ağıt yakıyor. Öylesine hüzün şarkıları söylüyor ki, insan 'iyi de bunu sen öldürmedin mi?' diye soramıyor bile.

Bunlar gerçeği arayan adam urbası giyseler de gün geliyor birisi bunların façasını öyle bir bozuyor ki, gerçekler bütün çıplaklığıyla gün yüzüne çıkıyor.

Ali Kırca'nın 28 Şubatçılarla işbirliği yaparak, onların getirdiği yalan yanlış haberlerle kampanyanın düğmesine basmasından sonra davalar açıldı, ancak hiçbir suç unsuru bulunamadı. Bütün mahkemeler, Fethullah Gülen Hocaefendi'nin suçsuzluğunu kanıtladı. Ama düğmecilerin hiç ama hiç yüzü kızarmadı. Her gün televizyonların karşısına geçip haber sunmaya devam ettiler.

Ali Kırca'nın çıkıp bu kasetleri Ergun Poyraz'dan, yani Ergenekon çetesinden almadığını açıklamasını bekliyoruz. Yoksa bu millet sesinin yettiği her yere onun sadece bir düğmeci değil aynı zamanda tetikçi olduğunu da anlatır. Gerçekler bunu yapmasına müsaade etmiyorsa o halde kamuoyundan özür dilemesi beklenir. Çünkü hakikate özür borcu var. Ama maşeri vicdan bu özrü kabul eder mi onu bilemem.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir sabah bir güvercin...

Mehmet Kamış 2009.03.28

Bir sabah bir güvercin / Boynu bükük ve gözü yaşlı / Giden savaşçıların ardından ağladı.Bazı insanlar dava adamı olarak doğarlar. Ve hep öyle kalırlar. Çok genç yaşlardan itibaren hayatın bütün cenderesinden geçip fırtınalı hayatın soğuk rüzgârlarına direnecek yürek geliştirirler.

Dünyanın problemleri onlar için yaratılmıştır. Hainler, alçaklar, onların yüreklerine derece kazandırmak için vardır. Onlar yorulmaz, korkmaz, endişeye kapılmaz, ölüm kaygısı hiç taşımazlar. Onların özel hayatları olmaz. Hapishaneler, onlar için var olmuştur, itilmişlik, dışlanmışlık onlar içindir. Onlar için han duvarlarında mısralar kazınmıştır.

Gönlümü çekse de yarin hayali / aşmaya gücüm yetmez cibali / yolcuyum bir kuru yaprak misali / huduttan hududa atılmışım ben.

Ama bunlar, onların hiç umurlarında olmaz. Sürekli üzerine benzin dökülen bir milletin selameti için koşturur dururlar. Evlat kokusuna, yâr kucağına ayıracak vakitleri yoktur.

Dava adamları, hayatı hep uzatmalarda yaşar. Bu Anadolu'nun kavruk delikanlısı, yitik kuşağın en müşahhas temsilcisi de hayatı uzatmalarda yaşıyordu. 12 Eylül öncesi nereden geldiği belli olmayan bir kurşunla da ölebilirdi ya da Mamak'ta işkence görürken... "Arkadan enseme vuruldu, kafam bir yere çarptı ve alnımdan aşağıya doğru ılık ılık kan aktı. Hakaret ede ede, vura vura götürdüler, ayakkabılarımı, çorabımı çıkarttılar. Bir kalasın üzerine sırtüstü yatırıldım ve iple bağlandım. Kollarım açık olarak, üzerime omuzumdan bir kalas bağladılar, -T- şeklini aldım. Bir sandalyenin üzerine çıkartıldım. Kalas tavanda bir yere çengellere asıldı, sandalye altımdan çekildi, havada sallanarak boşlukta kaldım. O şekildeyken elektrik verdiler. İşkenceden ziyade soyundurulmuş olmaktan etkilendiğim anlaşıldığı için, sonraki sorgulara soyundurularak alındım. Bir ara omuzuma bir ot yastık konuldu. Çok rahatladım. Herhalde birisi bana iyilik yaptı dedim. Ama bir müddet sonra yastık ağırlaştı... Dedim ki; "Şu yastığı öbür tarafa kor musunuz?" "Yasak lan!" dedi. Anladım ki yastık da işkencenin bir parçası. Yemek yok. Su içmek yasak: Bir, psikolojik baskı gerekçesi olarak. Bir de cereyana verildiğimiz için, vücut susuz kalıyor, ani bir su içme halinde iç kanamadan ölümler meydana geliyormuş." Ya da hain bir trafik kazası sonrası da göçebilirdi bu dağdağalı dünyadan. Onun yaşamasından rahatsız olan hainler bir kuytu yer bulurlardı uzatmaları bitirecek.

Bir coşku var içimde bugün kıpır kıpır / Uzak çok uzak bir yerleri özlüyorum / Gözlerim parke parke taş duvarlarda / Açılıyor hayal pencerelerim / Hafif bir rüzgâr gibi süzülüyorum / Ben sonsuzluğu düşünüyorum / Ey Sonsuzluğun Sahibi, sana ulaşmak istiyorum / Durun kapanmayın pencerelerim / Güneşi kapatmayın / Beton çok soğuk, üşüyorum.

Biliyor musun bu millet seni çok sevdi. Senin bilmediğin kadar çok sevdi. Milyonlarca insan gece yarıları kalkıp dua etti. Son dakikaya kadar gittiğine inanmadılar ve umutla bir haber beklediler. Artık ne Mamak var ne işkencecilerin... Çıktığın yolculuk içimizi çok acıttı ama yolun açık olsun. Melekler yoldaşın olsun. İnşallah bir daha hiç üsümezsin.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Milletin terazisi ya da Muhsin Başkan

Mehmet Kamış 2009.04.01

Siyasetçiler için iki şey; yaptıklarının hasılatı ya da aynası olarak değerlendirilebilir. Birincisi seçimler, ikincisi ise cenazeleri. Ama bence cenazeler bu hasılatın daha önemli göstergesidir. Bu milletin gönlündeki yerini bu iki şeyle ölçmek mümkündür.

Millet yine yaptı yapacağını... "Kafası çalışmıyor, göbeğini kaşıyıp oturuyor." diyenlerin yüzüne bir tokat daha vurdu. Mardinlisi, Kayserilisi, İzmirlisi, Malatyalısı, Trabzonlusu toplandı, irfan sahibi büyük bir bilge haline dönüşüp yine söyleyeceğini söyledi. Yine vereceği mesajı verdi.

Önce seçimlerde verilen mesaja bakalım...

Çok beylik bir söz olacak ama olsun; 29 Mart'ta demokrasi kazandı ve bize bütün iktidarların geçici olduğunu bir kere daha hatırlattı. İktidardan gitmenin iktidara gelmek kadar kolay ve olağan bir şey olduğunu gösterdi. Bu nedenle iktidara gelince burasının sonsuza kadar elde tutulacak bir yer olmadığını hiç ama hiç unutmamak gerektiğini yeniden öğretti. Millet AK Parti'ye çok açık bir dille "Yaptıklarından ve hizmetlerinden dolayı seni destekliyorum ama iktidar seni şımartmasın." dedi. Şüphesiz iktidar demek sadece Başbakan demek değil. Hükümet adına yetki kullanan herkese verdiği bir mesajdı bu. Yani büyükşehir belediye başkanlarına, ilçe belediye başkanlarına, belediye meclis üyelerine, milletvekillerine, parti teşkilatlarına...

AK Parti'nin kendisine oy kaybettiren, bundan önceki birçok politikası bence doğruydu. Güneydoğu'ya ısrarla hizmet götürmesi, TRT Şeş'i yayına başlatması, Antalya'yı ayağa kaldıracak birçok projeye imza atması çok doğru hareketlerdi. Ama Türkiye'yi tek bir insan ve bir büyük bilge olarak düşünmek ve verdiği mesaja toplamda bakmakta yarar var. Millet mesajında, "İktidarın geçici olduğunu hiç unutma ve hakkı temsil ederken firavunların özelliklerine asla tevessül etme." dedi. "Başkalarının üzerinde olabilir diye bakılacak birtakım özellikler sana yakışmaz." dedi.

Bu millet bir diğer mesajı da Muhsin Yazıcıoğlu'nun vefatı sürecinde verdi. Muhsin Yazıcıoğlu hayatı boyunca dosdoğru olmasının karşılığını siyaseten alamadı belki ama bundan önce sadece Özal'a nasip olan bir sevgi seliyle büyük göçe uğurlandı. Bu ülkedeki milyonlarca kişi onun için gözyaşı döktü ve hüsn-ü şahadet etti.

Dünkü cenaze töreni bu ülkede siyaset yapan, devlet adamlığı koltuğunda oturan herkesin kendi muhasebesini yapacağı bir cenaze töreniydi. Siz öldükten sonra nasıl anılacaksınız? Belki de hayatın en kritik sorularından birisi bu. Hayatınızı aile fotoğrafındakilere milletin parasını hortumlamakla mı geçirdiniz yoksa yetim hakkının 10 kuruşuna bile tenezzül etmeyecek kadar yiğit miydiniz? Hep haktan görünüp en kritik anda

yüzünüzdeki maskeyi düşürüp gerçek kimliğinize mi döndünüz? Yoksa hayatınız boyunca dosdoğru yaşayıp, dosdoğru mu öldünüz?

Millet bir büyük bilge adamdır. Kalbi kötü, niyeti bozuk insanların eninde sonunda maskesi düşüyor. Yıllarca sağın oylarıyla, demokrasi yolunda idam edilen Menderes'in adıyla politika yapacaksınız sonra Ergenekonculara alkış tutup askerin darbe yapmasını isteyeceksiniz. Yıllarca bu milletin başı örtülü analarının oylarıyla adam olacaksınız, sonra da onları Suudi Arabistan'a göndereceksiniz. Maskeniz düştükten sonra hadi bir seçime girin de o zaman bu milletin gönlündeki yerinize bakın. Ya da cenaze törenlerinize bakın!

Uğurlar olsun Muhsin Başkan. Allah'a emanet ol!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Müesses nizamın umurunda mı dünya!

Mehmet Kamış 2009.04.04

Mahalli seçimleri bitirdik. Ülkenin şehir ve ilçelerini beş yıl süreyle yönetecek başkanlar görevlerine başlıyorlar. Türkiye politikasını belirleyen devlet ve siyaset adamları sene başından beri gündemimizi bir hayli etkileyen bu seçimlerden alınacak bütün mesajları alacaklar şüphesiz.

Yeni süreçte Türkiye'nin bazı sorulara cevap vermesi gerekiyor. Bu sorulardan en önemlisi; ABD'nin muharip askerlerini bu bölgeden çekmesinden sonra ortaya çıkacak boşlukların nasıl doldurulacağı...

Ülkenin içinde çok ciddi bir kavga var. Darbecilerle demokratların ya da Ergenekoncularla demokratik seçimler sonucu yönetime gelenlerin kavgası! Bir bakıma Türkiye'deki kavganın galibi, biraz önceki sorunun cevabını da verecek.

Müesses nizama göre Türkiye, iç ve dış düşmanlarla çevrili olduğu için bütün gücünü, vaktini, enerjisini bu iç ve dış düşmanlarla uğraşarak geçirmeye mecbur. Kapıkule ile Habur sınırlarının dışında kalan coğrafyalar bizi ilgilendirmiyor. Ne Ortadoğu, ne Balkanlar... Dünyanın gidişinden bize ne!

Bu, Osmanlı'nın tarih sahnesinden ayrılmasından sonra yeni Ortadoğu haritasında bize biçilen görevdi. Bu görevin temelinde Türkiye'yi Ortadoğu petrollerinden uzak tutma politikası vardı. Daha doğrusu Osmanlı coğrafyasını birbirinden uzak tutmaya yönelik amaçlar güdülüyordu. Biz okullarımızda yıllar boyu 'Araplar bizi arkadan vurdu' hikâyesini okurken, Araplar da 'Osmanlı bizi sömürdü' hikâyesini dinledi. Bütün hikâyelerde Araplar pisti, Türkler Müslüman bile değildi. Ortadoğu'ya yeni harita çizenler, buradan fiziken ayrılırken, yerlerine bıraktıkları yöneticilere de bu haritayı mutlak surette koruma görevi verdiler. Bütün Ortadoğu ülkelerinde yönetim ceberutların ve azınlıkların eline verildi. Yani neredeyse hiçbir yönetim gücünü halktan almadı. Bu harita çizenlere göre bölgedeki yöneticiler kendilerinden başka bir yerden güç almaya başlarlarsa haritanın varlığı da tehlike altına girebilirdi. Zaten Türkiye'deki bütün darbelerin arkasında bu haritayı çizenler vardı. İktidar ne zaman halkın eline geçme temayülleri gösterse Türkiye'de darbe olurdu. Ülkede Lozan'ı koruma örgütleri var. Bu örgütler bilinçaltımıza her zaman 'Lozan giderse Sevr gelir'i işleyip durdular. Lozan'ı koruma örgütlerine derin devlet de denebilir. Mesela bütün ulusalcı akımlara bakın, onların asıl düşmanlarının Türkiye'nin kabuğunu kırmaya çalışanlar olduğunu göreceksiniz. Mesela Özal'a şiddetle karşıydılar. Yoksa, Türkçenin bir dünya dili haline gelmesi için çok ciddi gayretler sarf eden Fethullah Gülen'e, ulusalcılık adı altında niye düşmanlık yapılır? Bunun izah edilir bir tarafı var mıdır?

Ama her şeye rağmen bu ülke hızla değişiyor. Türkiye artık kafasını kaldırıp etrafına da bakmaya başladı. Toplum demokratik teamülleri ve yönetim biçimini bir hayli benimsedi. Türkiye artık ne yumuşak ne de sert demir yumrukla yönetilemiyor. Kısır çekişmeler içinde semboller kavgasına hapsedilmiş bir ülke olmaktan bir hayli yılmış durumda. Bugün Türkiye'nin önünde Kuzey Irak'ta, Suriye'de, Ortadoğu'da, Kafkaslar'da çok büyük siyasi ve ticari açılımlar yapma fırsatı var. Batı açısından baktığınızda da Batı'yla hesaplaşmayan, Doğu'yla bağını koparamayan bir ülkenin varlığı aslında onlar için de bir tehdit değil.

Böyle bir fırsatın önünde en büyük engel, hâlâ Türkiye'nin iç dinamikleri. Bir ideoloji olarak Lozan'ı muhafaza etmek düşüncesi Türkiye'nin bölgesel etkinliğinin önündeki en büyük engel olarak duruyor. Cumhuriyetten beri önümüze konulan semboller ve bunlara hayat memat derecesinde önem atfetmek, elimizi bir hayli zayıflatıyor. Türkiye'nin birçok kırmızı çizgiyi yeniden tartışması ve yeni dengelere göre yeniden kendini dizayn etmesi lazım. Çünkü böylesine bir fırsat her zaman çıkmaz karşımıza.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kılıçdaroğlu CHP'ye genel başkan olur mu?

Mehmet Kamış 2009.04.08

Her ne kadar Obama'nın Türkiye'ye gelişi 29 Mart seçimlerinin yansımalarını gölgede bırakmış olsa da, daha uzun süre tartışılacağı kesin. Bu seçimlerin en büyük yansımasının AK Parti'den çok CHP'de yaşanacağını tahmin etmek güç değil. CHP'nin iç dinamiklerini tetiklediği ve ileriki günlerde daha çok tetikleyeceği ortada.

Uzun zamandır CHP'nin başına hem daha karizmatik hem daha çok söz dinleyecek bir aday arayan medya aradığı ismi nihayet buldu. Daha seçimler bitmeden, İstanbul'daki oy oranını artırdığını fark edenler, seçimlerin sonucu belli olmadan onu CHP'nin genel başkanlığına hazırlamıştı bile. Kemal Kılıçdaroğlu da 'sakin güç' söylemiyle seçim gecesinden itibaren Ankara'ya göz kırpmaya başladı.

Kazanamamış olsa da şüphesiz CHP İstanbul'da başarılı oldu. Oy oranını bir hayli artırdı. Ancak bu başarı kimin, onu iyi değerlendirmek lazım. Kemal Kılıçdaroğlu'nun mu Gürsel Tekin'in mi yoksa her ikisinin mi? Bu soruya en kesin cevap olarak, "Tek başına Kemal Kılıçdaroğlu değil." diyebiliriz. Kemal Kılıçdaroğlu'nda, CHP gibi, rüzgarların çok sert estiği, çok farklı fraksiyonların var olduğu, iç kavgaların şiddetli yaşandığı bir partiye genel başkan olacak karizmanın bulunduğunu sanmıyorum. Halis ve iyi niyetli olabilir ama liderlik için bunlar yeterli midir? Bilemiyorum... Medyada onu Gandhi'ye benzetenler bile var. Fiziken çağrışım yapabilir ama Gandhi, bir eylem adamı olmasından öte büyük bir fikir adamıydı. Eylemlerinin arkasında çok derin bir bilgi birikimi ve felsefik bir arka plan vardı. Hindistan gibi yüzlerce çeşit din, dil ve etnik yapıdaki insanları bilgeliğiyle tesiri altına alabilmiş büyük bir karizmaydı.

İstanbul seçimlerinde yaptığı çok önemli işler var tabii ki Kılıdaroğlu'nun... Her şeyden önce bir sosyal demokrat partiye yeniden kendini hatırlattı. İstanbul'un bütün varoşlarına gitti. Buraları ev ev, dükkan dükkan dolaştı. CHP'nin bir zengin partisi olmadığını seçmene anlatmaya çalıştı. Siyasi hırslar ve entrikalar içinde olmayan dürüst bir politikacı izlenimi verdi. Ancak İstanbul'daki seçim sürecinde arkasından Gürsel Tekin'i çıkarsaydık bu denli başarılı olur muydu, onu tartışabiliriz. CHP'nin İstanbul'da oylarını büyük oranda artırmasının altında Gürsel Tekin'in ve onun önayak olduğu düşüncelerin yattığına inanıyorum.

Halkın tamamını kucaklamaya çalışan, örtülü örtüsüz herkesin partisi olduğunu söyleyen bir seçim stratejisi izlediler. Kimlik siyasetine girmekten özenle kaçındılar, din düşmanı parti olmadıklarını anlatmaya çalıştılar.

Rejim krizlerine asla oynamadılar. Bu politikanın arkasında da Gürsel Tekin vardı.

Bu seçim stratejisini CHP Genel Merkezi'nin enine boyuna düşünmesinde büyük yarar var. 22 Temmuz seçimlerinde, rejim krizleri üzerinden politika yapmasının bedelini büyük bir hezimetle ödemişlerdi. 29 Mart seçimleri rejim krizi siyasetinin büyük bir yanlış olduğunu bir kere daha gösterdi.

Hasılı; Türkiye her geçen gün değişiyor ve büyüyor. Amerikan Başkanı Barack Obama bütün dünyaya mesajını Türkiye üzerinden verirken, İslam ve Batı dünyasına buradan yeni bir sayfa açtı. Türkiye bölgesel etkinliğini her geçen gün artırıyor. Kuzey Irak'la, Suriye ile bütün Ortadoğu, Kafkaslar ve Balkanlar ile ilişkilerini yeniden yapılandırıyor. Böyle bir ülkede, iktidara alternatif anamuhalefet partisinin başında Kılıçdaroğlu'nun zayıf kalacağını düşünüyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sakal ve cübbeye bürünmüş terör

Mehmet Kamış 2009.04.11

İmajlar çağında yaşıyoruz. Her gün; caddelerde, televizyonlarda, gazetelerde binlerce mesaja maruz kalan insanlar bilginin derinliğine, doğruluğuna göre değil de kanaatlere ya da bilinçaltına göre karar veriyor. Günümüz iletişimcileri ya da toplum mühendisleri de mesajları bilinçaltına vermeyi daha doğru buluyorlar.

Gerçeklerden çok bilinçaltı göndermeleriyle toplumsal psikolojiler yönetilebiliyor. İslam, işte böylesine bir imaj faaliyetine kurban edilmeye çalışılıyor.

1993 yılında gazeteci-yazar Uğur Mumcu, aracına konulan bir bomba ile öldürülmüştü. Uğur Mumcu pek çok konu üzerine yazılar yazan bir isimdi. Laiklikle ilgili yazılarından daha çok, siyaset, Güneydoğu, PKK ve terör konularını işleyen yazıları vardı. 24 Ocak 1993 tarihinde öldürüldüğünde cinayeti İslami Kurtuluş Örgütü diye kimsenin bilmediği bir örgüt üstlendi. Cinayeti Müslümanların işlediği kanaati iyice pekişsin diye de bir iki gün sonra Jak Kamhi'ye lav silahıyla suikast girişiminde bulunuldu. Suikastı tertip ettiği iddia edilen kişilerin sakallı olması onun İslamcı olması için yeterli bir delildi zaten. Bu üç beş sakallı lav silahını ateşlemedi, sadece insanlar bunları görsün diye sokak ortasına bırakıp kaçtı, bir iki gün sonra da Van'da gece yarısı İran'a gitmek üzerelerken yakalandı. Olayın hiçbir tutarlı tarafı yoktu. Ama sakallı olmaları ve İran'a kaçma girişimi (!) onların İslamcı olmaları için yeterliydi.

Bu olay Uğur Mumcu'nun İslamcılar tarafından öldürüldüğüne kamuoyunu ikna etme girişiminden başka bir şey değildi. Ardı ardına gerçekleştirilen bu iki olay sayesinde iş bir anda laiklik gösterilerine dönüştü. Yıllar sonra anlaşıldı ki Uğur Mumcu'yu öldürenlerin ve sonraki suikast girişimini tertip edenlerin dinle, İslam'la hiçbir alakaları yoktu. Yaptıkları, Uğur Mumcu'nun ulaştığı gerçekleri kamuoyuyla paylaşmasını engellemekti. Onu ortadan kaldırarak hem bu hedeflerine ulaşıyorlardı hem de topluma yeni bir korku pompalıyorlardı.

Yüzünüze bir sakal bırakıyorsunuz, ya da telefonla arayıp başında İslamî kelimesi olan herhangi bir örgüt söylüyorsunuz. Bu sayede bütün faturayı İslam'a ödetiyorsunuz. 28 Şubat sürecindekileri bir kere daha hatırlayalım. Ali Kalkancı'lar, Fadime Şahin'ler birkaç küçük simgeyle İslamcı olmuşlardı. İntihar bombacılarının da bundan bir farkı yok. İslamî kılıfla yapılan terör eylemleri, yani intihar bombacıları İslam adı altında en çok İslam ülkelerini ve burada yaşayan Müslümanları vuruyor. Dikkat edin belki son elli intihar eylemi İslam ülkesinde meydana geldi. Irak, Pakistan, Endonezya, Hindistan hatta Türkiye canlı bombaların hedefi oldu ve yüzlerce Müslüman öldü. İslam adına yapıldığı söylenen bu eylemlerde ölenlerin neredeyse hepsinin Müslüman olması nasıl açıklanabilir? İslam'ın evrensel çağrısının önüne Türkiye'de ve dünyada birkaç tiyatral

imaj çalışmasıyla set örmeye uğraşıyorlar. Bugün; İslam'ın gerçekleriyle oluşturulan imaj birbirinden öylesine farklı ki!

Fethullah Gülen Hocaefendi önceki gün www.herkul.org'da yayınlanan sohbetinde böyle bir tehlikeye daha dikkat çekti. Gülen Hocaefendi; sakal ve cübbe kisvesine saklanmış İslam kılıklı yeni bir terör dalgasının gelme ihtimalini gözler önüne serip Türkiye'yi de İslami kılıflı bir terör örgütüyle istikrarsızlaştırma girişimine karşı dikkatlı olunması konusunda uyardı. Ergenekon ve PKK'dan boşalacak yeri bunlarla doldurma girişimlerinin olabileceğine işaret etti.

Güneydoğu'daki büyük uyuşturucu ve silah ticaretinin devam edebilmesi için o bölgenin istikrara kavuşmaması gerekiyor. PKK'nın silah bırakması ya da tasfiye edilmesi halinde bu işi görebilecek başka bir yapılanmaya ihtiyaç var. Hatırlayacaksınız ASALA terör eylemlerinin bitmesinden hemen sonra PKK terörü başlamıştı. PKK'nın terör eylemlerinin sona ermesinden sonra da Türkiye'yi yoracak ve o bölgeyi istikrarsız kılacak başka bir yapıya ihtiyaç duyulabilir. Bu şekilde hem Türkiye yeni bir sıkıntı ile karşı karşıya getirilebilir hem de İslam'ın imajına büyük zararlar verilebilir. Türkiye'yi seven herkesin Fethullah Gülen Hocaefendi'nin bu değerlendirmesine kulak vermesinde büyük fayda var. Biliyoruz ki bu coğrafyada demokrasi yolu hâlâ bir hayli zorlu.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

5 yaşındaki çocuğu babasından koparanların bitişi

Mehmet Kamış 2009.04.15

1995 yılında babası kaçırıldığında henüz beş yaşında bir çocuktu. Babasının cesedini kimsesizler mezarlığında bulduğunda ise 19 yaşına gelmişti. İslam Ergül, henüz beş yaşındaydı ve hastalandığı için Silopi'ye buğday satmaya giden babası onu da yanına alıp doktora götürmüştü.

Dönüş yolunda dört kişi onların yolunu kesmiş ve babasını alıp götürmüşlerdi. O an, küçücük hafızasına öyle yerleşmişti ki bir daha hiç ama hiç unutamadı. Babasından hatırladığı hep o andı. Baba Hasan Ergül'den bir daha haber alınamadı. Ta ki JİTEM ve PKK itirafçısı Abdülkadir Aygan'ın itiraflarından sonra 2009 yılında Elazığ'daki kimsesizler mezarlığında bulununcaya kadar.

Başka ülkelerde 20-30 yılda görülecek olaylar Türkiye'de birkaç ayda yaşanabiliyor. Öylesine hızlı bir gündemimiz var ki, bazen bu hızda olayın başını, sonunu, ortasını kaçırıp sadece birkaç günlük bilgilerimizle olayları değerlendirebiliyoruz. Mesela pek azımız PKK'nın nasıl ortaya çıktığını, nasıl sosyal bir karşılık bulduğunu biliyor. 12 Eylül'den önce 'Apocular' adı ile bilinen küçük bir grupken nasıl oldu da böylesine kanlı bir örgüt haline geldi? Güneydoğu'daki terörün iki tane kırılma noktası var. Birincisi 12 Eylül darbesi, ikincisi ise 1993 yılındaki 33 erin şehit edilmesi.

Türkiye'de binlerce kişinin ölmesine neden olan bu terör örgütünün büyümesinin en büyük sebebi 12 Eylül sonrası Diyarbakır Cezaevi'ndeki uygulamalardır. Psikopatlığa varan işkenceler, gözaltında meydana gelen ölümler, o bölgede 12 Eylül rejiminin uyguladığı büyük baskı, PKK'nın palazlanmasına sebep oldu. 1993 yılına kadar süren terör eylemlerinin bitirilmesi ve PKK'nın dağdan indirilmesi için Özal'ın ve Eşref Bitlis'in çalışmaları vardı. Önce Özal vefat etti, ardından 33 silahsız er şehit edildi. Sonra da Eşref Bitlis'in uçağı düşürüldü.

1993 aslında Türkiye'nin yakın tarihi açısından son derece kritik bir yıl. Uğur Mumcu'nun öldürülmesini, Madımak cinayetini, Başbağlar katliamını sayarsak hakikaten işin çığırdan çıktığı bir yıl olduğunu görürüz. 1993'ten sonra Güneydoğu, tam anlamıyla bir can pazarına döndü. Dün Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un verdiği rakamlara göre 1993 yılında 5.717 olay meydana geldi, 538 şehit verildi, 1.479 vatandaş öldü. Yani artık o bölge Türkiye siyasetini belirleme aracı haline geldi. Bugünkü gözle baktığımızda bütün bunların arkasında Ergenekon örgütlenmesinin olduğunu görmek mümkün. Bugün; Türkiye Kürt meselesini çözmek için çok tarihi bir fırsat yakalamış durumda. Gerek Kuzey Irak Kürt yönetiminin konuya yaklaşımı, gerek Amerika'nın terörist eylemlere karşı tavrı, gerekse Türkiye'nin demokratikleşme yolunda devlet için çeteleşmeyle yüzleşmesi Kürt meselesini çözülebilir bir noktaya getirdi. Devlet, Fırat'ın batı tarafındaki Ergenekon'un boğazına ayağını bastı. Şimdi sıra Fırat'ın doğusundaki Ergenekon'un boğazına basmaya geldi. Artık, Türkiye'yi bir kan gölüne döndüren bu örgüt ile Ergenekon arasındaki bağların bir bir ortaya çıkartılmasının vaktidir.

Dün Diyarbakır Savcılığı bazı kişileri terör örgütüne yardım etmekten dolayı gözaltına alırken Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ da Güneydoğu'yla ilgili mesajlar verdi. Terörle insan odaklı mücadeleden bahsetti. 'İnsanların kalbine, beynine ulaşmalısınız.' dedi. 'Çeşitli nedenlerle, evlatlarını örgüte kaptıran ana-babaların da acılarını anlamak zorundayız.' dedi. Askerin bu noktaya gelmesi çok önemli! Çünkü PKK terör örgütünün serpilip gelişmesi 12 Eylül'ün o ceberut yönetiminden kaynaklanıyor. Olağanüstü hallerin ve sopayla hizaya getirme politikasının iflas ettiğini görmek çok güzel. Bundan sonra yapılması gereken 90'lı ve 2000'li yılların karanlığını aydınlatmak! Orada yapılan bütün hukuksuzluklarla yüzleşmek. İslam'ı babasız bırakanları hesaba çekip onun da herkes gibi Türkiye Cumhuriyeti'nin bir ferdi olduğunu ispat etmek...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni açılım yapılacaksa onu da biz yaparız!

Mehmet Kamış 2009.04.18

Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ'un hafta içinde yaptığı konuşmanın yankıları hâlâ sürüyor. Günlerdir gazete ve televizyonlarda yapılan tartışma, 'Demokratik ülkelerde bir genelkurmay başkanı bu kadar önemsenir mi? Ya da çıkıp bir siyasi parti lideri gibi her konuda görüş belirtebilir mi?' sorularından başladı.

Daha sonra, Türkiyelilik kavramından cemaatlere, konuşmanın entelektüel düzeyinden dağdaki teröristlere kadar pek çok meseleyi içine aldı. Gerçekten de genelkurmay başkanları ya da daha genel konuşmak gerekirse asker; neden bir siyasi parti gibi bu ülkedeki her konu hakkında görüş bildirmek zorunda hisseder kendisini? Ve neden bu askerler en az kendi meselelerine kafa yorarlar? Örneğin, uluslararası savaş stratejileri, ülke güvenliği, dünyadaki değişen denge ve konjonktürler gibi konular üzerinde yeteri kadar çalışırlar mı? Kamuoyunun bununla ilgili ciddi şüpheleri varken neden sürekli iç politikaya yönelik açıklama yaparlar?

Asker bu topraklarda Osmanlı'dan beri toplumu şekillendirmeye kendini vazifeli görmüştür. Modernleşme ve Batılılaşma asker eliyle yapılmış, ordu ülkedeki gelişim trendlerini belirlemede birinci derecede aktif rol almıştır. Yine yakın tarihe baktığımızda asker sadece Mustafa Kemal döneminde olması gereken yerde durmuş, topluma öncülük etme düşüncesini sivillere bırakmıştır. Atatürk ve İnönü dönemlerinden sonra hükümetin Demokrat Parti'ye geçmesiyle 1960 İhtilali'ni yapmış ve o görevi yeniden kendisi devralmıştır. Yaptığı bütün darbelerin altında da bu yatar.

Yani asker, bu ülkenin nereye gideceğine, nasıl bir politika ile yönetileceğine, toplumun ne şekilde modernleşeceğine kendisinin öncülük etmesi gerektiğini düşünüyor. Milli Şef döneminin Ankara Valisi Nevzat Tandoğan'ın "Bu ülkeye komünizm gelecekse onu da biz getiririz." dediği gibi, 'Ülkede yeni açılımlar yapılacaksa onu da biz yaparız' anlayışındalar. Onlara göre, bu ülke ya askerin belirleyeceği kadar demokratik olacak, ya da olmayacak.

Dünya hızla değişiyor. Türkiye ise dünyadakinden daha hızlı bir değişim geçiriyor. Çağdaş dünya ile aramızdaki makas her geçen gün daralıyor. Türk toplumu askerî darbelerle sürekli sekteye uğratılmış çağdaşlaşma yolunda bir hayli hızlı ilerliyor. Şüphesiz çağdaşlaşma sadece insanların giyim kuşamlarıyla olabilen bir şey değil. Okuyan, öğrenen, dünyadaki anlayışları yakından takip eden, başkalarının hakkına saygı duyan ve kendi haklarına da saygı duyulmasını isteyen, özgüveni her geçen gün artan bir toplum haline geliyor Türkler... Teknolojik gelişmeler sayesinde etrafında nelerin döndüğünü daha iyi anlıyorlar. Bugüne kadar toplum mühendislerinin elinde oyuncak olmuş Türk toplumu yaşanan olayların artık farkında. Türkiye artık daha çok soru soruyor, daha çok sorguluyor, kendi haklarına daha çok sahip çıkıyor. Mesela PKK terörünün neden 30 yıldır hep aynı kaldığını, neden azalmadığını ya da artmadığını soruyor. Ya da neden bu ülkede sürekli faili meçhul cinayetler işlenir ve bunu yapanlar bir türlü bulunmaz, merak ediyor. Terör olaylarının aslında Türk siyasetini belirleme aracı olduğunun farkında. Sürekli isim ve ideoloji değiştirerek tam 40 yıldır bu ülkenin siyasetini belirleyen terör canavarının gerçek sahiplerinin artık ortaya çıkarılmasını istiyor. Eskiden işlenen bütün faili meçhul cinayetler, toprağa gömülüp üstü örtülürdü. Ancak bugün öyle olmuyor. Kim ne yapıyorsa bir müddet sonra bütün çıplaklığıyla gözler önüne seriliyor. Teknoloji, şebekeleri bir hayli tehdit ediyor.

Aynı zamanda dünya ve etrafımız da değişiyor. Türkiye'nin jeopolitik konumu değişti. Yunanistan, Suriye, Bulgaristan bizim için artık en büyük tehdit unsuru değil. Irak'taki durum, Kafkasya'daki durum bugün çok farklı.

İlker Başbuğ'un konuşmasına bu açıdan bir kere daha bakmakta yarar var. Askerin çıkıp Türkiye'de tartışılan birçok konuyla ilgili söz söyleyip yorumlar yapmasının altında bu tarihsel geçmiş yatıyor. Asker, Osmanlı'dan beri Türkiye'ye yeni bir vizyon çizmeye çalışıyor, tartışılan bazı konulara olur veriyor ya da vermiyor. Ama hâlâ toplumdaki gelişmeyi tam olarak okuyamıyor. Türk toplumu çağdaşlaşma konusunda askerin çok önünde artık...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dalan'ın ülkeye dönmemesinin sırrı

Mehmet Kamış 2009.04.22

Dün akşam saatlerinde gelen bir haber herkesi şoke etti. Bedrettin Dalan'ın başkanı olduğu İstek Vakfı'nın Poyrazköy'deki arazisinde yapılan kazı çalışmasında 10 lav silahı, 10 el bombası, 250 gr C4 patlayıcı, 800 mermi bulundu.

Ama asıl ilginç olanı 30 sis, 3 gösteri bombası ve 14 aydınlatma fişeğinin de kazıda çıkanlar arasında yer almasıydı. Bir eğitim kurumunun bahçesinde bulunan cephaneliğe bakar mısınız? Yani suikastlar, bombalamalar ve toplumsal gösteriler için ihtiyaç halinde kullanılacak cephanelikler bir eğitim kurumunun arazisinde bulunuyor. Bedrettin Dalan'ın, '10 gün içinde döneceğim' demesine rağmen aylardır yurtdışından gelememesinin altında sanıyorum bunlar yatıyor.

Türkiye'nin bütün yakın tarihini aydınlatacak günler yaşıyoruz. Danıştay cinayetinin Ergenekon soruşturmasıyla birleştirilmesi, terörün Türk siyasetini belirleme aracı olduğunun tescil edilmesinden başka bir anlama gelmiyor. Türkiye'de terörün şekli ve ideolojisi, bu ülkenin nereye götürülmek istendiğine göre değişiyor ancak terörün arkasındakiler hiç değişmiyor. Evet; Yargıtay'ın bozma kararından sonra Danıştay cinayeti dosyasını yeniden açan Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi, davayı Ergenekon ile birleştirme kararı aldı. Hatırlayacaksınız;

cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesi Türkiye'de İslam soslu bir teröre ihtiyaç duyan toplum mühendisleri, Danıştay 2. Dairesi'ne saldırı düzenlemişlerdi. Saldırıda Danıştay üyesi Mustafa Yücel Özbilgin hayatını kaybetmişti.

Bir irtica yaygarası için bahane edilen bu cinayetin hiç de dinî içerikli bir cinayet olmadığı yargı tarafından da tescillendi. Cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesi ülkeyi kaotik bir havaya bürüyerek darbeye gidecek yolun taşlarını örmek isteyenler, bu kez suçüstü yakalandı. Danıştay saldırısı bu anlamda bir ilk ve bu açıdan baktığımızda çok önemli! Çünkü daha önce bu amaçla işlendiği muhtemel yüzlerce cinayet ve provokatif eylemler gerçek failleri bulunamadan kapanıp gitmişti. Cinayeti işleyen Alparslan Arslan'ın olayın hemen sonrasında yakalanması bütün planları alt üst etti. Zaten deştikçe çete bütün çıplaklığıyla ortaya çıkmıştı. Mahkeme bunu tescil etti.

Son zamanlarda çok başarılı haberlere imza atan Bugün Gazetesi'nin Ankara Temsilcisi Adem Yavuz Aslan'ın dünkü haberi de ilginç bir gerçeği ortaya çıkardı. Habere göre, 2000 yılında Şırnak Emniyet Müdürlüğü tarafından Hizbullah'a yönelik operasyonda yakalanan silahlar, daha önce kayıtlarda PKK eylemi olarak geçen birçok saldırıda kullanıldı. Ama bütün bu silahlar Jandarma envanterine kayıtlıydı ve en önemlisi de o dönem Şırnak Jandarma Alay Komutanı olan isim Levent Ersöz'den başkası değildi.

Hep merak ederim; 12 Eylül öncesinde Gün Sazak veya Kemal Türkler cinayetleri o gün aydınlatılsaydı, Hamit Fendoğlu'nu katleden bombayı kimlerin gönderdiği belirlenseydi, Çorum ve Kahramanmaraş olaylarının arkasındakiler çözülseydi, tıpkı Danıştay cinayetinde olduğu gibi failler suçüstü yakalansaydı 12 Eylül darbesi olabilir miydi? Ya da Susurluk'a 'fasa fiso' denmeseydi, bugün uyuşturucudan tutuklanan Ali Kalkancı'ları, Müslüm Gündüz'leri piyasaya sürenlere suçüstü yapılsaydı 28 Şubat olabilir miydi? Bu ülke her geçen gün biraz daha sırlarını ortaya döküyor. Bazı çevrelerin feryat figan bağırmalarının altında bu var. Bugüne kadar Türkiye böyle idare ediliyordu, ne demeye bu düzeni bozuyorsunuz! m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kılıç'ın konuşması ve toplumsal otoimmünite

Mehmet Kamış 2009.04.25

Haşim Kılıç'ın dün başkanı olduğu Anayasa Mahkemesinin kuruluş yıldönümünde yaptığı konuşma, tam bir demokrasi ve özgürlük manifestosuydu.

Yıllardan beri ilk defa bir Anayasa Mahkemesi Başkanı, çağdaş ülkelerin yüksek yargı mensupları gibi davrandı ve demokrasiden ve özgürlüklerden yana bir konuşma yaptı. "Devletin kurumları toplumun bir bölümünü kendine dost, bir bölümünü düşman ilan ederek ayrımcılığa sebep olamaz." dedi. Bu söz bence devletin dizaynını ve mantalitesini değiştirecek önemde bir cümle. Bugüne kadar 'rejimi tehdit ediyorlar' gerekçesiyle pek çok grup ve düşünce, düşman olarak algılanmış ve onunla mücadele etmek bir görev olarak bilinmişti.

Tıpta 'Otoimmünite' diye bir durum vardır. Tıp ile ilgilenen herkesin bildiği bu hastalık hali, vücut için hayati riskler taşımaktadır. Otoimmünite, vücudun savunma sisteminin kendi dokularına dönmesi ve onu düşman bilmesi durumudur. Bildiğiniz gibi vücudun dışarıdan gelen mikroplara karşı bir savunma sistemi vardır. Bu sistem yeryüzünde bulunan bütün mikroplarla savaşarak bünyeyi korur. Sağlıklı kalmayı sağlayan vücudun askerleri, otoimmünite durumunda kendi organını düşman olarak görür ve onunla savaşmaya başlar. Vücudun askerleri için artık o organ bir düşmandır ve diğer düşmanlar gibi mücadele edilmesi gerekir. Bu durumun çok ölümcül sonuçlara sebep olması kaçınılmazdır. En iyimser halde bile vücut büyük güç kaybeder. Türkiye'nin

otoimmünite durumu gibi kendi vücudunun bir parçasını düşman görüp sürekli onunla mücadele etmesi, en azından ülkenin yorgunluktan başını kaldıramaz hale gelmesinden başka bir işe yaramaz.

Anayasa Mahkemesi Başkanı Haşim Kılıç'ın sözünden şunu anlıyorum: Diyor ki; Türkiye devleti otoimmünite olamaz. Kendini oluşturan bireyleri ya da toplulukları düşman ilan edemez. Ederse bu, hem ülke sağlığı açısından hem de çağdaş hukuk açısından büyük sakıncalar doğurur.

Konuya böyle bakıldığında, çok sıkça dile getirilen iç ve dış düşmanlar söyleminin yeniden yorumlanması ve buna göre de devletin yeniden kurgulanması gerekiyor. Türkiye'nin tehdit anlayışının yeniden ele alınıp uzunca tartışılmasında büyük yarar var.

Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un geçen hafta yaptığı konuşmada Güneydoğu meselesi hakkında getirdiği açılımlar ve söylediği sözler bu açıdan çok önemliydi. Deyim yerindeyse, Güneydoğu'da hep şikayet edilen eli sopalı devlet anlayışını altüst etti. Daha önce de Van'da sarıklı sakallı bir dede ile konuşup sohbet etmiş, toplumla kucaklaşan bir komutan görüntüsü vermişti. Başbuğ'un bu tavrı devam ediyor.

Önceki gün Hakkari'de güvenlik güçlerine taş attığı gerekçesiyle, başı dipçikle yarılan çocuğu dün kolordu komutanının ziyaret etmesini de bu politikanın bir devamı olarak okumakta yarar var.

Devletin bugüne kadar ki yanlışlarına karşı farklı bir söylem geliştiren İlker Başbuğ tarihi bir görev yapıp devletin Güneydoğu'ya bakışının değişmesini sağlıyor. Ancak bütün bunları yaparken, çok tarihi bir yanlışı da yanına koyuyor. Türkiye Otoimmünite'den kurtulmak üzereyken vücudun başka bir organını öteki masasına oturtuyor. 'Bazı cemaatler' diyerek toplumun ekser çoğunluğunu ötekileştirip yeni bir düşman oluşturmanın ortaya çıkaracağı çok büyük sakıncaları görmüyor. Üstelik devletin bugüne kadar açtığı pek çok yarayı tedavi etmiş, ülkenin bir ve birlikte olmasına büyük katkılar sağlamış çoğunluğu karşı tarafa koyma yanlışını yapıyor.

Devletin bu toplumsal otoimmün durumundan bir an önce çıkması lazım. Çünkü vücut yorgunluk ve hastalıktan bitap düşmüş durumda.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terör ya da hükümet olabilmek

Mehmet Kamış 2009.04.28

Dün başta, Devrimci Karargâh isimli örgütün Bostancı'daki hücre evi olmak üzere 60 eve baskın yapılması ve 40 kişinin gözaltına alınması, terörü yeniden gündemimize taşıdı.

Aynı zamanda bu belanın ideolojisi ve amaçları üzerine bir kere daha düşünmemize sebep oldu. Bugün, "Terörün gerçekten toplumsal ideolojik bir karşılığı var mıdır? En azından sol düşünceye dayalı bir ideolojiye sahip midir?" soruları öne çıkıyor ve bu konuda kamuoyunun çok ciddi şüphelerinin olduğu muhakkak. Her terör eyleminden sonra bir kez daha anlaşılıyor ki, bu eylemler aslında Türk siyasetine yön verme çabalarından başka bir şey değil. Çatışmada ölü ele geçirilen Orhan Yılmazkaya'nın dört Ergenekon sanığı ile telefon görüşmelerinin tespit edilmesi de bu düşüncelerimizi teyit ediyor.

Terörün ve onu yönetenlerin en büyük hedefi ülkeyi yönetilemez hale getirmek. Nitekim 12 Eylül öncesi sahneye konulan terör de sonuçta ülkeyi yaşanmaz ve yönetilemez hale getirmiş, asker darbe yapmak zorunda (!) kalmıştı. Türkiye 35 yıldır dönemsel terörle birlikte yaşıyor. İhtiyaca göre dönem dönem artan terör, bu

ülkenin yakasını hiç bırakmadı. Bu terörün toplumsal bir karşılığı var mı? PKK dışındakilere verilecek cevap kocaman bir hayır? PKK'nın da statükonun ihtiyacına göre eylem yaptığını ise herkes biliyor artık. Yani her zaman olduğu gibi bugünkü bütün terör yapılanmalarının ardında da siyasete çekidüzen verme girişimleri yatıyor.

Hükümet olmanın olmazsa olmazı iktidarına sahip çıkmaktır. Türk siyasetinin en temel problemi de seçilmişlerin, iktidarlarına yeterince sahip çıkmamasıydı. Şapkayı alıp kaçanlar siyasete korkaklığı alıştırmıştı. Askerin ya da başka güçlerin siyasete bu kadar müdahil olmasına sürekli sessiz kalmak ülke dengelerinin yerine oturmasını engelliyordu. Bir de ülkeyi istikrarsızlığa götüren faili meçhul eylemlerin faillerinin bulunup cezalandırılamaması yöneticilerin kontrolü elinden kaçırmasına neden oluyordu. Ülkeyi sürekli kaotik ortama sürükleyenleri ortaya çıkarmamak, hükümet olmayı engelleyen en temel sebeplerden biriydi.

Bugün '28 Nisan 2007 hükümet bildirisi'nin yıldönümü. Bu bildiri Türk siyaseti açısından çok tarihî bir nitelik taşıyor. Genelkurmay'ın internet sitesinden kimin yayınladığı ya da kaleme aldığı çok da belli olmayan bildiriye karşı alınan tavır, hükümetin iktidar olma yolundaki en önemli eylemlerinden biriydi. Diklenmeyen ama dik duran tavır, toplumda da büyük karşılık buldu. Şapkayı alıp kaçmamak dönemin hükümetine yüzde 47'lik bir destek sağladı. Seçilmişler belki de ilk defa iktidarına sahip çıkmıştı.

Şimdi Ergenekon operasyonlarında bulunan silahlara, cephanelere, işlenen cinayetlere bakılmadan 'hükümet muhaliflerini sindirmek için böyle bir süreç başlattı' gibi eleştiriler yapılıyor. Bir kere herkesin şunu artık anlamasında yarar var. Artık bu ülkede gayri hukuki ve yasadışı yollarla hükümet düşürülemez. Buna herkesin alışması lazım. Hükümetin de iktidar olabilmesi için kendini acze düşürecek, çalışamaz hale getirecek her türlü oluşuma gerekli tepkiyi göstermesi gerekir. Yani aslında Ergenekon soruşturmaları bir yargı operasyonu ancak hükümetin de bunun arkasında sağlam durmasından daha doğal bir şey yok.

Dün 60 yere yapılan baskından şunu anlıyoruz ki bir terör şirketi ülkeyi istikrarsızlaştırmak için tam düğmeye basmak üzereymiş. Renklerin yeşile ya da kızıla bürünmesi önemli değil önemli olan bunların arkasında aynı adamların olduğunu bilmek ve göz açtırmadan tepelerine binebilmek. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ucuz hayat

Mehmet Kamış 2009.05.02

Şark'ta hayat niye bu kadar ucuzdur? Şark'ta ölüm neden sofraya oturup yemek yemek, yatağa uzanıp uyumak gibi hayatın tam ortasında duran bir şeydir? Neden her gün yüzlerce insanın hayatını kaybetmesi anormal gelmiyor?

Neden bu katliamlar, büyük değişimlere yol açmıyor? Şark'ta hayat neden ölümden besleniyor?

Genelkurmay Başkanı'na bir mesajı bile dokuz fidanın canı mı taşır? Ölenler sadece sayıdan mı ibarettir? Yoksa öldürülenlerin bir canı olmadığı, sadece bilgisayar simülasyonu olduğu mu zannedilir? Neden babasız kalmış bebekler hep kırmızı renkli tabutlara bakar? Neden başı örtülü anaların, ablaların ve kadınların ağlayan görüntüleri sıradan olmuştur?

Dünya yüz yıl önceki Ermeni tehcirinde kaybedilen canları konuşuyor. Hiç susmadan, hiç vazgeçmeden... Amerika'da, Fransa'da, Kanada'da, Arjantin'de velhasıl dünyanın her yerinde bu konu gündeme geliyor. ABD Başkanı Obama olayın üzerinden 96 yıl geçmesine rağmen, bu konu üzerine sözler söylüyor. Hem de yeni ziyaret ettiği ve müttefiki olduğu bir ülke ile diplomatik krize neden olma pahasına.

Bizim hikayemizin, canımızın hiç ama hiç önemi yok. Balkanlar'dan göçe zorlanmış milyonların, Kafkaslar'daki katliamların, Hocalı'da ölenlerin anılacak kadar bile değeri yok. Bosna'da 110 bin masum sivilin daha 15 yıl önce katledildiğini kim hatırlıyor? Daha dün olmuş 'Srebrenitsa katliamı'nı anan kimse var mı? Üzerine ateş düşenleri bir kenara bırakırsak İslam dünyasında bunun için ağıt yakan kimse kaldı mı? Gazze'deki çocuk katliamlarını da bir tarafa bırakalım, Irak'ta 2003 tarihinden beri büyük çoğunluğu masum siviller olan 1,5 milyon insan öldü. Bu, dünyada herhangi iki ülke arasında diplomatik krize neden oluyor mu? Olmuyor. Ölen sivillerin hukukunu arayan, bunu mesele eden, bu konuda çalışmalar yapan bir organizasyon var mı? Yok. Amerika çekildikten sonra herkes öldüğüyle kalacak ve herkes bu konuyu çabucak unutacak. Şark'ta hayatın hiç ama hiç önemi yok. Sadece Batı için değil, bizim için de yok!

İtalyan Gladio'sunun, İspanyol Gal'in ülkede sebep olduğu can kayıplarına bir bakın, ardından Türkiye'de işlenen faili meçhul cinayetlerin sayısına... Arasında dağlar kadar fark var. Dünyanın pek çok yerinde etnik sorunlar yaşanıyor. Ama en çok kan Şark'ta dökülüyor. İrlanda'da İRA'nın, İspanya'da ETA'nın kurulduğundan beri sebep olduğu ölümler PKK'nın sebep olduğu ölümlerin 40-50'de biri. Genelkurmay Başkanı'na mesaj vermek için bile 9 ana kuzusuna kıyıyorlar. Buna rağmen Genelkurmay Başkanı basın toplantısını iptal etme gereği duymuyor. Hatta toplantılardaki gülüşmelerin, şakalaşmaların önüne bile geçemiyor dokuz ana kuzusunun şehit olması...

17 Ağustos 1999'da meydana gelen Gölcük depreminde on binlerce kişiyi kaybetmiştik. Aylarca depremle yatıp kalktık. Aradan sadece 10 yıl geçti. Şimdi o günleri hatırlayanımız var mı? O günden geriye bakınca hep o günü hatırlayalım diye bıraktığımız bir tek binamız bile kalmadı. Her şeyi sildik süpürdük ve hiçbir şey olmamış gibi yaşamaya devam ediyoruz. Şehirleşme konusunda, bina yapımı konusunda bütün yanlışları tekrar edecek kadar unuttuk 17 Ağustos depremini.

Ermeniler yaşadıkları acıları Batı'ya göç edince yeniden hatırladılar. Gittikleri her ülkenin meclisine de bunu taşıyorlar. Unutmamak ve unutturtmamak için her şeyi yapıyorlar. Yahudiler, İkinci Dünya Savaşı'nda yaşadıkları acıları nesilden nesile anlattı. Filmler yaptılar, kitaplar yazdılar, ağıtlar yaktılar. Doğu'da yaşanan can kayıpları Batı'da yaşansaydı dünyanın seyri böyle mi olurdu acaba? Batı'da insan hayatının bu kadar kıymetli olması çok güzel de, Doğu'da niye bu kadar ucuz? Yoksa merhamet yorgunu muyuz? m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK silah(mı) bırakmak istiyor?

Mehmet Kamış 2009.05.06

Bunun cehaletle, husumetle, terörle açıklanabilmesi mümkün değil. Nedeni ne olursa olsun bu tam bir toplumsal travma halidir. Şiddetin herkesi boğmaya başlaması halidir. Bu, ölümün, kanın, kan dökmenin sıradanlaşmasının neticesidir. Güneydoğu'yu kan çanağına döndürenler toplumun geldiği halden mutlu mudur bilemem.

Mardin'deki olay, kim olursa olsun sivil dünyayı silahla, ölümle bu kadar hemdem etmenin nasıl tamiri mümkün olmayan tahribatlara yol açacağının çok somut bir örneği. Güneydoğu'nun kan ve acıyla imtihanı

maalesef devam ediyor. Zaten ne zaman şiddetin durması gündeme gelse cinayetler, eylemler art arda geliyor.

Dün Milliyet gazetesinde Hasan Cemal'in Murat Karayılan ile yapılan görüşmesi yayınlandı. Karayılan'ın söyledikleri bir hayli ilginçti. "Artık kan dökülsün istemiyoruz. Öncelik silahların susmasıdır. Diyalogla işe başlayalım, silah bırakma ise bundan sonraki aşama olabilir." diyor. Karayılan, diyaloğun ilk adresi olarak İmralı'yı gösteriyor. Bunun kabul edilmemesi halinde ikinci adresin kendileri olduğunu söylüyor ve ekliyor: "Bizi de kabul etmiyorlarsa siyasal olarak seçilmiş iradedir (Yani DTP). Bu da olmuyorsa akil adamlardan ortak bir komisyon kurulur."

Karayılan'ın söyledikleri hakikaten ilginç! Bu sözler öncelikle; PKK'nın silahlı mücadele etmek istemediğini çok açık dille ifade etmesi açısından önemli. İkincisi, anlaşmak için de dayatmaya varan bir ön şartı yok. Özetle, 'İmranlı'yı tanımıyorsanız beni, beni tanımıyorsanız DTP'yi, DTP'yi tanımıyorsanız da bir akil adamlar komisyonunu muhatap alın.' diyor. Asıl önemlisi de 10 askerin şehit edilmesi konusuna sahip çıkmıyor. Bu olaydan üzüntü duyduğunu ifade ediyor. İnce bir diplomasiyle, 'bunu başka birileri yaptı' demiyor ama onu demeye getiriyor.

10 erin şehit edilmesine bir soru işareti koyuyor. Tıpkı Mayıs 1993 tarihindeki 33 erin şehit edilmesi olayı gibi. O katliamı bir daha hatırlamakta yarar var. PKK o dönemde de eylemsizlik kararı almıştı ve devletin çıkaracağı affı bekliyordu. Cumhurbaşkanı Turgut Özal ve Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis'in üzerinde çalıştığı bir projeyle dağdakiler ovaya indirilecekti. Ama sanki gizli bir el devreye girdi. Önce Jandarma Genel Komutanı, uçağının düşmesi sonucu şehit oldu. Sonra Turgut Özal vefat etti. Ama bu barış sürecinin bitmesine asıl öldürücü darbe 33 erin şehit edilmesiyle vuruldu.

Bugün de PKK aylar önce eylem yapmama kararı aldı. Terör örgütü, silah bırakmak istediğini en yetkili ağızlarıyla dillendiriyor. 'İmralı'yı muhatap almıyorsanız beni muhatap alın. Hiçbirini almıyorsanız bir akil adamlar komisyonu kurun onlarla bu meseleyi çözün.' diyor. Bunların söylendiği bir süreçte, tam da Genelkurmay Başkanı'nın basın toplantısı yaptığı günün sabahında, 10 er şehit ediliyor. Söz konusu Genelkurmay Başkanı 'Türkiyelilik' açılımı yapan birisi olunca olayın vahameti daha da ortaya çıkıyor.

Dün Murat Karayılan'ın sözlerinden anlaşılıyor ki, 10 erin şehit edilmesi, 33 erin şehit edilmesi gibi... PKK adına ama PKK'nın kontrolünün dışında! Barış sürecinin gelişmemesi için bazı güç odakları tarafından organize edilmiş bir eylem... Ancak bu defa oyun açığa çıkmış gibi görünüyor. Bu coğrafyada cinayetin su içmek, maç seyretmek, oyun oynamak kadar sıradan bir iş olmaktan çıkması lazım. Bu toplumsal travmayı atlatmak çok uzun yıllarımızı alacak olsa da bugünden başlamak lazım ruhlarımızın tamirine. Silah tüccarları kendi köylerinde, kasabalarında denesinler bu silahların nasıl kullanılacağını. Ama 'biraz da onların anaları ağlasın, biraz da onların yüreğine kor düşsün' demeyiz hiçbir zaman... m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Baykal'dan bir ileri üç geri

Mehmet Kamış 2009.05.08

CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, önceki gün partisinin Meclis grup toplantısında yaptığı konuşmanın başında ekonomiden, krizden, krize karşı alınacak önlemlerden falan bahsetti. Bunları duyduğumda 'CHP seçimden ders almış, normalleşince oylarını artırdığını fark etmiş, bundan sonra da siyaseti kendi kulvarında götüreceğe benziyor' diye düşünmeye başlamıştım ki, sözü Ergenekon soruşturmasına getirdi ve tankları delebilen LAW silahlarını boruya benzetti.Baykal eski tarz siyasetine devam ediyor.

Normalleşmek ve bir sosyal demokrat partinin ilgilenmesi gereken konulara eğilmek, 29 Mart seçimlerinde ona önemli bir başarı sağlamıştı. Seçimlerden sonra verdiği demeçlerde ise bu süreci devam ettireceklerini, toplumun sıkıntılarına yönelik siyaset yapacaklarını ifade etmişti. Ama Baykal, 'bir adım ileriye attıktan sonra iki adım üç adım geriye atma' geleneğini bozmadı. Zaten CHP Genel Başkanı'nın 20 yıllık siyasi hayatına baktığınızda ileriye attığı her bir adım sonrası geriye üç adım attığını görürsünüz.

Türkiye'nin her yerinden silah fışkırıyor. Hiçbir devlet kurumu bu silahlara sahip çıkmıyor. LAW silahları, el bombaları, bir orduya yetecek silah ve mühimmat bulundu. Ülkede kıyamet kopuyor ama Baykal Ergenekon'un avukatı olarak bu silahları boru olarak tanımlıyor. Bu kadar ayan beyan olmuş, en yakın ilgililerin bile reddetmediği bir meseleyi boru diye açıklamaya kalkarsanız herkesin aklında kocaman bir soru işareti olarak durursunuz. Hele de bugün Ergenekon davasıyla birleştirilmiş Danıştay saldırısından sonra söylediklerini hatırlayınca Ergenekon-Baykal ilişkisi konusunda insan çok ciddi şüphelere düşüyor. Hatırlayacaksınız, Deniz Baykal Danıştay saldırısı sonrasında olayın daha ne olduğu bile anlaşılmadan 'siyasete kan bulaştı' demişti.

Baykal eski tarz siyasete devam ediyor. Yeni bir açılım yapacakmış gibi görünüp millete feyk atıyor. Her ileriye bir adım atışında sevinmeye bile fırsat vermeden üç adım geriye dönüyor. Siyaset dışı oyunları savunan, silahlara boru diyen bir anamuhalefet liderinin bugünün siyasetinde yeri yok.

Türk siyaseti eski tarz ile yeni tarzın büyük bir kavgasına sahne oluyor. Asker vesayeti altında, korkak ve kafasını Türkiye'den yukarı kaldırmayan siyaset anlayışı yerini seçilmişlerin iktidar olduğu, cesur, bütün dünyadaki gelişmelerle yakından ilgilenen, dünya meselelerine kafa yoran bir siyaset anlayışına bırakıyor. Dikkat edin; bu yeni siyasete en çok kimler karşı çıkıyor? Hüsamettin Cindoruk, Süleyman Demirel... Demokrat Parti'nin genç ve ufku açık Genel Başkanı Süleyman Soylu'nun karşısına çıkanlara bakar mısınız? Yaşları 70'in üstünde ve eski düzen savunucuları. Esat Kıratlıoğlu, Yıldırım Avcı... Gerektiğinde darbe yapılan, şartların sürekli darbe yapmaya müsait halde tutulduğu ortamların devam etmesini istiyorlar.

Allah insanı son nefesini vereceği ana kadar şaşırtmasın. Hele ahir ömründe akıl muvazenesini kaybettirmesin. Yıllarca sağda yer alıp, darbecilerin idam ettiği Menderes'in arkasından siyaset yapıp, oy toplayıp da milleti kandıranların maskeleri düşüyor. Acaba ahir ömürlerinde mi şaşırdılar yoksa Allah maskelerini mi düşürdü, bilemiyorum.

Milletin, öldükten sonra bunları nasıl anacağını zannediyorsunuz? Bir Turgut Özal'ın, bir Muhsin Yazıcıoğlu'nun arkasından konuşulanlar bunların arkasından konuşulacak mı dersiniz? Deniz Baykal'ın elinde de bir Özal olma fırsatı vardı. Ama o ısrarla bu fırsatları bir tepiyor. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Büyükanıt'ın sözlerini nasıl okumalı?

Mehmet Kamış 2009.05.09

27 Nisan bildirisinin faili nihayet belli oldu. O dönemde gelen tepkilerden dolayı ortaya çıkmaya pek de cesaret edemeyen kişi Yaşar Büyükanıt'mış. Bunu kendisi itiraf etti. Muhtıra metninin bir akademisyen tarafından kaleme alındığı söylenmişti. Akademisyen kabul etmemiş ama Yaşar Paşa'dan da bir açıklama gelmemişti.

Çok kötü bir metin olarak yazılmış bu bildiriyi kaleme alanın Genelkurmay Başkanı olduğunu öğrenmek bende hayal kırıklığı oluşturmadı desem yalan söylemiş olurum.

Eski Genelkurmay Başkanı'nın 32. Gün'de Mehmet Ali Birand'ın sorularına verdiği cevaplar kendi içinde büyük çelişkilerle dolu. Mesela dinlenmekten şikâyet eden bir genelkurmay başkanı bana çok garip geliyor. Askerin en tepesinde bulunan bir kişinin telefonunu dinletmemeyi başaramaması hakikaten ilginç. En azından Ulaştırma Bakanı'nın söylediği gibi dinlenmekten şüpheleniyor idiyse kanuni yollara başvurabilirdi. Bu durum ülke güvenliği için ne denli bir risk düşünebiliyor musunuz? Yani insanın; 'e-muhtıralar hazırlayacağınıza biraz bu tür güvenlik konularına kafa yorsaydınız' diyesi geliyor.

Birand'ın "Bütün TSK'yı Kandil'e gönderseniz PKK temizlenmez mi?" sorusuna Büyükanıt, "Hayır hayır" diyor; "Çok uzun mesafe, arazi çok kötü..." Yani 'bütün TSK'yı göndersek orayı temizleyemez' demeye getiriyor. Hani Kandil, BBG evi gibiydi! Adım adım ne yaptıklarını biliyorduk!

Ergenekon davasının önceki günkü duruşmasında Star Gazetesi eski Ankara Temsilcisi Hayrullah Mahmud Özgür'ün söylediği çok ilginç sözler vardı. Hayrullah Mahmud; Ergenekon tutuklusu emekli Orgeneral Şener Eruygur'un Jandarma Genel Komutanı iken Orgeneral Yaşar Büyükanıt'ın Yahudi olup olmadığıyla ilgili bilgi ve belge istediğini açıkladı. Daha önce 'cemaat yapıyor' diye bir sürü yaygara koparılan bir konunun daha, paşalar arasındaki iktidar çekişmesinden başka bir şey olmadığı anlaşıldı. Ergenekon iddianamesinde görüldüğü gibi, Eruygur sadece Büyükanıt'ın Yahudiliğiyle ilgili değil onun sağlık sorunları, kızının arkadaşları, ablasının rahatsızlığı vs. gibi konular hakkında da geniş bir istihbarat toplamış. Yaşar Büyükanıt'ın Genelkurmay başkanı olma sürecindeki bütün karalama kampanyalarının altında paşaların çekişmesinin olduğu bugün çok daha net anlaşılıyor. Bundan sonra 'cemaat yapıyor' gibi sözler duyduğumda, bunun ne kadar da boş ve yanıltıcı olduğu sonucuna varacağım.

Türkiye'de Genelkurmay başkanlarının konuşmalarından sonra şu ortaya çıkıyor ki; asker asıl ilgilenmesi gereken konulara neredeyse hiç kafa yormuyor. Ülke savunması, çağa ayak uyduran bir ordu gibi konular onların gündemlerinde hiç yok. Mesela Büyükanıt'ın önceki akşam yayınlanan röportajı! Bir genelkurmay başkanının yaptığı konuşmada güvenlik hiç konuşulmaz mı? Güvenlikle ilgili mesele sadece bir kere gündeme geliyor, onda da 'Kandil'e hiçbir şey yapamayız' diye bir cevap veriyor. Konuşulan konuların neredeyse tamamı iç politikayla, sosyal yapıyla vs. ilgili. Bir paşa diğerinin dosyasını, diğer paşa başkasının dosyasını tutuyor ve bütün mesailer bunlara harcanıyor. Birbirleri arasındaki iktidar çekişmeleri sırasında yürüttükleri karalama kampanyalarında da 'cemaat yapıyor' kılıfını kullanıyorlar.

Asker, iç düşman lafını o kadar ciddiye alıyor ki, dış düşmana ayıracak vakit bulamıyor. İçeride kavga etmekten yorgun ve bitap düştüğü için yapması gereken işlerde büyük aksamalar meydana geliyor. Bugün çok daha iyi anlaşılıyor ki, 'rejimi koruyacağız' adıyla gerçekleştirilen bütün eylemlerin altında paşaların kavgası var. Rahat olun, bu millet kendi hayat biçimine herkesten daha çok sahip çıkıyor. Lütfen iktidar kavgaları için bizim hayat tarzımızı bahane etmeyin.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bülent Arınç kabinede ne yapacak?

Mehmet Kamış 2009.05.13

Bülent Arınç'ın yeni kabinede başbakan yardımcısı olarak görev alması kamuoyunda bir hayli tartışıldı. Milli Güvenlik Kurulu toplantılarına katılacak olmasından tutun da nasıl 'Milli Görüş'çü olduğuna kadar, hakkında bir hayli değerlendirme yapıldı.

Yoksa hükümette Milli Görüş yeniden ağırlıklı bir hale mi gelecekti? Bence Arınç bu tartışmalardan başka bir şey yapacak kabinede...

Kendisiyle yakından tanışmıyor olsam da, ta Manisa'da avukatlık yaptığı dönemden beri takip ettiğim Bülent Arınç hakikaten bilge ve arif bir insandır. Özünde, sözünde, davranışında olabildiğince doğru durmaya çalışan, bazı siyasi hesaplar için inanmadığı davranışları sergilemeyen bir kişiliktir. Özellikle oğlu Fatih'in vefatı onu bambaşka bir boyuta taşıdı. Bu fani hayatın yalpalamaya değmeyecek kadar kısa olduğuna o olaydan sonra bir kez daha karar verdi sanıyorum. Dışarıdan gözlemlerimiz odur ki oğlunun vefatından sonra, siyasi hayatında dik ve doğru durmaya çok daha özen gösterdi. Neticede dünya gelip geçen bir yerdi, asıl olan geride bıraktıkların ve öteye götürdüklerindi.

Her komutanın yanı başında bir Akşemseddin'in, bir Edebali'nin mutlaka olması gerektiğini düşünürüm. Daha güncel konuşmak gerekirse Kurtlar Vadisi'ndeki gibi bir Ömer Baba'ya ihtiyaçları vardır. Çünkü iktidar, öyle baş edilesi bir bela değildir. Gücü taşımak öyle zor bir şeydir ki altında ezilmemek için çok güçlü bir yürek taşıyor olman gerekir. Bazen o bile yetmez.

Gücü de, başarıyı da taşıyabilmek hakikaten çok zor bir şeydir. İlgi odağı olmak, herkesin konuştuğu, ulaşmaya çalıştığı biri haline gelmek, milyarlarca dolara tasarruf edebilmek aynı zamanda dağılmamak ve hakiki tevazuyu gösterebilmek çok yaman bir iştir. Bazen başarı öyle ağır bir yüktür ki, taşımayı beceremediğinizde sizi darmadağın edebilir. Tarihin derin sayfalarında insanoğlunun servet ve iktidar ile imtihanına çok örnek var. Mesela Tarık Bin Ziyad'ı çağını aşan büyük komutan yapan en önemli şey, İspanyol altınlarının üzerine basıp da kendi kendine hitaben 'Tarık dün bir köleydin, bugün muzaffer bir komutansın. Dikkat et yarın yine bir köle olabilirsin' diyebilmesidir. Bunu diyemeyip gücün altında darmadağın olanları zaten tarih yazmıyor.

İnsan yaşadığı süre boyunca hep bir imtihandadır. Her zaman doğru hareket edemeyebilir. Bazen zorlanabilir, bazen yanılabilir, bazen her şeyi kendinden görebilir.

İnsanlar yapılan şeyleri kendine mal etmeye başladığında elinde bir balyozla ene putunu darmadağın edecek bir Molla Kasım'a ihtiyaçları vardır. Çünkü ene putu en çok da Gayretullah'a dokunur. İnsanların kendisinin olmayanı kendisininmiş gibi telakki etmesi Allah'ın da hoşuna gitmez. İyi niyetle çıkılan pek çok hareket, iktidar ve güç imtihanına tosladığında, en iyi ifadeyle dağılmıştır. Bunun için her daim hakkı hatırlatacak, yanlış yaptığında üslubunca düzeltecek bilge dostlara her zaman ihtiyaç vardır.

Kendi adıma Bülent Arınç'tan bu hükümetin Şeyh Edebali'si olmasını bekliyorum. Hiçbir siyasi ya da dünyalık beklentisi olmayan, kardeşlerinin, dostlarının yanlış olabilecek davranış ve tutumlarına karşı cesaretle hakkı söyleyecek bir ağabey olmasıdır ondan beklentimiz. Arınç, arkadaşları iktidar denen o korkunç ağırlığı taşırken onlara yardım etmeli, suhuletle menzile varılmasına önayak olmalıdır.

Bülent Arınç için partinin vicdanı diyorlardı, şimdi zannediyorum kabinenin ve icraatın da vicdanı olacak. Ya da Şeyh Edebali'si ya da Ömer Baba'sı...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon mitingi

Mehmet Kamış 2009.05.16

Pazar günü Ankara'da 'Cumhuriyet mitingi' var. Padişah, pardon Milli Şef İsmet İnönü'nün valisi Nevzat Tandoğan'ın ismini taşıyan meydanda olacak bu miting.

22 Temmuz seçimleri öncesi hava yapan ve 'biz kaç kişiyiz bir bakın' sloganlarıyla 'seçimlere gerek yok, meydanları sayıp ona göre iktidar belirleyelim' demeye getirilen 'Cumhuriyet mitingleri' kaldığı yerden yeniden başlıyor. Yani yeni bir miting dalgası daha yolda! Bu mitingi düzenleyenler her ne kadar 'Cumhuriyet mitingi' diye adlandırsalar da kamuoyu bunları 'Ergenekon mitingi' olarak görüyor.

Bu konuda haksız da sayılmazlar. Önceki mitingleri düzenleyenlerin neredeyse tamamı Ergenekon soruşturmasından dolayı içeride... Ergenekon iddianamesinde bu mitingler şöyle geçiyor: "Kamuoyunda 'Cumhuriyet mitingleri' olarak bilinen mitingin ve ayrıca bu kuruluşlar tarafından düzenlenen bir kısım toplantı ve mitinglerin Ergenekon Terör Örgütü yöneticilerinin planlaması ve koordinesi sonucu ve özellikle katılımın yüksek olmasını sağlamak amacıyla millî duygu ve düşüncelerin istismar edilmesi suretiyle gerçekleştirildiği anlaşılmıştır."

Zaten mitingi düzenleyenler de baklayı ağızlarından çıkarıp sürmekte olan davadaki kimi uygulamaları protesto etme ve tutuklularla dayanışma amacı taşıdıklarını reddetmiyor. Bir kısım medyada, her gün nöbetçi bir yazarın aksini iddia etmesi gerçeği değiştirmiyor. 22 Temmuz öncesi demokratik(!) bir darbe ile yönetime el koymak isteyenlerin düzenlediği 'Cumhuriyet mitingleri', medyaya göre öylesine kalabalıktı ki, seçimleri yapmaya bile gerek yoktu. Google Earth haritalarına bakıp, yüzey ölçümüne göre bu mitinglere kaç kişinin katıldığı tespit edilebilirdi. Böylece cumhurbaşkanı seçmek isteyen Meclis'te çoğunluğu oluşturan parti de haddini bilmiş olur ve bu işi mitingcilere bırakabilirdi. Hele bir İzmir, hele bir Çağlayan mitingleri vardı ki; siz deyin 7 milyon ben diyeyim 10 milyon. Kim bilir belki de daha fazla!

Ancak bu kez iş başka. Uyarılmış korkular saikiyle katılan kahir ekseriyet için bu suçlamayı yapmak hatalı olabilir. Ancak vitrindekiler için söylemek yanlış değil. İlk dalgaya samimi şekilde katılanlar, aldatılmışlık duygusu içinde bu defa mesafeli durmayı tercih ediyor. Katılacağı açıklanan birçok sivil toplum örgütü, tepkili bir dille yalanlama yoluna gitti. Olayın en ilgi çekici yanı ise şu: Mitinglerin fitilini Danıştay cinayeti ateşlemişti. Bugün Danıştay saldırısını Ergenekon davasıyla birleştiren kararın mürekkebi kurumadan tekrar miting düzenleniyor.

Türkiye'de herkes biliyor ki; Cumhuriyet tehlikede değil. Bir anket yapılsa ülkenin yüzde kaçı böyle bir endişe içindedir acaba? Yani bu ülkedeki birileri Cumhuriyet'i yıkıp yerine padişahlığı mı getirecek? Hiç kimse bunu tartışmıyor artık. Bu ülkede asıl tehlikede olan demokrasi. Asıl risk taşıyan; sürekli olarak darbelerle sarsılan demokrasi kültürümüz.

Bir sürü emekli asker, bürokrat, devlet erkânı vs. toplanmış 'Cumhuriyet mitingi' yapıyor. Geriye kalan sivil toplum denen örgütler de 'Emrinizi bekliyoruz paşam' diyenlerden oluşuyor. Bu örgütlerin bazılarının Ergenekon iddianamesine de yansıyan davranışlarından küçük bir örnek vermekte yarar var. 31 Aralık 2004 tarihinde Şener Eruygur, Levent Ersöz ve iki sendikacı konuşuyorlar. Bu sendikacılardan biri Eruygur'a şöyle diyor: "Demokratik kitle örgütlerinin hangi durumlarda ne tür davranışlar sergilediğini içinden biliyorum. Şimdi bir kere şu aşamada, ekonomik kriz olmadan geniş kitleleri harekete geçirebilmek mümkün değil. Kıbrıs konusunda çok açıkça siz sağlam durursanız, Türkiye ile AB işbirliği bozulur. Kriz olursa 100 bin kişi sokaklara iner. Hükümet AB ilişkisini bozduğundan piyasa allak bullak olacaktır."

Şimdi bu cümleleri okuyup da böyle bir örgüte sivil toplum örgütü diyebilir misiniz? m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siyasal yargı

Sincan 1. Ağır Ceza Mahkemesi, skandal bir karara imza attı. Cumhurbaşkanı'nın vatana ihanet dışında hiçbir şekilde yargılanamayacağı Anayasa'da çok açık bir dille yer almasına rağmen, bunu ihlal eden bir karar verdi.

Daha önce de çok garip kararlara imza atan mahkeme, bir yargı mensubu gibi değil de siyasî bir parti gibi davranmaya devam ediyor. Başta Kürt meselesi olmak üzere birçok kritik konuda inisiyatif alan ve çözüm için kendini ortaya koyan bir cumhurbaşkanına, böyle bir hareket ne anlama gelir, herkesin çok iyi değerlendirmesi gerekiyor.

Hatırlayın, Abdullah Gül geçen hafta Suriye'deydi. Ortadoğu'nun bu çok önemli ülkesinde Beşar Esed ile çok önemli görüşmeler yaptı. Esed'in; 'İsrail'le Türkiye'siz masaya oturmayız.' sözü, bu ziyaretin ne kadar da kritik bir öneme sahip olduğunu gözler önüne seriyor. Ziyarette öne çıkan diğer konu ise Cumhurbaşkanı Gül'ün, Kürt sorunuyla ilgili değerlendirmeleriydi. Aslında Gül'ün Kürt meselesinde aldığı inisiyatif bir kısım çevreleri hayli rahatsız ediyor. Bu çevreler, tıpkı 1993 yılında olduğu gibi kanın durdurulmaması için provokatif karşı eylemler yapmaya başladı bile.

Sincan'daki mahkemenin başkanı, Anayasa'da olan yargılanmazlık ilkesine rağmen Cumhurbaşkanı'na 'şüpheli' diyebilmiş, bunu tam altı kez kullanarak Anayasa'yı çiğnemiştir. Sincan Mahkemesi, daha önce de aralarında Başbakan Tayyip Erdoğan ve gazeteci Şamil Tayyar'ın da olduğu bazı isimlerle ilgili tartışmalı kararlara imza atmıştı. Bu nedenle bir hayli dikkat edilmesi gereken bir mahkeme olduğu tartışma götürmez. Nitekim Ergenekon'un önemli sanıklarından birisi olan Kemal Kerinçsiz, Silivri Cezaevi'ne gitmeden önce bazı gazetecilerle yaptığı özel sohbetlerde, Sincan Mahkemesi'nin çok önemli olduğunu anlatıyordu.

Bu ülkenin anayasasına göre cumhurbaşkanlarının yargılanması mümkün değil. Bir de seçilmiş vekillerin yargı dokunulmazlıkları var. Bütün bu dokunulmazlıklar anayasal dokunulmazlık. Ama Şemdinli'de Yaşar Büyükanıt ile ilgili iddianame yazdığı için Savcı Ferhat Sarıkaya nasıl bir medyatik lince tabi tutulmuştu hatırlıyor musunuz? Sadece bununla da kalınmadı, meslekten ihraç edildi. Tarihe hukuk skandalı ve kara bir leke olarak geçti. Üstelik Genelkurmay başkanları hakkında 'ne yaparlarsa yapsınlar yargılanamazlar, kendilerine bir suç isnat edilemez' gibi bir Anayasa maddesinin olmamasına rağmen...

BBC'nin yorumu, Cumhurbaşkanı'nı yargılamaya kalkışma skandalını çok iyi analiz ediyor. BBC'ye göre 'laik kurumlar sık sık AKP'ye karşı koymak için mahkemeleri kullanıyor'. Yani bu, bir hukuk değil siyasî varyasyon. 'Hukukun siyasete alet edilmesi' sözü tam da bu konuyu anlatıyor.

Yargının siyasallaşması bir ülkenin çivisinin çıkması için yeterli bir sebeptir. Artık o ülkede hiçbir şeyi tutamazsınız. Hatırlayacaksınız, önceki gün Danıştay 5. Daire Başkanı Salih Er, bunca mahkeme kararına, bunca açığa çıkan gerçeklere rağmen Danıştay saldırısını türban sebebiyle işlenen cinayet olarak tanımlamıştı. Ertesi gün Salih Er'in söylediğinin tam aksine Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi; Danıştay saldırısıyla Ergenekon arasında fiilî ve hukukî bağlantı bulunduğuna dikkat çekmiş, bu gerekçeyle davanın Silivri'deki Ergenekon davasıyla birleştirilmesi kararını almıştı. Hani başta Alparslan Arslan olmak üzere bütün Ergenekon çetesi, yemin billah edip cinayeti kendilerinin işlediğini itiraf etse siyasal yargı için yine hiçbir şey değişmeyecek. Çünkü bunlar gerçeklere değil işlerine gelene inanmak istiyor. Ya da ne bileyim, söylemeye dilim varmıyor ama bunlar aynı büyük tezgâhın figürleri mi yoksa!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Siz kime sataşıp da meşhur olan yazarsınız?

Gazete yazarlığında garip bir süreç yaşanıyor. Aslında bu süreç çok yeni sayılmaz. Ama son zamanlarda bu tarz yazarlık zirve yaptı. Sürekli başkasını yazan, onların sinir uçlarına dokunarak konuşulmayı başaran ve bu sayede şöhret bulan yazarlar bir hayli arttı.Gerçi eskiden yazarlar arasında polemik yazıları olurdu.

Bu sayede iki taraf da okuyucu kazanır, şöhretlerine biraz daha şöhret katarlardı; ama bu polemiklerden ciddi fikirler ortaya çıkardı. Mesela Recaizade Mahmut Ekrem ile Muallim Naci ya da Peyami Safa ile Nazım Hikmet polemiğinden bugünlere taşan fikirler üretilmişti. Bu tarz polemik yazarlığı yıllar içinde devam edip geldi. Bazen her Allah'ın günü birbirine yakın konuları kaleme alan yazarlar polemikle üzerlerindeki ataleti atarlar, ortalık bir anda toz duman olur, hareketlilik gelir, sonra herkes kendi rotasına dönerdi. Ama son dönemin yazarları böyle polemikçi değil. Dijital dönemle birlikte yazarlarımızın da dengesi bozuldu. Gerçek yazarları tenzih ederek söylemek gerekirse yeni dönemde ortaya çıkan bazı kalemşorların bir kere fikir üretmek diye bir kaygıları yok. Kim nerede ne yedi, kim kiminle çıkıyor, kim rüküş kim iyi giyiniyor gibi eskiden magazin medyasının ilgi duyduğu konuları şimdilerde köşe yazarları, diğer meslektaşları hakkında yazıyor.

Türk medyasında internetin de yardım ve yataklığıyla yazarlar bir hayli arttı. Normal gazeteci ve muhabir neredeyse ortadan kalktı, esamesi bile okunmuyor. Bir kişinin ciddiye alınması için öncelikle yazar olması, yazarların ciddiye alınması için de şöhretli olması gerekiyor! Yani yazılarda bilgi birikiminin, yapılan analizin, siyasi değerlendirmelerin çok da önemi yok. Ne yazıldığından çok, kimin yazdığına bakılıyor. Bunun farkına varan sonradan olma yazarlar şöhret olmak için herkese sataşmayı büyük bir marifet biliyor. Bütün konuları 'Başkalarının sinir uçlarına nasıl dokunabilirim?' üzerine. Bu isimleri burada tek tek sıralamak onların tarzı gibi davranmak olacağı için yazmayacağım.

Mesela bunlar; kamuoyunun en ilgi çeken insanları hakkında sürekli ters yazılar yazar. Kamuoyunda en çok kim ilgi görüyorsa onun dikkatini çekecek konuları kaleme alırlar. Sürekli onlara küfrederler, hiçbiri çek edilmemiş duyumları doğruymuş gibi yazarlar. Yazıları bir fındık kabuğunu doldurmaz, hiçbir bilgi birikimi içermez. Bir miktar televizyonlarda göründüklerinde bu fırsatı olabildiğince iyi kullanırlar. Hele bir de katıldıkları televizyon programında dayak yemeyi başarırlarsa onlardan daha şöhretlisi olmaz. Bunlar arasında iyi kavga ettiği fark edilen bazıları daha çok televizyonlara çıkarılmaya başlar ki, reyting getirsin. Ondan sonra yazdığı her kıytırık konu, kıl-tüy fark etmez, bir meseleymiş gibi internet sitelerinde tartışılır.

Geçen hafta Hürriyet gazetesi Ahmet Arsan ismiyle yeni bir köşe açtı. Gazetenin Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Özkök'ün bu projesi korkarım bu akımı iyice güçlendirecek. İlgi görmenin, konuşulmak istemenin ideolojisi yok. Sağcısı, solcusu, İslamcısı yok bu işin. Bütün dünya görüşlerinden bu tarz yazarlar bulmak mümkün. Mesela sadece gazetecilerden haber veren, ana konusu medya mahallesi olan onlarca internet sitesi var. Gazetecilerin 'ene'sine hitap eden bu siteler gazeteciler arasında da bir hayli ilgi görüyor. Eskiden gazetecileri kimse tanımazdı. Ama bugün onlar neredeyse film yıldızı gibi. Pek çok gazeteci ortalama bir film yıldızından daha çok tanınıyor ve konuşuluyor.

Televizyonlar, gazeteler özellikle de internet siteleri sürekli olarak yazarlardan ve gazetecilerden bahsediyor. Bu durum, gazetecilik ve Türk fikir hayatına çok büyük zarar veriyor. Medya, sakıncalı bir süreç yaşadığının bir an önce farkına varmalı. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Askerin kodlarına yapılan darbe

27 Mayıs darbesinin üzerinden tam 49 yıl geçti. Yarım asırlık Türkiye tarihini çok derinden etkileyen ve bu ülkeyi bambaşka bir eksene sokan bu ihtilalin sivil siyasete etkileri çok uzun boylu tartışıldı ve hâlâ da tartışılıyor. Geride bıraktığı haksızlıklar ve acıları, henüz yeşermekte olan demokrasi kültürümüzü nasıl yerle bir ettiğini uzun uzun tartıştık. Menderes'in ismi üzerinden siyaset yapıp, ona gösterilen teveccüh ile yıllarca Türkiye'yi yönetenler ve onların bugünkü gerçek kimlikleri hâlâ tartışılıyor.

Hasılı; Türkiye'nin son elli yılına damgasını vuran ve yakın tarihimizin en önemli kırılma noktalarından birisi olan 27 Mayıs darbesi, bugüne kadar hep sivil dünyaya etkileri üzerinden konuşuldu. Askere yaptığı etkiler ise neredeyse hiç gündeme gelmedi. Aslında 27 Mayıs, asıl darbeyi askere indirmişti.

Atatürk'ün siyasetten uzak tuttuğu asker 27 Mayıs'la gitti, ülkedeki her şeye müdahil olan asker geldi. 12 Mart, 12 Eylül ve 28 Şubat darbeleri ile Talat Aydemir'in darbe teşebbüsleri de 27 Mayıs'ın türevleri olarak siyasî hayatımıza girdi. Bunların yanında sadece birer teşebbüs olmaktan öteye geçemeyen onlarca girişimi de burada zikretmiyoruz.

Bugün rejim krizi diye yer gök inletilen pek çok mesele, bize 27 Mayıs'tan kalma.

Kemalizm de 27 Mayıs gibi darbelerden sonra her cuntacının üzerine eklemeler yaptığı, neredeyse Mustafa Kemal'den hiçbir şeyin kalmadığı bir ideoloji haline geldi.

Dedik ya, 27 Mayıs asıl ordunun dengelerini ve genetiğini değiştirdi. Aksiyon Dergisi'nin son sayısında Cemal Kalyoncu'nun kaleme aldığı '27 Mayıs askere darbe' haberi, o dönemde ordu içinde yaşananları bir kez daha gözler önüne seriyor.

Darbeden sonra Genelkurmay Başkanı Ragıp Gümüşpala'nın da aralarında bulunduğu tam 7 bin 200 asker emekliye sevk edildi. İhtilalden önceki Genelkurmay Başkanı Rüştü Erdelhun'un Yassıada'da yargılanmasının dışında ondan sonra göreve gelen genelkurmay başkanı da emekliye sevk edilmişti. Ordudaki generallerin yüzde 90'ının, albayların yüzde 75'inin, yarbayların yüzde 50'sinin ve binbaşıların yüzde 30'unun askeriye ile ilişiği kesilmişti. Bir anda böylesine bir tenkisatın akılla izah edilir bir tarafı yoktu.

Üstelik 7 bin 200 askerin bir anda emekli edilmesi, savunma stratejileri açısından son derece yanlıştı. Bir de bunların tazminatları ve emekli maaşlarının altından kalkmak nasıl mümkün olacaktı? Hürriyet gazetesinde 5 Temmuz 1960 tarihinde çıkan bir haber, bu işin arkasındaki gücün kim olduğunu da çok iyi anlatıyordu: "Amerika, 1 milyar liralık yardım yaptı. Anlaşma dün imzalandı. 500 milyon Milli Savunma'ya, 200 milyon diğer işlere harcanacak. Milli inkılabımızı her vesile ile desteklemekte olduğunu belirten ABD, hükümetimize yardımlarını artırmaktadır."

İlginç olan, Yunanistan'ın da aynı dönemde ordusunu gençleştirme kararı almasıydı. Türkiye ile Yunanistan aynı dönemde ordusunu gençleştirme kararı alıyor, eskiler topluca görevden el çektiriliyorlardı. Bu gençleştirme, ordunun elli yıllık geleceğine de damgasını vuracaktı.

Kimler tasfiye edilmişti, yerine kimler getirildi? Bunu çok iyi analiz etmekte yarar var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Can üzerinden mesajlaşma

PKK'nın ortaya çıkmasında 12 Eylül'ün ve Diyarbakır Cezaevi'nin büyük emeği vardır. En son Ahmet Türk'ün, katıldığı bir televizyon programında o dönem Diyarbakır Cezaevi'nde yaşadıklarını anlatırken söyledikleri dikkat çekici: "Her gün dayak, her gün işkence. Bazı zamanlar, 'Ya Rabbi canımı al, bu işkenceden kurtar bizi', diyorduk."

PKK'nın Diyarbakır'a girmesi, orada taban bulması, on binlerce insanın kaybedilmesine sebep olmasının altında hep 12 Eylül darbesi yatar. Etnik siyaseti başlatanlar ve ona önderlik yapanların büyük bölümü, bu işin kararını Diyarbakır Cezaevi'nde vermiştir. Kürt meselesinde barış çabaları ne zaman hızlansa o zaman şehit haberleri artmaya başlar. Kürt meselesinde çözüme ulaşmak için Cumhurbaşkanı'nın, Başbakan'ın, Genelkurmay Başkanı'nın devrede olduğu bir zamanda, köklü birtakım adımların atılması söz konusuyken terör eylemlerinin artmasını izah etmek mümkün değil. Üstelik Kandil'in de bu adımlara karşı müspet sinyaller yolladığını düşününce insan, 'Bu eylemleri kim yapıyor?' diye sormadan edemiyor.

Böyle bir zamanda DTP'li vekiller ile ilgili görülen dava da çözümsüzlüğe tuz biber ekiyor. Meclis Başkanı Köksal Toptan, en azından milletvekillikleri bitene kadar erteleyebileceği bir meseleyi Türkiye'nin kucağına bıraktı. Bir şey bazen kanuni olabilir ama hukuki değildir. Meclis'in ve üyelerinin hakkını mutlak surette savunması beklenen Köksal Toptan'ın DTP'li vekillerle polemiğe girmesinin ve bu polemiğin dozunu artırmasının yanlış bir politika olduğunu düşünüyorum. Bazı DTP'li vekillerin bu gerginliğin geçmesi, işlerin suhuletle çözülmesi gibi bir kaygısı zaten yok.

Türkiye'de can üzerinden kirli bir oyun oynanıyor. Güç odakları birbirlerine insan canı üzerinden mesajlar veriyor. Birbirine mesaj gönderirken yedi can ile gönderiyor. Bu aptal savaşın bütün faturasını Anadolu'nun gencecik delikanlıları ödüyor. Ne kadar da kolay söyleniyor ve ne kadar da çabuk unutuluyor ölenler. Daha birkaç hafta önce mayın patlaması sonucu ölen 10 askeri kimse hatırlıyor mu? Ya ondan öncekileri, ya ondan öncekileri?.. Annelerinden, babalarından, çocuklarından, karılarından, nişanlılarından, kardeşlerinden yani ateşin düştüğü yerden başka! Ne de olsa en kolay katlanılan, başkasının acısı.

Bu terörü ortaya çıkaranlar kim? Terörün ortaya çıkması için şartları müsait hale getirenler kim? Ve ne zaman çözüm ile ilgili bir şeyler konuşulsa ortaya çıkıp vatan millet edebiyatı yapıp işin çözümsüz kalmasını sağlayanlar kim? Kimler bu kandan hayat bulan vampirler? Silahların susması, konunun çözülmesi ne zaman gündeme gelse ardı ardına şehit haberleri düşüyor gazetelere. Ne zaman Türkiye'de seçimin ertelenmesine ya da başka bir siyasal mesaja ihtiyaç olsa bölgeden üçer beşer şehit çocuklar geliyor. Ne zaman Türkiye'de siyaseti yönlendirmeye ihtiyaç duyulsa oradan şehit acıları yükseliyor. Vampirler için bitmek tükenmek bilmeyen bir mesaj yolu Güneydoğu. Sinir uçlarına basmak için, bazı konuların tartışılmaz olması için, silah tüccarlarının daha çok semirmesi için oradan şehit cenazelerinin gelmesi gerekiyor çünkü...

Bu oyunda Anadolu'da yaşayanlara düşen rol ise sadece ağlamak! Ateşin düştüğü yerdekiler nasıl olsa itiraz etmeyecekler ya da edemeyecekler. Nasıl olsa sorgulamayacaklar ya da sorgulayamayacaklar. Herkes bütün aymazlığıyla masa üzerindeki satranç tahtasında oyununa devam edecek. Ne zaman bir piyonun feda edilmesi gerekiyorsa oradan bir Mehmetçik daha çağıracaklar. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Erbil'deki petrol kuyularından Türkiye'ye bakmak

Önceki gün Erbil'de bir tarihe tanıklık ettik. Çukurova Grubu'nun büyük hisseye sahip olduğu Genel Enerji, Kuzey Irak'ta petrol çıkarmaya başladı. İlk defa bir Türk firması Ortadoğu petrollerine elini bu kadar uzatabiliyor.

Bunun hem söz konusu şirkete hem de Türkiye'ye ekonomik olarak ciddi dönüşümleri var. Ancak yaşanan gelişme, ekonomik anlamından çok daha fazla siyasi anlamı bakımından önem arz ediyor.

Burada teknik bir bilgi vermekte yarar var. Kuzey Irak'ta çıkan petrol gelirleri direkt olarak Kuzey Irak'taki bölgesel Kürt yönetiminin kasasına gitmiyor. Bütün Irak sınırları içinde çıkan petrolden elde edilen gelir bir havuzda toplanıyor. Kuzey Irak bölgesel Kürt yönetimi bütün petrol gelirlerinin yüzde 17'sini alıyor. Bu bölgeden çıkan petrolden elde edilen gelir de o fona aktarılıyor. Yani Kuzey Irak petrolünün, bölgeye direkt olarak değil dolaylı olarak bir etkisi var.

Kuzey Irak'ta neredeyse hiç dokunulmamış çok zengin ve çok kaliteli petrol yatakları bulunuyor. Daha önce çıkarılması için adım atılmamış olan bu kaynaklar yeni yeni üretime kazandırılıyor ve bütün dünyanın gözü burada.

Osmanlı'nın yıkılmasından sonra Ortadoğu'yu petrole göre yeniden dizayn edenler, Türkleri bu petrolden olabildiğince uzak tutmaya özen gösterdiler. Önceki gün, Türklerin 90 yıldır yaklaştırılmadığı Ortadoğu petrollerine çoğunluk hisseleri Türklerin elinde olan bir şirket ilk defa uzandı. Bu ekonomik ve siyasi olduğu kadar simgesel anlamda da çok önemli bir gelişmeydi.

Kuzey Irak, biz ne kadar reddetsek de bizim doğal sınırlarımız içinde. Merkezi hükümetten aldığı yüzde 17'lik bütçeyle de her geçen gün gelişen, değişen, farklılaşan bir coğrafya. Özellikle bölgenin merkezi olan Erbil bir şantiye gibi. Kalenin etrafında gelişmiş eski Erbil, eskinin izlerini çok derin taşımasına rağmen şehrin geneli büyük bir inşaat alanı görüntüsüne bürünmüş durumda. Geniş caddeler, modern konferans salonları, yeni oteller vs. ile çok yakın gelecekte bölgenin parlayan yıldızı olmaya aday.

Tarihi Erbil Kalesi, içinde yaşayanlara şehrin başka yerlerinden evler verilerek boşaltmış. UNESCO'nun koruma altına aldığı bu alanda yakın bir zamanda restorasyon başlatılacak. Kale içinde çok ilginç bir müze var. Müze bölgedeki Kürt aşiretlerin halı, kilim ve takkelerinden örneklerin sergilendiği bir yer. Burada ayrıca tarımda kullanılan tahta aletler de yer alıyor. Yani bölgedeki Kürtlerin şehir medeniyeti oluşturabilmeleri için çok daha uzun yıllara ihtiyaçları var.

Kırmızı çizgilerimiz, bizim elimizi, kolumuzu, ayaklarımızı bağlarken, kırmızı çizgisi olmayan Norveç, Güney Kore, Çin, Rusya, Amerika şirketleriyle bölgedeki ekonomik gelişmeden payını almak için canhıraş bir şekilde çaba gösteriyor. Bununla birlikte marketlerin raflarını sınıra yakın şehirlerde üretilmiş Türk malları dolduruyor. Halkın Türkiye'ye bakışı da bir hayli pozitif. Özellikle Abdullah Gül ve Tayyip Erdoğan bölge halkı için bir fenomen, iki lidere de çok büyük sempati duyuyorlar.

Kuzey Irak'ın bağımsız bir devlet olması Türkiye'ye bağlı! Türkiye bu bölgeyi ötelemeye ve yok saymaya devam ederse uzun vadede bağımsız bir devletin ortaya çıkması kaçınılmaz. Ancak Türkiye doğal coğrafyasıyla barışır onu himayesine alırsa bunun önüne geçebilir. Böylelikle bölgedeki bütün devletlerden dayak yiyen ve bir hamiye ihtiyaç duyan Kürtler de bölge dışı güçlere yaslanmak zorunda kalmaz.

Hasılı; Çukurova Grubu'nun çoğunluk hisselerine sahip olduğu Genel Enerji'nin Kuzey Irak'tan petrol çıkarması yeni bir sürecin başlangıcı olması bakımından çok önemli. Türkiye kendi doğal hinterlandıyla yüz yüze geliyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ülkeyi yoksullukla yönetmek!

Mehmet Kamış 2009.06.06

Abdurrahman Yalçınkaya, başında bulunduğu Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 17. onur günü dolayısıyla düzenlenen törende yaptığı konuşmada öyle bir cümle etti ki; dinleyenleri hayretler içinde bıraktı.

Yalçınkaya, ekonominin fazla öne çıktığını, ekonomik büyüme ve modernizasyona çok vurgu yapılmasından dolayı laikliğin gündemden düşürüldüğünü söyledi.

Bizden başka, son ideolojik ve komünist devlet SSCB (Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği) 20 yıl önce yıkılmıştı. Ama bizimkiler hâlâ direniyor. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın yaptığı böyle bir açıklama, bugün dünyada kaç ülkede yapılabilir? Belki Kuzey Kore'deki ya da biraz zorlarsanız Küba'daki savcılardan benzer bir açıklama duyabilirsiniz. Bunların haricinde herhangi bir ülkenin bürokratlarından birisi böyle bir konuşma yapabilir mi? Çağdaş dünyada bu tür bir açıklamanın düşünülmesi bile imkânsızdır. İstisna teşkil eden bir iki ülkeyi de saymazsak dünyada böylesine katı ideolojisi olan devlet kalmadı zaten.

Bilmem hatırlar mısınız? Türkiye'deki en büyük hortumlamalar, laiklik vurgusunun en çok yapıldığı zamanlarda olmuştur. Laikliğin en çok gündeme getirildiği 28 Şubat sürecinde kimlerin ülkeyi hortumladığını, kimlerin bankalardan milyarlarca doları cukka ettiğini bugün çok daha net biliyoruz. O hortumlamalar sonucunda Şubat 2001'de ülkenin büyük bir kalp krizi geçirdiğini hiç unutmadık. Yalçınkaya'nın AK Parti'ye açtığı kapatma davası bu ülkeye on milyarlarca dolara mal oldu. Küresel krizden önce kapatma krizi ülkedeki ekonomik dengeleri allak bullak etti. Siyasî istikrarsızlık şüphesiyle bozulan ekonomik dengeler yüzünden binlerce kişi işyerlerini kapattı ya da işten çıkarıldı.

Tabii; ideolojik devletin temsilcileri için ekonominin iyi ya da kötü olmasının ne önemi var ki. Ekonomi iyi olsa ne, kötü olsa ne? Nasıl olsa onların maaşları ne azalır ne de artar. Ülkedeki işsizlikten, yoksulluktan kendileri hiç etkilenmez. Lojmanları, harcırahları ve bilumum devlet imkânları her halükârda ellerinin altındadır. Nasıl olsa Türkiye'nin en kötü dönemdeki gelirleri bile onların hayatlarını rahatça sürdürmesi için yeterlidir. Daha da olmadı, onların gelirini muhafaza etmek için uygun bir fon bile bulunabilir. Toplumsal refah, işsizliğin azalması, toplumsal gelişmişlik umurlarında mıdır? Ne de olsa laiklik her şeyimize yeter. Halk yoksul da olsa onunla karnını doyurabilir, onunla çocuklarına iyi eğitim aldırabilir, onunla bütün yaralarını sarabilir(!) Bakın Küba'ya; yoksul, aç ama laik...

Yoksulluk bir yönetim biçimidir aslında. Milli Şef İsmet İnönü, toplumu yoksullukla yola getirmiştir. Halk öyle bir noktada tutulmuştur ki; karnını doyurmaktan başka bir şey düşünmediği için çok daha kolay yönetilmiştir. Dünyadaki ülkelerden birinde ülkeyi yöneten diktatörün oğlu babasına ateş püskürür, der ki: "Bu kadar petrol gelirimiz var ama halkımız açlıktan ölüyor. Niye gelirleri halkımızla paylaşmıyoruz?" Babası da ona, "İki tane boğa alıp besleyelim, bakalım hangimiz daha iyi besleyeceğiz, kim kazanırsa onun dediği olsun." der. Belli bir süre sonra iki öküzü de getirirler. Oğlanın boğası öylesine iyi beslenmiş, öylesine semirmiş ki kimse zapt edemiyor, kapılardan geçmiyor. Evlat gururla boğasını babasına göstermiş. Büyük bir takdir beklerken babasının boğasını getirmişler. Aç, zayıf, yürümekten aciz, nereye derlerse oraya gidiyor. Dizginlenmesi, sevk ve idare edilmesi öylesine kolay ki! Babası oğluna dönmüş demiş ki: "Gördün mü oğlum, zenginliği bu halkla niye paylaşmıyorum. Şimdi anladın mı?"

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Neden yaban duruyorsunuz? Anlatılan sizin hikâyeniz...

Mehmet Kamış 2009.06.10

Yeryüzündeki her renkten, her milletten, her inanıştan, her kültürden çocuklar rengarenk bayraklarla "Yeni Bir Dünya" şarkısını söylüyorlar. Herkesin ellerinde farklı farklı bayraklar... Belki ülkeleri birbirleriyle savaşıyor, belki büyükler kendi aralarında amansız ve çoğunlukla da manasız bir kavganın içindeler.

Ama onlar Türkiye'de en azından 'geleceğin dünyasına barışı ve huzuru getirebilir miyiz'in çabası içinde. İnanılmaz bir fotoğraf...

Aman Allah'ım İzmir'de bir kelebeğin kanat çırpması nelere sebep olmuş meğer. O kelebeğin ürkek yüreği dünyada ibreleri nasıl da değiştiriyor. 25 yıl önce henüz üniversitede öğrenciyken birisi anlatmıştı bu tabloyu. "Dünya bizim sesimizi dinleyecek, bizim soluklarımız insanlığa ulaşacak. Barış için Afrika bizi bekliyor, Asya bizi bekliyor, dünya bizi bekliyor." diye söylemişti. Biz tabii ki inanamamıştık. İnanılacak gibi de değildi doğrusu. Bu tabloyu canlı çanlı görmek, buna yetişebilmek meğer ne muhteşem bir şeymiş.

Türkiye, dünya çapında iki organizasyona ev sahipliği yaptı. TUSKON'un organize ettiği, 135 ülkeden 2 bin 300 yabancı ve 3 bin yerli işadamı Dünya Ticaret Köprüsü programına katıldı. Daha önce ne onların Türkiye'yi ne Türklerin onları bildiği devletlerden işadamları geldi İstanbul'a... Türk mallarını gördüler. Türkiye'den neler ithal edebileceklerinin, Türkiye'ye neler ihraç edebileceklerinin görüşmelerini yaptılar. Sonra da 115 ülkeden 700 çocuk Türkçe için yarıştı. Bu iki büyük olay bir anda Türkiye'yi dünyanın gündemine taşıdı.

Şimdi 5 kıtadan insanlar Türkiye'ye gelmiş "Yeni bir dünya''nın hazırlığındalar. Ben bir müzisyen olsaydım ya da Edip Akbayram'ın, Suavi'nin yerinde olsaydım Türkçe Olimpiyatları'nı ellerim çatlarcasına alkışlardım. Türk okulları olmasaydı bu şarkıların dünyaya mal olması, bir Afrikalının, bir Vietnamlının ağzında dolaşabilmesi mümkün müydü? Bir Arnavut'un, bir Amerikalının gündemine gelebilir miydi? Kapıkule ve Habur sınırları arasında kalan coğrafyadan başka bir yerde dinlenebilir ya da söylenebilir miydi? Üstelik bu daha başlangıç.

Bir roman, bir yazar, bir şair, bir şarkı nasıl dünyaya mal olur, nasıl mahalli küçük dünyaları aşar da yeryüzünün ortak ürünü haline gelir? Bizim dünya çapında ürün ortaya koyan edebiyatçılarımız, şairlerimiz, müzisyenlerimiz neden yok? El cevap; ürettiklerimizi dünyaya anlatacak bir mekanizmamız yok da ondan. Maalesef bugüne kadar Türkiye'de üretilen her ürün, her değer Habur ile Kapıkule arasında kalmaya mahkûmdu.

Kabul etmek gerekir ki Türkiye, bugüne kadar uluslararası bir figür ortaya koymada başarısız oldu. Ya da daha doğru deyimle, ürettiklerini dünyaya mal etme yarışında çok gerilerde kaldı. Türk okulları bu topraklarda üretilen her şeyi bir dünya markası yapma potansiyeli taşıyor. Buna müziği katınız, buna edebiyatı ya da bir sanayi ürününü katınız. Türk okulları yeryüzüne Türkiye'yi ihraç ediyor. Dünya çapında bir sanatçı olmak da herhalde bu yolla oluyor. Bugün Türkiye'de üretilen her değerin Türkçe Olimpiyatları'na çok büyük borcu var. Küreselleşen dünyada karalar bağlayıp oturan ya da ağıt yakanların yanında, 'benim de bu pazara sürülecek malım, söyleyecek sözüm var' diyenlerden bahsediyoruz. İşin güzel yanı; bu hepimizin sözü, ortak malımız...

Onun için, neden yaban duruyorsun? Bu söylenen senin şarkın.. Neden sevinmiyorsun? Bu anlatılan senin hikâyen... m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kamu vicdanı, Genelkurmay'ın soruşturmasını merakla bekliyor

Taraf gazetesinin dünkü manşetini okuyunca insanın dehşete düşmemesi mümkün değil. Büyük bir komployu bütün yönleriyle deşifre eden bu haber, insanın tüylerini diken diken ediyor.

Genelkurmay Harekât Daire Başkanlığı 3. Destek Şube Müdürlüğü'nde hazırlanmış, Kıdemli Kurmay Albay Dursun Çiçek imzalı plan, hayatları boyunca silahtan ve şiddetten, şeytandan kaçar gibi kaçmış insanları terör ile ilişkilendirmeyi hedefliyor.

Bir Yeşilçam ya da Hollywood senaryosunu andıran bu plana göre 'ışık evleri'nde silah ve mühimmat bulunması sağlanarak, mensup oldukları hareket silahlı terör örgütü olarak ilan edilecek. Soruşturmaların askerî savcılar tarafından yürütülmesini sağlayacak komplikasyonlar da plandaki hedefler arasında.

Maalesef Türkiye, bu tarz andıçlamalara ve iftiralara alışık bir ülke. Burada bir tanesini hatırlayalım. 28 Şubat sürecinde Mehmet Ali Birand, Cengiz Çandar, Ahmet ve Mehmet Altan kardeşler andıçlanmıştı. Bu gazeteci ve yazarların Abdullah Öcalan'dan para aldıkları iddia edilmiş ve çalıştıkları gazetelerde işlerine son verilmişti. Hatta bazı gazeteler "İçimizdeki hainler" diye manşet atmıştı. Daha sonra bütün bunların koca bir iftira olduğu anlaşılmış, en azından kamuoyu vicdanında itibarları iade edilmişti.

Biliyorsunuz, Fethullah Gülen Hocaefendi'nin de bu tarz iftiralara maruz kalması yeni bir konu değil. 17 Haziran 1999 tarihinde başlatılan iftira kampanyası sonucu hakkında dava açılmış ve isnat edilen bütün suçlardan beraat etmişti. Bu süreçte Çağdaş Eğitim Vakfı (ÇEV) öncülüğünde iki tane öğrenci bulunmuş, bu öğrencilerin Fethullah Gülen ile ilgili birçok ifşaatta bulunduğu yalanı ortaya atılmış ve mahkeme sürecine tanık olarak dahil olacakları söylenmişti. Ancak söz konusu öğrenciler bu iftiraları kesin bir dille yalanlayınca bütün oyunlar akim kalmıştı. Taraf gazetesinin haberi, bu oyundan çok daha ağır bir komployu ortaya çıkarmış oldu. Çünkü olmayan bir suçu varmış gibi gösterip bütün hayatını bu ülkeye ve insanlığa vakfetmiş insanları zan altında tutacaklardı. Bu kadar açık delillerle ortaya çıkartılmış Ergenekon terör örgütü ortada dururken ve bunlara karşı herhangi bir tavır takınılmazken, bugüne kadar hiçbir şekilde şiddete başvurmamış bir camiaya silahlar yerleştirilerek terör örgütü ilan etme girişimi nasıl izah edilir? Dün Ahmet Altan'ın da yazdığı gibi, planı hazırlayanlar silahlı terör örgütü olduğunu düşünmediği bir grubun çeşitli entrikalarla öyle görünmesini sağlamayı amaçlıyor.

Bundan sonra ne zaman böyle bir iftira atılsa bileceğiz ki bu, Harekât Başkanlığı'nın hazırladığı plan gibi iftiracı bir planın uygulanmasından başka bir şey değil. Yani bu çağda gazetecilerin hayatı, ordu ya da devlet içinde birtakım işgüzarların millete ve topluma karşı yaptığı andıçlamaları yazmakla mı geçecek? Askeriye ne zaman asıl görevine dönecek, asıl ilgilenmesi gereken konulara kafa yormaya başlayacak, merakla bekliyoruz. Ordunun yıpratılmaması konusuna biraz da, ordu içerisindeki bazı işgüzarların hassasiyet göstermesini diliyoruz.

Genelkurmay Başkanlığı, Nisan 2009 tarihini taşıyan ve henüz mürekkebi bile kurumamış bu belgeyle ilgili olarak soruşturma başlattı. Bakalım bu nasıl bir soruşturma ve nasıl sonuçlanacak? Daha öncekiler gibi, araştırıp araştırıp böyle bir şeyin olmadığına mı kanaat getirecekler? Yoksa diğer belgelerde olduğu gibi 'Bu belgeyi kim sızdırdı?' diye içeriye veryansın mı edecekler? Yoksa 'Bu ülkenin en şerefli insanlarına nasıl iftira tertip edersiniz?' diye bu işi tezgâhlamaya kalkan işgüzarlara müstahak oldukları cezayı mı verecekler? Kamu vicdanı olarak bunu hep birlikte izleyip göreceğiz. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aleviler üzerinde bu kaçıncı oyun?

Mehmet Kamış 2009.06.17

Genelkurmay Harekât Başkanlığı Bilgi Destek Dairesi'nde hazırlanan 'AKP ve Gülen'i bitirme planı'nda mercek tutulması gereken bir ayrıntı, Aleviler üzerinde oynanacak yeni bir oyunu açığa çıkarıyor. Nisan 2009 tarihinde hazırlanan planda, 'ışık evler'e Alevi düşmanlığını körükleyecek bilgi ve belgelerin bırakılması isteniyordu.

Baskın yapılacak evlere, çeşitli yazılar, kitaplar vs. konulacak ve Fethullah Gülen Hocaefendi'nin gerçekte Alevi düşmanı olduğu izlenimi oluşturulacaktı. Haberi okuyunca, 'Bu, Aleviler üzerinde oynanan kaçıncı oyun?' diye düşünüyor insan. Yalan yanlış haberlerle Aleviler bir kere daha kandırılacak, kendileriyle dostane ilişkileri olan büyük bir camia ile karşı karşıya getirilecek.

Türkiye'yi karıştırmak isteyen derin güçler için Alevi-Sünni çatışması her zaman 'elde bir' olarak görüldü. Aynı topraklarda yaşayan iki yerli unsur, provokatif eylemlerle çatışma ortamı meydana getirilerek ülke karıştırılmış oluyordu. 12 Eylül öncesinde bunu başarıyla(!) uyguladılar. Tarihimizin karanlık dehlizlerine Maraş olayları, Çorum olayları ve Sivas olayları olarak geçen eylemlerde yüzlerce Alevi ve Sünni vatandaşımız canından oldu. Bu çatışma, ülkenin 12 Eylül sürecine hazırlanmasında en çok kullandıkları argümandı. Alevilere Sünniler aleyhinde, Sünnilere Aleviler aleyhinde propaganda yapıldı. Daha önce yazdığım bir hatıramı bir daha hatırlatayım. 16 Nisan 1978 tarihinde sağ partilerin oylarıyla Malatya belediye başkanı seçilen Hamit Fendoğlu, gelini ve iki torunuyla birlikte, bugün bile hâlâ failinin belli olmadığı bombalı bir saldırıyla öldürüldü. Ertesi gün, bütün şehre bu bombayı Alevilerin gönderdiği anlatıldı. Bu kirli bilgi dilden dile dolaştı. Hatta Alevilerin bununla da kalmayıp şehrin içme suyuna zehir attıkları, bu nedenle kesinlikle musluktan su içilmemesi isteniyordu. Daha önce hiç görmediğimiz insanlar, kapı kapı dolaşıp bu söylentiyi yayıyordu. Daha sonra öğrenecektik ki şehir suyuna zehir haberi yalandı. Hamit Fendoğlu'na gönderilen bombayı da kimin gönderdiği hiçbir zaman öğrenilemedi. Amaç, halkın Alevilere karşı galeyana gelmesini sağlamaktı. Böylece darbeye daha hızlı adımlarla ilerlenecekti.

Aleviler üzerinde oynanan oyunlar 12 Eylül'le bitmedi tabiî. Ne zaman ülkede bir karışıklığa ihtiyaç duyulsa benzer senaryolar tekrar edildi ve bütün tezgâhların en büyük mağduru da yine Aleviler oldu. 3 Temmuz 1993 tarihindeki Madımak provokasyonunda çok canlar yandı. 12 Mart 1995 akşamı İstanbul Gazi Mahallesi'nde Alevilere ait üç kahvehane tarandı; 1 kişi öldü, 5 kişi yaralandı. Bu olaydan sonra bölgede gösteriler başladı. Açılan ateşe polisin de aynı şekilde karşılık vermesi üzerine 17 kişi hayatını kaybetti. 15 Mart'ta olaylar Ümraniye'ye sıçradı. Buradaki gösterilerde ise 4 kişi öldü.

Aradan yıllar geçti, Gazi olayları Ergenekon iddianamesine girdi. Ergenekon ve MLKP örgütlerinin ilişkisi ikinci iddianamede Gazi olayları perspektifinde değerlendiriliyor: "MLKP terör örgütünün kongre belgelerinde yapılan incelemelerde, örgütün Türk-Kürt, Alevi-Sünni çatışması çıkartarak güçlenmeyi planladığı tespit ediliyor. Çalışmalarını Alevi vatandaşlar üzerinde yoğunlaştırarak, bu kitleyi harekete geçirmeye, tahrik etmeye çalışıyor." Gizli tanık Kehribar da, Gazi olaylarıyla ilgili şunları söylüyor: "Gazi Mahallesi'nde yapılmak istenen, Alevi-Sünni çatışması meydana getirmekti. Alevilere yönelik saldırı olduğu yönünde yapılan yayınlar bu provokatif eylemin derinleşmesini ve amacına ulaşmasını sağlamıştır."

Yine Ergenekon soruşturması kapsamında tutuklanan eski Özel Harekât Dairesi Başkan Vekili İbrahim Şahin'in evinde yapılan aramada, Alevi-Bektaşi Federasyonu Genel Sekreteri Kazım Genç ve Alevi-Bektaşi Federasyonu Genel Başkanı Ali Balkız'a yönelik suikast planları ortaya çıkmıştı. Laiklik konusunda çok sivri çıkışları olan bu iki isim tıpkı Turan Dursun gibi, tıpkı Bahriye Üçok gibi ülkeyi bir şeylere hazırlama sürecinde öldürüleceklerdi. Hasılı; Aleviler, bu ülkedeki karanlık güçlerin en çok mağdur ettiği kesimlerin başında geliyor. m.kamis@zaman.com.tr

Psikolojik harbin yeni taktiği ne?

Mehmet Kamış 2009.06.20

Birkaç gün önce Sabah Gazetesi'nde Salih Memecan, gündemi yorumlarken harika bir karikatür çizdi. O çizgideki gibi birkaç soru sorarak başlayalım. Bu ülkede 27 Mayıs darbesi olmuş mu, olmuş. 12 Mart muhtırası yaşanmış mı, yaşanmış.

12 Eylül, 28 Şubat, 27 Nisan vs. vs. gerçekleşmiş mi? Evet gerçekleşmiş. 12 Eylül sürecinde ülkenin darbe şartlarına hazırlanması için çaba gösterilmiş mi? Evet gösterilmiş. Bugün hâlâ 30 sene öncesinden kalan aydınlatılmamış yüzlerce olay var mı, evet var.

Soruları biraz değiştirelim. Bu ülkede psikolojik harp dairesi ne iş yapar? Ya da kime karşı psikolojik harp yapar? Türkiye'nin dünyadaki düşmanlarına karşı mı? Ya da dünyadaki Türkiye imajını düzeltmeye yönelik eylemlerde mi bulunur? Tabii ki hayır. Veya savaş halinde olmayan bir ülkede psikolojik harp dairesi niye bu kadar güçlüdür? Soruyu şöyle de sorabiliriz; psikolojik harekât neden bütün enerjisini yurtiçinde kullanır? Kimler kimlere karşı savaş halindedir?

Bir Ergenekon sanığında ele geçirilen belgenin doğru ya da yanlış olduğu birkaç saatlik bir işlemle tespit edilebilecekken, bir haftadan fazla bir süredir 'Bu belge gerçek mi, sahte mi?' diye tartışıyor olmamızın sebebi nedir? Yoksa suçüstü yakalanmış birilerinin, suçlarını örtbas etmek için yaptıkları psikolojik bir operasyona mı maruz kalıyoruz?

Bu, kamuoyu ilgisini azaltmaya yönelik bir operasyon. Nasıl olsa bu ülkede kamuoyu ilgisi azalınca her türlü suç örtbas edilebilir. Ne de olsa balık hafızalıyız. Çağdaş bir ülkede 10 yılda tartışılacak konular bizde bir ay içerisinde tüketiliyor. Her gün bir yerde kıyamet kopuyor ve biz, bu kıyameti gece gündüz tartışır, insanları bıktırır, daha sonra da karanlık dehlizlerde yok ederiz. Aktütün baskınında 17 tane fidanımız toprağa düştü. Olayın perde arkası basına yansıdı. Orada nelerin yaşandığı bütün çıplaklığıyla gazetelerde yer aldı. Kimlerin, gelen istihbaratı sümenaltı ettiği, kimlerin çatışmayı canlı canlı seyretmesine rağmen kılını kıpırdatmadığı, nasıl göstere göstere baskın yendiğini ve hiçbir yetkilinin bununla ilgili bir şey yapmadığını öğrendik ve bunu günlerce tartıştık. Ama kamuoyu ve medyanın ilgisi kesilince, konuyla ilgili soruşturma da kesildi. Böylesine açık seçik bir suçtan dolayı hiç kimse cezalandırılmadı.

Bunun gibi sümenin altına sokuşturulan o kadar çok konu var ki? Aktütün, Dağlıca baskınları, lahikalar, fişlemeler, andıçlar vs. vs... Şu son bir yıl içerisinde tartışılan kaç meselede sonuca gidildi? Bütün amaç, kamuoyu ilgisinin dağılmasını sağlayabilmek. Hükümeti düşürmeyi ve masum insanları terörist gibi gösterip askerî mahkemelerde dava açılmasını öngören eylem planına ilişkin haberler dünkü Hürriyet, Milliyet ve Posta gazetelerinin birinci sayfasında yer bulamadı. Buradan da anlaşılacağı gibi, belgenin sahte olup olmadığını tespit etmek bu kadar basitken kamuoyunu oyalamanın en temel amacı, unutturmak olsa gerek. Üstünden zaman geçince örtbas etmek çok daha kolay olacak.

Ama Türkiye, her geçen gün değişiyor. Artık gizli planlar ve psikolojik harp taktikleri kapalı kapılar ardında kalmıyor. Bir bir deşifre oluyor. Üstelik Türkiye'nin demokratikleşmesi ve çağdaş ülkeler seviyesine yükselmesini isteyen daha kararlı medya organları da bir hayli fazla artık. Bazı gazetelerin bu planları unutturmaya yönelik tavırlarının artık hiçbir önemi yok. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İstanbul'daki İslamofobia

Mehmet Kamış 2009.06.24

İslam Konferansı Örgütü, İslamofobi ile mücadele etmek için Brüksel'de Avrupa Birliği nezdinde bir temsilcilik kuruyor. Özellikle 11 Eylül saldırılarından sonra Batı'da hızla yükselen İslam ve Müslüman düşmanlığına karşı mücadele etmesi planlanan bu büronun, çok önemli bir boşluğu dolduracağı muhakkak.

Çünkü Avrupa, son yıllarda dünyada yükselen İslam karşıtlığını körükleyen en önemli bölgelerden birisi. Bunun en somut örneği Danimarka'daki karikatür krizinde yaşandı. Söz konusu düşmanlık her ne kadar 11 Eylül saldırılarından sonra büyük bir ivme kazanmış olsa da Avrupa'nın tarihi, bilinçaltına yerleşmiş bu düşmanlıkta önemli rol oynuyor.

Avrupa'da sağcı ve ırkçı politikacılar ve taraftarları İslam düşmanlığını körüklüyor. Ancak İslam'a ve Müslümanlara saygı duyan aydınların sayısı da bir hayli fazla. Avrupa'da insan hakları konusunda gelişmiş demokrasi kültürünü içselleştiren önemli bir kitlenin varlığından söz etmek mümkün. Mesela Brüksel'de 7 Haziran'da gerçekleştirilen seçimlerde parlamentoya girmeyi başaran 26 yaşındaki Mahinur Özdemir, Belçika'nın en genç milletvekili oldu. Özdemir, mecliste görevini başörtülü olarak sürdürecek. Bu duruma kızan liberallerden bir milletvekili başörtüsünün yasaklanmasını istiyor.

Valon liberallerden federal vekilin söz konusu yasaklama girişimi en çok Türkiye'deki 'İslamofobici'leri sevindirmiş gibi görünüyor. Mesela NTV, bu haberi 'Belçika'da türban krizi' diye vermeyi uygun buldu. Telefonla canlı yayına çıkardıkları Mahinur Özdemir'i bir dövmedikleri kaldı. Spiker sorularıyla başörtüsü konusunda Özdemir'i köşeye sıkıştırıp bir kriz çıkartamayacağını anlayınca bu kez de Ermeni meseli hakkındaki görüşlerinin üzerine gitmeye başladı. Özdemir'in bu konuya girmek istemediğini, bunu gündeme getirmeye çalışanların, önünü kesmek için ısrarla bu soruları sorduklarını söylemesi de spikeri kesmedi. Sorularına devam etti ama istediğini alamadan geri dönmek zorunda kaldı. Mahinur Özdemir 26 yaşında olmasına rağmen son derece iyi yetişmiş ve kendisine gerekli olan bilgi birikimiyle donanmış bir siyasetçi olarak, Türkiyeli bir televizyonun köşeye sıkıştırma çabalarını başarıyla savuşturdu.

Bu haberi izlerken insanın aklından, 'İslam Konferansı Örgütü keşke İstanbul'da da İslamofobi için bir ofis kursa' diye geçiyor. İslamofobi ile ilgili çalışmalar yapacak, bir kısım medyanın asla vazgeçmediği İslam karşıtlığı ile mücadele edecek olan bu ofise bence en çok İstanbul'da ihtiyaç var. Biliyorsunuz Batı'da 11 Eylül 2001 tarihinden sonra ivme kazanan İslam düşmanlığı Türkiye'de 28 Şubat 1997'de zirve yapmıştı. Yani bu, Batı'dan çok daha önce başlamış bir tutumdu.

Mesela, bizim bir kısım medyanın dinle ilgili haberleri nasıl verdikleri konusunda bir istatistik yapılsa, olumlu haber sayısı yüzde kaç çıkar acaba? İslam ve Müslümanlar aleyhine olabilecek hiçbir haberi kaçırmamaları bir tarafa, dünya kadar da yalan haber yaptırıyorlar. Tam anlamıyla İslamofobi ile açıklanacak bir ruh halleri var. Ramazan aylarını bir tarafa bırakırsak, İslam'ın lehine olabilecek hiçbir haberi görmek ya da okumak mümkün değil. Ramazan ayındaki olumlu haberler de genellikle Müslümanlara olmadık eleştiriler getiren aydın imam düzleminde oluyor. Bu nedenle İKÖ'nün İslamofobi ile mücadele için acilen İstanbul'da da bir ofis kurmasında büyük fayda var. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

'Benim mahkemem' ya da Türkiye'nin şeffaflaşması

Mehmet Kamış 2009.06.27

Bir sürü söz söyler, bir sürü açıklama getirirsiniz ama kamuoyunu ikna edemezseniz. O zaman açıklamalarda bir problem ya da samimiyetsizlik var demektir. Dün Başbuğ bir sürü söz söyledi, bir sürü sopa gösterdi, hukukî ve başka şekillerde hesap soracağını söyledi ama söz konusu belgeyle ilgili hiçbir şey söylemedi.

Sadece, bu belge bulunamamıştır, böyle bir belgenin olmadığı anlaşılmıştır ve artık bu mesele bizim için bitmiştir, gibi sözlerle olayı geçiştirdi. Jandarma, Emniyet ve Adli Tıp'ın kriminal incelemelerini de yok saydı.

Bir evde mahalleyi yakacak malzemeler olduğuna dair bilgiler ortaya çıkıyor. İddialar bütün mahallede konuşulurken evin babası böyle bir malzemenin kendilerinde olmadığını söylüyor ve evin oğluna evde inceleme yapmasını emrediyor. Evin oğlu da, "Bu tür malzemelerin olduğunu hiç zannetmiyorum ama bir bakayım." diyor. Babasından aldığı talimatla 12 gün sonra çıkıp en başta söylediğini tekrar ediyor: "Böyle bir malzeme bulunamamıştır."

Diyor demesine ama o mahallede yaşayanlar bu açıklamadan hiç ama hiç ikna olmuyor. Bu belge Başbuğ'un dediği gibi sadece bir kâğıt parçası değildir. Bu, bugüne kadar suça asla bulaşmamış insanlara suç isnat etme eylem planıdır. Kamuoyu Genelkurmay Başkanı'ndan bu tür yapıları savunur gibi bir tavır içine girmek yerine, şerefli Türk ordusundan o yapıları ayıklama yolunu tercih etmesini bekliyor.

Başbuğ'un, böyle bir belge yok, bulamadık gibi sözler söylemesi bu dosyanın tamamen kapanması sonucunu doğurmuyor. Aksine hem Ergenekon savcılarının hem de AK Parti'nin suç duyurusundan dolayı Kadıköy Adliyesi'nin savcılarının ilgi alanında olmaya devam ediyor.

Genelkurmay Başkanı'nın konuşmasında 'benim mahkemem' diye tanımladığı askerî yargı da bu son olaydan sonra kendisiyle ilgili tartışmaları doruk noktasına çıkardı. Oraya düşen tartışmalı davaların sonuca gitmeyeceğini ve akim kalacağını bir kez daha kamu vicdanına göstermiş oldu.

Bu tartışmalar aslında Türkiye'nin hızla şeffaflaşmaya doğru ilerlemesinin neticesi. Eskiden bu tarz belgeler, bilgiler kamuoyunda tartışılmazdı. Durup dururken medyada bir irtica yaygarası başlar, toplum daha ne olduğunu bile anlayamadan dayağı yer otururdu. Birileri andıçlanır, düğmeciler düğmeye basar ve birilerinin işi bitirilirdi. Adı duruma göre değiştirilen terör örgütleri tam da ihtiyaca göre bir eylem yapar, Türkiye olağanüstü halden asla kurtulamazdı. Bereket teknoloji gelişti de kimsenin yaptığı yanına kâr kalmıyor. Herkes deşifre oluyor. Devlet kurumlarının urbasını giyerek suç şebekeleri oluşturanların eylem planları birer ikişer ortaya dökülüyor.

Demokratikleşmenin önündeki en büyük engel şüphesiz şeffaflık! Türkiye şeffaflaştıkça, demokratikleşmeyi inkıtaya uğratacak eylemlerin arka yüzü daha çok ortaya çıkıyor ama hâlâ bu konuda kat edilmesi gereken çok yol var.

Geçtiğimiz günlerde Başbakan, çok önemli bir tespitte bulundu. "DTP ile ne zaman görüşmek istesem bir yerlerde bombalar patlıyor." dedi. Bu söz aslında Türkiye'nin nasıl bir girdap içinde olduğunu çok iyi anlatıyor. Ne zaman statükoyu bozacak bir adım atılsa ülkede karışıklık çıkıyor. Ne zaman akan kanı durduracak bir çaba içine girilse kan gölünde boğuluyoruz.

Bugün tartıştığımız konular aslında ülkenin şeffaflaşmasıyla ilgili şeyler ve bu da kendi içinde güzellikler barındırıyor. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Biz de beyzbol sopasıyla nöbet mi tutalım?

Mehmet Kamış 2009.07.01

Tam da Türkiye'de darbe tartışmalarını konuştuğumuz bir zamanda bir Orta Amerika ülkesi olan Honduras'ta darbe yapıldı. Ancak bu darbeden geriye akıllarımızda ellerinde beyzbol sopalarıyla, darbeye karşı duran siviller kalacak. Üçüncü dünya ülkesinde meydana gelen bu darbeye Amerika ve Avrupa Birliği de büyük tepki gösterdi.

Bundan önce dünyadaki askerî darbelerin neredeyse tamamının bu ülkelerin destek ve isteğiyle olduğunu düşünürsek, bundan böyle darbecilerin işinin hakikaten çok zor olduğunu söyleyebiliriz. Son Honduras askerî darbesi darbecilere iki açıdan ders verdi sanıyorum. Birincisi, Amerika ve AB ülkeleri bu tür darbelerin arkasında değil. İkincisi de hakkı yenmiş halk artık eline beyzbol sopalarını alıp sokağa çıkabiliyor.

Bütün her şeye rağmen gözünü karartıp bu işe girişeceklerin olacağını göz ardı etmemekle birlikte klasik manada bir darbenin Türkiye'de olması mümkün değil artık. Türkiye Cumhuriyeti ömrünün 50 yılını darbeleri konuşarak geçirdi. Bu elli yıl içine sayısız darbe ve muhtırayı sığdırdı. 2010 yılına yaklaşırken bile hâlâ darbeleri konuşuyoruz. Anayasayı askıya alarak bu ülkede sürekli darbe yapanlar yargılanmadı hiçbir zaman. Sürekli siyasete burnunu sokan, ona yön ve şekil vermeye kalkanların yaptıkları yanına kâr kaldı. Bununla birlikte dünyanın hızla değişmesi ve artan kamuoyu baskısı eskisi gibi darbe yapmayı mümkün kılmıyor. Bunun farkında olanlar da post modern yöntemler geliştiriyor. Mücadelelerini hukukun içinde kalarak(!) yürütmenin planlarını yapıyorlar.

Bu hukukun içinde kalma da eğer muhataplar suç işlemiyorlarsa, suç işlemiş gibi göstererek yargılama şeklinde oluyor. Günlerdir tartışılan eylem planının gerçek bir belge olduğunu en azından bunu hazırlayanlar biliyor. Bu belgeyi okuduğumuzda görüyoruz ki, belgenin çoğu zaten yıllardır maruz kaldığımız uygulamalardan başka bir şey değil.

Medya yıllarca yalan haberlerle toplumun ekser çoğunluğunu karalamadı mı? Durup dururken irtica kampanyaları başlatmadı mı? Bu ülkenin demokrat isimleri medya üzerinden sindirilmedi mi?

Dün Milliyet gazetesi ilginç bir manşet attı. Haberde görevde olduğu dönemde gösterdiği tavırlarla birçok darbe girişimini önleyen Hilmi Özkök'e Uzi ile suikast planının ortaya çıkarıldığı yazıyordu. Ancak haberi bütün taraflar anında tekzip etti. Birincisi haberde belirtilen 'polisin arama yaptığı site' başka bir siteydi. İkincisi aramada Uzi marka silah değil eski bir av tüfeği bulunmuştu. Ayrıca Hilmi Paşa da yaptığı açıklamada haberi yalanlayan bilgiler verdi: "Operasyonda, müteahhidin evinde ruhsatsız silahlar bulunmuş. Ancak polis bana suikast hazırlığı yönünde şüpheleri olduğuna yönelik uyarı ve bilgi anlamında bir şey söylemedi. Ben de bu iddiaya yönelik bir şey olduğunu düşünmüyorum ve değerlendirmiyorum."

Tahmin ediyorum eskiden Albay Çiçek'in hazırladığı gibi böyle eylem planları yazılır çizilir, ilgililere gönderilirdi. Türkiye bazı ortamlara hazırlanırdı. Medya da bu kamuoyu hazırlama ve demokratları sindirme görevini bihakkın yapardı. Ancak bugün kamuoyu o günlerden farklı olarak bu tür eylem planlarını çabucak öğreniyor. Üstelik kamuoyu, eskisi gibi postalı görünce kaçacak delik aramıyor. Bir kısım medyanın aba altından ve üstünden gösterdiği sopaların da farkında.

Türkiye demokrasi konusunda çok ciddi bir adım atarak, sivillerin askerî mahkemede yargılanmasını önleyen ve darbe girişimcilerinin yargılanmasını sağlayan bir yasa çıkardı. Bu çok önemli bir gelişme. Çünkü devlet, bir

vatandaş olarak bizi darbelerden korumalı. Yoksa elimizde beyzbol sopasıyla nöbet mi tutacağız? m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Demokrasi için daha cesur adımlara ihtiyaç var

Mehmet Kamış 2009.07.04

Bildiğiniz gibi hükümet, muhalefet partilerinin de desteğini alarak bir kanun değişikliği yaptı. Bu değişikliğe göre, siviller artık askerî mahkemelerde yargılanamayacak ve asker olmayan kişilerin askerlerle iştirak halinde işlediği suçlar da cumhuriyet savcılıkları tarafından soruşturulacak.

Bu, Avrupa Birliği uyum süreci için son derece önemli iki düzenlemeydi. Yapılan değişiklik, bugün Zaman'ın manşetinde de okuyacağınız gibi hem Türkiye'nin AB'ye ve Birleşmiş Milletler'e söz verdiği yasalar içinde yer alması bakımından önemliydi hem de Türkiye'nin çağdaş ülkeler standardında bir demokrasiye ulaşabilmesi için kritik bir yasa niteliğindeydi.

Türkiye'nin AB uyum süreci için çok önemli olan bu yasa değişikliği, günlerdir rejim değişikliği gibi tartışılıyor. Yanlış anlaşılmasın; bu yasa değişikliği Türkiye'nin Ortadoğu'ya uyumu için gerekli bir yasa maddesi değil, Avrupa Birliği'ne uyum için gerekli bir düzenleme.

Hani Türkiye Batılılaşmak istiyordu? Hani Türkiye'nin amacı muasır medeniyetler seviyesine çıkmaktı? Yıllarca rejim diye bizlere söylenen şey bu değil miydi? Üstelik daha iki yıl önce seçilmemesi için her şeyi yapanlar bugün yasayı veto etmesi için Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e yoğun bir baskı uyguluyor. Seçilmemesi için bu ülkenin başına 367 ucubesini çıkarıp olmadık Ali Cengiz oyunu oynayanlar, bütün umutlarını Abdullah Gül'e bağlamış durumda.

Diyorlar ki; Abdullah Gül yasanın birisini kabul etsin, diğerini Meclis'e geri göndersin. Bu konuda asker ve sivil hukukçular bir araya gelsin, uzlaşsınlar. Yani askerin oluru alınsın. Bütün çağdaş ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de yasaları Meclis yapar. Bunun gece yarısı çıkarılanları, gündüz yarısı çıkarılanları olmaz. Tartışılıp bir karara bağlanan yasa maddelerinin yeniden Meclis'e gönderilmesini kamu vicdanı kabul etmez. Üstelik bu, bir kısım çevrelerden tepki gelene kadar bütün muhalefet partilerinin de desteğini almış bir yasa.

Kamuoyunda şöyle bir şüphe var: "Askerin darbe yapmasına zemin hazırlamak için ülkede sürekli kargaşa çıkaran bir şebeke bulunuyor. Kargaşa çıkartarak anayasal düzeni değiştirmeye giden yollardaki eylemler aydınlatılamıyor, dolayısıyla da yargılanamıyor."

Türkiye'de hangi darbe teşebbüsü ve darbe yargılanmış ve cezalandırılmıştır? Bazı askerî personel tarafından işlendiği iddia edilen ve kamuoyuna mal olmuş hangi suç soruşturulmuş ve ceza verilmiştir?

Bugün klasik manada bir darbenin Honduras gibi bir üçüncü dünya ülkesinde olmasına bile bütün dünya tepki gösteriyor. Dolayısıyla Türkiye gibi bir ülkede bildiğimiz anlamda bir darbenin yapılması artık mümkün değil. Ortaya konulan çabalar, sadece siyasete şekil verilmesi, ülke yönetiminin istenildiği gibi yönlendirilmesi sonucunu doğurabiliyor.

Bu yasa bir tarafıyla Genelkurmay'ın da işlerini kolaylaştıracak, ordunun kamuoyu nezdindeki itibarının zedelenmesini de engelleyecek. Şimdiki Genelkurmay Başkanı'nın ve komuta kademesinin demokrasiye bağlı

olması bir şey ifade etmiyor. Bir hukuk devletinde ülkenin yönetimi kişisel bağlılıklara, tercihlere ya da dünya görüşlerine bırakılamaz.

Kamu vicdanı olarak Cumhurbaşkanı'ndan, yasayı veto ederek gelişmenin önünü tıkamamasını istiyoruz. Ülkenin önünü açmasını bekliyoruz. Türkiye'nin demokratikleşmesi, çağdaş ülkeler standardına ulaşılabilmesi için daha cesaretli adımlara ihtiyaç var. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Madımak katliamı...

Mehmet Kamış 2009.07.08

Milliyet Gazetesi'nden Devrim Sevimay'ın sorularını cevaplayan oyun yazarı Serdar Doğan, kendisinin bizzat içinde olduğu ve kardeşini kaybettiği Madımak yangınını şöyle anlatıyor:

"Şeytan Aziz, şerefsiz vali, Aziz Sivas sana mezar olacak... Hele o tekbir sesleri yok mu, inanılmazdı. SHP'de çaycısından Erdal İnönü'ye kadar herkesi aradık. Arif Sağ'ın elinde pek çok milletvekilinin numarası vardı. Hepsini arayıp yukarı bağlıyorduk. Sonuç, sıfır. Yangının başlamasına bir saat falan var. Birden bir rütbeli subay, yanında iki Çevik Kuvvet otele girdi. Elektrikler kesik. 'Biz buradan nasıl çıkacağız?' diye sorduk... Subay döndü ve aynen şu ifadeyi kullandı: "Nasıl girdiyseniz öyle çıkın, o... çocukları..."

Ama girdikleri gibi çıkamadılar. 2 Temmuz 1993 tarihinde Madımak Oteli'nde 12'si Sünni, 25'i Alevi 37 kişi, yakılan otelin dumanından boğularak can verdi.

2 Temmuz 1993 tarihinde Sivas'ta gerçekten ne olduğunu anlamadan, anlamak istemeden, olayları tam olarak aydınlatmadan bir Madımak fenomeni oluşturmanın Türkiye'ye de, Alevilere de hiçbir faydası yoktur. Hatırlayın, Madımak cinayetinden iki gün sonra etrafta dindar bir Sünni köyü olarak bilinen Kemaliye'nin Başbağlar köyüne gece baskını yapılmış ve 33 masum katledilmişti.

Ben inanıyorum ki; bu iki katliamı organize edenler de aynı şebekenin elemanlarıydı. Bu öylesine basit, öylesine eski ve bir o kadar da etkili oyundur ki... 12 Eylül, bu oyun sayesinde kotarılmış, bu sayede binlerce insanın heder olmasına yol açan askerî darbeye haklı gerekçeler oluşturulmuştu. Önce bir Alevi topluluğu katlediliyor, sonra da Sünni topluluk...

Türkiye'de yıllardır Aleviler üzerinden bir oyun oynanır. Ve bu oyun sonucunda onlarca Alevi katledilir, mağdur edilir. Bu ülkenin karıştırılması için en bildik senaryodur Alevi-Sünni kavgası. Kargaşa çıkartmak isteyen, mutlaka Alevilerin üzerine saldırır. Sünniler arasında da Alevilerin intikam için silahlandığı dedikodusu yayılır. Ya da bir Alevi önderi en kritik zamanda suikasta kurban gider. Ali Balkız'a suikastın son anda önlendiğini hatırlayın.

Aleviler Madımak'ı lanetledikleri gibi Başbağlar katliamını da lanetlemedikçe, Sünniler Başbağlar için gösterdiği tepkiyi Madımak için de göstermedikçe başımıza bu çorap örülmeye devam edecek. Bu iki katliamı bir bütün olarak, bir senaryonun iki parçası olarak görmedikçe şer şebekeleri bu oyunu oynamayı sürdürecek.

2 Temmuz 1993 tarihinde Sivas'ta gerçekten neler oldu, bu konuyu çok net olarak ortaya koymadan, işin arkasındaki tezgâhı anlamadan ve anlamak istemeden, 'şeriatçı güçler tarafından yakılarak katledilmiştir' lafları, sadece bu işi tezgâhlayanların işine yarayacak bir söylem olmaktan öteye geçmez.

Zaman, 16 senedir Madımak'ın hain bir katliam olduğunu yazıyor. 'Tıpkı Başbağlar gibi, tıpkı Maraş, Çorum, Sivas gibi hain bir katliam' diyor orada yaşananlara. Zaman'da yayınlanan ve bu yılki Madımak'ı anma törenlerini anlatan haberdeki bir ifadeyi kullanarak olayı Zaman'ı dövme operasyonuna döndürmek, gerçekleri örtbas etmeye yetmiyor. Bu konuyu dillerinde sakız edenlerin Madımak cinayetinin arkasındaki elleri ortaya çıkartmak için de biraz gayret etmelerini beklemek en büyük hakkımız.

Madımak cinayeti, Türkiye'deki derin şebekenin tepe tepe kullandığı Alevi-Sünni kavgasının derinlere inmesine, köklere dalmasına ve kavgaların çatışmaya dönüşmesine neden oluyor. Bunu yapan şebekenin derdi ne Aleviler ne de Sünniler. Onların tek amacı bu ülkeyi karıştırmak. Kendi planlarını uygulayabilecekleri, istedikleri gibi at koşturabilecekleri bir meydan oluşturma gayretindeler. Bu ideal uğruna ne kadar insan ölmüş, bunların ne kadarı Alevi, ne kadarı Sünni, ne kadarı Kürt, ne kadarı Türk'müş umurlarında değil. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

HSYK üyesi, o savcıdan niye rahatsız?

Mehmet Kamış 2009.07.15

Türkiye'yi enerjide en kilit ülke konumuna getiren Nabucco Doğalgaz Boru Hattı projesinin hükümetler arası anlaşması dün imzalandı. Aynı gün CHP de Türkiye'yi çağdaş Batılı ülkeler standardında bir demokrasiye taşıyacak yargı reformunun iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu.

Ben Yüksek Mahkeme'nin düzenlemeyi iptal etmeyeceğini düşünüyorum. Neticede kanun, Türkiye'nin AB yolundaki en önemli eşiklerinden biri olan yargı reformu kapsamında yer alıyor. CHP hariç, toplumda bu konuda üç aşağı beş yukarı bir konsensüsün sağlandığı da ortada. Son elli yıllık tarihi darbelerden başka bir şeyle geçmemiş bu ülke, herhangi bir mazeret bulunularak yapılan darbelere çok büyük bedeller ödedi. Son elli yıllık tarihimizde ülke enerjisinin büyük bir bölümü darbelere kurban gitti.

Darbeleri önleyecek her çalışma, her çaba da gizli ellerin operasyonuna maruz kaldı. HSYK operasyonlarını önceki gün Zaman'da okumuşsunuzdur. Söz konusu haberle birlikte, büyük bir heyecanla başlatılan Susurluk davasının ne hale getirildiğini ve o hâkimin bugün Ergenekon sanığı Kemal Alemdaroğlu'nun avukatı olduğunu da bir kere daha öğrendik. Bugün, asrın en önemli davalarından biri olan Ergenekon davası bir operasyonla sümen altı edilmeye çalışılıyor. Yine bugün Zaman'da okuduğunuz gibi HSYK'lı bir üye Ergenekon soruşturmasını yürüten savcıların tamamının, Ergenekon davasına bakan mahkeme heyetinden iki hâkimin değiştirilmesini istiyor. Ancak bana en ilginç geleni; KCK operasyonunu yürüten savcıların değiştirilmek istenmesi. PKK'nın şehir örgütlenmesi KCK'ya yapılan operasyonlar birilerini fena halde rahatsız etmiş olacak ki, bunların da değiştirilmesi isteniyor. Ergenekon soruşturmasından rahatsız olunması hani bir yere kadar anlaşılabilir de, bu KCK operasyonundan niye sıkıntı duyulur, bunu anlamak mümkün değil. Yoksa KCK örgütlenmesinin altından başka bir şeyler çıkmasından endişe edenler mi var?

Faili meçhullerin araştırılamadığı, terör örgütünün şehir yapılanmasına karşı soruşturma yapılamadığı, devletin imkânları kullanılarak oluşturulmuş çetelerin üzerine gidilemediği bir ülke, her zaman darbe şartlarına müsait hale getirilebilir. Yıllar sonra bir kahraman savcı çıkmış ve 30 senedir bu milletin çocuklarını yiyen PKK'nın şehir yapılanmasının üzerine gidiyor. Ama birileri bu işten fena halde rahatsız oluyor. Sizce bu, izah edilebilir ya da anlaşılabilir bir durum mudur? Albay Rıdvan Özden'in şehit edilmesi konusunun üzerine giden savcı da yine rahatsızlık konusu. Ya sahi bu ülkede neler oluyor, neler olmuş bunca yıl?

Neler olduğunun cevabını en iyi bilenlerden birisi de CHP lideri Deniz Baykal'dır sanırım. Deniz Baykal, sivillerin askerî mahkemelerde yargılanmasının önüne geçecek ve darbe girişimlerinin sivil mahkemelerce yargılanmasını sağlayacak yasa değişikliğini Anayasa Mahkemesi'ne götürürken evlere şenlik yeni öneriler getiriyor. Baykal, "Demokrasi diyorsak gel milletvekili dokunulmazlığını kaldıralım. HSYK'dan bakan ve müsteşarını çıkaralım." diyor. Yani Baykal, derin devletin siyasetteki sesi soluğu gibi konuşmaya devam ediyor. Bu ülkenin seçilmişlerine hınçla vurmayı sürdürüyor. Sanki bu ülkenin tek dokunulmazları milletvekilleriymiş gibi. Dokunulmaz, yargılanmaz yargılanması teklif dahi edilemez, atanmışlar konusuna hiç değinmiyor. HSYK'nın tam bir operasyon merkezi olmasına engel olarak gördüğü bakan ve müsteşarın kuruldan çıkartılmasını istiyor. Bakan ve müsteşarı da çıkaralım ki HSYK, PKK'yı ve faili meçhulleri soruşturan savcıların tepesine rahatlıkla binebilsin. Türkiye'yi karıştıranların üzerine giden hâkim ve savcılara istediği gibi infaz yapabilsin. Şemdinli'nin iyi çocukları bu ülkede rahat rahat cana kıyabilsin. KCK kılığına girmiş odaklar, siyaseti belirleyecek terör eylemlerini rahatlıkla yapabilsin. Bu ülkeyi karıştıran eylemleri gerçekleştirenlerden kaç tanesinin bulunup yargılandığını biri söylesin bize. Ey elli yıldır çeşitli bahaneler bulunarak yapılan darbelerde mağdur edilen solcular, ülkücüler, Kürtler, Alevîler, şehit yakınları, dindarlar bu oyunun farkına varın artık...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mahalle değil, medya baskısı

Mehmet Kamış 2009.07.18

Şerif Mardin Hoca, geçen yıl gündemimize yeni bir deyim sokmuştu. Bu deyim, yasakçılıktan vicdanı biraz olsun rahatsızlık duyanlara adeta bir can simidi olmuştu. 'Siz ne biçim entelektüelsiniz? Zorba, ceberut devlet uygulamalarını savunuyorsunuz' diyenlere karşı vicdanlarını rahatlatabilecek bir deyimdi bu.

Hatta sığınak olabilecek kadar önemli bir ifadeydi onlar için. 'Niye yasakçısınız?' sorusuna 'E biz yasakçı olmazsak onlar mahalle baskısı uygular bize. Bunun için yasakları, zorbalıkları destekliyorum' diyebileceklerdi. Bu sayede hem kamuoyundaki entelektüel itibarlarını devam ettirebilecekler hem de biraz olsun vicdanlarını rahatlatabileceklerdi. Tam zamanında konuşmuştu Şerif Mardin Hoca. Üstelik Malezya örneğini de vermişti. Gerçi aynı Şerif Hoca, "Mahalle baskısı kavramını medya yanlış kullandı, bu da beni rahatsız etti." dese de kimsenin bunu dinleyecek kulağı yoktu.

Ayşe Arman tedbili kıyafet yapıp mahalle baskısını ölçmek istemiş ve tesettüre bürünüp laik semtlere, mini etek giyip muhafazakâr semtlere gitmiş. Bir mahalle baskısı ile karşı karşıya gelmemiş olacak ki, olayı dindarların düğününe, süslenmesine, denize girmesine falan dönüştürmüş. Ayşe Arman pek de büyük keşiflerde bulunmuş doğrusu. Örtülülerin de saçlarını taradığını, kendilerine baktığını falan öğrenmiş. Hem de bir reklam filminde olduğu gibi, yerlilerin hayatlarında ilk kez gördükleri arabayı keşfetmeleri misali, örtülü kadınların dünya ile nasıl da ilgilendiklerini keşfetmiş. Bu konuyu irdeleyen Taraf Gazetesi'nden Elif Çakır ve Habertürk'ten Nihal Bengisu Karaca iki güzel yazı yazdı. İsteyenler o yazıları birer kere daha okuyabilir.

Her neyse... Ben bu yazının mahalle baskısını ölçümlemesi tarafıyla daha çok ilgileniyorum. Bence Ayşe Arman en iyi ölçümlemeyi medyada yapabilirdi ve en ilginç gözlem yazılarını orada yazabilirdi, ama bunu yapmamış. Ölçümleme yapabilmek için herkesin aklına gelebilecek yerleri seçmiş. Ben olsam Hürriyet Gazetesi'ne girerdim örtülü olarak. Oradaki tepkileri ölçer ve oradaki mahalle baskısına bakardım. Hürriyet Gazetesi'nde ya da bütün bir Doğan Grubu'nda bir tek başörtülü çalışmadığına göre bu çok ilginç bir ölçümleme olurdu doğrusu. Gruba çok yetenekli bir eleman alacak olsalar ve bu kişi aradıkları bütün vasıfları taşıyor olsa, ama başörtüsü olsa işe

alırlar mı? Hatta bu kişiyi çalıştırmaktan başka çareleri de olmasa ne yaparlardı acaba? 'Teknoloji çağındayız. Siz görevinizi başka bir büroda yapın. Buraya gelmenize gerek yok' mu derlerdi?

Türkiye'nin sivil hayatının herhangi bir yerinde mini eteğinden dolayı ya da örtüsünden dolayı baskı gören herhangi bir kimse gösteremezsiniz. Bütün sorun, bir grup insanın zihninden başka bir yerde değil. 'Biz de daha çok özgürlük istiyoruz ama... Daha çok demokrasi istiyoruz ama... Ben de herkesin istediği gibi giyinmesini savunuyorum ama.. Askerî vesayeti tabii ki istemiyoruz ama..." gibi cümlelerle bütün zihinsel sorunlarını amaların arkasına saklayanlar, Türkiye'yi kısır tartışmaların ortasında bırakıyor. Ne Fatih'te var mahalle baskısı ne de Çankaya'da... Ne Çarşamba'da var ne Alsancak'ta. Bu ülkenin bütün sorunu kamusal alanda başlıyor. Oradan da sivil görünümlü uzantısı sayılan medyaya gidiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

HSYK, KCK'nın bitmesini niye istemez?

Mehmet Kamış 2009.07.25

Diyarbakır, İstanbul'dan göründüğünden daha az politik ve çok daha güzel bir şehir. En azından mahrumiyet bölgesi değil ve o şehirde yaşayanların tek meselesi Kürt sorunu değil. İstanbul'dan belki de medyanın etkisinden olacak, Diyarbakır denince akla kavga, dövüş ve politizm geliyor. Ancak gerçekte bu kadar politik olmaması, Kürt sorununun çözümü açısından da çok olumlu bir durum meydana getiriyor.

HSYK'nın, herkesin gözünün içine baka baka özel yetkili savcı ve hakimleri görevden almak, yerlerine yenilerini atamak istemesindeki ısrarı dikkat çekerken, Diyarbakır'daki KCK operasyonu da müdahalenin merkezinde yer alıyor. HSYK'daki bazı üyelerin PKK ile ilgili bu soruşturmayı yürüten savcıyı değiştirmek istemesi hayli ilginç. Bildiğiniz gibi KCK, PKK'nın şehir yapılanması olarak adlandırılıyor. Türkiye'yi saran bir ahtapot ile mücadele eden savcıların, herkesin gözleri önünde, insanı dehşete düşüren bir aymazlıkla görevden uzaklaştırılmak istenmesi, bıçağın kemiğe dayanması olarak algılanabilir. Çevreden gelen tepkilere rağmen bazı HSYK üyelerinin taleplerinde ısrar etmesini insafla izah etmek mümkün değil. Hele de KCK savcısının alınmak istenmesinin izah edilir hiçbir tarafı yok. Bu durum, "Savcı biraz daha eşelese altından hiç hoş olmayan gerçekler mi ortaya çıkacak?" sorusunu akıllara getiriyor.

Bugün derin devletin var olmak için öne süreceği tek bir sebep kaldı. O da PKK. Terör örgütünün ya da başka bir deyişle etnik terörün varlığı, derin yapıların ayakta kalabilmesi için hayati önem taşıyor. Çünkü dindarları terörize edemediler. Türkiye'deki dindar kesimler şiddeti tasvip eden hiçbir düşünceyi yanlarına yaklaştırmadı. Aleviler de terörist olmadı. Yıllarca körükledikleri Alevi-Sünni kavgasının bugün herkes farkında ve bu oyuna gelmemeye azami özen gösteriyor. Devlet içinde bazı gruplarla irtibatlı olarak varlıklarını sürdürmek isteyen sol terör yapılanmaları da birer ikişer çökertildi. Türkiye'yi karıştırıp terör ile siyaseti tanzim etme çabaları eskisi kadar kolay değil. Bugün sadece PKK kaldı, bu konuda kendilerine yardım edecek örgüt. Onlar için örgütün yanında Kürt meselesinin de çözülmemesi lazım. "Ermeni meselesinin ortadan kalkması, Kıbrıs'ta çözüme yönelik adım atılması, Yunanistan ile barış havasının esmesi, Suriye ile iyi ilişkiler içinde olmamız ne kadar tehlikeliyse, Kürt meselesinin de çözülmesi o denli tehlikeli." diyorlar. Derin devletin, bütün bu meselelerin çözümü konusunda atılan her adımdan bir hayli rahatsız olduğunu söylemek mümkün.

Türkiye'nin kadim sorunları birer ikişer çözülürken elde sadece PKK ve etnik terör kaldı. Bu nedenle devletin Kürt meselesi konusunda atacağı her adım öncesinde olduğu gibi yeni süreçte de PKK'nın toplumun sinir uçlarına yönelik bir eylem yapması muhtemel. Dünkü Taraf gazetesinin manşetine bakılırsa hükümet dağdakileri indirebilmek için birtakım planlar üzerinde çalışıyor. Bu çabalar bakalım derin PKK içinde nasıl bir yansıma bulacak? Başbakan'ın önceki konuşmalarında, "Ne zaman DTP ile görüşmek istesem bir yerlerde bombalar patlamaya başlıyor." dediği gibi sinir uçlarımıza değen bombalar patlamaya başlayacak mı, hep birlikte göreceğiz.Bir tarafta derin PKK, derin devlet ilişkisi bu kadar gün yüzüne çıkmışken, bir taraftan KCK'ya yönelik operasyonlar yapan ve PKK'nın şehir yapılanmasını ortaya çıkartmak isteyen bir savcı görevinden alınmak isteniyor. Siz olsanız bu konuyu çok iyi niyetli olarak yorumlar mısınız? Bazı çevreleri bu kadar rahatsız ettiğine göre bu operasyonlardan sonra KCK'nın arkasından kimler çıkacak, doğrusu çok merak ediyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hizbuttahrir Tiyatro AŞ

Mehmet Kamış 2009.07.29

Her kritik dönemde ortaya çıkıp şeriat isteyen garip bir örgüt bu Hizbuttahrir. Üç bildiri, iki gösteriyle Türkiye'ye şeriatı getirecekler! Bir tarafı Viyana'ya bir tarafı Çin'e dayanan, İspanya'yı da kapsayan büyük hilafet kuracaklar! En büyük güçleri de kameralar kayıttayken attıkları sloganlar. Öyle sloganlar ki bunlar, bütün dünyayı sağdan hizaya getirecek, yüreklere korku salacak, herkesin ödünü patlatıp ortalığı bunlara bıraktıracak sloganlar.

Aslında tam bir tiyatrocu gibiler. Her ihtiyaç duyulduğunda ortaya çıkıyorlar. Medyatik olsun diye izinsiz gösteri yapıp polisle dalaşıyor ve 'şeriat isterük' tarzında sloganlar atıyorlar. Bu tarz eylemler çok eskilere dayanıyor. 1950'li yıllarda Kemal Pilavoğlu isimli şahıs 'Ticaniler' adı altında bu tarz bir yapılanma yoluna gitmişti. Pilavoğlu'nun müritlerinin seçimler öncesi CHP'ye üye kayıtları bile yapılmıştı. Seçimlerde olanca güçleriyle DP aleyhine çalışan bu müritler, seçimlerden sonra DP'yi zor durumda bırakacak eylemlere girişmişti. Var güçleriyle büst ve heykelleri yıkmaya başladılar. Onlar heykel kırdıkça CHP'liler de dindarları ve iktidar partisini protesto eden mitingler düzenliyordu. Bu gösteriler sonucunda, Ticanilerin büst kırmalarının önüne geçebilmek için Atatürk'ü Koruma Kanunu çıkartıldı. Ticaniler de CHP'nin dümen suyundaydı ama DP'yi zor durumda bırakmak için provokatif eylemlerde bulunuyordu.

Eskiden beri Hizbuttahrir'in eylemleri bize çok komik gelse de ortalama vatandaşlar için bir korku sebebiydi. Tarih boyunca 'şeriat isteriz, hilafet isteriz' diyen her çıkış sadece provokasyon ihtiva ediyordu. Osmanlı'nın yıkılışına kadar gidecek süreci başlatan, Selanik'in Hareket Ordusu'nun İstanbul'da darbe yapmasına zemin hazırlayanlar da 'şeriat isteriz' sloganlarıyla ortalığa dökülenlerdi. Gayri resmî tarih bu 'şeriat isteriz'cilerin elebaşlarının birer tiyatrocu provokatör olduğunu bize gösterdi. Tıpkı Menemen'dekiler gibi, tıpkı Ticaniler gibi...

Neredeyse yüz yıldır 'şeriat isteriz' oyunu oynanıyor bu ülkede. Ceberut bir yönetim ile ülkeyi yönetmek isteyenler, önce elebaşları tiyatrocu olan 'şeriat isteriz'ci toplulukları ortaya döküyordu. Ama işler bugün eskisi gibi kolay olmuyor. Bugün bu şeriat isteyen tiyatrocuların bağlantıları çok daha kolay çözülüyor. Hizbuttahrir örgütünün Ergenekon ve İsrail bağlantıları teknolojinin sunduğu imkânlarla bütün çıplaklığıyla göz önüne döküldü. Artık bütün bu Hizbuttahrir gibi örgütler tiyatrocu olmaktan öteye gidemiyor.

Korkarım bundan sonra bu ülkede psikolojik harp uygulamak isteyenlerin işleri hiç de kolay olmayacak. Her şeyden önce şebekelerin üzerine giden, elindeki teknolojik imkânlarla onların işledikleri suçları anında deşifre eden bir emniyet teşkilatı var artık. Hem daha da önemlisi, bu tür suçların dava sürecinde hâkim ve savcıların HSYK operasyonlarıyla görevlerinden uzaklaştırılması da mümkün görünmüyor. Çünkü bundan sonra bütün

kamuoyunun gözü HSYK'nın üzerinde ve atamalarında olacak. Türkiye hızla çağdaş, demokratik bir ülke haline geliyor. Psikolojik harp çetelerinin bu ülkede işleri çok zor artık.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Lütfen katillerin peşini bırakmayın

Mehmet Kamış 2009.08.05

12 Eylül'ün şartlarının olgunlaşması sürecinde öldürülen DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler'in kızı, tam 29 yıldır babasının katillerinin izini sürüyor.

Ama henüz sonuç alabilmiş değil. Türkiye'deki bütün karanlık cinayetler gibi bu cinayeti de aydınlatabilmek bugüne kadar mümkün olmadı. Ancak Türkler'in ailesini ve özellikle de kızı Nilgün Soydan Türkler'i konuyla ilgili kararlılıklarından dolayı ayakta alkışlamak gerekir. Yılmadan, bıkmadan, usanmadan önüne çıkartılan türlü türlü engelleri umursamadan mücadelesini sürdürüyor.

Faili meçhul cinayete kurban gidenlerin yakınları arasında böylesine kararlı davranan daha önce sadece Hale Özgül Kıyıcı'yı görmüştük. Kıyıcı da tam 40 yıl önce öldürülen kardeşinin katilini aramaktan vazgeçmiş değil. Bu sayede cinayetin, en azından kamu vicdanında kapanmamasını sağlıyor.

Nilgün Soydan Türkler de, darbeye giden yola köşe taşı olarak döşenmiş bir cinayetin kamuoyunda unutulmamasını sağlarken, çok büyük bir demokrasi mücadelesi veriyor. Yakınlarını karanlık cinayetlerde kaybetmiş pek çok kişi böyle bir mücadele vermekten çoktan vazgeçti. Ya da yalanlardan oluşturulmuş bir 'mit'in bozulmasını istemiyorlar. Mesela Uğur Mumcu'nun yakınları cinayetin kapağını yeniden kaldırmayı akıllarından bile geçirmiyor. Kim bilir ya altından çıkacak çıplak gerçeklere tahammül edemeyeceklerini düşünüyorlar ya da cinayetle ilgili oluşmuş 'mit'i çürütebilecek girişimleri gereksiz buluyorlar. Ancak kamu vicdanında Uğur Mumcu cinayeti karanlık dehlizlerde işlenmiş ve ne olduğu tam olarak aydınlatılmamış bir cinayet olarak duruyor hâlâ.

Benzer bir durum, Çetin Emeç cinayetinde de yaşanıyor. Çetin Emeç suikastının izini sürecek, olayı aydınlığa kavuşturacak, katillerinin ceza aldığını görüp bir nebze rahatlayacak bir yakını yok mudur, merak ederim.

Bu ülkedeki karanlık operasyonların, cinayetlerin nasıl bir yargı operasyonuyla örtbas edildiğini son HSYK toplantısından sonra çok daha iyi anladık. Ergenekon ve KCK gibi derin yapıların üzerine giden savcıların nasıl bir linçle karşı karşıya kaldığını çok net gördük. Yıllarca Türkiye faili meçhul cinayetlerle sarsılıp durdu ama cinayetlerden yargılanıp da ceza alan hiç kimseyi hatırlamıyoruz.

Ateş düştüğü yeri yaktığı için cinayetlerde ailelerin tavırları çok önemli. Aile fertlerinin peşini bırakmadığı cinayetler, kamuoyu gündemine daha çok geliyor ve üzerindeki sis perdesinin aralanması daha çok mümkün oluyor. Daha önce PKK tarafından şehit edildiği söylenen Rıdvan Özden'in bir cinayete kurban gittiği özellikle eşi Tomris Özden'in ifadeleriyle ortaya çıktı. Dosya yeniden açıldı ve bugünkü gerçeklerle yeniden ele alınıyor.

Nilgün Soydan Türkler'i bir kere daha mücadelesinden dolayı tebrik ediyorum. Bu sayede Türkiye'yi 12 Eylül darbesine götüren sürecin en önemli cinayetlerinden birisi olan Kemal Türkler cinayeti unutulmamış oluyor. Katillere bundan daha büyük bir ceza veremezdi. Nilgün Soydan Türkler'i tebrik ederken kardeşi, kocası, ağabeyi cinayetlere kurban gidenlere de küçük bir çağrım olacak: Lütfen katillerin peşini bırakmayın, gerçekler yüreğinizi acıtsa bile bildiklerinizi kamuoyuyla paylaşmaktan kaçmayın. m.kamis@zaman.com.tr

Kan üzerinden siyaset

Mehmet Kamış 2009.08.12

Hükümetin Güneydoğu'da akan kanı durdurmaya yönelik adımlarına MHP ve CHP şiddetle karşı çıkıyor. Bu karşı çıkışın altında iki sebep yatıyor. Birincisi ideolojik. MHP'yi bu kategoride değerlendirmek mümkün.

İkincisi yani CHP'nin karşı çıkışının arkasında da statükonun değişmesinden duyulan rahatsızlık yer alıyor. Daha önce de yazmaya çalıştığım bir konu bu. Derin devletin siyaseti dizayn etmek için elinde tutacağı en önemli argümanlardan birisidir Güneydoğu'daki terör. Şiddetin şiddeti doğurması ve eli sopalı devletin var olabilmesi için PKK terörü hayati önem arz ediyor. Şiddetten vazgeçmiş bir Güneydoğu Türkiye'de neleri değiştirir? Bu soruya vereceğiniz cevap CHP'nin bu işe karşı çıkış sebebini de açıklayacaktır.

Bütün önerileri bir tarafa bırakarak muhalefetin ne önerdiğine bakalım. Yani MHP çözüm için ne öneriyor? CHP çözüm için ne öneriyor? Birbirinin aynısı iki sorunun tek bir cevabı var o da hiçbir şey. Bu, çözmem de çözdürmem de anlayışından başka bir şey değil. MHP'nin konuya ideolojik olarak yaklaşıp hükümetin çözüm önerilerine karşı çıkması haklı olmasa da açıklanabilir bir durum. Neticede MHP, 'devlet kimseyle pazarlık yapmaz, devlete zorla kimse bir anlayış kabul ettiremez' anlayışını benimsiyor. Demokratik devletler için pek anlaşılır bir durum olmasa da MHP'nin yaslandığı ideolojik kültüre uygun bir anlayış bu. Üstelik Güneydoğu'daki olaylar, gerginlikler özellikle batı şehirlerinde bu partinin oylarının artmasına neden oluyor. 29 Mart yerel seçimlerinde bunu somut olarak görmek mümkün oldu.

Peki CHP niye çözüme karşı çıkıyor? Statükonun partisi CHP'ye böyle bir soru sorulması bile anlamsız. Çünkü statükonun, mevcut yapının devam etmesi için şu anda yaslandığı neredeyse tek gerekçe PKK terörü. Onun bitmesi demek paradigmanın tam anlamıyla iflas etmesine neden olabilir. Türkiye Cumhuriyeti'nin otoriter yapısını devam ettirebilmesi, yüksek bürokrasinin elindeki gücü kaybetmemesi için böylesine bir krize ihtiyaç var. PKK, Ergenekon'un kontrolünde bir örgüt müdür bilemem; ama onun varlığı derin devletin hayatiyetini sürdürmesi bakımından çok önemli. Örgütün de böyle bir görev üstlendiği ortada.

Eğer PKK terörü ve Abdullah Öcalan olmasaydı Ana-sol D hükümeti kurulamazdı. Eğer PKK terörü olmasaydı Aktütün, Dağlıca gibi eylemlerle iç siyaseti dizayn etme girişimleri yapılamazdı. Eğer şehit cenazeleri olmasaydı cenaze törenleri hükümet aleyhtarlığının odak noktası olmazdı. 1984 yılından bu tarafa PKK terörü sayesinde siyasetin nasıl etki altına alındığını saymaya başlasak bu sütunlar yetmez.

Gerek MHP olsun, gerekse CHP maalesef 'dokunmayın Kürt sorunuma' noktasındalar. Önerdikleri hiçbir şey yok. Devlet erkini kullananlar bugüne kadar o bölgede bildiği bütün metotları denedi. Sıkıyönetim ilan etti, yıllarca olağanüstü hal ile yaşadı bölge halkı. Devlet, sindirerek hizaya getirme yolunu çok denedi. Ama değişen hiçbir şey olmadı. CHP'nin bu konuda söyleyeceği ve yapacağı hiçbir şey yok. Çünkü o statükonun partisi. Ama Türkiye'yi sevdiğini söyleyen MHP'nin çözümün bir parçası olması gerekmiyor mu? Çünkü bu bir Türkiye meselesidir, AK Parti meselesi değil. Türkiye'deki partiler ve güç merkezleri kan üzerinden yapılan siyaseti artık bitirmeliler.m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürt meselesini çözmek için bir yol var

Kürt meselesinin çözümünde kültürel ve sosyal çabaların yanı sıra ekonomik çözümler de çok önemli bir yer işgal ediyor. Bölgede bütün Güneydoğu'yu hatta Kuzey Irak'ı etki altına alacak ekonomik bir çekim alanı oluşturmak çok önemli bir konu.

Zaman'ın yeni oluşturduğu bölge temsilciliklerinin oluşumu için gittiğim Diyarbakır ve Gaziantep'te gördüklerim, Güneydoğu meselesinin çözülmesi konusunda beni bir hayli umutlandırdı.

Gaziantep, milyonun çok üzerindeki nüfusuyla gerçek anlamda bir büyükşehir! Tarihi dokusunun yanında gelişmiş sanayisiyle bütün Güneydoğu ve Kuzey Irak'ı etkisi altına alabilen bir çekim alanı gibi. Kuzey Irak'ın Erbil şehrindeki marketleri dolduran ürünlerin büyük bir kısmı Gaziantep imzasını taşıyor. Suriye ve Kuzey Irak gibi dünya ekonomik sistemine entegre olmayan bölgeler ile çalıştığı için küresel kriz neredeyse bu şehre uğramamış.

Urfa-Gaziantep-Adana-Mersin otoyolu bu bölgenin can damarı. Ulaşımın bir bölgeyi ne denli kalkındırdığına, ekonomik ve ticari aksiyon kazandırdığına burada şahit olmak mümkün. Ulaşım ağlarından uzak kalan yerlerin de nasıl ticaret gündeminden düştüğünü yine bu bölgede görebilirsiniz. Mesela Kahramanmaraş; 40-50 km'lik bir hat ile Urfa-Gaziantep-Adana-Mersin otoyoluna bağlansa şehrin bütün çehresi değişecek ve il hızla gelişen bu ticaret hattına entegre olabilecek.

Bir diğer önemli ticaret yolu da Gaziantep-Malatya-Elazığ-Diyarbakır hattı. Malatya ile Elazığ'ı Akdeniz'e ve Gaziantep'e bağlayacak bu yolun Malatya-Doğanşehir arasının duble yol olduğu söylense de burası otobanı andırıyor. Ancak Doğanşehir'den Gaziantep'e kadar olan bölüm henüz bitirilebilmiş değil. Malatya-Elazığ arası duble yol haline getirilmiş ve ulaşım inanılmaz derecede kolaylaşmış. Elazığ-Diyarbakır hattında ise halen duble yol çalışmaları devam ediyor.

Diyarbakır-Elazığ-Malatya-Gaziantep yolu bitirildiğinde çok önemli bir ticaret aksı ortaya çıkacak. Mesela Malatya ile Elazığ'ın arası 90 km. Yani mesafe, İstanbul'da Pendik ile Beylikdüzü arası kadar. Yolun tam ortasında da boğaz gibi Karakaya Barajı var. İki şehir merkezinde yaşayanların sayısı neredeyse bir milyona yaklaşıyor. Şehir çekişmesini bırakıp güç birliği yapsalar büyük bir çekim merkezi oluşturmayı başaracaklar. Bu konuda Malatya'nın genç ve çok ümit vaat eden AK Partili Belediye Başkanı Ahmet Çakır ile Elazığ'ın AK Partili Belediye Başkanı Süleyman Selmanoğlu'na çok iş düşüyor. İki başkan güç birliği yaparak Diyarbakır ve Gaziantep'in bölgede gerçekleştirdiği hızlı gelişime ayak uydurabilir.

Çok politize olmak Diyarbakır'ın içindeki bilgeliği ve derinliği yok etse de, burası İstanbul'dan göründüğünden daha az politik ve hayatla daha barışık bir şehir. Diyarbakır'ın Mardin'e uzanan yolu bir tarafa Malatya ve Elazığ'dan gelen yolla Gaziantep'e, oradan Akdeniz'e akabilmesi şehirdeki ticareti çok geliştirecek. Ayrıca bölgede Malatya, Elazığ ve Gaziantep hatta Maraş gibi büyük şehirlerin oluşturduğu büyük bir ticari çekim alanı meydana gelecek. Bütün bunlar duble yolların yapılması ile mümkün olacak. Urfa-Gaziantep-Adana-Mersin hattındaki gelişim, Ceyhan'daki enerji yatırımlarıyla çok daha büyük bir ivme kazanacak. Buna Gaziantep-Malatya-Elazığ ve Diyarbakır hattının eklenmesi ile oluşacak anafor, bütün bir Kuzey Irak ve Suriye'yi de içine alacak ekonomik bir güce dönüşebilir. Bu işin en kritik tarafını yollar oluşturuyor. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sezar'ın hakkı

Son birkaç yıldır bu ülkede neler oluyor, sakin kafayla bir kere daha bakmakta fayda var. Bunu AK Parti ya da başka parti yapıyor diye düşünmeden, Türkiye'nin 10 yıl önceki fotoğrafına bakıp bugün ile kıyaslamak lazım.

Kabul etsek de etmesek de son dönemde PKK'nın beslendiği bütün kaynaklar bir bir kurutuluyor. Her şeyden önce, 12 Eylül sürecinde başlayan bölgedeki sıkıyönetim ve devamındaki olağanüstü hal kaldırıldı. Güneydoğu üç beş yıldır 'olağanüstü olmayan' bir idareyle yönetiliyor. Hatırlayın, OHAL'in kaldırıldığı dönemlerde, sanki 'olağanüstü yönetim devam etsin' dercesine terör eylemleri bir hayli artmıştı. Ama o karardan geri adım atmamak, yaranın kurutulması adına önemli mesafe kat etmemize zemin hazırladı.

Diğer en önemli adım; Güneydoğu'da terörün oluşmasında çok büyük gayretleri bulunan ve adına Ergenekon denen devlet içindeki çeteleşmenin üzerine gidilmesiydi. Devlet, bugün geçmişte bölgedeki faili meçhul dosyaları açıyor, bunca yıl kimsenin dokunamadığı kimselere dokunuyor. Bölge halkına uygulanan sindirme, yıldırma politikalarının üzerine gidiyor. Bölgede ismi faili meçhul cinayetlerle efsane olmuş Albay Cemal Temizöz, görevi başında tutuklanarak Diyarbakır'da cezaevine konuldu. Bölgede yaptığı yargısız infazlarla meşhur olmuş isimler Ergenekon soruşturması sırasında tutuklandı.

Sayıları her geçen gün artan özel okullar ve etüt merkezleri Kürt çocukların iyi eğitim almasını, çağa uygun yetişmesini sağlıyor. Kavganın anlamsızlığı, lüzumsuzluğu ve yabancılığı her geçen gün biraz daha fazlaca anlaşılıyor. Örneğin, Türkiye'de hiç kimse bir kişinin Kürt olduğu için devletin üst kademelerine yükselmesinin engellendiğini söyleyemez. Kürt olarak, hükümetin ve bürokrasinin içinde çok kritik görevlerde bulunmanın önünde hiçbir engel olmadığı iyi biliniyor.

Üç beş sene korka Kürtçe klip yayınlayan TRT, bugün Kürtçe bir televizyon kanalını yayın hayatına kazandırdı. Resmî ideolojinin dayatmacı propagandasını yapıp PKK'nın ekmeğine yağ sürmeyen TRT Şeş var artık. Halkın kendi arasında Kürtçe konuşmasının yasaklandığı dönemden Kürtçe televizyona uzanan önemli bir değişim yaşadı Türkiye. Özellikle valiler üzerinden Köydes projesi adı altında bölgeye büyük altyapı hizmetleri götürüldü, yoksullara ciddi yardımlar yapıldı.

Sadece Kürtlerin meseleleri değil, Alevi çalıştayının yapılması, Alevilerin rahatsızlık sebeplerinin ortaya konulması ve bunların çözülmesi için girişimlerde bulunulması, azınlıkların problemleriyle ilgilenilmesi, katsayı ile mağdur edilmiş büyük bir kesimin problemlerini çözmek için yasa hazırlanması iç barışı sağlamak için atılmış çok önemli adımlardı. Türkiye içindeki statükocular işte bu değişimin kavgasını veriyor. Kavga malzemelerinin birer ikişer ellerinden alınmasından bir hayli rahatsızlar. Dün Habertürk gazetesinde birinci sayfa karikatüristi Mehmet Çağçağ'ın çizdiği harika bir karikatür vardı. Bir beyaz güvercin zeytin dalı götürürken bütün akbabaların, savaş tellallarının hışmına uğruyordu.

Böyle bir süreçte Öcalan'ın ortaya çıkıp inisiyatif almaya uğraşması, kendini yenilemeye ve geliştirmeye çalışan Türkiye Cumhuriyeti devletinin yaşayacağı değişimin önündeki en büyük engeldir. Unutulmamalıdır ki PKK, derin devletin kullanabileceği neredeyse tek argüman olarak kalmıştır. PKK'nın terörü bırakması demek; Türkiye'de bütün söylemlerin değişmesi, devletin kendini yeniden tanımlaması, daha demokratik, daha insan merkezli bir devlet haline gelmesi demektir! m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aydın Doğan'ın satır arasındaki sözü

Aydın Doğan'ın Yavuz Donat'a satır aralarında söylediği çok önemli bir cümle var. Yavuz Donat'ın Sabah Gazetesi'ndeki köşesinde yer alan ifadelerinde Doğan, "Bizde kendi kendini tasfiye edecek insanlar olabilir." diyor. Bu söz, son günlerde medyadaki tasfiye tartışmalarını bambaşka bir yere taşıyor.

Hatırlayacaksınız; 6 Haziran 2003 tarihinde New York Times muhabirlerinden Jason Blair'in yalan ve çalıntı haber yaptığı ortaya çıkmıştı. Muhabir işinden istifa etmiş ancak olay bununla kapanmamıştı. Gazetenin iki başeditörü Howell Raines ve Gerald Boyd da görevlerinden ayrılmıştı.

Son günlerde tasfiye olacak gazeteciler konusu, ısrarla tartışılması gereken düzlemde ele alınmıyor. Tartışmayı başlatan Ekrem Dumanlı tasfiye edilecek gazeteciler konusunu işlerken, aslında her gazetecilik okulunda okutulan meslek ilkelerini yazmıştı. Gazeteciliğin evrensel kurallarını bilen herkesin söyleyeceği sözler, Türk medyasında büyük bir tartışmayı tetikledi.

Dumanlı, yazısında tasfiye olacak gazetecileri şöyle sıralıyordu. 1- Hakaret ederek gazetecilik yapanlar. 2- Bilgiye dayalı gazetecilik yapmayanlar. 3- Yalan yazmayı alışkanlık haline getirenler. 4- Kendini yenilemeyenler, Soğuk Savaş dönemi gazeteciliği yapanlar. 5- Gazeteciliği tekebbürle yapanlar ve gazetecilik mesleğini 'businessman' olarak icra edenler.

Bizim medya yalan haberciliği o kadar içselleştirmiştir ki, hava gibi su gibi temel ihtiyacı olduğunu düşünür. 'Yalan haber yazan tasfiye olur' sözünü de 'su içen tasfiye olur' demek gibi algılıyor. Türk medyasında, yazdığı yalan haber ortaya çıkınca istifa etmiş bir tane gazeteci hatırlıyor musunuz? Ya yüzü kızaran ya da en azından iki gün sokağa çıkmaktan haya eden herhangi bir gazeteci biliyor musunuz? New York Times'ta yaşanan istifa gibi bir istifanın bizim ülkemizde yaşandığı vaki mi?

Türkiye'deki darbelerin en büyük hazırlayıcısının medya olduğu su götürmez bir gerçek. Bir düğmeye basılarak başlatılan irtica yaygaralarını, yalan ve iftira haberlerle toplumun büyük bir kesiminin nasıl karalandığını hatırlayın. Toplumdaki itibarlı insanların, darbecilerin isteklerine göre nasıl andıçlandığını unutmak mümkün mü? Bu andıçlamayı yapanlardan hangisi mesleğini bırakıp gitti? 28 Şubat darbesinin olabilmesi için, medyanın yalan haberlerle toplumu nasıl da bombardıman altında tuttuğunu hatırlayın. Yurtdışında olsaydı bunu yapanların hiçbirisi bugün mesleklerini icra ediyor olabilir miydi?

Tasfiye edilecek gazeteciler tartışmasını bambaşka yerlere çekerek olaya siyasî bir boyut katmanın hiçbir anlamı yok. Eğer bir tasfiye olacaksa bu tamamen meslekî bir tasfiye olacaktır. Türkiye'nin gelişimine ayak uyduramayan, kendini geliştirmeyenlerin, çok normal bir şeymiş gibi yalan haber yazanların ve yüzü hiç kızarmayanların geleceğin Türkiye'sinde yeri olmayacaktır doğal olarak.

Çünkü Türkiye çok değişiyor, gelişiyor, dünyayı çok yakından takip ediyor. Okuyucu, Türkiye'deki gazetelerin de evrensel standartları yakalamasını bekliyor. Tiraj olarak yıllardır oldukları yerde sayanların bu açıdan kendilerine yeniden çekidüzen vermelerinde yarar var. Yoksa halk, onları zaten tasfiye ediyor. Toplum nezdinde sürekli itibar kaybetmelerinin sebebini araştırmayanlar, Aydın Doğan'ın satır arasında söylediği gibi kendi kendini tasfiye ediyorlar. Zaman'ın tiraj çıtasını sürekli yukarıya taşımasını bir de bu açıdan okumak gerekiyor. Aydın Doğan'ın bir patron olarak bunları görmüyor olması mümkün değil tabii ki... m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Güçlü Türkiye için güçlü demokrasi

Kulakları yırtarcasına uçan jetler dün, İstanbul'un Ataköy, Yeşilköy, Yeşilyurt civarında oturan vatandaşlara güçlü ordunun gösterisini duyurdu ve herkese Zafer Bayramı kutlamalarını hatırlattı.

Başka şehirlerde de oldu mu, bilemiyorum ama dakika başı sivil uçakların inip kalktığı Atatürk Havalimanı'nın çevresinde savaş jetleri alçaktan uçarak gösteriler yaptı. Adeta yeni Hava Kuvvetleri Komutanı'nı selamladılar.

Bu yılki 30 Ağustos Zafer Bayramı törenleri bir hayli renkli geçiyor. Zafer Bayramı'nın 87. yıldönümünde ülkedeki tüm birliklerin sancakları Hipodrom'daki resmigeçit için Ankara'ya getirildi. Bu yıl ilk kez Türkiye'deki tüm birliklere ait 60 sancak törene katılacak. Daha önce sadece Ankara'daki birliklerin sancakları geçit törenlerinde yer alıyordu. Ayrıca geçiş yapacak personel sayısı ile zırhlı ve mekanize araç sayısı da iki kat artırıldı. 22-30 Ağustos 2009 tarihleri arasında Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Eskişehir, Samsun ve Erzurum gibi şehirlerde yoğun olarak kullanılan alışveriş merkezlerinde TSK'yı tanıtıcı stantlar açıldı. Slogan 'Güçlü ordu, güçlü Türkiye'.

Afyonkarahisar'daki kutlamalara da ilk kez bir Genelkurmay başkanı katıldı. İlker Başbuğ tören için Diyarbakır'dan getirilen öğrencilere mesajlar verdi. Zafer Bayramı kutlama haftasında ilginç bir tören ise Malatya'da gerçekleştirildi. Önceki gün şehrin ana caddesi trafiğe kapatılarak 30 Ağustos Zafer Bayramı provası yapıldı. Yaya askerî birlikler ve ardından gazilerin de yer aldığı araçlı askerî birlikler geçişi yapıldı. Normalde törenin bitmesi ve yolun trafiğe açılması gerekirken, yol trafiğe açılmadı ve yürüyüş bir kez daha tekrar edildi.

Ankara'daki Devlet Mezarlığı'nda her sene 30 Ağustos tarihinde gerçekleşen tören bu sene 29 Ağustos'ta icra edilecek. Geçmiş yıllarda sadece Genelkurmay başkanı, kuvvet komutanları ve jandarma genel komutanı ile Ankara'daki orgenerallerin katıldığı törende bu sene Ankara Garnizonu'ndaki bütün general ve amiraller yer alacak. 30 Ağustos törenlerinde geçiş yapacak personel sayısı da 4.500'den 8.880'e çıkarıldı. Bu yılki törene katılacak zırhlı ve mekanize araç sayısı geçmiştekilere göre iki kat fazla olacak. Uçak sayısı 19'dan 56'ya, helikopter sayısı da beş katına çıkarılacak. İstanbul Boğazı'nda da 22 gemi ve 11 uçak bu yıl ilk kez resmigeçit yapacak.

Türkiye çok önemli bir eşikte. Devlet bir taraftan PKK terörünü bitirerek, daha çağdaş bir demokrasi için adımlar atmak istiyor, bir taraftan da suç şebekelerine cezasını verip, devlet içindeki derin çeteleri üzerinden atmaya uğraşıyor. Herkesin yerini bildiği, sürekli rejim krizlerinin yaşanmadığı toplum ile barışık bir devlet olmaya çalışıyor. Devlet kendi dengeleri içerisinde yeniden yapılanmaya gayret gösteriyor. Askerin sadece güvenlikle ilgilendiği, siyasetle hiç ilgilenmediği ve diğer bütün çağdaş ülkelerde durduğu yerde durduğu bir ülke olmak, elbette ki Türkiye'nin de hakkı.

Siyasetçiler Türkiye'nin düşman konseptini hızla değiştiriyor. Suriye ve Irak düşman olmaktan çoktan çıktı. Ermenistan ve Yunanistan ile düşmanlık üzerine politikalar yürütülmüyor. Rusya ticari ve stratejik ortağımız. Bulgaristan diye bir düşman zaten kalmadı. İçeride PKK terörü de bitince Türkiye bambaşka bir ülke olacak. Asıl o zaman şu sloganı söyleyeceğiz: Güçlü Türkiye için güçlü demokrasi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ölü seviciler

Mehmet Kamış 2009.09.02

Öldükten sonra bir medya yıldızı haline geldi Münevver. Babası Süreyya Karabulut ise medya için sadece reyting getirecek bir 'meta' olduğunu en acı şekilde öğrendi. Daha birkaç gün önce keyifle çıktığı televizyon

programları birden aleyhine döndü.

Her gün gazetelerin en baş sayfasında yayınlanan o fotoğrafa baktığınızda Münevver Karabulut'un bir maktul değil de bir film yıldızı olduğunu düşünebilirsiniz. Bereket ilgi çekecek bir yüzü var da gazeteler her gün bıkmadan fotoğrafını yayınlıyor! Hatta o fotoğrafı yayınlayabilmek için kıldan tüyden haberler uydurdular bugüne kadar. Ya daha çirkin bir kız olsaydı ne olurdu acaba? Bu dosya hangi karanlık dehlizlerde kaybolup giderdi kim bilir.

En çok da babası sayesinde öldükten sonra bir medya yıldızı haline geldi Münevver. Sürekli konuşan bir babası var. Akşam televizyonda görmezsek, sabah mutlaka gazete sayfasında buluyoruz. Bir başka medya yıldızı da kendisi. Adam şöhretin, medya yıldızlığının keyfini sündüre sündüre çıkarttı bugüne kadar. Pokerde eli güçlü adam gibi... Hani şu her gün gazetelerde boy boy fotoğrafları yayınlanan güzel kız bunun kızıydı. Kızı öldürülmüştü. Mağdurdu. Kendisi fakir, öldürenler zengindi. Baba Süreyya; zenginlere karşı savaş açmış bir Robin Hood'du sanki... Ya da ne bileyim tarihten bir kahraman seçip koyun, işte o kahraman gibi bir şeydi. Zenginin parası ve gücü varsa, gariban aşçının da medya gücü vardı.

Çocuğunun öldüğü günden beri televizyon televizyon dolaşarak konuşan ve bir medya yıldızı haline gelmenin keyfini yaşayan baba Süreyya Karabulut'un maskesi düşmüş gibi görünüyor. Ancak çocuğunun ölüsü üzerinden para pazarlığı yaptığı iddiaları medya için adeta bir can simidi oldu. Zaten bu ölü sevici medyanın Münevver'den vazgeçmeye niyeti yoktu da bu tartışma kaymaklı kadayıf olmuştu. Öldürüldüğü günden beri arka sayfa güzeli gibi istisnasız her gün fotoğrafını girip onun üzerinden Garipoğlu ailesini dövenler bundan bıkmış olacaklar ki şimdi işler tersine döndü. Hedefe bu kez Münevver'in babası kondu. Tartışmanın fitilini de bir kitap çalışması ateşledi.

Sıcak olaylar ve şahsiyetler üzerine kitap ve belgesel yapıp çok para kazananlar, bu popüler konuyu kaçıracak değillerdi ya! Her gün gazetelerde şöyle gerdan kırarak yandan çekilmiş fotoğrafı yayınlanan Münevver'in hikâyesini de kitaplaştırmalıydılar. "Madem çok popüler, madem gazetelerde çok okunuyor, televizyonlarda reyting yapıyor, bu fırsatı neden kaçıralım" diye düşündüler herhalde. Babasının yardım ve yataklık etmesiyle kimsenin şimdiye kadar ortaya çıkaramadığı birkaç fotoğrafını bulur, ardından birkaç aşk mektubunu da hunharca ortaya çıkardılar mı süper satacak bir kitap haline gelirdi. Cüneyt Özdemir derhal harekete geçmişti tabiî ki. Ama o da ne, Münevver'in babası yazılacak kitaptan, kazanılacak paradan pay istiyordu.

Sanki kendisinin ticari kaygıları yokmuş gibi, sanki kendisi tamamen sosyal sorumluluk projesi olarak Münevver'i yazıyormuş gibi, Süreyya Karabulut'u hemencecik ifşa ediverdi. Oysa bu ekmeği tek başına yemek istiyordu ama babası öyle düşünmüyordu. Öyle ya 'Güzel Münevver'in testere ile öldürülmesi' mitini babası ve medya birlikte büyütmüşlerdi. Bu hikâyenin böylesine büyümesinde babasının da hatırı sayılır bir katkısı vardı. Hatta tamamen babasının yazdığı bir hikâye olarak bile kabul edilebilirdi. Doğal olarak da ekmeği birlikte yemeleri gerekmez miydi?

Süreyya Karabulut, kendisinin medya için sadece reyting getirecek bir 'meta'dan başka bir şey olmadığını çok acı bir şekilde öğrendi. Daha birkaç gün önce keyifle çıktığı televizyon programları birden aleyhine dönmüş ve bir anda kızının ölümünü pazarlayan adam haline getirilmişti. Öldürücü vuruşu da bu popüler cinayeti kitaplaştırıp çok para kazanmak isteyen Cüneyt Özdemir yapmıştı ve yazılacak kitaptan babanın pay istediğini söylemişti. Bu ülkede medyanın ipiyle kuyuya mı inilir?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ölmüşlerin mahremiyetini paçavraya çevirmek

Mehmet Kamış 2009.09.05

Garipoğlu Holding'in önünde eylem yapan Süreyya Karabulut'u, televizyon kanallarında gördüğümde, medya zehirlenmesiyle ağır hastalanmış bir kişiyi izliyor hissine kapıldım. Altı ay önce hem kızını, hem akıl sağlığını kaybedeceğini tahmin edebilir miydi?

Şüphesiz herkesin başına her şey gelebilir ama medya tarafından böylesine bir iğfale maruz kalacağını tabii ki kestiremezdi. 'Reyting' söz konusu ise başkasının hayatının hiçbir önemi yok medyamız için.

Gülten Kızılkaya'yı hatırlayacaksınız. Eşi İsmail Kızılkaya, Kumkapı'da istemeden karıştığı bir kavgada Zeynep Uludağ isimli kadın tarafından bıçaklanarak öldürülmüştü. Ama medya, önce Zeynep'in ne kadar masum olduğunu, cinayeti işlemiş olsa bile serbest bırakılması gerektiğini savundu. Ardından kadınların da özgürce meyhaneye gidebilmesi gerektiğini defalarca dile getirdi. Olay bir cinayet davasından çıkıp kadın hakları davasına dönüşmüştü. Uzun süre bu konuyu işleyen medya tartışmalardan bıkınca İsmail Kızılkaya'nın eşini fark etti. Biri 10 diğeri 6 yaşında iki çocukla ortada kalan Gülten Kızılkaya medyanın yeni malzemesiydi. Günlerce bu konuyu sündüre sündüre kullandılar. Hatta bir dergi büyük bir gazetecilik örneği (!) vererek Gülten Kızılkaya'nın sayfa sayfa fotoğraflarını yayınladı. Televizyonlardaki magazin programları Kızılkaya'yı eşinin katili olarak gördüğü Zeynep Uludağ ile buluşturmuş, iki kadının samimi görüntülerini 'habercilik başarısı' olarak sunmuştu.

Medyanın hunharca sündürdüğü, alçakça paçavraya çevirdiği o kadar çok hayat hikayesi var ki? Bunları saymaya kalksak bir gazeteye sığdırabilmemiz mümkün olmaz. Hiçbir etik kaygısı taşımadan, reyting uğruna ortalığı ateşe veren ve sonucunu asla hesap etmeyen bir medyamız var. Günlerdir hiçbir mahremiyet hassasiyetini gözetmeyen, ölü bir kızın bütün özel hayatını deşifre eden, kime ne mesajları yazdığına, birbirlerine neler yaptığına hatta hangi testereyle katledildiğine varıncaya kadar bulabildikleri her şeyi yayınlayan gazete ve televizyonlar, nekrofilik bir vaka olarak karşımızda duruyor. Evet 'ölü sevicilik' bizim medyanın ruhuna işlemiş.

Geçen haftaki yazımın başlığına '5N1K'dan tanıdığımız Cüneyt Özdemir fena halde içerlemiş. Hatta ağzını bozacak, akıl dengelerini dağıtacak kadar alınmış. Doğrusunu isterseniz onu kastederek atılmış bir başlık değil, bütün medyaya söylenmiş bir sözdü 'ölü seviciler'... Ama Özdemir'in bu kadar alınmış ve ağzını bozmuş olması ya yazılanı anlamamasından ya da gocunmasından kaynaklanıyor. Sorulara cevap veremeyen, küfreder. Bu da onların gerçekte haksız olduklarının ispatıdır. Ben kimsenin embedded gazeteciliğini de tartışmıyorum. Özdemir, Münevver Karabulut cinayetini tarihe not düşmek için kitaplaştırmak istediğini söylüyor. Ben ona, bu cinayet kadar medyatik olmayan ama çok önemli bir kitap olabilecek başka bir olay anlatayım...

Bir grup tinerci, Ümraniye'de anaokulu öğretmeni 21 yaşındaki Serpil Yeşilyurt'u akşam vakti bir yakınına ziyarete giderken kaçırmış, Ümraniye-Dudullu mevkiine götürmüş, tecavüz ettikten sonra da öldürmüştü. Cinayet değil vahşetti. Serpil öğretmene tam 100 bıçak darbesi vurmuşlardı. Annesi Hanım Yeşilyurt'u ise bıçakladıktan sonra öldü sanıp arabadan atmışlardı.

Bu şehir eşkıyaları yargılandılar, daha sonra iyi hal, yaşlarının 18'den küçük olması, infaz kanunu vs. derken yedi yıl yatıp serbest kalmaya hak kazandılar(!) Bu da yetmezmiş gibi içeride yatarlarken mahkeme, yeni TCK yasasını sanıkların lehine değerlendirerek salıverecekti ki bir savcı itiraz etti. Biraz daha yattılar; ama bütün bu yaptıklarına karşılık 7 yıl sonra cezaevinden çıktılar. m.kamis@zaman.com.tr

Hukuğun güçle imtihanı

Mehmet Kamış 2009.09.16

Şili'de Pinochet'nin seçimle gelen Salvador Allende'yi askerî bir darbe ile devirip iktidarı ele geçirmesinin üzerinden 36 yıl geçti. Allende'nin öldürülmesiyle sonuçlanan bu darbeden sonra Pinochet, ülkeyi tam 17 yıl boyunca diktatörlükle yönetmişti.

Bu yıllar içerisinde yüz binlerce insan gözaltına alınmış, tutuklanmış, ortadan kaldırılmış, faili meçhullere kurban gitmişti. Resmî bir rapora göre tam 3197 kişi siyasi nedenlerden dolayı öldürülmüştü.

Yapılan darbe, üzerinden geçen bunca seneye rağmen ülkede büyük bir gösteri ile protesto edildi. Toplumsal hafızayı taze tutması bakımından bu tür eylemlerin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Sürgün edilenler, işkence görenler ve öldürülenlerin kardeşleri, çocukları belki torunları 36 yıllık acıyı dünyanın hafızasında yenilediler.

Gözlerimiz Türkiye'de bundan çok daha büyük bir eylemi aradı. 12 Eylül travmasının bütün mağdurlarının el ele darbelere ve darbe süreçlerine hayır mitingi düzenlemesini bekledik. Solcular, ülkücüler, Aleviler, Kürtler, kardeşi öldürülmüşler, evladı faili meçhule kurban gitmişler, can yoldaşları şartların iyice olgunlaştırılması için katledilmişler sokağa dökülmeliydi. Maalesef bugün pek çok 12 Eylül mağduru kendi lehine olacağını düşündüğü çeteleşmelere alkış tutuyor. Ergenekon'un avukatlarının ve destekçilerinin büyük çoğunluğu 12 Eylül'ün mağdurlarından oluşuyor. Yani 'darbenin bana yarayanı meşru ve gereklidir' diye düşünüyorlar.

Ben darbelerden çok darbe süreçlerinin daha büyük bir tehlike olduğunu düşünüyorum. Yani Türkiye'deki kamuoyunun darbeye hazırlanması, kargaşadan illallah etmiş toplumun yılana sarılırken gönül rızasıyla sarılmasını sağlamak için gerçekleştirilen eylemler en az darbeler kadar dengemizi bozuyor.

Bugünden baktığımızda 12 Eylül darbesinin tam bir kurgu olduğunu fark ediyoruz. 11 Eylül'de ülkede kan gövdeyi götürürken 12 Eylül günü bütün silahlar susuyor. Bıçakla kesilir gibi kesiliyor. Demek ki hedef darbe yapabilmekmiş, yoksa darbeyle ülkede huzuru sağlamak değil.

Geçmişte darbelerden mağdur olanlar bugün Ergenekon'un en büyük destekçileri. 28 Şubat darbe sürecindeki bütün hukuksuzluklara çanak tutanlar bir gün o hukukun kendilerine de lazım olacağını hiç düşünmemişlerdi. Tarih bu darbecileri hep utançla anacak. Ve bir gün öldüklerinde, bütün yaptıklarının hesabını vermeye başladıklarında onları kurtaracak bir HSYK'ları da olmayacak.

Unutulmamalıdır ki, darbelere sessiz kalmak yerine demokrasiye sahip çıkanlar, eninde sonunda kazanan tarafta yer alacak; büyük çığlıklara ihtiyaç duyduklarında yanlarında hep büyük halk kitlelerini bulacak. Aksini yapanlar ise yalnızlıktan kurtulamayacak.

Bugün Türkiye'nin en büyük medya grubuna verilen cezadan dolayı hiçbir sivil toplum örgütü eylem yapmıyor. Protesto yürüyüşleri olmuyor. Ülkenin entelektüellerinden neredeyse hiç ses çıkmıyor. İşin doğrusu onların da bir beklentileri yok. Bugüne kadar hakkın ve hukukun savunuculuğunu yapsalardı, demokrasinin öğretmenliğine soyunsalardı, statükoyu canhıraş bir şekilde savunmak yerine topluma yaslansalardı kimse bu kadar suskun kalmayacaktı.

İnsan elinde güç olduğu zaman cennete düştüğünü ve onu bir daha asla kaybetmeyeceğini zannediyor. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Göçtü kervan kaldık dağlar başında

Mehmet Kamış 2009.09.23

Ah nice bir uyursun uyanmaz mısınGöçtü kervan kaldık dağlar başındaÇağrışır tellallar inanmaz mısınGöçtü kervan kaldık dağlar başında.

Bu yıl da kaçırdık, umut seneye. Belki gelecek sene Allah nasip eder de Ramazan'ı bu kez doyasıya yaşarız. Tıpkı çocukluğumuzdaki gibi sabahlara kadar Ramazan'ı ruhumuzda duyar, arınır, durulur, demleniriz.

Oruç bizi ruhumuzun bütün dünya bulaşıklarından kurtarır ve bizi tutar. Maalesef bu yıl da kervan göçtü, biz yine kuş uçmaz kervan geçmez dağların başında kaldık.

Belki seneye bizi kurda kuşa yem olmaktan kurtaracak kervana yetişiriz. Maalesef yine hay huyda geçti, yine ıskaladık, yine ah vahlar içine düştük.

Karşıdakini hiç muhatap almayan, sadece kendini hatırlatma amacı taşıyan matbu kartlarla kutladık bayramı. Sadece halkla ilişkiler çalışması amacı güden bu kartları göndermek için bayramı vesile ettik. Hiçbir duygusu, hiçbir sıcaklığı da yoktu zaten. En masumu cep telefonuyla yapılan bayramlaşmalardı. Hatta bugünkü şartlarda en sıcağı da denebilir. Cep telefonundaki bütün listeye gönderilmiş, muhatabı bile belli olmayan, genel cümlelerle yazılmış mesajların bayramlaşma olarak yansıma bulması pek de mümkün görünür gibi değildi. Ne bayramın ruhu var içinde ne Ramazan'ın...

Zaten yaşadığımız şehirde mahalle yok, sıcak temas yok. Sıcak bayramlaşma, sıcak selamlaşma olmadığı için bayramın ruhu da yok.

Her şeyin hızla değiştiği, bütün geleneklerin, gelişen teknolojiden önce hızlı göçe kurban gittiği günler yaşıyoruz. Şehirlerin ve kasabaların yerlileri başka yerlere göç ediyor.

Atalarından taşıdıkları gelenekleri yeni yaşadıkları yerlere taşıyamıyorlar. Bu yüzden ne olduğunu tam da anlayamadıkları acayip bir şey yaşıyorlar. Bunun adına bayram denir mi bilmiyorum. Dışarıda bayramı yaşayamıyoruz bari içimize dönebilsek, ruhumuzun derinliklerine inebilsek de bu dağdağalı hayatta sığınacak bir yer bulabilsek. Elimizi bir uzatabilsek, oruç bizi tutacak ve bir daha bırakmayacak. Her an şiddetle esen hayat rüzgarlarında bizi savurmayacak.

Yazık ki bu yıl da kaçırdık.

Bütün umudumuz seneye.

Yaz Ramazan'ında Allah nasip ederse bu kez İstanbul'un ruhunu koklarız. Eyüp'te teravih kılar, Beyazıt'ta sabahlarız. Sabah ezanının İstanbul'un ruhunu nasıl uyandırdığını görür gün ışıltısının Boğaz'daki yansımalarını seyrederiz. Ufkumuzda güneş doğarken bu kez uyanık yakalanırız. Belki Süleymaniye'de bayram namazı kılarız.

Yazık ki bu yıl da kaçırdık...

m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mızrak çuvala sığmıyor

Mehmet Kamış 2009.09.30

17 bin 500 faili meçhul cinayetin olduğu, neredeyse hepsinin dosyalarının kapatıldığı bir ülkede, bir gazeteci, Ergenekon denen örgütü deşifre edenlerden birisi olduğu için hapis cezası aldı. Star Gazetesi yazarı Şamil Tayyar, Ergenekon davası sanıklarından gazeteci Güler Kömürcü ile Tuğrul Türkeş arasında geçen ve iddianamede de yer alan bir telefon görüşmesini yayımlamıştı. 'Haberleşmenin ve özel hayatın gizliliğini ihlal etmek' suçundan mahkûm edildi.

Gazeteci Şamil Tayyar, Ergenekon iddianamesinde yer alan bir bilgiyi yayınlamadığı için 1 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırılıyor. Normalde iddianame kabul edildikten sonra gizlilik ortadan kalkar ve kamuoyuna açık hale gelir. Yani ortalama bir vatandaşın herhangi bir internet sitesinde arama motoru ile bulabileceği bir bilgiden dolayı Tayyar'a hapis cezası veriliyor. Bu kadar göstere göstere bir cezaya ancak 'pes' denir. Mahkeme, verdiği cezayı ise erteliyor. Ancak bu, ceza verenlerin niyetini belli eden bir karar. Ceza ertelemesiyle birlikte yazarın 5 yıl adlî denetime tabi tutulması hükmüne varılıyor. Yani akıllarınca Şamil Tayyar'ın 5 yıl süresince Ergenekon'la ilgili bir şey yazmamasını sağlamak istiyorlar.

Bundan sonra gazeteci Mehmet Baransu'ya da okkalı bir ceza verilir artık! Taraf Gazetesi muhabiri Baransu'ya "Dağlıca'nın iç yüzünü, pimi çekilmiş bombayla şehit edilen askerleri, Aktütün baskınını, Dursun Çiçek'in komplolarını bir daha yazarsan sana şu kadar yıl hapis yolu görünüyor" denilir artık! Hatta "Sen şu cezayı al da Demokles'in kılıcı gibi başında sallanıp dursun" diye uyarmayı da ihmal etmezler herhalde! Türkiye, bir yönüyle hakikaten garip bir ülke! Burada adam öldürmek, görevi kötüye kullanmak, çete kurmak, karanlık ilişkiler için devletin imkânlarından faydalanmak suç değil. Suç olan bunların ifşa edilmesi, ortaya dökülmesi, yazılması!.. Bu ülkede yaşayan ve olayları anlamaya çalışan birisi olarak şimdi Mehmet Baransu'ya açılan davayı takip ediyoruz. Bakalım davadan nasıl bir sonuç çıkacak.

Baransu'nun en büyük suçu, masumlara yönelik bir komployu deşifre etmesi. Aslında, bu gazetecinin suçu çok da içlerinden birini tutturabildiler! Üst düzey komutanlar, bu haberlerden dolayı gazeteye ve muhabire teşekkür edip ordunun kimliğiyle suça bulaşmışları askeriyeden temizlemek yerine, bu konuyu ortaya çıkaran muhabire dava açmayı tercih ediyorlar.

Güneydoğu'daki faili meçhul cinayetler nedeniyle mahkemece tutuklanarak cezaevine konulan Kayseri Jandarma Alay Komutanı Albay Cemal Temizöz'ü en azından mahkeme sonuçlanıncaya kadar açığa almaya bile gerek görmüyorlar. Aynı şekilde yolsuzluk için çete oluşturmak suçundan tutuklanan Askerî Savcı Zeki Üçok da açığa alınmış değil. Yani hâlâ görevinin başında.

Şamil Tayyar'a verilen ceza, şüphesiz sadece ona verilen bir ceza değil. Türkiye'deki karanlık çetelerin üzerine gidenlerin hepsine verilen simgesel bir gözdağı. Böylesine ikili çalışan bir yargı olamaz. Yargı, bir ülkenin hak ve adalet dağıtım yeridir. Yoksa hukuk dışılığın zırha büründüğü bir yer değildir. Türkiye'de faili meçhul işler bir şekilde kamufle ediliyordu, ancak bugün bunu yargının bile örtbas etmesi mümkün değil. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Camdan duvarlar

Zaman Gazetesi'nin televizyonlarda yeni dönmeye başlayan reklamlarını izlemişsinizdir.

Reklam, herkesin önündeki en büyük engelin; yapmak istediğini engelleyen, doğru çözümlerin önünde büyük bir duvar gibi duran önyargılar olduğuna işaret ediyor. Önemli mesajlar taşıyan dikkat çekici bir reklam olduğunu söylemek abartı olmaz. Ve bu toplumun belki de en önemli problemine parmak basıyor. Aramıza aşılmaz duvarlar ören, kendinden başkasını ötekileştirip uzaklaştıran çok ölümcül bir hastalığımız bu önyargılar...

Aslında derin Anadolu'da var olmayan, Batı'dan ithal ettiğimiz hoşgörüsüzlüğün bir yansımasıdır bu önyargılar.

Asırlarca pek çok kavim için anayurt olan bu topraklar, beraber yaşama kültürünü öylesine özümsemiş ki, neredeyse hiçbir şehir ve kasabada homojen bir topluluk olmamasına rağmen insanlar kavgasız gürültüsüz yaşamışlardı.

'Birbirlerine bir fiske bile vurmamışlardı' demiyorum ama gettolar oluşturmadan birbirleriyle iç içe yaşamış ve ortak kültür üretmişlerdi. Bugün pek çok yemeğin şunlara mı bunlara mı ait olduğu tartışması, söylenen türkülerin kökenlerinin karıştırılması bu ortak kültür üretiminin en güzel örneğidir!

Ötekileşme, Tanzimat sonrası Batılılaşma ile daha çok da Cumhuriyet elitleriyle birlikte bu topraklara girdi. Önce din ile selamı olanlar ötekileştirildi. Cumhuriyet elitleri Anadolu'yu öyle bir hale getirdi ki, Nişantaşı Fatih'i, Fatih Balat'ı ötekileştirdi. Türk Ermeni'yi, Ermeni kendinden başka herkesi, Alevi Sünni'yi, Sünni Alevi'yi ötekileştirdi. Herkes kendinden olmayanı, kendi gibi giyinip kendi gibi düşünmeyeni iteledi.

Bu ötekileştirmeye en çok katkıyı yönetim biçimini gerginlik stratejisine göre kurgulayan devlet yaptı. Önce devlet herkesi ötekileştirdi. Dindarlar, Kürtler, solcular, azınlıklar, Aleviler velhasıl toplumun büyük bir bölümü tehdit unsuruydu. Ancak asıl acı olan, devletin yabancılaştırdıklarının kendi aralarında da birbirlerini yabancılaştırmasıydı. Bu yabancılaştırma birbirleri arasında öyle bir önyargı oluşturdu ki başkasına sağır, dilsiz ve kör oldular. Diğeri zulüm gördüğünde öbürü destek çıkmadı. Birinin hakları elinden alındığında diğeri sessiz kaldı.

Said Nursi, Sabahat Akkiraz için ötekiydi; Mehmet Akif, Ahmet Kaya için... Pir Sultan bizim için ötekiydi, Ahmet Yesevi onlar için.

Hacı Bektaş-ı Veli, Tatyos Efendi, Yunus Emre, Mevlânâ, Sabahat Akkiraz, Cem Karaca, Ahmet Kaya, Mehmet Akif, Nazım Hikmet, Ahmet Hani, Said Nursi ve bunlar gibi milyonlarca aykırı düşünen, devlet için ötekiydi. Ancak bu hal, derin Anadolu için öylesine yabancı, öylesine ithal bir düşünce ki, bu toprakların fıtratına aykırı.

Belki de ilk defa hükümette olan bir partinin genel başkanı, Başbakan Tayyip Erdoğan bunların öteki değil, bu toprakların çok önemli değerleri olduğunu söyledi. Bu sözler; Anadolu'ya zorla ithal edilmiş hoşgörüsüzlüğü, yabancılaştırmayı üstümüzden atmak için çok önemli bir adımdı.

Artık camdan duvarları kırma vakti gelmedi mi? Bu hoşgörüsüzlüğe yeterince diyet ödemedik mi? Zorbalar iktidar olacak diye verdiğimiz kurban yetmedi mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Güler Zere'ye özgürlük

Mehmet Kamış 2009.10.10

Lisede Naki Göksu isminde bir sınıf arkadaşımız vardı. Sürekli tebessüm eden, herkesle şakalaşan şen şakrak bir öğrenciydi Naki. Genel olarak dersleri iyi sayılmazdı ama muhteşem bir matematik kafası vardı.

Arada bir 'dayı dayı' volta atar, sonra yaptığının ne kadar da komik bir şey olduğunu fark edince basardı kahkahayı. Liseden sonra görüşemedik. Sadece İTÜ'yü kazandığını duydum. O her şeye gülen, herkesle şakalaşan, muhabbet eden Naki'den neredeyse hiç haber alamadım. Ta ki yıllardır görmediğim birkaç lise arkadaşıyla görüşene kadar... Söz eski arkadaşlardan açılıp Naki'yi sorunca 1991 yılında Tunceli Mazgirt'te öldürüldüğünü söylediler. İnanılır gibi değildi. Hayatta hiçbir şeyi ciddiye almayacak kadar şen şakrak birisi, Mazgirt'te çıkan bir çatışmada bir terör örgütü mensubu olarak öldürülmüştü. Nitekim daha sonra baktığım örgütün internet sitesi de Naki Göksu'nun bu esprili kişiliğinin altını çiziyordu.

Güler Zere'nin tebessüm eden fotoğrafını gördükçe Naki aklıma gelir. Terör, silah ve adam öldürmek, nasıl olur da bu mütebessim çehreli zayıf ince kızla bir araya gelir, anlaşılır gibi değil. Güler Zere, 1993 yılında iki vatandaş ile bir bekçinin öldürülmesi, Hozat ilçesinde askerî konvoya ve Jandarma karakoluna silahlı saldırı düzenlenmesi olaylarında aktif görev aldı. Yine Pertek ilçesinde 3 askerin şehit edilmesi ve 7 vatandaşın öldürülmesi ile Ulukaya köyünün yakılması eylemlerinde bulunduğu tespit edildi. Güler Zere'nin o mütebessim çehresine, zayıf çelimsiz haline bakıyorum, sonra yaptıklarını bir kere daha okuyorum. Kafamda ikisi bir türlü bir araya gelmiyor.

Adam öldürmek, nasıl bir ruh halidir? 20 yaşında bir genç, asker elbisesi giydiği için öldürülmeyi hak etmiş midir? Ya sivil vatandaşlar? Onlar öldürülmeyi hak edecek ne yapmıştır? Ya da sıktığı o kurşunlar gerçekten birilerine fayda getirecek midir?

Hastalık yüzünden affedilmek, bir önceki cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer döneminde suyu çıkartılmış bir konuydu. Onlarca mahkûm, hastalık gerekçesiyle Sezer tarafından affedilmişti ve birçoğu affedildikten sonra yeniden katıldığı çatışmada öldürülmüştü.

Bu nedenle, bir mahkûmun hastalık nedeniyle affedilmesine kamuoyunun soğuk bakması normal. Ancak buna rağmen Güler Zere'ye tedavi olabileceği şartların sağlanması lazım. Güler Zere'yi yeniden hayata döndürecek tedavinin mutlaka yapılması gerekiyor. Eğer Güler Zere'nin tedavi hakkı elinden alınıyorsa, tedavi edilecek şartların oluşturulması adına Cumhurbaşkanı'nın devreye girmesi gerekiyor.

Kim bilir bu sayede Güler Zere, yaptıklarından pişmanlık duyar. Ya da adam öldürürken kafasında hiçbir soru işareti olmayanların yüreğinde bir kıpırtı başlar. Kim bilir belki şiddetin, zalimin en büyük dayanağı olduğunu anlarlar. Şiddetin, bu ülkeyi olağanüstü halde tutmak isteyenlerin ekmeğine yağ sürmekten başka bir işe yaramadığının farkına varırlar.

İTÜ öğrencisi ve matematik dâhisi Naki Göksu'dan geriye, örgütün internet sitesinde yer alan bir paragraflık yazıdan başka bir şey kalmadı. Naki de bu ülkenin yitik neslinin bir ferdiydi. Tıpkı 12 Eylül sürecinde, 90'lı yıllarda ve 28 Şubat sürecinde yitirilen on binlerce sağcı, solcu, dindar, Alevî, Kürt ve Türk genç gibi... m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Paradigmanın çöküşü

Mehmet Kamış 2009.10.14

Suriye ile Türkiye arasında örülen kalın duvarlar yıkılıyor. Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ve beraberindeki 10 bakanın katıldığı bir törenle Türkiye-Suriye sınırında vize muafiyeti anlaşması imzalandı. İki ülkenin bakanları, aradaki bariyerleri, tel örgüleri, kalın duvarları ortadan kaldırdı.

O bölgedeki binlerce aile sınır çizilirken bölünmüş, akrabaların bazıları bu tarafta bazıları o tarafta kalmıştı. Suriye-Türkiye sınırı denilince bayramlaşmak için binlerce insanın, insanüstü çabaları aklımıza gelirdi.

Bir de kilometrelerce uzunluktaki mayın tarlaları! En uzun sınıra sahip komşumuz olmasına ve yüzlerce yıl birlikte yaşamış olmamıza rağmen aramızda milyonlarca kilometre uzaklık oluşturulmuştu. Şimdi artık vize olmadan ziyaret edilen ve ortak bakanlar kurulu toplantısı yapılan ülkeler haline geldik.

Bilmem farkında mısınız; Türkiye ve çevresinde bir statüko değişimi yaşanıyor. Düşmanlık esasına göre kurgulanan eski düzen yerine dostluk, işbirliği hatta kardeşlik esasına göre yepyeni bir anlayış inşa ediliyor. Hatırlayın, yakın bir tarihe kadar Suriye'nin gözü Hatay'da idi ve Türkiye'nin parçalanması için büyük çaba gösteriyordu.

Ermeniler ile 100 yıl önce tehcirle bozulan ilişkilerimiz giderek nefrete dönüşmüştü. Maç trafiğiyle başlayan süreç hızla ilerledi ve Ermenilerle ilişkiler yepyeni bir döneme girdi. Yıllardır en büyük düşmanımız olarak gösterilen Yunanistan'da Papandreu, başbakan seçilir seçilmez elinde bir zeytin dalıyla Türkiye'yi ziyarete geldi.

Ancak düşmanlık stratejisiyle kendine ülkelerinde bir yer edinen kesimler, bu değişimden bir hayli rahatsızlık duyuyor. Zürih'te Ermenistan'la imzalanan protokollere karşı çıkan MHP Grup Başkan Vekili Mehmet Şandır, 10 Ekim'i 'kara gün' olarak ilan edeceğini açıkladı. İmzaların atılmasının ardından da diaspora Ermenileri, artık kendileri için 24 Nisan ve 10 Ekim tarihlerinin 'matem günü' olduğunu dünyaya duyurdu. Statüko değişmeye yüz tutunca hasımlar aynı noktada buluşabiliyor. Ermeniler adına imzayı atan Sarkisyan, ölüm tehditleri alıyor. Çünkü başta diaspora olmak üzere pek çok Ermeni'nin varlık sebebi Türk düşmanlığı.

Kıbrıs sorununun çözümünden de en çok, Denktaş ve Papadopulos gibi eski politikacılar rahatsızlık duyuyor. Gerginlik, çözümsüzlük, kısır görüşmeler, bir adım farklılaşmadan gösterilen inatlaşmalar ve sonuçta havanda su dövme...

Bu coğrafyada eski paradigmanın ruhuna uygun sadece PKK kaldı. Kini, nefreti besleyecek, kan dökecek başka bir argüman yok artık. Şiddete, gerginliğe, düşmanlığa dayalı politikalar yerle bir olmuş durumda. Bu yeni yapıdan Türkiye'nin bir hayli kazançlı çıkacağı kesin.

Eski düzen, Türkiye'nin önüne bariyer kurmaktan başka hiçbir işe yaramayan hatta Türkiye'nin önüne engeller çıkarsın diye kurgulanan bir yapıydı. Türkiye, yeni politikalar devreye girdikçe bölgede çok daha etkin bir ülke haline geliyor.

Bu süreçte; kendi istikballerini mevcut statükonun varlığına bağlayanların yapması muhtemel provokatif eylemlere karşı dikkatli ve tedbirli olmakta büyük yarar var.

Türkiye'nin bölgedeki etkinliğinden bir hayli rahatsız olan Avrupa'daki bazı devletlerin de Türkiye'yi karıştırmaya yönelik ataklar gerçekleştirme ihtimali göz ardı edilmemeli.

Her şey bir yana; yaşasın bariyerlerin yıkılması, yaşasın kardeşlerimizle düşmanlıkların yok olması... Nefret ideolojisinin canı cehenneme. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ortadoğu'da barış, Yahudilerin de işine gelir

Mehmet Kamış 2009.10.17

Başbakan'ın Irak dönüşü yaptığı açıklama hakikaten de tüyler ürperticiydi. Erdoğan, Irak'ta 1 milyonu aşkın kadının dul kaldığını söyledi. Yani evli ve muhtemelen çocuk sahibi 1 milyonu aşkın kişi Amerikan işgalinden sonra hayatını kaybetmişti. Ölen yüz binlerce çocuk ve kadını saymıyorum. Buna katliam deniyor, buna soykırım deniyor, buna insanlık suçu deniyor.

Yakın bir tarihe kadar Ortadoğu 'bomba, barut ve ölüm' demekti. Hâlâ kan durmuş, acılar dinmiş değil ama Ortadoğu, Balkanlar ve Kafkaslar'da yeni bir dönemin başladığı da su götürmez bir gerçek. Türk-Ermeni gerginliği, Türk-Suriye gerginliği, Türk-Yunan, Türk-Rus gerginliği, Türk-Bulgar gerginliği hatta zaman zaman olan Türk-İran gerginliklerinin yerini işbirliği ve dostluk dönemi almaya başladı. Hatta dünyanın en kaotik coğrafyası durumundaki Irak bile barışı bulmaya çalışıyor ve Türkiye burada da çok etkin rol oynuyor. Daha düne kadar bu coğrafya sürekli çatışmaların ve bombalamaların yaşandığı, yarını belirsiz bir yerdi. Tabiî ki tam olarak barışı bulabilmiş değiller ama barışa doğru çok hızlı adımlarla ilerliyorlar.

Ortadoğu'da yürekleri kanatan iki mesele kaldı. Biri PKK terörü, diğeri Gazze'nin maruz kaldığı insanlık dışı muameleler. Ortadoğu'nun kin ve nefret üzerine kurgulanmış siyasetinde bir şeyler yapma zamanı geldi artık. Dünya Yahudilerinin, Gazze'de Filistinlilere yapılanlar sebebiyle İsrail'e baskı uygulaması lazım. Bu iki sebepten çok önemli. Birincisi; Gazze dünyadaki anti-semitizmi körükleyen en önemli nedenlerden biri olarak karşımızda duruyor. İkincisi de Ortadoğu'daki nefret ideolojisini besliyor.

Bence İsrail son gelişmelerden sonra Türkiye ile demeç savaşına gireceğine onun her geçen gün bölgede artan etkinliğinden yararlanmaya bakmalı. Bu, daha akılcı olur. İsrail; Gazzelileri insanlık dışı ortamda tutmasına 'güvenliği' gerekçe gösteriyor. Gazze'den İsrail'e karşı saldırı yapıldığını, bu saldırılardan korunmak için onları tecride tabi tuttuklarını söylüyorlar. Gazze'ye karşı sadece tecrit uygulamakla kalmıyor, orayı yerle bir eden, sivil, yaşlı, çocuk demeden öldüren saldırılar gerçekleştiriyorlar. İsrail bu konuda gerçekten samimi olarak böyle düşünüyorsa, Türkiye'nin nüfuzu oradaki şiddetin sona ermesini sağlayabilir. Hamas'ın ya da diğer Filistinli grupların İsrail'e karşı eylem yapmasının önüne sadece Türkiye geçebilir. Ama bunun için öncelikle İsrail'in oradaki politikalarını yeniden gözden geçirmesi, Gazze'de insani bir ortamın sağlanmasına müsaade etmesi gerekir.

İsrail'in, eğer vatandaşlarının güven içinde yaşamasını sağlamak istiyorsa Türkiye'nin bölgedeki nüfuzundan yararlanmayı bilmesi lazım. Yoksa gerginliklerin her geçen gün azaldığı Ortadoğu'da Gazze'de yapılanlar İslam dünyasının çok daha fazla gözüne batmaya başlayacak ve bu da anti-semitizmi körükleyecek. Bundan en çok dünyadaki Yahudi dernek ve cemaatlerinin rahatsız olması, dolayısıyla politikalarını değiştirmesi için İsrail'e baskı yapması gerekir.

Ortadoğu'da Türkiye'nin öncülük ettiği yeni politik yaklaşım aslında İsrail'in de işine yarayacak. Gerginlik ve nefret ideolojisi Yahudilerin can güvenliklerini tehdit altında tutuyor. Barış ve diyalog eksenli politikalardan en çok can güvenliği kaygısı yaşayan Yahudiler istifade etmez mi sizce? Umarım Yahudiler bu yeni durumun farkına varırlar. m.kamis@zaman.com.tr

Gazeteciye geceyarısı baskını

Mehmet Kamış 2009.10.21

Bu yazıyı yazmak için oturduğumda gazetemizin sorumlu müdürü Ali Odabaşı'nın 30 Ekim'deki davamı hatırlatan mailini aldım.

Bakırköy Basın Savcısı Ali Çakır'ın, hakkımızda açtığı yüzlerce davadan birisiydi bu. Sorumlu Yazı İşleri Müdürü'nün bağlı bulunduğu amir olarak benim hakkımda da açılmış yüzlerce dava vardır. Eskiden bu davalarla daha çok sorumlu yazı işleri müdürü veya gazetenin avukatları ilgilenirdi. Ancak yaşanan son olaylardan sonra anlaşıldı ki, bu davaları çok yakından takip etmek gerekiyor. Hele, Bugün Gazetesi Ankara Temsilcisi Adem Yavuz Arslan'ın başına gelenleri duyunca bu ihtiyacın ne kadar elzem olduğu görülüyor.

Adem Yavuz'un Jandarma bölgesine girmesinden sonra apar topar gözaltına alınması bir hayli kaygı verici. Düşünebiliyor musunuz, her gün televizyonda program yapan, işi gereği Cumhurbaşkanı ile Başbakan'la, bakanlarla yurtdışına gezilere giden bir gazeteci, aylar önce hakkında verilen ve kimsenin duymadığı bir karar nedeniyle gece yarısı içeri alınıyor. Sanki bir uyuşturucu baronuna ya da bir terör örgütü liderine baskın düzenlenir gibi eşinin ve küçücük kızının gözleri önünde apar topar jandarma karakoluna götürülüyor.

Adem Yavuz'a yapılanın bir benzeri, hatırlayacaksınız Star Gazetesi Ankara Temsilcisi Şamil Tayyar'a yapılmış, Ergenekon iddianamesinde yer alan bir bilgiyi yayınladığı için 1 yıl 3 ay cezaya çarptırılmıştı. Yazdıkları, iddianame kabul edildikten ve gizlilik ortadan kalktıktan sonra bütün internet sitelerinden kolayca ulaşılabilecek bilgiler olmasına rağmen Şamil Tayyar, mahkumiyet aldı. Şamil'e öyle bir ceza verildi ki, bu kararın anlamı; "Bir daha Ergenekon'u, çeteleri, derin şebekeleri yazarsan seni içeri atarız, yazmazsan sana dokunmayız" demekti. Bu cezanın başka bir anlamı da şuydu: "Ne yazdığın önemli değil. Canımız istediği anda en saçma sapan davadan seni içeri atarız."

İtalya'daki Gladio davasını yürüten savcılardan biri olan savcı Casson, 26 Ocak 2009 tarihli Zaman gazetesinde yayımlanan röportajında soruşturma boyunca en büyük defansı ve engellemeyi yargıdan gördüğünü söylüyordu. Genç bir savcı iken davayı nasıl elinden almak istediklerini şu sözlerle ifade ediyordu: "Başka bir mahkemeye tayinimi çıkarıp davayı engellemek istediler. Büyük bir baskı hissettim. Başlangıçta, yüksek yargı mensuplarıyla sorun yaşadım. Bana, soruşturmayı bırakmamı, yapılacak bir şey olmadığını söylüyorlardı. Bu durum, görevimin ilk iki yılında büyük sıkıntı verdi. Başlarda, soruşturmanın önündeki en büyük engel, yüksek yargı mensuplarından kaynaklanan problemlerdi. Sorun, yargının içindendi. Fakat devam ettim. Sonunda, beni göndermeyi denediler. Bir ara, Venedik'ten alınıp başka bir yere tayinim istendi. Çünkü bazı konularla ilgili soruşturma yapılması istenmiyordu.''

Ne kadar da benziyor öyle değil mi? Bu satırları okuyunca insanın aklına en son HSYK krizi geliyor. Ancak İtalya'daki bazı yargı mensuplarının düşünemediğini Türkiye'de düşünüyorlar. O da yargı maharetiyle Ergenekon'u deşifre eden gazetecileri susturmak. Şamil Tayyar'ın ve Adem Yavuz Arslan'ın başına gelenler, bu yeni yöntemin ilk örnekleri. Sadece bir ay içinde konuyla ilgili olarak tam 2 bin 407 soruşturma açıldı ve bunların yüzde 90'ı davaya dönüştürüldü. Şamil Tayyar ve Adem Yavuz'un davaları ise işin bambaşka bir yöne doğru gittiğini göstermesi bakımından kaygı verici. Ancak bu tür yargı kararları bile Ergenekon çetesinin deşifre olmasını engellemeye yetmez. Çünkü bu mızrak hakikaten çuvala sığmıyor. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Psikolojik harekâtçılar bu kez fena yakalandı

Mehmet Kamış 2009.10.24

Millete ve hükümete kurulan 'kirli tezgah'la ilgili belgenin orijinalinin ortaya çıktığı haberini ilk duyduğumda masanın üzerinde bir kitap gözüme çarptı. Atilla Akar'ın Profil Yayınları'ndan çıkan Türkiye Komplolar ve Provokasyonlar Tarihi kitabı, aslında bizim bütün yakın tarihimizi özetliyordu.

Bu kitap son yüz yılda Türkiye'de yaşanan provokatif eylemleri ve sonuçlarını ele alan çok önemli bir eser. Kitap, 1 Mayıs 1977 tarihli Taksim olaylarının aslında bir darbe planının basamağı olduğunu ve hemen akabinde orduda yapılan temizlik harekatını, Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'na gönderilen bombalı paketin sonuçlarını, mezhep çatışması görünümlü Kahramanmaraş ve Çorum olaylarını, 16 Mart'ta İstanbul Üniversitesi'nde öğrencilere yönelik katliamı anlatıyor. Gazi Mahallesi olaylarından, Sivas'taki Madımak Oteli yangınına, Ecevit'e yönelik 'Troyka komplosu'ndan Danıştay baskınına kadar yaşanmış bütün komplo ve provokasyonlar tek tek inceleniyor. Tarihe ışık tutulurken, hadiseleri anlamamıza yardımcı olacak çok önemli ayrıntılara yer veriliyor. Kitabı okuyunca, istenilen şeye göre problem üretilen ve o problemler gerekçe gösterilerek her türlü müdahalenin yapıldığı bir ülkede yaşadığımızı çok daha iyi anlıyoruz.

Türkiye bir savaş hali içinde bulunmamasına rağmen 'Psikolojik Harp Dairesi'nin bu kadar etkin olmasını nasıl anlamak gerekir? Psikolojik harbin Türkiye'deki görevini, 'müdahale edilebilecek şartların oluşmasında ülkenin ve toplumun tava getirilmesi' olarak da anlayabiliriz. Psikolojik harbin üstlendiği en önemli vazife, şartların uygun hale getirilmesidir. Mesela terör, öyle bir gemi azıya alır ki, kan ülkedeki herkesin üzerine bulaşır ve herkes 'kim kurtarırsa kurtarsın, ne olacaksa olsun, yeter ki bu terör bitsin' diye düşünür. Sonra da 12 Eylül gibi, darbe yapıldığında kimsenin söyleyecek bir sözü kalmaz artık. Ya da bir MGK öncesi, ülkede ne karar aldırılmak isteniyorsa buna uygun, toplumun sinir uçlarına değecek büyük bir terör eylemi gerçekleştirilir.

Ya da gözden düşürülmesi, bertaraf edilmesi gereken birileri mi var, hemen yalan yanlış haberler ve andıçlar devreye girer; infaz gerçekleştirilir. Siyasî tarihimiz bu andıçlamalara bir hayli alışık.

Albay Dursun Çiçek, Genelkurmay'da psikolojik harekâttan sorumlu 3. Bilgi ve Destek Şubesi'nin başında görev yapıyordu. Hazırladığı belge aslında hiç de şaşırtıcı değil. Mesela belgede yer alan bir plana göre, okulda ibadet eden öğrencilerin görüntülerinin medyada yer alması sağlanarak kara propaganda yapılacaktı. 'Bağcılar'da bir okulda küçük bir odada namaz kılan çocuklar' haberini hatırlıyor musunuz? Birbirinden farklı medya gruplarına bağlı yedi gazete aynı gün manşete taşımışlardı haberi. Bu gazeteler, neredeyse aynı başlıklarla çıkmış, televizyonlar bu haberi şişire şişire vermişlerdi. Bugün anlaşılıyor ki, söz konusu belge ve yürütülecek çalışmalar aslında uzun süre önce yürürlüğe konulmuş bile.

Yine planlara göre, ışık evlerde askerî silah ve mühimmat bulunması sağlanarak askerî suç oluşturulacaktı. Çünkü daha önce Fethullah Gülen Hocaefendi hakkında tamamen yalan ve yanlış haberlerle bir furya başlatılmış, açılan davada onca çaba ve gayrete rağmen suç teşkil edecek hiçbir şey bulunamamıştı. Bu kez konuyu askerî mahkemeye taşıyarak sonuca gitmeyi daha uygun görmüşlerdi, herhalde.

Ancak işler bu kez planlandığı gibi gitmedi. Türkiye'deki 'psikolojik harekâtçılar' bu kez fena yakalanmış görünüyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yol hikâyesini bırakın da cinayete gelin

Mehmet Kamış 2009.10.28

Temel, İstanbul'da bir cinayet işlemiş ve Trabzon'a kaçmış. Bunu yakalayıp İstanbul'a mahkemeye getirmişler. Hakim sormuş; 'Anlat bakayım oğlum cinayeti nasıl işledin?' diye. Temel başlamış anlatmaya... Efendim demiş 'Ben Tirabzon'da oturuyordum.

Sonra yola çıktım. Yağmur yağıyordu, seller akıyordu. Arabaya bindim, baktım yağmurda araba ilerlemiyor, indim...' Saatlerce yol hikâyelerini anlatmış. Hakim artık dayanamamış. Kızarak, 'Oğlum bırak da İstanbul'a gel. Şu cinayeti anlat hele bir.' demiş. Temel hemen cevabı yetiştirmiş. 'İstanbul'a geleyim de beni hapse atasın öyle mi?.. Hiç gelir miyim İstanbul'a.'

Ortada korkunç bir cinayet var, bazıları hâlâ 'bu belge nasıl basına sızdı?' diye sızlanıyor. Hâlâ lafı oraya buraya çeviriyor ama bir türlü cinayet mahalline gelmemeye özen gösteriyorlar.

Son elli yılda demiyorum, son 40 yılda demiyorum, son yirmi yılda, hatta 10 yılda bile değil, son beş yıl içerisinde konuştuğumuz bu kaçıncı darbe planı hiç düşündünüz mü? Maruz kaldığımız 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980, 28 Şubat 1997 darbelerini bir kenara bırakın. Bir de son anda paçayı kurtardığımız Talat Aydemir; Madanoğlu gibi darbe girişimlerini de geçiyorum. 2003'ten beri Sarıkız, Ayışığı, Yakamoz darbe planlarını günlerce tartıştık. Bu planların üzerine bir de 27 Nisan e-muhtırasını dinledik. Bugün yine bir darbe planını konuşuyoruz.

Mantık hep aynı! Darbenin birisini bertaraf ediyorsunuz, diğeri geliyor. Bertaraf ettiğiniz vakitte muhtemelen başka bir yerlerde yeni bir oyun planı hazırlanıyor. Nasıl değişmeyen, gelişmeyen, farklılaşmayan bir oyun biçimidir anlaşılır gibi değil. Bunun, İç Hizmetler Kanunu'nun 35. maddesiyle ilgisi yok. Hem de hiçbir ilgisi yok. Hele şu son ortaya çıkan 'AK Parti'yi ve Gülen'i bitirme planı' çok daha dehşet verici. Darbe şartları oluşmamışsa, ceza verecek sebepler ortada yoksa, önce suç oluşturmaya çalışmak... İsrarla suç işlemiyorlarsa, işlemiş gibi gösterip sonra da ceza vermeyi planlamak... Af edersiniz ama şeytanın bile aklına gelmeyecek korkunç bir plan bu. Yapılanın İç Hizmetler Kanunu'yla, ya da dünyanın herhangi bir ülkesinde yürürlükte olan bir kanunla alakası yok. Bu resmen askerî üniformayı kendilerine siper eden birilerinin millete komplo kurmasından başka bir şey değil.

Başta Genelkurmay olmak üzere bazıları hâlâ "bu belge nasıl olur da sızar?"ın peşinde. Askerî savcılık soruşturma başlatmış. Zannediyorum daha çok, bu belgeyi kim nasıl sızdırdı diye araştırıyor. Askerî savcılığın soruşturmaları konusunda kamuoyunun kafasında pek çok istifham var. Bugüne kadar baktığı soruşturmaların hiçbirinden bir sonuç çıkaramadı. Bu belge basına sızmasaydı ne olurdu? Bu sorunun cevabı ilk soruşturmada gizli aslında! İlk soruşturmayı hatırlıyor musunuz? Askerî savcı daha belgeye bakmadan belgenin sahte olduğunu söylemişti. Sivil savcılar, Albay Dursun Çiçek'i tutuklamış, daha sonra hakim değiştirilerek albayın serbest kalması sağlanmıştı. Aktütün, Dağlıca, yola döşenen mayın gibi Genelkurmay'ın soruşturup üzerini kapattığı onlarca olay var. Bu konu da basına sızmasaydı eğer, muhtemelen diğerleri gibi üstü örtülüp kapatılanlar arasına girecekti.

Bu suçüstü duruma hiç kimsenin diyecek bir sözü yok. Daha önce ısrarla bunun bir kâğıt parçası olduğunu söyleyenler bile bugün belgenin aleyhinde konuşuyor. Cinayet o kadar ayan beyan ki yapacakları hiçbir şey yok. Temel gibi sürekli yol hikâyesi anlatsalar da elbet bir gün cinayeti de konuşmaya başlayacaklar. Peki ondan sonra ne olacak?

Bir sonraki darbe planını ne zaman konuşmaya başlayacağız? Bu mesele birkaç albayı, hatta generali cezalandırmakla hallolacak bir mesele değil. Bu mesele, ordunun Türkiye'de durduğu ve ısrarla da orada

durmak istediği yerle ilgili bir mesele! Ordu bu kadar siyasetin ve her şeyin içinde olduğu müddetçe biz darbeleri daha çok konuşuruz. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Annelerin acısını provoke etmek...

Mehmet Kamış 2009.10.31

Diyarbakır'ın DTP'li Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir'in 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı törenlerindeki fotoğrafları dün gazetelere yansıdı. Baydemir, Cumhuriyet Bayramı törenlerinde İstiklal Marşı'nı okuyup bir şehit yakınının verdiği Türk bayrağını özenle katlayıp korumasına veriyor.

Diyarbakır Valisi Hüseyin Avni Mutlu, 7. Kolordu Komutanı Salih Zeki Çolak ile birlikte halkı selamlayan Başkan'ın törenlerdeki davranışı bir hayli sempatikti. Baydemir, demokratik açılım konusunda müspet hareket eden DTP'lilerden birisi. Şiddetin sona ermesi ve annelerin artık ağlamaması konusunda samimi gayret gösteren bir isim.

Ancak DTP ve PKK içinde samimi davranmayan pek çok açık ve gizli isim var. Onlar içinde de, yıllardır devam eden statükonun değişmesinden bir hayli rahatsız olanlar mevcut. PKK'nın dağdan inmesi ve silahı bırakması, sağlıklı yürütülebilseydi Türk siyaseti ve demokrasisi açısından son derece önemli bir gelişme olacaktı. Ancak dağdan inen grubun olayı zıvanadan çıkarması ve toplumu rencide edici davranışlar içine girmesi bazı PKK ve DTP'lilerin niyetinin tartışılır bir hale gelmesine neden oldu.

Bu davranışlar, şiddetin bitmesini istemeyenlerin ekmeğine öyle bir yağ sürdü ki "Çocuklarınızı öldürenleri affediyorlar" propagandasının yapılmasına zemin hazırladı. Bu gerekçeyi öne sürerek tahrik ettikleri şehit annelerini, babalarını ve yakınlarını bugünlerde sokağa dökmeye çalışanlar var. Dünyanın her yerinde çocukları savaşta ölen anneler ve aileler sokağa çıkar ve gösteriler yapar; ancak bunlar savaşı sorgulayan gösterilerdir. Ve hep şunu sorarlar: "Bizim çocuklarımız neden ölüyor?" Amerika'da, Rusya'da hep böyle olmuştur. Vietnam Savaşı'nın, Körfez ve Irak Savaşı'nın bitmesinde bu annelerin feryatlarının çok büyük etkisi olmuştur. Bizde sokağa dökülen şehit anne ve babalarına 'niye barış oluyor?' diye sorgulatıyorlar.

Şiddetin bitmesi ve daha demokratik bir ülke olmak için başlatılan girişimleri, şehit annelerinin acılarıyla engellemeye çalışıyorlar. Şiddetin devam etmesi için süreci baltalayanların ve sürekli aleyhine açıklamalarda bulunanların Ergenekon'la ilişkileri de göz ardı edilemeyecek kadar açık. Bu durum oldukça düşündürücüdür.

Dağdan inme görüntülerinin üzerinden birkaç hafta geçmiş olmasına rağmen şehit yakınları gittikçe artan bir sayıda gösteriler yapıp partileri ziyaret etmeye başladılar. Bu da daha çok tahrik edildiklerini gösteriyor. Şehit annelerini sokağa dökerek konunun çözümsüz kalmasını, bu statükonun böyle devam etmesini isteyenler, annelerin yürek acısıyla Türk siyasetini belirlemeye devam etmenin peşinde. Şüphesiz evlat kaybetmek tarif edilmez bir acı. Böylesine bir acıya rağmen teröre doğru yerden bakmak ve şu soruları sormak gerekiyor: "Benim oğlum neden öldü ve bu çocuklar neden ölmeye devam ediyor? Bizim çocuklarımız daha ne zamana kadar şehit olacak? Gözümüzden sakındığımız çocuklarımız 25 yıldır hangi kirli oyunun bir parçası olarak toprağa düşüyor? Terörün başladığı yıllarda doğanlar bugün o terörün kurbanı olmaya devam ediyor. Daha kaç annenin yüreğine bu ateş düşecek? Kaç baba evlat acısı yaşayacak?" m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fethullah Gülen'in koruyanı...

Mehmet Kamış 2009.11.04

Vaktiyle bir derviş, nefisle mücadele makamının sonuna gelir. Meşrebin usulünce bundan sonra her türlü süsten, gösterişten arınacak, varlıktan vazgeçecektir. Fakat iş yamalı bir hırka giymekten ibaret değildir.

Her türlü görünür süslerden de arınması gereklidir. Saç, sakal, bıyık, kaş, ne varsa hepsinden.

Derviş usule uygun hareket eder, soluğu berberde alır. "Vur usturayı berber efendi." der. Berber dervişin saçlarını kazımaya başlar. Derviş bir yandan da aynada kendini takip etmektedir. Başının sağ kısmı tamamen kazınmıştır. Berber tam diğer tarafa usturayı vuracakken, bıçkın bir kabadayı girer içeri. Doğruca dervişin yanına gider, başının kazınmış kısmına okkalı bir tokat atarak 'Kalk bakalım derviş, kalk da tıraşımızı olalım.' diye kükrer. Dervişlik bu... Sövene dilsiz, vurana elsiz olmak gerek. Kaideyi bozmaz derviş. Ses çıkarmaz, usulca kalkar yerinden. Berber mahcup, fakat korkmuştur. Ne de olsa mahallenin kabadayısı, elinde silah astığı astık kestiği kestik. "Ne diyorsak o'' diye ortalıkta dolaşan bir belalı. Ses çıkaramaz.

Kabadayı koltuğa oturur, berber tıraşa başlar. Fakat küstah kabadayı tıraş esnasında sürekli aşağılar dervişi, alay eder. Kabak aşağı, kabak yukarı! Konuşur durur. Nihayet tıraş biter, kabadayı dükkândan çıkar. Henüz birkaç metre gitmiştir ki, gemden boşanmış bir at arabası yokuştan aşağı hızla üzerine gelir. Kabadayı şaşkınlıkla yol ortasında kalakalır. Derken, iki atın ortasına denge için yerleştirilmiş uzun sivri demir karnına dalıverir. Kabadayı oracığa yığılır kalır. Ölmüştür. Görenler çığlığı basar.

Berber ise şaşkın; bir manzaraya, bir dervişe bakar, gayri ihtiyari sorar: "Biraz ağır olmadı mı derviş efendi?" Derviş mahzun, düşünceli cevap verir: "Vallahi gücenmemiştim ona. Hakkımı da helal etmiştim. Gel gör ki kabağın da bir sahibi var. O gücenmiş olmalı!"

Teşbihte hata olmasın...

Fethullah Gülen Hocaefendi, yıllarca cami kürsülerinde, özel sohbetlerde kendisini dinleyen herkese iyiliği anlattı. Bütün hayatını bu ülkeye bu millete hatta bütün insanlığa vakfetti. Bir karıncayı ezmedi, birine kötü bir söz söylemedi. Soluğunu ulaştırdığı herkese de aynısını tavsiye etti. Onu dinleyenler, onun söylediklerini önemseyenler de hayatlarını bu millete, bu ülkeye hatta insanlığa adadılar. Asya steplerinden Afrika çöllerine yeryüzünün her yerinde iyiliği anlatıp hakkın temsilcisi oldular. Kimse onlardan birinin, başkasının hakkını gasp ettiğini, haksızlık yaptığını söylemedi, söyleyemedi.

Şiddetin İslam dünyasını yakıp kavurduğu bir zamanda o, hep barışı ve suhuleti tavsiye etti. Israrla ve kararlılıkla barışı, hoşgörüyü önerdi. Onu sevmeyenler bile bu millete ya da insanlığa bir zararının dokunduğunu dillendiremedi.

Buna rağmen 1999 yılında bugünkü irtica eylem planı gibi bir planla hakkında bir sürü yalan yanlış haberler yaptırılıp yurtdışında yaşamaya zorlandı. Ama o, düşüncelerinden ve davranışlarından hiç taviz vermedi. Hiç farklı bir düşünce içinde olmadı. Konuştuğu her şeyi milletinin ve insanlığın hayrı için konuştu. Yalancı şahitler bulunup hakkında açılan davaların hiçbirinden bir şey çıkmadı. Suçsuzluğu Türkiye Cumhuriyeti'nin mahkemelerince de tescillendi.

Suç işlemeyenlerin evlerine silah yerleştirerek yeni bir linç girişiminde bulunmayı denediler ama buna da Allah müsaade etmedi. Eee ne de olsa bu dünyada mazlumun bir koruyanı kollayanı var elbette. m.kamis@zaman.com.tr

Güler Zere'ye çağrı

Mehmet Kamış 2009.11.07

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Adli Tıp Kurumu'nun 'sürekli hastalık' tespitinde bulunduğu Güler Zere'yi affetti. Cumhurbaşkanı dün Elazığ'da yaptığı açıklamada, Zere'nin rahatsızlığının ciddi olduğu ve bu şartlarda hapishanede kalamayacağına yönelik raporları hatırlatmıştı.

İstediği kişiyi affetme yetkisinin olmadığının da altını çizen Abdullah Gül, bu konuda yasal prosedürün izlenmesi gerektiğini, bu yasal prosedürlerden sonra önüne gelen dosyaya bakarak karar verdiğini anlatmıştı. Akşam saatlerinde de Zere'nin affedildiğine yönelik haber medya kuruluşlarına ulaştı.

Güler Zere'nin sağlık durumu uzun zamandır tartıştığımız bir konu. Cumhurbaşkanı Gül'ün de söylediği gibi örgütlü olmasından dolayı Zere sesini dışarıya duyurabilmiş, hatta bu konuda ciddi bir baskı grubu oluşturmuştu. Ancak Güler Zere'nin sağlık durumunun kötü olması onu yanlış bir yere oturtmamızı gerektirmiyor. Öncelikle Güler Zere'nin kim olduğunu hatırlamakta yarar var. Çünkü kamuoyunda şöyle bir imaj doğuyor: Sanki durup dururken hapse atılmış, hapiste zor şartlar altında tutularak hasta edilmiş ve büyük bir haksızlığa uğramış bir vatandaş Güler Zere. İşin aslı ise öyle değil.

DHKP-C örgütüne mensup Güler Zere'nin hapis cezası almasına neden olan şu suçlara karıştığı tespit edildi: 1993 yılında iki vatandaş ile bir bekçinin öldürülmesi, Hozat ilçesinde askerî konvoya ve jandarma karakoluna silahlı saldırı düzenlenmesi, Pertek ilçesinde 3 askerin şehit edilmesi ve 7 vatandaşın öldürülmesi ile Ulukaya köyünün yakılması.

Bir taraftan baktığınızda insanın kanını donduran eylemler bunlar. Askerlerle silahlı çatışmaya girmesinin yanı sıra pek çok sivil vatandaşın öldürülmesi, köylerin yakılması eylemlerinde önemli görevler üstlenmiş bir isim. Burada çok önemli bir ayrıntı var: "Güler Zere daha önce yaptıklarından dolayı pişmanlık duyuyor mu? Ölümüne sebep olduğu gencecik çocuklar için 'keşke şimdi yaşıyor olsalardı' diyebiliyor mu?" Bu sorunun cevabını vermek gerekir. Önceki Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in sağlık gerekçesiyle affettiği pek çok teröristin daha sonra yeniden dağa çıktığını ve güvenlik kuvvetleriyle girdikleri çatışmada öldürüldüğünü hatırlayacaksınız.

Güler Zere'nin sağlıklı ortamlarda tedavi edilmesine biz de çok ciddi destek veriyoruz. Hatırlayacaksınız birkaç hafta önce bu sütunlardan Cumhurbaşkanı'nın devreye girmesi için çağrıda da bulunmuştuk. Ancak bizim de Güler Zere'den beklediğimiz bir şey var. Şiddeti ve terörü mutlak surette reddettiğini, şiddetin bu topraklara kan ve acıdan başka bir şey getirmediğini söylemesini istiyoruz. Ölümüne sebep olduğu askerlerin ve sivillerin yakınlarına, acılarını paylaştığını söylemesini, onların hayatta olmamasından dolayı üzüntü duyduğunu açıklamasını istiyoruz. Tıpkı kendisinin yaşama hakkı olması gibi onların da yaşamaya haklarının olduğunu, anladığını belirtmesini istiyoruz.

Unutmamak gerekir ki bu dünyada herkesin yaşamaya hakkı vardır. Hasta olanlar tedaviyi ne kadar hak ediyorsa sağlıklı olanlar da silahlara hedef olmamayı o kadar çok hak ediyor. Güler Zere geçmişte bu eylemlere karışmış olabilir, ancak bugün affedildiyse eylemlerinden nedamet duyduğunu kamuoyuna açıklaması gerekir. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kirli plana Şemdinli'den bakılabilir mi?

Mehmet Kamış 2009.11.11

Albay Dursun Çiçek, büyük bir şaşkınlık yaşıyor olmalı. Çünkü belki de ilk defa bir andıçtan dolayı muvazzaf bir subay tutuklanmak üzere. Oysa daha önce de buna benzer çalışmalara (sosyetik fişleme, lahikalar gibi) imza atmış, o çalışmalar basına sızmış ama bir şey olmamıştı.

Albay yine kendisine bir şey olmayacağından o kadar emin ki, yeni bir çalışmaya imza atmaktan imtina etmemişti. Bu çalışma da basına sızmış, hatta sivil savcılar harekete geçmiş ama araya girenler hakimi değiştirerek Çiçek'in serbest kalmasını sağlamıştı. 'Bu kez de kurtardık' diye düşünürken gerçek belge ortaya çıkmış ve Albay'a kaçacak bir yer kalmamıştı. İyi de bu ülkede işler bugüne kadar böyle gitmemişti ki! Bu tür çalışmalar basına tabii ki sızmazdı. Olur da sızarsa bir şekilde örtbas edilirdi. Bu ülkede askerin zorda kalması diye bir şey yoktu. Hani şu şef fıkrası gibiydi her şey. "Şef daima haklıdır. Haksız olduğu durumlarda da birinci kural geçerlidir." Yani asker her zaman haklıdır. Haksız olduğu durumlarda da ilk maddeye bakılır.

Önceki gün Şemdinli'nin yıldönümüydü. Bu konuyu hafızalarda bir kere daha tazelemekte büyük yarar var.

2005 yılında Hakkari ve ilçelerinde ardı ardına 17 bomba patlatılmış, bu bombaların sonuncusu da 9 Kasım 2005'te Şemdinli'ye atılmıştı. Patlamaya orada bulunanların müdahalesi, ilginç bir olayı ortaya çıkarmıştı. Saffet Yılmaz'a ait kitabevini bombalayanları halk yakalamıştı. Bunu yapanlar, iki astsubay ve PKK itirafçısı Veysel Ateş'ti. Kitabevinin çevresindekiler tarafından bomba atanların kaçmaları engellenmişti. Halkın yakalayıp resmî görevlilere teslim ettiği astsubaylar, başlangıçta ifadeleri alınıp serbest bırakılmıştı. Ancak Van Başsavcılığı, Astsubay Başçavuş Ali Kaya ile Astsubay Özcan İldeniz'i 18 Kasım'da ifade vermeye çağırdı, itirafçı Veysel Ateş'i de tutukladı.

Van Başsavcı Vekili Ferhat Sarıkaya, söz konusu üç kişiye dava açarken, sanıklar için 'tanırım, iyi çocuklardır' diyen Orgeneral Yaşar Büyükanıt hakkında da suç duyurusunda bulundu. Ancak ne olduysa bundan sonra oldu. Önce hukuk devreden çıkartıldı. Sarıkaya, Büyükanıt hakkında suç duyurusunda bulunduğu için meslekten ihraç edildi. Daha sonra olay yerinde inceleme yapan savcı ve milletvekilinin bulunduğu kalabalığın üzerine ateş açarak bir kişiyi öldüren Uzman Çavuş Tanju Çavuş gündeme geldi. Tanju Çavuş, 68 günlük tutukluluktan sonra serbest bırakıldı. TBMM soruşturma komisyonuna verdiği ifadede, "Hırsız, evin içinde" diyen Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanı Sabri Uzun görevden alındı.

Ama mahkeme işin peşini bırakmak taraftarı değildi. Van 3. Ağır Ceza Mahkemesi, Şemdinli'de ölümle sonuçlanan bombalama eyleminin iki askerle bir itirafçıdan oluşan 'çetenin işi' olduğuna karar verdi. Mahkeme, sanık astsubaylar Ali Kaya ve Özcan İldeniz'i 'çete kurmak, adam öldürmek, adam öldürmeye teşebbüs ve yaralama' suçlarından 39 yıl 5 ay 10'ar gün hapse mahkûm etti. Dosya Yargıtay'a gönderildi. Uzun süre Yargıtay'da daireler arasında dolaşan dosya nihayet Yargıtay 9'uncu Dairesi tarafından karara bağlandı. 9'uncu Daire, Van 3'üncü Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararını "hayalin de ötesinde, varsayımlara dayalı" diyerek bozdu. Yargıtay, yargılama adresi olarak askerî mahkemeyi gösterirken, "Sanıklar devletin birliğine karşı örgüt kurmak suçunu işlememiştir." dedi.

Daha uzatmayayım. Aradaki pek çok olayı atlayarak davanın sonucunu hatırlatayım. Dava, askerî mahkemeye gönderildi. 14 Aralık 2007 tarihinde sanık astsubaylar Ali Kaya, Özcan İldeniz ve PKK itirafçısı Veysel Ateş'in delilleri karartma ihtimali ve kaçma şüphelerinin bulunmaması, TSK'da görevli olmaları nedeniyle tutuksuz yargılanmalarına karar verildi. Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt'ın, "Tanırım, iyi çocuklardır" dediği Ali Kaya, Özcan İldeniz ve Veysel Ateş, suçüstü yakalanmalarına rağmen serbestçe dolaşıyorlar ve hâlâ TSK'da

görevli oldukları için maaş almaya devam ediyorlar. Benzer olayları yazmaya başlasak gazetenin sayfaları yetmez. Yıldönümü olduğu için sadece Şemdinli'yi hatırlatalım istedim. Dursun Çiçek ve ona emir verenler bunun da daha önceki yüzlerce dosya gibi örtbas edileceğini düşünüyorlardı. Bütün bunların bir tek savunması vardı. O da; "TSK'yı yıpratmayalım". Ama bugün herkes üzerinde ittifak ediyor ki; TSK'yı yıpratmamak, bu tür yapıların o bünyede barındırılmamasıyla mümkün. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Öymen sürç-i lisan etmedi

Mehmet Kamış 2009.11.18

Onur Öymen'in geçen hafta Meclis'te Dersim katlıamı ile ilgili söylediği sözlerin bir sürç-i lisan olmadığı, inandığı düşüncelerin dışa vurumu olduğu iyice anlaşıldı.

Bilindiği gibi Öymen'in asıl mesleği diplomasi. Yani, kullandığı cümleleri beş kere tartıp söyleme, mesajlarını satır aralarına saklayarak ifade etme geleneğinden geliyor. Öyle ağzına ne gelirse söylemek, bir kere Öymen'in diplomat kimliğine ters. Nitekim Öymen daha sonra yaptığı açıklamalarda hiç geri adım atmadı ve kendini savunurken "Atatürk böyle yaptı. Sıkıyorsa ona bir şey söyleyin'i anlamına gelen cümleler kurdu.

Bu dogmatik zihin yapısı sadece Onur Öymen'de olsa bu da bir yere kadar tolere edilebilir. 'Her toplumda bir Jirinovski çıkar' deyip olayı anlaşılır kılabilirsiniz. Ancak bu böyle de değil. Tam da CHP'nin problemlere bakış açısını yansıtması bakımından çok önemli sözler. Öymen aslında demokratik açılımla ilgili CHP'nin takındığı tavrı cümlelere döküyor. Bu ifadeler sadece bir diplomatın sözleri olsa, suçu birine yükler problemi çözersiniz ama öyle değil.

CHP ve Genel Başkanı Deniz Baykal da aslında bundan daha farklı şeyler söylemiyor. "Bu sorun demokratik açılımla falan çözülmez, uçaklar bombalarını Güneydoğu'ya bırakır, ölen ölür, kalanlar da haddini bilerek yola gelir" demeye getiriyor. Onur Öymen'in dillendirdiği CHP anlayışına göre devletin hep bir demir eli vardır ve herkes o eli öpmek zorundadır. Bu, 1937'de de böyleydi, bugün de böyledir.

Altında Albay Dursun Çiçek'in imzasının olduğu 'Kirli Belge'de çok da tartışılmayan bir ayrıntı var. Kamuoyunda her ne kadar 'AK Parti'yi ve Gülen'i bitirme planı' olarak bilinse de bu belgedeki önemli bir ayrıntının üzerinde çok durulmadı. Bu planda Alevi-Sünni çatışmasının çıkarılması önemli detaylardan birisi olarak ifade ediliyordu. Yani eylem planıyla Türkiye'nin temcit pilavının yeniden sofraya sunulması hedeflenmişti.

Hatırlayın; 12 Eylül darbesi için ihtiyaç olan ülkedeki kargaşa, Alevi-Sünni kavgası çıkartılarak oluşturulmuştu. Bugün hâlâ faili meçhul olarak duran Kahramanmaraş, Çorum, Sivas, Malatya olaylarında yüzlerce Alevi ve Sünni hayatını kaybetti. 12 Eylül darbesi en çok Alevi-Sünni kavgası körüklenerek kotarıldı. Ancak Aleviler üzerinde oynanan oyunlar 12 Eylül'le bitmedi tabii ki. Ne zaman ülkede bir karışıklığa ihtiyaç duyulsa benzer senaryolar tekrar edildi. Bu senaryolarda en çok mağdur olanlar ise yine Aleviler oldu. 3 Temmuz 1993 tarihindeki Madımak provokasyonunda çok canlar yakıldı. Daha sonra Ergenekon iddianamesine de giren Gazi Mahallesi'nde Alevilere ait üç kahvehane tarandı. Çıkan olaylarda çoğu Alevi onlarca vatandaşımız hayatını kaybetti.

Son yılların en kaygı verici gelişmesi ise Alevi-Bektaşi Federasyonu Genel Başkanı Ali Balkız ile Alevi-Bektaşi Federasyonu Genel Sekreteri Kazım Genç'e yönelik suikastın son anda önlenmesiydi. Ergenekon soruşturması kapsamında tutuklanan eski Özel Hareket Dairesi Başkan Vekili İbrahim Şahin'in evinde yapılan aramalarda ele geçirilen suikast krokileri, bunu çok açık bir şekilde ortaya koymuştu. Hasılı; Aleviler, bu ülkedeki güçlerin en mağdur ettiği kesimlerin başında geliyor. Ama Aleviler hâlâ CHP'nin en önemli oy deposu. Hâlâ Ergenekon davasına uzaktan bakmayı tercih ediyorlar. Zamanı geldiğinde de Öymen'in ağzından CHP'nin, yani statükonun onlara aslında nasıl baktığının cevabını alıyorlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kurtlar Vadisi'nde Gladio

Mehmet Kamış 2009.11.21

Belki Türkiye'de bir ilk daha gerçekleşti ve derin devleti anlatan bir film vizyona girdi. Pana Film yine çok önemli bir filme imza attı.

Kurtlar Vadisi Irak'tan sonra yaşadığımız coğrafyanın gerçeklerini anlamamıza yardımcı olacak Gladio filmi seyirciyle buluştu. Bir derin devlet ajanının, yıllarca bilmeden de olsa hizmet ettiği derin çete ile hesaplaşma hikâyesini seyrederken Özal'ın son günlerinden Özal sonrasına Türkiye'de dönen dolapları, faili meçhullerin nasıl ifşa edildiğine tanık olacaksınız. Daha önce Türkiye'de bu tür filmlerin çekilebilmesi mümkün değildi.

12 Eylül öncesi Gladio'nun oynadığı oyunlar henüz tam olarak ortaya dökülmedi. Ancak Turgut Özal'ın cumhurbaşkanı olmasından sonra bir kere daha aktif olarak devreye giren Gladio'nun, Türkiye'nin 90'lı yıllarını nasıl da kararttığını, ne tür karışıklıklara sebep olduğunu, nasıl tertipler içinde bulunduğunu çok iyi anlatıyor... Ancak her şeye rağmen bu filmin bir kurgu olduğunu da unutmamakta yarar var.

Amerika ve Avrupa'da devlet-istihbarat-iktidar ilişkilerini kurgusal olarak işleyen pek çok filmi bulmak mümkün. Bu kurgusal filmlerin; ülkelerin şeffaflaşmasında ve demokratik geleneğin oluşmasında bir hayli katkısının olduğu reddedilmez bir gerçek. Silah, uyuşturucu ve faili meçhuller özellikle Amerikalı senaristlerin ilgisini her zaman çekmiştir. Hele de devlet zırhına bürünerek daha kolay eylem yapabilmesi, derin yapıların iktidarları değiştirmeye teşebbüs etmesi, illegal örgütlerle gizliden gizliye işbirliği yapması, senaristler kadar izleyicinin de çok ilgisini çekti. Kuşkusuz Ergenekon gibi derin çeteler sadece Türkiye'ye mahsus yapılar değil. Ergenekon'un aslında Gladio'nun Türkiye'deki uzantısı olduğunu dikkate alacak olursak Batı ülkelerinde de çok güçlü derin yapıların var olduğunu söylemek mümkün olur.

Bu açıdan bakıldığında Kurtlar Vadisi Gladio çok önemli bir görevi yerine getirmiş oluyor. Derin devletin işleyişiyle ilgili -kurgu da olsa- izleyicilere bir fikir veriyor olmasını Türkiye'nin şeffaflaşma sürecine katkı olarak değerlendiriyorum. Ancak bundan daha önemlisi, bugüne kadar dokunulmayan, kapağı açılmayan bir konu üzerine film yapabilme cesaretinin gösterilmiş olması. Türkiye'de bu tür konulara daha önce diziler üzerinde kısmen değiniliyordu. Deliyürek ile başlayan süreç daha sonra Kurtlar Vadisi ile devam etmişti. Ancak sinemanın dili ve etkileyiciliğinin dizilere göre çok daha fazla olduğu ortada.

Gladio'nun vizyona girdiği gün derin devlet-çete işlerini gündemimize belki de ilk getiren Ömer Lütfi Mete'nin vefatı da kaderin bir cilvesiydi. Galada bir konuşma yapan Raci Şaşmaz, "Bizim ustamızdı, bizi yetiştiren adamdı. Acımız çok büyük." diyerek filmi Ömer Lütfi Mete'ye ithaf etti. Yıllardır tanıdığım Hasan Kaçan'ı da hiç bu kadar üzgün görmemiştim.

Pana Film hakikaten çok tarihî işler yapıyor. Necati, Raci ve Zübeyir Şaşmaz kardeşler, Cüneyt Aysan, Bahadır Özdener, Hasan Kaçan, Mehmet Canpolat'ı buradan tebrik etmek lazım. Rahmete koşan Ömer Lütfi Mete'ye de hak ettiği duaları gönderme zamanı. m.kamis@zaman.com.tr

Kanadizm

Mehmet Kamış 2009.11.28

Türkiye'nin Yüksek Yargı'sında Kanadoğlu anlayışı hızla yayılıyor. Buna Kanadizm de denebilir. Kanadizm "Yasalar ne derse desin, bir yasa bugüne kadar nasıl uygulanıyorsa uygulansın ideolojik istekleriniz neyi gerektiriyorsa o şekilde karar verilir" demenin kısaltılmış şekli.

Mesela 367 uygulaması bunun en meşhur örneklerinden biriydi. Daha önce cumhurbaşkanı seçilirken hiç gündemde olmayan bir gerekçe uydurularak Meclis'in cumhurbaşkanı seçmesini sabote eden Kanadizm maalesef Türk yargısını egemenliği altına almış durumda.

Kanadizm'in izlerini Danıştay'ın katsayıyla ilgili verdiği kararda da çok açık şekilde görebiliriz. Katsayı adaletsizliği aleyhine açılan davada Danıştay daha beş ay önce "Yasal ve anayasal olarak yetki YÖK'te'' diyerek Kurul'un bu konuda istediği kararı alabileceğini açıklamıştı. Daha önce yapmış olduğu değişikliğin lehine, itiraz edenin de aleyhine karar vermişti. Aynı Danıştay bir önceki kararda "yasal ve anayasal olarak yetkili" olarak kabul ettiği YÖK'ün yeni değişiklik isteğini ise kabul etmiyor. Bu kadar açık ve aleni hukuk ihlali sadece Kanadizm ile mümkündür.

Bayramı; bu ülkede yaşayan yüz binlerce meslek liseliye zehir eden yeni kararın hiçbir yasal veya anayasal dayanağı bulunmuyor. Ama zaten Kanadizm'in yasal veya anayasal bir dayanağa ihtiyacı da yok. O konuşuyor, yargı erkini kullananlar siyahı beyaz yapıyor, o konuşuyor ihtiyaç duyulan karara herhangi bir yasal dayanağa ihtiyaç kalmıyor. Aynı konuyla ilgili, aynı kurul üyeleri beş ay içinde birbirinin yüz seksen derece farklı karar vermesi başka nasıl açıklanabilir ki?

Asıl tehlikeli olan şey de bu kadar açık kanun ihlali, bu kadar açık hukuksuzluğun 20'ye 0 oyla yani oybirliğiyle kabul ediliyor olması. Yani içlerinden itiraz eden hiç kimsenin olmaması, ideolojik gerekçelerle alınan bir kararın bu kadar açık oyla alınıyor olması yüksek yargıdaki ideolojik yapılanmanın da önemli bir göstergesi. Bu 20-0'dan Kanadizm'in yüksek yargıda çok etkili olduğunu gösteriyor ki bu durum tarafsız yargı bekleyenleri bir hayli kaygılandırıyor.

Kanadizm'in yoğun etkisi altında olan başka bir yer de İstanbul Barosu. Hukukçulardan oluşan, bireysel özgürlük ve fırsat eşitliği gibi evrensel bir kuralı savunması beklenen Baro, 28 Şubat'ın dayatması olan ve yüz binlerce öğrenciyi mağdur eden bir uygulamanın düzeltilmemesi için Danıştay'a dava açıyor. Akıl hocaları da Kanadizm denen ideolojik yargının akıl hocası Sabih Kanadoğlu.

Adalet mülkün temelidir ve bir ülkedeki her şeyin dengesi ve güvencesidir. Ancak Yüksek Yargı'da hukukun çivisi çıkmış durumda. Bu kararı veren yargı her kararı verebilir. Kanadoğlu etkisindeki Yüksek Yargı'nın kararlarında kullandığı bir ölçü birimi, bir hukuk birimi yok. Zaten Kanadizm'in en temel kuralı ona başka kural buna başka kural. Bize yarayacaksa böyle, 'Öteki'ne yarayacaksa başka karar.

Unutmamak gerekir ki 367 yargı dayatmasına Türk halkının tepkisi kimsenin tahmin etmediği kadar sert olmuştu. Hiç kimse Türk toplumuna rağmen bir şeyleri dayatamaz. Buna Yüksek Yargı da dahildir. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İzmir, faşizmin oyuncağı olamaz

Mehmet Kamış 2009.12.02

Bu şehre her gelişimde hayalimdeki İzmir biraz daha yıkılıyor. Her gelişimde gençliğimin kentini biraz daha içine kapanmış, ufkunu biraz daha daraltmış ve mutsuz buluyorum. Hani burası Türkiye'nin Batı'ya en açık, en Avrupalı kentiydi? Hani İzmir bu ülkenin en liberal, en özgürlükçü şehriydi? Ne oldu bu kente?

Bugün bu şehirde otuz yıl önceki Türkiye'yi görür gibi oluyorum. Dünyaya açılmaktan, gelişmekten, yenilikleri görmekten ödü kopar gibi. Her geçen gün biraz daha kasılıyor, biraz daha geriliyor ve yalnızlaşıyor.

Oysa daha 15 yıl öncesine kadar İzmir demek, bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler demekti. Hayır hayır, en doğru ifadeyle rahat bırakınız yaşasınlar demekti. Kimse kimsenin ne düşündüğüyle ne de nasıl yaşadığıyla ilgilenirdi. Burada herkes kendi hayatını yaşar ve başkasının hayatıyla ilgilenmezdi. Doğal olarak da özgür düşüncenin gelişip serpilmesine çok müsait ortam oluşurdu. Başörtüsü yasaklarının en hararetle uygulandığı zamanlarda bile Ege Üniversitesi özgürlüğü seçmişti. Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Gönül Öney'in özgürlükten yana koyduğu tavrı bugün bile unutmak mümkün değildir.

İzmir'e gâvur denmesinin asıl nedeni de aslında bu liberalliği ve özgürlükçülüğüdür. Onun gâvurluğu, din dışılığından değil, özgürlükçüğünden dolayı takılmış bir lakaptır. İnsanın her şeyine müdahale eden Anadolu şehirlerinin aksine, o rahatlığı ve bireyselliği savunuyordu.

Cigaramı sardım karşı sahile /Yaktım ucundan acıları

Ağları attım anılar doldu/Ağlar hasretimin kıyıları

Yareme tuz diye yakamoz bastım/ Tek şahidim aydı aman aman

Bir elimde defne, bir elimde sevdan/Kalbim Ege'de kaldı

2006 yılında yine bir İzmir yazısında şunu ifade etmiştim: Bu özgürlük ortamıdır ki onun son yüzyılın pek çok siyasi ve düşünce akımlarına beşiklik yapmasına neden olmuştur. İttihat Terakki'den Demokrat Parti'ye, Milli Nizam Partisi'nden Akevler hareketine kadar pek çok siyaset ve düşünce hareketi burada tohumlanmıştır. Fethullah Gülen Hocaefendi'nin eğitim faaliyetlerine İzmir'den başlaması da manidardır. Gülen sağ kesimde hiç yapılmamış bir yöntem seçmiş, o döneme göre çok farklı ve yenilikçi bir tarz olan eğitim faaliyetlerine burada başlamıştır. İngilizce eğitim veren okullar açma düşüncesine belki o dönem Türkiye'de başka hiçbir şehrin veremeyeceği kadar destek vermiştir. Fethullah Gülen; Sağ'ın yetmişli yıllardaki yeniye karşı direncini İzmir'in desteği ile aşmıştı. Bu okulları başka bir şehirde kabul ettirmek çok daha zor olacaktı kuşkusuz. Bu ülkedeki diğer bütün şehirler insanın laikliğine de karışırdı dindarlığına da. Her şeyiyle müdahildi yani. İzmir insanın hareketlerine müdahale etmez, belirli bir kalıba girmesi için ona dayatma yapmazdı. Dindarı kendine dindar, laiki kendine laikti. (29.07.2006)

Oysa şimdi küçücük bir provokasyonun üstesinden gelemedi.

Ece Temelkuran dünkü yazısında faşistlik nitelemesini İzmir'e yakıştıramadığı için taşlanmasını mubah gördüğü AK Parti'yi ön plana çıkartıyor. Taşlananlar meğer Kürtler değil, AK Parti'ymiş.

İzmir'de büyümüş biri olarak İzmir kimseyi taşlamaz, burada kimse düşüncesinden ya da hayat tarzından dolayı kınanmaz, horlanmaz demiyor, diyemiyor.

Maalesef İzmir'de son 10 yıldır yükselen ulusalcı dalga örtbas edilir gibi değil. İrtica heyulaları İzmir'i bir korku tüneline sokmuş ve korkarım o korku tüneli de, bu bir zamanların özgürlükler kentini çok karanlık yerlere götürüyor. Bugün İzmirli denince akla Yılmaz Özdil geliyor, varın gerisini siz düşünün.

İzmir; faşist teamüller sana hiç yakışmıyor. Merak etme senin hayatına kimse müdahale edemez çünkü bütün Anadolu'ya serbest düşünmeyi, özgürlükçülüğü, başkasının yaşama hakkına saygıyı öğrettin. Bütün ülkeye öğrettiğin bu düşünceleri bırakıp da faşizmin hangi oyuncağı olmaya gidiyorsun?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İsviçre'de bizim hatamız neydi?

Mehmet Kamış 2009.12.05

İsviçre'de minare yapımının yasaklanması; tarihsel geri dönüşler yaşamamıza, geçmişteki ortaçağ Avrupa'sına geri dönme korkularını yeniden duymamıza neden oldu.

İsviçre gibi Avrupa ortalamasından daha yüksek uygarlık seviyesine sahip olduğu kabul edilen bir ülkede bile, referandum sonucunun böyle çıkması herkeste büyük bir tedirginliğin ortaya çıkmasına neden oldu. İsviçre, Avrupa'yı büyük bir gericilik tehlikesiyle karşı karşıya bıraktı.

Ancak bu olayda Müslümanların da büyük hatalarının olduğunu kabul edip bunu analiz etmekte fayda var. Konunun bu hale gelmesinde, kendilerini Batı'ya doğru anlatamayan Müslümanların da payı hiç azımsanmayacak kadar büyük.

Zaman Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Ekrem Dumanlı'nın, daha önce Cuma Ertesi ekinde yazdığı yazılar "Sinemaya Farklı Yerden Bakmak'' ismiyle kitaplaştı. Sağ kesimin sinemayla daha fazla irtibat sağlaması gerektiğini anlatan çok önemli yazılardı bunlar. Kitabı okuduğunuzda Müslümanların sinemaya ne denli uzak durduğunu ve İslam'ın sinema yoluyla, nasıl da aleyhte propagandaya maruz kaldığını daha iyi fark ediyorsunuz.

Gerçekten de Müslümanların kitle iletişim araçlarından fazlasıyla uzak durması onların yeterince anlaşılamamasına ya da çok farklı anlaşılmasına neden oldu. Sinema, televizyon, gazete, reklam gibi imaj oluşturan kitle iletişim araçlarıyla hâlâ da tam anlamıyla barışabilmiş değiller. Gerek Türkiye'de gerekse dünyada Müslüman zenginlerin sanata ve kitle iletişim araçlarına neden bu kadar ilgisiz durduklarını anlayabilmek gerçekten de mümkün değil. Bugün bütün dünyada bu uzak durmuşluğun adeta cezasını çekiyorlar.

İsviçre'ye dönecek olursak Müslümanlar Batı toplumuna kendi mesajını verecek, kendisini doğru tanımalarını sağlayacak neredeyse hiçbir faaliyette bulunmuyor. Bu konuda Yahudilerin gösterdiği çabanın binde biri kadar bile bir çaba içerisinde olduklarını söylemek mümkün değil. Mesela Yahudileri anlatan yüzlerce film çekilmiş ve bütün dünyanın izlemesi sağlanmışken Müslümanları doğru anlatacak neredeyse bir film bile yok. Televizyonlarda, Müslümanları hakkıyla anlatacak bir belgesele ya da habere rastlamak neredeyse imkansız! Bu sadece Batı medyasının suçu değil. Kendileri de bunun için neredeyse hiç kafa yormuyorlar. Batı'daki bütün sinema, televizyon, gazetecilik gibi iletişim okullarında okuyan Müslüman öğrenci sayısı bir elin parmaklarını geçemezken, bu okulları da çok sayıda Yahudi öğrenci görmek mümkün.

Ayrıca Müslümanların Batı dünyasında sempatik kahramanları yok. Batı kamuoyunun sempatisini kazanacak, onu örnek alacak kahramanlarımız olsaydı, doğuya bakış nasıl da değişirdi. Mesela Alman Milli Takımında ve

Bundesliga da büyük işler yapan Mesut Özil Müslüman dünyadan sempatik bir kahraman olabilecekken Türk Milli Takım'ını tercih etmediği için ona cephe almak büyük bir stratejik yanlışlık. Milli kimliğiyle barışık Mesut Özil, Müslümanların Almanya'daki sempatik kahramanı olabilir.

Müslümanlar; sürekli Batı'yla savaşan ve onları yok etmek isteyen bir kitle olmadıklarını onlara anlatmaları lazım. Bu konuda şu andaki Batı medyasının kasıtlı ve yanlı tavrını göz ardı etmiyorum, sadece bizim niye öyle medyamız ve iletişim araçlarımız yok, bizim kendimizi doğru anlatacak mecralarımız neden yok diye soruyorum. Müslümanların İsviçre'deki olaydan ders alarak imajlarının niye kötü olduğu konusunda Batı'ya kızmaktan başka bir şeyler yapmaları gerektiğini anlamaları lazım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye'yi iki haftada Reşadiye'ye hazırladılar DTP'yi kapattırdılar

Mehmet Kamış 2009.12.12

PKK tam da zamanında eylemi üstlendi ve bu ülkedeki pek çok kesimi rahatlattı.

Terör örgütünün Reşadiye'deki saldırıdan üç gün sonra yaptığı açıklama, bazı kurum ve kuruluşların rahat bir nefes almasına, köşeye sıkışmışlık psikolojilerinden kurtulmalarına sebep oldu. Eğer PKK eylemi üstlenmeseydi 'bu ülkede işlerin göründüğünden çok daha girift olduğunu, çözümü istemeyen çok güçlü kesimlerin bulunduğunu' tartışmaya başlayacaktık.

Terör örgütü, yine zor zamanda dostlarının imdadına yetişti. Ne de olsa 'PKK üstlenince her şey kolay açıklanır, kolay anlaşılır ve hiç şaibe karışmaz' diye düşünüyorlar. Eylemin gerekçesi ise hakikaten çok komik. Bizzat Adalet Bakanı tarafından yalanlanmış olmasına rağmen, 'Öcalan'ın cezaevinde daha küçük bir odaya alınmış olması gerekçe gösterilerek eylemin yapılması', kargalara bile inandırıcı gelmiyor. Hatırlayın; sokak eylemlerinin başlama gerekçesi de aynıydı. Ne de olsa bu yaranın kapanmadan kangren olmasını isteyenlerin ellerinde kullanacakları malzeme her geçen gün bitiyordu. Bu kadar eylem için de sarılabilecek tek bir gerekçe bulabildiler. O da çok komik! Çünkü, 'örgüt liderinin kaldığı yer 12 santimetrekare daraltılıyor' diye dünyanın hiçbir örgütü eylem yapmaz.

Üstelik PKK'nın bir numaralı ismi Murat Karayılan'ın Türkiye Gazetesi'ne verdiği röportajın hafızalarımızdaki yeri taptazeydi daha... Karayılan 24 Kasım tarihli Türkiye gazetesinde şöyle diyordu: "Türkiye şunu bilmelidir ki, Kürt halkı vardır, Türklerle birlikte yaşamak istiyor. Çözüme açık olduğumuzu söylüyoruz. Bu da diyalogdan geçer." Dikkat edin; Karayılan'ın bu sözleri söylemesinin üzerinden sadece iki hafta geçti.

Ama asıl, PKK'nın bir dönem istihbarat sorumluluğunu yapmış olan Halil Ataç'ın söyledikleri çok çarpıcı. Yine 22 Kasım tarihli Türkiye gazetesinde Osman Sağırlı'ya konuşan Halil Ataç, Aktütün'e baskın planını Ergenekon'un yaptığını ve Ergenekon'dan bazı isimlerin örgütteki kişilerle görüştüğünü belirtiyor. Ataç daha sonra şunları söylüyor: "PKK'ya çeşitli bağlantılar ve planlar sundular. Ardından Aktütün Karakolu baskını oldu. PKK var olduğu sürece Ergenekon da var olmaya devam edecek. Örgütün yapacağı her türlü eylem onların elini güçlendiriyor. Eroin sevk ediyor, işini yürütüyor. PKK biterse onlar da biter.''

O halde burada başka bir şey var... Türkiye'de iki haftada her şey toz duman oldu. Daha iki hafta önce bu ülkede kanın durması için her kesimden insanlar büyük umut taşıyordu. Şimdi büyük bir belirsizlik yaşanıyor. Tıpkı 1993 yılında olduğu gibi. Hedefe ulaşmak üzereyken bir karanlık el, aynı yolla aynı oyunu oynayıp

Türkiye'yi aynı kaotik ortama atıyor. Hatırlayın; önce durup dururken bir İzmir mitingi düzenlendi. İzmir gibi bir yerde seçim yok, başka bir şey yokken ne için Apo posterleriyle böyle bir miting düzenlenir kimse anlam veremedi. Gerginliğin fitili İzmir'de yakıldı. Sonra Mersin, Adana... Sonra Apo'nun yerinin darlığıyla ilgili iddialar geldi. Ardından Diyarbakır'daki gösteriler ve gösterilerde öldürülen bir gencin haberi... Ve final Reşadiye'deki yedi ana kuzusu Mehmetçiğin canıyla yapıldı. Yani iki haftada Türkiye Reşadiye'ye hazırlandı. İstediğiniz kadar 'bu eylemi PKK yaptı' deyin. Maşeri vicdanda buna kimseyi inandıramayacaksınız. PKK istediği kadar bu eylemi üstlenip ülkenin şer şebekesini rahatlatmış olsun. Biliniz ki kimse bu yalana inanmıyor.

İki haftalık bir süreç sonucunda DTP'nin kapatılması sağlandı. Yine yoksulluk, yoksunluk, mazlum edebiyatına zemin oluşturuldu. Ahmet Türk ve Aysel Tuğluk gibi aklıselim davranışları olan isimler milletvekilliğinden bile atıldı. Ortalık 'dağlara çıkalım dağlara' şarkıları söyleyen Emine Ayna'ya kaldı.

Ama bu sefer işler sizin zannettiğiniz kadar kolay değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

PKK ne işe yarar?

Mehmet Kamış 2009.12.16

İsrail, Gazze'yi yerle bir edip kadın çocuk demeden sivil insanları öldürdüğü saldırılara gerekçe olarak Gazze'den atılan füzeleri göstermişti.

Gerçekten de Gazze'nin bilinmez yerlerinden İsrail'in kenar mahallelerindeki boş arazilere Kassam füzeleri atılıyordu. Kimin attığı belli olmayan ve kimseye de bir faydası bulunmayan bu füzelerin faturalarını Filistinli küçük çocuklar, masum siviller ödedi. Ve ödemeye de devam ediyor.

Sonuçta İsrail'in Gazze'ye bomba yağdırabilmesi için muazzam bir gerekçe oluyor bu Kassam füzeleri... İsrail'e asla zarar vermeyen, Filistinlilerin de hiçbir işine yaramayan füzeler, aslında kimleri vuruyor?

Belki çok kaba bir ifade olacak ama bugün terör, bütün dünyada müesses nizamın metresidir. Terör sayesinde müesses nizamın topluma yaptığı her türlü muamele haklı bir gerekçeye bürünür. Terör, müesses nizamın vücuduna verilen aşı gibidir.

PKK ya da terörü bir yöntem olarak kullanan bütün örgütler, aslında müesses nizamın güçlenmesi ve varlıklarını daha güçlü bir şekilde sürdürebilmelerinden başka bir işe yaramazlar. Mesela Reşadiye'deki kanlı eylem kimin işine yaramıştır? Kürtlerin işine yaradığını söyleyebilir misiniz? Devlet Reşadiye'deki olaylardan büyük bir korkuya kapılıp yola mı gelecek yani?.. 'Aman ne istiyorlarsa verelim bir daha bize saldırmasınlar' mı diyecekler? Bugüne kadar yapılan hangi saldırı devlete geri adım attırmıştır? Hayır, bu ve buna benzer eylemler olağanüstü hal ve sıkıyönetim benzeri idarelerin yeniden tesis edilmesini, demokrasinin bir başka bahara bırakılmasını sağlamaktan başka bir işe yaramayacak.

Sadece Reşadiye cinayeti bile PKK'nın şer odaklarının metresi olduğunu tek başına kanıtlıyor. Örgütün, Kürtlerin haklarını savunmayla uzaktan yakından ilgisinin bulunmadığı, şer odakların varlığını sürdürebilmesi için gerektiğinde devreye girip, gerekmediğinde dinlenmeye çekilen bir şirket olduğu artık su götürmez bir gerçek.

28 Şubat sürecinde bazı şer odakları toplumun ekser çoğunluğuyla uğraşırken, onları bin bir çeşit iftiralarla sindirmeye çalışırken bu örgüt eylemlerini askıya almıştı. Abdullah Gül'ün cumhurbaşkanlığı sürecinde ise

eylemleri zirveye çıkmıştı. Çünkü şehit cenazeleri bir muhalefet odağı olmuş ve Ergenekoncular şehit cenazeleri üzerinden bir karşı saldırı bloku meydana getirmeye çalışıyordu. Bu gayretin en büyük yardım ve yataklık edeni ise eylemlerini zirveye taşıyan PKK'ydı.

Bugün de şer odaklarının en sıkıştığı anda PKK ve onun şehir yapılanması olan KCK imdatlarına koşuyor. Türkiye bütün anti demokratik zincirlerden tam kurtulacakken PKK ve KCK yeniden sahne alıyor. Ama biz biliyoruz ki bunlar hem Kürtlerin düşmanı hem Türklerin. Hem de bu ülkede yaşayan bütün masumların. Millet bu oyunu defalarca izledi. Onları yine eli boş gönderecek. İstedikleri sonuca hiçbir zaman erişemeyecekler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TSK'yı korumak ya da Türkiye'nin kurtuluşu

Mehmet Kamış 2009.12.19

Genelkurmay Başkanı belli periyotlarda çıkıp Türkiye'nin en tartışmalı konuları hakkında yorum yapmaya devam ediyor.

Önceki gün de Oruçreis savaş gemisinde yürütülmekte olan soruşturmaları hedef alan açıklamalarda bulunması her kesimden aydının büyük tepkisine neden oldu. İlker Başbuğ böyle yapmakla, herkese haddini bildireceğine ve TSK'yı koruyacağına inanıyor.

Başbuğ medyayı, akademisyenleri, politikacıları suçlaya dursun, ordu mensuplarının karıştığı skandalların ardı arkası kesilmiyor. İlker Başbuğ kendi mensuplarına bu skandalların hesabını sorarak TSK'nın itibarını koruma yoluna gideceğine etrafa mesajlar vermeyi, direkt imalarda bulunmayı tercih ediyor. TSK'nın her geçen gün itibar kaybettiğinin, toplum nezdinde kredisini tükettiğinin farkına varmıyor. Ancak yaşanan bu olumsuz durumu görmesinde büyük önem var. Çünkü tartışılan hiçbir konuda ilerleme sağlanmıyor, kendi içinde yaptığı soruşturmalardan hiçbir sonuç çıkmıyor ve bir şekilde örtbas ediliyor.

Bu görüntüsüyle Genelkurmay Başkanı maalesef eski düzen bir başkan gibi duruyor. Türkiye'nin yeni gelişmelerine ayak uyduran, dünya konjonktürüne göre TSK'nın konumunu yeniden düzenleyen bir yenilikçi gibi hareket edemiyor. Oysa kamuoyunun ondan beklediği öncelikle TSK zırhını kullanarak suça karışanlara karşı gerekli önlemleri alıp bunlardan mutlaka hesabını sormak! Sonra da TSK'yı bütün çağdaş ülkelerde olduğu yere çekmek. Ama bugüne kadar gösterdiği performans ile TSK'yı Türkiye'nin yıpratıcı gündeminden geriye çekmeyi başaramadı. Gündemden geri çekmeyi başaramadığı ölçüde de TSK büyük zarar görüyor. Bugünün Türkiye'sinde TSK'yı korumanın herkese 'haddinizi bilin' demekle olmayacağını bir kurmay zekanın anlaması lazım.

TSK'nın kendi yerine çekilmesindeki en büyük engel PKK terörü. Eski düzenin kahramanları Türkiye'deki demokratikleşmenin önünde büyük bir engel olarak durmakta ısrar ediyorlar. Eski yapının en önemli isimlerinden biri olan Abdullah Öcalan kendi merkezinde döndürdüğü Kürt meselesinden elini çekmeye hiç niyeti olmadığını bir kere daha gösterdi. Kapatılan DTP'nin eski Genel Başkanı Ahmet Türk siyasete yeniden döndüklerini açıklarken açık açık adresi İmralı olarak gösterdi. Bir krizi bitirirken yeni bir krizin fitilini yaktı.

Demokratik açılımı baltalamak için bundan daha iyi bir adım atılamazdı. Çünkü en makul insanların gözünde bile Abdullah Öcalan binlerce vatandaşın ve askerin şehit edilmesine neden olan bir terörist. Öcalan'ın merkezde olduğu bir çözümün hayata geçirilme ihtimali yok. DTP ya da yeni adıyla BDP'nin açılımların önüne Öcalan'ı öne sürdüğü müddetçe burada bir çözümün bulunma ihtimali yok.

Gerek Kürt meselesinin çözümünde gerekse Türkiye'nin daha demokratik bir ülke olması yolunda PKK, sürekli ülkenin önüne engel olarak çıkıyor. 1993 yılında olduğu gibi 2009 yılında da Reşadiye'de bir PKK terörü bütün süreçlerin tuzla buz olmasına neden oluyor. PKK var oldukça Türkiye kurtarıcılarından kurtulamayacak. PKK var oldukça ne Kürtler felaha erecek bu ülkede, ne Türkler ne de bu ülkenin diğer bütün vatandaşları... Kendi kendinize hiç soruyor musunuz gerçekten PKK kimin işine yarıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kenan Evren'in evini darbe müzesi yapalım

Mehmet Kamış 2009.12.26

Dün bazı gazetelerde Kenan Evren'in evinin bir türlü satılamadığı yazıyordu. Evin satılmaması üzerine Milliyet Gazetesi'nin Cadde ekinde yazan Mehveş Evin, bir öneri getiriyor.

Diyor ki: "Biri 450 bin Euro'yu bastırıp satın alsın ve 1980 darbesine adanan bir müzeye dönüştürsün."

Gerçekten de muhteşem bir öneri bu. Bu kadar param olsa hiç tereddüt etmeden alırdım Kenan Evren'in evini. Mehveş Evin'in önerdiği gibi bir darbe müzesine dönüştürürdüm ama müzede sergilenecek şeyleri, sadece darbeden sonra yapılan işkenceler, sorgulamalar, fişlemeler ve yasaklanan yayınlarla sınırlı tutmazdım.

Bilmem 12 Eylül'ü sergilemeye nereden başlamak lazım? Belki 1 Mayıs 1977 Taksim'den başlanabilir. Daha öncesi de var ama en sansasyoneli olduğu için hadi 1 Mayıs'ı başlangıç olarak alalım. Hani şu 37 kişinin öldüğü ve kalabalığın üzerine kimin tarafından ateş edildiği hiçbir zaman belli olmayan Taksim olayları mutlaka o müzede yer almalı. Dün yıldönümü olan Maraş olaylarının dehşet fotoğrafları da o müzenin duvarlarında sergilenmeli kesinlikle... Maraş olayları demişken Çorum olaylarının ve Hamit Fendoğlu ile torunlarının şehit edilmesinden sonra sahneye konulan Malatya olaylarının fotoğraflarının da mutlaka burada gösterilmesi lazım. Cahit Tütengil'in kırık gözlüğünün, Abdi İpekçi'nin öldüğü gün taktığı kravatın, Kemal Türker'in kanlı gömleğinin, Gün Sazak'ın yanındaki kaleminin o müzede mutlaka gösterilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Darbeden sonra yaşı büyütülerek idam edilen Eren'in gerçek nüfus cüzdanının müzede en büyük ilgiyi göreceğinden şüphem yok. Hâkimin şerhine rağmen idam edilen solcu Necdet Adalı ve ona denge olsun diye aynı gün aynı yerde idam edilen ülkücü Mustafa Pehlivanoğlu'nun hayatına son veren ipler de o müzede en görünür yerde olmalı. Aynı şekilde Necdet'in annesinin saçlarına düşen yıldızlar da bu müzenin çok önemli bir yerini işgal etmeli. İşkence aletlerini, işkenceden ölenlerin ölüm raporlarını ve sakatlık raporlarını sergilemek zaten herkesin ilk aklına gelecek adımlardır.

Bence 12 Eylül bunlarla bitmez. 27 Mayıs darbesi ile 12 Eylül darbesinin spastik çocuğu 28 Şubat post-modern darbesine de bu müzede yer vermek lazım. En çok o dönemin yalan yazan gazetelerinin sergilenmesi gerekiyor. Sonra da andıçlar, müzenin en çok yer tutacak malzemeleri arasındadır. Yalanlar, iftiralar, senaryolar, 'mış gibi' yapmalar da bu dönemden müzeye alınacak belgeler olacak. Ayrıca portrelere yer vermek gerekir bu kısımda... Kifayetsiz muhterisler albümüne geniş geniş yer ayırmak lazım. Aslında 90'lı yıllar için ayrıca bir müze açmakta büyük yarar var ama şimdilik burayla yetinelim.

12 Eylül'e, 28 Şubat'a müzede yer bulunur da son dönemdeki darbe girişimlerine bulunabilir mi bilmiyorum... Ergenekon sanıklarının yaptıklarını sergilemek için yer bulmak bir hayli zor olacak. Poyrazköy ve Zir Vadisi silahlarına nasıl yer bulunacak bilmiyorum. Kirli planın ıslak imzalı belgesini, Kafes Eylem Planı'nı, Aktütün ve Dağlıca baskınlarının canlı yayın görüntülerini bu müzede sergilemekte yarar var tabii. Son olarak Bülent Arınç'ın evinin krokisi bu bölümde mutlaka olmalı. m.kamis@zaman.com.tr

Ertuğrul Özkök

Mehmet Kamış 2010.01.02

Türk medyası çok önemli günler yaşıyor. Aydın Doğan'ın holdingdeki görevinden ayrılmasından sonra Doğan ailesi de belirli bir zaman diliminde yönetimden çekileceğini açıkladı.

Daha önce Sedat Ergin Milliyet Gazetesi genel yayın yönetmenliğini bırakmıştı, ancak medyadaki asıl önemli değişiklik Hürriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni'nin görevinden ayrılmasıyla gerçekleşti kuşkusuz. Türk basınının özellikle de Doğan Grubu'nun maestrosu Özkök'le ilgili bu haber, medyadaki dengeleri allak bullak edecek cinstendi.

Ertuğrul Özkök ile birkaç programda ayaküstü görüşme haricinde tanışıklığım olmadı. Ama üniversite yıllarından beri, Türkiye'deki her gazeteci gibi yakından takip ettiğim bir isimdi. Çetin Emeç'in bir suikast sonucu öldürülmesinden sonraki dönemde geldiği yayın yönetmenliği makamında üstelik Türkiye'nin en çalkantılı 20 yılında görevde kalmayı başarmıştı.

Nehrin kıyısında oturan adam gibi görevde olduğu dönemde Özal, Demirel, Ahmet Necdet Sezer ve Abdullah Gül'ün cumhurbaşkanlığını, Yıldırım Akbulut, Demirel, Tansu Çiller, Mesut Yılmaz, Necmettin Erbakan, Bülent Ecevit, Abdullah Gül ve Tayyip Erdoğan'ın başbakanlığını gördü.

Bu yirmi yıl içinde kim ne derse desin Türkiye'nin en çok konuşulan, en çok tartışılan isimlerinden birisiydi. Zaman dışında Türkiye'deki birçok gazeteyi derinden etkileyen, başarılı bir yayın yöneticisiydi. Hatta bazı gazetelerin logosunu kapattığınızda Hürriyet Gazetesi bile sanacak kadar benzeştirdi kendisine. Pek çok gazeteci kendi içinde hep onunla çekişti. Kendini hep onun yerine koydu ya da onun yerinde olmak istedi. Bu yayın yöneticilerinin büyük bir bölümünü de aslında kendi yetiştirmişti. Medyada etkin olmalarında, şöhret bulmalarında müspet ya da menfi onun parmağı vardı.

70'li, 80'li yıllardaki Cumhuriyet Gazetesi'nin okul olma özelliğini elinden aldı. Medya içindeki bu görevi Hürriyet'e taşıdı. Hürriyet, medyanın amiral gemisi olmayı onun zamanında perçinledi. Ertuğrul Özkök, yaptıkları, yazdıkları, ortaya attıkları ve gazetesiyle, sürekli tartışılan, konuşulan, eleştirilen ama hep merkezde kalmayı başaran isim oldu.

Medyada dibinde ot bitirmeyen yöneticiler gibi olmadı. Bazıları daha sonra kendine rakip olsalar da o, kendi ekibini yetiştirdi, kendi yazarlarını ortaya çıkardı. Elini tuttuklarının ışığını yaktı ve Türkiye gündemine soktu. Projeleri hep tartışıldı ve gündem oluşturmayı başardı.

Gazete yönetmenliği yaptığı dönemler, Türkiye'nin gerçekten çok karışık ve şaibeli yıllarıydı. Zaten kendisi de, faili hâlâ belli olmayan Çetin Emeç suikastından sonraki dönemde göreve gelmişti. 90'lı yıllar faillerinin asla yakalanamadığı cinayetlerle geçti. Hele bir 93 yılı var ki, Cumhuriyet tarihinin en karanlık yıllarından biriydi. 28 Şubat sürecinde de Hürriyet'in kaptan köşkünde o oturuyordu. Türkiye 90'lı yılların bütün karışık, kritik eşiklerini geçerken medyanın en etkin ismi Ertuğrul Özkök ve gazetesiydi.

Aslında Ertuğrul Özkök'ü ortaya çıkaran, Türkiye gündeminde etkin olmasını sağlayan ilk isim merhum Cumhurbaşkanı Turgut Özal'dı. Özal'la çok yakın ilişkileri ona 'Özköşk' denmesine bile sebep olmuştu. Ancak 90'lı yıllarda Özal'ın Türkiye'ye ve bu millete kattığı bütün kazanımlar, birer ikişer elinden alınırken yeterli direnci göstermedi. Özgürlüklerden, demokrasiden yana tavır almadı. Eğer alsaydı yayın yönetmenliği ömrü daha kısa olurdu ama Türk demokrasi tarihine altın harflerle yazılırdı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Değişen Türkiye'ye ayak uydurmak

Mehmet Kamış 2010.01.06

En son 27 Nisan 2007'de muhtıra yemiş Türk demokrasisi hakkında kim konuşsa Türkiye'de artık darbe döneminin bittiğinden söz ediyor. E-muhtıranın ardından daha üç yıl geçmemişti ki, ona kirli eylem planı, Kafes Eylem Planı ve Bülent Arınç'a suikast planı eklendi.

Poyrazköy'den, Zir Vadisi gibi yerlerden bir sürü silah ve mühimmat, hatta bazılarının dediği gibi 'boru'lar çıktı. Ama hepimiz konuşurken 'Türkiye'de darbe dönemi artık bitti.' diye söze başlıyoruz. Büyüklerimizin de kullandığı bu söz, anne-babaların çocuklarını eğitmek ve uslu durmasını sağlamak için söyledikleri "Benim oğlum artık hiç yaramazlık yapmıyor, çok akıllı oldu artık." tarzı sözlere benziyor. 'Türkiye'de artık darbe dönemi bitti' ifadesi sıkça söylenmeye devam ederken, yeni bir darbe planı Bülent Arınç'ın evinin takip altında olduğu bilgisiyle ortaya çıktı. Bu planı soruşturan Hâkim Kadir Kayan'ı takip ettiği ileri sürülen iki araç da ne tesadüftür ki, askerî araç... Ama içindekiler, askeriyenin tesisatçı, sucu, aşçı kadrosundan... Bu durumda iki şey çıkıyor ortaya; ya Ankara sokaklarında dolaşan araçların yarısından fazlası askeriyeye ait ya da Hâkim Kadir Kayan, Bülent Arınç ve diğer siyasîler gibi askeri üstüne çeken bir özelliğe sahip. Yani su tesisatçısı da olsa askerî bir araç, hâkimin hemen arkasına takılıveriyor.

Bir şeyi açıklamak ile inandırmak farklı şeylerdir. Genelkurmay her şeyi açıklıyor ancak inandırıcı olduğu konusunda herkesin kafasına soru işaretleri bırakıyor. Asıl olan, inandırıcı olmak değil midir? Türkiye'de her konuda askerin ne dediği sorulsa ve onların söyledikleri doğrultuda kararlar alınsa gerçekten darbe dönemi bitmiş sayılabilir! Bazı yazar-çizerler bunu 'kurumların görüşleri alınmalı' şeklinde açık seçik dile getiriyor. Ancak bu duruma devam edilmesi artık mümkün değil. Türkiye'de işler eskisi gibi yürümüyor. Sivil iktidar ve sivil topluluklar kendi yasal hak ve yetkilerini kullanmak, yasaların çizdiği çerçevede hareket etmek istiyorlar.

Böyle bir Türkiye'de, yıpranmaktan kurtulmak için TSK'nın bir an önce yeni Türkiye'ye göre kendini yeniden dizayn etmesi gerekiyor. Geçmişte iç ve dış düşman konseptine göre kendini dizayn eden, daha çok da iç düşmana göre gelişmeye çalışan bu kurumun yıpranmama ihtimali yoktur zaten.

Bir oyunu yeni bir oyunla kapatarak, farklı bir yerden oyun açmak, satranç tahtasında yeni hamleler yapıp o anı kurtarmaya çalışmak askerin itibarına vurulan en büyük darbedir. Bunu göz ardı etmemek lazım. Asker, iç politikada kaldığı, kendi varlığını böylesine hissettirdiği müddetçe, CHP ya da diğer siyasî partiler gibi yıpranmaktan kurtulamaz.

Bilindiği gibi Türkiye, dış politikada çok önemli hamleler yapıyor. Başta komşularımız olmak üzere pek çok ülke ile vizeleri kaldırdık. Daha önce düşmanımız olan pek çok devletle barış çubukları içiyoruz. Türkiye aynı barış havasını içeride de yakalayamazsa, sistemin dengeye kavuşması mümkün olmaz. Bu havanın önündeki en büyük engel olan iç düşman konseptinin yeniden gözden geçirilip bugüne göre yeniden dizayn edilmesi lazım. Aksi takdirde sıkıntılar devam edecek. Bugün askeriye içinde okutulan iç düşman kitapçığına göre nüfusun yüzde doksanı düşman sınıfına giriyor. Bu ülkedeki bütün sıkıntılar devletin topluma kimlik dayatmasından kaynaklanıyor. 'Ya bu dayattığımız kimliğe uyarsın ya da iç düşmanlar arasına girersin' demek, Türkiye'nin en büyük çıkmazı durumunda.

Türkiye bu kısır döngüyü daha ne kadar yaşayacak? 28 Şubat'ta bütün gayri hukukî üsluplar denenmedi mi? Güç, iktidarda hiç bu kadar şımarmamıştı. Her şey askıya alınıp toplum yeniden dizayn edilmeye çalışılmadı mı? Ama siz de gördünüz ki sonuç büyük bir hüsrandan başka bir şey değildi.

Askerin Türkiye'de tek bir yolu kaldı. O da düşman konseptini yeniden gözden geçirip değişen ülkeye ayak uydurmak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Doğan Öz diye bir savcı

Mehmet Kamış 2010.01.09

Doğan Öz, bu heyulayı fark ettiğinde yalnız, yapayalnız bir savcıydı. Olayları anlamaya çalışırken bir canavarın varlığından haberdar olmuş, o haberdar olmayı da hayatıyla ödemişti. Doğan Öz bundan tam 32 yıl önce öldürüldüğünde belki de komünist (!) bir savcının suikasta kurban gitmesine gizli gizli sevinenler bile olmuştu. O zamanki sosyal psikolojiyle söyleyecek olursak, "e ne de olsa ülkeyi Sovyetlere teslim etmek isteyen komünistlerden biriydi."

O zamanlar solcular tehlikeliydi. Canavar kendine sağcı ittifaklar edinmiş ve onları ülkenin parçalanma tehlikesiyle karşı karşıya olduğuna, bu yüzden çaba gösterilmesi gerektiğine inandırmıştı. Canavarın müttefikleri bu kez sağcılardı ama hatırı sayılır bir solcu kesim de vardı bu müttefikler içinde... Doğan Öz, ahtapotun farkına vardığı ve o ahtapotun bu ülkede yaşayan herkesin hayatını tehdit ettiğini söylediği için öldürüldü. 'Kendinizin ve çocuklarınızın hayatı tehlikede' diye ikaz ettikleri ise onun öldürülmesine gerektiği kadar üzülmemiş hatta sevinmişlerdi bile...

Savcı, bir yalnız adam olarak söylediğini kimseye duyuramadı. Birkaç arkadaşı, birkaç aydın vesaire... O zaman dinletebilseydi şunları söyleyecekti:

"Bütün çalışmalar içerisinde askeri ve sivil güvenlik güçleri vardır. Kontrgerilla, Genelkurmay Harp Dairesi'ne bağlıdır. Kontrgerilla, il ve ilçelerde seferberlik işlerini yürüten kurum olarak askerlik şubelerince yönetilmektedir. Bu konuda en çok aşamalı eğitimden geçen astsubaylar kullanılmaktadır. Sivil güvenlik güçleri içerisinde de MİT elemanları ve I. Şube görevlileri kullanılmaktadır. Her iki kesimde de gerillaya karşı eğitim verilmektedir. (O inanç vardır ki goşist-sol hareketleri de bunlar yönlendirmekte sonra da bunlara karşı savaşım vererek tabanı kazanmakta ve demokrasiye karşı olan eğilimleri geliştirip örgütlemektedirler)... Gerçekten de şiddete karşı halkı örgütleme, kitleler içinde şiddeti yoğunlaştırmamayla olanaklıdır. Bazı goşist-sol akımlar gerçek hedefmiş gibi gösterilerek, hedef saptırılarak sıkıyönetimi çağırma, seçimle, olmazsa darbeyle iktidar olma, demokratik yaşama biçimini yok ederek halkı sömürme seçeneği tek seçenek durumuna getirilme çalışmasıdır yapılan."

Özetleyecek olursak; savcı bu cümlelerle, "Türkiye'de askeri bir darbe yapmaya çalışıyorlar." diyor. Aradan 32 yıl geçmesine rağmen hiç de yabancısı olmadığımız şeyler öyle değil mi? Değişen sadece kahramanlar. Ancak burada belirtmek gerekir ki, Doğan Öz olayın sadece bir yanını anlamış görünüyor. Daha doğrusu o zamandan baktığınızda görecek en iyi gözün bile bundan başka bir şey görmesi mümkün değilmiş gerçekten. Kontrgerilla o dönemdeki tehdit konseptine göre sağcılar ve bazı solcu gruplarla ittifak içine girerken bugünkü düşman konsepti gereği de solcu ve laikçi kesimlerle ittifak halinde. 12 Eylül'de kontrgerilla olmadığını ısrarla sağcılar savunurdu. Bugün Deniz Baykal ve avanesi savunuyor.

Öyle bir yapı ki bu, kimi tehdit görüyorsa öteki taraftan müttefikler buluyor kendine. Ve müttefikini de diğer tarafın gerçekten büyük bir tehdit olduğuna inandırıyor. Bazen ülkücülerden buluyor bu müttefikliği, solcularla savaşıyor. Zamanı geldiğinde Sünnilerden buluyor, Alevilerle savaşıyor. Gerektiğinde Kürtlerden buluyor, Türklerle savaşıyor. Bazen Alevilerden buluyor ve iktidar olabileceklerine inandırıp onları Sünnilerle çatıştırıyor. Bazen solcu ve laikçilerden müttefik bulup dindarların karşısına geçiyor. İşte bugün yaşadıklarımız da, o yapının planlayıp sahneye koyduğu kirli bir oyun...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Soft Ergenekonculuk

Mehmet Kamış 2010.01.13

Bugüne kadar Ergenekon soruşturmasına karşı çıkanlar, yok farz edenler, görmezden gelenler artık farklı bir strateji izliyor. 'Soft bir Ergenekonculuğu tercih ediyorlar' desek daha doğru olur.

"Ergenekon diye bir örgüt olabilir ancak Türkiye gittikçe polis devletine doğru gidiyor. Bu yüzden mevcut gidişattan kaygılıyım." sözleriyle yeni bir yol deniyorlar. Ancak denedikleri yol, aslında yine bildik bir yol. Yaptıkları; korku tacirliğinden ve Cumhuriyet kurulduğundan beri söylenen 'Türkiye çok tehlikeli yerlere gidiyor' söyleminin tekrarından başka bir şey değil.

Mesela bunları söyleyenler, ağız dolusu bir sesle 'kozmik odaya girilmesi Türk demokrasisi açısından çok satır başı bir olay. Bu ülkenin dokunulmaz bölgesinin kalmaması demokrasi açısından ne kadar da umut verici' diyemiyor. Hatta gizliden gizliye, belki biraz da açıkça, 'sen nasıl girersin oraya? Gördüklerin ya bize çarparsa?' endişesini dile getiriyorlar. Bu kaygıyı gizleyemedikleri açıkça görülüyor. Söylemleri Hüsamettin Cindoruk gibi son derece statükocu. Statüko elden gidiyor diye bir hayli kaygılı ve sinirliler. 'Bu ülkenin temel statükosu öyle suhuletle falan değiştirilmez. Sıkıysa değiştirin de görelim.' demeyi yani aba altından sopa göstermeyi de hiç ihmal etmiyorlar. Ama fotoğraf verirken, çağdaş ve demokratik bir görüntü oluşturmaya, 'demokrasiye tabii ki inanıyorum' demeye bir hayli özen gösteriyorlar.

Elitist, jakoben, azınlıkçı bir anlayışa sahip olmalarına rağmen düşüncelerini hakperest olma maskesiyle dillendiriyorlar. Ama bu maskeyi kaldırdığınızda iki şey çok açık ortaya çıkıyor. Birincisi elitist ve jakoben oldukları, ikincisi samimi insanların korkularını hedef alarak strateji belirledikleri...

Soft Ergenekoncuların kullandığı en bildik cümlelerden birisi de, 'kurumlar yıpratılıyor'... Kurumların yıpratılmaması konusunda keşke yazarlar kadar kurumlar da kaygı duysa değil mi?

Türkiye'de darbe olacak mı olmayacak mı tartışmaları sırasında, 'Türkiye'de artık askeri bir darbe olmaz' denilerek kestirip atılıyor. Tamam; 12 Eylül gibi bir darbe olmayabilir, ama askerin siyasetten elini çekmediğini, siyasete yön vermek için pek çok modern(!) yöntem geliştirdiğini söylemeye bile gerek yok. Sadece son altı ay içinde deşifre olmuş darbe planlarına bakar mısınız! Kirli eylem planı, Kafes eylem planı ve en son Bülent Arınç'ın takip edilmesiyle ortaya çıkan yeni bir darbe planı! "Sivil vesayeti ağzınıza alabilmek için önce bunları ağız dolusu eleştirin. Bu konudaki kaygılarınızı ortaya koyduktan sonra başka kaygılarınızı dile getirin." derler adama.

Sivil vesayet diye bir kavram geliştiriliyor. Ne demekse? Sivil dediğin şey sandıkla gelir sandıkla gider. Uymak zorunda olduğu kanunlar vardır. Yani iki dudağından çıkan her şey kanun değildir. Yargıçlara, mahkemelere nasıl karar vermesi gerektiğini söyleyemez. Korku salmak için çocuk yaştaki gençlerin yaşını büyüterek idam

ettiremez. Bu ülkede yaşayan herkesin her türlü kişisel hakkını askıya alamaz. İnsanların yarınımız ne olacak diye endişe içinde kalmalarına yol açamaz.

Ergenekoncuların gerçek yüzü bu denli ortaya dökülünce destekçi ve sempatizanları tarz değiştirdi ve taleplerini eskisi gibi 'hart' değil de biraz daha 'soft' dillendiriyorlar. Görüntüleri çağdaş olsa da ruhları darbeci, Ergenekoncu, hadlerini bildirelimci...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Almanya imajini onarmaya çalışıyor

Mehmet Kamış 2010.01.16

Ergenekon soruşturmasını takip eden, asrın davasını izleyenlerin büyük bir bölümü, bu örgütün arkasındaki uluslararası gücün Almanya olduğunu düşünüyor.

Türk kamuoyunda Almanya'nın şu anki hükümetten büyük rahatsızlık duyduğu ve iktidardan edebilmek için bir hayli gayret sarf ettiği inancı hâkim. Bu iddiaya gerekçe olarak da; Almanya'nın Türkiye'deki bazı medya gruplarıyla ticari ve stratejik ortaklıklar içinde bulunması, o medya gruplarının da hükümet aleyhtarı oldukları kadar Ergenekon soruşturmasına karşı çıkmaları gösteriliyordu. İddiaya göre bazı grupların hükümeti yıpratma amaçlı yayınlarının arkasında Almanya var ve bunun en somut örneği Deniz Feneri davası... Gizli olarak yürütülmesi gereken Deniz Feneri davasının içeriğini Türk medyasına vererek hükümeti zor durumda bırakmaya yönelik operasyonun arkasında Alman hükümetinin olduğu tahmin ediliyor.

Ayrıca Almanya'nın, anamuhalefet partisi CHP ile ilişkileri de bilinen bir gerçek. Hatta kapatma gerekçesi olmasına rağmen CHP'nin Almanya'dan para aldığı iddiaları, kamuoyunu bir hayli meşgul etmişti.

Özellikle Merkel'in iktidara gelmesinden sonra Almanya'nın Türkiye'ye karşı tutumu adeta hasmane bir hal almıştı. AB yolundaki Türkiye'ye karşı en büyük engel Almanya ve Fransa'nın başını çektiği bloktan geliyordu. Almanya'nın Türkiye ile kavga eden bu tutumu onun Türk kamuoyundaki sempatisinin büyük oranda kaybolmasına neden oluyor. Ne gariptir ki, kamuoyundaki Amerikan düşmanlığının yerini Almanya'ya duyulan negatif duygular alıyor. Geçmişte dillendirilen 'her olumsuzluğun altından Amerika çıkar' düşüncesi üç beş yıldır 'Türkiye'yi karıştıran asıl ülke Almanya' inancına dönüşmüş durumda.

Ancak bilindiği gibi Almanya ve Türkiye birbirinden istese de vazgeçemeyecek iki ülke. Tarihten beri Ortadoğu'daki enerji kaynaklarına inmek isteyen Almanya, aynı zamanda beş milyona yakın Türk vatandaşına da ev sahipliği yapıyor. Yani Almanya'nın Türkiye'ye, Türkiye'nin Almanya'ya büyük ihtiyacı var.

Yaşanan bu gerçeğe rağmen, 'Ergenekon'un arkasındaki ülke' imajı Almanya'ya büyük zarar veriyordu. Ayrıca stratejik ilişkiler içinde olduğu medya grubunun hükümetle büyük bir kapışmaya girmesi, bu kapışmanın arkasında aslında Almanya varmış izlenimi uyandırıyordu. Bu da kamuoyunda büyük imaj kaybına sebep oluyordu.

Sanki Almanya son dönemde bunun farkına varmış gibi görünüyor. Türk kamuoyundaki eski sempatik halini almak için bazı atraksiyonlar yapıyor. Buna en güzel örnek, geçen hafta Dışişleri Bakanı ve hükümet ortağı Guido Westerwelle'nin Türkiye'de yaptığı açıklamalar gösterilebilir. Westerwelle'nin AB üyeliği konusunda kamuoyunda çok sempatik karşılanan "Bizde ahde vefa vardır. Ne söz verdiysek onu tutarız." demesi, olumsuz imajı silmeye yönelik olarak değerlendirildi. Westerwelle sorular üzerine "Ben burada kısa pantolonlu bir turist olarak bulunmuyorum. Almanya dışişleri bakanı olarak konuşuyorum. Burada ne söylüyorsam o geçerlidir."

sözleriyle de kararlılığının altını çizdi. Ankara'nın aktif dış politikasını öven Alman Bakan, dünyadaki sorunların çözümünde Türkiye'nin kilit rolü olduğunu vurguladı.

Eskiden Almanya'dan gelen heyetler sadece belli medya gruplarıyla irtibata geçerken bugün çok daha farklı medya gruplarıyla görüşmeye özen gösteriyorlar. Almanya'nın bu durumu fark etmesi gayet önemli ama asıl önemli olan bundan sonra atacağı adımlar. Almanya her geçen gün bölgede ve dünyada etkisi artan Türkiye'yi ve Türk kamuoyunu ya tamamen kaybedecek ya da bu ülkedeki değişimin yanında olacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kanlı çadır tiyatrosu

Mehmet Kamış 2010.01.23

En azından tamamı uygulamaya geçmeden bir savaş oyunu daha deşifre oldu. Son altı ayda açığa çıkan bu kaçıncı darbe planı!

Dursun Çiçek imzasıyla hazırlanan millete karşı kirli eylem planından sonra, Kafes eylem planı gündeme geldi. Ardından Türkiye, başka bir olay ve başka bir planla şok geçirdi. Başta Bülent Arınç olmak üzere hükümet üyelerinin aylar boyunca izlendiğinin tespit edilmesi üzerine ortaya çıkarılan darbe planı tartışılmaya başlandı. Yakamoz, Ayışığı, vs. vs. vs... Bütün bunlardan sonra şimdi de en kanlı darbe planı Balyoz gündemde.

Bu eylem planlarının içinde neler var, ne tür olayların olması öngörülüyor, bunu gazete ve televizyonlardan izliyoruz. Burada yeniden tekrar etmeye gerek yok. Ne zaman bu tür planlar ortaya çıksa, ne zaman darbecilerin ufak tefek itiraflarını okusam, yakın tarihe yeniden bakar, olayları bir de yeni bilgiler ışığında anlamaya çalışırım.

HSBC'nin ve Neve Şalom Sinagogu'nun bombalanmasını, Anafartalar ve Güngören'deki bombalı saldırıları, Güneydoğu'da ihtiyaca göre artan ve azalan terör olaylarını, son Reşadiye katliamını şimdi yeniden mercek altına almak lazım. Bunların acaba hangi eylem planının parçası olduğuna bir kez daha bakmak gerekiyor. Faili belli olmayan ya da tetikçisinden öteye bir türlü geçilemeyen her olayı, bu gözle yeniden irdelemek ve Türkiye'nin nasıl bir çadır tiyatrosuna mahkûm edildiğini anlamak lazım.

Darbelerin, siyasete müdahalelerin bu kadar harala gürele tartışıldığı bir zamanda, Anayasa Mahkemesi'nin apar topar, askerlerin sivil mahkemelerde yargılanmasına imkân veren kanunu iptal etmesi, bu tiyatronun en büyük ispatı değil de nedir? Tam da Balyoz darbe planının ortaya çıkmasının hemen ardından Mahkeme'nin yasayı iptal etmesi, olayı tek kelimeyle şaibeli hale getirmiştir. Verdiği karar sadece siyasetle açıklanabilir. Anayasa Mahkemesi, sürekli yetki alanlarını büyüten, demokrasinin önünde büyük bir heyulaya dönüşmüştür. Sadece bir siyasi parti gibi değil, hem yasama, hem yürütme hem de yargı organı gibi hareket eden bir heyula... Nereye kadar genişleyeceğini, yetki alanlarını nereye kadar büyüteceğini kimse kestiremiyor.

Ama çadır tiyatrosunda asıl ortaya çıkan, aydın ikiyüzlülüğüdür. Bir hafta önce hangi tartışma ortaya atılmıştı, hatırlıyorsunuz. Kendini 'daha önce demokrattım, başörtülülerin hakkını bile savundum' sözleriyle tarif eden bazı aydınlar neyi gündeme getirmişti? Türkiye'de sivil vesayeti tartışmaya açmışlardı, hatırlıyor musunuz? Gerçi daha önce Menderes ve Özal dönemlerinde de aynı tartışmalar başlatılmış, sivillerin söz sahibi olmasından aydınlar ve gazete yönetimleri nedense pek bir rahatsız olmuşlardı...

O zaman kimler düğmeye bastı bilemiyorum ama AK Parti döneminde başlatılan sivil dikta tartışmalarında düğmeye 'Balyozcu paşa'mızın bastığının gün yüzüne çıkması bir hayli ilginç. Aktüel dergisinin haberine göre

emekli Orgeneral Çetin Doğan 1. Ordu Komutanı iken AK Parti'yi Nazilere benzeten binlerce faks çekmiş. Gönderilen fakslarda AK Parti'nin seçimi kazanmasıyla Hitler'in iktidara gelişi arasında özdeşlik kuruluyor, Hitler'in seçimi kazanmak için "Ben değiştim." dediği ve diktatörlük için demokrasiyi kullandığı belirtiliyor.

2003 yılındaki bu cümleleri bugünden hatırlıyor musunuz? Bazı 'eski' demokrat yeni 'vesayetçi' aydın, gazeteci ve akademisyenlerin söylemlerine ne kadar da benziyor öyle değil mi? 'Yoksa bunlar aynı yerden mi besleniyor?' dersiniz. Hakikaten Türkiye'de nasıl bir çadır tiyatrosu kurulmuş meğer, farkında değiliz... m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türk demokrasisinin yol alma zamanı

Mehmet Kamış 2010.01.30

Son birkaç yılda ortaya çıkan Kafes Eylem Planı, millete karşı kirli eylem planı, Bülent Arınç'a suikast girişimi ve Balyoz darbe planı ile Ergenekon davası Türkiye'ye ne kazandıracak, belki de bundan sonra tartışmamız gereken nokta bu.

Daha doğrusu söz konusu gelişmelerin artık Türk demokrasisinde kalıcı olarak nasıl bir etkisi olacağına bakacağız.

Daha önce deşifre olmuş Ayışığı, Yakamoz, Eldiven gibi planları da kattığınızda, AK Parti'nin iktidara gelmesinden sonra ortaya çıkarılmış, son anda önlenmiş, teğet geçmiş bir hayli darbe planından söz etmek mümkün. Şu son sekiz yılda Türkiye'de kilometrekareye düşen darbe sayısı dünyada hiçbir ülkede olamayacak kadar fazlaydı. Üstelik daha açığa çıkmamış darbe girişim ve planlarını da bilmiyoruz. Belki henüz deşifre olmamış pek çok plan mevcuttur.

Şüphesiz Türkiye, 20-30 yıl öncesine göre hatta 10 yıl öncesine göre çok değişti. Teknoloji hızla gelişiyor. Devlet bürokrasisinde çalışıp da eskiden hukuksuz eylemlere ses çıkarmayan ya da çıkaramayanlar, artık bu eylemleri deşifre etmekten çekinmiyor.

Ama Türkiye'nin yapısal durumunda ya da yüksek bürokrasinin devlet anlayışında değişen bir şey yok. Onlar hâlâ 12 Eylül Türkiye'sinde yaşadığımızı zannediyor. Başbakan'ın söylemleri son derece çağdaş ve demokratik ama bu sözler, henüz yapısal bir eyleme dönüşmüş değil.

Bilindiği gibi önceki gün TBMM Güvenlik Koordinasyon Kurulu, bir karar alarak, Meclis'in üç giriş kapısının askerler yerine polisler tarafından korunmasını istedi. Bundan böyle Çankaya, Dikmen ve Ayrancı kapılarında 24 saat polis görev yapacak. Bu, simgesel anlamda çok önemli bir gelişme. Bu kararı, ülkenin sivilleşmesi adına atılmış önemli bir adım olarak görebiliriz. Ama simgesel olmaktan çok da öteye geçmeyecek bir karar. Çünkü Türkiye'nin, bu tür şeklî değişikliklerin dışında çok daha büyük adımlara ihtiyacı var.

Yıllardır darbe ile yatıp kalkıyoruz. Bir yandan darbe planları, bir yandan bu planların deşifre edilmesi, bir yandan da Ergenekon gibi devlet içindeki çeteleşmelerle ilgili yürütülen soruşturma ve yargılama süreçleri işliyor. Cinayetler, bombalamalar, LAW silahları, patlayıcı maddeler, mühimmatlar vs. vs... Evet bütün bu kanunsuz eylemlere katılan, hukuk dışına çıkanlar cezalandırılmalı ama bu kadar gelişme karşısında, Türkiye'nin temel kazanımlarının da olması gerekmez mi? Bütün bu darbe girişimlerini bugün savuşturduk, peki ya bundan sonrakiler ne olacak? Türkiye, gelecek yıllarda da bütün enerjisini bu darbe tartışmalarıyla mı harcayacak?

Bu acılardan, gerginliklerden, tartışmalardan Türkiye ne kazanacak? Bütün bunlar, Türkiye'nin daha demokratik bir ülke olmasında ne gibi katkılar sağlayacak? İşte bütün bu sorulara en çok hükümet ve daha sonra da Genelkurmay Başkanı cevap verecek. Hükümet öncelikle EMASYA Protokolü'nü acilen iptal ederek Türkiye'nin demokratikleşmesi konusunda çok büyük bir adım atabilir. TSK içinde cuntalaşma eğiliminde olan herkesin iştahını açan EMASYA Protokolü'nün kaldırılması konusunda bir an önce hareket etmekte büyük yarar var.

TSK'nın ülke içi meselelerle uğraşmasının mutlaka önüne geçilmesi lazım. Bu, Türkiye için hayatî önem taşıyor. Ordu, iç düşman konseptini acilen değiştirmeli, bu ülkede yaşayan herkesi kucaklayan, toplumun her kesimiyle yasaların öngördüğü çerçevede iletişim kuran bir kurum haline gelmeli.... m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Birinci tehdit cuntacılık

Mehmet Kamış 2010.02.03

CHP Grup Başkan Vekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun ODTÜ Mezunları Derneği'nde yaptığı konuşmada, "Türkiye'de sol sorunu var. Halktan ve sendikalardan koptu. Türkiye'de CHP dışındaki sol öldü." demesi üzerine Milliyet Gazetesi yeni tartışmayı başlattı.

Kılıçdaroğlu'nun sözlerini neresinden tutsanız elinizde kalıyor. Evet, sol halktan ve sendikalardan koptu, statükonun kucağına gitti. Askerden yana, özgürlüklerin kısıtlanmasından yana, AB karşıtı bir sol parti sanıyorum sadece Türkiye'de vardır. Ulusalcı söylemleri nedeniyle dışarıdan şoven bir parti olarak algılanması bile şaşırtıcı değil. CHP, cuntalara çanak tutarak devlet ile toplumun barışmasının karşısında bilerek duruyor.

Osmanlı yıkıldıktan sonra çizilen yeni Ortadoğu haritasında adı konulmamış bir uyumsuzluk yasasının var olduğunu görüyoruz. Yeni kurulan onlarca devlette toplum ile yönetici kesimin uyumsuz olmasına azami dikkat edildiği çok açık biçimde fark ediliyor. Osmanlı'dan arta kalan hiçbir ülkede devlet ile toplumun uyum içinde olduğunu göremezsiniz. Neredeyse bütün ülkelerde yönetim, toplumu düşman olarak gören bir azınlığın ya da bir zümrenin elindedir. Bu durum Mısır'dan Cezayir'e, Suriye'den Ürdün'e kadar hep böyledir.

Türkiye'de toplumun devlet idaresinde söz sahibi olma girişimleri, herhangi bir gerekçe bulunarak hep engellenmiştir. Bütün ihtilallerin, askerî darbelerin, cunta yapılanmalarının altında Ortadoğu'daki uyumsuzluk yasasına uygun olarak toplumu devlet yönetimine yanaştırmama anlayışı vardır. Bunları büyük bir komplo teorisi olsun diye söylemiyorum. 'Darbe yapanların, cunta oluşumları içine girenlerin hepsinin aklında bu uyumsuzluk yasasına göre hareket etme var' iddiasında da değilim. Ama büyük fotoğrafa baktığınızda bütün yolların buraya çıktığını görürsünüz.

Bugün Türkiye'deki en büyük tehlike, en büyük tehdit cuntacılıktır. Bölücülük dahil birçok iç tehdidi besleyen, büyüten, yaşamasına zemin hazırlayan şey budur. Cuntacılık sadece askerî bir konu değildir şüphesiz. Cunta derken TSK'yı kastetmiyorum. Türkiye'nin problemi; ordudan çok ordunun itibarını kullanan, onun içinde var olmaya çalışan bir gruptur.

İlhan Selçuk, Hikmet Çetinkaya'ya geçenlerde ne demişti, bir hatırlayalım: "Yahu Hikmet, şu irtica işini biraz abarttık mı ne? Ben Türkiye'de bir din devleti kurulacağına inanmıyorum artık. Bunu yılbaşı gecesi televizyon izlerken bir kez daha anladım." Selçuk'un bile inanmadığı irtica tehdidine artık kimse inanmıyor. Yani toplumun devleti yönetmesine müdahale etmek için irtica inandırıcı bir gerekçe değil. Yeni gerekçeler, yeni versiyonlar geliştirip, teröre olabildiğince su verip Türkiye'yi yönetilmez bir ülke haline getirmek ve toplumun devlet yönetiminde söz sahibi olma girişimini bir kere daha püskürtmek için sürekli cuntalar oluşturuluyor.

Nihayetinde bütün bu olanlar, Ortadoğu'nun uyumsuzluk yasasının varlığının devam etmesine yol açıyor. Bugüne kadar yaşadıklarımızdan anlıyoruz ki Türkiye için birinci tehdit cuntacılıktır. Ülke, cuntalardan ve bu anlayıştan kurtulduğu zaman içeride ve dışarıda birçok sıkıntı da kendiliğinden ortadan kalkacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Başbuğ'un söyledikleri

Mehmet Kamış 2010.02.06

Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un dün Hürriyet Gazetesi'nde yer alan sözlerini gerçekten kayda geçirmek lazım. Belki de Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk kez bir Genelkurmay Başkanı kamuoyu önünde özeleştiri yapıyor.

Bu açıdan çok önemli olduğunu düşünüyorum. Dünkü Enis Berberoğlu ve Metehan Demir imzasıyla yayınlanan röportajda bence en önemli sözler TSK'nın bu kadar gündemde olmasından dolayı duyduğu rahatsızlıkla ilgiliydi. Başbuğ, 'sürekli gündemde olmalarının hep haksız nedenlere dayanmadığını' söylüyor ve şöyle diyor: "Evet, sürekli gündemdeyiz. Ama haklı, ama haksız. Ben hiçbir zaman TSK'nın sürekli gündemde olması hep haksız nedenlere dayanıyor diyecek değilim. Tabii ki biz gerçekten Silahlı Kuvvetlerin sürekli Türkiye'nin gündeminde olmasından gündemin hep tepe noktasında olmasından rahatsızız... Bir kere önce şunu soracağım; Silahlı Kuvvetler olarak benim hatam var mı? O halde bize düşen TSK'nde hata yapılmasını asgariye indirmek.''

Bence Genelkurmay Başkanı çok önemli bir noktada! Bu nokta bugüne kadar yapılan yanlışların düzeltilmesi için önemli bir başlangıç olabilir. Umut ediyorum ki, ordunun neden bu kadar gündemde olduğu TSK'nın kurmay kadrosu tarafından vicdan muhasebesi yapılarak enine boyuna tartışılır.

Kurmayların her şeyden önce Türkiye'de ordunun durduğu yeri ele almalarında büyük yarar var. Son yaşanan GATA olayında da görüldüğü gibi askeriyede bu ülkenin temel değer yargılarına karşı asla yumuşamayan bir anlayış hakim. İlker Başbuğ bile Emine Erdoğan olayını değerlendirirken, "Bu özel durum. İnsani boyuttan bakarsak bu olayı bugün savunmamız mümkün değil." diyor.

Bir kurmay başkanının 'yapılanın aslında özel bir durum olmadığını, Türkiye'nin her yerindeki askeri mekanlarda başını örtenlere karşı böyle muamele edildiğini ve bunun da toplumu çok derinden yaraladığını' anlaması lazım. Manisa'da 20 yıl emek verip gözünün nuru oğlunu askere gönderen kadın başını örttüğü için yemin töreninde içeri alınmıyor. Orduevine girmesine izin verilmeyen yetmişlik nineleri ve buna benzer yüzlerce olayı saymıyorum. Bu ülkede başını örtenler sadece çocukları şehit olduklarında tören alanından çıkartılmıyor. Toplumun büyük bir bölümü iç tehdit kapsamında bulunduğu sürece ordu gündemde olmaya ve yıpranmaya devam edecek maalesef. Bu anlayış sürdüğü müddetçe Emine Erdoğan'ın başına gelenler herkesin başına sürekli olarak gelmeye devam edecek ve kamu vicdanında yıpranma kaçınılmaz olacak.

TSK'nın gündemden düşmesi ve yıpranmasının önüne geçilebilmesi için Milli Siyaset Belgesi'nin yeniden ele alınması ve katı ideolojik saplantılardan ayıklanması gerekiyor. Asker içindeki çeteleşmelerin kökünün kazınmasından, cuntacılara asla göz açtırılmaması gerektiğinden hiç bahsetmiyorum bile. Tahmin ediyorum kurmay kadro içinde de bu konuyla ilgili bir mutabakat oluşmuştur artık. Yanlış yapanı cezalandırmak, çeteleri ayıklamak orduyu yıpratmaz. Bilakis kamuoyu nezdinde itibarını arttırır.

Bütün bunların ötesinde TSK'nın kendi yanlışlarını kabul etmesi ve bunun üzerine kafa yormaya başlaması çok önemli bir gelişme. Umarım bu gelişme 'toplumun değer yargılarıyla barışma' sonucunu doğurur. Kendi

ellerimizle oluşturduğumuz duvarların ülkeyi ne kadar yorduğunun artık farkına varılır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ateşin düştüğü yer unutmaz

Mehmet Kamış 2010.02.10

Türkiye önceki gün tarihî bir olay yaşadı. Faili meçhul cinayetlere kurban gitmiş 20 kişinin yakınları bir araya geldi ve "Cinayetlerin ardındaki yapıyı ortaya çıkarın." diye feryat etti. Uğur Mumcu'nun yakınları ile Doğan Öz'ün ve Hrant Dink'in yakınları aynı karede yer aldı. Bence bu çok önemli bir ayrıntıydı.

Aslında fotoğrafın tamamı ayrıntılardan oluşmuyor da değildi. Kimler bir araya gelmemişti ki o platformda... Milli Şef döneminin karanlık cinayetinin kurbanı Sabahattin Âli'nin kızı Filiz Âli'den 12 Eylül öncesi darbe şartlarının hazır olması yolunda öldürülen Prof. Dr. Cahit Tütengil'in kızı Deniz Tütengil Mazlum'a, Kemal Türkler'in kızı Nilgün Türkler Soydan'dan Abdi İpekçi'nin kızı Nükhet İpekçi'ye, Madımak'ta katledilen Metin Altıok'un kızı Zeynep Altıok'tan sadece Türkiye'deki gündemi değiştirmek için katledilen gazeteci Metin Göktepe'nin ablası Meryem Türkmen'e kadar herkes oradaydı. Ve hepsinden önemlisi, Uğur Mumcu'nun oğlu Özgür Mumcu'nun ve Doğan Öz'ün eşi ve kızının orada olmasıydı! Ayrıca Ümit Kaftancıoğlu, Cevat Yurdakul, Sevinç Özgüner, İlhan Erdost, Çetin Emeç, Turan Dursun, Musa Anter, Nesimi Çimen, Behçet Aysan, Hasret Gültekin, Yasemin Cebenoyan ve Onat Kutlar'ın yakınları ortak bir imzayla Türkiye'deki failleri bir türlü yakalanamayan cinayetlerin artık son bulması çağrısında bulundu. Ortak bildiriyi okuyan Filiz Âli'nin söylediği bir cümle hakikaten çok önemliydi: "Devletin, kendi içine sızmış yıkıcı odakları ayrıştırabilmesi için henüz bir fırsatı yar."

Ancak o karede Hamit Fendoğlu'nun, Gün Sazak'ın, İlhan Darendelioğlu'nun ve Danıştay saldırısında hayatını kaybeden Mustafa Özbilgin'in yakınlarının da olması gerekirdi. Bugün baktığımızda işlenen bunca cinayetin pek de ideolojik gerekçelerle işlenmediğini anlıyoruz. Bu cinayetlerin sağ ya da sol gerekçeleri yok. Neredeyse hepsinin, yönetilemez, sağlıklı düşünemez, kaotik bir ülke isteyenlerin işledikleri cinayetler olduğunu bugün çok daha iyi fark ediyoruz.

Bizim anlamamız kadar ailelerin de bunu anlaması çok önemli bir gelişme. Çünkü bu cinayetleri sadece ateşin düştüğü yer unutmaz. Türkiye'de; en hukuksuz, en dehşet verici olaylar bile, kamuoyu gündeminden düştüğü andan itibaren sümenaltı edilebiliyor. Bu ülkedeki karanlık eylemlerin, cinayetlerin nasıl bir yargı operasyonuyla örtbas edildiğini, HSYK'nın ne işe yaradığını son olaylarla çok daha iyi anlıyoruz. Son 35 yıldır ülkenin gündemi faili meçhul cinayetlerle sarsılıp durdu ama bu cinayetlerden yargılanıp da ceza alan birkaç kişi haricinde kimseyi hatırlamıyoruz. O birkaç kişi de sadece tetikçi düzeyinde kaldı, arkasındaki güçlerin kim olduğu hiç ama hiç belli olmadı.

Ateşin düştüğü yer, yani aileler bu cinayetlerin peşini bırakmadığı müddetçe sis perdesinin aralanması daha kolay mümkün olacak. Bugüne kadar bu cinayetlerin, cinayeti işletenlere pek çok siyasi kazancı oldu. Bu sayede darbelere haklı gerekçeler üretildi, 'İslam'ın bir öcü olduğu' kanaati topluma iyice yerleştirildi, kişisel özgürlükler rafa kaldırıldı. Bu cinayetler sayesinde müesses nizam varlığını korudu ve kendine haklı gerekçeler buldu.

Ama ilk defa; suikastlar sonucu yakınlarını kaybetmiş mağdurlar, yıllardır kendilerine söylenen yalanlara toplu halde 'yeter artık' diyor. Bunun, Türkiye'nin aydınlık bir ülke olması yolunda çok önemli bir adım olduğunun düşünüyorum. Ortaya konan fotoğraf, bugüne kadar 'AK Parti'nin işine gelir' diye Ergenekon ve buna benzer

eylem planlarına karşı soğuk duran büyük bir kesimin bu ülkede oynanan oyunların farkına vardıklarının da bir işareti.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şarz

Mehmet Kamış 2010.02.13

Son yıllarda hayatımıza sessiz sedasız bir figür girdi. Bu gidişle bir müddet sonra yaşamak için gerekli temel maddeler arasına da girecek sanıyorum.

Su-hava-toprak-ekmek ve şarz cihazı... Şarz mı, şarj mı onu tam olarak bilmiyorum ama gazetenin dil üstadı Ali Çolak kelimeyi şarz olarak kullanmak gerektiğini söylüyor. Bugün artık o olmayınca hayatımız her an kısa devre yapabilir, kesintiye uğrayabilir, bizler de sudan çıkmış balığa dönebiliriz.

Son on yıl içerisinde hayatımıza yumuşak bir faşizmle girip yerleşen şarz cihazının nerelerde kullanıldığını hiç düşündünüz mü? Bu cihaza nasıl da bağımlı hale geldiğimizi görüyor musunuz? Dizüstü bilgisayarları, cep telefonlarını, fotoğraf makinelerini, kameraları kullanabilmek için bu ince tele mutlaka ihtiyaç duyduğumuzun farkında mısınız? Eyvah şarzım bitiyor diye yeni bir stres kaynağının oluştuğunu hissediyor musunuz?

Dijital fotoğraf makinesi aldığım gün bir de pilleri yenilemek için şarz cihazım oldu. Daha sonra küçük el kamerası aldığımızda da içinden bir şarz cihazı çıktı. Cep telefonlarını söylemiyorum. Onu herkes biliyor zaten. İlk laptop bilgisayara sahip olduğumuzda da sevinçten yanında verilen şarz cihazı ya da fişini fark etmedik bile.

Sonra fotoğraf makinesinin yeni ve daha gelişmiş bir modeli çıkınca şarz cihazları da yenilenmiş oldu. Eskisini bir gün belki işe yarar diye atamadık. Bir müddet sonra laptop da işe yaramaz hale geldiği için değiştirmek zorunda kaldık ve onun için de ayrı bir şarz cihazı geldi. Aynı firmanın bilgisayarlarıydı ama eski cihaz yenisine uymuyordu. Mecburen yenisine yer açtık. Cep telefonları her üç beş ayda ya bozuluyor ya çalınıyor ya suya düşüyor ya da kırılıyor. Her yeni almak zorunda kaldığımız cep telefonu için yeni bir şarz cihazı da evimize giriyor. Hiçbiri eski telefona uymuyor. Aynı firmanın ürünleri bile olsalar değişen bir şey yoktu. Her aletin şarzı kendisine özel... Bir başka yerde kullanmak mümkün olmuyor.

Bir de eşinizin ya da çocuklarınızın cep telefonlarını ya da bilgisayarlarını hesaba katarsanız evleriniz tam bir şarz çöplüğüne dönmüş demektir. Bir gün lazım olur diye atmaya kıyamadığınız bu şarz cihazlarının hiçbiri işe yaramıyor ve korkarım yaramayacak da... Ve siz cep telefonunuzun bataryasını dolduracak aleti işyerinde bıraktığınız zaman dünya ile iletişiminiz bir anda kopuveriyor. Evdeki şarz çöplüğü ile baş başa kalıyorsunuz. Bazı cep telefonlarının bataryalarının dolu kalma süresi bir günü bile bulmuyor. Böylece siz hem işyerinde hem arabanızda hem de evinizde ayrı ayrı şarz cihazları bulundurmak zorunda kalıyorsunuz.

Dijital teknoloji bile ahlaki olmayan bir ticaret anlayışıyla hareket ediyor. Her ürüne ayrı bir cihaz yapmak zorunda değiller. Bakın fotoğraf makinelerinin tripot vidaları yüz yıldır aynı ölçüde. Yani 1910 yılında üretilmiş bir fotoğraf makinesini bugün bir tripotun üstüne koymak isteseniz vidasının uyumlu olması nedeniyle rahatlıkla işinize yarayacaktır. Ama dijital teknolojinin hiçbir ürünü diğeriyle uyumlu değil.

Bir cihazla fotoğraf makinesinden bütün cep telefonlarına, bilgisayarlara kadar aynı şarz cihazıyla bataryalarını doldurmak mümkün olabilir. Yan ürün satacağız diye bütün cihazları farklı üretiyorlar. Bu yapılan, ticari bir uygulama olabilir ama ahlaki olmadığı kesin.

Belki önümüzdeki günlerde bütün cihazların bataryalarını doldurma işlemini yapacak işyerleri açılacak kim bilir? Bazı girişimciler 2 lira karşılığında hızlı şarz hizmeti vermeye başladı bile. Önümüzdeki günlerde bu şarz meselesinin insanların kafasını daha çok kurcalayacağını, insanların bunu daha sesli sorgulamaya başlayacağını tahmin etmek hiç de zor değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

TSK'da reorganizasyon lazım

Mehmet Kamış 2010.02.17

Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ, geçtiğimiz hafta iki gazeteye konuştu. Aynı dönemde konuşan üst rütbeli başka bir asker daha vardı. Bu isim, suikastların hedefinde olduğu ileri sürülen Deniz Kuvvetleri Komutanı Eşref Uğur Yiğit'ti. Yani TSK, Türkiye'nin birinci gündemi olmaya devam etti. Bu sadece geçen haftaya özel bir durum değil. Yıllardır bu ülkenin birinci gündem maddesi TSK ve görünen o ki uzun bir müddet daha gündemin başında yer almaya devam edecek. Adını bile saymaktan yorulduğumuz darbe planları, cuntacılık, suikastlar, esrarengiz intiharlar, ıslak imzalar, eylem planları, video görüntüleri ve buna benzer yanlışlar yüzünden Türkiye asker ile yatıyor asker ile kalkıyor. Türkiye'nin en çok konuşulan en çok tartışılan, en çok gündeminde olan konu maalesef ordu!

Bir taraftan 800 bin nüfusuyla dünyanın en büyük ordularından biri olan TSK, diğer taraftan bunun 60 binini orduevlerinde görevlendirecek kadar hesapsız ve savurgan bir yapı. Bir taraftan ülkenin dış dünyaya karşı en büyük güvencesi, diğer taraftan enerjisinin büyük bir bölümünü iç düşmana (!) hasretmiş, Türkiye'deki her türlü gelişmeye müdahil bir siyasi argüman...

Ve böylesine dev bir kurumu yönetenler, askere karşı asimetrik bir harekâtın varlığından bahsederken, morallerinin bozuk, sabırlarının taşmak üzere olduğunu söylüyor. Bu konuda kısmen haklılar. Son yıllarda asimetrik bir harekât olmasa da askerin ağır bir dille eleştirildiği, kritiğe tutulduğu, kamuoyunda soru işaretleriyle anıldığı doğru.

Bu kadar siyasetin, gündemin göbeğinde olduğu müddetçe TSK'nın kendisini yıpratmaması mümkün değil. Hem Türkiye'nin her yerinde olacaksınız, her konuda görüş belirtip tavır alacaksınız, katsayı gibi meseleleri bile yakından takip edip bu konuda istikamet belirleyeceksiniz hem de hiç kimsenin söz söylemediği, kimsenin kritiğe tutmadığı bir konum isteyeceksiniz... Hem göstere göstere; Dağlıca'da baskın yiyeceksiniz, gencecik evlatlarımızın toprağa düşmesi kamuoyunun kafasında müphemliğini koruyacak, hem de iki ay sonra eline silah bile almamış çocukları yeniden aynı karakola göndereceksiniz...

Şu bir gerçek ki Türk ordusu, gereğinden çok daha büyük ve büyük olduğu ölçüde de yönetilmesi zor bir ordu. Bu da içeride şebekelerin ve kötü niyetlilerin var olmasına zemin hazırlayan bir durum. O nedenle Türk ordusunun bir reorganizasyona mutlak surette ihtiyacı var. TSK, Türkiye'deki konumunu, duruşunu, konuşlanmasını yeniden gözden geçirmeli, çağın ihtiyaçlarına göre yeniden yapılanmalı. Türkiye'nin gerçekten 800 bin askere ihtiyacı var mı? Türkiye'nin her erkek evladı 20 yaşında asker tornasından geçmek zorunda mı? Milyonlarca saat mesaisi orduevlerinde heba edilecek kadar zenginlikleri olan bir ülke mi?

Türkiye son otuz yılda iki tane büyük travma yaşadı. 12 Eylül'de ve 28 Şubat'ta yüz binlerce insan tutuklandı, hapse atıldı, işkence gördü, zan altında bırakıldı, takip edildi, cüzamlı muamelesi gördü. Öğrenim hakları elinden alındı. Binlerce insan sakat kaldı, şartların olgunlaştırılması için binlerce hayat heba edildi. Bütün bunların ötesinde ülkede ne değişti? Her gün yeni bir darbe planı deşifre ediliyor. Bunca darbeye rağmen biz

hâlâ darbeleri, cuntaları, faili meçhulleri konuşuyoruz. Hani şarkıda dendiği gibi, kurban olam size ey komutanlar hem kendinizi hem bizi kurtarın bu durumdan. TSK'yı çağa ve gelişmelere göre yeniden yapılandırın, yeniden konuşlandırın ve gündemin üstünden çekin geriye...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Artık çanlar hukuku çiğneyenler için çalıyor

Mehmet Kamış 2010.02.20

Bilindiği gibi Uğur Mumcu 24 Ocak 1993 tarihinde uğradığı bombalı saldırıyla hayatını kaybetmişti. Cinayetin hemen ardından Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi olaya el koydu.

DGM Başsavcısı Nusret Demiral ve DGM Savcısı Albay Ülkü Coşkun soruşturmayı yürütmekle görevli kılındı. Ancak dosya bir türlü tamamlanıp dava açılamadı. Savcının hiçbir eylem ve işlem yapmamasından dolayı hukuk tıkandı. Çünkü sistem ancak savcının girişimiyle yani "düğmeye basmasıyla" işliyordu. Bu durum daha sonra TBMM Uğur Mumcu Cinayetini Araştırma Komisyonu raporunda şöyle anlatılacaktı: "Bütün olasılıkların yeterince değerlendirilmediği, çok yönlü bir soruşturmanın yapılmadığı açıktır. Adeta olayın zaman zaman belli bir yöne kanalize edilmek istendiği ve delil toplamadan başlayarak her kademede belli savsaklama ve ihmallerin olduğu açıktır."

Uğur Mumcu öldürüldükten sonra 1993 yılında kurulan Meclis Araştırma Komisyonu, Nusret Demiral ve Ülkü Coşkun hakkında Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na (yani HSYK) suç duyurusunda bulundu. Başvuruda, savcıların, "araştırma komisyonunun çalışmalarını engelleyip, hukuka aykırı olarak Emniyet Müdürlüğü'nün bilgi ve belge akışını kestiği"belirtildi. Ancak bu suç duyurusu işleme bile konulmadı. Mumcu ailesinin şikayeti üzerine 1995 yılında soruşturma başlatan Adalet Bakanlığı, savcılara 'disiplin cezası' verilmesini kararlaştırdı. Ancak askeri savcı olan Ülkü Coşkun hakkındaki bu işlem, Milli Savunma Bakanlığı'nca görülen lüzum üzerine yerine getirilmedi. Anlaşılan savcılar ve onların hamisi olarak da HSYK, olayın çok da aydınlatılması taraftarı değildi. Belli ki onlardan bu olayın faili meçhul kalması istenmişti. Medya; nasıl olsa dayanaksız ve mesnetsiz olarak suçu İslamcılara yıkmıştı.

Bu ülkedeki binlerce faili meçhul dosyalardan bir tanesini açınca görüyoruz ki hemen arkasından olayı savsaklayan savcılar ve onları koruyanlar çıkıyor. Şimdi tek tek bütün faili meçhul dosyaları açmaya ve oralardaki savcı ve emniyet güçlerinin bilerek ihmallerini yazmaya kalksak gazete sayfaları yetmez. Yani karanlık olayları ışıksız bırakmak için savcılar nezdinde baraj kuranlar, bunun işe yaramaması halinde barajı daha üst bir yere taşıyor. Baraj kurarken yasalar yetersiz kalırsa yeni yorumlamalar yapıyorlar. Yorumların kamu vicdanını rahatsız etmesi ise umurlarında bile değil. 'Ben yaptım oldu'larla sonuca gidiyorlar. Daha da olmazsa Doğan Öz gibi öldürüyorlar.

Türk siyaseti faili meçhuller üzerine kurulmuş desek, çok mu iddialı olur, bilemiyorum. Öyle ya, daha düne kadar Türkiye bir faili meçhul cinayetler ülkesiydi. Bir ülkede bu kadar çok faili meçhul oluyorsa hangi kurumlarda problem vardır? Birincisi emniyet güçlerinde, ikincisi bu işlerin üzerine gidecek hakim ve savcılarda... Yani cinayetlerin faili meçhul kalması bir anlamda, yargının yeterince olayların üzerine gitmemesinden kaynaklanır. Yıllarca Türkiye böyle yönetildi.

Allah'a çok şükretmek gerekir ki bugün durum çok farklı. En azından çok yürekli savcılar ve hakimler var. Karanlık odakların üzerine giden emniyet güçleri ve onları yüreklendiren hukuk adamları var. Geçmişte Doğan Öz yalnızdı ve kamuoyu da ne olduğunu tam anlamamıştı. Ama bugün çok farklı!

HSYK istediği kadar kanırta kanırta hukuku çiğnesin... Herkes olayın farkında! 'AKP'ye yarar susalım, falanlara yarar susalım' diyenler de kendi vicdanlarında olayın farkında. Artık çanlar hukuksuzluklar için çalıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yurtdışına çıkınca CHP'nin işi zor

Mehmet Kamış 2010.02.25

Onur Öymen bir sosyal demokrat partinin genel başkan yardımcısı olarak, Türkiye'de azınlık statükosu için Avrupa'dan destek bulmaya çalışıyor.

Dün basına yansıyan bilgilere göre Öymen, önceki gün Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu (KPK) toplantısında konuşmuş. Sivil-asker ilişkisini değerlendiren CHP yöneticisinin, "Meclis, 8 yıldır ordunun tavsiyesiyle bir yasa çıkarmadı." sözleri ise bir hayli tepkiyle karşılanmış. AB Türkiye Raportörü Ria Oomen-Ruijten, tepkisini, "İyi de çıkarsa mıydı?" diyerek göstermiş.

CHP'nin ve Öymen'in durumu gerçekten de bir hayli zor. Hem kendinizi sosyal demokrat parti olarak tanımlayacaksınız, hem Türkiye'nin yerini Avrupa olarak göreceksiniz hem de Batı demokrasilerinin temel argümanlarına karşı çıkacaksınız... Bu ikilemi dış dünyada izah etmek gerçekten de bir hayli zor.

Batı ülkelerindeki demokrasi içinde yetişmiş biri olsanız ve Türkiye'deki CHP'yi izleseniz ne düşünürdünüz? Devlet içinde Gladio ya da Gal gibi örgütlenmelerin temizlenmesine en çok, daha doğrusu tek karşı çıkan partinin CHP olmasını anlayabilir miydiniz? Bir siyasi partinin, ülkeyle ilgili kararları seçilmiş hükümetlerin almasına bu denli karşı çıkması anlaşılabilir bir durum mudur?

Avrupalı bir sosyal demokrat, CHP'nin devlet içindeki çeteleşmelerin temizlenmesinden neden bu kadar rahatsız olduğunu anlayamaz. Meclis'in bireysel özgürlüğün genişletilmesi için çıkardığı her yasayı Anayasa Mahkemesi'ne ve Danıştay'a götürerek iptal ettirmesini, aynı partinin bütün tercihlerini statükodan yana kullanmasını anlayamaz. Anamuhalefetin, ülke içindeki cuntacılara neden bu kadar sahip çıkma ihtiyacı duyduğunu da kimse izah edemez?

Hasılı Batılı parlamenterler, CHP'yi ve onun Genel Başkan Yardımcısı Onur Öymen'i anlamıyor. Öymen de kendisini ve partisini savunurken gardı bir hayli düşmüş şekilde başlıyor maça. Onlara gücü yetmeyince dönüp Zaman'a çamur atmaya kalkışıyor. Öymen, AP üyelerini sadece bazı basın yayın kuruluşlarından bilgi edinmekle suçlayıp bu grubun eğilim ve duruşunu öğrenmelerini istiyor. Yıllarca dünyayı dolaşmış bir diplomat olan Öymen, burada CHP'ye özgü demokrasi anlayışıyla hareket ediyor ve demeye getiriyor ki; "Lütfen Zaman okurken önyargı maskesini takınız. Maske takmazsanız bizim istediğimiz gibi anlayamazsınız bu medya grubunu." Ama bu önyargı maskesini Avrupalı parlamenterlerin anlayabilmesi mümkün değil. Anlayamadığı için de KPK Eşbaşkanı Helene Flautre'un değerlendirmesi CHP'ye adeta tokat gibi cevap oluyor. Flautre, Öymen'in sözleri kendisine sorulunca, Zaman Grubu'nu Türk basınının yıldızlarından biri olarak nitelendiriyor.

Öymen'in ve CHP'nin dış dünyada işi bir hayli zor. Türkiye içinde kalırsan bir problem yok. Ülkeyi 'ben yaptım oldu' demokrasisiyle yönetebilirsin. Askerin; Demokles'in kılıcını siyasetin üzerinde sallandırıp durduğu bir yönetim biçimine Cumhuriyet ya da demokrasi diyebilirsiniz. Ama yurtdışına hele de Avrupa'ya çıktığınızda bunların hiçbirisine demokrasi denmediğini görürsünüz ve olanları açıklamakta büyük bir mahcubiyet yaşarsınız. Hem Batı kulübünde yer almak istediğinizi söyleyeceksiniz hem de oligarşik bir statükonun yılmaz

savunucusu olacaksınız.... Bunu Batılı aydınlara anlatabilmeniz mümkün değil. Bundan elli yıl önce böylesine zor durumda kaldığınızda onu bunu hele de Zaman Grubu'nu suçlayarak bir sonuca ulaşmanız mümkündü ama bütün olanların canlı yayınlandığı, hiçbir mızrağın çuvala saklanamadığı günümüzde bu yolu tercih ederek bir yere ulaşamazsınız. Size hemen yalancının mumu hikâyesini anlatıverirler.

Gerçekten de Avrupa'da CHP'nin gözlüğüyle demokrasiyi anlatmak zorunda kalan Öymen'in yerinde olmak istemezdim. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Korku siyaseti

Mehmet Kamış 2010.02.27

Darbe şartları her oluşturulduğunda şapkasını alıp kaçacak yer arayanlar, Türk siyasetine korkmayı öğretti. Korkmayı ve kaçmayı...

27 Mayıs'ın eli kanlı darbecilerinin astığı sonra fotoğrafını çekip medyaya sızdırdığı Menderes'in o görüntüsünü ise bu korkaklıklarını açıklayacak haklı bir mazeret olarak sundular.

Bu görüntünün seçimle gelen bütün siyasetçilerin bilinçaltına yerleştirilmesinde şapkasını alıp sürekli kaçanın çok büyük emeği oldu. Darbe şartları, şapkasını alıp giden siyasetçi ve Menderes'in idam sehpasındaki fotoğrafı! Hepimiz bu üçlü ile terbiye edildik. Türkiye'nin darbe şartlarına getirilmesi konusunda, siyasetçilerin basiretsizliklerinden bahsetmeyelim. Bu durum, basiretsizlik mi yoksa toplumun askerle terbiye edilmesindeki en önemli figürlerden biri olmak mı, ondan da emin değilim. Çünkü 12 Mart muhtırası, 12 Eylül ihtilali ve 28 Şubat darbesi olduğunda hep aynı isimler iktidardaydı.

Neticede bu siyasetçiler, topluma korkmayı, sinmeyi, sıkıyı görünce şapkayı alıp kaçmayı ve kendi hakkının gasp edilmesine rıza göstermeyi öğretti. "Aman kızdırmayalım, aman gücendirmeyelim. Darbe yaparlar maazallah, sonumuz ne olur? Bak Menderes'in darağacındaki fotoğrafına." dediler hep...

Kimse o gömleği tekrar giymeye cesaret edemediği için darbeler yolunda on binlerce fidanımızın telef olmasına göz yumdular. Menderes'ten sonra gerekirse o gömleği giymekten çekinmeyeceğini ilk söyleyen Özal oldu. Özal'ın zekâsına kattığı cesareti sayesinde Türkiye sivilleşme yolunda dev adımlar attı. Türk halkı, Özal'la cesareti tanıdı, hakkını aramaya ve konuşmaya başladı. Atatürk'ten sonra ilk kez bir devlet adamı Genelkurmay Başkanı'na durması gereken yeri gösterdi.

Cemil Çiçek, dün Hürriyet Gazetesi'ne Yıldırım Akbulut'un başbakanlığı sırasında Genelkurmay Başkanı Necip Torumtay'ın istifası dönemindeki hatırasını anlatıyor. Çiçek yaşadıklarını şöyle aktarıyor: "Torumtay'ın istifası ile sarsılmıştık. Rahmetli Turgut Özal cumhurbaşkanı idi. Körfez krizinin gergin günlerini yaşıyorduk. O gün ben devlet bakanıydım ve eski Başbakanlık'ta odamda oturuyordum. Ajanslar sadece bir cümle ile istifayı duyuruyorlardı, bir anda Başkent'te bu istifanın bir darbenin ayak sesi olduğu havası yayılmış. Millet bir anda kaçışıvermiş, Başbakanlık koridoruna çıktım. Yanımdakilerin büyük bölümü, hatta özel kalemim bile muhtemel gelişmelere karşın hükümetin yanında olmadığını göstermek için ortadan kaybolmuş, inanmazsınız çaycım bile kaçmıştı. Diğer bakanların da yaşadıkları benden farksızdı ve yalnızdılar. Daha acısı, Başbakan Yıldırım Akbulut da yalnızdı."

Şimdi insan düşünüyor; bu hikâye niye anlatılır? Cumhurbaşkanı tarafından istifası istenen Genelkurmay Başkanı hikâyesi, Türk demokrasisinin en önemli cesaret örneklerindendir. Sivil siyaseti cesaretlendirecek çok önemli örneklerden birisidir. Böyle bir hikâye, korkuyu merkeze alarak mı anlatılır? Böyle anlatmak korkuyu hatırlatmak ve korkmayı öğretmekten başka ne işe yarar? Bu tavır, Türk siyasetinin bilinçaltına korku yaymak değil midir?

Korku pompalamak, korkmayı hatırlatmak anlayışı, şapkasını alıp kaçan adamın döneminde kaldı. Türk siyaseti buradan çok yol aldı. Türkiye, Menderes'in darağacındaki fotoğrafı gösterilerek yola getirilecek bir ülke değil artık. Türk seçmeni şapkasını alıp kaçan adamları ya da onların türevlerini artık görmek istemiyor.

AK Parti kamuoyu anketlerinde üçüncü defa seçim kazanacak parti olarak görünüyor. Türk siyasetinde bir ilki başarması muhtemel AK Parti'nin bu kamuoyu teveccühünü kazanmasının en büyük sebebi siyasi cesaretidir. Siyasi cesaret de bisiklete binmek gibidir. Pedalı çevirmekten vazgeçtiğiniz anda düşüverirsiniz.. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tarihî itiraf

Mehmet Kamış 2010.03.03

Türkiye tarihî bir süreçten geçiyor. Demokrasi yolunda sancılı da olsa ülkenin çok önemli aşamalar kaydettiği kesin. Demokrasi aleyhine bir yerlerde kurgulanan oyunlar tarihte belki de ilk defa deşifre ediliyor ve devleti yönetenler tarafından bu tür eylemlerin varlığı kabul ediliyor.

Bu açıdan baktığımızda Albay Dursun Çiçek imzasıyla yürürlüğe konulmak istenen 'Millete karşı kirli eylem planı'nın doğruluğunun Genelkurmay Başkanlığı tarafından kabulü, tarihî bir önem taşıyor. Bugüne kadar bilinen ama bir türlü resmî makamlarca kabul edilmeyen Özel Harp Dairesi'nin operasyonlarının var olabileceğini gösteren tarihî bir kabul bu.

Bu kabul; bundan önce ve bundan sonra meydana gelecek sosyal provokasyonların, terör olaylarının, kaotik eylemlerin daha doğru okunmasını sağlayacak, olayların arkasındakilerin deşifre edilmesi adına çok yardımcı olacak.

Gerçi başta HSYK olmak üzere yüksek yargıda, bu planın kahramanlarının kurtarılmasına yönelik birtakım çalışmalar yapılıyor ve muhtemel ki bu tür çabalar bundan sonra da olacak. Ancak bütün bu kurtarma operasyonları maşeri vicdanda suçüstü yakalanmışlık gerçeğini değiştirmeyecek. Bu kadar açık delillere rağmen askerî mahkeme Dursun Çiçek'in tutuklanmasını reddedebilir, HSYK, Başsavcı Cihaner'in kurtarılması için savcıları ve hâkimleri hatta mahkemeyi değiştirebilir, Orgeneral Saldıray Berk ifade vermeye gitmeyebilir, birtakım A.Cengiz oyunlarıyla bütün suçüstü yakalananlar kurtarılabilir. Ancak herkes bilmelidir ki bu adamların kamuoyu vicdanındaki mahkûmiyetlerini hiçbir şey değiştiremeyecek. Onlar maşeri vicdanda asla aklanamayacak.

12 Eylül'den, 90'lı yıllardan, 28 Şubat'tan, 17 Haziran linç girişimlerinden bugünün tek farkı; eylem yapmak isteyenlerin, komplo kuranların kimsenin inkâr edemeyeceği şekilde suçüstü yakalanmasıdır. Hatırlayacaksınız, 90'lı yıllarda ülke birçok operasyona maruz kaldı. Türkiye tam bir faili meçhul olaylar ülkesi haline geldi. Madımak'tan, 33 erin şehit edilmesine kadar pek çok olay yaşandı. Turan Dursun, Bahriye Üçok, Uğur Mumcu gibi faili meçhul cinayetler yüzünden bu ülkedeki dindarlar yıllarca dövüldü, en makul vatandaşlık hakları gasp edildi. Bugün o olayların hepsinin, deşifre edilemeyen eylem planlarından başka bir şey olmadığını anlamak daha kolay.

Bugünkü gözle baktığınızda, tam bir Özel Harp operasyonu olduğu ayan beyan ortaya çıkan linç girişimiyle Fethullah Gülen de yurtdışında yaşamaya zorlanmıştı.

28 Şubat'ın önemli isimlerinden Erol Özkasnak'ın o dönemde emirleri yerine getirdikleri için takdırname gönderdiği gazetecilerin isimleri medyaya yansıdı. Listeye baktığınızda bugün bile muvazzaflık halini sürdüren isimler görüyorsunuz. Emir ve görüşler doğrultusunda yayıncılık yapan bu isimler, 90'lı yılların 28 Şubat ve özellikle 17 Haziran linç girişiminin düğmecileri... Onlar, bugüne kadar Adli Tıp'ın, TÜBİTAK'ın, Jandarma Kriminal'in verdiği, "Millete karşı kirli eylem planı" belgesinin doğruluğuna ilişkin raporlara itibar etmiyorlardı. Ancak Genelkurmay Başkanlığı'nın belgeyi kabul etmesinden sonra çoğu süngüsünü düşürmüşe benziyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eşrefpaşalılar denince aklıma hep Ejder Abim gelir

Mehmet Kamış 2010.03.06

Son günlerde bir Eşrefpaşalılar furyasıdır gidiyor. Televizyonlarda, gazetelerde, dergilerde hep o filmin reklamlarını görüyorum. Her yerde onları duyuyorum. Üstüne üstlük bir de Ankara'daki filmin galasına Başbakan Tayyip Erdoğan'ın katılması dikkatlerin daha da yoğunlaşmasını sağladı.

İzmir'de yaşamayanlar, Eşrefpaşa'nın neresi, Eşrefpaşalı olmanın da ne demek olduğunu bilmez. İzmir'in kabadayılarıyla ünlü bir semtidir Eşrefpaşa. Orası İstanbul'un Kasımpaşa'sı değil, İzmir'in Eşrefpaşa'sıdır. Her şeyi kendisidir. Kabadayılığı bile kendine özgüdür.

Bir Ekşi Sözlük yazarı burasını bakın nasıl anlatıyor: "Yaz akşamları insanların hâlâ kapı önünde çiğdem çitlediği, ağır ağabeylerin mahalleye gelene kadar 3 kişiyi harcayıp alayına racon kestiği ama sokaktan girdiği anda yanlış yapmadığı, evde yapılan yemeğin, karşı yan üst ve alt komşuya da hâlâ dağıtıldığı, herkesin dar gelirli olduğu ama kimsenin aç kalmadığı, hep beraber pazara inilen, kavga çıktı mı sebebine bakılmaksızın hep beraber girilen, sanki 60'larda bilemedin 70'lerde zamanın durduğu, evlerin sınırlarının pek de kesin olmadığı yer. Düğün olduğunda en büyük halayın kurulduğu, cenaze olduğunda omzuna vurulan, kalabalıktan üzüntünü anlamadığın, askere giden varsa sefere çıkılıyormuş havası esen her daim solcu ama bir o kadar da vatansever, dünyanın en garip hayat hikâyelerinin görülebileceği masal şehri."

Ama Eşrefpaşalı deyince benim aklıma hep Ejder abim gelir. O racon kesen bakışlarının, ağır abi edasının, sert tavır görüntüsünün altında pamuktan yapılmış bir kalp taşıyan Ejder abi... Vurmuş, kırmış, yemiş içmiş bir hayattan sonra rehberini bulmuş ama Eşrefpaşalılıktan hiç vazgeçmemiş, oradan getirdiklerini bir tarafa hiç bırakmamış Ejder abi... Duası bile racona uygundur, elini açar Allah'a utana sıkıla dua eder: "Allah'ım çok günah işledim, ama sen büyüksün yap bi kıyak da al bizi cennetine."

Sadece Ejder mi? Özcan, Münir, Ender, Sermet, rahmetli Zafer! Fethullah Gülen Hocaefendi ile tanıştıktan sonra 30 yıl boyunca yanından ayrılmayıp kendilerince korumalık yapan, dünyanın neresinde olursa olsun onu yalnız bırakmayan bu isimler, bayramın birinci günlerini bugüne kadar evlerinde hiç geçirmedi. Filmde de denildiği gibi kulak kesiyorlardı, sonra kulak kesilmeye başladılar...

Bilmiyorum bu film onların hikâyesi midir? Hikâyeleri birebir aynı mıdır? Ama böyle bir film yapma düşüncesi oldukça ilginç. Öncelikle belirtmek gerekir ki ben filmi çok beğendim. İyi bir sinema izleyicisi olduğum söylenemez, söylediklerim de hüccet değildir; ama film, beklentilerimin üzerinde güzel olmuş. Hele Sinan Albayrak'ın performansını çok beğendim. Oynadığı rolün hem vakarını, hem ciddiyetini hem de sempatikliğini çok iyi yansıtıyor. Bir de Turgay Tanülkü'nün performansı, evet işte size bir Eşrefpaşalı, dedirtiyor.

Ama yapımcılara temel bir eleştirim var. Böyle bir filmin neden İstanbul'da çekildiğini anlayamadım. Eşrefpaşalılar filmi İzmir'de ve Eşrefpaşa'da çekilmeliydi. Çünkü mekânlar insanların davranışına, bakışına, inancına, hasılı ruhuna siner. Böyle bir film en güzel Eşrefpaşa'da çekilirdi, daha doğrusu orada çekilmeliydi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ya devlet başa ya kuzgun leşe

Mehmet Kamış 2010.03.17

Şu anda bazı generallerin yargılanması, bazı generaller hakkında da dava açılması kimi çevrelerde büyük bir şaşkınlıkla karşılanıyor.

Onlara göre, generaller darbe yapıp başarılı olurlarsa yapacak bir şey yok, darbe haklı ve ülkeyi kurtarmak için yapılmıştır. Eğer başarısız olurlarsa, yani şartları darbe için tam uygun hale getirememişlerse paşa paşa emekliliğini yaşarlar. Bu işin olması gerekeni budur! Darbe girişimleri başarılı olamamış bu generaller, bir yanda huzur içinde emekliliğini yaşarlarken, diğer yanda büyük holdinglerin yönetim kurulu üyeliklerinde ne olduğu pek de belli olmayan görevlerini icra ederler.

Şener Eruygur'un, Hurşit Tolon'un, Çetin Doğan'ın, İbrahim Fırtına ya da Ergin Saygun'un darbe girişimleri başarılı olamadı. O halde yapılacak bir şey vardır; o da emekli olup devlet korumasına girmektir. Gerçi bizim binlerce yıllık devlet geleneğimizde bu durum, "Ya devlet başa ya kuzgun leşe'' sözüyle ifade edilmiştir. Ama bu anlayış son kırk yıldır geçerliliğini yitirmişti. Söz, 'Ya devlet başa ya emekliliğini yaşa'ya dönüşmüştü. Bu nedenle savcıların olayların üzerine gitmesi, gayri nizami oluşumları eşelemesi ve altından dehşet gerçekleri ortaya çıkarması bir hayli şaşırtıcı bulunuyor.

Herhalde bunun içindir; Ergenekon terör örgütü suçlamasından önce tutuklanan daha sonra sağlık sebeplerinden tutuksuz yargılanan emekli Paşa Hurşit Tolon, Genelkurmay Başkanı'nın hemen arkasında fotoğraflara girmekte bir sakınca görmüyor. Hakkında büyük bir suçlama bulunan Hurşit Tolon'u, harbiyelilere yaptığı konuşmada hemen arkasına alan Genelkurmay Başkanı, bunun nasıl bir hukuk skandalı olduğunu bilmiyor mu acaba? Bu da yetmiyor, Hurşit Tolon'u bu kez de resepsiyonda Genelkurmay Başkanı'nın yanı başında görüyoruz.

Aynı şekilde 'Ergenekon terör örgütüne üyelik' gerekçesiyle hakkında dava açılan 3. Ordu Komutanı Saldıray Berk'i arabasına alan Genelkurmay Başkanı, olayları kendisine soruyor. Berk de iddiaların doğru olmadığını söylüyor. Buna mutlak surette inanan Başbuğ, paşayı her yerde savunuyor. Ancak bu durum başka bir tezat doğuruyor. Aralarında Adli Tıp'ın, Emniyet Kriminal'in, TÜBİTAK'ın ve Jandarma Kriminal'in de bulunduğu pek çok kurum Dursun Çiçek'in imzasının gerçek olduğunu belgelemesine rağmen, bunlara inanmayan Başbuğ, Saldıray Berk'in iki dudağı arasından çıkan söze itibar ediyor. Üstelik o sözün aleyhine bunca olay, delil, tanık ve savcılık iddianamesi ortada dururken...

Türkiye, demokratikleşmenin sıkıntılarını yaşıyor. Devleti yönetenler yıllar içinde oluşturdukları gayri nizami usulleri terk etmek zorunda kalıyor. Her şeye rağmen demokratik teamüller ve hukukun üstünlüğü etkinliğini artırıyor. Doğrusunu söylemek gerekirse bunda Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un da hatırı sayılır katkıları var. Ancak diğer taraftan, hukukun yargıladığı, kanunun hesaba çektiği insanlara Başbuğ'un bu kadar kol kanat germesi hem TSK'yı yıpratıyor hem de kendisini. Kanun dışı temayülleri olanlara da cesaret veriyor.

Oysa kanuni olmayan yollarla devlet başına geçmek isteyen herkesin şu atasözünü hiç aklından çıkarmaması lazım: "Ya devlet başa ya da kuzgun leşe." Bugün kuzgun leşin yerini hukukun hesap sorması almıştır. Her

darbe girişiminin bir hesap verme zamanı vardır. Hesap sorulmayan her girişim yeni bir girişimin önünü açar. Türkiye bu nedenle adını bile sayamadığımız kadar çok darbe girişimine maruz kalmıştır.

TSK'nın itibarını korumak istiyorsa İlker Paşa'nın yapacağı en önemli iş; hakkında dava açılan, darbe ya da herhangi bir suçtan dolayı yargılanan kişilerin en azından aklanıncaya kadar, arkasında fotoğraf çektirmelerine müsaade etmemesidir. Bunlarla ilgili konuşmak yerine kamuoyu önünde hiç değilse sükût etmesidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Değişim isteyenlerle statükocuların seçimi

Mehmet Kamış 2010.03.24

Türkiye'de bugün sağcılarla solcular arasında, dindarlarla dindar olmayanlar arasında, Kürtlerle Türkler arasında bir kavga yok.

Yaşanan gerilimler de aslında AK Parti ile CHP arasında ya da MHP veya başka bir parti arasında yaşanmıyor. Bütün kavqa, değişimcilerle statükocular arasında, darbecilerle demokratlar arasında oluyor.

Mesele, yerli malı haftası kutlayan ve yerli malından sadece fındık fıstık ve kuru üzüm anlayan bir zihniyet ile dünyaya açılmak, dünyada ve bölgede etkin olmak isteyenler arasında ortaya çıkıyor. Bu ülkeyi Kapıkule ile Habur arasına sıkıştırıp sürekli kendi içiyle meşgul edenler, yanı başında kopan kıyamete bigane bir ülke halinde tutmak isteyenler değişime direniyor.

Eski statükonun etkin ve seçkin isimleri, bu değişimden bir hayli rahatsız. Bürokraside, medyada yenileşmenin akamete uğraması için cansiparane çarpışanlar var. Rejim elden gidiyor dedikleri, aslında kendi saadet zincirlerinin bozulmasından başka bir şey değil. Kürt meselesinin çözülmesinden bir hayli rahatsız olan ve iş ne zaman çözüme doğru evrilse kanlı bir provokasyonla baltalayanlar da bunlardan başkası değil.

Ne zaman bir savcı Türkiye'yi karıştıranların üzerine gitse, faili meçhullere ışık tutsa HSYK hemen devreye giriyor ve derhal onun yerini değiştiriyor ya da meslekten uzaklaştırıyor. Ne zaman bir parti ya da hükümet, Türkiye'nin önünü açmaya yönelik çalışmalarda bulunsa hemen kapatılma ile cezalandırılıyor. Hukukî olmaktan çok ideolojik kaygılarla hareket eden bir kısım yüksek yargı mensubu, kendine yepyeni yetki alanları açarak bu ülkenin yenileşmesine müsaade etmiyor.

Hükümetin önayak olduğu küçük anayasa paketi de aslında yenilikçilerle statükocuların kavgasına sahne oluyor. Bu paketin detayları tartışılabilir, pek çok eksiği olabilir ancak iki konuda ciddi adımlar atılıyor. Birincisi HSYK'nın ideolojik bir odak olması engelleniyor, ikincisi de Yargıtay Başsavcısı'nın partilerin üzerinde Demokles'in kılıcını sallandırmasının önüne geçiliyor.

Toplumun büyük bir kesiminin teveccühünü kazanmış bir parti, başsavcı ve birkaç tane de Anayasa Mahkemesi üyesinin kararıyla kapatılabiliyor. Dünyanın hiçbir demokratik ülkesinde olmayacak böyle bir uygulama Türkiye'de gerçekleştirilebiliyor. Bu garip durumu yaşayan hiçbir ülkenin yenileşmesi ve ilerlemesi mümkün olamaz.

Anayasa paketinin muhtemel bir referanduma gitmesi durumunda seçim, AK Parti ve diğerleri şeklinde geçmeyecek, değişimcilerle statükocular arasında geçecek. Hükümet, eğer iyi bir strateji belirlerse bu seçimin 'AK Parti ve karşıtları' şekline dönüşmemesini sağlayabilir. Mevcut yapının Türkiye'nin önünde büyük bir takoz

olduğunu, herkes için büyük bir tehdit unsuruna dönüştüğünü gösterebilirse referandumun değişimcilerle statükocular arasında geçmesinin de yolunu açabilir. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Statükocular, Saadet'ten size oy çıkmaz, başka kapıya

Mehmet Kamış 2010.03.27

Bugün yaşadığımız gerilimin arkasında statüko ile yenilikçiliğin olduğunu dilimiz döndüğünce söylemeye çalışıyoruz.

Deniz Baykal ile yüksek yargının söylemlerinin bu kadar benzerlik göstermesinin arkasında da bu gerçek yatıyor. Deniz Baykal ve yüksek yargının muhtemel bir anayasa değişikliğine cansiperane bir şekilde karşı çıkmalarının tek bir sebebi olabilir. O da statükonun bozulacak olmasından duydukları kaygıdan başka bir şey değil. Onlara göre bu değişiklik isteği bir tuzak ve gerçekte yargının 'ele geçirilmesi' çabası var. İşte bu anlayış aslında onların düşünce arka planlarını da ortaya koyuyor.

Yargı şu anda kimin elinde ki, birileri onu ele geçirmek istesin? Bu söz dünyanın en gerici ifadelerinden birisi aslında! Başkasını öteleyen, dışlayan, kendisinden olmayan herkesi devleti ele geçirmek isteyen düşmanın safında gören anlayıştan başka bir şey değil bu... Savundukları görüşten şunu anlamak mümkün: "Yargıyı bir vakitte bunlar ele geçirmiş, şimdi yapılmak istenen her değişiklik bu ele geçirmişliği tehlikeye sokacak bir gelişme!"

Her neyse; ideolojik yargı ve CHP, değişime karşı olanca kuvvetiyle karşı dururken anayasa teklifinin referanduma götürülmesinden de bir hayli rahatsız. CHP bir taraftan referandumu engellemeye çalışırken bir taraftan da karşı cepheyi bölme ve yanına yandaş bulma çabası içinde. Baykal'ın Saadet Partisi'ne zeytin dalı uzatmasının anlamı da bu.

Geçtiğimiz günlerde bir televizyon programında Saadet Partisi'yle seçimlerden sonra koalisyon kurabileceğini söyleyen CHP lideri Deniz Baykal, muhtemel bir referanduma karşı şimdiden hazırlık yapıyor. Saadet oylarının hayır olarak sandığa yansımasını sağlamaya çalışıyor. Referandumu bir statükoyu koruma çabasından çıkartıp AK Parti karşıtlığında bütün partileri birleştirmek istiyor.

Ancak herkes de biliyor ki, bu anayasa paketine taraf ya da karşı olmak, AK Parti yanlısı ya da karşıtı olmak anlamına gelmiyor. Bu ülkeyi Kapıkule ile Habur arasına sıkıştırıp kadük bırakmak isteyen statükocularla, Türkiye'nin zincirlerinden kurtulmasını sağlamak isteyenler arasındaki mücadelenin bir yansıması bu anayasa paketi...

Bu nedenle muhtemel bir referandumda Saadet Partisi'nin oynayacağı rol, gerçekten çok kritik ve anahtar hükmünde! Saadet Partisi'nin gerek yöneticileri gerekse de partiye gönül verenleri, mevcut yasaların devletle toplumun kucaklaşmasına nasıl engel olduğunun farkında. Refah Partisi'nin 28 Şubat sürecinde nasıl da gayri hukuki yollarla kapatıldığını hiç unutmuyorlar. HSYK'nın karanlık odakların üzerine giden hakim ve savcıların üstüne nasıl kılıç salladığını görüyorlar. Karanlık odakların, faili meçhul olayların üzerine gidemeyen bir ülkede darbe dönemlerinin asla kapanamayacağını çok iyi biliyorlar. Darbe dönemleri kapanmadığı müddetçe de, Türkiye'nin o derin çukurdan asla kurtulamayacağının farkındalar. Aksini düşünmek bugüne kadar yaşananları görmemek olur.

Bu nedenle CHP ve yüksek yargı gibi statükoculara Saadet Partisi'nden, Büyük Birlik Partisi'nden MHP tabanından oy yok. Hadi başka kapıya... m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ahsene zorlayıp, hasenden etmek...

Mehmet Kamış 2010.03.31

Anayasa değişikliği paketi Meclis Genel Kurulu'na geldi ve önemli bir reformun gerçekleşmesi için süreç başlatılmış oldu.

Bu değişikliği Meclis yapabilecek mi yoksa kararı referandumla halk mı verecek? Bu sorunun cevabını önümüzdeki günlerde öğrenmek mümkün olacak. Ancak yüksek yargı ile CHP'nin işbirliği, paketin referanduma gideceğini gösteriyor.

Bu konuda CHP'nin tavrı çok açık ve net! Böyle bir değişikliğin konuşulmasına bile tahammül edemeyen CHP, mevcut statükonun korunmasını, Türkiye'nin bir bürokratik oligarşi tarafından yönetilmeye devam etmesini istiyor. CHP, bu tutumunun siyasi faturasını ödemeye, belki ödülünü almaya razı.

Ancak bir de bu siyasi faturayı ödemek istemeyen, ama statükonun yanında yer alan parti ve aktörler var. Bunlar konuşurken 'paket neden en mükemmel değil' söylemiyle, mükemmelin peşinde koşuyor görünüp bütün değişimlerin önünde set olmayı tercih ediyor.

Terör örgütü elebaşısı Abdullah Öcalan'ın geçtiğimiz hafta sonu avukatları aracılığıyla yaptığı açıklamalar buna en güzel örneklerden birisi. Değişikliğe karşı çıkanlara destek veren Öcalan şunları söylüyor: "Anayasa değişikliği konusunda tutarlı tartışmalar yapılmıyor. Oldukça tutarsız tartışmalar yapılıyor. Benim bu anayasa konusundaki tespitim şudur; anayasa paketiyle amaçlanan hukuk komplosudur, anayasa komplosudur. Benim geliştirdiğim slogan 'Anayasa Komplosuna Hayır, Demokratik Anayasaya Evet' şeklindedir. BDP, anayasa paketi konusunda şartlarını ileri sürmüştür. Bunu olumlu karşılıyorum, bu şartları kabul edilirse anayasa paketini destekleyebilirler. Ancak ileri sürdüğü şartlar kabul edilmezse Türkiye'deki diğer sol ve demokrat çevrelerle birlikte güçlü bir Hayır Cephesi, ortak muhalefet bloku oluşturulmalıdır."

Abdullah Öcalan'ın diğer sol ve demokrat çevrelerle kuracağı güçlü 'hayır cephesi'nin en önemli üyesi CHP. Hani şu Kürtlerin de büyük oranda faydalanacağı demokratik açılıma en çok karşı çıkan CHP! Hani ülkedeki her türlü demokratik girişimin önünde duvar gibi duran, seçim dönemlerinde Kayseri'den daha doğuda miting yapma gereği bile duymayan CHP... Bu parti şimdi, Abdullah Öcalan ile anayasa paketine 'hayır cephesi'ni oluşturuyor.

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin dün Meclis grubunda yaptığı konuşma, partisini bu büyük hayır cephesine dahil eder mi bilemiyorum. Devlet Bahçeli de söylemlerinde 'niye en mükemmel değil' demeye getiriyor ve 'en mükemmel değilse eskisi devam etsin' anlayışını savunuyor. Görüşleri şöyle: "Meselenin yalnızca, yargı organlarına seçilecek kişilerin sayısı ile basite indirgenmesi, bu alanda yapılması gereken devasa düzenlemelerin daha işin başında sakat ve ahlaken sorunlu olmasına neden olmuştur. AK Parti iktidarının beğenmediği, onaylamadığı ve engel gördüğü ne varsa yalnızca o alanda hukuki düzenleme telaşı toplumda kendisine yönelik kuşkuları da haklı olarak çoğaltmaktadır.''

Devlet Bahçeli'nin söylediklerini aslında 'eski düzen devam etsin' şeklinde anlamak mümkün. Yani, "HSYK, darbe girişimlerini soruşturan, faili meçhullerin üzerine giden her hâkim ve savcıya operasyon yapmaya devam

etsin. Bütün toplumun tercihi, yüksek yargıdaki birkaç kişinin ideolojik saplantılarının önüne geçemesin. Madem en mükemmel değil, o halde eski düzen devam edip gitsin".

Bu nedenle, en mükemmeli gerekçe göstererek yapılacak değişikliklere karşı çıkışı, toplumun anlamadığını zannetmek büyük bir gafletten başka bir şey değildir. Halk, Cumhurbaşkanlığı seçim sürecinde bazı çok mükemmel (!) gerekçeler öne sürerek oylamaya katılmayan ve 367'ye çanak tutan Erkan Mumcu'yu ve Mehmet Ağar'ı nasıl unutmadıysa bu süreçte de çeşitli bahaneler uydurarak Abdullah Öcalan ve CHP'nin devamını istediği statükonun yanında yer alanları da asla unutmaz.

Eskilerin bir sözü vardır: 'Hasenin en büyük düşmanı ahsendir.' m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Son Sovyet sistemi biterken

Mehmet Kamış 2010.04.07

Dünyanın, Sovyet anlayışına sahip neredeyse son ülkesinde statükoyu değiştirmek bir hayli sıkıntılı olsa da Türkiye büyük bir değişimi yaşıyor. Eski geleneklerden, yapılardan kurtulmak hakikaten çok sancılı oluyor. Belki siyasal ve ekonomik olarak bire bir aynısı gerçekleşmese de, Rusya'nın 20 yıl önce yaşadığı Glasnost ve Perestroyka sürecini Türkiye'nin bugünlerde yaşadığını söyleyebiliriz. Türkiye köhneleşmiş bir sistemden kurtulmaya çalışıyor. Ancak ayağındaki en büyük pranga, yüksek yargı, bunu engellemek için var gücüyle uğraşıyor.

90'lı yılların ters rüzgârı esmeseydi biz de askerî ve bürokratik Sovyet tarzı devlet anlayışından 20 yıl önce kurtulacaktık. Turgut Özal'la başlayan çağdaşlaşma harekâtı, onun ölümüyle ters yönde ilerlemeye başladı. Yüksek bürokrasi; faili meçhul cinayetler ve provokatif eylemlerle devlet yönetimini yeniden ele geçirmişti.

Bilindiği gibi 90'lı yıllarda başlayan faili meçhul cinayetlerin ve Madımak, Başbağlar, Gazi olayları gibi provokatif eylemlerin neredeyse hiçbiri aydınlanmadı. 90'lı yılların Türkiye'si bu eylemlerle yeniden dizayn edildi. O yıllarda karanlık hadiselerin neden aydınlatılamadığını, bu ülkenin neden sürekli eylem ve olaylardan başını kaldıramadığını, kendi kendimize hep sorardık. Bugünkü bilgilerle baktığımızda, düzenin buna göre kurgulandığını, bazı savcı ve hâkimlerin bu tür kritik eylemler için görevlendirildiğini ve olayları aydınlatmamak için hareket ettiğini görmek mümkün.

Bugün karanlık dehlizlere el atan hâkim ve savcıların başlarına gelenleri gördükçe bundan başka bir şey düşünmek mümkün olmuyor. Her kritik dönemde savcıların bazı gerçekleri ortaya çıkarmak için gösterdikleri gayretlerin, HSYK tarafından nasıl bir operasyona maruz bırakıldığını yaşayarak anlıyoruz. HSYK'dan kurtulanlar da başsavcının darbesiyle kendini yerde buluyor. Bu kadar göstere göstere müdahaleler, olayların tam olarak aydınlanmasını engelliyor ve yürümekte olan soruşturmaları sekteye uğratıyor. Ancak yapılanlar, kamu vicdanında yüksek yargının Türkiye'de ne işe yaradığını da çok iyi gözler önüne seriyor. Bütün vicdanlar Türkiye'nin yakın tarihini yeniden okumaya ve yeniden yorumlamaya başlıyor. Gerçekten yaşanan süreç, üzerine gidilmeyen sol terör örgütlerini, sağcı ya da Kürt terör örgütlerini çok daha yakından tanımamıza neden oluyor.

Yürütülmekte olan bir soruşturmaya, kamu vicdanını yaralamasına bakılmaksızın başsavcı tarafından müdahale edilmesi de gösteriyor ki, Türkiye'nin en temel meselelerinden birisi yargı reformudur. Bu yargı yapısı değiştirilmediği müddetçe, Türkiye'de darbeleri önlemek mümkün olmayacak. Zamana, şartlara ve konjonktüre göre darbe gerekçeleri üretenlerin üzerine gitmek savcılara pahalıya mal oluyor. Karanlığa el atan her yargı

mensubunun başına olmadık işler geliyor. Maalesef bugünkü hukuksuz yapının en büyük muhafızı yüksek yargı mensuplarıdır.

Bu nedenle; yeniden yirmi yıl kaybetmemek için bu anayasa taslağının yasalaşması ve Türkiye'nin bugünkü yargı yapısından mutlaka kurtulması lazım. Başsavcının son harekâtına, HSYK'nın özellikle son dönemde yaptıklarına bakılırsa yargı reformu Türkiye'nin birinci gündem maddesidir. Yoksa, Allah muhafaza çocuklarımız da Sovyet sisteminde yaşamak zorunda kalacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hani bu mayınları teröristler döşemişti?

Mehmet Kamış 2010.04.10

Hani bu mayınları PKK döşemişti? Hani teröristler Kuzey Irak'tan sızmış ve zamana ve konjonktüre pek de uygun bir şekilde mayınları döşeyip çocuklarımızın canını yakmıştı?

Anaların yüreklerine kezzap döken o kahrolası mayınları, o alçak silahı teröristler döşemişti hani? Ne kadar da kendinden eminlerdi söylerken... Sanki teröristleri kamerayla adım adım takip etmişler, nasıl döşediklerini bile gözlemlemişlerdi. O anda bir yürekli çıkıp da; 'bu kadar emin bilgilerle konuşuyorsunuz, niye çocukların o mayınlara basmasına engel olmadınız?' demiyordu.

Başkasının acısına ne kadar da kolay katlanıyor insan. Aslında buna acı denir mi bilemiyorum. Neticede bir Power Game! Ölenler de bir bilgisayar figüründen başka bir şey değil, öldürenler için... Bilgisayar belleğinde sadece yedi personel kaybı olarak yer alacaklar. Sadece yedi personel kaybı... Power Game'de, oyunu oynayanlar verdikleri ile aldıklarının hesabını yaparlar ve aldıkları çoksa ve verdikleri kendi canları değilse kolayca ondan vazgeçerler.

Onlar en çok cenazelerin ne işe yarayacağıyla ilgilenirler. En çok 'Şehitler ölmez, vatan bölünmez' sloganı atılmasından hoşlanırlar. Ne kadar şiddetli ve ateşli olursa o kadar işlerine gelir. Tansiyon ne kadar yükselirse herkesi o kadar yola getirmek mümkün olur. Hayatını kaybedenlerin, soru sormayacak, derdini içinde ve sessizce yaşayacak, mütevekkil ailelerin çocukları olmasında büyük fayda vardır. "Vatan sağ olsun" diyecektir. Başka bir söz söyleme tercihleri yoktur zaten bunların... Öyle Nişantaşı, Alsancak, Çankaya'da oturanlar kolayca boyun eğmez olanlara... Üstelik oralardan çıkarsa kendi çocuklarına da denk gelebilir; ne olur ne olmaz...

Yedi canın üzerine bir bardak su içirecekler önce... Sonra anaların-babaların yürekleri kavuran acılarına çok da aldırmadan ağızlarından 'vatan sağ olsun' diye bir cümle alacaklar. Bak ne kadar da kolay bir şey başkasının acısına katlanmak... Savaş ağalarının bir günlük uykularını kaçırmaya bile değmeyecek kadar kolay bir şey bu. Onların olaya bakışı belli: "Ne diyorduk; şehitler ölmez vatan bölünmez. Geçin bakayım hizaya. Ne diyorduk; şehitler ölmez vatan bölünmez. Siz hâlâ mı hizaya geçmediniz? Sayın Cumhurbaşkanı, ne demek bu meseleyi çözmek istemek? Ya sen Başbakan; hâlâ o Kürtlerle irtibat mı kurmaya çalışıyorsun? Haddinizi aştığınızın farkında mısınız? Ne yani bu meseleyi çözeceksin ve bize ekmek kalmayacak. Türkiye yeniden dizayn edilecek öyle mi? Yok öyle yağma. Ne diyorduk; şehitler ölmez vatan bölünmez..."

Çünkü onların yüreklerine acı düşmez, onların çocukları emin ellerde, emin yerlerde durur. Onların çocukları da kendileri gibi ölüm kaygısı, pusu endişesi, gece nöbeti hiç bilmezler. Vazgeçtikleri canlar da zaten karşı tarafın çocuklarıdır çoğunlukla...

7 erin şehit edilmesi olayı da; tıpkı 33 erin şehit edilmesi gibi, tıpkı Reşadiye katliamı, tıpkı Aktütün, Dağlıca katliamları gibi... Kimse hesap vermeyecek. Kimse '25 senedir ne oluyor o Güneydoğu'da?' diye sormayacak. Anneler, evlatlarının üzerine bardak bardak kezzap içmekten başka bir şey yapamayacak.

Belki bir gün bir ana da çıkıp o türküyü söyler: "Beni yardan ayıranın evine şivan düşe"

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

BDP ile statüko doldur boşalt oynuyor

Mehmet Kamış 2010.04.16

Anayasa'daki değişiklikler gerçekten de Türkiye için çok tarihî kararlar olacak. Ülkenin oligarşik bürokrasiden demokratik bir rejime dönüşmesi bakımından düzenlemeler bir milat bile sayılabilir.

Ancak Türkiye'nin; parti kapatma ile HSYK'nın ve Anayasa Mahkemesi'nin yapısıyla ilgili değişiklikleri konuştuğu bugünleri sakin atlatması beklenmiyordu zaten. Ortalığın toz duman olması, herkesin maskelerini takınması için zemin hazırlanması gerekiyordu!

Evet tam zamanında gelen bir yumruk!.. Böyle bir 'tertip' bekleniyordu. Aslında art arda mayın patlamaları da olabilirdi belki ama o şekilde yapılacak provokatif eylemler deşifre edildiği için böyle bir saldırı da faydalı olabilirdi! Hatırlayacaksınız, cumhurbaşkanlığı seçim sürecinde ardı arkası kesilmez mayın saldırıları yaşanmıştı. Yurdun muhtelif bölgelerine her gün beş on şehit cenazesi gidiyor, kin ve nefretin üzerine kin ve nefret ekiliyordu. Yani akılları sıra seve seve bu ülkeyi böldüreceklerdi. Ama bu tarz eylemler çok açık bir şekilde deşifre oldu. Ancak statükonun her zaman bir 'B planı' vardır.

Bunun bir provokasyon olduğunu, Yılmaz Özdil'in yazısından bile anlamak mümkün. Özdil, 'yumruk atanın ellerine sağlık' demeye getiriyor. Özetle şunları yazıyor: "Yumruğunu "adaletin tokmağı" yerine koyup, Ahmet Türk'ün burnuna inen kişi, bu ülkede pek çok kişinin duygularına tercüman oldu... Çünkü, teröristi meşru hale getiren "açılım" saçmalığı, sadece bir tarafta değil, öbür tarafta da "eşkıyayı kahraman" yapmaya başladı.'' Yılmaz Özdil'in son aylarda durduğu yere bakınca 'evet' diyor insan; "Bu yumruk hakikaten provokasyon olsun diye atılmış."

Anayasa tartışmalarında en çok dikkat kesilmemiz gereken yer de burası... Statükoya karşıymış gibi durup da, onun değişmesine şiddetle itiraz edenlerin nasıl bir tavır alacağına bakılmalı. Mesela MHP'nin karşı çıkarken göstereceği gerekçe ile BDP'nin göstereceği gerekçenin ne olacağı bir hayli merak konusu... İşte tam bu aşamada yumruk imdada yetişti...

Cihan Veri Toplama ve Araştırma Servisi'nin Zaman Gazetesi için yaptığı ankette de görüldüğü gibi aslında toplumun yüzde 67'si yani üçte ikisi bu değişime olumlu bakıyor. Bu şu demek: MHP tabanının önemli bir kısmı ile BDP tabanının önemli bir kısmı bu değişiklikten yana tavır alıyor. Dolayısıyla, Samsun'da atılan yumruk iki parti yöneticilerini bir hayli rahatlattı. Özellikle BDP'yi yönetenler için arayıp da bulamayacakları kadar güzel bir fırsat sundu.

Bazı mihraklar, bir yumrukla kuş katliamı yapmaya kalkışıyor. Öyle ki bu saldırıya ilk tepki verenlerin, Aydın, Didim, İzmir gibi yerlerde yaşayan BDP sempatizanları olması bir hayli ilginç. Toplumsal arbedenin yaşanmasından en çok korkulan yerler en çok tepkiyi veren yerlerdi. BDP'nin bu yerlerde sempatizanlarını sokağa dökmesinin izah edilir bir yanı var mıdır sizce?

Şimdi BDP, bazı mihraklar tarafından kendisine sunulan bu malzemeyi olabildiğince sündürmeye uğraşıyor. Anayasa tartışmalarında mızıkçılığı oynaması için çok iyi bir gerekçe buldu. Bütün tabanını yumruk üzerinden yeniden kızıştırmaya, gergin tutmaya çalışıyor. Her ne kadar Ahmet Türk son derece makul ve dengeli ifadeler kullanmış, itidale ve barışa çağırmış olsa da öyle makul insanların siyaset yapmasını devletin bizzat kendisi istemiyor. Böyle olunca, BDP'nin kendi tabanına karşı sündüre sündüre kullanacağı bir malzeme altın tepside sunulmuş oluyor. Yani anlayacağınız statüko ile BDP yine doldur boşalt oynuyor.

Ama artık toplum eski düzen oyunları ve oyuncularının bir hayli farkında...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Keşke biri izah edebilse...

Mehmet Kamış 2010.04.22

Hakikaten Türkiye'de neler oluyor? Bu ülke nasıl bir ülke? İnsan bazen öğrendiklerini taşımada, buna tahammül etmede çok zorlanıyor. 7 eri şehit eden mayınların TSK'nın malı çıkmasının şokunu hâlâ atlatabilmiş değilken öğrendiğimiz başka bir gerçekle yerle bir oluyoruz.

Evet; TÜBİTAK'ın, Danıştay saldırısı esnasında kameraların bozuk olmadığı, kayıtların ortadan kaldırıldığını tespit ettiğini açıklaması kamuoyunu tam anlamıyla şoke etti.

Yüksek yargıda cinayetin işlendiği gün kamera kayıtlarının silinmesi ne demektir? Nasıl izah edilir? Daha doğru olan soru ise bunu kim izah edebilir? Hani Danıştay saldırısı Türkiye'nin 11 Eylül'ü idi. Yıllardır meğer nasıl bir ülkede ve nasıl bir simülasyon içinde yaşıyormuşuz. Dünyanın hangi ülkesinde gerçekler böylesine sündüre sündüre değiştirilebilir? Kim böylesine bir yalancılığa cesaret edebilir?

Keşke bütün bu yaşadıklarımızı bir aklı başında insan bize izah etse, edebilse! Kemah'ta şehit düşen dokuz askeri, 7 erin şehit olduğu mayının TSK'nın çıkmış olmasını, Reşadiye katliamını... Yok, bütün bu şaibeli olayları burada tekrar yazmaya niyetim yok. Bunu yazmaya kalksam bu satırlar, bu sayfalar yetmez tabii ki. Onları bir tarafa bırakmadan, zihnimizin bir köşesinde sürekli tutarak; en azından bu son kayıt silme olayının bir izahının yapılması gerekir.

TÜBİTAK, güvenlik şirketinin kamera kayıtları üzerinde işlem yaptığını tespit etti. OYAK'a bağlı olan bu güvenlik şirketi kamuoyuna 3-17 Mayıs arasındaki kayıtların olmadığını açıklamıştı. Ancak TÜBİTAK'ın yapığı çalışmalar sonucunda Alparslan Arslan'ın saldırıdan bir gün önceki keşif görüntülerinin silindiği anlaşıldı. Bilirkişi mahkeme için yazdığı raporda, 16 Mayıs'ta silinen dosyaların bir kısmının isimlerinin değiştirildikten sonra, bilinçli olarak yok edildiğini söylüyor. Baskının yapıldığı güne ait görüntüler ise şimdilik ortada yok.

Yani tam taammüden bir eylem! Olayları başka bir yöne çekebilmek için delilleri yok etme, ortadan kaldırma, gerçekleri taammüden katletme eylemi... Danıştay'ın karşısındaki orduevinin kameralarının da arızalı olduğunu söylemişlerdi. O zaman söylenen bu sözün doğruluğunun da acilen araştırılması, bu kamera bozukluğunun gerçek olup olmadığının açığa çıkartılması lazım.

Danıştay cinayetini ezberden dindarların üzerine yıkanların, daha neyin ne olduğu belli olmadan, ağız dolusu laf eden devlet yetkililerinin, medya yöneticilerinin ve köşe yazarlarının ortaya çıkan gerçekler karşısında, normalde sokağa çıkamaması gerekmez mi?

Dört yıl önce meydana gelen olay bütün çıplaklığıyla ortaya çıkarken, Türkiye'de karanlık eylemler varlığını hâlâ sürdürüyor.

Önceki gün Jandarma, bazı terör örgütü mensuplarının Samsun Ladik civarlarında dolaştıklarını 12 gün önceden haber aldığını, bunu da Emniyet'e bildirdiğini açıkladı. Ahmet Türk pazartesi günü yani 12 Nisan'da Samsun'da yumruklandı. Bunu gerekçe gösteren PKK, 17 Nisan'da Ladik'te iki polis memurunun şehit olduğu eylemi gerçekleştirdi.

Yani PKK Samsun'da bir yumruklama olayının olacağını biliyormuş sanki. 12 gün önce oraya konuşlanmış, yumruklama olayı olur olmaz da misilleme yapmış. Bu kendine PKK diyen örgüt nereden biliyordu Samsun'daki yumruklama olayını... Yoksa yumruklatanlarla aynı şirketten mi?

Şırnak'ta şehit edilen yüzbaşıyla ilgili Zaman'ın dün sorduğu sorunun da cevabı hâlâ verilmiş değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bedelli askerlik

Mehmet Kamış 2010.04.24

Bu yazının yazıldığı saatlerde Başbakan Tayyip Erdoğan ile Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un görüşmesi henüz bitmemişti.

Bu nedenle bedelli askerliğin çıkıp çıkmayacağı henüz belli değildi. Ancak bedelli askerlik meselesini ve aslında bütün askere alma sürecini bu görüşmeye bağlı kalmadan ele almakta yarar var.

Dedik ya; Türkiye sadece bedelli askerliği değil askere almayı da yeniden ele alıp tartışmak zorunda. Bir milyona yaklaşan nüfusuyla sayısal açıdan dünyanın en büyük ordularından birisi olan TSK'nın, çağın ve zamanın ihtiyaçlarına göre yeniden dizayn edilmesinin zamanı gelmedi mi?

Genelkurmay Başkanı, her gün şehit haberlerinin geldiği bir ülkede bedelli askerliğin uygun olmadığını söylüyor. Evet, sadece bedelli askerlik değil, şehit haberleri geldiği müddetçe bu ülkede hiçbir değişikliğin yapılması mümkün değil. Neredeyse her gün gelen bu haberlerden kurtulmadıkça Türkiye'nin sağlıklı yönetilen bir ülke haline gelmesi çok zor! Ancak kamuoyu her geçen gün artan bir oranda ve yüksek bir sesle Güneydoğu'daki şehitleri tartışmaya devam ediyor.

Genelkurmay Başkanı'nın, askeriyenin en tepesinde duran birisi olarak önce bu askerlerin nasıl şehit olduğunu kamuoyuna anlatabilmesi gerekmez mi? 25 yıldır hiç değişmeyen bir şekilde Güneydoğu'dan sürekli acı haberlerin gelmesini bir tarafa bırakıyorum. Şu son günlerde tartıştığımız 7 erin şehit olduğu mayın patlaması konusunda bile Başbuğ'un kamuoyunu tatmin eden bir açıklaması hâlâ yok. Aynı kamu vicdanı Dağlıca ve Aktütün baskınlarında şehit olan askerler konusunda da rahatlamış değil. Kemah'ta dokuz erin şehit edilmesi, pimi çekilmiş el bombasıyla şehit olan dört erin durumu ve daha niceleri açıklanmaya muhtaç. Reşadiye'de yedi tane taptaze delikanlımızın şehit edilmesi, koca bir soru işareti olarak vicdanlarımızdaki yaralı yerinde öylesine duruyor.

İlker Paşa'nın söylediğinin tam tersine, şehit haberleri geldiği için bedelli askerliğin mutlaka çıkartılması gerekir. Eminim ki, orta direk insanlar da çocuklarımız ölmesin diye bedelli askerliğe koşacak. Üstelik zaten zenginlerin ve güçlü adamların çocukları ölmüyor. Tabii ki Allah hiç kimseye evlat acısı yaşatmasın ama Nişantaşı'ndan, Alsancak'tan, Çankaya'dan şehit yakını çıkmıyor. Şehit olanlar gariban ve arkası olmayanların çocukları... Şehit

yakınlarının görüntülerine baktığınızda hep aynı tip insanlar. Muhtemelen başörtülü, küçücük çocuklarına sarılıp ağlayan ancak orduya asla ters laflar etmeyecek mütevekkil insanlar.

Bu şehit haberleri, güne ve konjonktüre göre artıp azaldığı müddetçe, en kritik zamanda en acı şekilde canımızı yakmaya devam ettiği müddetçe kamu vicdanında şaibeli olarak kalmaya devam edecek.

Şu bir gerçek ki, Türk ordusu, gereğinden çok daha büyük, büyük olduğu kadar hantal, hantal olduğu ölçüde de yönetilmesi zor bir ordu. Türkiye'nin gerçekten bir milyon askere ihtiyacı var mı? Ya da bu ülkenin her erkek evladı, kişiliğinin ve kimliğinin şekillendiği 20 yaşında askere alınıp bir tornadan geçirilmek zorunda mı? 60 bin delikanlının orduevlerinde milyonlarca saat mesaisini heba edecek kadar zengin bir ülke miyiz?

Peki polisler neden askere alınır? Kamu güvenliği için büyük çaba gösteren polislerin askere alınmasını açıklamak da mümkün değil. En son Samsun'da ve Hakkari'de olduğu gibi polisler de bu ülkenin güvenliği için canlarını veriyor. O halde polislerin ısrarla askere alınmasının anlamı ne? m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ermeni aydınlar nerede?

Mehmet Kamış 2010.04.28

Ermeni meselesi, daha doğrusu 1900'lü yılların başında meydana gelen olayların iki tarafı var. Bu kavganın bir tarafında Türkler olduğu gibi diğer tarafında da Ermeniler duruyor.

Son yıllarda Türk tarafında yükselen özeleştiri seslerini duymak mümkün. 1915'te yaşanan olaylardan büyük üzüntü duyduğunu dillendiren, söz ve eylemleriyle bunu beyan eden bir hayli aydın görebilirsiniz.

Hrant Dink'in katledilmesinden sonra on binlerce kişi sokaklara döküldü ve "Hepimiz Hrant'ız" diye pankartlar açıldı. Önceki gün Taksim Meydanı'nda toplanan bir grup aydın adına konuşan Zeynep Tanbay, "Ermeni vatandaşlar, mahalle bakkalımız, terzimiz, kuyumcumuz, marangozumuz, kunduracımız, sınıf arkadaşımız, öğretmenimiz, milletvekilimiz, subayımız, arkadaşımızdı. Ermeni vatandaşlar, kapı komşularımız, dert ortaklarımızdı. 24 Nisan 1915'te gönderilmeye başlandılar. Onları kaybettik. Artık yoklar. Büyük çoğunluğu aramızda yok. Büyük felaketin vicdanlarımıza yüklediği büyük acı ise olanca ağırlığıyla var. 95 yıldır büyüyor." demişti.

Bu sözlere katılırsınız veya katılmazsınız. Ancak bu sözler Türkiye'de söylenebiliyor. Bazı aydınlar bu konuyla ilgili özeleştiri yapabilme cesaretini gösteriyor.

Ancak unutmamak gerekir ki 1915 olaylarının iki tarafı var. Bu meseleyi Türklerin tartıştığı kadar Ermenilerin de tartışması gerekmez mi? Maalesef Ermeni meselesini sürekli olarak Türkiye açısından tartışıyoruz. Ermeni tarafına hiç bakmıyoruz. Türk aydınlarının gösterdiği cesareti Ermeni aydınların gösterdiğini söylemek mümkün değil.

Türklerin hatalarını konuştuğumuz kadar Ermenilerin hatalarını da konuşmamız, daha doğrusu Ermeni aydınların kendi hatalarını konuşma cesaretini göstermeleri gerekmez mi? İş öyle bir hal aldı ki, "1900'lü yılların başında kendi halinde yaşayan bir halk durup dururken, hiçbir problem yokken tehcir edildi, tehcirde ölüme terk edildi" deniyor. Başka bir şey tartışmıyoruz. Tehcire gelinceye kadar nelerin yaşandığı hiç konuşulmuyor.

Bu krizin yaşanmasında o tarihlerdeki Ermeni siyasi partilerin ve Ermeni patriklerin hiç mi suçu ve sorumluluğu yok? Misyoner okullarının Ermenileri nasıl tahrik ettiğini, bağımsızlık hayalleri pompaladığını neden kimse

konuşmuyor? Ermeni komitacıların yaptıklarını, İttihat Terakkicilere haklı gerekçeler ürettiğini de birilerinin dillendirmesi gerekmiyor mu?

Ermeni aydınların; kendi halkının Fransa'nın ve İngilizlerin oyununa geldiğini, Ruslarla bir olup Türkleri arkadan vurduklarını, bunun da büyük bir hata olduğunu konuşmaları lazım. Bütün problemi Osmanlı'nın üzerine yıkmak ve kendilerini asla tartışmamak kolaylarına geliyor. Ancak kendi hatalarıyla yüzleşmedikçe bu konunun çözülebilmesi mümkün değil.

Rusların, Fransızların ve diğer büyük devletlerin bu tehcire niye seyirci kaldıklarını tartışmakta yarar var. Aynı büyük devletler, Türkiye'den istediklerini almak için, bu meseleyi bugün de ellerinde bir koz olarak tutuyor. Ermeniler, bundan bir şey kazanma ihtimallerinin hiç olmadığını bugün oturup tartışmalı.

Karabağ'da daha birkaç yıl önce yaşanan ve bir buçuk milyon Azeri Türkü'nün tehcir edilmesi olayları konusunda, bir tane yürekli Ermeni aydından eleştiri duymak istiyor insan.

Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi görüşlerine göre konuşmuyorum. Ancak insaf sahibi Ermeni aydınların da kendilerini ilgilendiren tarafa bir özeleştiri yapmaları gerekmez mi? m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

BDP'nin maskesi nasıl düştü?

Mehmet Kamış 2010.05.05

Türkiye, 1960 ihtilalinden sonra kendisine giydirilmiş deli gömleğinden Turgut Özal ile kurtulmak üzereyken karşı bir hareketle gerisin geriye dönmüştü. Derin statükoya karşı Turgut Özal büyük bir mücadele vermiş, Türkiye demokratikleşme konusunda bir hayli mesafe kat etmişti.

Ancak statüko 1993 yılında onun Türkiye'ye kazandırdıklarıyla ilgili büyük bir karşı atak başlattı. Uğur Mumcu, Eşref Bitlis gibi isimlerin yanında kendisinin de hayatını kaybettiği bu karşı atak bu ülkeye tam 20 yıl kaybettirecekti.

Eşref Bitlis ve Turgut Özal öncülüğünde yürütülen çalışmalar sonucunda Kürt meselesi tam çözülmek üzereydi ki bugün bile hâlâ aydınlanmayan bir şekilde 33 er şehit edildi. Bir anda işler tam tersine dönmüştü. Bırakınız çözümü, Güneydoğu, tarihinde görmediği bir kan revan ortamına sürüklendi.

Karşı atağın en önemli figürü PKK'ydı ve her şeyin ters yüz edildiği olay da bir PKK provokasyonuydu. Derin statüko tam hayatını kaybedecekken PKK yardıma koşmuş, ona hayat öpücüğü vermişti. Daha sonraları da statüko ne zaman sıkıntıya düşse PKK, can acıtan provokatif eylemlerle en büyük düşmanın(!) yardımına koşacaktı.

Anayasa değişiklik paketinde partilerin kapatılmasını zorlaştıran 8. maddeyle ilgili oylamada, karşı cepheyi bir kere daha hatırlamakta yarar var. CHP, MHP ve BDP... Biz bunların üçünü de birbirleriyle didişen, normal şartlarda asla bir araya gelmeyecek düşüncede partiler olarak biliyoruz, öyle değil mi? Ancak statükonun değişmesine engel olmak gerektiğinde MHP ve BDP'nin CHP ile çok rahat bir olabildiğini herkes gördü.

Bu saatten sonra hiçbir kimse BDP'nin statükonun partisi olmadığını iddia edemez. BDP'lilerin AK Parti'ye yüklenerek "siz kendi partinize sahip çıkamıyorsunuz, sonra da günahı bizim boynumuza atıyorsunuz" gibi bir

mazeretin arkasına sığınmasını hiç kimse inandırıcı bulmuyor. Bu partinin, MHP ve CHP ile el ele verip statükonun değişmemesi için birlikte hareket etmesini tarih de, seçim sandığı da asla unutmayacak.

Her kritik eşikte PKK'nın devreye girmesi gibi BDP de Türkiye'deki derin statükonun yaşaması için devreye girmiştir. BDP, Kürtleri kandıran bir rejim partisinden başka bir şey olmadığını bütün dünyaya göstermiştir.

Türkiye, çirkin bir oyunun pençesinde ve maalesef bunu bir türlü kıramıyor. Her kritik eşikte şehit haberleri geliyor. 25 yılda asker hiçbir strateji değişikliği, hiçbir savunma ve hücum değişikliği yapmadan karakol baskınları yiyor, mayın saldırısına maruz kalıyor ve sürekli şehit veriyor. Kimse askere 'bunu bir açıkla' demiyor. Şehit verdikçe MHP oylarını artırıyor, şehit verilen yerlere devlet baskıyı artırdıkça da BDP oylarını artırıyor. PKK ne uzuyor ne kısalıyor. Ne zaman derin statükonun ihtiyacı olsa ortaya çıkıyor ve eylemlerini yoğunlaştırıyor. 22 Temmuz 2007 seçimlerinden önce de eylemlerini sürekli artırmıştı. Şimdi darbe anayasasının değiştirilmesi gündeme geldi. Reformlar Meclis'te görüşülürken, bu süreçte yine PKK eylemlerinin ardı arkası kesilmiyor.

Bugün her şey ayan beyan ortaya çıkmıştır ki, PKK ve BDP 'Kürtlere devlet baskısı olabilsin' diye derin statüko tarafından kurulmuş organizasyonlardan başka bir şey değildir. Anayasa oylaması da BDP'nin bu maskesini düşürmüş ve gerçek kimliğini göstermiştir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Uzun referandum süreci ve Öcalan'ın açıklamaları

Mehmet Kamış 2010.05.15

Bilindiği gibi Yüksek Seçim Kurulu, CHP'nin dediğini yapıp referandum süresini 120 gün olarak belirledi. Anayasa değişikliği için referandum temmuz ayında değil, eylül ayında olacak.

Böylece hem türbülansa girmiş olan CHP'ye tekrar toparlanması için zaman kazandırılmış oldu hem de Anayasa Mahkemesi'nin olaya müdahale etmesi için zaman tanındı.

Ancak öyle bir tarihe denk geldi ki hem MHP'yi hem de BDP'yi çok zor duruma düşürdü. 12 Eylül darbesinden çok büyük zararlar görmüş olan MHP tabanı da BDP tabanı da şimdi bu darbeyle hesaplaşma fırsatını kaçırmak istemeyecektir.

Durum böyle olunca önümüzdeki yaz boyunca bu iki tabanı ikna edecek eylemler göreceğimizi tahmin etmek hiç de zor değil.

Türkiye'yi daha demokratik bir ülke haline getirecek olan anayasa değişikliği sürecini baltalamak için derin güçler düğmeye bastılar. Önceki gün Eskişehir'de BDP il başkanının provokasyonların başını çekmesine bir mim koymakta yarar var.

Dün Diyarbakır temsilcimiz Aziz İstegün'ün gönderdiği haberi okuyunca da fotoğraf tamamlandı. Bu kritik süreçte Abdullah Öcalan'ın avukatları aracılığıyla yaptığı açıklamalar hakikaten süreci bitirmek isteyenlerin son hamle için harekete geçtiğini gösterir gibiydi. Öcalan, 31 Mayıs'a kadar bekleyeceğini, bu tarihe kadar olumlu bir gelişme olmadığı takdirde olacaklardan kendisinin sorumlu olmayacağını söylüyor. Tam zamanı öyle değil mi? 31 Mayıs artık referandum sürecinin başlayacağı, herkesin eteklerindekini dökeceği bir tarih olması bakımından da bir hayli dikkat çekici.

Öcalan ayrıca, "PKK içinde bazı gruplar devletin bazı unsurlarıyla ortak hareket ediyor, örgüt içinde bir çete anlayışı gelişti." diyor. Her ne kadar PKK içinde bir gruptan bahsetse de Öcalan'ın bu tehdit kokan açıklamaları, derin statükonun bir hayli hoşuna gidecek cinsten...

Evet; ne zaman çözüme doğru yol alınsa PKK ortaya çıkıyor ve işi içinden çıkılmaz bir hale getiriyor. Derin güçlerin ortadan kalkmasının önüne geçiyor ve böylece statüko yaşamaya devam ediyor. Bu anayasa sürecinde de işleri ters yüz edecek en önemli hareket PKK terörünün zıvanadan çıkmasından başka bir şey değil. Bunu bilen derin statüko ile PKK işbirliği derin devletin tartışılmasına engel olacak.

PKK terörü yok olursa MHP, tabanına 12 Eylül darbesinin değiştirilmesine neden hayır oyu verilmesi gerektiğini anlatamayacak. Parti tabanı 12 Eylül döneminde ülkücülerin işkencelerden geçtiğini, yüzlerce ülkücü gencin idam sehpalarında, hapishane köşelerinde can verdiğini hatırlayacak. 12 Eylül darbesinin ve anayasasının bütün ülkücülerin üzerinden buldozer gibi nasıl geçtiği ve onları paramparça ettiği hafızalarda tazelenince parti yönetiminin buna dayanabilmesi mümkün olmayacak. Bu nedenle en iyisi PKK terörünün artması!

Ya BDP tabanına ne demeli! Darbe ve onu takip eden yıllar boyunca 12 Eylül yönetiminin ve anayasasının en büyük acısını yaşayanlardan biri olan bu kitlenin hayırcılar safında yer almasını kim açıklayabilir? Provokatif eylemlerin derin statükodan başka kimsenin işine yaramadığını bile bile yangına benzin dökmesini BDP nasıl açıklayacak? Üstelik tabanından hangi yüzle anayasa değişikliğine hayır demesini isteyecek. Sadece terör artarsa bunu açıklayabilir.

Dolayısıyla terörün artması gizli statükocuların hepsinin işine yarayacak. Tabanlarına hayırcı cephede niçin yer aldıklarını bu yolla daha kolay açıklayabilecekler.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ertuğrul hoca

Mehmet Kamış 2010.05.18

Futbolun sosyolojik temelleri olduğuna inancım yıkılmak üzereydi. Dün eğer Bursaspor şampiyon olmasaydı, futbolun artık ekonomik bir meta olduğu, her şeyin masa başında belirlendiği kanaatim kesinleşecekti.

Doğrusunu söylemek gerekirse son yıllarda 'futbol, sahalarda değil de masa başlarında oynanıyor' diye düşünüyordum. 'Kritik süreçlerde bir gizli el devreye girer ve bazen çaktırmadan, bazen de göstere göstere sistemin değişmesine müsaade edilmez' diyordum. Son yıllarda Gaziantep'in, Sivas'ın kaçırdığı şampiyonluklara baktığımda bu düşüncem iyice pekişiyordu. Son maçın son dakikasına kadar Bursa'yı da aynı akıbetin beklediğine inanıyordum.

Napolili Maradona gibi sosyolojik karşılıkları olan çizgi dışı işlerin artık bir daha olmayacağını düşünüyordum.

Çünkü artık futbol sadece sosyal bir olay olmaktan çoktan çıkmıştı. Yüz milyonlarca doları bulan yayın gelirleri, milyonlarca dolarlık reklamlar, forma satışları vs. Bu kadar gerçek içerisinde futbol artık zenginlerin başrol oynadığı, diğer kulüplerin de ancak figüran olarak oyunda kendine yer buldukları bir oyun haline gelmişti. Sadece Türkiye'de değil dünyada da bu böyleydi. Devlerin kendi aralarında mücadele ettiği ve pastanın büyük bir kısmını paylaştıkları, onlardan arta kalanların da büyükten küçüğe doğru dağıtıldığı bir sistem var karşımızda.

Şüphesiz önceleri futbol 22 adamın bir topun peşinden koşup durması ya da bir topun üç direk arasından geçip geçmemesi de değildi. Futbol sosyal bir olay, sosyal olduğu kadar da siyasal bir olaydı! Öyle olmasaydı Genelkurmay Başkanı sarı lacivert kravat takıp şeref tribünündeki yerini alır mıydı?

Ertuğrul hoca işleyen bir çarkı bozdu. 2000 yılında futbolunun en olgun döneminde, bugün bile hâlâ açıklığa kavuşmayan bir sebepten dolayı Beşiktaş'tan koparılmıştı. Hem o dönemde, hem de daha sonra teknik direktör olarak istifa ettirildiğinde duruşunu hiç bozmadı. Kasti faullere öyle bir hareket çekti ki, bu hareket sonrasında futbolseverler, faulü yapanlara kırmızı kartı gösterdi. O artık tek başına para ve güç baronlarını alt etmeyi başarmış bir kahraman olarak tarihteki yerini almıştı.

Ertuğrul hoca, bütün futbol çarkına çomak soktu. Bu ülkenin düzeneğini değiştirdi. Eskiden Türkiye, 'üç tarafı denizlerle ve düşmanla çevrili, Ermeni ve Kıbrıs problemleri olan, en büyük ihracat kalemini fındık, kuru üzüm ve incirin oluşturduğu, her 10 yılda bir askerî darbeye maruz kalan, sadece üç kulübün şampiyon olabildiği ve derin devlet tarafından yönetilen' bir ülkeydi.

Önce ihracat kalemlerimiz arttı. Artık kimse fındık ve kuru üzüm rakamlarına dönüp bakmıyor bile. Sonra etrafımızdan düşmanlar temizlendi. Rusya, Suriye, Yunanistan ile çok kritik dostluk anlaşmaları imzaladık. Darbelere karşı hükümetler artık sessiz kalmıyor. Derin devlet manipülasyonlarına karşı toplum daha uyanık. Devlet içerisindeki derin çeteleşmelerden kurtulmaya çalışıyor ve en önemlisi de artık bir başka şampiyon var.

Teşekkürler Ertuğrul hoca. Gerçekten Türkiye'de futbol rejimini değiştirdin...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kılıçdaroğlu kritik bir eşikte

Mehmet Kamış 2010.05.22

Deniz Baykal'ın internete düşen gizli kamera görüntüleri konusunda kamuoyundaki genel kanaat her geçen gün daha da netleşiyor.

Bunun, CHP içinden bir iş olduğu görüşü hakim. Bugün daha iyi anlıyoruz ki Deniz Baykal, kendi çevresinden ya da ilişkide olduğu yerlerden yapılan bir operasyonla devre dışı bırakıldı. Kaset ortaya çıkınca Mustafa Sarıgül'den başlayıp hükümete kadar pek çok yer suçlanmıştı ancak olayların bizi getirdiği yerden baktığımızda gerçeklerin, hiç de ilk günlerde tartışıldığı gibi olmadığını görüyoruz.

Her neyse bir haftalık baş döndürücü gelişmelerden sonra Kemal Kılıçdaroğlu tek genel başkan adayı olarak seçime giriyor. İki hafta öncesine kadar CHP'nin tek patronu sayılan Deniz Baykal derdest edilip bir kenara atılmış gibi görünüyor. Bir kısım medyanın rüzgârını arkasına alan Kemal Kılıçdaroğlu, CHP'de değişim sloganıyla yarın muhtemelen seçilecek.

Kemal Kılıçdaroğlu'nun genel başkan olması ne anlama geliyor? Yüzü iyice yıpranan Deniz Baykal'ın tasfiye edilip 'yeni bir yüz' diye piyasaya sürülmesi ve birkaç küçük makyajla statüko adına mücadeleye devam etmesi mi? Yoksa gerçekten toplumu anlamış, onun değerleriyle kavga etmekten vazgeçmiş bir CHP'nin önderi mi olacak? Bunu hep birlikte göreceğiz.

Kemal Kılıçdaroğlu, hakikaten çok kritik bir eşikte. Bugüne kadar gelen CHP'nin genetik yapılanması, toplumun hassasiyetlerinden ve değerlerinden çok derin statükonun hassasiyetlerini önceleyen özellik taşıyordu. Yürütülen parti politikaları da buna göre belirleniyordu. Her ne kadar sözde sosyal demokrat bir parti olsa da CHP, tam anlamıyla devletin partisiydi. Kılıçdaroğlu; ya bu şekilde devam edecek ve aynı kısırdöngü içinde

dönüp duracak ya da parti politikalarını toplumun ekser çoğunluğunun hassasiyetlerine göre yeniden şekillendirecek.

Muhtemel yeni genel başkan umarım CHP'nin bu haliyle iktidar olabileceği hayaline kapılmıyordur. CHP'nin eski yönetimi, yürüttüğü politikalar sebebiyle bugüne kadar iktidara gelemedi.

Her ne kadar bir kısım medya ne zaman yapıldığı belli olmayan bir anketi yayınlayıp Kılıçdaroğlu'nun başında olacağı CHP'yi yüzde kırkla iktidara taşısa da, bu çevrelerin anket fiyaskolarını herkes biliyor. Hatırlayacaksınız İsmail Cem'in kurduğu parti de bilmem kaç oyla iktidara koşuyordu.

Toplumun ne kadar değer yargısı varsa onunla mücadele eden bir partinin, demokratik şartlarda iktidara gelebileceğini düşünmek için saf olmak lazım. Ecevit'i bir tarafa bırakırsak İnönü'den beri darbelerden ve olağanüstü durumlardan medet uman bu parti hiçbir zaman kendisini iktidara taşıyacak oyu alamadı.

Sadece rüşvet yemeyeceğiz, yolsuzluk yapmayacağız sözleri artık toplumu kandırmıyor. Üstelik bu konuda sabıkası en kabarık partilerden biri de CHP. Seçmen artık, "Ergenekon'un avukatı olmayacağız, darbecilere alkış tutmayacağız, statükonun siyasi şubesi olmayacağız." sözlerini bekliyor CHP genel başkanından. Toplumun inancıyla, örtüsüyle kavga etmeyi bırakmasını bekliyor. Anamuhalefetteyken de; meseleyi sürekli rejim krizlerine getirmekten vazgeçip toplum adına hükümetin icraatlarına yönelik denetçilik yapmasını ümit ediyor.

Kılıçdaroğlu, vizyonunu topluma göre yeniden şekillendirir, CHP'yi çağa uygun, inançlara saygılı bir sosyal demokrat parti yaparsa, genel başkanlığa gelmesinin bir anlamı olur. Diğer türlü, Baykal'a yapılan operasyona bir araç olmaktan öteye geçemez. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türk pasaportu

Mehmet Kamış 2010.06.04

Eskiden, neredeyse hiçbir kıymeti yoktu. Hatta 'bir kâğıt parçasından ibaretti' desek yanlış söylemiş olur muyuz, bilmiyorum. Her yurtdışına çıkıldığında mümkün olduğu kadar gösterilmez, kimselerin üzerinde 'TC' yazan mavi renkli cüzdanı görmesinden hoşlanılmazdı. Çünkü dünyaya sempatik gelecek hiçbir markamız, hiçbir figürümüz, hiçbir değerimiz, hiçbir hareketimiz yoktu. Ne dünya çapında sportif başarımız, ne dünyayı etkileyecek bilimsel buluşumuz, ne de saygı duyulacak ekonomik ve siyasi gücümüz vardı.

Bu cüzdanı veren devlet de onun arkasında durmuyordu. Yurtdışında başınıza bir şey gelse, birisi sizi mağdur etse, 'arkamda durur' diye düşündüğünüz bir güç yoktu. Devletin büyükelçilerinin, konsoloslarının size verilen o mavi cüzdanın arkasında duracaklarına dair bir inancınız da olmazdı.

O mavi kaplı deftere itibar eden, vize uygulamayan ülke de yoktu zaten. Yani tek başına yeterli değildi başka bir ülkeye gidebilmek için. En sıradan en basit ülkelere girmek için bile onu yanınıza alıp konsolosluklarda bir hayli uğraşmanız gerekirdi. Çabalarınız sonuç verdiğinde de havaalanlarının 'other country' yazan bölümünden içeri alınırdınız. Ama en çok da arkanızda devletin olmadığını düşünmeniz, yurtdışında size hiç de sempatik bakılmadığını görmeniz zorunuza giderdi.

Önce Türk okullarının yeryüzünün dört bir yanına dağılmasıyla değişti onun çehresi. Bütün zorluklara, bütün sıkıntılara göğüs gererek dünya çapında sempatik bir harekete imza atanlar, Türk pasaportunun da itibarını

yükseltti. Türkiye Cumhuriyeti bugüne kadar hiç bu kadar dünyanın ilgisini çekecek sempatik ve anlamlı bir iş yapmamıştı. Orta Asyalı, Afrikalı, Uzakdoğulu çocukların iyi eğitim alması, onların dünyadaki gelişmelerden geri durmaması için ortaya konan büyük fedakârlıklarla yapılan eğitim çalışmaları, Türk pasaportunun saygınlık kazanmasını başlatan en önemli süreç oldu.

Afrikalı ülkelerden giriş yaparken Türk pasaportu belki de ilk kez saygınlık göstergesiydi. Orta Asya'da, Uzakdoğu'da yardım için gelen insanların oluşturduğu hava, onu taşıyanlara karşı büyük bir sempati oluşturmaya başlamış ve dünyadaki yerini bile bilmedikleri bu ülkenin insanlarının müşfik elleri sayesinde dünyaya farklı bakmaya başlamışlardı. Üzerinde 'TC' yazan bu mavi kaplı defter, iliklerine kadar sömürülmüş bu insanlar için bir umut ışığı olmuştu. Çünkü o defterle ülkelerine giriş yapanlar hep iyilik getirmişti.

Mısır'ın yardım ve yataklığıyla İsrail'in açlığa ve yoksulluğa mahkum ettiği Gazzelilerin yardımına koşanların büyük bölümü de üzerinde 'TC' yazan mavi kaplı pasaportlar taşıyorlardı. O insanlar İsrail kurşunlarına maruz kalırlarken belki de ilk defa o pasaportun çok şey demek olduğunun farkına vardılar. Hem kurşunlara maruz kalanlar hem de kurşunu sıkanlar ilk defa o pasaportun taşıdığı anlamı kavradılar.

Dışişleri Bakanı'nın önceki gün söylediği 'tek bir Türk vatandaşının dahi, İsrail topraklarında kalmasına ve sorgulanmasına izin verilmeyeceğine' dair sözler, mavi kaplı defteri kendine getirdi. Bütün dünyanın saygı duyduğu bir kimlik haline getirdi onu. En çok da "Türkiye Cumhuriyeti Devleti, vatandaşlarının hukukunu dünyanın her yerinde korumaya muktedirdir. Bunu her zaman göstermiştir, bundan sonra da gösterir. Kimse Türkiye Cumhuriyeti'nin bu konudaki ciddiyetini test etmeye kalkmasın." cümleleri mutlu etti o pasaportu. Ona kim olduğunu hatırlattı.

Onu taşımaktan gurur duymaya başladık farkında mısınız?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kan kardeşliği

Mehmet Kamış 2010.06.05

İsrail'in Gazze yardım gönüllülerine saldırdığı gün, hiç âdeti olmadığı halde İskenderun'daki deniz birliğine saldırması PKK'nın nasıl bir örgüt olduğu konusundaki tartışmaları iyice alevlendirdi. Bugün PKK, derin güçlerin büyük ihtiyaç duyduğu ve kime lazımsa onun kullandığı bir taşeron örgüt durumunda. Üstelik kendi tabanı da bu durumu bu şekilde değerlendirmeye başladı. Çünkü ne zaman kritik bir sürece girilse PKK devreye giriyor ve olayları bambaşka bir yere sürüklüyor.

Hatırlayın; Türkiye'nin anayasa değişikliği için referandum sürecine girmesinden sonra Abdullah Öcalan çıkmış ve "31 Mayıs'tan sonrasına karışmıyorum. Örgüt savaşı dağlardan şehirlere kaydırır." diye tehditler savurmuştu.

Tam zamanıydı. Tam da ihtiyaç duyulduğu vakitti. 1993 yılında Türkiye'yi yeniden Özal sonrasına getirme sürecinin en büyük aktörü PKK'nın, anayasayı değiştirme sürecinde de geniş çapta yeniden sahne almasına ihtiyaç vardı.

Şimdi BDP tabanına samimiyetle şunu sormak lazım: Türkiye Cumhuriyeti'nin böylesine tehditlerle, olay çıkarmalarla 'yola geleceğine', 'hizaya sokulacağına' gerçekten inanılıyor mu?

Bu soruyu şöyle değiştirmek de mümkün: Ne zaman böyle bir yolla yola gelmiş ki bugün de gelsin? Yola geleceğini düşünmek en iyi ifadeyle saflık olur. Terörü olabildiğince azdırırsan buradan devlet yola gelmez, devlet içi güç merkezleri dümenin başına geçer ve bölgeyi kan gölüne çevirir.

1993 yılında Turgut Özal'ın başlattığı barış sürecinin 33 erin şehit edilmesiyle sona erdirildiğini hiç unutmuyoruz. Sonra ne oldu? O yıl tarihin görmediği ölçüde terör arttı. Ondan sonraki süreçte binlerce faili meçhul cinayet meydana geldi. Binlerce asker ve binlerce Kürt hayatını kaybetti. İnsan hakları askıya alındı. Olağanüstü hal iyice yerleştirildi. O bölgenin insanları köylerinden sürüldü, ormanları yakıldı. Bütün bir bölge 1993 yılından sonra 2000'li yıllara kadar kan ve barut koktu.

Peki ne oldu? Kim kazandı? Ergenekon tarzı yapılanmalar varlıklarının ne kadar gerekli olduğunu kamuoyuna anlatmış oldular. Kürtler ve Güneydoğu'da yaşayanlar, sıkılan kurşunların arasında, atılan bombaların dibinde hayatlarını devam ettirmeye mahkûm edildiler. Hatırladıkları tek şey kan, barut ve ölümdü. Kürtler ve askerler öldü, iki şey ayakta kaldı. Biri PKK diğeri de Ergenekon. Yani bir nevi kan kardeşliği...

Kan döküldükçe Özal'ın getirdiği her şey geri alındı. PKK, Türkiye'deki derin yapının kendini yeniden inşa etmesi için ona çok güzel gerekçeler sundu. Bu süreçten Kürtlerin en küçük bir çıkarı oldu mu? Yakınlarını, köylerini, akrabalarını ya da canlarını kaybetmekten başka!

Ne zaman derin yapıyı etkileyecek bir gelişme olsa PKK ortaya çıkıyor ve gelişmenin tam ortasına bomba atıyor. Anayasa değişikliği sürecinde PKK ortaliği karıştırıp içerideki yapının değişmesine müsaade etmek istemeyecek. Ee ne de olsa o yapı değişirse bunlara ekmek kalmayacak. Bu arada kim ölürse ölsün, kimin umurunda. Yeter ki Abdullah Öcalan'ın yeri 12 cm daralmasın.

Ancak bilinmesinde fayda var. Taban bu oyunun her geçen gün daha çok farkına varıyor. Her geçen gün Ergenekon'la PKK'nın kan kardeşi olduğu iyice gün yüzüne çıkıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Akil adamlar

Mehmet Kamış 2010.06.17

Türk siyasetinin en önemli eksikliklerinden birisi de partilerdeki akil adamların azlığıdır.

Hiçbir siyasi hesabı, hiçbir beklentisi olmadan hakkı ve doğruları söyleyecek, alkışın, coşkunun, debdebenin yalancı sihrine kapılmadan gerçekleri dillendirecek insanlar olsaydı, kim bilir belki siyaset çok daha sağlıklı bir çizgide yönetilebilirdi.

Çünkü akil insanların çile ile örülmüş bir hayatları vardır. Ancak hak ile herkesten daha çok irtibatlıdırlar. Söyledikleri, anlattıkları hep haktan yanadır. Cemiyetin imanını kurtarmak için dünyalarını feda ederler. Bütün hayatları boyunca dünya zevki namına bir şey bilmezler. Bütün ömürleri harp meydanlarında, esaret zindanlarında yahut memleket hapishanelerinde geçer. Çekmedikleri cefa, görmedikleri eza kalmaz. Bir şaki gibi memleket memleket sürgüne yollanırlar, memleketlerinden uzakta yaşamaya mecbur bırakılırlar.

Ama onlar yine de hakkı konuşur. Toplum psikolojisiyle aklın askıya alındığı, duyguların kontrolü ele geçirdiği zamanlarda, herkesi gerçeklerle yüz yüze getirirler. Gücün ve debdebenin gözleri kararttığı bir zamanda hikmet ve irfan süzgecinden süzdükleri sözleri, aklın iptal olmak üzere olduğu bir vakitte dillendirirler.

İnsanlığın binlerce yılda biriktirdiği evrensel değerleri özümseyip akıl, hikmet ve irfan ile karıştırarak konuşurlar...

Akil adamlar başkalarını, nefisleri tatmin etmek için yenmenin doğru olmadığını söyler. Onlar asıl meselenin hak ve hakikati insanlığa göstermek olduğunu, insanın yeryüzü serüveninin temelini bunun oluşturduğunu dillendirir. Onların yürekleri katledilen Gazzeli çocukların acısıyla dağlanırken, hiç tereddüt etmeden dünyanın her yerindeki çocukların öldürülmesinin de Hakk'ın, hakkına, hukukuna ters olduğunu söyler. Hak adına hareket ederken haksızlık yapılmasına, hakkın çizgisinden çıkılmasına ne pahasına olursa olsun karşı çıkarlar.

Türkçe Olimpiyatları'na katılan çocukların yüzlerine tek tek bakınca fark edersiniz. O küçücük simalarda kendi coğrafyalarının acısından, yokluk ve yoksulluğundan oluşmuş derin çizgileri hemen görebilirsiniz. Afrika'nın siyah renkli, Kamboçya'nın, Vietnam'ın çekik gözlü ya da Afganistan'ın, Pakistan'ın, Irak'ın karayağız çocuklarının, namluların ucunda ürperen minicik yüreklerini hissetmemeniz mümkün değildir. Akil adamlar bütün bunların, doğunun ve batının, kuzeyin ve güneyin bütün çocuklarının acılarını, yoksulluklarını, yokluklarını yüreklerinde hisseder. Onun yüreği dünyanın bütün mazlumları için pır pır atar.

Akil adamların söylediği sözler çoğu zaman acıtıcıdır. Hararetli bir zamanda soğuk bir duş almak gibi gelir insana. Ama her daim olduğu gibi zaman onları haklı çıkarır. Gücü kullananlar bu sözleri dinledikçe tarihe geçen kahraman olurlar. Tarihte iz bırakmış herkesin arkasında ruh yapıcısı akil adamlar vardır. Kahramanlar bu sözlere cevap yetiştirmezler, yaptıklarının haklılığını savunup durmazlar. Çünkü bir vakte kadar zaten gücü kullanan onlardır. Onlar akil adamların ne dediğini anlamaya çalışır ve sözlerin arkasındaki, arasındaki hikmet ve gerçeği görmeye bakarlar. Tehlikeli olan, onların konuşması değil susmasıdır.

Şairin dediği gibi "susarsa sen matem et"...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

26 yılda ne değişti?

Mehmet Kamış 2010.06.22

Anadolu Ajansı, cep telefonlarına gönderdiği kısa mesajda, son terör olaylarından sonra devletin üst düzeyinin katıldığı güvenlik zirvesinin sonucunu şu cümlelerle duyurdu: "Zirvede kısa-orta vadeli ek tedbirler alınması kararlaştırıldı. Bölgedeki istihbarat ve personel yapısının gözden geçirilmesi üzerinde duruldu."

Evet, 12 Eylül'ün gayrimeşru ürünü PKK'nın ilk eylemini yaptığı günden tam yirmi altı yıl sonra gerçekleştirilen güvenlik zirvesinden çıkan sonuç bu. Binlerce gencimizin toprağa düşmesinden, binlerce baskın ve çatışma yaşanmasından sonra toplanan ve devletin en üst düzey isimlerinden oluşan zirvede alınan karara göre bölgedeki istihbarat ve personel yapısının gözden geçirilmesi konuşuluyor. Bu ifadeler bugüne kadar yaşanan on binlerce olaydan zerre kadar ders alınmadığının da bir göstergesi aslında. Yirmi altı yıllık sürecin herhangi bir yılında, herhangi bir zaman diliminden bir dönemi alın ve inceleyin. Bugünden hiç ama hiçbir farkının olmadığını göreceksiniz. PKK yine aynı tarzda saldırıyor, askerlerimiz yine aynı şekilde şehit oluyor, yine aynı şekilde baba ocaklarına, ana yüreklerine şivan düşüyor. Yine devlet kararlılığını deklare ediyor, kanların yerde kalmayacağı söyleniyor vs.

Yıl 1984, yıl 1987, yıl 1989, yıl 1993, yıl 1997, yıl 1999, yıl 2003, 2005, 2007, 2010 ya da siz seçin, herhangi bir yılın gazete manşetlerini beraber okuyalım. Genelkurmay başkanlarının, hükümet yetkililerinin, güvenlik

güçlerine komuta edenlerin sözlerinin, demeçlerinin hiç ama hiçbir farklılığın olmadığını göreceksiniz. Canlarımız yanıyor, toplumda infial uyanınca asker hemen harekete geçiyor, uçaklar Kuzey Irak'ın dağlarını bombalıyor ve üslerine kayıpsız dönüyorlar. Sonra... Sonrasında değişen hiçbir şey yok. Ne bir strateji değişikliği, ne bir mücadele değişikliği, ne de başka herhangi bir değişiklik...

Bu gidişle yarın, öbür gün, daha öbür gün değişen bir şey olmayacak. Ve PKK kılıklı terör, Türkiye'yi yönetmeye devam edecek. Şu son dönemde günlerce Dağlıca, Aktütün, Sarıyayla ve daha bir sürü baskın tartışıldı, konuşuldu. Üzerine onlarca yazı yazıldı. Ama bunlar hakkında bırakın suçu olanların üzerine gitmeyi, soruşturma bile açılmadı. Zaten bunca yılın Güneydoğu meselesinde, üzerine gidilmiş tek bir saldırı bile yok.

Binlerce kere aynı yerden ısırılmamıza rağmen, buna karşı hiçbir önlem alınmıyorsa ne düşünürsünüz? Dağlıca baskını konusunda basına yansıyanlarla ilgili hiçbir şey yapmayıp baskının yenmesindeki kusurları ayyuka çıkan komutana madalya takarsanız, kamuoyu sizin hakkınızda ne düşünür?

'Teröristleri gördük ama onları çoban sandık' diyen, üstelik Balyoz darbe planında adı geçen bir askeri o bölgenin komutanı olarak tutarsanız millet sizin hakkınızda ne düşünür? Bu kadar şehide, bu kadar baskın yenmesine rağmen bir tane soruşturma açmazsanız, bir kişiye bunun hesabını sormazsanız terör milletin kafasına hep bir soru işareti atar. Çünkü yanan bizim canımız, şehit olan hep bizim çocuklarımız.

Terörle mücadelede kararlı yeni politikalar belirlemediğinizde ya terör ya da terörü kullananlar sizi sindirir. Son dönemdeki terörün gerçekte bir tek amacı var. O da anayasa değişikliklerinin önüne geçmek, referandum sürecinde kaotik bir ortam oluşturabilmek ve Türkiye'yi yine olağanüstü şartlara zorlamak. Devlet içinde bu terörün bitmesini istemeyen bir yapı olduğu aşikâr. Ancak iktidar olmanın gerekliliği, seni çalışamaz hale getirenlerden hesap sormaktır. Güneydoğu'da neler oluyor bunu tam olarak bilmediğiniz takdirde bu terörü bitirebilmeniz mümkün değil. Bilip de hesap sormazsanız, iktidar olabilmeniz de mümkün değil.

Türkiye'deki demokrasi için PKK kılıklı terörün bitmesi demek Anayasa'yı tepeden tırnağa yenilemek kadar kritik bir konudur. Bunun da böyle bilinmesinde fayda var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Selanik viran olasın

Mehmet Kamış 2010.06.30

-Selanik-

Selanik, sanki dünyanın en masum kenti! Sanki bütün bu olanlarda hiçbir sorumluluğu yok.

Sanki hiçbir şey yaşamamış, hiçbir günah işlememiş. Sanki bütün bu coğrafyada dökülen kanlardan sorumlu değil.

Bütün olanları hafızasından silmiş ve dünyada hiçbir siyasî mevzuya kafa yormayacak kadar ehl-i keyf bir şehir olmuş. Sanki vermesi gereken hiçbir hesabı kalmamış. Oysa o türkü Selanik'i dolaşırken de yıllardır kulağımda, benliğimde çaldığı gibi çalmaya devam ediyor.

Çalın davulları çaydan aşaya (aman)

Mezarımı kazın bre dostlar belden aşaya

Koyun sularımı kazan dolunca

Aman ölüm zalim ölüm üç gün ara ver

Al başımdan bu sevdayı götür yare ver

Selanik içinde selam okunur

Selamın sedası dostlar bre dostlar cana dokunur

Gelin olanlara kına yakılır

Aman ölüm zalim ölüm üç gün ara ver

Al başımdan bu sevdayı götür yare ver

Selanik Selanik viran olasın

Sen de benim gibi yarsız kalasın

Taşını toprağını seller alasın

Hiçbir türkü bu kadar yüreğimi acıtmaz. Ya da hiçbir türkü tarihi bu kadar güzel anlatamaz. Ciltler dolusu kitaplarla anlatılacak Osmanlı'nın yıkılışı, sadece bir türkünün içine sığmıştır. Selanik içinde sadece cepheden cepheye koşan yorgun askerin salası değildir okunan. Yüzlerce yıllık bir devletin, bütün bir Balkanlar'ın hatta Osmanlı coğrafyasının salası okunmaktadır.

Devlet-i Aliye'nin aleyhinde çalışan bütün komitaların merkezidir bu şehir. Bugün hiçbir kıymet-i harbiyesi olmadan öylesine duran Beyaz Kule, Osmanlı'nın son dönemlerinde yerli-yabancı, etnik-dinî, uluslararası bütün komitacılara etrafını açmış, payitahtın aleyhindeki bütün faaliyetlerin merkezi olmuştur.

Çınarı kemire kemire bitirmiş Hareket Ordusu'yla da son darbeyi vurmuştur... Osmanlı tarihinin en fırtınalı günlerinde kaptanlık yapan Sultan Abdülhamid Han, bir Selanik darbesiyle tahttan indirilir ve tam üç yıl altı ay burada bir levantenin evinde tutsak edilir. Osmanlı'yı ayakta tutan son çivi de Selanik tarafından sökülmüştür ve çöküşün başlaması artık kaçınılmazdır.

Savaşlar, ölümler, yıkımlar... Cepheden cepheye koşturan savaş yorgunu Mehmetçik feryat eder. "Aman ölüm zalim ölüm üç gün ara ver. Al başımdan bu sevdayı götür yare ver." Ve kendisine tarihinin en büyük hezimetini yaşatan Selanik'e de söyleyeceği bir çift sözü daha vardır Mehmetçiğin: "Selanik Selanik viran olasın/Sen de benim gibi yarsız kalasın/Taşını toprağını seller alasın."

Aslında Selanik, zengin bir adamı kendine âşık etmiş bir yosma gibidir. Adamın her şeyini yer bitirir. Elinde avucunda ne varsa har vurup harman savurur, tam adam ölürken de başka birinin koynuna gider. Tek bir kurşun sıkmadan Yunan'a teslim olur. Selanik artık bir Yunan kentidir ve bugün Osmanlı'dan neredeyse hiçbir emare yok gibidir.... m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Referandum, Saadet Partisi ve BBP...

Statükocular bu kez Anayasa Mahkemesi'nden umduklarını bulamadılar ve sandıkta hesap vermeye mecbur kaldılar. Kaderin büyük bir cilvesi olarak Türkiye, 30 yıl önce düştüğü çukurdan yine aynı tarihte kurtulma fırsatını yakalamış görünüyor.

Eski düzenin bütün figürleri anayasa değişikliğine 'hayır' diyeceklerini daha önceden deklare etmişlerdi. Yıllardır birbirleriyle büyük kavga halinde olan bu kesimlerin bu referandumda 'hayır' için çalışacaklarını beyan etmelerini büyük bir ibret vesikası olarak tarihe bırakacağız. Çocuklarımıza bugünleri anlatırken "Biz bunları kavga ediyor zannediyorduk, meğer aynı yapının uzantılarıymış." diyeceğiz. Kürtlerin çağdaş demokratik haklara kavuşmaması için PKK'nın ve BDP'nin, nasıl çaba gösterdiklerini, bazı partilerle nasıl da aynı safta referanduma 'hayır' kampanyası yürüttüklerini anlatacağız. Daha doğrusu anlatmaya çalışacağız. Çünkü bu yaman çelişkinin nasıl olduğunu biz bile tam olarak anlayamıyoruz. Çocuklarımızın anlaması da hiç ama hiç kolay olmayacak.

CHP ile BDP; referandumun evet çıkmaması için birlikte kampanya yürütecekler. Hadi diyelim; CHP kendini 'solcu' saysa da herkes biliyor ki statükonun partisi. BDP niye statükonun değişmesine karşı çıkar, bunu kendi tabanına hangi gerekçelerle anlatır bilemiyorum. Bu süreç, parti tabanlarında büyük kopuşların yaşanmasını kaçınılmaz kılıyor. PKK'nın ve BDP'nin aslında statükonun baston değneği gibi davrandığını her geçen gün daha fazla anlayan tabanı ne ile kontrol edebilecekler merak ediyorum.

Ya yıllardır 12 Eylül mağduru olarak hapishane hapishane dolaşanlar... Sandıkta oy kullanırken vicdanları onların 'hayır' demelerine müsaade edecek mi? Ya babalarının yıllarca hapisten çıkmasını bekleyen 12 Eylül çocukları, bu referanduma 'hayır' diyebilecek mi? Hiç sanmıyorum!

Referanduma 'hayır' diyeceklerini açıklayan CHP, MHP ve BDP'nin yaslandığı bir tek gerekçe var, o da AK Parti karşıtlığı. Olaya siyasi bir anlam yükleyip tabanlarına bu gerekçe ile bir şeyler söylemeye çalışıyorlar. Gerçekten solcu CHP'lilerin, 12 Eylül'ün büyük mağduru ülkücülerin, bölgeye sadece kan, gözyaşı ve acı getiren 12 Eylül cuntasının bir silindir gibi üzerinden geçtiği Kürtlerin bu referanduma 'hayır' demeleri mümkün mü?

Ancak referandumu AK Parti karşıtlığı üzerine yıkma çabaları da ciddiye alınması gereken bir durum. Konuyu buraya kadar getiren, değişiklikleri Meclis'ten geçiren AK Parti'nin bu konudaki çabaları elbette ki çok önemli ve kritik. Ancak Saadet Partisi ve Büyük Birlik Partisi gibi AK Parti haricindeki partilerin çaba ve gayretleri en az iktidar partisinin çabaları kadar kritik bir önem arz ediyor.

Özellikle Saadet Partisi'nin ve Genel Başkanı Numan Kurtulmuş'un inisiyatif alması, diğer partilere bu konuda ziyaretlerde bulunması ve baskı yapması da çok faydalı bir hareket olur. Yeni bir seçimden zaferle çıkmış, parti içindeki gücünü ve iktidarını iyice ispatlamış Numan Kurtulmuş'un 'evet' için sahaya inmesi, çaba göstermesi hem bu referandumun AK Parti'ye 'evet' ya da 'hayır' referandumu olmadığını kamuoyuna göstermiş olur hem de Numan Bey'e ciddi bir prestij kazandırır. BBP Genel Başkanı Yalçın Topçu'nun sahaya inmesi de ülkücülere geçmişi hatırlatması bakımından çok önemli ve kritik bir eylem olur.

Bu referandum partiler üstü ve Türkiye için çok önemli bir eşik. Bu konuda sadece AK Parti'nin çaba göstermesi yetmez. Diğer partilerin de bir an önce harekete geçmesinde büyük fayda var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İhanet konuşması ve özel hudut birliği

Mehmet Kamış 2010.07.17

Bugün Gazetesi'nin haberi tek kelimeyle terörü suçüstü yakaladı. Konjonktürel terör bir kez daha deşifre oldu.

PKK-Ergenekon bağlantısının mücessem halde görüntülendiği bu haber Bugün Gazetesi'nde 15 Temmuz Cumartesi günü yayınlandı. Habere göre, Hava Pilot Yarbay S.S.'ye telefon açan Hava Pilot Üsteğmen F.Ç., PKK'lı teröristlerden 'kendi adamlarımız' diye bahsederek insansız hava aracı Heronlar yüzünden çok zayiat verdiklerini söylüyor. Ve "Ya koordinatlarını değiştirin ya da Heron'ları düşürün." diyor. Bu konuşma da MİT'in takibine takılıyor. Hazırlanan rapor hemen Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na sunuluyor. Kara Kuvvetleri komutanı, soruşturma açılması emrini veriyor. Ancak Askeri Savcı Ahmet Zeki Üçok tarafından bu emir tam 10 ay hasıraltı ediliyor. Sonra da adı geçen üsteğmen bir gün nezarette tutulup serbest bırakılıyor. Yarbay ise tanık sıfatıyla dinleniyor ve hakkında hiçbir işlem yapılmıyor. Bu konuşmadan 11 gün sonra Dağlıca baskını gerçekleştiriliyor.

Üsteğmen'in terörü gerçekleştirenlerden 'benim adamlarım' diye bahsetmesi, hakikaten bir hayli ilginç. Kendi adamlarının sürekli zayiat vermesini şikâyet ettiği Yarbay'ın da durumla ilgileneceğini söylemesi oldukça vahim. Bu sütunlarda defalarca yazdığımız konuyu bir kere daha gündeme getirelim. Güneydoğu'da neler olduğunu tam olarak bilemediğimiz sürece terörün siyaseti belirlemesinin önüne asla geçemeyiz. Terörün bitirilmesi, Türkiye'nin demokratikleşmesi için bütün bir Anayasa'yı değiştirmek kadar kritik ve önemli bir konu. Her kritik eşikte terörü alabildiğine azdıran PKK'nın kimlerin kontrolünde olduğu her gün biraz daha netleşiyor. Bugün Gazetesi'nin ortaya çıkardığı son olay da bundan farklı bir şey değil.

Bugüne kadar hükümetler terör karşısında köşeye sıkışmış boksör gibiydi. Ne zaman ve ne kadar yumruk yiyeceğini asla bilemezdi. Terör aracılığıyla köşeye sıkıştırılan hükümetler, bir şekilde mutlaka yola getirilirdi.

Türkiye'nin bugün, bir Kürt sorunu olmaktan çok bir terör sorunu vardır. Çünkü terörün, Kürtlerin hakları için değil, Türkiye'nin daha fazla demokratikleşmemesi için var olduğu iyice gün yüzüne çıkmıştır. Bu nedenle terörle mücadelede özel birlik kurulmasının çok yerinde bir karar olduğunu düşünüyorum. Hatırlayın, PKK'nın geçtiğimiz ay İstanbul'da yaptığı eylemden hemen sonra neredeyse bütün failler yakalandı.

PKK'nın son yıllarda yaptığı saldırılardan sonra askerî hataların varlığı kamuoyunda yüksek sesle tartışılıyor. Dağlıca'da, Aktütün'de göstere göstere yapılan saldırıları günlerce konuştuk, değişen bir şey olmadı. Sarıyayla Karakolu'na ambulansların bile askerî yardımdan daha önce gitmesini, Gediktepe saldırısındaki askerî zafiyetleri uzun süre tartıştık. Aslında 30 yıldır aynı şeyleri konuşuyorduk ama ilk kez bu konuda somut bir adım atılıyor. Hep söylediğimizi bir kere daha dillendirelim; hükümet edenlerin Güneydoğu'da neler olduğunu mutlaka ama mutlaka bilmeleri gerekiyor. Yoksa köşesine sıkışmış terörden sürekli yumruk yiyen boksörün durumundan bir farkı kalmaz. Özel hudut birliği, bu konuda önemli bir adım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sözün bittiği yer

Mehmet Kamış 2010.07.21

2007 Haziran'ında Türkiye'de çok tartışılan Hudson konferanslarından birinde Amerikalılar, "PKK'nın bazı yöneticileri tutuklanıp Türkiye'ye teslim edilirse acaba Türkiye'deki sorun çözülür mü?" diye bir öneri ortaya atıyor.

Toplantıya katılan Kubat Talabani'ye göre, Türkiye'nin Washington Konsolosluğu Askerî bölümündeki temsilcilerden birisi öneriye karşı çıkıyor. Bu kişi Balyoz darbe planından dolayı yargılanan emekli Tuğgeneral Süha Tanyeri...

Aynı Süha Tanyeri, Balyoz darbe planı iddianamesinde yer alan bilgilere göre, plan semineri hazırlık notlarında, bölgede PKK-KADEK ile işbirliği yapmayı da öneriyor. PKK'nın üst düzey yöneticilerinin tutuklanmasına karşı çıkan Tanyeri, daha da ileri giderek onlarla işbirliği içinde çalışmak gerektiğini söylüyor.

Bu önerilerin sadece öneri olarak kalmadığı, her geçen gün daha çok ortaya çıkıyor. Geçen hafta Bugün gazetesinin gündeme getirdiği ve bugüne kadar Genelkurmay tarafından yalanlanmayan iddialara göre, Hava Pilot Yarbay S.S.Ç.'ye telefon açan Hava Pilot Üsteğmen F.Ç., PKK'lı teröristlerden 'kendi adamlarımız' diye bahsederek insansız hava aracı Heronlar yüzünden çok zayiat verdiklerini söylüyor ve "Ya koordinatları değiştirin ya da düşürün." diyor. Ancak okuyanın dehşete kapıldığı bu konuşmanın ötesinde başka bir bilgi daha gündeme geliyor ki çok vahim. O da; söz konusu üsteğmenin Genelkurmay İstihbarat Daire başkanı ile irtibatlı çıkması...

Hep sorduğumuz soruyu sormaya devam edelim; Güneydoğu'da gerçekten neler oluyor? Bu kadarcık bilgiler ışığında Güneydoğu'da çocuklarımızın şehit olduğu olaylara yeniden bakıyoruz ve orada çok karışık işlerin döndüğü yolundaki şüphelerimiz her geçen gün daha da artıyor.

PKK, statükonun dümen suyunda, onun tam istediği şekilde eylemlerine devam ediyor. Ama herkes artık olayların çok daha fazlaca farkında! AB-Türkiye Karma Parlamento Komisyonu Eşbaşkanı Helene Flautre, Zaman'a yazdığı yazıda son saldırılarla, PKK'nın temsil ettiğini ileri sürdüğü Kürtlere yönelik açılım politikalarını tıkadığını, bunun da derin devlet gibi derin PKK olgusunu ortaya çıkardığını vurguluyordu. Bu tespitler, 'Güneydoğu'da neler oluyor?' sorusunu Avrupa'nın da yüksek sesle sormaya başladığını, en tarafsız kaynakların bile PKK'nın gerçekte kime hizmet ettiğinin farkına vardığını göstermesi bakımından çok önemli.

Bilindiği gibi Türkiye referandum sürecine girerken, PKK bir gerekçe bularak ateşkesi bozdu ve saldırılara yeniden başladı. PKK ve BDP aynı zamanda anayasa referandumuna hayır kampanyası da yürütüyor. BDP, tabanın seçim sandığında söz dinlemeyip evet oyu vermesinden korktuğundan dolayı seçimi boykot edeceğini açıklamıştı. Ancak 'hayır' oylarının az kalacağından şüphe eden bir kısım merkezler onlara sandığa gitmelerini ve tabanın 'hayır' oyu vermelerini sağlamalarını isteyebilir. Yakın bir zamanda 'hayır' oyları daha çok olsun diye BDP seçim boykotunu kaldırabilir. Bu da BDP'nin ve İmralı'nın gerçekte kimin dümen suyunda hareket ettiğini daha çok gözler önüne serecek.

Güneydoğu'da her gün çocuklarımız şehit oluyor, o bölgede her konudaki ihmal diz boyu. Ama Genelkurmay İstihbarat Daire başkanına teröristlerden bahsedilirken 'bizim çocuklar' diye bahsedilmesi, sözün bittiği yeri gösteriyor. Sahiden neler oluyor bu ülkede!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hükümet, tarihî dönemeçte kararsız kalabilir mi?..

Mehmet Kamış 2010.07.28

Türkiye'nin ve TSK'nın genetik şifrelerini değiştiren 27 Mayıs 1960 darbesinin üzerinden tam elli yıl geçti. O dönem ordudan tam 7.200 subay ve askerî personel emekli edilmiş, darbe gerçekte ordunun genlerine

yapılmıştı.

Menderes hükümetlerinde adalet ve devlet bakanlığı yapan Amil Artus, önceki yıllarda Milliyet gazetesinde yayınlanan anılarında bunun NATO'nun isteğiyle yapıldığını söylüyordu. Artus, 1960 yılının Temmuz ayında, NATO'nun o dönemdeki başkomutanı Norstad'ın Ankara'ya geldiğini ve kendisinin Cemal Gürsel tarafından kabul edildiğini, görüşmede TSK'daki operasyonun ele alındığını anlatıyor. NATO'nun bunu aslında uzun süredir Menderes'ten istediğini, ancak Menderes'in, NATO'nun personel reformu adı altındaki tasfiyesini hayata geçirmekte direnç gösterdiğini vurguluyor.

Söz konusu 7.200 subay ve askerî personelin emekli edilmesinde hangi kıstasların kullanıldığı ise tam belli değil. Bu konuda herhangi bir standart yoktu. Birkaç yıl sonra generallik sırasında bulunan kurmay subaylar emekli edilirken, 55 yaşındaki bir albay orduda kalabiliyordu. Memduh Tağmaç, Faruk Gürler, Celal Eyiceoğlu gibi daha sonra darbe yapacak subaylar bu operasyonda elenmemişler, aksine ilerlemişlerdi. Nitekim 11 yıl sonra 12 Mart'a imza attılar. 1961 yılının Ağustos ayında bir üst rütbeye yükseltilen askerler arasında, Haydar Saltık, Muhsin Batur, Necip Torumtay, Nevzat Bölügiray gibi isimler de vardı. İsmail Hakkı Karadayı, Teoman Koman, Çevik Bir, Çetin Doğan ve daha sonra TSK'yı yönetecek isimlerin önleri bu operasyonlarla açılmış oldu.

Operasyon aslında Türkiye'nin genetik değişikliğinden başka bir şey değildi. Atatürk'ün kesin bir dille yasakladığı üniformalı siyaset, 1960 yılından sonra hayatımıza öyle bir girdi ki Türkiye çift başlı, daha doğrusu görünen hükümetin arkasında başka bir iktidarın olduğu bir yönetim biçimine geçti.

1961 Anayasası neredeyse silah zoruyla kabul ettirildikten sonra hayatımız özel harbin 'şartların olgunlaştırılması' çabalarına maruz kalmakla geçti. 1960 ihtilali ordunun bütün mesaisini ve ilgi alanını yurtiçine çevirmesiyle sonuçlandı. Asıl işiyle neredeyse hiç ilgilenmeyen ama Türkiye'deki her konuya karışan yeni TSK, siyasete sürekli müdahil olmayı yeterli görmeyip defalarca da darbelerle yönetime el koydu. Pek çok defa da darbe son anda önlendi.

TSK'nın son elli yıl içindeki eğitim sisteminden geçenler 'koruma ve kollama' anlayışla yetiştirildiler. AK Parti'nin iktidara geldiği günden beri ortaya çıkarılan onlarca darbe girişiminin bütün kahramanlarının neredeyse tamamı 27 Mayıs darbesinden sonra orduya alınmış, yetiştirilmiş isimlerden başkası değil. Bu darbe süreçlerinde 'özel harp çalışmalarının hatırı sayılır katkıları olmadı' desek yalan söylemiş oluruz. 12 Eylül öncesi aydınlanamamış binlerce olay var. Bu elli yıl içinde muhtelif dönemlerde darbe şartlarının olgunlaştırılması için yapılan provokatif eylemleri, cinayetleri, kışkırtmaları anlatsak ciltler dolusu kitaplara sığmaz.

Son yıllarda da PKK kılıflı terör eylemlerini hiç kimse izah edemiyor. Hele de bu eylemlere TSK içerisinden yapılan yardımların üzerine kimsenin gitmemesi, bunlara kamu vicdanını rahatlatacak açıklamalar yapılmaması ve suçluların cezalandırılmaması kafalarda oluşan soruları artırdıkça artırıyor.

Bugün Türkiye gerçekten bir yol ayrımında. Ya eski düzen devam edecek, bugün PKK, yarın sağ-sol veya Alevi Sünni gibi bir gerginlik nedeni bulunacak, ardından olağanüstü şartların devam etmesi sağlanacak, siyaset, kafasında bir kılıçla sürekli yola getirilecek. Ya da soğuk savaş anlayışı hak ettiği cezayı alıp, özel harp çalışmalarıyla birlikte tarihin karanlık dehlizlerine atılacak. TSK yeniden yapılanacak, herkes kendi görev bölgesinde gelişmiş ve güçlü bir ülke olmanın çabası içinde bulunacak.

Bunda en büyük görev hükümete düşüyor. Bu YAŞ toplantısında, suça bulaşmış, darbe çalışmalarının içinde olmuşların korunup kollanmasına müsaade etmemesi, hem kendi geleceği hem de milletin geleceği açısından çok önemli. Bu tarihî dönemeçte kararsız kalanları, suçluları koruyanları tarih de unutmaz, 50 yıldır on binlerce çocuğunu kaybetmiş millet de... m.kamis@zaman.com.tr

Hesap sorulmazsa bu oyun bitmez

Mehmet Kamış 2010.07.31

Kemal Kılıçdaroğlu'nun aklı tam üç buçuk yıl sonra başına gelmiş olacak ki, 27 Nisan muhtırasına karşı sözler söylemeye başladı.

Meğer bu muhtıra AK Parti'yi iktidara getirmek için Genelkurmay Başkanı tarafından danışıklı olarak yapılmış. Aslında hem Yaşar Büyükanıt hem CHP, danışıklı dövüşle AK Parti'yi iktidara taşımışlar. Çünkü 22 Temmuz seçimlerinde CHP'nin ağır bir hezimet yaşamasının, AK Parti'nin de büyük bir seçim başarısı kazanmasının altında 27 Nisan muhtırasına karşı dik duruşunun çok etkisi var şüphesiz. Ancak Kılıçdaroğlu, AK Parti'nin oy patlaması yaşamasında, yardım ve yataklık ettikleri 367 uydurmasının etkisini unutmayı tercih ediyor. Aradan aylar yıllar geçmiş, tehlike bitmiş, CHP statükonun devam etmesi için 'Hayır' kampanyası yürütürken, sözüm ona demokratik bir çıkış yapıyor. Kamuoyuna, aklısıra demokrasiden yana olduğunu gösterecek.

Aynı şekilde Kılıçdaroğlu'nun 35. madde çıkışı da tam bir komediye döndü. Verdikleri kanun değişikliği teklifinde açık ve seçik bir şekilde bu maddenin ortadan kalkması yerine aslında hiçbir değişiklik içermeyen bir teklife döndü iş. Aslında konumuz bu değil. CHP'nin nasıl komik bir parti haline geldiğini konuşmaya, tartışmaya gerek bile yok. Onlardan terör olaylarının arkasını araştırmasını istemek, deveye hendek atlatmaktan daha zor bir şey! Bizim sözümüz hükümete. Hükümetin CHP'nin durumuna düşme riskine...

Türkiye göstere göstere oynanan bir oyunu seyretmeye devam ediyor. Hatırlayacaksınız, bu günlerin geleceğini referandum sürecine girdiğimiz mayıs ayında Abdullah Öcalan, terörün artacağını, olayların sadece dağlarda kalmayacağını, şehirlere de yayılacağını söylemişti.

Ardından Sarıyayla baskını geldi, ardından Çeliktepe, ardından Hantepe baskınları... Sonra İnegöl'de ve Dörtyol'da etnik bir karışıklık ortaya çıktı.

Gazeteler, televizyonlar, internet siteleri haftalardır 3. Taktik Tümen Komutanlığı'nın sorumluluk alanındaki bölgede PKK teröristlerinin nasıl ellerini kollarını sallaya sallaya sınırı geçip çocuklarımızı şehit ettiklerinin görüntülerini yayınlıyor. Heronların ve Emniyet'in sağladığı istihbaratların nasıl sümenaltı edildiğini, görmezden gelindiğini, termal kameraların, sensörlerin çalıştırılmayarak, çocuklarımızın şehit ettirildiğini herkes görüyor. Ortaya çıkan belgeler Dağlıca'daki, Aktütün'deki tezgâhın aynen devam ettiğini öylesine ayan beyan ortaya koyuyor ki, bundan sonra söz bitiyor artık.

Tam bu esnada Abdullah Öcalan'ın 'şehirler karışacak' sözünün gerçekleştirilmesine zemin hazırlayacak şekilde milliyetçi oldukları söylenen birileri İnegöl'de, Dörtyol'da kargaşa çıkartıyor. BDP bu yangın yerine ellerinde benzin bidonlarıyla dalıyor, yapabildikleri kadar tahrik bombalarını ortalığa atıyorlar. Statükoyla Abdullah Öcalan ve BDP, doldur boşalt oynamaya devam ediyor. Hedef raferandum...

Biz bu oyunu yıllardır seyrediyoruz. Bu oyundan sonra birileri bütün milletin ağzını gözünü kırıyor. Ne hükümet kalıyor ortalıkta ne de iktidar... Bu bizim 40 yıllık, 50 yıllık hikâyemiz. Statüko hiç oyun sistemini değiştirmeden aynı oyunu oynuyor ve başarılı oluyor. Niye başarılı oluyor? Çünkü hükümet bu olayların hesabını hakikaten sormuyor.

Terör olaylarının olduğu birçok bölgeyi Balyoz darbe planı nedeniyle hakkında tutuklama kararı çıkartılan komutanlar yönetiyor.

Hükümet 28 Nisan günü hükümet olduğunu bütün millete gösterdiği ve karşılığında da yüzde 47 oy aldığı gibi, Türkiye'yi karıştıranların üzerine de gerektiği şekilde gitmez, bu konuda kararsızlık gösterirse bu oyunları seyretmeye hep devam edeceğiz. Unutmamak gerekir ki terörün bütün faturasını hükümetler ve siyasiler ödüyor.

Hükümet, Balyoz'un ve Güneydoğu'nun hesabını birilerine sormadığı müddetçe daha çok çocuğumuz şehit olacak, bu terör daha çok iktidar eskitecek. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Dörtyol'daki suçüstü

Mehmet Kamış 2010.08.07

Ortalıkta çirkin bir oyunun döndüğü her geçen gün biraz daha ortaya çıkıyor. İnegöl'ün karıştırılması ve Dörtyol'da 4 polisin şehit edilmesi gibi olayların arkasındaki gerçekler bir bir gözler önüne seriliyor. Bizler de 40 yıldır oynanan oyunun perde arkasında yaşananları görmenin dehşetiyle bir kere daha sarsılıyoruz.

MHP'li Bestami Kılınç'ın oyunundaki diğer başrolün BDP'ye ait olmasını, sanki aynı yerden emir almış gibi olayların hemen ardından arabalarla Dörtyol'a 'baskın' yapmak için özellikle Diyarbakır'dan hareket etmelerini dehşet içinde okuyoruz. BDP'nin ellerine verilen oyunu bile bile oynadığını gördükçe gözlerimiz iyice açılıyor. Bestami Kılınç'ın ve BDP'nin oynayacağı oyunun metinlerini 'vatan bizim için önemlidir' diyen bir adamdan almasını kim nasıl izah eder, bunun bir izahı olabilir mi bilemiyoruz.

Onlara göre, vatan önemlidir ama vatanın içinde yaşayanların hiçbir önemi yoktur! Ordu çok önemlidir ama ordunun içindeki askerin hiçbir kıymeti harbiyesi, taşıdığı canın sinek kanadı kadar kıymeti yoktur! Bu yüzden de darbe şartlarının oluşturulması adına zayi olan binlerce insan için darbecilerin yüreğinde en küçük bir kıpırtı göremezsiniz. Gencecik fidanların ihanet kokan ihmallerle toprağa düşmesinden siyaset devşirilmesi ise dünyanın hiçbir yerinde görebileceğiniz bir oyun değildir.

Dörtyol, Türkiye'nin son 40 yıllık hikâyesinin suç üstü yapılmış halidir. Dün Alevilerle Sünnileri Maraş'ta, Çorum'da birbirine düşüren ve sonrasında darbenin şartlarını oluşturanlar bugün de Dörtyol'da aynı tezgâhı bu kez Kürt-Türk çatışmasıyla elde etmeye çabalıyor.

Ama bu kez suçüstü oldular. Tıpkı Hantepe'de, Sarıyayla'da, Çeliktepe'de, Aktütün'de oldukları gibi... Ancak bu kez en çok suçüstü olanlar BDP'liler. Araçlarına atlayıp da Kürtlerin imdadına koşuyormuş gibi yapan BDP'nin kimin ateşine odun taşıdığı ayan beyan ortaya çıktı. Akılları sıra; 'MHP-Bestami-BDP el ele, çıkan kavgada referandum çöpe'... Kürtlerin acısından siyaset devşiren BDP, ülkenin sağlıklı ve demokratik bir ülke haline gelmesinden bir hayli rahatsız.

Dünyanın herhangi bir ülkesinde Hantepe gibi bir olay ortaya çıksaydı kıyamet kopar, Genelkurmay Başkanlığı veya askerî veya sivil savcılar olaya el koyar, derhal soruşturma başlatırdı. Bizde ne oluyor? 'Kim sızdırdı' diye bazı askerî personelin evlerine baskınlar düzenleniyor. Genelkurmay bugüne kadar askeriyede ortaya çıkan bütün skandallarla ilgili sadece 'kim sızdırdı' soruşturması başlatıp didik didik yaşanan skandalları kimin açığa çıkardığını araştırdı. Ancak skandala konu olan hiçbir olayın peşine düşmedi.

Her şeye rağmen Türkiye normalleşiyor. Çağdaş bir demokrasi ülkesi haline geliyor. Türkiye'yi karıştıran, canını acıtan bütün kirli tezgâhlar midemizi bulandırsa da bir bir ortaya çıkıyor. Bu gerçekler, bizlerde temelden sarsıntıya neden olsa da Türkiye'yi normalleştiriyor. Belki de ilk defa bir hükümet terörle ilgili sorular soruyor. Kafasında oluşan 'acaba'lara cevaplar arıyor ve o cevaplar, YAŞ'taki teamüllere dikkatle bakılması gerektiğini öğretiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Referandumun dili

Mehmet Kamış 2010.08.14

Havuzlu villalar tartışmasından boy tartışmasına kadar, yapılan icraatlardan muhalefetin ipe sapa gelmez mazeretler dile getirmesine kadar çok anlamsız bir süreç yaşıyoruz.

Siyasetçiler olayı gerçek düzleminde tartışmak yerine partiler veya liderler arasında şahsî kavgaya dönüştürdü. Bugün referandumu, doğrular ya da gerçeklerden çok birilerine duyulan sevgi ya da nefret belirliyor. Bu, çok sağlıksız bir süreç. Seçmen bu referanduma 'evet' deyince ne kazanacağını, 'hayır' deyince ne kaybedeceğini öğrenmekten çok bambaşka şeyler dinliyor parti liderlerinden.

Oysa bu anayasa değişikliğiyle devlet öncelikli bir ülke olmaktan yavaş yavaş çıkıp insan merkezli bir ülke haline gelmeyecek miyiz? Bu anayasa değişikliğiyle milyonlarca insanın tercihine bir başsavcı ve on bir üyenin el koyması engellenmeyecek mi? HSYK'nın, karanlık dehlizlerin kapılarını aralamak isteyen savcıların başında Demokles'in kılıcı gibi sallanmasının önüne geçilmeyecek mi?

Bu referandum askerî vesayet rejiminin değişmeye başlaması anlamına geliyor. 1961 Anayasası'yla halkın elinden alınıp oligarşiye verilen egemenliğin yeniden halka verilmesi... Gerçek anlamda cumhuriyete ve demokrasiye yeniden dönüşün referandumu... Böylesine kritik, böylesine hayat memat meselesi bir konu, günlük siyasi hesaplara heba edilme tehlikesiyle karşı karşıya kalmış durumda. Statükonun devam etmesini isteyen muhalefet, meseleyi ısrarla hükümetle hesaplaşmaya döndürüyor. Hükümet de maalesef bu tuzağa düşüyor. Söylenecek cümleler öylesine basit ve anlaşılır ki; "kendi özgürlüğünüz ve haklarınız için evet..."

Üstelik ilk defa bir anayasa oylaması çok daha sağlıklı bir zeminde tartışma fırsatı buluyor. Muhalefet istediği gibi konuşup paketi eleştirebiliyor, iktidar istediğini söyleyebiliyor. Gazete ve televizyonlarda hukukçular, siyasetçiler, aydınlar ne düşünüyorlarsa söyleme fırsatını yakalayabilmiş durumdalar. Türkiye tarihinde belki ilk defa özgürce tartışılan bir reform sürecinden geçiyoruz. 1961 ve 1982 anayasaları gibi muhalefet etmenin tutuklanma sebebi olduğu ortamlar yok artık. O dönemde, değil buna muhalefet etmek, lehte oy vermemek bile büyük belaları göze almak demekti...

'Evet' diyenler seçmene basit ve öz olarak niye 'evet' demeleri gerektiğini anlatmalı. Muhalefetin tuzağına düşmeden, siyasi bir rant devşiriyor havası vermeden, gerilmeden germeden, ısrarla bunun bir genel seçim olmadığını göstermek zorunda.

Her şeyin birbirine karıştığı, biraz çorba olduğu garip bir referandum süreci yaşıyoruz. Geleceğin Türkiye'sinin nasıl şekil alacağını göstermesi bakımından son derece önemli bir referandum bu... Ancak hiç de hak ettiği şekilde konuşulmuyor. 'Evet' diyenler de 'hayır' diyenler de, olayı partiler arası şahsi bir kavgaya dönüştürdü. Bu süreç hiç de hayırlı bir süreç değil.

Aslında devlet öncelikli bir ülke olmaktan çıkıp insan merkezli bir ülke haline gelmek için çok kritik bir adım olacak bu referandum. Yeni yüzyıla Türkiye'yi taşıyacak ya da geçmiş yüzyılda kalmasına neden olacak. Böylesine kritik bir oylamanın hak ettiği düzlemde tartışılmaması ne kadar acı...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Apo'yu değerlendirmek...

Mehmet Kamış 2010.09.04

Evet, tam da bunu diyorduk işte. PKK ile derin bürokrasinin hayasızca bir ilişkide olduğunu söyleye söyleye dilimizde tüy bitmişti. Öylesine açık, öylesine ayan beyan ortada olan bu sözler, PKK'nın da derin bürokrasinin de bütün ipliğini pazara çıkartıyor.

Yıllardır Türkiye'de birtakım güç merkezleri terörün bitmesine müsaade etmiyor. PKK-Ergenekon ilişkisi defalarca suçüstü yapılmış, defalarca ifşa edilmiş bir ilişki olduğu için Yargıtay üyesi Hamdi Yaver Aktan'ın ve Fatih Arkan'ın internete düşen konuşmalarını dinlerken çok da şaşırmıyor insan.

Çünkü bu oyun o kadar aleni ve o kadar göstere göstere oynanıyor ki, kör olmak bile arkadaki oyunu görmeyi engelleyemiyor. Türkiye'de sözüm ona adalet dağıtan bir kurumun üyesinin, bir yüksek yargıcın kullandığı o cümleyi derin bürokrasi, derin devlet o kadar çok kullandı ki, her sıkıştığı zaman söyledi: "Abdullah Öcalan'a çok ihtiyaç var şimdi."

Abdullah Öcalan'a nasıl çok ihtiyaç duyar bu ülkenin bürokratları? Abdullah Öcalan ne yapacak? Silahları tekrar yerinden çıkaracak ve ortalığı kan gölüne döndürecek. Nitekim referandum sürecine girdiğimiz mayıs sonunda bunu yaptı ve bir bahane bularak silahları tekrar çıkardı. Sonra çocuklarımız tekrar toprağa düşmeye başladı.

Çocuklarımız toprağa düştükçe, bunlar Kürt düşmanlığını daha çok tahrik ettiler. Bu etnik tahrik sayesinde vatan-millet edebiyatını en çok yapanlar büyük prim elde etmiş oldu. Çocuklarımızın hükümetin açılım politikaları nedeniyle öldüğü söylendi. Bu referandumun açılımın devamı olduğu ve eğer buna 'evet' denilirse ülkenin bölüneceği propagandası pompalandı durdu.

Ne büyük bir suçüstü bu! Çocuklarımızın katilleri gerçekten kimler acaba? Aktütün'de, Dağlıca'da, Şemdinli'de, Reşadiye'de, Hantepe'de, Çeliktepe'de yapılan suçüstü gibi belki çok daha büyük bir suçüstü bu. PKK'yı yardıma çağıran, yüksek yargı mensupları... Erzurum'daki Ergenekon davasının bütün yargı teamüllerini allak bullak ederek Yargıtay'a alan ve sanıkların tahliyesini gerçekleştiren bu isimler, aynı zamanda da çocuklarımızın katillerini referandum için yardıma çağırıyor.

Yakın vakte kadar bu ülkenin bütün düzeneği çözümsüzlüğe endeksliydi. Olaylar ne kadar çözümsüz kalırsa Türkiye'nin dünyaya açılması o kadar engellenmiş olunurdu. Bunun için mesela Kıbrıs konusu çözümsüz, Ermeni meselesi çözümsüzdü. Bütün bunlar birer ikişer ellerinden gidiyor. Şimdi ellerinde sadece Kürt meselesinin çözümsüzlüğü kaldı. Bu konuyla ilgili kim ne zaman adım atmaya niyetlense PKK ortaya çıkıyor ve her şeyi karmakarışık hale getiriyor.

Son bir yılda ortaya çıkan gerçekler de iyice gösteriyor ki, PKK ile devletin yetkilerini kullanan derin bir çetenin çok derin ilişkileri var. Referandum sürecinde PKK'nın nasıl işe yaradığını görmek için Hamdi Yaver Aktan'ın sözlerini duymaya gerek yok. Öylesine tezgahın içinde olduğu ortada ki... Bu başka bir mesele ancak yazık ki bir yüksek yargı mensubunun ağzından çıkan böylesine korkunç sözlerin deşifre olmasına rağmen, hâlâ

kıyamet kopmuyor. Şehit anaları, şehit babaları, yıllardır bu ülkede ciğeri yananlar, evlat acısı yaşayanlar bunun hesabını sormuyor veya soramıyor.

Böylesine bir yargı mensubu hâlâ istifa etmedi ve görevinin başında duruyor. Yazık, bu ülkeye çok yazık!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Egemenliği devletten alıp millete vermek için 'evet'

Mehmet Kamış 2010.09.11

Tarihler 12 Eylül'ün darbe şartlarının oluşturduğu zamanları gösteriyor. Dönemin Günaydın gazetesinden alınan bir haber şöyle: "Yedikule tren istasyonunun altındaki geçitte gizlenmiş çok miktarda askerî el bombası ve tahrip kalıpları bulundu.

Dün saat 15.00 sıralarında geçitteki tünelde oynayan çocukların ellerindeki el bombalarını gören demiryolu çalışanları durumu derhal polise bildirdiler. Olay yerine gelen polis ekipleri tünelin içinde yaptıkları aramada çok sayıda el bombası ile tahrip kalıbı buldular. Geçitteki tünelin depo olarak kullanıldığı anlaşılırken bulunan patlayıcıların tahrip gücünün çok yüksek olduğu açıklandı. Tahrip kalıpları ile el bombalarını bulup oynayan çocukların neredeyse kendileriyle beraber tren istasyonunu da havaya uçuracakları ortaya çıktı. Demiryolu çalışanlarının dikkati ile büyük bir facianın önüne geçilmiş oldu.''

12 Eylül darbesinin yoluna taş döşenirken kullanılan bu bombaların askeriyeye ait olduğu ortaya çıkıyor.

Fotoğraf editörümüz Selahattin Sevi'nin, o dönemde foto muhabirliği yapan Kadir Can'ın 12 Eylül ile ilgili fotoğraflarını gösterirken dikkatimize sunduğu bu haber insanın tüylerini diken diken etmeye yetiyor. Ne kadar tanıdık bir haber öyle değil mi? Aradan otuz küsur sene geçtikten sonra bunun aynısını günümüzde yaşamıyor muyuz? Zir Vadisi, Poyrazköy ya da kamyonların içinde yakalanan seri numaraları silinmiş el bombaları... Ya da Heron skandalları ya da göstere göstere yenilen Dağlıca baskını... Çeliktepe, Hantepe, Sarıyayla, Reşadiye saldırıları... Gözümüzün içine soka soka 'boru' denilen LAW silahları... Ya da 'sadece bir kâğıt parçası' denilen askeriyede hazırlanmış irtica eylem planları... Ya da faili meçhul cinayetler, ya da 33 erin şehit edilmesi, Madımak ve Başbağlar katliamları... Ya da hatırlatmaya kalksak bu sayfaların yetmeyeceği binlerce aydınlatılmamış olay... Her şey olağanüstü şartların oluşturulması için 'derin' bir yerden organize edilmiş kontrgerilla çalışmaları.

12 Eylül öncesi Yedikule tren istasyonunda yakalanan bombaların askeriyeye ait olduğu bazı kendini bilmezler(!) tarafından ortaya çıkartılıyor. Ama o olayın üstü de diğer bütün olaylar gibi örtülüyor.

1961 Anayasası, egemenliği milletten alıp kurumlara verdi. 1920 yılında kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde asılı olan 'Egemenlik Kayıtsız Şartsız Milletindir' ifadesini görünüşte değiştirmedi ama kullanım hakkını milletin elinden aldı. Devlet, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündü ve bizler de devletin milletiydik. Hani ona vergi verecek, onu sırtında taşıyacak, üretecek ve onun bekâsı için ölecek milletiydik? 'Bu bekâ için ölme' kavramının içinde her zaman başka bir ülke ile savaş yoktu. Olağanüstü şartların oluşturulması için de öldürülebilecek bir millete ihtiyaç vardı. Ve bizler, bu devletin millet ihtiyacını karşılıyorduk.

Pazar günkü referandumda kocaman bir 'evet' mührü basacağız. Kullandığımız her 'evet' oyu bugüne kadar süregelen korku ve düzenin sonu, yepyeni bir sürecin ise başlangıcı olacak.

Göreceksiniz bundan sonra hesap sorulamayan, kontrolsüz bölgeler azalacağı için faili meçhul cinayetler yaşanmayacak. Darbe şartlarını oluşturma çabaları gün yüzüne çıkartılacak, hakimler ve savcılar bu karanlık dehlizlere daha cesaretle dalabilecek. Karanlık olayların üzerini açmak isteyen savcılara HSYK operasyonları yapılamayacak. Ya da hiçbir bürokrat, bu millete yönelik hain bir tertibin uygulayıcısı ya da planlayıcısı olamayacak. Olursa da bunun üzerine giden cesur savcı ve hakimler, bir HSYK operasyonuna maruz kalmayacak.

Egemenliği devletten geri alıp millete vermek için kocaman bir 'evet' yetecek...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Büyük ayıp

Mehmet Kamış 2010.09.14

Rüya gibi bir maçtayız. Türkiye dünya şampiyonluğu için Amerika ile karşılaşıyor. Gerçekten de rüyasını bile görmeye cesaret edemediğimiz bir olay gerçekleşiyor ve Türkiye finalde dünya şampiyonluğu için ABD ile kapışıyor. Müthiş bir ambiyans, muhteşem bir spor salonu... Ve salonda bulunan on binlerce kişi bu tarihi olaya tanıklık ediyor.

Salondaki seyirciler gibi bütün Türkiye, hatta bütün yakın ve uzak coğrafyamız bu maça odaklanmış durumda. Daha 10 sene öncesine kadar böyle bir şeyi düşünebilir miydik?

Ama o da ne? Seyirciler arasındaki bir grup maçı bırakmış salona giren ve bu şampiyonaya başından beri büyük destek veren Başbakan Tayyip Erdoğan ile Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ü yuhalıyor. İnanılır gibi değil. Peki niye?

Hatırlayın 2004 yılında şampiyonanın Türkiye'de yapılmasının kararlaştırıldığı Malezya'daki toplantıyı arayan Başbakan Tayyip Erdoğan, her türlü desteği sağlama sözü vermişti. Hükümetin desteği sadece bununla sınırlı kalmadı tabii ki... Dünya Basketbol Şampiyonaları tarihinin en başarılı organizasyonunun gerçekleşmesi için de her türlü gayret gösterildi. Hepsinden öte Sinan Erdem gibi bir salonun, Türk basketbol dünyasının hizmetine sunulmasını sağlayan da bugünkü hükümet olmuştu. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün maddi manevi desteklerini dost düşman herkes biliyor.

Peki niye protesto ediliyor? Doğrusu bu sorunun akılla ve izanla izah edilir bir tarafı yok. Cumhurbaşkanı ve Başbakan burada protesto edilmeyi hak eden ne yaptı? Türkiye'nin final oynadığı şampiyonaya olmadık engellemeler çıkarıp sabote mi etti? Hayır. Sinan Erdem'in bir spor salonu olmasını engelleyip orayı bir camiye mi çevirdi? Hayır. Peki bugüne kadar sizin hayat tarzınıza herhangi bir şekilde müdahale mi ettiler? Hayır.

Geçtiğimiz günlerde dünyanın en önemli rock topluluğu olan U2 Türkiye'de konser verdi. Yıllardır kimsenin getiremediği, insan hakları konusundaki hassasiyetinden dolayı Türkiye'ye gelmek istemeyen bu topluluk, Devlet Bakanı Egemen Bağış'ın gayretleriyle bu ülke sınırları içinde sevenleriyle buluştu. On binlerce kişi dünyanın en ünlü rock grubunu canlı seyretme imkanı buldu. Aynı manzarayı orada da gördük. Konserde U2'yi Türkiye'ye getiren Egemen Bağış yuhalandı. Peki niye, sorusunu bir kere daha soralım...

En laik hükümetlerin ya da holdinglerin bile başaramadığı bir işi Egemen Bağış başarmış ve U2'yi Türkiye'ye getirmiş. Tayyip Erdoğan, kimsenin yapamadığı dünya çapında bir organizasyonun Türkiye'de gerçekleştirilmesine ön ayak olmuş, bu işten yüzümüzün akıyla çıkabilmemiz için her türlü desteği vermiş. Cumhurbaşkanı da bu organizasyonun gerçekleşmesi için her türlü yardımda bulunmuş, üstelik her maçta

böylesine bir çirkinliğin yapılıyor olmasına aldırış etmeden desteğini final maçına kadar sürdürmüş. Bundan ötesi utanmazlıktan başka bir şey değil.

Sizin eleştirilerinizin makul hiçbir tarafı yok. Niye eleştirdiğinizi kamuoyuna izah edebiliyor musunuz? Sizinkisi sadece azgın azınlık psikolojisi...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP, değişimle marjinallik arasında

Mehmet Kamış 2010.09.15

12 Eylül'deki referandum sonuçlarından sonra Türk siyasetinde ciddi değişikliklerin yaşanması kaçınılmaz. Sonuçların en derinden etkileyeceği parti, şüphesiz anamuhalefet partisi olacak. CHP öncelikle siyaset eksenini değiştirmek, yenilemek zorunda kalacak.

Bilindiği gibi bugüne kadar CHP, halktan çok devlet bürokrasisine yaslanmayı, iktidarı devlet eliyle kullanmayı tercih ediyordu. Halka uygun politika üretmeyi 'oy uğruna taviz verme' olarak görüyordu. Bu yönüyle baktığınızda CHP'nin şu andaki mevcut siyaset ekseninin, demokratik bir yapıya uygun olduğunu söylemek çok zor. Çünkü demokrasi, aslında halkın isteklerine, taleplerine göre politika üretmeyi gerektirir. Demokrasi, halkın tercihlerine, isteklerine ve arzularına göre şekil almaktır.

Anayasa'daki son değişiklik, yüksek yargı-CHP ittifakını sıkıntıya düşürecek gibi görünüyor. CHP'nin bugüne kadar sırtını yasladığı yüksek yargıyla askeriye, artık bu partinin isteklerine cevap verecek durumda değil. Bu nedenle CHP'nin önümüzdeki süreçte var olmaya devam edebilmesi, etkinliğini sürdürebilmesi için mutlaka politikalarını yeniden dizayn etmesi gerekiyor.

Örneğin, CHP'nin, laiklik haricinde de bu ülkeyi ilgilendiren herhangi bir şeyi dert ettiğini seçmene gösterebilmesi lazım. Devlet merkezli olmaktan çıkıp insan merkezli bir parti haline gelmesi şart. Mesela CHP'li yetkililerin ülke ekonomisiyle, gecekondulaşmayla, işsizlikle ya da ne bileyim enerji yatırımlarıyla, ulaşımla ilgili bir şeyler konuştuğunu duyabilmeli insanlar...

Eski politikalarını devam ettirip sürekli rejim krizleri üzerinden siyasette var olma yolunu da tercih edebilir CHP'liler. Bu da onlara yüzde yirmiler civarında bir oy getirebilir, ancak hiçbir zaman iktidar olamazlar. Ayrıca yüksek bürokraside etkinlikleri azaldığı için ağırlığı olmayan bir parti haline dönüşürler. Bu nedenle CHP'nin hükümet kurmayı tercih etmesi, politikalarını buna göre yeniden dizayn edebilmesi onun için bir hayat memat meselesidir. Bugüne kadar toplumun değer yargılarıyla kavga ede ede tükenen partiye, başta yüksek yargı olmak üzere bürokrasinin, eskisi gibi omuz veremeyecek olmasından dolayı büyük sıkıntıya gireceklerini görecekler.

Yeni süreçte CHP'nin en önemli tartışma konusu da liderlik olacak. Referandum süreci gösterdi ki Kılıçdaroğlu'nun, yeni CHP'ye rota çizecek dirayeti ve gücü yok. Bunu söylerken, Zaman Gazetesi'nin haftalarca önce ikaz etmesine rağmen referandumda oy kullanamamasına atıf yapıyor değilim. Mesela türban konusunda yaptığı hamleyi ertesi gün geri almak zorunda kaldı. Yeni dönemde CHP'nin başörtüsü konusunda daha esnek, daha ılımlı bir politika izlemesi kaçınılmaz. Ancak Kılıçdaroğlu'nun bunu kendi partisine anlatacak, kabul ettirebilecek bir liderlik karizmasına sahip olmadığı görülüyor.

Kemal Kılıçdaroğlu'na kalsa Türkiye'nin daha özgürlükçü bir demokrasiye sahip olması konusunda daha radikal kararlar alacağını söylemek mümkün. En azından çok fazla dillendirmese de Güneydoğu, Alevilik, başörtüsü

gibi konularda CHP'nin geleneksel çizgisinden daha farklı düşündüğü izlenimi veriyor. Ancak bunları politika olarak hayata geçirebilecek siyasi gücü yok. Tabii en önemlisi, söylediğinin ya da yaptığı hamlenin arkasında durup risk alacak enerjisi yok.

CHP yeni dönemde ya değişecek ya da her geçen gün, dedikleri dinlenmeyen marjinal bir parti haline gelecek. Bu değişimi de ancak kararlı bir lider yapabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Saadet'te yargı darbesi

Mehmet Kamış 2010.09.25

Türkiye, son yıllardaki en ilginç darbelerden birini yaşadı önceki gün. Bir siyasi partinin yönetimi yargı kararıyla düşürüldü ve diğer taraf iktidara getirildi.

Türkiye, son yıllardaki en ilginç darbelerden birini yaşadı önceki gün. Bir siyasi partinin yönetimi yargı kararıyla düşürüldü ve diğer taraf iktidara getirildi. Saadet Partisi'nin seçilmiş Genel Başkanı Numan Kurtulmuş, Ankara 10. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin verdiği kararla görevinden uzaklaştırıldı. Böylece, siyaset tarihimize askerî darbelerden sonra başka bir darbe biçimi daha girmiş oldu.

Necmettin Erbakan ise taraf olduğu bir meselede belki de ilk defa bir mahkeme kazandı. Bu açıdan bakıldığında da mahkemenin verdiği karar bir hayli ilginç. Yakın siyasi tarihimize baktığımızda Erbakan'ın, girdiği bütün mahkemelerden istediği sonucu çıkartamadığını hatırlamakta fayda var. Yargı tarafından defalarca partisi kapatılmış, birçok haksız uygulamalara maruz kalmış Erbakan Hoca, yargıdan belki ilk defa istediği sonucu alabildi.

Mahkemenin verdiği karar kimin işine yararsa yarasın, adaletin işine yaramadığı kesin. Karar, kamu vicdanında adalet duygusunu sarsan, ona olan güveni derinden etkileyen bir karar olarak anılacak. Öyle ki mahkeme, birbiriyle yarışan iki taraftan biri lehine karar verip mevcut legal yönetimi görevden uzaklaştırdı ve kayyum adı altında karşı tarafı yönetime getirdi. Kayyum olarak daha tarafsız kişiler atanmış olsaydı kamu vicdanı bu denli rahatsız olmayabilirdi.

Söz konusu kararın diğer parti içi kavgalara da örnek olması muhtemel. Asıl tehlikeli nokta da bu. Çünkü yaşanan hadise, siyasi partilere ve siyasi partilerin iç işlerine yargının darbe yapmasına imkan sağlayan bir gelişme. Bu bakımdan da bütün partilerin tepki göstermesi gereken bir karar aslında. Çünkü bizim mahkemeler hâlâ şapkadan tavşan çıkartabilme yeteneğine sahip. Bunun örneklerini geçmişte bir hayli yaşadık. Biz olayın şunların lehine bunların aleyhine olmasından çok, konunun kamuoyunda nasıl algılandığıyla ve bu kararın siyasette ne gibi etkiler yapacağıyla ilgileniyoruz.

Saadet Partisi yeni bir bölünmenin, daha önce yaşadığı kopuş gibi bir kopuş yaşamanın eşiğinde maalesef... Numan Kurtulmuş kendine göre bir aorası olan Türk siyasetinde iz bırakma potansiyeli bulunan bir lider. Eğer birazcık yargı darbesine maruz kalmamış, birazcık imkân bulabilmiş olsaydı, Saadet Partisi'ne yeni bir hareketlenme ve atağa geçme imkânı sağlayabilirdi.

Türk siyaseti, siyaset dışı darbeler yüzünden bir türlü sağlıklı bir yörüngeye oturmayı beceremiyor. Saadet Partisi'ndeki bütün meseleler, parti içinde çözülebilmeliydi. Bu başarılabilseydi, yaşanan tartışmadan hem partideki taraflar, hem de siyaset ve demokrasi kazançlı çıkardı.

Numan Kurtulmuş ne yapsın?

Mehmet Kamış 2010.09.29

İktidar, bir tarafıyla ateşten kordur ve bazen kullananı bazen de kullanılanı yakar.

Ve onu taşımak hakikaten de çok zor bir sanattır. İnsanın hem kendisini, hem etrafını hem de yönettiği insanları yakmayacak bir şekilde o ateşi taşıması ve selamete çıkarması gerçekten yürek ister. Başarıyı taşımak başarmaktan çok daha zorlu bir süreçtir. Başarıyı taşıyabilmek, bütün muvaffakiyete rağmen dengesini hiç bozmamak, her şeyi gerçek sahibine teslim edebilmek taş gibi yürek ister ve bu, en az iktidarı taşımak kadar ateşten bir kordur. Başarının Hakk'a ait olduğunu düşünebilmek, her şeyi sahibine teslim edebilmek, her yüreğin yapabileceği bir şey değildir. Hele Hak adına mücadele ederken zafer kazanmak çok daha risk taşır. Çünkü hakkı Hakk'a teslim etmek hiç de göründüğü gibi kolay değildir.

Tarih, zaferler ve mağlubiyetler tarihidir. Şairin dediği gibi "Yıkık bir saray bu dünya dedikleri, Gece ve gündüz atlarının durak yeri, Yüz Cemşit'ten arta kalmış bir dünya bu, Yüz Behram kendinin sanmış bu gökleri." Tarihin gördüğü büyük komutanlar, ellerindeki ateşten koru taşıyabilmek için çareyi, kendilerini koruyacak, kollayacak, başarının debdebesinden muhafaza edecek büyük zatların manevi iklimine sığınmakta bulmuşlar. Edebali'nin manevi iklimine sığınmayan bir Osman Bey'in asırlar boyu sürecek bir devletin kurulmasını sağlaması mümkün müydü?

Kontrolsüz iktidar demek; debdebe, şaşaa demek... İktidar demek, her şeyi yapabilme duygusu demek... İktidar demek; kimseye muhtaç olmama hissine kapılmak demek! Şüphesiz bugün de demokrasilerin olmazsa olmazı dengedir. İktidarın kullanılmasını düzenleyecek, dengeleyecek 'aklıselim muhalefet'e ihtiyaç vardır. İktidarın doğru yolda kalmasına sebep olmak da en az iktidar olmak kadar kritik bir konudur. Türkiye 'aklıselim muhalefet' eksikliğinin bütün sıkıntılarını yaşadı ve yaşamaya devam ediyor.

Meclis'te grubu bulunan muhalefet partilerinin, CHP ve MHP'nin gündeminde sosyal demokrasi, sosyal devlet, yoksulluk, gelir dağılımındaki adaletsizlik gibi konuların hiçbirisi yok. Rejim krizlerinden ve şehit cenazelerinden medet uman politikalardan başka yapabildikleri hiçbir şey yok. CHP'nin bugüne kadar bir tek önemli gündemi oldu, o da rejim krizi... Bunu her gündeme getirdiğinde ise iktidarın ekmeğine sadece yağ sürdü.

Tayyip Erdoğan'ın iktidarı taşıyabilme konusunda bizim jenerasyonun gördüğü en iyi isimlerden birisi olduğu şüphesiz. İktidardayken kendini geliştiren, hata olarak düşündüğü eylemlerinden ustaca geri adım atabilen, hak kavgasında haksızlığa düşmemeye gayret eden bir lider. Toplumsal sezgisi çok güçlü olan ve bu nedenle de hareket kabiliyeti çok yüksek bir siyasetçi...

Numan Kurtulmuş ise son yıllarda siyasette ümit vaat eden liderlerden biri olmasına rağmen partisiyle yol ayrımına geldi. Muhtemelen Saadet Partisi içinde kalmayacak.

Ben Numan Bey'in yerinde olsaydım iktidarın en büyük ihtiyacı olan aklıselim muhalefetin merkezi olurdum. Ama bunu bir siyasi parti olarak yapmak mı daha uygundur yoksa bir siyaset hareketi olarak mı? Bunu iyi hesap etmek lazım! Bence Türkiye'nin bugün siyasi partiden çok bir siyaset hareketine ihtiyacı var. Bir parti olmak, seçimlerden oy almak, AK Parti'nin oylarını azaltmaktan başka bir işe yaramaz. AK Parti'nin oylarını azaltmak da sadece CHP'nin ekmeğine yağ sürer.

Bugün sosyal adaleti, hakkı, hukukun üstünlüğünü, iktidarda dengeli durmayı savunacak, hak adına iktidarın üzerinde Demokles'in kılıcı gibi duracak ve kamu vicdanına oynayacak bir siyasi harekete ihtiyaç var. Numan Bey ya siyasetin rot balansçısı olacak ya da başbakan... Arada bir yerde durmak onu karşılamaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Karanlıklardan aydınlığa çıkma fırsatı

Mehmet Kamış 2010.10.02

Türk siyasetini çok derinden etkilemiş, üzerinde şaibeler bulunan ve kamu vicdanında aklanmamış eski defterler yeniden açılıyor. Açılan defterler şimdilik 1993 yılına ait olan karanlık olaylarla ilgili. Dönemin Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis ile 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ölümlerini yeniden ele alan savcılar, tozlu raflarda kalmış dosyaları indiriyor.

Bir taraftan da emekli Albay Arif Doğan'ın itiraflarıyla yeniden gündeme gelen faili meçhul cinayetler araştırılıyor. Bunların gün yüzüne çıkacağına dair beklentiler oldukça yüksek. Üstelik bu kez savcıların bir HSYK korkusu da yok. Karanlık dehlizlere çomak soktukları için görevden el çektirilme, sürülme gibi korkulardan arınmış olarak işlerini yapabilecekler. Yeter ki aydınlatmaya niyet etsinler.

Uğur Mumcu cinayetini soruşturan Nusret Demiral ve Ülkü Coşkun'un, katillerin yakalanmaması için olayı nasıl da sümenaltı ettiklerini, nasıl savsakladıklarını, hatta bu savsaklamanın TBMM'ye soru önergesi olarak yansıdığını hatırlayacaksınız.

1993 yılının gizli bir darbe yılı olduğu, Özal'ın bu ülkeye getirdiği bütün yenileşme ve özgürlüklerin darbeciler tarafından 1993 yılında başlayan faili meçhuller süreci ile geri alındığı defalarca yazıldı çizildi. Bu iddiaların devletin resmî makamları tarafından ciddiye alınması ve konuyla ilgili olarak dosyaların yeniden açılıp soruşturmaların başlatılması çok sevindirici bir gelişme. Hele MGK'nın polisten 12 Eylül sürecindeki cinayet ve faili meçhul olayların yeniden incelenmesini istediğine dair bilgiler geliyor ki; bu da heyecan verici. Kimin istediği kimin yaptığı önemli değil. Ehli namus birileri keşke bu dosyaları yeniden ele alsa, yeniden kurcalasa, altındaki bütün kirli yapıları birer birer deşifre etse... Böylece Türkiye'nin nasıl bir kısırdöngü içine sokulduğunu ve sürekli olarak olağanüstü şartlarda nasıl tutulduğunu herkes görebilse.

Aslında biz her zaman yüzeydeki işleri tartışıyoruz. Yani 12 Eylül darbesi denilince sadece Kenan Evren ve beş konsey üyesinin yargılanmasını gündeme getiriyoruz. Evet bunların yargılanması da çok önemli; ama asıl Türkiye'yi darbe ortamına sokan eylemler üzerinde durmalıyız. Bunlarla ilgili bütün gerçekleri ortaya çıkarıp, enine boyuna ele almalıyız. Adına ister 'kontrgerilla' deyin, ister 'derin devlet' deyin, o yapının bütün görevi Türkiye'yi olağanüstü şartlara hazırlamaktır. 12 Eylül öncesinde de, 90 sürecinde de, 2000'li yıllarda da bu görevini ifa etti. Ve hâlâ yapmaya çalışıyor. Bu yapı bugün bile dipdiri duruyor. Şu son bir yıl içinde suçüstü yapılan olaylara bir bakar mısınız? Hamdi Yaver Aktan'ın internete düşen konuşmalarını, İlhan Cihaner davasında gördüklerimizi ya da üzerlerinden seri numaraları silinmiş silah yüklü kamyonları hatırlayın. Ya da Reşadiye baskınını, Heron görüntülerine rağmen gerekli tedbirlerin alınmamasını, göstere göstere yapılan Dağlıca, Hantepe, Aktütün baskınlarını hatırlayın. Hemen hepsinin de Türkiye'yi olağanüstü şartlara hazırlamaktan başka bir amacı yoktu.

Bütün bu olaylar birer ikişer deşifre oldukça nasırına basılmış gibi feryat figan edenler, 'cemaat dinliyor, bütün bunları cemaat yapıyor' diye ipe sapa gelmez iddialarda bulunanlar Türkiye'yi olağanüstü şartlara hazırlayamadıklarının rahatsızlığını yaşıyor aslında. Bütün karanlık olaylar deşifre oldukça keşke diyor insan; 12

Eylül öncesinde de, 1993 darbesi yapılırken de, 28 Şubat'ta da bu karanlık olaylar deşifre edilebilseydi... Eğer Özal dosyası o gün açılabilseydi, eğer Eşref Bitlis'in uçak enkazının üzerini herkes ayaklarıyla çiğneyip delilleri yok etmeseydi ya da bunların üzerine gidebilecek yürekli savcılar bulunabilseydi, bugün Türkiye bambaşka bir ülke olurdu. En azından şimdi, geleceğimizi kurtarmak için bütün bu karanlık odaklardan kurtulma fırsatını kaçırmamalıyız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kemal Bey lütfen biraz daha cesaret

Mehmet Kamış 2010.10.09

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun Fikret Bila'ya söylediği sözler, yeterince tartışılmamış olsa da aslında siyasi tarihimiz açısından çok önemliydi.

Kılıçdaroğlu, Bila'ya başörtüsü konusunda Anayasa ve YÖK Yasası'nda yasaklayıcı bir hükmün olmadığını söylemişti ki, bunu aslında bugüne kadar uygulanan yasakçı tavra yapılmış bir eleştiri diye de okuyabiliriz. Bizim bildiğimiz ama rektörlerin bilmediği ya da bilmek istemediği bu gerçek, üniversite öğrencisi binlerce kızımızın öğrenimini tamamlayamamasına yol açmıştı. Bir CHP Genel Başkanı'nın bunları söylemesi çok önemli bir gelişme. Bu sözler Türkiye'nin en önemli sancılarından birisinin tedavi edilmesi adına büyük mesafelerin kat edilmesi olarak da değerlendirilebilir.

30 yıldır Türkiye'yi en çok yoran meselelerden birisi olan bu yasak, ne yazık ki gücünü kanunlardan almıyor. Kılıçdaroğlu, bu konuda CHP'nin çizgisini değiştirmiş gibi görünüyor ve bu gerçekten çok devrimci bir tavır. Kemal Bey'in CHP'nin statükocu ve yasakçı çizgisine uymayan bu tavrını sürdürmede yeterince cesur davranmasını bekliyor herkes. Çünkü bu konuda partisi içerisinde çok katı laikçi düşüncede olan, etkin bir azınlığın sazı tekrar ele alması korkusu yaşanıyor. Sayısı az, sesi çok çıkan bu kesime karşı göstereceği tavır, Kılıçdaroğlu'nun partiye yeni vizyon getirebilme konusundaki gücünü de ortaya koyacak.

Aslında tarihin sayfalarında unuttuğumuz bir gerçek var; o da ezanın tekrar Arapça okunabilmesi konusunda CHP'nin, Demokrat Parti'ye vermiş olduğu destektir. Demokrat Parti'nin ezanla ilgili başarısının arkasında CHP'nin verdiği bu desteğin büyük payı olduğunu hatırlamak gerekiyor. Başörtüsü yasağı da bu toplumun ekser çoğunluğunun canını sıkan, onun gerilmesine neden olan, toplum içinde tefrikanın çıkmasına sebebiyet veren en önemli problemlerden birisi. Tıpkı Türkçe ezan gibi toplumun yüreğine kıymık gibi batıp onu acıtan, yüreğinde iltihaba sebep olan bir mesele bu!

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun bu partiye gerçekten lider olabilmesi için, öncelikle bu partiyi dönüştürebilmesi ve iktidarı hedefleyen bir konuma getirebilmesi lazım. Bunun için de CHP'nin toplumun değer yargılarıyla kavga etmemesi, onlarla barışık yaşamayı bilmesi gerekiyor. Parti içindeki laikçi azınlığın sesinin yüksek çıkması yönetimi yıldırmamalı. Toplumla barışık bir partiye dönüşmenin seçimlerdeki başarının olmazsa olmaz şartı olduğu cesaretle dillendirilmeli ve bu yöndeki politikalar uygulamaya konulmalı.

Meselenin önemli bir tarafı; başörtüsü yasağının kalkması ve isteyen herkesin istediği kıyafetle öğrenim görebilmesidir. Ancak bir diğer tarafı da, CHP'nin yasakçılıktan sıyrılması ve toplumun değer yargılarıyla sürekli mücadele eden bir parti görünümünden kurtulmasıdır. Herkes de biliyor ki, bu görüntüden kurtulmadığı müddetçe CHP, bin sene geçse bile bu ülkede tek başına iktidar olabilme şansını yakalayamayacak.

Dünya değişiyor, ülke değişiyor ve toplum daha çok özgürlük istiyor. CHP'nin bu değişim ve dönüşümü iyi okumaktan başka çaresi yok. Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu'nun bunu başarabilmesi için de daha çok

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devlete sızmak

Mehmet Kamış 2010.10.13

Bu ülkede bir devlet var ve toplumun hepsi o devletin milletini mi oluşturuyor? Yoksa bu milleti oluşturanlar organize olmuş bir devlet mi kurmuş? Aslında tartışmanın temeli, 'Devletin milleti mi, milletin devleti mi?' sorusuna verilecek cevapta yatıyor.

Bütün tartışma bundan ibaret. Milletin fertlerini devletin birer kulu olarak görenlere göre bizler bu devletin milletiyiz ve bu devlete sızmaya çalışıyoruz. E o zaman ne yapmak gerekir? Devletin büyük adamları bu sızmalara karşı derhal tedbirler almalı, aklı sıra ihbarcılık yapıp kitap yazanların söylediklerini bahane ederek devlet içinde bir sürek avı başlatmalıdır. Doğal olarak da sızmaya çalışanlar düşmandan başkası olamaz. Evin sahibi bir yere sızmaya çalışır mı hiç? Sızmaya çalışan yabancıdır, düşmandır, ötekidir.

Bu çevrelerin sürekli olarak dillendirdiği başka bir konu daha var. O da hükümetin attığı her adım tartışılır ama devletin aldığı kararlar asla tartışılmaz. Bu 'devlet' dedikleri hükümetten, milletten bağımsız bir yapıdır ve onu kimin yönettiği de çok belli değildir. Mesela Anayasa Mahkemesi'ne, HSYK'ya Meclis'in üye göndermesi ne zaman tartışılsa bir kısım çevrelerde bu kurumların siyasallaşacağı konuşulur ve şiddetle karşı çıkılır. Böylece devlet, Meclis'ten yani milletten korunmuş olur!

Ne de olsa Şark'taki bütün ülkelerde olduğu gibi, devlet ile toplumun birbiriyle buluşmaması, zinhar birbirinden farklı iki yapı olması gerekir. Milletin devlete sızması(!) mutlak surette engellenmelidir. Devlet ile millet aynı duyguları taşırsa bütün her şey tersyüz olabilir. Türkiye'de de yıllarca bir zümre, toplumun ekser çoğunluğunun devlette görev almasını ya da toplumun değer yargılarına ters bir hayat sürmeyenlerin görev yapmasını devlete sızma olarak adlandırdı. Özellikle birçok subay ve astsubay, yargısız ve hukuksuz bir şekilde ordudan atıldı.

Fethullah Gülen Hocaefendi'nin önceki gün Bamteli'nde söylediklerini dinleyince bunlar geldi aklıma. Kendisi hakkında ortaya atılan 'sızma' iddialarını cevaplarken Hocaefendi, 'bir insanın kendi millet fertlerini yine kendi memleketindeki müesseselere girmeleri için teşvik etmesine sızma denemeyeceğini' ifade ediyor. "Teşvik edilen insanlar da, o müesseseler de bu ülkeye ait. Bir milletin ferdi, kendi milleti için var olan müesseselere sızmaz, hakkıdır girer oraya." diyor.

Bu toplumun ekser çoğunluğunun, ana unsurunun devlette görev almasını sızma olarak nitelemek çok eski bir zihniyetin yansımasından başka bir şey değil. Bu eski devlet kafasında, devletin etrafı özellikle iç düşmanla çevriliydi. Dolayısıyla ülkenin içinin düşmanla dolu olduğunu kabul eden anlayış, bu ülkedeki bütün problemlere de kaynaklık etmekten başka bir işe yaramıyordu. İç enerjiyi tüketen, toplumsal barışın zedelenmesine neden olan bütün problemlerin kaynağında da bu anlayış, yani milleti düşman olarak gören zihniyet yatıyordu.

Biz bu ülkenin ana unsuruyuz. Bu devlet de, başta ana unsur olmak üzere bu ülkede yaşayan herkesin devletidir. Artık devletin milleti değil, milletin devleti vardır. Bu anlayış hakim olduğu ölçüde de, bu ülkede iç kavgaları besleyen hiçbir şey var olamayacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Uşak'ta bir markalaşma hikâyesi

Mehmet Kamış 2010.10.20

Tarihî Dokur Evi'nin avlusuna serilmiş el dokuması Uşak halısı açık artırmada alıcısını bekliyor.

İstanbul'dan gelen misafirler hem bu güzel halıya sahip olmak hem de yapılan çalışmaya destek vermek istiyor. Belediye tarafından kurulmuş olan bu halı dokuma kursuna katkıda bulunmak geçiyor hepsinin gönlünden... Küçük bir çekişmeden sonra el dokuması halı, Sultanahmet'te Levni isminde butik oteli hizmete açmış olan, turizmci Aydın Karacabay'da kalıyor. Açık artırmayı kazanmak, onun için üç günlük Ege gezisinde güzel bir final anlamına da geliyor.

İşadamı Hazim Sesli, bir grup meslektaşıyla Uşak'a yaptığı gezinin içine, bu şehre damat olmam nedeniyle beni de karga tulumba dahil edince hafta sonu soluğu Ege'de aldık. Doğrusu Uşak'a bu kadar gelip gitmeme rağmen şehri gerçek anlamda hiç tanımadığıma bir hayli hayıflandım. Son yıllarda İstanbul, Ankara gibi şehirlerin haricinde Anadolu'nun pek çok ilinin gelişme konusunda büyük atağa geçtiğini hep duyardık. Gaziantep'in, Konya'nın, Denizli'nin, Malatya'nın, Kahramanmaraş'ın, Kayseri'nin başarı hikâyelerini okurduk. Bu kervana Uşak gibi şehirlerin de dahil olmaya başladığını görmek, gerçekten de bir hayli heyecan verici bir gelişme.

Uşak'ta tam üç tane organize sanayi sitesi var. Kentteki bütün sivil toplum kuruluşları aynı hedefe yönelmiş durumda. Birbirinden çok farklı düşünce yapısına sahip sivil toplum örgütleri bile Uşak ortak paydasında buluşmuş. Belediye Başkanı Ali Erdoğan, kentin faydasına gördüğü her şeyi desteklediğinden her kesimden insanın sevgisini kazanmış. Vali Özdemir Çakacak da bu birleşmenin en önemli yapı taşlarından birisi.

Kentte Organize Sanayi Bölgesi'nin öncülüğünde, hızlı bir sanayileşme ve ardından markalaşma girişimlerini görmek mümkün. Hitit Seramik, Uşak Seramik, Umpaş, sesini bütün Türkiye'ye duyurabilmiş firmalardan bazıları. Ancak özellikle fabrikalarını gezme fırsatı bulduğumuz Sesli Battaniyeleri'ni ve Muratbey Peynirleri'ni burada belirtmek gerekiyor. Onların hem son teknoloji tesislerini görmek hem de başarı hikâyelerini dinlemek bizim için bir hayli dikkat çekici oldu. Sesli Battaniyeleri, kalite ve kapasite bakımından Türkiye'nin en büyük battaniye markası. On yıllardır battaniye üretimi yapan bir aile şirketi... Onu az çok biliyorduk ancak Muratbey Peynirleri'ni doğrusu bu denli bilmiyorduk. Mesela bu peynirlerin üretildiği fabrikanın teknoloji bakımından Türkiye'nin en ileri seviyesinde olduğunu, ona en yakın üretim yerinin teknoloji olarak sekiz yıl geriden takip ettiğini duymak herkesi çok şaşırtıyor. Ama asıl şaşkınlığı, Muratbey'in Türkiye'nin en büyük peynir üreticisi olduğunu öğrenmekle yaşıyoruz.

Bunları dinlerken grup içinde bulunan Atlasjet Yönetim Kurulu Başkanı Murat Ersoy'un dikkat çektiği bir hususu burada aktarmakta fayda var. Maalesef Anadolu'daki firmalar teknoloji ve kapasitede gösterdikleri başarıları markalaşmada gösteremiyor. Ya da kamuoyu algısını ekonomik güçleri nispetinde yönetemiyorlar. Bunlara en güzel örneklerinden birisi Muratbey... Bunca kaliteye ve kapasiteye rağmen yeni yeni ismini duyurabiliyor.

Türkiye'de ve dünyada kendilerini göstermeye başlayan Anadolu Kaplanları'nın algı yönetiminde ve markalaşma konusunda kat edecekleri daha çok yol var. Bir fabrikaya, bir teknolojiye yatırım yaptıkları gibi bu konuya da yatırım yapmalarının artık şart olduğunu daha iyi görüyorlar.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Almanya-Bosna maçında golleri kim yedi?

Merkel'in 'çok kültürlülüğün iflas ettiğini' söylemesinin ertesinde Alman U-17 Milli Takımı Bosna-Hersek ile yaptığı maçı 6-1 kazandı.

Bu karşılaşmayı önemli kılan şey hiç şüphesiz Almanya'nın attığı altı golün hepsini Türk oyuncuların kaydetmesiydi. Böyle bir zamanlamadan sonra insan düşünmeden edemiyor; acaba bu golleri kim yedi? "Merkel'in düşünceleri mi, yoksa Bosna Hersek mi?" bilemiyorum.

Bilindiği gibi Almanya'nın milli futbol takımı, içlerinde Mesut Özil ve Serdar Taşçı gibi Türklerin de olduğu çok farklı milletlere mensup futbolculardan oluşuyor. Afrikalı oyuncular bile var. Sadece futbol değil Basketbol Milli Takımı da Birleşmiş Milletler gibi. Ancak daha önemlisi; daha alt milli takımlara inildikçe yabancı sayısı bir hayli artıyor. Bosna-Hersek'i yenen Alman U-17 takımının büyük çoğunluğu başta Türkler olmak üzere Alman olmayan oyunculardan oluşuyor.

Sadece Almanya değil, ulusalcılığın beşiği olan Fransa'nın milli takımları da neredeyse tamamen Afrika kökenli sporculara emanet. Afrikalı sömürgelerinden devşirdikleri sporcuların aldıkları dereceler, şampiyonluklar tıpkı Almanların gururunu okşadığı gibi Fransızların da gururunu bir hayli okşuyor.

Almanya Başbakanı Merkel'in bu sözleri aslında farklı olandan korkan, kendisine benzetemediğini düşman olarak algılayan mühendis bir zihniyetin yansımasından başka bir şey değil. Sadece kendi işlerine yarayanları onore eden diğerlerini aşağılayan bu düşüncenin ihtiva ettiği büyük çelişkiyi göremeyecek kadar kendini beğenmiş maalesef. Merkel, Alman milli takımında başarıdan başarıya koşan Mesut Özil ile fotoğraf vermeye pek bir özen gösterirken onun köklerine hiç de saygılı davranmıyor.

Merkel gibi siyasetçiler tarafından yönetilen Batı dünyası ne kadar tekdüzeliği dayatsa da, Şark bir o kadar renkli ve çok kültürlüdür. Daha 80 yıl öncesinde Osmanlı'nın hakimiyeti altında olan mesela Musul'da Hıristiyan Nusturilerin, Yakubilerin, Keldanilerin, Ermenilerin, Asurilerin, Yahudilerin, Yezidilerin Şiilerin, Müslüman Türkmenlerin, Çeçenlerin, Çerkezlerin, Kürtlerin ve Arapların kendi kültürel birikimleriyle ve inançlarıyla yaşadığını söylemek mümkün. Musul gibi bütün bu coğrafyalar aynı renkli ve farklı yapıya sahipti. Ancak bu coğrafyalar batılılaştığı ölçüde hayatı tekdüze hale getirdi. Merkel gibi düşünenler, dünyayı kendince tasarlıyor ve onun haricinde binlerce yıldır üretilmiş bütün değerleri, kültürleri, inançları aşağılıyor, ötekileştiriyor ve yok ediyor.

Kendisine benzemiyorsa, standardize ve tekdüze olmamışsa yok edilmesinin daha doğru olduğunu düşünecek kadar küstah, çok bilmiş ve megaloman bir düşüncenin dillenmiş hali sadece. Modern insanın başkasının hayatını, yaşama biçimini değiştirme ya da yok etme konusunda kendini bu kadar yetkili görmesi gerçekten de çok küstahça.

Ancak korkarım ki hayatın kendi gerçekleri Merkel'i ve onun gibi düşünenleri haksız çıkaracak. Çünkü Alman milli takımları her geçen gün Alman olmayanların eline geçiyor. Üstelik bugün Mesut Özil'in söylemeye kendini mecbur hissettiği "Kendimi Alman gibi hissediyorum" sözlerini gelecek nesiller söylemek mecburiyetinde hissetmeyecek. Kendi Türk ve Müslüman kimliğiyle Alman milli takımlarında oynayacaklar. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Acilen muhalefet aranıyor

Siyasette büyük bir muhalefet boşluğu yaşıyoruz. Bütün tartışmalar rejim krizi ekseninde gerçekleşiyor. Okuma hakkı, kişisel özgürlükler, referandum, 29 Ekim resepsiyonu vs...

Siyaseti bu kadar ideolojik bir düzeyde tartışan kaç ülke vardır dünyada? Rejim krizlerinden ülkenin asıl meselelerini konuşmaya hiçbir zaman vakit kalmıyor.

Türk demokrasisi ve CHP sürekli 'az gittik uz gittik dere tepe düz gittik, bir de baktık ki bir arpa boyu yol gitmişiz' oyununu oynuyor. Demokrasi adına tam da CHP'den ümitlenmeye başladığımız bir dönemde yine karşı bir atak geliyor ve her şey tuzla buz ediliyor.

Referandum sonrası başörtüsü yasağını ortadan kaldırmaya yönelik bir hareket başlatan CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, gelen azınlık tepkilerine karşı yeterli direnci gösteremedi. Tartışmaların bugün geldiği boyuta baktığımızda ve CHP'ye hakim olan tavrı değerlendirdiğimizde eski düzencilerin dediğinin olduğu izlenimine kapılıyoruz.

Daha da önemlisi anamuhalefet partisini değişen Türkiye şartlarında yeniden kurgulayacak, onu çağdaş bir parti haline getirecek anlayışın ya olmadığını ya da sesinin çok cılız çıktığını görmek insanı kaygılandırıyor. Bu görüntüdeki CHP'nin çağdaş bir parti olabilmesi, millet adına hükümeti denetleyebilmesi mümkün görünmüyor. Bu da ülkedeki muhalefet krizini her geçen gün biraz daha büyütüyor.

Başörtüsü konusundaki yalpalayan tutumundan sonra 29 Ekim resepsiyonuna katılıp katılmama tartışmasını açması da CHP'nin gelecek dönemdeki bütün söylemini yine rejim krizi üzerinden yapacağının işaretini veriyor. CHP, başörtüsüne dolanıp tepetaklak olacağına, ideolojik saplantılarını ve skolastik din karşıtlığını aşıp yeni politikalar üretmeli. Bunun hem kendisini hem de Türk demokrasisini çok daha ileriye taşıyacağı aşikâr.

MHP ve CHP, vicdan sahiplerinin onlara dönmesine, onlara sempatiyle yaklaşmasına asla müsaade etmiyor. Demokrasinin ana unsurları olan siyasî bir partinin tavırlarından çok ideolojik bir görevi yerine getiren kurumlar gibi davranıyorlar. Ülkenin ulaşım, sağlık, ekonomi, mahallî idareler gibi yüzlerce meselesiyle ilgili değerlendirmelerde bulunmak sanki bir siyasî partinin görevi değilmiş gibi hareket ediyorlar.

Ancak muhalefetin şunu bilmesinde fayda var; ne zaman ülkede rejim krizi üzerinden bir tartışma ortaya çıksa bu işten kesinlikle AK Parti kazançlı çıkıyor. Bir miktar CHP'nin kendi tabanında oy artışına sebep oluyor olabilir, ancak MHP'nin her rejim tartışmasında büyük kan kaybettiğini söylemek yanlış olmaz. Bunda, MHP yönetiminin sanki CHP tabanına siyaset yapıyormuş gibi bir tutum içinde olmasının büyük payı var tabii ki.

Türkiye'de bir muhalefet boşluğu olduğu kesin. Bu ülke, hükümeti millet adına denetleyecek ve onun her zaman doğru yolda gitmesini sağlayacak bir muhalefet arıyor, acilen... m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Taksim bombasının arkasında kim var?

Mehmet Kamış 2010.11.03

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın önceki gün yaptığı konuşma; hükümetin Taksim saldırılarıyla ilgili çok şey bildiğinin bir göstergesi.

'Sözün tamamının ahmağa söyleneceği' gerçeğinden hareket edecek olursak Erdoğan, terör olaylarının arkasında hangi ülkelerin bulunduğunu çok açık biçimde söyledi. 'Bazı Avrupalı ülkelerin Türkiye'ye gerekli desteği vermediğini, bir kısmında da terör örgütüyle bağlantısı bilinen kurumların serbestçe faaliyetlerine devam ettiğini' vurguladı.

Başbakan durup dururken neden Avrupalı ülkelere gönderme yaptı? Acaba bombanın Avusturya yapımı olduğunun tespit edilmesi mi o sonuca ulaştırdı? Bu soruların cevabı şimdilik net değil. Devlet ulaştığı bütün bilgileri kamuoyuyla paylaşır mı, onu da bilmiyoruz. Ancak işaretlerin Ergenekon'la irtibatlı Devrimci Karargâh örgütünü göstermesi 'Bu işin arkasında kimler var?' sorusu için kafalarda farklı istifhamlara sebep oluyor.

Burada tetiği kimlerin çektiğinin çok da önemi yok. Asıl konuşulması gereken, tetiği kimlerin çektirdiği. O açıdan baktığımızda Devrimci Karargâh mı, yoksa PKK mı; gerçekte önemli değil. Bunlar sadece tetikçilik yapıyor. Ayrıca PKK çok uluslu bir terör şirketi gibi. Her kritik zamanda ortaya çıkan bu örgüte tetiği kimler çektiriyor? Onu anlamak için 'Bu eylemi PKK'nın hangi birimi yaptı?' diye bakmak lazım. Çünkü tek blok, tek ses bir örgüt yok karşınızda. Bölgede hesabı olan dünyanın bütün güç merkezlerinin bir uzantısı var bu örgüt içinde.

Herkesin bildiği gibi Türkiye'de devlet yapısı büyük bir değişim içinde. Her geçen gün daha demokratik bir ülke oluyoruz ve devlet daha çok topluma yaslanan bir yapıya dönüşüyor. Referandum da bu süreçte çok önemli bir eşik oldu. Şimdi kritik bir soru sormakta fayda var: Türkiye'deki değişimden en çok hangi ülkeler rahatsız? Bu soruya verilen cevap bizi Türkiye'yi karıştırmak isteyen adrese götürecek.

AK Parti'den ve Türkiye'nin yaşadığı bu değişim sürecinden en çok rahatsız olan yerlere baktığınızda, o yerlerin Ergenekon yapılanmasının arkasında olduğunu da görebiliyordunuz. Ergenekon'un ortaya çıkarılmasından ve operasyon yapmalarının engellenmesinden sonra bu güç merkezleri PKK ve Devrimci Karargâh üzerinde yoğunlaştı.

Devrimci Karargâh mevzusu açılmışken başka bir konuya da mutlaka değinmek gerekiyor. Polisin Devrimci Karargâh'la ilgili yapacağı birçok operasyonu, önceden ifşa ettiğinden söz edilen Hanefi Avcı'nın kimin adına Haliç'teki Simonlar kitabını yazdığını konuşmak lazım. Hanefi Avcı bu örgütle irtibatlandığı zaman onun terör şirketinin uluslararası bağlantılarından haberdar mıydı? Bu da cevabı mutlaka verilmesi gereken bir soru olarak karşımızda duruyor. Son olaylardan sonra yazdığı kitabın kastı bambaşka bir yöne doğru gidiyor.

Türkiye yıllardır aynı terör oyunuyla haşır neşir oluyor. Öyle ki bazı yıllar terörle mücadele etmekten başını kaşımaya vakit bile bulamadı. Terörle yola getirildi. Dünyadaki bütün güçlerin bu tür istekleri olabilir. Bu anlaşılır bir durum. Ama hükümet olanın, iktidar olanın bunların yerli ve yabancı bütün işbirlikçilerinin hakkından gelmesi gerekiyor. Bunlara içeride kim çanak tutuyorsa da onlara hesabını sormalı...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ne oluyor orada?

Mehmet Kamış 2010.11.10

Önder Sav sevgili kardeşi, arkadaşı, dostu Süheyl Batum'a görevi devrederken laiklik ikazı yapmaktan kendini alamıyor; "Devletin ve ulusun bölünmez bütünlüğü doğrultusundaki çabalarımız aralıksız sürmelidir.

CHP'nin ötelenemez görevleri arasındaki bu ilkeler bizim de ilkelerimiz olmaya devam edecektir. Hep birlikte CHP'yi başarıya taşırken bu ilkeler rehberimiz olmalıdır." diyor.

Hatırlatmakta fayda var: Sav, Kara Kuvvetleri komutanı değil, CHP'nin değişmez, değiştirilemez, değiştirilmesi teklif bile edilemez Genel Sekreteri'ydi. Sav, görevini devrederken ya da görevinin başındayken Hantepe'deki baskınla, Gediktepe'de çoban zannedilen teröristlerle, Dağlıca'da çocuklarımızın kurbanlık koyun gibi şehit edilmesiyle ilgili hiçbir şey söylemedi. Bir kere bile 'Ne oluyor oralarda? Bu çocuklarımızın hayatı niye bu kadar ucuz?' diye sormadı. Ama giderken bir siyasetçiden çok bir general gibi mesajlar verip yerini çok değerli bir dostuna bıraktı.

Sav koltuğunu devrettiği saatlerde internete bir ses kaydı düştü. Kaydı kim almış, niye almış, neden internete atmış bilemiyorum. Ben bunlardan çok, albay olduğu ileri sürülen kayıttaki kişinin söylediklerine ya da söylemediklerine bakıyorum. O cümleleri söylemiş olduğuna da inanıyorum çünkü dışarıda olanlar aynen onun anlattığı gibi gerçekleşiyor. Albay, Heronlar üzerine konuşuyor, öyle her görüntüye müdahale edilmeyeceğinden bahsediyor. "Şimdi orda senin gördüm dediğin 8-10 tane terörist gördün, vay niye müdahale etmedin. Yooo. Müdahale edilecek diye bir şey yok. Edilmez zaten, her olaya edilmez. Her istihbarat, istihbarat çarkına giren bir veridir." diyor. Daha sonra insanın tüylerini diken diken eden başka bir şey geliyor görüntüye... Orada ses yok ama ekrana yazılan bir cümle var, diyor ki o cümlede: "Daha büyük grubu vurmak için Hantepe'deki çocuklarınızı yem yaptığımızı 10 dakikada izah ederim."

Bu cümleleri albayın söyleyip söylemediğini tam anlayamıyorsunuz ama sözlerinin geneline baktığınızda bu ifadeler çıkıyor zaten. Sonra yine ses giriyor ve "Ben on dakikada çok güzel anlatırım, anlatmayınca ne oluyor, onun yayınladığı psikolojik etki altında kalıyor." ifadeleri duyuluyor.

Hatırlayacaksınız, Heron skandalıyla ilgili günlerce bir kelime konuşmayan dönemin Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ, kendi oğluyla ilgili bir habere anında açıklama yapmıştı. Eee ne de olsa evlat bu. Başka hiçbir şeye benzemiyor. Fakat insan sormadan da edemiyor: Heron skandalının üzerine gitmeyen İlker Paşa ya da sesi internete düşen bu albay kendi evladının Hantepe'de yem yapılan çocuklardan biri olmasını ister miydi?

Herkes bu vatan için kanının son damlasına kadar savaşır ve bundan da büyük onur duyar, duymuştur da... Ama iç siyasete malzeme olsun diye fidan gibi çocuklarımızın şehit edilmesine göz yumuluyorsa o zaman adama sorarlar: 'Senin çocuğun da Hantepe'de olsaydı bu kadar pervasızca yapılanları savunabilecek miydin?'... Ya da güçlü babaların çocukları bu bölgelerde askerlik yapmış olsalardı PKK terörü bu kadar pervasızca ocaklar yakabilir miydi? Heron görüntüleri sümen altına atılabilir miydi? Ya da General Gürbüz Kaya o zaman teröristleri bu kadar kolayca çoban zannedebilir miydi?

Önder Sav'ın bu soruları sorması beklenmiyordu zaten. Güya Halk Partisi'nin genel sekreteriydi ama halkın çocukları birer ikişer beşer toprağa düşerken dönüp de bir kere "Neler oluyor orada?" diye sormaya gerek görmeden yerini çok sevgili dostuna bırakmak zorunda kaldı. Sevgili dostunun da bu soruları bir kere olsun soracağını hiç zannetmiyorum. Sadece Önder Sav değil, çocukları güven içinde yaşayan hiç kimse "Orada neler oluyor?" diye sormuyor.

Yetkili yetkisiz bu insanlara bir kere de biz sormuş olalım: Sizin çocuğunuz Hantepe'de askerlik yapıyor olsaydı bu konuya bu kadar duyarsız kalabilir miydiniz?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

"İbrahim bizim çocuklarımızı kimler kurban ediyor"

İbrahim (as), ekinin hiç bitmediği, toprağın bile olmadığı bir yere eşini ve oğlunu getirip bıraktı. On yıllardır hasretini çektiği evladı doğmuş ama onu bu kuş uçmaz kervan geçmez yere bırakması istenmişti. Kimsenin uğramadığı o yer, Hacer'e ve İsmail'e (as) sahip çıkmasının ödülünü Mekke haline gelerek alacaktı.

İbrahim'in (as) gördüğü rüyada oğlunu kurban etmesi isteniyordu. Evlat hasretiyle yanıp tutuşurken, doğacak ilk evladını Allah'a kurban edeceğini söylemişti. Şimdi rüyalar onun bu vaadini yerine getirmesini istiyordu. İşaretler kurban olarak evladı yani İsmail'i (as) gösteriyordu. Evlattan vazgeçmek nasıl da yaman bir imtihandı öyle...

Ya emri yerine getirecek ya da oğul sevgisiyle verdiği sözü ihmal etmeye yönelecekti. Bunu fırsat bilen şeytan önce İbrahim'in (as), sonra Hacer'in, sonra da İsmail'in (as) aklını karıştırma girişimlerinde bulundu ama cevabını taşlanarak aldı.

Daha sonra ne olduğu mealen Kur'an'da şöyle anlatılıyor: "Oğlu İsmail kendisi ile yürüyecek yaşa ulaşınca İbrahim ona dedi ki: Oğlum ben rüyamda seni kurban ettiğimi görüyorum. Sen buna ne dersin? İsmail, "Babacığım sen emrolunduğun şeyi yap. İnşallah beni sabredenlerden bulacaksın." dedi. İkisi de Allah'ın emrine uydular. İbrahim kurban etmek üzere oğlunu yere yatırdı. O sırada biz nida ettik: "Ey İbrahim! Sen rüyanda emrolunana uydun. İyilik yapan ve iyi kullukta bulunanları işte biz böyle mükâfatlandırırız. Muhakkak ki bu apaçık bir imtihandı. Ona oğlu yerine büyük bir kurbanlık koç gönderdik. Daha sonra gelenler arasında ona güzel bir nam nasip ettik. İbrahim'e selam olsun."

Şükürler olsun ki evlatlar kurtuldu. İsmail (as) yerine koç kurban edildi. Müjdeler olsun, müjdeler olsun yeryüzüne... Ciğerler yanmaktan, evlatlar kurban edilmekten kurtuldu. Bu, yeryüzünün bayramıydı. O halde bütün müminler kurbanlarını kesmeli ve bayram etmeliydiler. Evlatlar kurtuldu, bundan daha güzel bir bayram olabilir miydi?

Bayramda şeker toplamak, harçlık almak, et yemek, ev ziyaretlerinde bulunmak, 'ah çocukluğumuzun bayramları' diye yanmak güzel bir duygu belki... Ama ruhunu anlamadığımız bir bayramın anlamı da yoktu aslında. Bayramdı ama niye bayramdı? Evlat kurban etmek nasıl bir şeydi? Bugün olmaz mıydı böyle şeyler? Koç kurban edilmişti de İsmail (as) kurtulmuştu...

Ama bizim çocuklarımız niye hâlâ kurbanlık olarak Hantepe'de bekletiliyordu! Siyasi malzeme olsun diye evlat kurban etmek hangi devirde görülmüştü!

Bizim çocuklarımızı kim kurban ediyor İbrahim (as)? Filistin'de, Irak'ta, Afrika'da, Diyarbakır'da, Mardin'de, Şırnak'ta bizim İsmaillerimize kimler kıyıyor? Hani koç gelmişti ve evlatlar bir daha kurban edilmeyecekti... Kim bu katiller, kim bu evlatlarımıza kıyanlar? Bilesin ki bıraktığın coğrafyada hâlâ evlatlarımız kurban ediliyor. Bu topraklara ne zaman bir koç gelecek ve evlatlarımız kurtulacak?

İbrahim (as), torunların Allah'tan gelecek bir koç bekliyor, bir de bu katillerden kurtulacağı günleri...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP-BDP ittifakı

Mehmet Kamış 2010.11.24

AK Parti'nin 2011 Haziran'ında yapılacak seçimlerden sonra üçüncü dönem de iktidarda olacak gibi görünmesi, siyaset mühendislerini bir hayli tedirgin ediyor.

Bunun önünü alacak birçok siyasi atraksiyonu aynı anda düşündükleri, çok farklı senaryolar üzerinde ciddi ciddi çalıştıkları bir gerçek. Bu minvalde üzerinde durdukları senaryoları ya gizli gizli konuşuyorlar ya da yüksek sesle dillendirip kamuoyunun tepkisini ölçüyorlar. Ancak şu bir gerçek ki; seçimlere kadar CHP-BDP ittifakı ya da birçok partinin birlikte çatı parti oluşturması gibi formülleri daha çok konuşacağımız kesin. Statükonun mühendisleri, toplumun belirli kesimlerinde oluşan AK Parti karşıtlığını kullanarak son yıllarda Türkiye'nin gösterdiği yapısal değişimin önüne geçmek için bir hayli gayret sarfediyor.

Son günlerde gündeme gelen CHP-BDP'nin seçimlerde ittifak edecekleri yolundaki düşüncelere hiç şaşırmamak gerekir. Yargıtay üyesi Hamdi Yaver Aktan'ın internete düşen ses kayıtlarında AK Parti'ye karşı PKK'yı yardıma çağıran konuşmalarını hatırlayın.

Doğru bir gözle baktığınızda aslında ikisi de aynı parti. İkisi de devlete ve silaha dayalı politikalar yürütüyordu bugüne kadar. CHP'nin bunca yıllık siyasi geleneğinde son kertede askerî bir darbeye ümidi bağlayan bir anlayışa sahip olduğunu hepimiz biliyoruz. BDP'nin ise Hakkâri'de yaşandığı gibi PKK'nın silahıyla toplumu hizaya getirmeyi çok da abes görmediği aşikar. İki parti de toplumun temel değerleriyle mücadele halinde. Çok açıktan mücadele etmeseler de en azından bunlara son derece soğuk oldukları kesin. İkisi de toplumu eğitme ya da yola getirme iddiasında. Laiklik ise en temel ilkelerin başında geliyor. Bu anlayış, siyasette kendine din karşıtlığı olarak yer buluyor.

Aslında ikisi de statükonun partisi. Türkiye'deki değişime şiddetle karşı çıkıyorlar ve bundan rahatsızlıklarını açıkça dillendiriyorlar. Nitekim 12 Eylül referandumunda bunu açıkca görmüştük. Türkiye'de ne zaman demokratik gelişmeler olsa, ne zaman bu değişimler kritik evrelerden geçse mutlaka PKK'nın bir sabotajıyla karşı karşıya kalıyor. İki parti de bölgesel parti. Biri kıyı şeridi ve zengin semtlerin partisiyken diğeri de Güneydoğu'nun belirli yerlerinde etkili.

Kamuoyundaki görüntüleri ise bambaşka. Siyasi anlayış olarak birbirlerinden yüz seksen derece farklı iki siyasi aktör gibi görünüyorlar. CHP'nin savunduğu ilkeler BDP'nin ortaya çıkmasına sebep oluyor, BDP'nin ve PKK'nın yaptıkları ise kıyı şeridinde CHP'yi besliyor.

Bugün AK Parti'nin önünü kesme projesinde birbirlerine ihtiyaç duyuyorlar. Referandumda yaptıkları gibi yeni bir birlikteliği yüksek sesle tartışıyorlar. Kemal Kılıçdaroğlu'nun dün yaptığı konuşmada ittifak arayışlarına karşı çıkması ve yandaş medyayı(!) suçlaması sizi yanıltmasın. Bu düşünce, siyaset mühendislerinin planladığı, sonra da ilk olarak Milliyet Gazetesi'nden kamuoyuyla paylaştıkları projeden başka bir şey değil. CHP ve BDP tabanından gelen büyük tepkilerden sonra geri adım atmışlar gibi görünmeleri, bu işten tamamen vazgeçtikleri anlamına gelmez. Ancak şunu da düşünmek gerekir ki; siyasette her zaman iki kere iki dört etmiyor. Siyaset mühendisleri, bu formülleri oluştururken partilerin yüzlerindeki maskelerini düşürme risklerini de göz önünde bulundurmalı.

Böyle bir ittifakın bazı iyi tarafları da olmaz değil. Mesela CHP'nin, kıyı şeritlerinden Güneydoğu gerçeğiyle yüzleşmeye doğru bir adım atması ve onları anlamak zorunda kalması, Türk siyaseti bakımından çok önemli bir gelişme olabilir. Topluma daha yakın politikalar üretilmesine belki zemin hazırlayabilir. Aynı şey BDP'liler için de geçerli. Kim bilir belki bölgesel parti olmaktan bile kurtulabilirler. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hükümet sormaya başlayınca...

Yıllardır Güneydoğu'da terörle yürütülen bir mücadele var. PKK, 1984 yılında Eruh'a yaptığı baskınla başlattığı silahlı mücadelenin tansiyonunu bazen artırıyor bazen düşürüyor; ama kamuoyunda varlığını her daim hissettiriyor.

12 Eylül darbesinden sonra Türkiye'nin yaşadığı demokratikleşme sürecini PKK terörü nedeniyle Güneydoğu bölgesi tam olarak yaşayamadı, desek yanlış söylemiş olmayız. Son birkaç yıldır her şeye rağmen o bölgede sıkılaştırılmış yönetim metotlarına hükümet başvurmadı. Ya da başvurma isteklerine karşı soğuk durdu. Ama şu da bir gerçek ki, terörle mücadeleyi asker yürüttüğü için bizler yani kamuoyu, Güneydoğu'da tam olarak ne olduğunu bilemedi.

Her kritik süreçte PKK'nın niye eylemlerini artırdığını, bu eylemlere karşı neden yeterince tedbir alınmadığını, neden aynı yerden aynı şekilde yüzlerce kere ısırıldığımızı ve bunlarla mücadele edenlerin neden bu konulara çözüm üretemediğini tartışamadık. Bize sadece çocuklarımızın cenaze törenlerinde ağıt yakmak kaldı. En küçük sorgulama girişimleri büyük bir öfkeyle ve 'TSK'yı yıpratma girişiminde bulunuluyor' suçlamasıyla susturuldu. Daha doğrusu sindirildi. Ama birileri, bizim çocuklarımızın kanları üzerinden iktidarları hep yola getirdi. Ölenler bizim çocuklarımız, yola getirilenler de bizim seçtiğimiz iktidarlardı.

33 erin şehit edilmesinden tutun da, binlerce kişinin öldüğü faili meçhul cinayetlere kadar hiçbir şey kamuoyunda tartışılma cesareti bulamadı maalesef. 1990'lı yıllar Özal'ın bu ülkeye getirdiği bütün demokratik hakların PKK üzerinden geri alındığı yıllar olarak tarihe geçti; ama o patırtıda ne olduğunu hiç anlayamadık. Ölen öldüğüyle, alınan haklarımız da alındığıyla kaldı.

Kamuoyuna yansıdığı kadarıyla hükümetler 'orada ne oluyor?' diye sormadı. 'Davul benim boynumda tokmağı kimler çalıyor?' diye yapılanlara karşı çıkma cesareti göstermedi. Bunun sonucunda da birer birer alaşağı edildiler.

Bereket 2000'li yılların ikinci yarısından itibaren teknoloji devreye girdi de Güneydoğu'daki olayların bütün kirliliği ortaya döküldü. Çocuklarımızın nasıl göstere göstere şehit edildiğini, Heronların geçtiği görüntülere rağmen gerekli tedbirlerin alınmadığını, teknolojik altyapıların çalıştırılmadığını ve gönderilen hiçbir istihbaratın değerlendirilmediğini görmeye başladık.

Başta birileri bunlara inanmadı. Kameralar, görüntüler hiçbir şüpheye mahal vermeksizin ortadaydı ama yine de 'bir kısım çevrelerin TSK'yı yıpratma kampanyasından başka bir şey değildi' bunlar (!). Dolayısıyla görüntülerle ilgili hiçbir yetkili açıklama yapma gereği hissetmiyordu. Bugüne kadar bir açıklama mı yapmışlardı ki şimdi yapsınlar...

Bir general, onlarca istihbarat çöpe atıldığı, bütün ikazlar kulak ardı edildiği için baskın yiyen karakolla ilgili konuşurken, bu ülkenin başbakanının gözlerinin içine baka baka 'gelen teröristleri çoban sandık' diyebilmişti. İyi tarafıyla bakarsanız böylesine başarısız, böylesine işini bilmez bir generalin terfi etmemesi ülkenin en önemli meselesi haline gelebilmişti.

Üç generalin görevden alınmasının en güzel tarafı, artık hükümetin 'neler oluyor oralarda?' diye sorması ve ardından harekete geçip sorumlular hakkında gereğini yapmaya başlamasıdır.

Çünkü PKK kılıklı terör, bu soruyu sormayan hiçbir hükümeti çalışır halde bırakmamıştır. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devlet kararı!

Mehmet Kamış 2010.12.02

Yıllardır söylenen, dilendirilen bir sözdü bu. Ama ne olduğu, nasıl bir karar olduğu, kararı alan bu devletin kim olduğu çok da belli değildi. Bir şehir efsanesi gibi dolaşıp duran bu sözün ne Anayasa'da, ne yasalarda, ne de kanunlarda bir karşılığı vardı. Yasalarda olmayan bir şeydi ama devlet denen kimse arada bir gizli gizli kararlar veriyor ve bu nedenle 'rutin' dışı şeyler oluyordu ülkede.

Bu sözü son dönemlerde emekli Koramiral Atilla Kıyat'ın gündeme getirmesiyle tartışmıştık. Hatırlayacaksınız, Atilla Kıyat bir televizyon programında 1993 ile 1997 yılları arasında işlenen faili meçhul cinayetlerin devlet politikası olduğunu söylemişti. O dönem yüzbaşı, üsteğmen olan kişilerin emir üzerine bu cinayetleri işlediklerini belirtmiş, bu nedenle dönemin cumhurbaşkanlarının, başbakanlarının ve genelkurmay başkanlarının da hesap vermesi gerektiğini dile getirmişti.

Nasıl yani; birileri kanunda ve yasalarda olmayan bir yetkiyi kullanıyor hem de birilerinin en tartışılmaz, en önemli hakkı olan yaşama hakkını elinden mi alıyordu? Nasıl yani; kim birisinin yasalarca ispatlanmamış bir suçtan dolayı ölmesine karar verebilirdi ki? Devlet denen şey böyle bir şey miydi? Devlet isterse kendi koyduğu kanuna, nizama, yasaya yokmuş muamelesi yapabilir miydi?

O dönemde öldürülen binlerce insan ne mahkemeye çıkartılmış ne suçlu olduğu mahkemelerce tescil edilmişti. Ama devlet yetkisini kullanan birileri buna rağmen onların yaşamasını gereksiz bulabilmişti. Devlet kararı böyle bir şey olsa gerekti! Yasaya dayanmayan rutin dışı şeyler yani...

Bu devlet kararı sözünü, en son Star Gazetesi'nde Ferzan Çitici'nin ağzından okuduk. Gazeteye konuşan 2000 yılının İstanbul Başsavcısı Çitici, o dönem gerçekleştirilen Hayata Dönüş operasyonlarının bir devlet kararı olduğunu söylüyordu. 'Hayata Dönüş'ü burada yeniden anlatmaya gerek var mı bilmiyorum. 2000 yılının Aralık ayında 20 cezaevinde başlatılan operasyonlar sonucunda 30 mahkûm hayatını kaybetmiş, yüzlerce mahkûm yanmış, yakılmış ve yaralanmış, iki asker kimlerin sıktığı belli olmayan kurşunlarla hayatını kaybetmişti. Operasyonla ilgili şaibeler kamuoyunda aylarca, yıllarca konuşulmaya devam etmiş ama hiç kimse hakkında bir soruşturma açılmamıştı. Neden? Bugün öğreniyoruz ki bu operasyon bir devlet kararıymış da ondan...

Devlet kararından sonra yapılan her şey mubah sayılıyordu öyle mi? Ne işlenen cinayetler soruşturuluyor, ne ölenin arkası aranıyor. İşin içinde devlet kararı varsa işlenen suçları soruşturmakla görevli savcılar olayları görmez, polisler işitmez, hâkimler hak aramaz oluyor öyle mi? Medyaya gerekli yalan ve asparagas haberler servis ediliyor ve kamuoyu devletin istediği şekilde yönlendiriliyor yani...

1993 yılından sonra Güneydoğu'da işlenen cinayetler niye faili meçhul kaldı? Çünkü bu olay devlet kararıydı. Hayata Dönüş operasyonunu yapıp onca insanın ölmesine neden olanlarla ilgili niye hiçbir işlem yapılmadı? Çünkü devlet kararıydı. Kamuoyunda şaibesi sürekli konuşulan olayların faillerinden itiraflar geldikçe, birer birer öğreniyoruz nelerin devlet kararı olduğunu... İnsan o zaman ister istemez düşünüyor; 'acaba faili meçhul kalmış bütün olaylar bir devlet kararı mıydı?' diye...

Albay Cemal Temizöz'ün tutuklu olarak yargılandığı Diyarbakır'daki faili meçhul cinayetleri soruşturan savcıyı, referandumdan önceki HSYK'nın ısrarla görevden almak istediğini hatırlayın, devlet kararlarını kimlerin koruduğunu göreceksiniz.

Zannediyorum Türkiye, derin devletten kurtulma ve demokratikleşme sürecine, bu devlet kararlarının ne olduğunu sorgulamakla başladı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Generali görevden almak

Mehmet Kamış 2010.12.04

Almanya Savunma Bakanı Karl Theodor zu Guttenberg, Afganistan'da bir operasyonda sivillerin öldürülmesine sebep olduğu gerekçesiyle Genelkurmay Başkanı Orgeneral Wolfgang Schneiderhan'ı görevinden aldı. Aynı şekilde ABD Başkanı Obama, geçtiğimiz haziran ayında, Amerikan yönetimini ve ordudaki komutanları eleştirdiği için Afganistan'daki kuvvetlerin komutanı Orgeneral Stanley Mc Chriystal'ın görevine son verdi.

Yine bu yılın temmuz ayında Fransız hükümetini eleştiren Harp Akademileri Komutanı General Vincent Desportes, La Monde Gazetesi'ne verdiği röportajda 'siyasî konularda kamuoyuna açıklamalarda bulunduğu' gerekçesiyle emekliliğine 3 hafta kala koltuğundan oldu. Görevden alan isim Fransız Savunma Bakanı'ydı.

Rusya Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Vladimir Boldırev ve Kuzey Kafkas Askerî Birliği'nin Komutanı Sergey Makarov, yolsuzlukla suçlandı. Devlet Başkanı Medvedev'in talimatıyla generallerin görevlerine son verildi. Ayrıca 10 askerin öldüğü, 60'a yakın askerin yaralandığı patlamaların olduğu Ulyanovski şehrinde askerî depoda görevli dört komutan ordudan atıldı.

Yunanistan Başbakanı Kostas Karamanlis, 7 Ağustos 2009'da ani bir kararla Yunan Savunma ve Dışişleri Konseyi'ni (KİSEA) toplayarak, Karaada (Ro) krizi nedeniyle Türkiye ile yaşanan gerginlikten sorumlu tuttuğu Genelkurmay Başkanı General Dimitris Grapsas'ı görevden aldı.

İspanya ordusunun Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın 2. adamı olan General Jose Mena Aguado, Katalonya Özerk Yönetimi'nin sunduğu yeni özerk statüye itiraz ederken, "Gerekirse İspanya'nın bütünlüğü için kışlamızdan çıkarız." açıklamasını yaptı. Hükümetin bu sözlere cevabı gecikmedi ve general azledildi.

Burada saydıklarımız son iki yıl içinde Avrupa'da yaşanan ordu-hükümet ilişkilerini gösteren birkaç örnek sadece. Batı demokrasilerinde görevlerini ihlal ettikleri, yetkilerini aştıkları düşünülen askerlerin görevlerinin başında durmalarına asla müsaade edilmiyor. Bu ülkelerin hiçbirinde genelkurmay başkanlarının, kuvvet komutanlarının bir karar ile görevinden alınması, medyanın ve muhalefetin sündüre sündüre tartıştığı bir konu haline gelmiyor.

Bırakın herhangi bir sivil hükümet politikasını eleştirmeyi, hakkında darbe planlamaktan dolayı soruşturma açılmış, bağımsız mahkemeler tarafından tutuklanması istenmiş, savcıların hazırladığı iddianamelerde adı, insanı dehşete düşürecek planlarda geçen komutanların terfi ettirilmemesi bizde bir rejim krizine dönüştürüldü. Üstelik bu komutanların mesleklerindeki başarısızlıkları, göstere göstere yenilen baskınlar nedeniyle kamuoyunun gözleri önüne serilmiş olmasına rağmen...

General Gürbüz Kaya'nın yönetimindeki bölgede, son iki yıl içinde yaşanan terör saldırıları sebebiyle tam 64 vatan evladı şehit olmuştu. Bu baskınlar üzerindeki şaibeler ve tartışmalar da hiç bitmemişti. Daha da vahimi, ilgili komutanların döşediği mayınlar yüzünden 7 evladımızın şehit düştüğünün ortaya çıkması oldu.

Bu generaller Avrupa'nın herhangi bir ülkesinde böylesine olaylara karıştıktan sonra hâlâ görevlerinin başında kalabilir, bir de terfi almak için Yüksek Askerî Şûra'ya girebilir miydi?

Başarısız genel müdürler, müsteşarlar, emniyet müdürleri hatta bakanlar ya da herhangi bir devlet görevlisi nasıl görevden alınabiliyorsa, herhangi bir general de görevden uzaklaştırılabilir. Generallerin siviller tarafından görevden alınmasının böylesi bir devlet krizi haline dönüşmesini, askerlerin geçmişten kalan 'gölge iktidar' özelliğini devam ettirme isteği olarak da görebiliriz.

Türkiye, askerin diğer devlet memurları gibi bir memur olduğunu, başarısız her devlet memurunun başına gelenlerin askerin başına da gelebileceğini artık iyice öğrendi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye yeni Osmanlı olur mu?

Mehmet Kamış 2010.12.08

Türkiye'nin mirasını taşıdığı Osmanlı İmparatorluğu, daha yüzyıl önce yedi milyon dört yüz bin kilometrekare büyüklükte topraklara sahipti.

Onun mirasçısı Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı yıkıldıktan sonra işte bu kadar büyük bir coğrafyanın özetini taşıyordu içinde. Osmanlı sınırlarında yaşayan Boşnaklar, Arnavutlar, Torbeşler, Bulgarlar, Gürcüler, Çerkezler, Türkler, Kürtler, Ermeniler, Rumlar, Süryaniler, Yahudiler, Araplar, Türkmenler, Aleviler, Sünniler, Yezidiler, Keldaniler, Asuriler ve daha nice etnik ve dinî unsur varlığını Türkiye Cumhuriyeti'nde de devam ettirdi. Yirminci yüzyılın başında topraklarının büyüklüğü neredeyse 10'da bire düşmesine rağmen söz konusu unsurlar, ya halihazırda bu topraklarda yaşamaya devam ediyordu ya da göç yoluyla Anadolu'ya gelip yerleşmişlerdi.

Osmanlı'nın yıkılışı hakikaten çok sancılı ve acılı bir sürecin yaşanmasına sebep oldu. Bu coğrafyadaki her etnik ve dinî yapıya büyük travmalar yaşattı. Milyonlarca insan ya yerinden yurdundan ya da canından ve malından oldu. Daha sonra masa başında, yer yer cetvelle çizilen yeni haritadan sonra Ortadoğu ve Balkanlar hiç huzur bulamadı. Osmanlı'nın tarih sahnesinden çekilişi bu coğrafya için kan ve gözyaşından başka bir şey getirmedi.

Bugün kendi etnik kökenlerine ait ülkeler olmasına rağmen milyonlarca Boşnak, Arnavut, Gürcü, Çerkez, Arap, Ermeni ve Yahudi hâlâ Türkiye'de yaşamaya devam ediyor. Türkiye'nin bütün reddimirasına rağmen toplumun bu coğrafyalarla ilgilenmemesi düşünülemez. Hele de dünya daha şeffaf ve açık hale geldikçe insanlar kendi köklerine, atalarının topraklarına çok daha fazla ilgi gösteriyor.

Türkiye neredeyse terk ettiği bütün topraklarla kavgalı haldeydi ve etrafı düşmanlarla çevrili bir kara parçası durumuna gelmişti. Dış dünya ile hele de Ortadoğu ile ilişki kurulması demek sadece gerginlik ve kriz demekti. Bu anlayış son yıllarda hızla değişiyor. Komşularla iyi olma stratejisi, en yakınlarımızla hem ticaretimizi hem de dostluğumuzu artırıyor. Dış politikada kriz ve sıkıntılardan çok daha farklı şeyleri konuşuyoruz. Bu yeni strateji şüphesiz Türkiye'nin çok ama çok işine yarıyor. Düşmanlık, Osmanlı sonrası haritayı çizenlerin işlerine geliyordu, dostluk ise bu bölgedeki halkların işine geliyor.

Ancak bugünün şartlarıyla baktığınızda neo-Osmanlıcılık Türkiye'nin önünü tıkayan, onu dar bir çevreye hapsedecek bir oluşum olur. Çünkü Türkiye'nin hem misyonu hem de ufku Ortadoğu coğrafyasından çok daha ileri bir yerde. Ortadoğu'yla gereğinden fazla ilgilenmek hem mahalli iktidarları çok rahatsız edecek hem de Türkiye'yi gereğinden fazla yoracak bir süreç olacaktır. Türkiye'nin kendisini fazlasıyla yoracak böyle bir sürece girmek istemesi düşünülemez.

Zannediyorum bazı çevreler Türkiye'nin yeni dış politikasına neo- Osmanlıcılık yaftası atarak onu hem dünyada hem de bölgesel anlamda sıkıştırmayı planlıyor. Bize Ortadoğu'nun ağabeyliği ya da başka bir şeyi değil, huzuru lazım. Ortadoğu, Türkiye açısından önemli coğrafyalardan birisi sadece, hepsi değil... Türkiye Batı'dan elini asla çekemez. Türkiye'de hiç kimsenin neo-Osmanlıcılığı düşüneceğini, öyle bir ham hayal batağına saplanmak isteyeceğini hiç sanmıyorum. Bizim Osmanlı'dan arta kalan coğrafyayla ilgilenmemizi kimse yadırgayamaz. Çünkü milyonlarca insanın kökleri oralara dayanıyor ve oralarda akrabaları var. Türkiye'nin

etrafındaki bölgelerle kavgasız gürültüsüz, dostluk içinde ilişkiler yürütmek ayrı neo-Osmanlıcılık yapmak ayrı bir şey. 'Neo-Osmanlıcılık yapmayacağız' diye herkesle kavga etmemizi de kimse beklemesin.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP kurultayı MHP'ye ne getirir?

Mehmet Kamış 2010.12.15

18 Aralık'ta yapılacak CHP kurultayı Türk siyaseti açısından bir hayli önemli bir kurultay olacak. Anamuhalefet partisinin bundan sonraki politikalarını belirlemesi, CHP içindeki dengelerin netleşmesi açısından çok önemli olan bu kurultayı, diğer parti yöneticilerinin de ilgiyle izledikleri muhakkak. Çünkü bundan sonra CHP'nin ne tarafa yöneleceği, nasıl bir politik tutum içinde olacağı şüphesiz bütün partileri de çok yakından ilgilendiriyor.

Kemal Kılıçdaroğlu'nun, Deniz Baykal'ın ve Önder Sav'ın geleceğini belirlemesi ve seçimlere doğru CHP'nin nasıl bir yöne gideceğini gösterecek olması, 18 Aralık kurultayının önemini artırıyor. Çarşaf listeden vazgeçilmesi ve parti yönetiminin blok listeyle belirlenecek olması Baykal ve Sav ekibinin tasfiye edilme endişelerini büyütürken, partinin yeni rotasını belirlemesi bakımından yeni kadronun kimlerden oluşacağı büyük önem arz ediyor. Burada tartışmamız gereken konu ise 18 Aralık'ta alınacak kararın seçimleri ne derece etkileyeceği.

Bu kurultaydan önceki yönetimde bulunan birçok kişinin milletvekili dokunulmazlığına çok ihtiyacı var. Eğer o dokunulmazlığı almazlarsa Ergenekon savcılarıyla baş başa kalacakları açık. Bu nedenle kurultay kadar milletvekili listelerinin de nasıl hazırlanacağı çok önemli. Hatta kurultayda daha çok milletvekili listeleriyle ilgili kavga olacağını söylemek yanlış olmaz.

Kemal Kılıçdaroğlu seçimlere giderken partisinde etnik ve mezhepsel bir kadrolaşmayı mı gerçekleştirecek? Yoksa CHP'yi özgürlükleri ve sosyal demokrasiyi savunan bir sol parti haline getirecek kadrolar mı kuracak? Bunu hep birlikte göreceğiz. Etnik ve mezhepsel bir yapının etkin olacağı bir partinin Ege ve Karadeniz Bölgesi'nde CHP oylarını çok ciddi etkileyeceği kesin. Etkileyeceğini bilen diğer partilerin fısıltı gazetesinde ağırlıklı olarak bu konunun üstünde duracakları da ortada. Özellikle CHP'den kaçan oyların kendisine geleceğini düşünen MHP'nin bunu değerlendirebilme ihtimali çok yüksek! Ancak bu durumun Doğu ve Güneydoğu'da neredeyse silinmiş olan CHP'yi yeniden hareketlendireceği de açık. CHP'nin AK Parti'den oy çalabileceğini düşünmek çok zor ama BDP'yi ciddi bir şekilde etkileyebilir.

Kılıçdaroğlu, hâlâ partiyi sosyal demokrat bir çizgiye çekeceğine yönelik emareler göstermiyor ama etnik ve mezhepsel bir yöne çekeceğinin işaretlerini veriyor. Bu konudaki endişelerinden dolayı Deniz Baykal, bazı isimlerin partiye katılmasına yönelik eleştirilerini çok açıktan seslendirmeye başladı.

CHP Genel Başkanı, kurultayla birlikte partiyi dikensiz gül bahçesi haline getirdikten sonra bütün seçim stratejisini yolsuzluk üzerine bina edeceğinin ve oyun kurmaktan çok oyun bozucu olmayı tercih edeceğinin sinyallerini veriyor. Kayseri Büyükşehir Belediyesi'yle ilgili gündeme getirdikleri gibi bazen hiçbir ciddiyeti olmamasına rağmen ortaya attığı iddialara bakılırsa, CHP liderinin daha çok toplumun bilinçaltına yönelik siyaset yapacağı görülüyor.

Deniz Baykal uyguladığı statükocu politikalar nedeniyle nasıl Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde tamamen ortadan kalktıysa Kılıçdaroğlu da kuracağı kadro ile Ege ve Karadeniz'de büyük bir hezimete uğrayabilir. Böyle bir politika da en çok MHP'nin işine yarar.

BDP'nin iyi niyetsizliği

Mehmet Kamış 2010.12.22

BDP; her demokratikleşme sürecinde yaptığı gibi yine provokatif bir dil kullanmayı tercih ediyor.

Partinin eşbaşkanı Selahattin Demirtaş'ın, Güneydoğu'da Kürtçenin Türkçe gibi resmî olarak kullanılmasıyla ilgili açıklamalarından sonra önceki gün de Ahmet Türk ve Aysel Tuğluk'un başkanlığını yaptığı Demokratik Toplum Kongresi gündeme geldi. Kongrenin düzenlediği Demokratik Özerklik Çalıştayı'nın sonunda hazırlanan taslak, kamuoyunda büyük gerginliklere sebep olacak ifadelere yer veriyor.

Bu şekilde bir dil kullanmanın, aslında BDP'nin her kritik eşikte başvurduğu bir yöntem olduğunu hatırlamakta fayda var. Türkiye ne zaman demokratik bir sürece girse, kitleler politize olmaktan kurtulup normalleşmeye başlasa, BDP böyle bir çıkış yapıyor. Ortalığı geren, sinirlere oynayan, devletin duygusal reflekslerini harekete geçirmeye çalışan bu tarz, BDP'nin ülkenin demokratikleşmesinden ne kadar rahatsız olduğunun da bir göstergesi aslında.

Nitekim; BDP'nin açtığı son derece zamansız ve anlamsız tartışma, uzun zamandır siyasetle ilgili açıklamalarını görmediğimiz Genelkurmay'ın harekete geçmesine ve askerî olmayan bir konuda açıklama yapmasına neden oldu. Yani 12 Eylül referandumuna şiddetle karşı çıkan BDP, askerin siyasette varlığını devam ettirmesi için de olanca gücüyle çaba gösteriyor.

BDP yöneticileri gerçekten ne umut ederek böyle bir süreci başlatıyor, bunu kimse anlamıyor. Ne ümit ediyorlar? Birtakım Kürt azınlığın dillendirdiği bu sözlerden sonra bütün herkes sağdan hizaya mı girecek? Devlet bu açıklamalardan sonra hemen tırsacak, derhal ne istiyorlarsa verecek öyle mi? Bazen BDP yöneticilerinin Patagonya'da falan yaşadıklarını düşünüyorum. İnsan bunca yıl 'analar niye ağlıyor' diye bir kere bile düşünmez mi? Bu kadar, kavga bu kadar kan niye döküldü?

Ortalama bir zekâ bile BDP'nin bu çıkışının devletin hassas damarlarını tahrik etmek kastıyla yapıldığını düşünür. Kendi yerine çekilmeye çalışan, demokratik bir ülkede nerede duruyorsa orada durma gayreti gösteren askeri, yerinden tekrar çıkarmak, tekrar etkin bir hale sokmak isteyen bir niyetle bu hareketlerin yapıldığını herkes görüyor. Çünkü bu kadar aleni bir basiretsizliği iyi niyetle yorumlamak mümkün değil.

BDP, Kürt meselesinin çözülmesinde her zamanki gibi iyi niyetsiz davranıyor. Sadece Kürtlerin değil ülkenin demokratik bir olgunluğa ermesi konusundaki davranışları da son derece iyi niyetsiz. Gerginlik ve sinir uçlarına vuran tarzından ısrarla vazgeçmiyor. Kürtlerin bu ülkede daha mutlu yaşamasını sağlamaktan çok, siyasî haraç isteyen tavrını terk etmek niyetinde de değil. Kürtlerin siyasî yoksulluğu üzerinden politik varlıklarını sürdürme arzularından başka bir amaçları yok.

Söylemeye çalıştığım şey ne talep ettikleri, ne istedikleri değil... Kürtçenin her yerde konuşulup konuşulmaması da değil... Tarih boyunca problem olmamış şeylerin bugün problem olmasının sebebini kimse anlamıyor zaten. BDP'nin samimiyetsizliği insanın canını sıkıyor. Öyle bir tarzları var ki, 'Asker niye kendi yerine çekiliyor, çıkıp konuşmuyor?' diye adeta orta yapıyor. Yaptıkları kesinlikle kasti faul. Devletin; Kürt meselesi dahil ülkedeki birçok meseleyi çözecek demokratik adımları atmaya hazırlandığı bir dönemde toplumun tamamında infiale sebep olacak çıkışlar yapmanın iyi niyetle tevil edilmesi mümkün değil.. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP'nin toplumla kucaklaşma çabasına sabotaj

Mehmet Kamış 2010.12.24

Demokrasilerde oy alıp iktidara gelebilmenin en temel yolu toplumla barışık olabilmektir.

Eğer iktidar olmayı arzu ediyorsanız toplumun gerçekleriyle, onun hissiyatıyla barışmak, ona göre politikalar üretmek durumundasınız. Hal böyle iken, CHP ne zaman iktidara talip olacak girişimlerde bulunsa bir gizli el onu sabote ediyor.

Kılıçdaroğlu'nun, CHP'yi 'devlete yaslanıp iktidar olmayı çok da önemsemeyen bir parti' olmaktan çıkararak, daha sosyal politikalar üreten, daha toplumun değer yargılarıyla barışık bir parti haline getirmeye gayret ettiğini gözlemek mümkün. Kılıçdaroğlu, CHP'yi daha geniş kitlelere açmak istiyor ve bu amaçla Parti Meclisi'ne önemli isimler dahil etti. İlahiyatçı Muhammed Çakmak'ı Parti Meclisi'ne alması böyle bir adımın en önemli göstergesiydi. Çakmak'ın, kamuoyunun çok sevdiği, itibar ettiği, değer verdiği Fethullah Gülen Hocaefendi'yle ilgili söylediği şeyler de CHP'nin toplumun bütün kesimlerine ulaşması bakımından çok önemliydi. Tamam, kimse CHP'nin dindar bir parti ya da dinî argümanları sıklıkla kullanan bir parti olmasını beklemiyor. Ancak en azından dinle kavgalı, problemli bir parti olmadığını da göstermesi gerekiyor.

Daha önce Kemal Kılıçdarolu'nun CHP'yi daha geniş kitlelere açma çabası ve bununla ilgili söylediği sözler, Önder Sav ve ekibi tarafından sabote edilmişti. Benzer bir sabote girişimi de dün Süheyl Batum tarafından yapıldı. Batum, CHP'nin iktidar olmasına müsaade etmeyen gizli elin sesi gibi konuştu.

Bir büyük bilgenin dediği gibi 'Gözünü kapatan kendine gece yapar.' Fethullah Gülen, hem Türkiye'de milyonlarca insanın sevip saygı gösterdiği bir büyük düşünce adamı, hem de dünya entelektüellerinin ilgiyle ve yakından izlediği bir isim. O isimle ilgili lüzumlu lüzumsuz konuşmak sadece CHP'nin zarar hanesine yazar.

CHP'nin yeni rotası bakımından çok önemli bir sürecin başlangıcındayız. Kılıçdaroğlu, partiyi ya toplumun bütün katmanlarına açacak ve iktidara talip olan bir kitle partisi haline getirecek ya da Türkiye'de sayıları çok az katı laikçi bir kesimin dayatmalarına boyun eğip eski fasit dairesinde dönüp duracak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Garnizon için cadde kapatmak

Mehmet Kamış 2010.12.29

Çocukluğumuzun en önemli hatırasıdır; 23 Nisan'da, 19 Mayıs'ta, 27 Mayıs'ta, 30 Ağustos'ta, 29 Ekim'de şehrin en büyük caddesi trafiğe kapatılır ve resmi geçitler yapılırdı.

Törenin yapıldığı şehrin garnizonunda bulunan silahların durumuna göre tanklar, toplar, tepeden tırnağa silahla donatılmış, nizam ve intizam içinde askerler geçer, geçer, geçerlerdi. Bu geçitler o kadar uzun sürerdi ki, çocuk aklımızla 'ne kadar da çok silahımız ve askerimiz var' diye düşünürdük. Ama bu kadar silahı ve askeri niye sivil halka gösterme gereğini duyarlar bunu da anlayamazdık.

Bir de 12 Eylül'den sonra Atatürk'ün o şehre geliş günü kutlamaları başlamıştı. O gün dersler iptal edilir, şehrin bütün öğrencileri bir bölgeye toplanır, saatlerce yürüyüş yaptırılırdı. Şimdi bu milli günler bu şekilde mi kutlanıyor, tam bilmiyorum. Ama her darbeden sonra törenler için yeni günler ilave edilir, bu vesileyle de yeni

uygulamalar yürürlüğe konulurdu. Halka ordunun ne kadar güçlü olduğunu gösterecek hiçbir fırsattan kaçılmadığı gibi yeni yeni fırsatlar da oluşturulurdu.

Bunun bir örneği ise yakın zamanda yaşandı. Önceki Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un başlattığı bir kampanya vardı. 'Güçlü Ordu Güçlü Türkiye' sloganıyla hayata geçirilen bu kampanyada, resmî bayramlar özellikle de 30 Ağustos, ordu tarafından abartılı olarak kutlanmaya başlamıştı. Mesela geçen yıl Zafer Bayramı kutlama haftasında Malatya'da ilginç bir olay gerçekleşmişti. Şehrin ana caddesi trafiğe kapatılarak 30 Ağustos Zafer Bayramı provası yapılmıştı. Geçiş törenine yaya askerî birlikler, ardından gazilerin de yer aldığı araçlı askerî birlikler katılmıştı. Normalde törenin bitmesi ve yolun trafiğe açılması gerekirken, yol trafiğe açılmamış ve yürüyüş bir kez daha tekrar edilmişti.

Yine geçen yılki Zafer Bayramı'nda savaş uçakları Ataköy, Yeşilköy, Yeşilyurt, Florya civarlarında defalarca alçaktan uçuş gerçekleştirmişlerdi. Atatürk Havalimanı'nın çevresine denk gelen bu bölgelerde savaş jetleri halka güçlü ordunun sesini (!) fazlasıyla duyurmuşlardı.

Haftanın en güzel haberlerinden birisi 'Garnizon Koşusu'nun artık yapılmayacak olmasıydı. Bu haber bile tek başına Türkiye'nin normalleştiğinin, normal bir ülke olma kararlılığının bir göstergesi sayılabilir. 1967 yılından beri her yıl aralık ayının 27'sinde Ankara'nın en işlek bölgesi olan Kızılay, Sıhhiye, Necatibey, Gençlik Caddesi, Anıtkabir güzergâhı, gündüz trafiğe kapatılıyor, Kara Harp Okulu öğrencileri 'Garnizon Koşusu' yapıyordu. Bu sene valilik söz konusu yolları trafiğe kapatmadığı için bu koşu gerçekleştirilemedi.

İstanbul'da da 30 Ağustoslarda Vatan Caddesi trafiğe kapatılıyor. Şehrin en işlek caddelerinden birisi olan ve birçok önemli hastanenin ulaşımını sağlayan Vatan Caddesi ile çevre yollar asker geçişi için iptal ediliyor. Bunlar arasında Oğuzhan Caddesi, Millet Caddesi, Topkapı-Edirnekapı Kavşağı, Mahmutbey Köprüsü gibi önemli noktalar da var. Böyle bir tören için neden Veliefendi Hipodromu değil de şehrin en işlek caddeleri kapatılır? Anlamak mümkün değil...

Dileriz Ankara'daki uygulama bir başlangıç olur ve resmi geçitler için şehrin ana caddelerinin trafiğe kapatılması uygulamasına son verilir. Resmî bayramlar, askerin sivil halka silah sergilediği bir uygulama olmaktan çıkar. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hizmet hak değil görevdir, verilir ve alınır...

Mehmet Kamış 2011.01.01

Bir görev düşünün 14 yıl boyunca sorgusuz sualsiz görev yapmışsınız. Kimse yaptıklarınızdan dolayı sizi bir kritiğe tutmamış, yaptıklarınız başarılı ya da başarısız diye bir ölçüden geçirilmeden çalışmışsınız.

14 yılın sonunda o kurumun mütevelli heyeti bir karar alıp hizmetlerinizden dolayı teşekkür ediyor ve sizi görevinizden ayırıyor. Meğer siz öyle bir görevdeymişsiniz ki sizin görevden alınmanız bir anda rejim krizine dönüşüyor. Meğer siz sorulmaz, sorgulanmaz, iyi ya da kötü yaptığı kritiğe tutulmaz rejimin ta kendisiymişsiniz.

Gariptir en solcu gazete ve köşe yazarlarından en laik köşe yazarlarına kadar birçok kişi, Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Faaliyetleri Müdürü Ayşe Sucu'nun görevinden alınmasından dolayı ateş püskürüyor. Dinle ilgili bir kurumda olanlar dinle arasına ciddi mesafeler koyanları niye bu kadar ilgilendirir, bu meseleye bu kadar niye kafa yorarlar anlamak zor... Yine de bu konuyu bir tarafa bırakalım.

Şark'ta bir görevi o işi yürütenden ancak Azrail alabiliyor maalesef. Sadece Süleyman Demirel, Hüsamettin Cindoruk, Bülent Ecevit gibi isimlerin yıllarca iktidarlarını bırakmak istememelerinden bahsetmiyorum. Hiç gönül rızasıyla görevini bırakmış bir sendika başkanını, bir muhtarlar odası başkanını, bir siyasi parti genel başkanını hatırlıyor musunuz? Bırakın muhtarlar odasını, adam 20 yıl yayın yönetmenliği yapıyor, görevden alınması ya da yerine başka birisinin gelmesi rejim krizine dönüştürülüyor.

Ayşe Sucu'yu hiç tanımam, nasıl bir dünya görüşü olduğundan, nasıl bir hayat anlayışıyla yaşadığından bugüne kadar da hiç haberim olmadı. Neredeyse ismini bile duymadık bugüne kadar. Onun için mesele Ayşe Sucu meselesi değil, 14 yıl bir görevde bulunmuş, iyi-kötü bir şeyler yapmış birisinin görevden alınabilmesi, o kişinin de bunu olgunlukla karşılayabilmesi meselesi. Görevi bir başkasına devredebilme, bunu hazmedebilme başarısı gösteremediğimiz için de kişisel hesaplar bir rejim krizine dönüştürülüyor.

Demokrasi vazgeçilebilme, değişebilme rejimidir. Sandığa giden, oy kullanan, tercih yapan toplum, birilerini iktidara getirir sonra iktidara getirdiğinin yaptıklarına bakarak belirli bir zaman sonra bir daha değerlendirir, ona göre tercihler kullanır. Ya iktidarı devam ettirir ya da başka birilerini göreve getirir. Demokrasilerde devlet erkini kullanan hiç kimsenin ömür boyu iktidarı söz konusu değildir. Hal böyleyken bu ülkede birilerinin kendisine birtakım anlamlar yükleyerek ömrünün sonuna kadar hep aynı yerde kalacaklarını düşünmesi ne kadar da garip değil mi?

Aslında bir tarafıyla son derece basit olan görevden alınma konusunu bir tehdide dönüştürmenin, 'olanları anlat' vs. gibi olaya rejimsel gizem katmanın kime ne yararı olabilir ki? Kastınız Ayşe Sucu üzerinden birilerini dövmek olabilir ama bari görevinde yıllanmış bir kişinin görevden alınması üzerinden yapmayın.

Hatırlayın Süleyman Demirel başımızdan giderse rejim değişirdi. Hüsamettin Cindoruk'un rejimi korumak için görevinin başına dönmesi gerekirdi. Büyükanıt'ın Genelkurmay başkanı olması rejim için hayat memat meselesiydi. Mustafa Özbek'i görevinden almak isteyenler rejimi değiştirmek isteyenlerdi vs. vs. Demokrasilerde iktidar değişebilir bir şeydir ve devlet yönetimi asla kişilerle kaim değildir.

Hasılı; hizmet bir hak değil, görevdir. Verilir ve alınır. Bu kadar basit! Paris Mezarlığı gibi dünyadaki bütün mezarlıklar kendini vazgeçilmez görenlerle doludur, öyle değil mi? m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu karanlık el sizi endişelendirmiyor mu?

Mehmet Kamış 2011.01.05

CHP'nin yeni parti meclisi üyesi Prof. Dr. Binnaz Toprak'ın Hürriyet Gazetesi'nden Sefa Kaplan'a yaptığı açıklamaları okuyunca insana baygınlık geliyor, desem abartmış olmam.

Binnaz Toprak diyor ki; endişeli insanlar seslerini yükseltsin. Biz bu sözü onlarca senedir hep duyarız. Zinde güçlerin harekete geçmesi için kendine aydın ismini verenlerin sıklıkla tekrarladıkları bir söylemdir bu. Birtakım çevreler, 'endişelerini' yıllarca başımızın üstünde bir tokmak gibi sallandırıp durdu.

Binnaz Toprak'ın ismine kamuoyu yabancı değil. Daha önce Açık Toplum Enstitüsü adına yapmış olduğu 'Türkiye'de Farklı Olmak, Din ve Muhafazakârlık Ekseninde Ötekileştirme' isimli araştırmayla gündeme gelmişti. Anadolu'da Alevilerin mahalle baskısına maruz kaldığını, cemaatin pek çok yerde baskı kurduğunu bazı örnekler vererek iddia etmişti. Ancak araştırmaya dayanak gösterilen örneklerin neredeyse tamamı, yazılanları

yalanlamıştı. Özellikle örnek verilen olayların kahramanları Erzurum'da Cumhuriyet Gazetesi Temsilcisi Recep Kapucu ve Erzurum Ticaret Odası Başkanı Muammer Cindilli, Toprak'ın iddialarının doğru olmadığını söylemişti.

Bunların yeniden hatırlanmasında büyük fayda var. Çünkü söz konusu aydınların ve bazı çevrelerin bu 'endişeliyiz' lafları hiçbir doğruya dayanmıyor. Türkiye'de sayıları çok az olup da sesleri çok çıkan bir kesim, hiç estetize etmeden, hiçbir kreatif katkı sağlamadan, hiç de değiştirmeden aynı sözleri 80 yıldır tekrar ediyor.

Ancak asıl endişe edilmesi gereken konularda hiç seslerini çıkartmıyorlar. Mesela, bu ülke sürekli darbe ortamlarına hazırlanırken, bunu yapanlar hakkında endişe duyduklarına dair o aydınlardan hiçbir açıklama gelmiyor. Mesela 'Dörtyol'daki olayların gerçek yüzü neydi?' diye sormuyorlar. Güneydoğu'da göz göre göre yenilen baskınlardan ve bu baskınların toplumda oluşturduğu travmadan hiç endişe etmiyorlar. En azından buna dair tek kelime söylemiyorlar.

Bu ülkede endişe duyulması gereken o kadar çok konu var ki... Bunların içinde bence en az endişe gerektiren konu, mahallenin ya da hükümet edenin bir başkasının yaşama biçimine müdahale etmesi konusudur. Çünkü bu coğrafyada binlerce yıldır ötekinin, başkasının, diğerinin yaşama biçimine karışılmamıştır, karışılmaz da...

Biz de endişeliyiz... Çünkü bu ülkede bir karanlık el ülkeyi sürekli olarak olağanüstü şartlara hazırlıyor. Türkiye'nin sürekli olağanüstü şartlarla yönetilmesini sağlamak için yoğun çaba sarf ediyor. Örneğin; bu konudaki gayretleriyle bilinen Seferberlik Tetkik Kurulu'nun varlığını hâlâ sürdürüyor olmasından, biz bir hayli endişeliyiz.

Örneğin; yalan haberlerle kamuoyu oluşturmaya çalışanların, gerçekliği olmayan araştırmalara bilimsel bir kılıf uydurarak toplumu yanlış yönlendirmeye uğraşanların çabalarından oldukça endişeliyiz.

Örneğin; Uğur Mumcu başta olmak üzere 90'lı yıllarda bazı aydın ve gazetecilere yönelik işlenen cinayetlerin arkasında kimlerin olduğu konusunun hiçbir zaman aydınlığa kavuşturulmamasından büyük bir endişe duyuyoruz.

Örneğin; Ergenekon gibi devlet içine çöreklenen gayri nizami yapıların ceza alması, yüksek yargı tarafından engellenecek diye büyük bir endişe içindeyiz. Örneğin; ismi 90'lı yıllarda faili meçhul cinayetlerle anılan Albay Cemal Temizöz'ün, böyle bir operasyonla kurtarılması ihtimali bizi bir hayli endişelendiriyor. Yoksa sizi hiç endişelendirmiyor mu?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Takım olmak

Mehmet Kamış 2011.01.08

Bütün dünya liglerinde ekipler ikiye ayrılır; takım olanlar ve olamayanlar... Aslında takım olmak sadece futbolla ilgili bir ifade de değildir. Hayatın her yerinde, toplulukla yapılan her yerde bu değerlendirmeyi yapabiliriz. Takım olabilmek öylesine önemli bir konudur ki, tarih yazanların hikâyesinin altında bir 'takım olma başarısı'nın yattığını kolaylıkla görebilirsiniz.

Bence kötü futbolcu yoktur, başarısız hoca vardır. Bunun en güzel örneğini Şenol Güneş gösteriyor bize. Daha bir yıl önce sahada sürünen bir kadro bugün Birinci Lig'de uzak ara lider. Daha önceki hocalar döneminde kendine bir türlü yer bulamayan pek çok futbolcu şu anda ligin en iyi isimleri haline geldi. Bunun en güzel örneği Burak Yılmaz. Beşiktaş ve Fenerbahçe'de bir türlü taban tutturamayan Burak'ın şifrelerini Şenol Hoca

çözdü; onu takım adına çok verimli bir futbolcu haline getirmekle kalmadı, Milli Takım'a kadar yükselmesini sağladı. Şenol Hoca'nın geçmişteki başarılarını bir tarafa bırakalım, bu sezonda yaptıklarını şöhretli bir adam yapmış olsaydı 20 sene anlatılır, ismi spor tarihimize 'efsane' diye yazılırdı.

Ya Ertuğrul Sağlam'a ne demeli! Ertuğrul Hoca'nın yaptıklarını yabancı bir adam sergilemiş olsaydı, dillerden düşmezdi. Süper Lig'de değil, ancak 1. Lig'de oynayabilecek bir kadrodan Türkiye şampiyonu çıkarmış bir hoca, bizim medyada hak ettiği yeri bulamıyor belki. Fakat onun spor tarihindeki yerini altın harflerle yazacaklar.

Beşiktaş tarihinin en parlak dönemlerini geçirdiği yıllarda başkan, Süleyman Seba'ydı ve Seba'nın en büyük özelliği kulüp parasını çarçur etmekten nefret etmesiydi. Hiç sükseli transfer yapmamıştı ama öyle bir takım oluşturmuştu ki, o takımla birlikte Metin, Ali, Feyyaz, Şifo Mehmet dönemi tarihe geçmişti. Türk futbolunun en önemli isimleri haline gelen bu futbolcuların çoğu altyapıdan gelmiş, diğerleri de cüzi sayılabilecek rakamlarla ve hiçbir şöhreti yokken alınmıştı. Ama takım olmuşlardı ve başarıya aç bu futbolcular muhteşem bir voltran oluşturmayı başarmışlardı. Başarmak zorundaydılar çünkü başka bir seçenekleri yoktu. Çünkü her fiyaskoda başkan, bankalardan bulduğu kredilerle takımın yardımına koşmuyordu.

Bugün dünyanın en başarılı ve en iyi futbolunu oynayan ekip olarak gösterilen Barcelona, yıllardır sükseli transfer yapmıyor. Elinin ulaştığı popüler oyuncuları toplayıp her yıl yeni baştan takım kurmuyor. Aksine takımın ana iskeleti altyapıdan oluşturulmuş durumda. Daha önce hiç kimsenin tanımadığı isimler takıma monte olduklarında bir anda dünyanın en önemli futbolcuları arasına girmeyi başarıyor.

Mesele takım oluşturmayı başarabilecek bir önderin olup olmadığıyla ilgili bir şey. Bu bazen başkan olur, bazen bir hoca, bazen de bir futbolcu. Bu nedenle akıllı insanların başarılara ulaşabilmek için Ertuğrul Sağlam'ın takım olmayı nasıl başardığını kritiğe tutmasında büyük fayda var.

Ancak bugün Türk futbolu, şov üzerine kurgu etmiş her şeyi. Yapılanların içinin dolu olup olmasının hiçbir önemi yok. Medyatik hareketler sizin bütün başarısızlıklarınızı örtbas edecektir. Mesela dünyaca ünlü, ya da dünya yıldızı gibi sihirli sözcüklerin yer aldığı işleri yapmak, sizin tartışılmanızın önündeki en büyük engel olacaktır.

Eğer delegeler, sizin adamınızsa, ya da zenginlik içinde yüzüyorsanız korkmayın, bütün başarısızlıklarınızı birkaç medyatik hareketle örtbas edebilirsiniz. Her yıl milyonlarca dolar harcayarak bir sürü transfer yapmanızın, daha transferin üstünden birkaç ay geçmeden milyonlarca Euro verdiğiniz adamları gönderecek yer aramanızın anlamsızlığını kimseye açıklamak zorunda değilsiniz. Yaptığınız beceriksizlikleri yeni transferlerle örtbas edebilirsiniz. Sürekli şöhretli isimleri takıma getirerek, kulübün malî kaynaklarını çarçur etmenizden dolayı hiçbir fatura ödemeyeceksiniz nasıl olsa.

Aslında yazdığım bir futbol yazısı değil. Söylemek istediğim şey, insan yönetiminde çağdaşlığın ulaştığı son nokta... Bu, geleneksel çizginin haklılığını da gösteriyor. Yani her insanı tek tek ele almak, onlara, büyük fotoğrafta neler yapması gerektiğini gösterip, yeteneklerini ortaya koyacakları imkânlar sunmak... McDonald's gibi standardize edilmiş ama içinde hiçbir lezzeti olmayan yönetim biçimleri iflas etmiş durumda. Herkese aynı menü, başarılı olursa ne âlâ başarısız olursa hemen başkasıyla değiştir, başarısızlığı da ona yükle! Bu yöntemler artık bitti...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni İstanbul ya da Suriçi'ndeki talan

Yüzlerce yıldır dünyanın en önemli şehirleri arasında yer alan İstanbul'un Suriçi'ne her gittiğimde içim acır. Tarihî değil tarihin kendisi olan Suriçi'nde otuz kırk yıl önce açılmış caddeler görmek, yeni yapılmış binlerce binanın varlığına şahit olmak, daha birkaç yıl önce inşa edilmiş alışveriş merkezleriyle karşılaşmak ne kadar da acı bir şeydir.

İtalya'da öğretim üyesi olarak yaşayan Cenap Aydın, Roma'da 230 yıldır bırakınız yeni caddeler açmayı, yeni bir binanın dahi yapılmadığından bahsetmişti. Yani Roma'nın tarihî bölgesinde en genç bina 230 yaşında. Tabii ki restorasyonlar yapılıp, küçük müdahalelerle çağa uygun bazı düzenlemeler yapılmış. Ama şehirde hiçbir şey sil baştan ele alınıp yaşanmış onca hatıra, bina, tarihî eser iş makinelerinin altında yok edilmemiş.

Avrupa'da bırakınız Roma, Viyana, Floransa gibi tarihî şehirleri, çok daha sıradan kentler bile tarihsel açıdan büyük bir koruma altında. Gelişme ve yeni binaların yapımı ise tarihî dokuya asla müdahale edilmeden ve şehre yakın boş bölgelerde mümkün olabiliyor.

İstanbul aslında Cumhuriyet'in kurulmasından sonra Osmanlı ile tarihî hesaplaşmanın faturalarını ödemiş bir şehir maalesef. Yeni dönemle birlikte yüzlerce tarihî bina, sokak en küçük bir müdahalede bulunulmadan ölüme terk edilmişti. Birçok mescit, cami, çeşme, hamam ve en önemlisi sokak, yıkılıp üzerine yeni binalar inşa edildi. Bugün Fatih, Kocamustafapaşa gibi Suriçi'ndeki semtlere gittiğinizde zannedersiniz ki burada hayat kırk elli senedir var.

İstanbul'daki pek çok yapı, tarihî mekân son 15 yıldır restore ediliyor ve yok olmaktan kurtarılmaya çalışılıyor. Son derece çirkin beton binaların arasında sıkışıp bazı hukuki mevzuatlar nedeniyle yok edilememiş ama zamanın öğütücülüğüyle yıkılmayı bekleyen binalara artık el atılmaya başlandı. Süleymaniye'nin etrafındaki çarpık yapılanmanın önüne geçilip oralar yeniden tarihî dokusuyla barışık hale getiriliyor. Eyüp ve çevresi hakeza! Yol kenarlarında unutulmuş, sokak aralarında kendini gizleyebilmiş yüzlerce tarihî bina birer birer restore ediliyor. Ancak bunlar, etrafında yer alan ve nasıl ruhsat aldığı çok da belli olmayan binalar yüzünden bir bütünün içinde kaybolup gidiyor. Puzzle'ın bir parçası olmaktan çok nereden geldiği belli olmayan tek başına tarihî bir bina gibi duruyorlar...

Yine de Suriçi'nde birçok cadde ve sokağın trafiğe kapatılmasını, bu bölgedeki olağanüstü yoğunluğu engelleyecek bir çaba olarak görmek mümkün. Bu bölgeye yani Suriçi'ne bütün Osmanlı coğrafyasının hülasası gözüyle bakabiliriz. Osmanlı medeniyetinin en önemli eserleri, en tarihî yapıları en kutsal emanetleri burada! Aslında 'Müslüman İstanbul'un ta kendisidir' bile diyebiliriz. Bu nedenle Fatih, Laleli, Samatya gibi semtlerin imara açılmasını, şehre soluk aldıracağız diye yapılan Vatan ve Millet caddelerinin varlığını ve gerçek İstanbul'un ucube bir şehre dönüştürülmesini anlamak mümkün değil.

Bugün gazete ve bazı internet sitelerinde İstanbul'un Karadeniz kıyısında 3,5 milyon insanın yaşayacağı ultra modern bir kentin kurulacağıyla ilgili haberleri okuyunca insan; "Neden elli yıl önce bunlar düşünülüp, hayata geçirilmedi ve tarihî yarımadanın talan edilmesinin önüne geçilmedi?" diye düşünmeden edemiyor. Beylikdüzü, Başakşehir gibi uydu kentler çok önceden planlanmalı ve uygulamaya konulmalıydı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

12 Eylül, bugün ve PKK

Mehmet Kamış 2011.01.15

Hatırlayın; 12 Eylül darbesi olmuş, ülke birkaç kişinin iki dudağı arasından yönetiliyor.

İktidarın gücüyle sarhoş olmuş konsey üyeleri, binlerce yılın yapamadığını yapmaya kalkıyor ve bütün ülkeyi emir ve sopalarla tek tipleştirebileceğini düşünüyor. Bütün ülke askıya alınmış demokratik haklar yüzünden olağanüstü şartlarda yaşıyor. Her yerde aramalar, en küçük şüpheyle evlere yapılan baskınlar, gözaltılar, işkenceler, idamlar...

Ülkedeki boy ortalamasını 175 santimetre olarak alan konsey, bunun üzerindeki ve altındaki bütün herkesin boyunu 175 yapmak için büyük bir gayret içine girmiş; kırıyor, döküyor, buduyor, tırpanlıyor. Astığı astık kestiği kestik sözüm ona rejimi koruyor.

12 Eylül rejimi, Güneydoğu'ya ise ekstra zulmetmeyi tercih ediyor. Dövüyor, sövüyor, yol kesiyor, bütün eşrafı toplayıp olağanüstü işkencelerden geçiriyor. Yüzlerce yıldır analarından atalarından öğrendikleri dili yasaklıyor. Bölgede yaşayan, Türk, Kürt, Zaza, Yezidi, Süryani kim varsa hepsini meşhur Diyarbakır Cezaevi'nden geçiriyor. Onlara iki tercih sunuyor yani. Ya dağa çıkarsınız ya da size hayatı cehennem ederim. Yani fiilen şunu diyor: "Sizin yeni adresiniz PKK. Oraya sığınmaktan başka çareniz yok."

O güne kadar Diyarbakır kentine girmeyi beceremeyen PKK için kaymaklı kadayıf oluyor bu durum. Ne de olsa daha önce biraz Siverek'te, biraz da Batman'da taraftar bulabilmişlerdi. 12 Eylül yönetimi rejimi koruma kisvesiyle, bütün Güneydoğu'yu, ovada soluk alınmaz hale getirmişti.

Bu, birilerinin Kürtlere kurduğu büyük bir tuzaktı. Ne pahasına olursa olsun yine de silaha sarılmamak gerekirdi. Ancak diyelim ki, dayanılmaz işkenceler, baskılar vs. gibi olağanüstü zulümler yüzünden mecburen dağa çıkıp silaha sarıldınız. O zamanın şartlarıyla silahlı bir mücadeleye mecbur kaldınız. Getirdiğiniz teorik ve pratik argümanların, o günün olağanüstü şartlarında haklılık taşıdığından söz edilebilirdi. Peki bugün! Türkiye 12 Eylül şartlarında bir ülke mi? O günkü silahlı mücadele belki birileri için umut ışığıydı. Ya bugün! Bugün o silahlı eylemlerinizin, Kürtler ve Türkler dahil bütün Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için büyük bir tehdit ve tehlike olarak durduğunun farkında mısınız?

Bu büyük tehlikeyi tabiî ki PKK'nın silahları oluşturmuyor. Onu gerekçe göstererek Türkiye'deki demokratikleşmenin önüne geçilmek istenmesi asıl tehdit olarak duruyor karşımızda. Kürt meselesini 12 Eylül Türkiye'sine göre konuşmak ona göre politika üretmek ne kadar doğrudur?

BDP'nin ve PKK'nın Kürt meselesinde hiçbir yeni politika geliştirmeden, Türkiye sanki 80'li 90'lı yıllarda yaşıyormuş genel kabulüyle hareket etmesi, bizi ve kendilerini ne kadar da yanlış yerlere götürüyor. Bu PKK nereye kadar var olacak ve nereye kadar gidecek? Silah ve provokatif söylemler asla Kürtlerin işine yaramıyor. Peki ya kimin işine yarıyor?

Türkiye siyaseti, daha 10 yıl öncesine kadar kendi başına politika üretemez, sürekli askere bakardı. Siyaset bugün bunu aştı. Siyaseti seçilmiş siviller belirlemeye başladı. Böyle olunca da hem siyasette hem dış politikada hem ekonomide hem sağlıkta hem ulaşımda Türkiye aldı başını gidiyor. Kürt siyasetçileri için de, PKK silahından hem kendilerini hem de Kürtleri kurtaracak, inisiyatif almaktan başka bir çıkar yol görünmüyor.

Çünkü silahın olduğu yerde akıl, izan, hak hiçbir şey kalmıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sokak hareketleri

Seçim sath-ı mailine girdiğimizden beri öğrenci olaylarında büyük bir artış var. Televizyonların konuyu ele alış biçimi de bir hayli ilginç ve provokatif.

Seçimin normal şartlarda olmaması için uğraşanların elindeki en önemli kozlardan biri şüphesiz sokak eylemlerinin yoğunlaşması, ikincisi de terör örgütü PKK'nın her kritik eşikte olduğu gibi yeniden devreye girmesi ve milliyetçi reflekslerin artmasının sağlanması.

Türkiye, farklı demokratik teamülleri, kendine ait farklı gerçekleri olan bir ülke. Demokrasi tarihimizde; sosyolojik arka planı bulunan sokak hareketleri olmuş mudur, bilmiyorum. Yani bir sosyal gerçeğe, bir sosyal iticiliğe sahip hak arama eylemi yapılmış mıdır? İşin doğrusu; Türkiye'de sokak hareketlerinin, öğrenci hareketlerinin neredeyse tamamı maalesef bir organizasyonun parçası olarak ortaya çıktı.

27 Mayıs öncesi sokaklara dökülen öğrenciler, bir darbe yaptırmayı başardılar. Bir askerî darbe; aralarında Çetin Doğan, Ahmet Necdet Sezer, Deniz Baykal, Yalçın Küçük gibi isimlerin de olduğu öğrencilerin istediği bir şeydi. 1971 de, muhtıra öncesi Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının seri eylemlerinin başladığı ve gazetelere manşet olduğu yıldı. Pek çok gazete, öğrenci liderleriyle röportajlar yapıyor ve bunları manşetten veriyordu. Ocak ayından itibaren başlayan hareketlilik 12 Mart'a kadar sürdü. Öğrenci hareketleri başarıya ulaşmış, asker bir kere daha yönetime el koymak zorunda kalmıştı(!). Bu oyunda kendisine jön rolü verilen Deniz Gezmiş ve arkadaşları, bunun bedelini canlarıyla ödeyeceklerdi. 12 Eylül süreci de yine öğrenci eylemleriyle başlamıştı.

Kuşkusuz Türkiye'nin en başarılı kuruluşlarından birisi Seferberlik Tetkik Kurulu'dur, desek yanlış söylemiş olmayız. Çünkü son elli yılımızı, onun koordine ettiği stratejiler belirledi. Bu ülkede 'şartlar olgunlaşsın' diye kullanılan en önemli eylemlerden birisidir öğrenci ve sokak olayları. Biz bugüne kadar öğrenci eylemleri oluyor, ülke kaotik bir ortama sürükleniyor diye darbe yapılır sanıyorduk. Ama bugünkü bilgilerimiz bunun tersini söylüyor. Yani darbe yapılsın diye kaotik ortamlar oluşturuluyor. 27 Mayıs öncesindeki, 12 Mart öncesindeki, 12 Eylül öncesindeki öğrenci hareketlerinin hepsi darbe ile sonuçlanmıştı.

Türkiye, haziran ayında yapılacak, ülke açısından son derece önemli bir seçim sürecine daha girdi. Bu seçimde halkın, kendisine yeni bir anayasa vaat eden hükümeti iş başına getireceğine kesin gözüyle bakılıyor. Kamuoyu yoklamaları, AK Parti'nin yeniden tek başına iktidara geleceğini söylüyor. Yani seçim biraz fazla kolaymış gibi görünüyor. İşte bu fazla kolay görüntü, rehavet oluşturması bakımından bir hayli endişe verici.

Öte yandan AK Parti, seçimlere yeni ve sivil bir anayasa vaadiyle giriyor. Ancak statükoya göre bu vaat, onlar açısından bir hayat memat meselesi. Dolayısıyla Türkiye'nin seçimlere normal bir şekilde girmemesi için her türlü eylemin yapılabileceğini öngörmek kehanet sayılmaz. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Pet şişe ya da evlat acısı

Mehmet Kamış 2011.01.27

Bırakın askeri bir mahkemede, ülkenin hiçbir yerinde hatta toplumsal bir gösteride bile bir generale pet şişe atılmamıştı.

Arkasında hiçbir ekonomik ya da siyasi güç olmayan hatta gariban sayılabilecek bir şehit babası, kasten oğlunun ölümüne yol açtığı anlaşılan bir komutana yapabileceği en ağır hareketi yaptı ve ona pet şişe fırlattı. Bu şişeyi atan kişi sokakta alelade bir vatandaş değil, evlat acısıyla yanıp kavrulan bir baba, bir şehit babasıydı.

Fırlatılan pet şişe aslında tarihi bir dönüm noktası... Çünkü bu şişe sadece; kendisine ulaştırılan istihbarat bilgilerinin, Heron görüntülerinin gereğini yapmadığı için defalarca yenilen baskınlar yüzünden tam 64 evladımızın şehit olmasına sebebiyet veren bir generale atılmadı. Bu şişe döşettiği mayınlarla kendi çocuklarımızın toprağa düşmesine sebep olan bir generale de atılmadı, Mehmetçiğin canı üzerinden kirli bir iktidar oyunu yürüten herkesin suratına atıldı.

Bugüne kadar yapılan bütün darbelere, olağanüstü hallere, özgürlüklerin kısıtlanmasına rağmen askere saygı ile bakan, ona karşı çıkmayan orta direk vatandaş, bugün artık bir generale pet şişe atıyor. Bu aslında milletin canına tak etmişliğin resmidir. 'Güneydoğu'da neler oluyor, bu çocuklarımız kurbanlık koyun gibi neden teröristin namlusunun ucuna peşkeş çekiliyor?' sorularının, vatandaş tarafından yüksek sesle sorulmasının resmidir.

Bu şişe Mehmetçiğin canı üzerinden yürütülen bir iktidar oyununun yüzüne atılmış kocaman bir şamardır. Bu şişe "Bin bir zorluklarla ve yokluklarla büyüttüğümüz evlatlarımızı, bir tabut içerisinde bize teslim ederken söylediklerinize inanmıyoruz." cümlesinden başka bir şey değildir. Bu; anaların babaların "Evlat acısı yüreğimize artık tak etti." feryadının müşahhaslaşmış halidir.

1993 yılında Cumhurbaşkanı Turgut Özal ve Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis, PKK terörünü bitirecek radikal bir adımı atmak üzereyken öldürüldü. Sonra da 33 er silahsız ve savunmasız kurbanlık koyun gibi teröristlerin namlusunun ucuna gönderildi. Ondan da önce Uğur Mumcu, PKK ile üzerine devlet urbası çekmiş birilerinin irtibatını ortaya çıkarmak üzereyken suikasta uğradı.

Bugün, 'Uğur Mumcu'yu Ergenekon gibi derin bir yapı öldürdü' denildiğinde birtakım çevreler ayağa kalkıyor. 'Mumcu'nun katili de mi falanlar filanlar' diye savunmaya geçiyorlar. Ergenekon görevlileri zaman zaman değişen, konjonktüre göre anlayış değiştiren bir yapıdan başka bir şey değil zaten. Oraya bağlı çalışanlar dün başka olabilirdi, bugün başkaları olabilir.

PKK terörü, 1993 yılında bitirilecekken büyük bir karşı atakla Ergenekon gibi derin bir yapı, onu yeniden Türkiye'nin en önemli meselesi haline getirmeyi başardı. 12 Eylül'ün ürettiği çocuğu, bu derin yapı ölümden kurtardı. Bundan sonra da her zorda kaldığında o çocuğu ölümden kurtaran, ona hep akıl hocalığı yapanlar çıkacaktı. Nitekim üç gün önce Taraf Gazetesi, PKK'ya taktik ve strateji hocalığı yapan bazı devlet görevlilerinden bir kere daha bahsetmişti.

1993 yılında 33 eri ölüme gönderenler hakkında hiçbir işlem yapılmadı. Dağlıca'daki (en iyi ifadeyle) ihmalin, Aktütün'deki gafletin kimseye faturası çıkarılmadı. Çeliktepe saldırısından önceki istihbaratı değerlendirmeyen ve gencecik evlatların toprağa düşmesine neden olanlara bırakınız hesap sormayı, kanırta kanırta terfi verildi. Genelkurmay'ın bugüne kadar yürüttüğü soruşturmalardan hiçbir şey çıkmadı.

Yüzüne pet şişe fırlatılan general hakkındaki dava da tam bir buçuk yıl sonra açılabildi. Kamu vicdanını bu kadar yaralayan, evlat acısını hiçe sayan, alemi ahmak, kendini akıllı sananları bu pet şişe inşallah uyandırmıştır. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İstanbul ya da İzmir

Mehmet Kamış 2011.01.29

İstanbul'u 20 yıl öncesiyle karşılaştırdığımızda, tanınmayacak kadar farklı ve daha yaşanır bir şehir çıkıyor karşımıza.

20 yıl önceki İstanbul'dan hatırladığımız; susuzluk, dağ gibi çöpler, minibüslerin allak bullak ettiği trafik, yıkılmaya bırakılmış tarihî eserler ve kaotik bir şehirdi. İstanbullular, suyun musluktan akan bir şey olduğunu unutmuş, bidonlarla, tankerlerle evlere su taşırdı. Kenti anlatan her yazar, ipin ucunu kaçırmış bir şehirden bahsederdi.

Gecekondularda oturanların nüfusunun normal evlerde oturanların nüfusundan fazla olduğu, medeniyet değerlerinin neredeyse dip yaptığı bu şehrin 20 yıl sonrası hiç de böyle değil. Öncelikle su sıkıntısı neredeyse tamamen ortadan kalktı. En kurak dönemlerde bile musluktan su aktı. Şehrin ana akslarından minibüsler kaldırıldı. 20 yıl öncesine göre katbekat daha fazla otomobil yollara çıkmış olmasına rağmen o zamanki kadar trafik yok. En azından sıkışık trafiğe alternatif toplu taşım imkânları oluşturulmuş durumda.

Şehrin eski eserleri büyük oranda restore edildi. En önemli sorunlardan biri olarak görülen gecekondulaşmanın önüne kesin olarak geçildi. Buna ilave olarak, kentsel dönüşüm konusunda da ciddi adımlar atılıyor. Şehrin dışındaki birçok boş alan yeni yerleşim yerleri haline getirilip eski şehre nüfus baskısı yapılması engelleniyor.

Evet bu bölgenin en büyük kentinin hâlâ çok büyük problemleri, hâlâ halletmesi gereken devasa sıkıntıları var. Ancak kim ne derse desin İstanbul 20 yıl öncesine göre üstelik nüfusu bir kat artmış olmasına rağmen çok daha müreffeh ve çok daha yaşanır bir şehir.

1991 yılında İstanbul'un bu kaotik ortamından kaçıp sığındığımız o rahat müreffeh şehir İzmir ise bugün İstanbul ile sanki rolleri değişmiş gibi. İzmir Kalkınma Ajansı'nın (İZKA) davetlisi olarak gittiğim İzmir'e girerken zihnimde hep İstanbul kıyaslaması yaptım. (Geçtiğimiz hafta, aralarında Fehmi Koru, Ergun Babahan, Nuri Çolakoğlu, Serpil Yılmaz, Erdal Sağlam, Jale Özgentürk gibi isimlerin bulunduğu bir grup gazeteci yazarla birlikte İzmir'deydik. Yönetim kurulu başkanlığını Vali Cahit Kıraç'ın yaptığı, yönetim kurulu üyeleri arasında Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu'nun da olduğu İZKA'nın asıl icracısı ise Genel Sekreter Ergüder Can.) 20 yıl önce Türkiye'nin en gelişmiş şehirlerinin başında gelen, özgürlükçü liberal, dünyaya açık İzmir, maalesef ışıltısını, parıltısını yitirmiş, Ergun Babahan'ın deyimiyle rengi griye dönmüş bir kent durumunda. Ancak asıl üzülünecek taraf, asıl talihsiz olan konu; İzmir'in böyle bir ajansın varlığına ihtiyaç duyması... İzmir gibi Türkiye'nin dünyaya en açık şehrinin, kalkınma ajansıyla gerilemenin önüne geçmeye çalışması maalesef trajikomik bir fotoğraf ortaya koyuyor.

Her geçen gün Türkiye gündemindeki etkisi zayıflayan, neredeyse yok olan bu şehir kendisini bütün şehirlerin önüne geçiren özgürlükçü yönünü neredeyse yitirmiş ve "endişeli modern" bir havaya bürünmüş. Zaten anketlerde Diyarbakır ile birlikte Türkiye'nin en siyasallaşmış şehri olarak İzmir gösteriliyor.

Dilerseniz İzmir'in niye bu hale geldiğinin ve yeni dönemde ne yapması gerektiğinin üzerinde gelecek yazıda duralım.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yüz yıl sonra Ortadoğu kendini buluyor

Mehmet Kamış 2011.02.02

Ülkenin en varlıklı ailelerini, onlar için daha güvenli Batı ülkelerine taşıyan 19 jet, Kahire Havaalanı'ndan kalktığında belki de eski günleri hiç göremeyeceklerinin kaygısını duyuyorlardı. Zaten böyle bir olayın her zaman yaşanabilme ihtimali olduğu için de Batı ülkelerinde ciddi mal varlıkları oluşturmuşlardı.

Devlet eliyle zenginleştirilenler, onlara bu serveti bağışlayanlara karşı her zaman sadık davranmışlardı ama artık burada durulacak gibi değildi ve bundan sonra yapacak bir şey yoktu. Yolun sonuna gelinmiş, deniz artık bitmişti. Yırtılan, bir asır önce bütün Ortadoğu'ya giydirilen deli gömleğiydi. Öyle bir yırtılıyordu ki, bir daha dikiş tutacak gibi değildi.

Osmanlı tarih sahnesinden ayrıldıktan sonra çizilen yeni haritayla ortaya çıkan devletlerin neredeyse tamamında aynı tarz yönetimler iktidara gelmişti. Ülkelerin neredeyse tamamında yönetici kadrolarının temel özelliği; laikliği katı bir şekilde uygulamaları, toplum içinde azınlık durumda bulunmaları ve baskıcı olmalarıydı. Yani asla topluma yaslanmıyorlardı. Bu nedenle söz konusu ülkelerde sürekli rejim krizleriyle ve olağanüstü hallerle yaşamak sıradan bir şeydi.

Ülkenin bütün serveti rejimin bekasını sağlayacak ve rejimi ayakta tutacak kurumlara harcanıyor, geri kalan zenginlikler de bir avuç aile arasında dağıtılıyordu. Bu ailelerin yaptığı işlere bir başkasının girmesi, birilerinin başararak zengin olabilmesi mümkün değildi. Devletin beslemeleri haricinde bir zenginliğin oluşabilmesi imkânsızdı. Bu yüzden halkın büyük bölümü yoksul, ülke ise 'geri kalmışlar ligi'ndeydi. Bu ülkenin yöneticileri için geçerli tek bir hakikat vardı; o da rejimin bekasının ve geleceğinin sağlanmasıydı. Milletin devleti değil, milleti kontrol altında tutan bir devletti ortada var olan şey.

Osmanlı'nın bıraktığı bütün İslam ülkelerinde gizli bir uyumsuzluk yasası uygulanıyordu. Yönetenlerle yönetilenler arasında çok büyük farklılıklar ve kavgalar vardı. Bu ülkelerde hep rejimi yıkmak istediği söylenen bir halk ve rejimin kimseciklere bırakılmaması gerektiğini savunan yöneticiler işbaşındaydı.

Bu ülkelerin en büyük gündemleri rejim meselesiydi. Üretim, gelişme, refah, ilerleme gibi konular üzerine neredeyse hiç kafa yorulmazdı. Sürekli toplumla kavga eden, onun tercih ettiği hayatı yaşamasına asla müsaade etmeyen ve kendi güvenlikleri için toplumu sürekli baskı altında tutan bu yöneticiler, Osmanlı'dan sonra oluşturulan coğrafyanın da bekçisiydi.

Tunus, laikliğin devlet sopasıyla yürütüldüğü, bütün ülkenin kamusal alan ilan edilip sokakta bile başörtüsünün yasaklandığı bir ülke olarak varlığını sürdürüyordu. Hatırlayacaksınız, bizim 28 Şubatçıların ve Ahmet Necdet Sezer'in de en sevdiği ülkeydi. Devlet sopasının toplumun üzerinden hiç inmediği bu ülke, 28 Şubatçıların arzularının bir uygulama alanıydı. Bütün ülkede katı bir laikliği hakim kılmak istiyorlar, siyasetçilerin oy için laiklikten taviz verdiklerine(!) inanıyorlardı.

Ama gün geldi, bu ülkenin çok sevilen rejimi yerle bir oldu.

Türkiye, bu tasallutu üzerinden daha yeni yeni atmaya çalışıyor. Bugün halkın seçtiklerinin söz sahibi olduğu, yönetim anlayışının devletin milleti değil milletin devleti olmaya doğru gittiği bir süreç yaşıyoruz. 12 Eylül referandumu da bu sürecin en önemli dönemeciydi. İşte Ortadoğu'nun bütün dengesini bozan da dünyaya açık ve demokratik bir Türkiye'nin varlığıydı.

Ortadoğu, tam yüz yıl sonra yeni bir oluşumun eşiğinde. Zannediyorum, bu oluşum bütün firavunların sonunu getirecek. Tunus'ta, Mısır'da sokağa dökülen halk, devletin elinden haklarını almaya çalışıyor. Türkiye'de ise millet, bunu daha demokratik yollarla ve daha suhuletle yapıyor.

http://twitter.com/mhmtkamis

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İzmir ya da İstanbul

Mehmet Kamış 2011.02.05

İzmir'in Hatay Caddesi'nde yürüyorum. Burası bir zamanlar İstanbul'un Bağdat Caddesi gibiydi, şimdi Bağdat'tan bir caddeye dönmüş. Yıllardır bir türlü bitmeyen metro inşaatı, bu hayat dolu caddeyi savaştan çıkmış bir kentin caddelerine çevirmiş. 2009 yılının mahalli seçimlerinde, seçmenin nabzını tutmak için geldiğim İzmir'in Hatay Caddesi'nde dükkânı olan bir esnafla görüşmüştüm. Metro inşaatının işlerini büyük oranda düşürdüğünü belirtiyordu. Ama oyunu yine de CHP'ye vermeyi düşünüyordu. "Ne yani AKP'ye oy verelim de hayat tarzımızı mı değiştirsin?" diyordu.

Bu cümle aslında İzmir'in durumunu anlatan ve bizim o kentin bugününü anlamamızı sağlayan bir cümle. Bize şehrin ekonomik ve hizmet öncelikli olmaktan, siyasi ve ideolojik olmaya hızla gidişinin kodlarını veriyor. O, "Bırakınız yapsınlar, bırakınız yaşasınlar." diyen şehir gitmiş, yerine savunma refleksleri geliştirip vehimlerin esaretine düşmüş bir şehir gelmiş. Asıl gericiliğin kasılmak ve savunmaya geçmek olduğunun farkına bile varacak durumda değil.

Geçen haftaki "İstanbul ya da İzmir" yazısından sonra mail gönderen Mustafa A. isimli bir okuyucunun yazdıklarının da konuyu anlatan bir muhtevası var: "20 yıl önceki güzel İstanbul'umu bırakıp İzmir'e yerleştim. İzmir harika bir yer, en güzel tarafı da artık yobaz takımını görmekten kurtulduk ve medeni bir şehre yerleştik. Varsın bazı maddi şeyler İzmir'de olmasın, yeter ki yobazların eli buraya da uzamasın."

İzmir, Türkiye'nin en çok gecekondusu olan şehirlerinden birisi! Yeşildirek'te tepeden tırnağa gecekonduların olduğu bir yerde (gerçek anlamda gecekondu) dev gibi Atatürk heykeli var. Mesela İzmir'i yönetenler, gerçekten Atatürkçü olmanın yolunun o heykeli yapmadan önce o gecekonduları ortadan kaldırarak modern bir şehircilik örneği sergilemekten geçtiğini düşünmüyor. O gecekondular varlığını sürdürürken dev gibi bir heykele milyonlarca lira harcayıp şeklen Atatürkçü olmayı tercih ediyorlar.

Görülüyor ki İzmir, korkudan kasılmış ve kendince savunmaya geçmiş. Önce keyif ve rahatlığın kucağındaydı, şimdi ise korkularının pençesinde... İzmir; hızla gelişen dünyada ve Türkiye'de bırakınız mevcudu korumayı, sürekli geriye gidiyor. Dışarıdan İzmir'e geldiğinizde içine kapanmış, kendini korumaya almış bir şehir

görüyorsunuz. Hele bu şehrin geçmişini biraz biliyorsanız bu durum size çok tuhaf geliyor. Çünkü bu şehir, Türkiye'ye özgürlükçülüğü ve liberalliği öğretmişti. Bu şehir, Türkiye'nin dünyaya en açık, Batı'ya en yakın şehriydi.

Bana kalırsa bugün İzmir, Türkiye'deki ve dünyadaki gelişmeleri doğru okuyamıyor. İdeolojik öncelikli bir şehir olması, onun ekonomik ve sosyal gelişmişlik konusunda geride kalmasına neden oluyor. Önceki yıllarda İstanbul, Ankara ile yarışan şehir bugün Gaziantep, Kayseri, Konya gibi şehirlere bile geçilmek üzere.

İzmir'e yapılacak en büyük iyilik, şehri bu kasılmışlığından kurtarmak olmalıdır. Birilerinin hayat tarzımıza müdahale edecek olmasının en büyük panzehirinin daha çok demokrasi, daha çok özgürlük ve açık fikirlilik olduğunu İzmir'in aklı başında aydınlarının anlatmasında çok büyük fayda var. İdeolojik öncelikli davrandığı için ekonomik ve sosyal kalkınmanın olmazsa olmazlarından biri sayılan 'hükümet desteği'ni almakta çok umursamaz davranıyor.

Hükümetin de İzmir'in bu kasılmasının sebeplerini çok iyi anlamasında, kendini anlatmakta daha ikna edici yollar bulmasında fayda var. İzmir'in hassasiyetlerini ayağa kaldıracak söylemlerden, davranışlardan olabildiğince kaçınmak, bu coğrafyada binlerce yıldır kimsenin hayat tarzına karışılmadığını ikna edici bir şekilde anlatmak gerekiyor. Çünkü bu ülkenin İzmir'e çok ihtiyacı var.

İzmir'in de İstanbul'un gösterdiği atılıma ayak uydurması mutlaka sağlanmalıdır.

http://twitter.com/mhmtkamis

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Süheyl Batum neden darbe istiyor?

Mehmet Kamış 2011.02.09

Endişeli modernlerimizden bugüne kadar hiç kimsenin hayat tarzına müdahale edilmemiş ama onlar endişelenmeye devam ediyor. Önceki gün Akşam gazetesinde ilginç bir araştırma yayımlandı.

Anket, referandumda hayır oylarının fazla çıktığı 19 il ile İstanbul ve Ankara'nın hayır oyu veren ilçelerinde yaşayan, laikliğin tehlikede olduğunu düşünen 1.225 kişi arasında yapılmış. Çalışma, bir hayli ilginç sonuçlar ihtiva ediyor. Bu 1.225 kişinin yüzde 86'sı bugüne kadar yaşama biçimlerine hiç müdahale edilmediğini söylüyor. Müdahale edildiğini belirtenlerin yüzde 13,5'i de bunun mahalle baskısı şeklinde olduğunu ifade ediyor.

Şunu iyice anlatmakta fayda var. Bu, Türkiye'nin oranı değil. Türkiye'de laikliğin tehlikede olduğunu düşünenler arasında yapılan bir anket ve bu ankete katılanların yüzde 86'sı bugüne kadar hayat tarzlarına hiçbir müdahalenin olmadığını vurguluyor.

Peki 10 sene, 20 sene, 30 sene ya da 100 sene önce toplumun birilerinin hayat tarzına müdahale ettiğini duyan olmuş mu? Ona verilecek cevap da kocaman bir 'hayır' olur herhalde. Bu coğrafyada sadece 'Jakoben laikçiler'in yönetimindeki devlet haricinde hiçbir kimse bir başkasının yaşama biçimine müdahale etmemiştir.

2011 Erzurum Üniversiteler Kış Oyunları muhteşem bir törenle kapandı. Her ne kadar bir kısım medya taciz maciz laflarıyla ortalığı karıştırmak istemiş olsa da komite başkanı, iddiaları kesin bir dille yalanlayıp bugüne kadarki en güzel organizasyon olduğunu dile getirdi. Erzurum'daki Kış Oyunları'nın bir benzerini de İzmir Yaz Olimpiyatları'nda gerçekleştirmiştik. AK Parti'nin, dokuz yıllık icraatlarına baktığınızda en keskin laik hükümetlerin ya da yönetimlerin başaramadığı, çağdaş dünyanın saygı duyduğu birçok organizasyonu yaptığını görüyoruz. Dünya Basketbol Şampiyonası, Türk Telekom Arena Stadı'nın açılışı, U-2 konseri vs...

Bununla birlikte iktidarın dünyanın en büyük camisini inşa ettiğine şahit olmadık, İslam oyunları diye bir organizasyona önayak olduğunu duymadık.

Metropol araştırmasında da ortaya çıkıyor ki en kaygılı, en endişeli modernler bile hayat tarzlarına bir müdahaleye şahit olmamışlar, olduğunu söyleyenler de mahalle baskısı gibi ete kemiğe bürünmeyen bir müdahaleden söz ediyor. Endişeli modernlerin, endişelerine delil olacak herhangi bir bulguya rastlamıyor olmamıza rağmen, neden her mecliste, her ortamda bunlar sadece endişeleri üzerinden konuşmalar yapıyor? Neden bazı kesimlerin korkularını besleyecek gulyabani hikâyeleri uyduruyorlar?

Yok yok asıl Süheyl Batum'u sormak gerekir, Batum neden darbe istiyor? CHP Genel Başkan Yardımcısı Süheyl Batum neden her ortamda zinde güçlerin devreye girmesi gerektiğini dillendiriyor? Kimin arzusunu, muradını seslendiriyor? Türkiye'de ne oluyor da birtakım mihraklar sürekli endişelerden bahsediyor, orduyu göreve çağırıyor, onu görevini yapmamakla suçluyor? Bu soruların cevabı, tahmin ediyorum ki Türkiye'nin kendi olmaya başlamasında yatıyor.

'Tunus'ta, Mısır'da eski yapı değişecek' diye kimler büyük bir kaygı içerisindeyse Türkiye'nin de demokratik bir yapıya bürünmesinden, kendi olmasından o kesimler büyük bir kaygı içinde. Yoksa en az onlar da bizim kadar, kimsenin hayat tarzına müdahale edilmediğini ve edilmeyeceğini çok iyi biliyor.

http://twitter.com/mhmtkamis

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir Mübarek gitmiş, başka bir Mübarek gelmiş olmasın

Mehmet Kamış 2011.02.12

Mısır'da dün Hüsnü Mübarek'in istifa ettiğini yardımcısı Ömer Süleyman duyurdu. Ordu, Mübarek'in yetkilerinin büyük kısmını Ömer Süleyman'a devretmesine destek verdi.

Geçmişi Mübarek'ten daha şaibeli işlerle dolu olan Ömer Süleyman'ın Mübarek'i bile aratma ihtimali bir hayli yüksek. Yıllardır demir yumrukla yönetilen son 30 yılı sıkıyönetimle geçmiş olan Mısır'da halkın yeni bir

Mübarek'e tahammül etmesi mümkün gibi görünmüyor.

Ordunun, Mübarek'in önerisini benimsemesi göstericilerin geri adım atmasına sebep olur mu bilemeyiz ancak bugüne kadar Mübarek'in rejimi ordunun desteğiyle yürüttüğünü de unutmamak gerekir. Yani bu destek aslında yeni bir şey değil.

Mısır'da bunca gösterilerin, ölümlerle sonuçlanan olayların sonucunda sokağa dökülen halk Mübarek'i görevden almadan içeri girecek gibi görünmüyor. Ama asıl cevap verilmesi gereken soru şu; ülke bundan sonra nasıl bir yöne dönecek? Ölenlerin, gösterilerin, mücadelelerin, asıl sonucu önemli. Yıkılan bir şey neye evrilecek, ya da neye evrildiği zannettirilecek? Bundan önce İslam dünyasındaki bütün bağımsızlık savaşları, mücadeleleri neye evrilmiştir, iyice bakmak gerekir. Her dönemde olduğu gibi bu dönemde de masa başında yapılacak hamleler, eşeğin boyanıp da satılması hikâyesine dönüşebilir.

1987 yılında bir saray darbesiyle Habib Burgiba'nın yerine geçen Zeynel Abidin bin Ali, sadece yorgun diktatörün yerine genç diktatör olarak görevi devralmıştı. Burgiba, Tunus'ta Fransızlara karşı verilen bağımsızlık savaşından sonra iktidara gelmişti. Ama yönetimi Fransız işgalinden daha Fransız ve zalimceydi. Hatta Fransızların yapmaya cesaret edemeyeceği birçok uygulamayı Burgiba yapmıştı. Müslüman bir ülkede Fransızlar ya da işgalci başka güçler laikliği bu kadar katı uygulayamazlardı. Ama ismi Müslüman olan bir kişinin eliyle Tunus, Marsilya'dan bile kolay yönetilir olmuştu. 1987 yılında Zeynel Abidin bin Ali 84 yaşında yorulmuş bu diktatörün yerine geçti, taze bir demir yumruk olarak! Genç bir mühendisin kendisini yakmasıyla başlayan isyandan sonra Tunus'ta neler olduğu gerçekten çok önemli. Bunca gösteri, bunca halk isyanından sonra yeni yönetime, Batı'nın hangi çıkarlarını görüp gözetecek insanlar gelecek ona iyi bakmak lazım. Ambalajını değiştirip yine aynı yemeği sofraya getirme ihtimalleri çok yüksek.

Batı ile hesaplaşmak başka bir şey, Batı adına kendi halkına zulmetmek başka bir şey. Gelecek yönetim anlayışının Batı ile bir hesaplaşmaya girmesini tabiî ki kimse istemiyor. Ama Batı adına demir yumrukla yönetilmek de bütün herkesin canına tak etmiş durumda.

Bugün gelinen noktada Türkiye, seçimle işbaşına gelen yöneticiler tarafından yönetiliyor. Her geçen gün oligarşik özelliklerinden bir bir sıyrılıyor ve perde arkasındaki gizli eller adalete teslim ediliyor. Topluma yaslanan, seçilmişlerin tasarrufta bulunduğu yönetim anlayışı her geçen gün gücünü artırıyor.

Ortadoğu'da ise yakalanan bir fırsatla topluma yaslanan yönetimlerin işbaşına gelmesi söz konusu! İşte bu süreçte hikmet, irfan ve bilgelik büyük önem taşıyor. Yine aynı yerden ısırılmamak için Müslüman ferasetine ve uyanık olmaya ihtiyacımız var.

Yoksa Mübarek gitmiş Ömer Süleyman gelmiş, Burgiba gitmiş Zeynel Abidin gelmiş, Zeynel Abidin gitmiş başka bir Abidin gelmiş fark etmiyor. Ortadoğu'da artık topluma yaslanan, seçimle gelip seçimle de gidebilen yönetim anlayışının hakim olması lazım. Yoksa değişen hiçbir şey olmaz.

http://twitter.com/mhmtkamis

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Her değişim sürecinde olduğu gibi PKK yine devrede

Mehmet Kamış 2011.02.16

Habertürk'te önceki gün Mehmet Çağçağ'ın karikatürü muhteşemdi. Karikatürde subay eşleri, Beyoğlu'nda Cumartesi Anneleri'nin yanına sığınmış, birlikte eylem yapıyorlardı.

Bilindiği gibi askerî darbelerin, olağanüstü hal dönemlerindeki faili meçhul kurbanlarının anneleri, kız kardeşleri, kız evlatları yıllardır eylem yapıyordu Beyoğlu'nda. Hesap sorulmaz dönemlerin acılarıyla yoğrulmuş bu insanların yanlarına -karikatürde bile olsa- subay eşlerinin gelmesi gerçekten trajikomik bir görüntü. Hani her zaman diyorduk ya, hukuka sahip çıkın bir gün size de lazım olur, diye...

Murat Erdin'in yeni piyasaya çıkan harika bir kitabı var; "Silahsız Kuvvetler; Medya" isminde. Kitap, Türkiye'nin olağanüstü hallerini, bu olağanüstü hallerde askerin ve medyanın ne işler yaptığını, nisyan ile malul beşerin hafızasına hatırlatıyor. Tankların nasıl yürütüldüğünü, irtica ile mücadele için gerekirse silah kullanacaklarını söyleyenleri, 'ismini açıklamayan bir üst düzey komutan'ın gerine gerine 'hizaya girilmezse herkese neler yapabileceği' tehdidini ve bu sözlerin medya tarafından nasıl köpürtüldüğünü bir kez daha gözlerimizin önüne seriyor.

Türkiye, o dönemleri, elinde silah olanların kanunsuz, nizamsız yaptığı işleri geride bırakmaya çalışıyor. Bu ülkenin bağımsız savcı ve hâkimleri, geçmiş dönemin bu karanlık yönetim tarzının üzerine gidiyor ve yasalara dayanmayan yetki kullanmaya kalkanlardan, darbe hazırlığı yapanlardan hesap soruyor.

Bu güzel ülke yenilenmeye, yenileşmeye çalışıyor. Terörle, kaosla, sıkı yumruklarla yönetilen bir ülke olmaktan çıkıp, topluma yaslanan ve seçilmişlerin yönetimde etkin olduğu bir ülke olmaya çaba gösteriyor. Herhangi bir kimsenin dilinden, dininden, ırkından dolayı horlanmadığı, ötekileştirilmediği bir ülke olmaya çalışıyor. Biliyorsunuz Mısır'da, Tunus'ta bugün görülen 'yeni bir ülke olma' çabalarına Türkiye çok önceden başlamıştı.

Türkiye, bu yenileşme sürecinde yine kritik bir eşiğe girdi. Seçimlerden sonra yeni ve sivil bir anayasa yapma niyeti var. İşte bu kritik eşikte PKK her zaman olduğu gibi yine devreye girdi. Alışılmış hatta ezberlenmiş oyun yine sahne alıyor. Özal'ın yeni bir ülke kastıyla başlattığı çabalarda, 2007 seçimlerinin, 12 Eylül referandumunun öncesinde ve burada yazmaya yerimiz olmayan onlarca kritik süreçte olduğu gibi PKK devreye giriyor ve kargaşanın düğmesine basıyor. Murat Karayılan'ın emriyle, hem seçim sathımailine girmiş hem de geçmiş karanlık dönemlerden hesap sorulmaya çalışıldığı bu süreçte, PKK yeniden statükonun ateşine odun taşımaya hazırlanıyor.

Geçmişte yaptıkları gibi şehit cenazeleriyle bir yere varamayanlar, milletin bu olayların arkasındaki kirli oyunları öğrenmesinden sonra bu kez farklı bir yol deneyecekler. Küçük çocukların da içinde olacağı yeni eylemlerle, şehirleri savaş alanlarına çevirmeyi, mezhep çatışmasını körüklemeyi hedefliyorlar.

Bu eylemlerin en büyük amacı da etnik siyaset yapanların yelkenlerine rüzgâr doldurmak. Bütün demokratik açılımların ve yeni bir ülke olmanın önünü tıkamak. Bu nedenle, bu ülkenin bütün ötekileri; Kürtleri, Alevileri,

dindarları, Süryanileri, bu oyuna dur demezse Cumartesi Anneleri gibi daha binlerce anne, evlat acısıyla yanıp kül olacak.

twitter.com/mhmtkamis

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yörük'ün ayranını kim kabartıyor?

Mehmet Kamış 2011.02.23

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin önceki gün yaptığı konuşmayı nereden anlamak lazım bilemedim.

Şöyle diyor Bahçeli: "Yörüklere, Türkmenlere sesleniyorum; Misak-ı Milli sınırlarının değişmesi mümkün değildir, kardeşliğin bozulması mümkün değildir. Yörüklerin ayranı kabarmamıştır, bir ayran kabarırsa bunun önünde ne ABD kalır, ne AB kalır ne de AKP kalır. O sebepten dolayı ülkeyi yönetenlerin çok dikkatli olması lazım. 36 etnik gruptan ne istiyorsunuz sorusunu sormamız lazım. Bunu körüklemek için kendi ailesinden örnek veriyor. Ne olursan ol sana soran mı var? Eşin Arap, sen Gürcü, peki oğlun Bilal'e ne diyeceğiz biz?"

Bence, 'Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı' diyelim ve bir politikacı olarak bu soy sop işlerinden elimizi eteğimizi çekip, etnik milliyetçilikten fersah fersah uzakta duralım. Bir devlet adamı olarak, bir siyasetçi olarak zinhar bunları kaşıyacak politikalara tevessül etmeyelim.

Son yüz sene içerisinde etnik milliyetçilik bu coğrafyada çok kan dökülmesine neden oldu. Anadolu'nun yüreğine giren bu ithal virüsün yol açtığı kavgalar, binlerce insanın ölümüyle sonuçlandı. Bugün hâlâ kaşınan bütün sıkıntılar, etnisite üzerinden kaşınıyor. Bu virüs aslında Osmanlı'yı paramparça eden bir virüstü. Arapları, Arnavutları bizden alıp kopardı. Balkanlar, Ortadoğu hep bu etnik milliyetçilik ateşiyle yakıldı, kavruldu. Bugün de Anadolu'yu bu virüsle yakmak için elinden geleni ardına koymayanlar var.

Devletin yaptığı kimlik tanımlamasının, bu kimliği dayatmasının ve bu yüzden vatandaşlarını dövmesinin bütün sıkıntılarını yaşadık. Soy sop üzerinden birilerini ülkede ayrıcalıklı kılmak, birilerini aşağılamak, onlara yasaklar getirmek, başkalarını sindirmek gibi yöntemlerin nelere mal olduğunu yıllardır görüyor ve yaşıyoruz. Bilindiği gibi Osmanlı'da insanlar ikiye ayrılıyordu; müslimler ve gayrimüslimler... Müslümanlar için etnik kökenin hiçbir önemi yoktu. Türkler, Kürtler, Çerkezler, Abhazlar, Çeçenler, Arnavut, Boşnak ve Araplar sürekli birbirine kız alıp vermişlerdi. Ve bütün Müslüman etnik yapılar birbirleriyle akraba olmuşlardı. Hâlâ hepimiz köklerimizi saymaya başladığımızda, anneannemizin Araplığından, babaannemizin Boşnaklığından ya da Tatarlığından bahsetmez miyiz? Bu nedenle Anadolu'da saf bir kökenden geldiğini iddia etmek gerçekler karşısında komik duruma düşmeyi göze almaktan başka bir şey değildir.

Bir de gayrimüslimler vardı. Osmanlı gibi çok karışık etnik ve dinî yapıları içinde barındıran bir devletten milli bir devlete geçiş sürecinde yaşananları biliyoruz. Yüzyıllardır Anadolu'da yaşayan bazı gayrimüslimler, tehcire ve nüfus mübadelesine maruz kalmamak için ya ihtida ettiler ya da bilerek asimile olmayı tercih ettiler. Ya da tehcir sırasında yetim kalan kız çocuklarını, Müslüman ailelere gelin olarak verdiler.

Bugün bütün dünya etnik milliyetçilikten hızla uzaklaşırken, Türkiye'de sürekli bu konuyu kaşımanın sadece fesatçının işine yarayacağını bilmemek, en iyi yorumla gafletle açıklanabilir. Gürcücülük, Arapçılık, Kürtçülük, Türkçülük, Çerkezcilik yapmak, bunu kaşımak, bunların üzerinden politika yapmak sadece ülkeyi parçalamaya, sıkıntı çıkartmaya yarar. 12 Eylül darbesinden sonra Kürtlerin etnik duygularının döve döve ortaya çıkartıldığını unutmadık. Ülkenin bu kadar sıkıntısı varken bir de Yörük'ün ayranını kabartmak da neyin nesi?

twitter.com/mhmtkamis

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kavramlar ve kahramanlar yerle bir oluyor

Mehmet Kamış 2011.02.26

Şark, iktidardan vazgeçmeyi öğreniyor. Bütün kavramlarımız ve kahramanlarımız yerle bir olmuş durumda. İktidarı kullananlar vazgeçmese de zaman ve şartlar onlara bunu mecbur ediyor.

Gerçekten de tarihî günler yaşıyoruz. Gerek Türkiye gerekse bizim yakın çevremiz, büyük bir değişimin ve dönüşümün içinde. Bütün bildiklerimiz değişiyor. Bütün ezberlerimiz bozuluyor.

Çocukluğumuzdan beri Mısır'ın lideri Hüsnü Mübarek, Libya'nınki Kaddafi idi. Filistin deyince akla sadece Yaser Arafat gelirdi. Bizim bütün dış politikamızda Ermeni soykırımı ve Kıbrıs meselesi vardı. Diplomatlarımız başka hiçbir şeyle ilgilenmezlerdi. İlgilenseler bile bizim onlardan pek haberimiz olmazdı. Mısır deyince Mübarek, Libya deyince Kaddafi, Filistin deyince Arafat, Kıbrıs deyince Denktaş...

Aynı isimlerle, aynı kısırdöngülerde aynı muhabbetleri ederdik. Halka dayanmadıkları için bütün Ortadoğu'daki ülkelerde rejim krizleri vardı. Bu isimler rejimlerinin yıkılması ihtimaline karşı çok şedit yöntemler uygularlardı. Ne kalkınma vardı düşüncelerinde, ne ilerleme ne de yenilenme.

Türkiye'de Balyoz darbe planını organize eden bütün paşalar, büyük bir şaşkınlık, kızgınlık ve küskünlük içinde. Oysa bunlar vatanı düşünür(!) sürekli vatanı kurtarma(!) üzerine planlar yaparlardı. Başka hiçbir şey yapmazlardı, varsa yoksa vatanı kurtarmaktı niyetleri. Vatanı kurtarmak aşağı, vatanı kurtarmak yukarı yaşarlardı.(!) Hayatları, kamuoyunu, vatan kurtarma şartlarına hazırlanmakla geçerdi. Vatanı kurtarmaya öylesine takmışlardı ki kafayı, askerlikle ilgili hiçbir şey yapmalarına gerek bile yoktu. Bugün ezberlerimiz bozuldu, bu vatan kurtarma işlerinin aslında büyük bir tertip olduğunu, kanunsuz olduğunu kamuoyu iyice öğrendi.

Halkın gerçekleri öğrenmesinden daha da önemlisi, hakimler ve savcılar, yaşanan kumpasın farkına vardı. Bugüne kadar söylenenlerin temelden kanunsuz ve hukuksuz olduğunu gördü.

Balyozu indirecek paşalar, ellerinde balyozla yakalanınca ve bu ülkenin yürekli savcıları bunun hesabını sormaya başlayınca şimdilerde bir hayli şaşırmış görünüyorlar. Normalde paşalar darbe yapmayı beceremediklerinde Fenerbahçe Ordu evi'nde emekliliklerini yaşarlardı. Bu hesap sorma da neyin nesi(!)

Türkiye'de artık ne sağcılık kaldı ne solculuk. 'Değişimci' ya da 'statükocu' diye tasnif ediliyor insanlar. Değişimciler arasında dindarlar da, hiç dindar olmayanlar da var. Liberaller de var, bu kısırdöngüden sıtkı sıyrılmışlar da... Statükocular arasında eskiden solcu olanlar, etnik siyaset yapanlar, dindar olarak bilinenler var. PKK da bu statükocular arasında tabii ki. Hatta statükonun tek baston değneği durumunda.

Bugün hem Türkiye hem de Ortadoğu, topluma dayanmayan yönetim biçimlerinden kurtuluyor. İktidarın, sadece cumhurun verdiği bir vazifeden başka bir şey olmadığını herkes görüyor. Ne güzel bir değişim bu...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

28 Şubatçıların cenazesini hatırlayan çıkar mı?

Mehmet Kamış 2011.03.02

Erbakan'ın vefatı, bu 'post vahşi darbe'yi hafızalarımızda bir kez daha tazeledi. 28 Şubat'ın üzerinden tam 14 yıl geçti.

Bu 'post vahşi darbe' tarihin karanlık dehlizlerinde ve cehennemin dibindeki yerini aldı. Yalanın, iftiranın, düzenbazlığın ve senaristliğin zirve yaptığı bu dönemi, bugün herkes büyük bir yüz karası olarak hatırlıyor. Tarihe de yüz karası olarak geçecek.

28 Şubat, bütün kimliklerin, bütün niyetlerin bir ortaya döküldüğü, herkesin ipliğinin pazara çıktığı bir süreç olarak hatırlanacak. Çünkü, demokrat kılıklı düğmecilerin, leylim leyci demokrasi havarisi şarkıcıların içlerinde gerçekte neler taşıdıklarının çok güzel ortaya çıktığı bir dönemdi 28 Şubat... Elinde silah olanların, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay gibi ülkenin yüksek yargısını ayaklarına çağırıp brifing vermeleri bile hakkın ve adaletin nasıl ortadan kaldırıldığının en büyük ispatıydı.

Daha önce 27 Mayıs'ta, 12 Mart'ta, 12 Eylül'de yaptıkları gibi 28 Şubat'ta da yitik kuşaklar oluşturdular. Yüz binlerce zeki, başarılı, bu ülkeye hizmet etmeye namzet gençlerin hayatlarını bozuk para gibi harcadılar. Dindarları ötelediler, dışladılar, yokluğa ve yoksulluğa zorladılar. Dindarları ısrarla yer altına itmeye çalıştılar ama bu ülkenin feraset ve irfanla beslenmiş insanları bu tuzağa düşmedi.

Turgut Özal'ın cenazesinde olduğu gibi dün Erbakan'ın cenazesini görünce hangi 28 Şubatçının cenazesi böyle olacak diye düşünmeden edemiyor insan. Güven Erkaya'nın cenazesini hatırlıyor musunuz? Elindeki silahla, devlet gücüyle çalım satanların, elindeki silahı kaybedince nasıl da bir hiç haline geldiğini hepimiz gördük. 28 Şubat'ın o omzu geniş kudretli paşalarını bugün kimse hatırlamıyor bile. Hatırlayanlar da en iyi ifadeyle büyük bir sevgisizlikle hatırlıyorlar. Hiçbir yürekte sevgi ihtiva eden sözcüklerle anılmıyorlar ve hiçbir zaman da anılmayacaklar.

Tıpkı Mısır'ı, Tunus'u, Libya'yı yönetenler gibi... Onlar kendi ülkelerinde en sevilmeyen insanlar olarak anılıyordu. 28 Şubat'ın kahramanları gibi onları da, hem halkları hayırla yâd etmeyecek hem de tarih iyi cümlelerle hatırlamayacak. Çevik Bir, Teoman Koman, Güven Erkaya, Erol Özkasnak, Kemal Yavuz, İsmail Hakkı Karadayı ve benzerleri üniformalarını çıkardıkları gün kimsenin yüzüne bakmadığı birer figür haline geldiler. Ama onların haksız uygulamalarına maruz kalanlar milletin gönlünde yerini aldı. Onlar halkın gönlünü kazanmak için, hak ve hakikati anlatmak için çaba gösterirken, elinde silah olanlar gücün verdiği şımarıklıkla, küstahlıkla hareket etti. Bu küstahlık da günü geldi hakkın yıkılmaz duvarına öyle bir tosladı ki, un ufak oldu.

İletişimin bu denli yaygınlaşması, haberdar olmanın bu denli kolaylaşması halkın tercihlerini çok daha önemli hale getirdi. Ortadoğu ve Kuzey Afrika'daki gelişmeler de gösterdi ki, 21. yüzyıl bir kamu vicdanı asrı olacak. Devlet gücüyle, silah gücüyle, iktidar gücüyle ayakta durmak artık mümkün değil. Halkın tercihi, gücü yendi.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ergenekon'un medya ayağı

Mehmet Kamış 2011.03.05

Son Ergenekon operasyonunda bazı gazetecilerin hangi gerekçe ile gözaltına alındığını henüz bilmiyoruz. Muhalif yazılar yazdıkları için mi gözaltına alındılar, yoksa yasa dışı bir örgüte üyelikten ve bunun doğrultusunda faaliyette bulundukları için mi? Bunu iddianame hazırlandığında öğrenebileceğiz ancak... Bu nedenle son operasyonlarda gözaltına alınan gazeteci ve yazarlarla ilgili konuşmak için çok da acele etmemekte büyük fayda var.

Ama bu vesileyle başka bir tartışma açılabilir belki. O da; bizim gazetecilerimiz ne kadar gazeteci, tartışmasıdır. Ya da bizim gazeteler ne kadar gazete, ya da basın özgürlüğü denen şey ne kadar gerçekliliği olan bir şey?

Bugüne kadar medyada basının rejimi korumak gibi bir görevinin olduğu kanaati hakimdi. Böyle kutsal bir görev(!) için de yalan haber yapmakta, kampanyalara alet olmakta bir beis yoktu! Bu nedenle devletten gelene karşı konulmaz, kimin işi bitirilecekse, kimlerin hakkında bir sürek avı başlatılacaksa sorgulanmadan başlatılırdı. Devletin de medyada bir hayli yakın çalıştığı isimler de yok değildi.

Bu konuda çok fazla örneğe ihtiyaç yok aslında. Çünkü buradan örnek vermeye kalktığınızda ciltler dolusu kitap yazmak yetmez. 28 Şubat darbesini yapanların, silah yerine medyayı ele aldığını, gazete ve televizyonları birer Kalaşnikof gibi kullandıklarını söylemeye bile gerek yok. Bu darbenin aslında bir medya darbesi olduğunu herkes kabul ediyor. Darbe yapan bir medyanın çağdaş bir dünyada ne kadar yeri vardır o da uzunca bir tartışma konusu aslında.

Medyanın son linç girişimi Haziran 2007 tarihinde Bağcılar Lisesi'nde olmuştu. Birbirinden farklı gruplara ait tam 9 gazete aynı gün bu saçma sapan haberi manşetine taşıdı. Bir yerden emir almış gibi ya da o 'bir yer' dokuz gazetenin yazı işlerine gelip aynı şekilde manşet olmasını sağlamış gibiydi.

Bugün 'sütte leke var falanda yok' tarzı yazılar görünce, bunlar ya Türkiye'de yaşamıyor ya da bütün hepsi aynı kahvenin adamları diye düşünüyor insan... Şu yirmi beş yılda maruz kaldığımız medyatik lincin, iftiranın, haddi hesabı var mı? Yüzlerce kere yalan yazdığı ispatlanmış gazeteler ve köşe yazarları hâlâ çok itibarlı adam diye

ortalıkta dolaşmıyor mu? Hâlâ kimin hanesine yazdığı, yayın yaptığı belli olmayan, PKK eylem yapmıyor diye yas tutan, bunu da köşesinde açık açık yazan devletçi(!) yazarlarımız yok mu?

Ergenekon tarzı derin yapılar, kamuoyu oluşturabilmek için, yasal hükümetleri çalışmaz hale getirebilmek için tabiî ki en çok medyayı kullanıyor. Hatta medya, derin güçlerle hep doldur boşalt oynardı. Yani önce gazeteler haber yapar, birtakım merkezler de bu haberleri ihbar kabul edip derhal harekete geçerdi.

Soner Yalçın'ın tutuklandığı bu operasyonların şöyle bir tarafı olacak sanıyorum; bundan sonra medyada kimin eli kimin cebinde daha çok konuşulacak. Hangi gazeteci, hangi yayın yöneticileri kimlerle iş tutuyor, hangi istihbarat servisleri hangi köşe yazarlarıyla yakın temas kuruyor, artık bunları daha çok konuşacağız.

Bizim medyamız, basına karşı yapılan muamelelerde hiç de iyi imtihanlar vermedi. Hep 'kendine Müslüman' tavrı sergiledi. Kendi yandaşı ya da yakınlarına başka, rakibi olarak gördüklerine bambaşka tavırlar takındı.

Gazetecilik yaparken, yazdığı, çizdiği şeyler yüzünden bir kimsenin başına bir iş gelmesine şiddetle karşı durmak gerekir. Kime yapılırsa yapılsın... Çünkü böyle bir anlayış herkesi tehdit eder. Ancak gazetecilik dışı işler yüzünden, bir terör örgütünün üyesi olmak suçundan, insanın başına bir şey geliyorsa ona diyecek bir şeyimiz yok. Velev ki, bu kişinin mesleği gazetecilik ya da yazarlık olsun fark etmez. Çağdaş dünyada darbecilik suçtur, çete kurmak suçtur, darbe yapmak kastıyla çete içinde yer almak suçtur.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kabile medyasının sonu

Mehmet Kamış 2011.03.09

Bir mahalle düşünün; tam bir kovboy hukukunun hüküm sürdüğü, yani silahın güçlü, hızlının haklı olduğu bir mahalle... Hak yok hukuk yok, kimin sesi daha cırtlaksa, kimin ses telleri diğerlerini bastırıyorsa o haklı durumda.

Seri katiller her gün birilerine karşı operasyon yapıyor. Elinde medya silahı ile mahallenin yerlilerine ateş edip öldüren bu kabadayılara, günün birinde birkaç savcı 'dur' diyor. Bereket ki bu kez mahalle sakinleri bu savcıları Doğan Öz gibi yalnız bırakmıyor. Savcılar mahalleyi kana bulayanlarla onlara yardım ve yataklık edenlere karşı amansız bir mücadeleye giriyor.

Mahallenin seri katili 'korkuyorum' diye feryat figan geziyor. Bulduğu her mikrofona 'korkuyorum' diyor, korkuyorum, fena halde korkuyorum... Soru şu: Seri katil niye korkar? Birincisi savcıların gelmesinden korkar. Hele de bugüne kadar onu koruyup kollayan, besleyip büyüten büyüklerinin sıcak elleri ve o sıcacık ellerin

büyülü korumasını hissetmiyorsa durum çok daha korkutucudur. İkincisi, savcıların hesap sormaya kalkışmasından, eski yeni defterleri karıştırmasından korkar.

Ne oluyoruz beyler! Seri katillerin korktuğu yerde siz niye korkuyorsunuz? Her gün içimizden birilerine operasyonların olduğu mahalle bu mahalle değil mi? Bu mahallede çocuklarımız kovboylar tarafından katledilmiyor muydu? Yalan dolan, tehdit ve fişlemeyle herkesin hizaya getirildiği bir mahalle değil miydi burası? Hukukta 'ben Ahmet'i tanırım iyi çocuktur, böyle şeyler yapmaz' gibi bir çıkarsama olamaz. Adamın birisini cinayetten tutukluyorlar, birileri sürekli bağırıyor; 'ben falanı tanırım, o öyle bir şey yapmaz' diye... Hukuk böyle işlemez. En azından evrensel hukuk kuralları böyle işlemez.

Sanıklara savcının sorduğu 50 sorudan üç tanesini alıp da, 'böyle soru mu sorulur, bu sorular uyduruk sorular' gibi sözlerle gerçeği gizlemeye çalışmak, kamu vicdanında istifham oluşturmaya çabalamak neyle izah edilir ki? Ya bunu yazanlar hayatlarında hiç sorgulama görmemişler, en azından film bile seyretmemişler ya da kasıtları gerçekleri çarpıtmak...

Üstelik muhalefete bina ettiğiniz doğrularınız da gerçek çıkmadı. Ne diyordunuz, Ahmet Şık, Deniz Kuvvetleri Komutanı Özden Örnek'e ait günlükleri Nokta dergisinde yazmıştı. Böyle bir kişi nasıl olur da Ergenekon'dan tutuklanırdı! Bu günlükleri yazan kişinin Ahmet Şık olmadığını, aksine onun günlüklerden ancak dergide yayınlanınca haberdar olduğunu, derginin o dönemki yayın yönetmeni Alper Görmüş yazdı.

Bilesiniz ki bu mahalle artık seri katiller istemiyor. Bu mahallede artık şantajcılara, düğmecilere yer yok. Çetelerin yazıp da hazır hale getirdiği birtakım uyduruk kitaplara imza atıp yayınlayanlardan mahalle halkı yaka silkiyor artık.

Bu mahallede yaşayanlar, rejimi koruma kisvesi altında, darbecilere şartların oluşturulması gayretlerinden bir hayli yılmış ve bıkmış durumda. Çağdaş bir mahallede yaşayacağım diyorsan çete kurmayacaksın, darbecilerle iş tutmayacaksın, şantaj yapmayacak, iftira atmayacaksın.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Burası Patagonya Cumhuriyeti

Mehmet Kamış 2011.03.16

Medyadaki bazı yazıları, bazı tartışmaları gördükçe yoksa burası Patagonya mı diye düşünüyor insan. Yok Ergenekon diye bir örgüt yokmuş, yok Balyoz darbe planı diye bir şey yokmuş, ordu yıpratılmak için bunlar yapılıyormuş...

Doğru, burası Patagonya zaten! Bu ülkede bir kere bile darbe olmadı. Bir tek faili meçhul cinayet işlenmedi. Yargı bir kere bile suçluyu korumadı, hele medyamız bir kere bile yalan haber yapmadı. Hele de hiç kimseyi bile bile andıçlamadı.

Meğer hepimiz sanal bir ülkede yaşıyormuşuz. Bu ülkede hiçbir zaman darbe olmamış, darbe girişimleri olmamış, 50 yıldır vesayet rejimi hüküm sürmüyormuş meğer... Meğer bizim ülkemizde hayatı ilkeler düzleminde yaşayan bir medyamız varmış ve bu medya her şart ve zeminde demokrasiyi ve hukuku savunurmuş.

İstiklal Caddesi'ndeki 'medyaya özgürlük' için yürüyenleri görünce insan, karışık duygular içinde kalıyor. Yürüyüşe katılanlara dikkat ettiğinizde bu komikliğe gülünür mü, yoksa bu yüzsüzlüğe ağlanır mı bilemiyorsunuz. Demokrasi ve özgürlük için yürüyenlere bir bakar mısınız? Ağızlarını bantlamış halde yürüyüş yapan bu gazeteci meslektaşlarımız aslında darbe şartlarını oluşturabilme özgürlüğü istiyorlar. Rejim aleyhtarı diye düşündüklerine karşı yalan olduğu sonradan defalarca ortaya çıksa bile sürek avı başlatabilme ve insanları fişleyebilme özgürlüğü istiyorlar. İş tuttukları yerli ya da yabancı güç merkezlerinin arzu ve çıkarları doğrultusunda yayın yapabilme, saygın insanlara karşı karalama kampanyası yürütebilme özgürlüğü istiyorlar. Rahat rahat, özgürce yalan kampanyalar başlatabilme hürriyeti istiyorlar.

Nasıl olsa hepimiz balık hafızalıyız. Ya da öyle zannediyorlar. Bir seri katil, işlediği cinayetten üç gün sonra insan hakları üzerine, yaşama hakkı üzerine uzun uzun yazı yazabiliyor. Yaşama hakkının kutsallığından dem vurabiliyor, üç gün sonra yeni bir katliama girişiyor, işi bitince de sanki hiçbir şey olmamış gibi yine haktan, hukuktan, etikten, değerden bahsedebiliyor. Hem de taptaze hafızalarımızın gözlerinin içine baka baka! Yüksek bürokrasiden bazıları, demokrasiye tecavüz anında yakalanıyor, kamera görüntüleri ve bütün deliller savcıların elinde ama yine bas bas bağırarak haktan hukuktan, hayat hakkının kutsallığından bahsediyor. Yıpratılmak istendiğinden dem vuruyor.

Binlerce faili meçhul cinayet işlendi Güneydoğu'da ama bu cinayetlerin hepsini cinler periler işledi! JİTEM diye bir şey kesinlikle yoktu! O, yüksek bürokrasiyi yıpratmak için uydurulmuş bir sanal örgüttü! 28 Şubat sürecinde Warren Christopher'ın darbe yapmadan mevcut hükümeti iktidardan uzaklaştırmak emrini yerine getirenler hiçbir kanun dışı iş yapmadılar, Batı Çalışma Grubu'nu kurmadılar, oradan birçok gazete ve gazeteciyi andıçlayıp yalanlarla itibarsızlaştırma yoluna gitmediler öyle mi?

Elbette ki yaptılar. Peki kimin eliyle yaptılar bütün bunları? İşte cumartesi günü İstiklal Caddesi'nde özgürlük isteyen birçok insan o zaman iş üstündeydi. Operasyonların büyük bir parçasıydı. Üstelik o zaman yaptıklarını ondan sonra da sürekli yaptılar.

Bu ülkede birileri balık hafızalı olabilir ama bereket ki bizim hafızalarımız, hatıralarımız bunları çok net ve capcanlı hatırlıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Toplumsal bellek ya da Ahmet Şık gerçeği

Mehmet Kamış 2011.03.26

'Türkiye'de neler oluyor?' sorusuna cevap verebilmek için 'Türkiye'de neler olmuştu?' sorusu üzerinde iyi düşünmek, yaşanan gelişmeleri iyi analiz etmek lazım.

Bu ülkenin karanlık dehlizlerini iyice bilmeden bugünü anlamak, sivilleşmenin ne kadar önemli bir şey olduğunu kavrayabilmek mümkün değil.

Önceki gün, eşini ve babasını Ergenekon denen ejderhaya kaptırmış bir ailenin suç duyurusu vardı. Ülkeyi darbe şartlarına hazırlayan derin bir yapının izlerine ulaştığı için öldürülen Savcı Doğan Öz'ün katilleri, aradan 33 yıl geçmiş olmasına rağmen bulunamamıştı (!) Bunun derin üzüntüsünü yaşayan aile, bir umutla yeniden savcılığa suç duyurusunda bulundu. Doğan Öz'ün eşi adliyeye dilekçesini verirken, aralarında Abdi İpekçi, Çetin Emeç, Hrant Dink gibi ailelerin de bulunduğu 28 maktul yakını da Öz'ün arkasında yer aldı.

Bir ülke düşünün ki aydınları, gazetecileri, savcıları öldürülüyor ve nedense katiller bir türlü bulunamıyor. Bir ülke düşünün ki, 11 Eylül'de kan gövdeyi götürürken 12 Eylül'de akan kan birden duruveriyor. Öyle bir ülke medyası düşünün ki 28 Şubat sürecinde, 'irtica her an ülkede şeriat (!) ilan edecek potansiyele sahip' diyerek yayın yapıyor, istenen elde edildikten sonra o 'potansiyel tehlike' gazete sayfalarından şıp diye düşüveriyor. Masum insanlarla ilgili sürek avı başlatıyorlar ve yıllar süren davalardan sonra onların hiçbir suçunun olmadığı ortaya çıkıyor.

1999 yılında emekli Orgeneral Kemal Yavuz'un, tedavi için yurtdışında bulunan Fethullah Gülen Hocaefendi hakkında Aksiyon Dergisi'nden Cemal Kalyoncu'ya söylediği bir şey var ki, bu bile yaşananların tertip edilen organizasyonlar olduğunun tek başına ispatıdır. Kemal Yavuz diyor ki: "Yakında Fethullah Gülen'le ilgili öyle bir kampanya başlayacak ki bir daha Türkiye'ye zor döner." Nitekim 17 Haziran'da bir düğmecinin düğmeye basmasıyla furya başlatılıyor ve hiçbir suçu olmadan bir medya linçine tabi tutuluyordu. Yıllar süren dava sonucunda mahkeme hiçbir suçunun olmadığına karar verecek, Yüksek Yargı da bu kararı oybirliğiyle onayacaktı.

Sezen Öz gibi, faili meçhul cinayetlere yakınlarını kurban verenlerin oluşturdukları bir oluşum var; "Toplumsal Bellek Platformu". Ne kadar güzel bir isim değil mi? Toplumsal Bellek... Bizleri balık hafızalı olmaya zorlayanların inadına kurulmuş, bize bu ülkede birilerinin neler yaptığını sürekli hatırlatacak bir oluşum bu. Platform üyeleri Sezen Öz'le birlikte, önceki gün 12 Eylül 1980 darbesini yapanlar ile dönemin başbakanı Bülent Ulusu, Milli Güvenlik Konseyi, MİT ve Seferberlik Tetkik Kurulu görevlileri hakkında suç duyurusunda bulundu.

Hafızalarımızı azıcık zorladığımızda içine neler doluyor öyle değil mi? Bu ülkede kaç bin kişinin hayatı Seferberlik Tetkik Kurulu'nun operasyonlarıyla karartılmıştır kim bilir. Kaç bin kişinin canı ve itibarıyla oynanmıştır. 17 Haziran 1999 kampanyasının büyük bir tertip olduğunu Kemal Yavuz'un sözleri yeterince açıklamıyor mu? Bir düğmeyle bugüne kadar karıncayı bile incitmemiş, bütün hayatını ülkesine ve insanlığa adamış bir kişiye bir günde nasıl bir medya operasyonu yapıldığını hepimiz biliyoruz.

Herkes, başta gazete ve televizyonların yayın yöneticileri de biliyor ki, 17 Haziran bir Ergenekon operasyonuydu. Tıpkı Doğan Öz'ün katledilmesi gibi! Tıpkı ülkenin olağanüstü şartlara hazırlanması gibi!

Bugüne kadar ki teamül neydi? Ergenekon operasyonu yapar, her türlü iftira ve karalamayı yapar, savcılar da sessiz bir işbirliği içinde olayları seyreder, iftiraya uğramış olanlar ise yıllarca kendini temizlemeye çalışırdı.

Bunca feryat figan, yine aynısının olmasını beklemelerinden kaynaklanıyor! "Bu ülke neden değişiyor? Neden Ergenekon'un masum insanlara karşı yaptığı operasyonlara müdahale ediliyor?" tarzı bir serzeniş bu. Yani Ergenekon örgütünün yazdığı ve Ahmet Şık'ın ismini vererek yayımlayacağını söylediği dokümanlara lütfen karışmayın diyorlar. E biz diyorlar, yıllardır bu ülkeyi böyle yönetiriz.

İftiralar, medyatik linçler, irtica kampanyaları ne zamandan beri basın özgürlüğü olarak kabul ediliyor?

Başbakan'ın önündeki tarihi fırsat

Mehmet Kamış 2011.03.30

'TÜSİAD, anayasa taslağından geri adım attı mı atmadı mı?' tartışmasından çok, 'niye bu konuyu gündeme getirdi?' sorusu benim kafamı meşgul ediyor.

TÜSİAD'ın bunca yıllık tarihine baktığınızda ikinci adımın yani geri adımın teamüllere çok daha uygun olduğunu görmek hiç de zor değil. Bunda şaşıracak hiçbir şey görmüyorum aslında. Ben, TÜSİAD'ın niye sinir uçlarına basıp sonra da ayağını onun üzerinden kaldırdığını merak ediyorum.

Yeni Anayasa'nın ve sivilleşmenin toplumun sinir uçlarına basarak gerçekleştirilemeyeceğini, yakın tarihimize az çok aşina olan herkes bilir. Bugüne kadar sinir uçlarına basmanın aslında var olan problemi çözümsüz kılmak için atılmış bir adım olduğunu çokça gördük. Bu şekilde ortaya çıkartılan tartışmalar sonucunda kimse konunun özüne inmiyor, iş şekil ve semboller kavgasına dönüştürülüyordu. Nitekim TÜSİAD'ın anayasa çalışmaları taslağında dile getirdiği 'değiştirilemez maddelerin de değiştirilebileceği' sözü konuyu bir anda bambaşka bir tartışmaya bürüdü.

Şüphesiz dünyanın hiçbir ülkesinde 'değiştirilemez, değiştirilmesi teklif dahi edilemez' diye bir anayasa maddesi olmaz. Ama TÜSİAD'ın bu konuyu bazı çevrelerin sinir uçlarının ayağa kalkmasını sağlayacak şekilde dillendirmesi tartışmayı bambaşka bir yere taşıdı. 'TÜSİAD'ın niyeti buydu' demiyorum tabii ki. Ama milletin en büyük beklentisi olan yeni ve sivil anayasa tartışmasını bataklığa götürdüğü de kesin.

Hiç kuşkusuz; 12 Eylül referandumunda 'yetmez ama evet' diyen yüzde 58 ile sivil bir anayasa isteyip de 'AK Parti'ye yarayacak' diye hayır oyu veren ciddi bir kesimin en büyük beklentisi yeni ve sivil bir anayasanın yapılmasıydı. Çünkü Türkiye'de henüz sivillerin iktidarının yasal bir zemine oturduğunu söylemek zor. Sadece başta Başbakan Tayyip Erdoğan olmak üzere seçilmiş siyasetçiler eskiye göre daha dik duruyorlar o kadar.

Bugün yüzde 47 ile iktidara gelmiş ve Meclis'te büyük çoğunluğa sahip bir hükümet ve o hükümetin işlerine kimseyi karıştırmayan bir başkanı var. Bu sayede Türkiye'nin sivilleştiğini, vesayetçi ortamdan kurtulduğunu düşünebiliriz ama daha kaç yıl bu şekilde yönetilecek onu bilmiyoruz. Yarın zayıf hükümetler, koalisyonlar dönemi başladığında ülkenin yeniden gerisin geriye gitmeyeceğini kimse garanti edemez. 1993 yılında Turgut Özal'ın rahmetli olmasından sonra Türkiye'nin nasıl bambaşka bir ülke haline geldiğini, Özal'la elde edilen bütün sivil kazanımların ortadan kaldırıldığını asla unutmamak gerekiyor.

Yani diyeceğim o ki, Türkiye hâlâ kurumsallaşmış ve yasal zemine oturmuş bir şekilde vesayetçi rejimden kurtulmuş değil. Hükümetin başında bulunan Tayyip Erdoğan'ın güçlü kişiliğine ve güçlü parlamento desteğine dayanan bir sivilleşme söz konusu. Bunun mutlak surette yasal zemine oturması gerekiyor. 12 Eylül referandumu ülkenin bu zemine oturması için önemli bir evreydi ve orayı geçtik. Ama yetmez.

Tayyip Erdoğan'ı tarihi bir kişilik yapacak en önemli hamle, Türkiye'nin sivil bir cumhuriyet olmasını yasal zemine oturtmayı başarması olacaktır kuşkusuz!

Fethullah Gülen'in maruz kaldığı zan hukuku

Mehmet Kamış 2011.04.02

Fotoğrafın bir tarafında komplolar kurup, ülkeyi darbe şartlarına hazırlayan ve işlediği cinayetler birer birer ortaya çıkartılan bir örgüt var. Diğer yanda, ülkenin yasal hükümetini yıkıp yerine askeri rejim getirmeye çalışan cuntalar...

Üstelik bu tespitler cumhuriyet savcılarına ait ve iddialarını askeri merkezlerden toplanmış çuvallar dolusu belgeye, yasal telefon dinlemelerine, itirafçıların söylediklerine dayanarak dillendiriyorlar. Zaten bu örgütlerin kullandıkları silahlar, Law'lar, el bombaları da birer birer ortaya çıkartılıp kamuoyuna gösterildi.

Fotoğrafın bir diğer tarafında ise, attıkları her adımı yasal zeminde atmış, bu ülkede her daim barışı ve sulhu savunmuş, şiddet ve komplolardan şeytandan kaçar gibi kaçmış büyük bir camiaya isnat edilen akıl ve mantıkla izah edilemeyecek iftiralar var. Üstelik sadece zan ve vehme dayanarak yapılan izansız, insafsız iddialar bunlar...

Ahmet Şık, Nedim Şener'in masumluğuna mutlak inanarak savcının iddialarını yerle bir edenler, savcı ya da herhangi bir hukuk adamı olmadan Fethullah Gülen hakkında olmadık iftiralar atılmasını makul görüyor. Hatta neredeyse ona hakaret etmeyi demokrasi ölçütü haline getiriyorlar. Bırakınız Nedim Şener'i, darbe planladığıyla ilgili bavullarla belge ortaya çıkartılan Çetin Doğan ve arkadaşlarının da suçsuzluğunu esas alanlar, söz konusu Fethullah Gülen olunca en saçma sapan iddiaları, en akla gelmedik kötü sözü söylemekten geri durmuyorlar. Ergenekon sanıkları için masumiyet karinesi ve hukukun üstünlüğünden dem vuranlar, suçsuzluğu yerel ve yüksek mahkemece tescil edilmiş bir kişiye karşı yargısız infazda bulunmaktan kaçınmıyorlar.

Bazı siyasetçiler de bu koroya katılmadan kendilerini alamıyor. İsa Gök denen adamın densizliklerini bir tarafa bırakalım Devlet Bahçeli'yi anlamak mümkün müdür? İsa Gök'ün seviyesine düşmemek için onu değerlendirmeyi başka bir zamana bırakarak, Bahçeli'ye dönelim. MHP lideri hangi tabana siyaset yapıyor gerçekten merak ediyorum. Milliyetçi camiaya hitap eden bir siyasi partinin liderinden çok, hayatını yurtdışı ülkelerde geçirmiş, Londra'nın, Paris'in ışıklı caddelerinde ömür çürütmüş bir monşer gibi davranıyor. Yazılı olarak yaptığı, yani taammüden, düşünerek ve bilerek yaptığı açıklamaları okuyunca insan sadece bunu değerlendiriyor ve "Bahçeli Türkiye'nin sosyolojik gerçeklerini bırakınız bir lider gibi, ortalama bir insan kadar bilmiyor." demekten kendini alamıyor.

Bugün Türkiye'deki durumu 'zan hukuku' olarak tanımlayabiliriz. Ortada, hiçbir delil, ispat ve suçlamayı gerektirecek bir durum olmadan zan ve vehimle istediğini söyleyen, istediğini suçlayabilen bir anlayış var. Oysa hukukta 'Suçluluğu kesin bir şekilde ispatlanmadıkça kimse suçlu muamelesine tabi tutulamaz.' deniyor. Dünyanın herhangi bir yerinde herhangi bir kişiye 'Suçsuzluğunu bize ispatla' diye bir şey söylenebilir mi?

Suçsuzlara hiçbir kaygı taşımadan ağzına gelenin söylendiği, darbecilerin, terör örgütü üyelerinin, komplocuların, bunca delil ve belgeye rağmen savunulduğu bir ülke dünyada var mıdır acaba?

Benim güzel ülkem, bunlara mı layıksın sen?

Başörtülü vekil meselesi zamansız bir tartışmadır

Mehmet Kamış 2011.04.06

Bugün yaşadığımız birçok olayın benzerini yakın tarihimizin unuttuğumuz bölümlerinde bulmak mümkün. Ne acıdır ki Türkiye, on yıllardır birbirinin kopyası olayları yaşıyor ve bunlardan ders çıkarmadığı için de yaşamaya devam ediyor.

Aksiyon Dergisi'nden İdris Gürsoy'un Orhan Birgit ile yaptığı röportajı okuyunca insan bunu düşünmeden edemiyor.

Yazı Samet Kuşçu olayını bir kez daha hatırlamamıza neden oluyor. Bu ülkede darbeyi ihbar etmenin ne denli bir suç olduğunu Samet Kuşçu olayı bile bize yeterince anlatıyor. Olay kısaca şöyle: "1957 yılında Samet Kuşçu isimli bir subay 27 Mayıs darbesini günü gününe ihbar etti. Kuşçu, cuntanın içindeydi. Ama pişman olup cuntayı deşifre etti. Başbakan Adnan Menderes de, bir grup subayın darbe tertibi içinde olduğunun tespit edildiğini açıkladı. Hükümet bu olayın üzerine gitti, daha sonra hepsi 27 Mayıs darbesinin içinde yer alacak 9 subay derdest edilip toplandı. Sonra darbeciler askerî mahkemede yargılandı, bunlar içinde sadece darbeyi ihbar eden Samet Kuşçu mahkûm oldu. 27 Mayıs'ta darbe yapanların içinde yer alan diğer dokuz subay ise beraat etti."

Aksiyon Dergisi'nin Orhan Birgit röportajını ibret-i âlem için okumak gerekiyor. Son derece tarihî ifşaatların olduğu, geçmişte yaşananları anlamaya yardımcı olan çok önemli bir röportaj. Türkiye'nin yakın tarihi, bir provokasyonlar ve dezenformasyonlar tarihidir. Toplum olarak hayatımız tertiplere, tezgâhlara, andıçlamalara maruz kalmakla geçti. Acı olan; aradan tam 64 yıl geçmiş olmasına rağmen darbeyi ihbar etmenin hâlâ büyük bir suç olarak varlığını sürdürüyor olmasıdır. Hatırlayın; İlker Başbuğ döneminde Heron görüntüleri, karakol baskınlarındaki ihanete varan ihmaller, millete karşı yürütülen faaliyetler basına yansımış, ancak skandalların kamuoyuna duyurulmasından sonra bu eylemleri yapanlardan çok sızdıranların peşine düşülmüştü.

Türkiye çok tarihî bir dönemeçten geçiyor. Ya birileri bir gerekçe bularak bizlere dayak atmaya devam edecek ya da bu oyunu temelden bozacak adımlar atılacak. 12 Haziran seçimleri bu açıdan çok önemli ve kritik... Bu seçimler, Türkiye'de sivilleşmeyi yapısal bir muhtevaya taşıyacak Meclis'in seçilmesi bakımından büyük önem taşıyor.

Her geçen gün seçimlere yaklaştığımız bu günlerde bazen son derece anlamsız tartışmaların içinde buluyoruz kendimizi. Doğrusunu isterseniz 275 kadın milletvekili tartışmasını da, başörtülü aday yoksa oy da yok kampanyasını da bu bağlamda değerlendiriyorum. Bence anlamsız ve zamansız bir tartışma bu. Başta başörtüsü olmak üzere Türkiye'de bütün sorunların kaynağı olan askerî vesayet sistemini ortadan kaldırma imkânı varken, bunu yine başörtüsünü gerekçe göstererek bertaraf etme gayretlerini anlamak bir hayli zor. Burada bu işe kalkışanların iyi niyetini tabiî ki sorgulamıyorum ama hayırlara sebep olacak bir girişim gibi

gelmiyor bana. Ayrıca başkanlık tartışması ve bu çerçevede tarafların söyledikleri sözleri de çok zamansız buluyorum. Türkiye'nin hâlâ büyük ve bence son derece önemli bir sivilleşme problemi var. Allah muhafaza, her şey yine eskiye dönme riski taşıyor.

Orhan Birgit'in Aksiyon Dergisi'ne söyledikleri derin devletin nasıl çalıştığını anlatması bakımından çok önemli! Bu ülkenin felahını isteyen herkesin dönüp dönüp okumasında büyük fayda var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yargıya askeri darbe teşebbüsü

Mehmet Kamış 2011.04.09

Bir ülkenin genelkurmay başkanlığı, o ülkenin bağımsız mahkemelerine ültimatom veriyor ama ortalık yıkılmıyor. Malum medya sanki olay hiç olmamış gibi davranıyor. Liderlerden dişe dokunur bir tepki gelmedi bugüne kadar.

En çok da yüksek yargının temsilcileri suspus. Bunun iki nedeni olabilir. Birincisi, kimse elinde silah bulunan birileriyle kötü olmak, dalaşmak istemiyordur. İkincisi ise kimse artık askerin siyasete müdahalesini önemsemiyordur. Yine de sükut ikrardan mı inkârdan mı geliyor, anlamak zor.

Ama ortada büyük bir hukuk cinayetinin olduğu, en azından bir hukuk cinayetine teşebbüs edildiği çok açık. Yargılanan birileri için Genelkurmay Başkanlığı, 'o adamları bırakın' diye ültimatom veriyor. Daha önce bu satırlarda yazmaya çalıştığımız bir şey vardı. Sivilleşmenin Türkiye'de kurumsal bir çerçeveye oturmadığını, ülkeyi sivillerin yönettiği gibi bir algı varsa bunun konjonktürel olduğunu, kişilerin tavrından kaynaklandığını söylemeye çalışmıştık. 6 Nisan'da yapılan Genelkurmay açıklaması da tam bu düşünceyi teyit eden bir çıkıştı. Yani Türkiye 2011 yılını yaşıyor olsa da görünen şu: Bu ülkede siyasete, hukuka ya da ülkedeki herhangi bir şeye asker müdahalesi riski bütün gerçekliğiyle sürüyor.

Elinde silah tutanın, herhangi bir konuya pervasızca müdahil olmasının, bu konuda karar verici duruma gelmesinin ne denli riskli bir şey olduğunu tarih kitapları ciltler dolusuyla yazıyor. Dünyanın hiçbir çağdaş demokrasisinde asker ya da elinde silah bulunduranlar, karar verici pozisyonda duramaz.

Bunun en iyi örneği; detayları yeni yeni kamuoyunun gündemine gelen Hayata Dönüş operasyonu! Operasyonun yeni çıkan detayları tek kelimeyle tüyler ürpertici. Birilerinin kamuoyunu, mahkûmlar hakkında nasıl yanılttıklarını, operasyona daha olaylar bile olmadan karar verildiğini, amacın hayata dönüş değil hayattan kopartılmak olduğunu yeni çıkan belgelerle görüyoruz. Dönemin Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk, 'bu operasyondan' ya da daha doğru ifadeyle 'bu operasyonun detaylarından' haberdar olmadığını söylüyor. Gerçekten de olmama ihtimali çok yüksek. Çünkü operasyonu yapanlar, operasyonun detaylarını bakana söyleme, onun olurunu alma ihtiyacı bile hissetmiyorlar.

Ama haberinin olmaması onun sorumluluğunu azaltmıyor. Böylesine kritik bir konuyla ilgili, bütün kararları alma yetkisini Jandarma'ya verirsen ya da Jandarma'nın kendi başına inisiyatif kullanmasına müsaade edersen bundan başka bir şeyin olabilmesi mümkün değil. Jandarma'nın bu kadar dezenformasyon yapmasına, sonra bu dezenformasyonu bahane ederek inisiyatif almasına müsaade ederseniz kontrol sizden çıkar. Davul sizin boynunuzda, tokmak ise elinde silah bulunduranda olur. Ömür billah bu işin siyasal sonuçları sizin peşinizden

gelir. Hayata Dönüş operasyonu ile karanlıkta kalmış birçok sorudan tamamen sıyrılanlar sizden kullandığı kredi ile bütün hesaplardan kurtulur. Size de insanlığın hatırladıkça utanacağı bir miras kalır.

Türkiye, bütün karanlık dehlizlerini aydınlatıp o karanlık dehlizleriyle yüzleşmedikçe yaşanabilir bir ülke olmayacak. Sivilleşmedikçe, sivilleşmeyi kurumsal bir hale getirmedikçe de Genelkurmay herkesin gözlerinin içine baka baka bir mahkemeye ne yapması gerektiğini söylemeyi, hakkı görecek, siyaseti dizayn etmeye devam edecek.

2011 yılına gelmiş bir Türkiye'de ne gerekçeyle olursa olsun, yürürlükteki bir davaya elinde silah tutanların müdahale etmesini anlamak mümkün değil. Böyle bir ülkede hiçbir kimsenin can ve mal emniyeti, adil yargılanma hakkı garanti değildir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ustalık dönemi siyaseti

Mehmet Kamış 2011.04.13

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, aday listelerini açıkladığı gün yaptığı konuşmada, 2002'de seçilmiş AK Parti hükümetini çıraklık, 2007'deki dönemini kalfalık olarak tanımladıktan sonra 2011 seçimleriyle birlikte ustalık dönemine gireceklerini söyledi.

12 Haziran seçimleri öncesi partinin vitrininin yenilenmediğini, eski kadronun aynen korunduğunu göz önünde bulundurursak, ustalık dönemini aynı kadroyla icra edeceği ortada. Tahmin ediyoruz ve umuyoruz ki, ustalık döneminden kastettiği şey, hükümetin yeni ve sivil bir anayasa yapılmasına tüm organlarıyla önayak olmasıdır. Bu sayede sivilleşme kurumsallaşmış hale gelecek, zinde güçler ne siyasete müdahale edebilecek ne de yargıya ne yapması gerektiğini söyleyebilecek. 'Siyasette ustalık dönemi olsa olsa böyle bir şey olur' diye düşünüyor insan.

Bu süreçte en kritik görev 2002'den bu yana ana muhalefet partisi konumunda olan CHP'ye düşüyor. 2011'den sonra da parti bu görevini sürdürecek görünüyor. CHP yeni haliyle bir sosyal demokrat parti olmaktan çok 'endişeli modernler partisi' haline geldi. CHP içindeki kavga, bir kimlik kavgasından, parti politikalarının nasıl olacağı tartışmasından çok kişisel hesaplar kavgası. Kişisel çıkarlara destek sağlansın diye kimliklere ve politikalara sığınılıyor bazen. Parti Meclisi üyesi Enver Aysever'in ısrarla üzerinde durduğu CHP'nin solcu parti olması gerekliliği bir başka bahara kaldı. Parti içindeki bazı rijit isimlerin liste dışında bırakılması, İlhan Cihaner, Kadir Özbek, Tuncay Özkan gibi militan laiklerin kadroya alınmaması güzel gelişmeler aslında. Partideki 'katı laik' blok bir nebze de olsa kırılacak gibi. Ancak bazı Ergenekon sanıklarının listeye konulması, kafalarda istifham oluşturuyor. Hele de bu milletin en önemli manevi dinamiklerinden birisi hakkında ağza alınmayacak sözler söyleyen İsa Gök denen adamın aday yapılması, bir hayli kaygı verici. Ama Kılıçdaroğlu asıl imtihanı yeni anayasa çalışmalarında verecek. Bir yönüyle partinin nasıl bir yöne gideceğini anayasa sürecinde daha net anlayacağız. 12 Eylül'de yaptığı gibi 'askerin anayasasına dokundurtmam' diye feryat figan mı edecek, yoksa kendi kişisel hayatında da çok mağduriyetini gördüğü bu derin yapının değişmesi için katkıda mı bulunacak, bunu hep birlikte göreceğiz.

Türkiye'nin 2011 sonrasındaki en önemli gündemi; derin yapıların önüne geçecek, Ergenekon gibi, Balyoz darbe planları gibi, faili meçhul cinayetler gibi oluşumlara zemin hazırlayan ortamların tamamen yok edilmesini

sağlayacak bir yapısal değişikliğin gerçekleşip gerçekleşmeyeceği olacak. Çünkü yapı aynı kaldıkça, ilkesel çıkışlar yapmanın somut bir karşılığı oluşmuyor.

Görünüşe bakıldığında kimse askerî darbe istemiyor, askerin siyasete ve yargıya müdahale etmesini istemiyor, ülkede faili meçhul cinayetlerin olmasını, bazı bölgelerin olağanüstü yöntemlerle yönetilmesini istemiyor. Hiç kimsenin dilinden, dininden, etnik kökeninden ya da inancından dolayı horlanmasını, dışlanmasını istemiyor. Öyleyse bütün bunların olmasını sağlayan yapısal bozuklukların düzeltilmesi için de hep birlikte el ele verelim. Türkiye'nin çok az bir zümresi hariç bu yapı herkesi rahatsız ediyor, herkesi mağdur ediyor. Mağdur olmayan tek bir yer var onlar da endişeli modernler. Durum böyle olmasına rağmen de en çok onların sesi çıkıyor ve onların kaygıları yüzünden hepimiz dayak yiyoruz.

Türkiye, ustalık dönemi siyaseti merakla bekliyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Diyarbakır Cezaevi'ndeki işkenceler

Mehmet Kamış 2011.04.16

Diyarbakır Başsavcılığı; geçmiş yıllarda Diyarbakır Cezaevi'nde kalmış 700 kişinin, 1980-1988 tarihleri arasında kendilerine işkence yapıldığı yönündeki şikâyet dilekçesini işleme koydu.

Bu olay, 12 Eylül'ün yargılanması kadar önemli ve Türk demokrasisinin dönüm noktası olacak kadar kritik bir konudur. Ortaya çıkan gelişmenin birden çok boyutu vardır ve herhangi bir işkence soruşturmasıyla kıyaslanamaz.

Diyarbakır Cezaevi, PKK'nın var olması için gerekçelerin üretildiği bir merkez, adeta bir üretim alanıdır. 12 Eylül sonrası siyasetinin dizayn edildiği, devlete her zaman lazım olacak bir terör örgütünün siyaset sahnesine sürüldüğü bu cezaevinin üstündeki şal 30 yıl sonra da olsa kaldırılıyor.

Türkiye'deki bütün problemlerin kaynağı olan derin rejim, bu cezaevinde üretilen PKK sayesinde kendisine var olmak için haklı bir gerekçe buldu. Bu sayede hükümetler dövüldü, söz dinlemeyen politikacılar, bu terör örgütü yoluyla hizaya getirildi. Terör, başta Kürt meselesi olmak üzere pek çok yapısal meselenin çözülmesindeki en büyük tıkaç oldu, olmaya da devam ediyor.

1980 darbesinden sonra bütün Türkiye'nin yaşadığı olağanüstü şartlar herkesi canından bezdirmişti ama Güneydoğu'ya ekstra zorluklar getirdi. Bu, aslında darbecilerin kurduğu bir tuzaktı ve bazı Kürtler bu tuzağa düştü. O bölgede darbecilerin oluşturduğu zor şartlar birilerinin silaha sarılmasını sağlamak içindi. Şiddet şiddeti, o da daha fazla şiddeti doğurdu. On binlerce hayat şiddetin anaforunda toprağa düştü. Bunca can kaybedildikten sonra sivil itaatsizlik tarzı şiddet karşıtı eylemler başlatan BDP'nin, bunu on yıllar önce yapması gerekirdi. 12 Eylül referandumunda hayırcıların yararına sandığa gitmeme eyleminde bulunan BDP, Kürtlerin haklarını savunuyormuş gibi davranıp statükonun ateşine odun taşıyan politikaların peşinde koşmaya devam ediyor. Aslında bugün yaptığı da ondan daha farklı niyetler taşımıyor. Her neyse konumuz bu değil. Bugün Türkiye geçmişiyle yüzleşmek, insanlık dışı muameleleri yapanlara cezasını vermek için harekete geçiyor.

Diyarbakır Cezaevi'ndeki işkencelerin soruşturulması konusunda en çok BDP'nin tutumunu merak ediyorum. Cemal Temizöz'ün yargılanmasında olduğu gibi sanki, böyle bir yargılanma hiç yokmuş gibi mi davranacaklar yoksa olayların aydınlanması konusunda pozitif katkılarda mı bulunacaklar, hep birlikte göreceğiz.

Hatırlayacağınız gibi Türkiye Cumhuriyeti savcıları 90'lı yıllarda Güneydoğu'da pek çok faili meçhul cinayete sebep olduğu gerekçesiyle Albay Cemal Temizöz'ü Kayseri İl Jandarma Komutanı iken tutuklamış ve Diyarbakır'da yargılamaya başlamıştı. Ancak bu yargılama BDP'nin hiç umurunda olmamış, davayı takip bile etmemişlerdi.

Türkiye geçmişin kirli hatıralarıyla bir bir yüzleşirken pek çok gizli kalmış konu dehlizlerden çıkartılıyor, sorumlulardan hesap soruluyor. Diyarbakır Cezaevi'yle ilgili soruşturma da tam böyle bir konu. Eğer bu soruşturma referandum öncesinde yapılsaydı HSYK derhal o savcının yerini değiştirirdi. Daha önceki HSYK'nın rejimi korumak(!) gibi bir görevi de vardı. Sivil bir anayasal düzenlemenin ülkenin demokratikleşmesine nasıl da katkı sağladığını sırf bu olayda bile görebiliriz.

Diyarbakır Cezaevi'ndeki işkencelerin soruşturulması; Türkiye'nin geçmişiyle hesaplaşması ve darbecilere hesap sorulmasıdır ama BDP için de turnusol kâğıdıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oligarşik bürokrasi YSK üzerinden operasyon yapıyor

Mehmet Kamış 2011.04.20

Yüksek Seçim Kurulu'nun yurtdışındaki seçmenlerle ilgili kararını henüz açıklamadığı bir vakitte Alman devlet kanalı; ülkedeki Türk vatandaşlarıyla röportajlar yapıyor.

O isimlerden birisi de Almanya'daki bir eyaletin Türk kökenli milletvekili... Söz konusu vekil, soru üzerine "Türk vatandaşları tabii ki burada oy kullanmalı." deyince röportajı yapan gazeteci dayanamıyor; "İyi de bu AKP'nin işine yaramaz mı?" diye soruyor.

Alman gazeteci, Türk kökenli milletvekilini ikna edemiyor ama YSK'ya sesini duyuruyor olacak ki, Kurul 2011 yılını yaşadığımız bu günlerde, yurtdışından oy kullanılmasının aleyhinde karar verdi. 'Bu işten AK Parti kârlı çıkacak' diye yapılan hesapların, söz konusu kararda etkili olduğunu tahmin etmek zor değil.

YSK, susuz kalmış etnik siyasetçilerin imdadına da son anda yetişti. Ezilmişlik edebiyatıyla hayat bulan, yoksunluk üzerinden siyasi var olmuşluğunu sürdüren bir anlayışa büyük bir gerekçe sundu. Derin yargı, Kürtlerin derin yapısının imdadına koşup adeta ona hayat suyu ikram etti.

Oligarşik bürokrasi; organlarını birer birer sahaya sürüyor. Neye ne zaman ihtiyaç duyuyorsa o, piyasaya çıkıp yapılması gereken hamleyi yapıyor. Daha önce Anayasa Mahkemesi vardı. Kritik operasyonlar onun eliyle yürütülüyordu. Sonra HSYK devreye girdi; ne zaman karanlığın içine elini uzatan bir savcı ve hâkim olsa hemen

ona karşı operasyonlar için harekete geçti. Halk 12 Eylül'de ikisini de olması gereken yere çekti. Onlardan kurtulduk diye sevinirken şimdi de YSK çıktı karşımıza.

YSK'nın, bazı BDP'li bağımsız vekil adaylarını veto kararından en büyük faydayı etnik siyaset yapanlar görecek. BDP, saflarda büyük gevşeme gördüğü tabanına, "İşte bakın! Bize başka bir seçenek bırakmadılar. Şimdi bizim camianın yaptığı ve herkesin aklında soru işaretleri bırakan eylemleri tartışmayı bırakıp, TC karşısında hep birlikte saf tutalım. Bak ne güzel ortalığı karıştırmak için bir gerekçe bulduk." diyecek. Bu karışıklığa derin devletin ne kadar da ihtiyaç duyduğunu kimse sormayacak bile.

Ve başlayacaklar ortalığı germeye, herkesi tehdit etmeye... Aba altından demir sopaları gösterecekler, herkesin sinir uçlarına değecek şekilde tehditler savuracaklar. Böyle bir ortamda en büyük faydayı yine başka bir etnik siyaseti merkezine alanlar görecek. "İşte bakın, AKP'nin müsamahakâr siyaseti bunları nasıl da azdırıyor. Bu bölge derhal olağanüstü hal bölgesi ilan edilmeli ve teröre karşı kararlılıkla (!) mücadele edilmeli." diye ortalığı ayağa kaldıracaklar. Kazan-kazan politikası yani...

Bugünlerde operasyonların, YSK üzerinden yapıldığı anlaşılıyor. Yurtdışındaki Türk vatandaşlarının oy kullanmalarına müsaade etmeyen YSK, bu kez de seçimlere mutedil bir havada girmeye çalışan ülkeyi karıştırmayı başardı. YSK'nın bir operasyon üssü olduğu düşüncesini Sırrı Sakık'ın söyledikleri de iyice teyit ediyor. Sakık'ın, "Biz YSK'da üç gün karargâh kurduk. Üç tane avukat arkadaşımız ile her dosya üzerinde tek tek konuştuk. YSK yetkilileri bize defalarca dosyalarda bir sorun olmadığını söyledi." açıklaması kafalardaki operasyon istifhamlarını iyice artırıyor.

Sırrı Süreyya Önder'in dün NTV'de anlattıkları da olayı oldukça ilginç bir hale sokuyor. Ertuğrul Kürkçü ile aynı suçtan mahkûm olduklarını ve hapis yattıklarını vurgulayan Süreyya Önder, kendisine böyle bir yasak konulmamasına rağmen Kürkçü'nün yasaklandığına dikkat çekiyor.

Yani anlayacağınız, oligarşik bürokrasi bu aralar faaliyetlerini YSK üzerinden yürütüyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İbrahim'in hesabını kim verecek?

Mehmet Kamış 2011.04.23

İktidarlarını kanla besleyenler İbrahim'in kanını da içti. Halil İbrahim Oruç, daha gencecik bir lise öğrencisiydi ve henüz hayatın tam olarak ne olduğunu anlayamadığı bir yaşta toprağa düştü.

Bu, o topraklarda gencecik yaşta hayatını kaybeden kaç bininci evlat... İbrahim, kendisini ölüme götüren olaylara niye karıştığını tam olarak bilmiyordu. Yaşasaydı, muhtemelen YSK'nın bağımsız vekilleri niye veto ettiğini de, iki gün sonra vetoyu niye kaldırdığını da anlamayacaktı.

Bazı bağımsız adaylara yasak koyup sonra kaldıran YSK üyelerinin, umurunda olmadı tabii ki İbrahim'in ölmesi... Ama İbrahim'in kanından siyaset yapanların da umurunda olduğunu hiç sanmıyorum. Bunların yüksek ideallerinin yanında (!) İbrahim'in canının ne kıymeti olabilirdi ki? 'Öcalan'ın odası 12 santimetre küçültüldü' diye de birçok genç toprağa düşmüştü bu ülkede. 12 cm için hayatının baharında yitip giden gençler tabii ki 'bu yolda ölecekti' onlara göre...

Öcalan'ın bir anlık rahatı için bütün Kürtler yanıp gitse ne önemi vardı ki? Duvarlar arasında ruhunun herhangi bir dehlizinde bir anlık da olsa bunun muhasebesini, pişmanlığını duymuş muydu ki...

İşyerleri yanan, tahrip olan, günlerce dükkânlarını açamayanların çektiklerinin ne önemi vardı ki? Bu uğurda tabii ki yanacaklar, zarar görecekler, ezileceklerdi(!) Ezileceklerdi ki, bunlar varlıklarını sürdürebilsin. Her şey yoluna girse bunların niye var oldukları sorgulanacaktı en önce.

YSK orta yaptı, BDP golü attı. Golü yiyen ise başta Halil İbrahim'di. Sonra dükkânları yanan esnaftı, kepenklerini kapatmak zorunda kalanlardı. Kaybedenler Kürtlerdi, kazananlar savaş baronlarıydı ve kanla beslenenlerdi.

En küçük meseleyi bahane ederek makuliyeti bozanlar, değişime kamikaze yapanlar bir gün olsun hatta bir an olsun İbrahim'in hayatını kaybetmesine üzülmüş müdür? Selahattin Demirtaş'a, sınıf arkadaşım Gültan Kışanak'a, etnik siyaset yapan herkese sormak istiyorum; ortalığı bu kadar ateşe verirken bunları hiç düşünüyorlar mı? Ya da şöyle diyelim; kendi canlarını da bu kadar kolay riske edebiliyorlar mı? Başkasının hayatını bu kadar kolay harcamanın kendilerine düşen hiç mi payı yok?

Şiddet ile bu ülkede hiçbir şey çözülmemiş, çözülememiştir. Aksine şiddet, derin güçlerin yönetimde iyice kökleşmelerine zemin hazırlamıştır. Bugün Kürtlerin elde ettiği haklar bu şiddetin bir sonucu değildir. Tam tersi bu ülkedeki herkes gibi Kürtlerin de birinci sınıf vatandaş olmasının önündeki en büyük engeldir. Derin devletin değişime direnmek için gösterdiği en büyük gerekçedir.

Bu ülkede bir değişim yaşanıyor. Ama bu değişimi devlet değil, ötekiler yapıyor. Yani devlet tarafından dışlanmış, ötelenmiş, ötekileştirilmiş insanlar eliyle oluyor bu değişim. BDP ve onun yaslandığı etnik siyaset her saçma sapan gerekçeyi bahane edip sokağa döküldüğü, ortalığı ateşe verdiği müddetçe değişime direnenler ellerini ovuşturacak, baskı ve şiddet için bir gerekçe bulacaklar.

Bunu en ortalama zekâ bile görebilirken, BDP ya da KCK ya da her kim bu karışıklığı çıkartıyorsa bunu görmemesi garip değil mi? Zaten 12 Eylül referandumunda, değişime CHP ve MHP ile birlikte BDP karşı çıkmamış mıydı? Oligarşik bürokrasinin yaptığı ortaya bu kadar göstere göstere vole vurulmaz ki!

Ey bu ülkenin statükocuları; bu kan siyasetini bırakın. Kan siyasetine devam ettiğiniz müddetçe biliniz ki sizi boğmasına çok az kaldı.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

[Mehmet Kamış] Büyük proje

Mehmet Kamış 2011.04.30

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın önceki gün açıkladığı büyük projenin tartışmaları sürüyor. Yalnız bu hafta değil, gerçekleşse de gerçekleşmese de önümüzdeki on yıllar boyunca tartışılacak çok önemli bir proje bu.

Bence konunun en güzel taraflarından biri; hiç kimsenin, "Türkiye bunun altından kalkamaz" diye bir görüş sergilemiyor olmasıdır. Herkes bunun yapılabilir bir şey olduğunu, en azından Türkiye'nin geldiği noktada bu işin üstesinden gelebileceğini düşünüyor. Tartışmalar başka konular üzerinden yapılıyor. Bu, Türkiye'nin ekonomik güç olarak geldiği noktayı göstermesi açısından bence son derece önemli bir psikolojik eşik!

Kanaatimce önümüzdeki dönemin en büyük projesi sivil anayasadır. Hükümet bunu deklare ederek yapabileceği en büyük, hatta en çılgın projesini açıklamış oldu. Bu proje 12 Haziran seçimlerinde hükümetin en büyük kozu olacak. Sivilleşme konusunda göstereceği kararlı tutum, ona hem bugün hükümet edebilmenin şartlarını sağlayacak hem de tarihî bir misyonu başarabilmiş bir hükümet olarak tarihteki yerini aldıracak.

Başbakan'ın son açıkladığı büyük proje ise tek kelimeyle heyecan verici! Ancak bu heyecan verici projeyi biraz kritiğe tutmak, ona birkaç noktadan itiraz etmek istiyorum. Öncelikli olarak, Kanalistanbul'un ekolojik dengeyi nasıl etkileyeceği çok önemli bir konu. Bunun yanında tartışılması gereken diğer bir husus rantabl olup olmadığıdır. Yani bir projeye 10 milyar dolar harcarsanız, ekolojik riskler de karşılanabilir olur. Ancak projenin bir ekonomik getirisi olmazsa bu kadar emeğin bir karşılığı olmaz. Ancak Boğaz'da gemi ve tankerlerin oluşturduğu riskin azaltılacak olması ve medeniyetimizin en önemli havzalarından birinin korunması açısından kararın çok stratejik bir değer taşıdığı da aşıkâr. Bu bile Kanalistanbul'un tek başına çok ekonomik bir proje olduğunu gösteriyor.

Ama Karadeniz'de Boğaz'ın iki yakasında inşa edilmesi düşünülen yeni şehirlerin İstanbul açısından riskler getirmesi muhtemel. En önemli risk İstanbul'un cazibesinin üzerine yepyeni cazibeler katacak olmasıdır. Bütün Anadolu'nun her şeyini kendinde toplayan İstanbul bu sayede yeni göçlerin odak noktası haline gelecek.

İstanbul sınırları içerisinde yepyeni cazibe merkezleri oluşturmak yerine mesela Bandırma gibi bir kenti cazibe merkezi haline getirmek daha stratejik bir karar olur. Nitekim Bandırma hem İstanbul'a iki saatlik feribot mesafesi uzaklıkta hem de İzmir'e iki buçuk saatlik karayolu mesafesinde. İzmir ile İstanbul arasında coğrafî konum açısından da hem deniz, hem demiryolunun bulunduğu, karayoluyla da bütün Ege'ye açılmanın mümkün olduğu bir şehir durumunda.

Yani İstanbul içinde yeni cazibe merkezleri oluşturmak yerine İstanbul'un yakın yerlerinde uydu kentler oluşturmak daha akıllıca bir davranış olur. Bunun için seçilecek en önemli yerler ise Bandırma, Mudanya ya da Bursa'dır. Bu şehirlerin cazibe merkezi haline getirilmesi deniz taşımacılığını da büyük oranda geliştirecektir. Büyük feribotlarla, bugün İDO'nun kısmen yaptığı gibi Marmara'yı küçük bir göl haline getirmek mümkün olacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Egemenlerin provokasyonu ve Ladin

Mehmet Kamış 2011.05.04

Taksim'deki 1 Mayıs mitinginde dikkatleri çeken bir afiş vardı. 34 yıl önceki kanlı 1 Mayıs'ta da açılan o tarihî afişte, bir işçi zincirlerini kırıyordu.

Yani hakkını dişe diş bir mücadeleyle alıyordu. Tam otuz dört yıl sonra aynı afiş yeniden açıldı. İşin doğrusu, o korkutucu bir afişti; çünkü bir yönüyle baktığımızda bize tam 34 yıl kaybettirmişti. Bilek gücüyle, şiddetle

yürütülen her hak arama çabası, bizi 12 Eylül sabahına taşıdı.

Dünyadaki ve Türkiye'deki elli yıllık demokrasi serüvenine baktığınızda, şiddet yoluyla hak aramanın aslında egemenlerin bir provokasyonu olduğunu görürsünüz.

Şiddet ve gerginlik, demokrasi karşıtı eylemlerdir. Demokrasinin olmadığı, yönetimlerin halka dayanmadığı ülkelerde şiddet ve terörle hak aranırken en büyük darbeyi zaten mağdur olan toplum yemiştir. En azından Türkiye'de bu böyledir. Şiddet ve gerginlik varsa provokasyon var demektir ve hiçbir olay kontrol altında değildir. Bizim ülkede darbelerin en büyük gerekçesi şiddet ve kavgalar olmuştur. Bakınız 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980'deki askerî darbe gerekçelerine...

90'lı yıllardaki olağanüstü hal, şiddetin gerekçe edildiği bir dönemdi. Bundan sonra da darbe şartlarının oluşturulmasında şiddeti öne sürdüler. Herhangi bir hak arama girişimini şiddetle buluşturarak hem engellediler hem darbe şartlarına zemin hazırladılar.

12 Eylül'deki sağ ve sol şiddet, demokrasiyi kilitleyip darbenin yapılması için şartların oluşmasına zemin hazırladı. PKK şiddeti ise içinde Kürt meselesinin de bulunduğu kişi hak ve özgürlüklerinin kısıtlanmasının, meselenin kilitli bir hale gelmesinin en büyük gerekçesi oldu. Bugün Kürt meselesini konuşmanın, hatta pek çok konuyu cesurca tartışmanın, çözüm arama yollarının önündeki en büyük engel PKK şiddetidir. Terör, Kürt meselesinde çözümsüzlüğün en büyük parçası durumunda değil midir? Kürtlerin birtakım haklar elde etmesi de PKK terörüyle değil, bu devletin dışladığı, ötekileştirdiği insanların girişimiyle olmuş bir şeydir.

Önceki gün öldürüldüğü duyurulan Üsame bin Ladin de şiddet ile dünyayı tarumar etti. Terör öncelikli davranışlarıyla İslâm'ın çehresini kararttı. Yeryüzünde Müslümanlığı anlatacak olanların manevra alanlarını daraltarak işlerini zorlaştırdı. Sık sık ortaya çıkarılan videolarda, sakalı, sarığı ve elindeki silahıyla oluşturulan imaj, sanki Müslümanlara karşı nefret uyandırmak için özellikle yapılıyor gibiydi.

Bu terör meselesi, Müslümanların sırtına vurulmuş öyle ağır bir yük oldu ki, ondan kurtulmak için verilen emekle İslâm'ın güzelliklerini anlatıp pek çok insanın gönlüne girmek mümkündü. Şimdi Müslümanlar, kendilerini anlatma adına işe başlarken önce karşısındakini kendisinin terörist olmadığına, radikalce davranmadığına ya da canlı bomba olmadığına inandırmak mecburiyetinde kalıyor. Onu ikna etmek için türlü çabalar gösteriyor.

Üsame bin Ladin nasıl bir adamdı, kimin adına çalıştı, gerçekten inançlarında samimi miydi, bilemeyiz. Ama yaptıkları, sonuç itibarıyla İslam'a ve Müslümanlara büyük zarar verdi. Batı dünyasında İslam'ın gönüllerde mâkes bulmasını ve yayılmasını engelledi. İslam'ın, küçücük çocuklara kıyan, yaşlı, çocuk, kadın, masum ayırt etmeden onları öldüren bir dinmiş gibi algılanmasına sebep oldu.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İdam cezası yeniden getirilmeli

Mehmet Kamış 2011.05.07

Gülistan, 12 yaşında Bingöl'ün Karlıova ilçesine bağlı Göynük köyünde yaşıyordu. Yaşıtları silahları filmlerde görür, en fazla bilgisayar oyununda kullanırlardı.

Ama o akşam, silahlı bir filmin tam göbeğinde ona rol vermişlerdi. Küçük Gülistan, kurşunların vızır vızır geçtiği bir sahnede iki yaşındaki küçük kardeşine kurşun gelmesin diye üzerine kapaklanacaktı. Böylece küçük kardeşine gelecek kurşunları kendi küçücük bedeniyle karşılayacak, ona adeta çelik yeleklik yapacaktı. Nitekim öyle de oldu. Kurşunlar kardeşine değil de kendisine isabet etti. Gülistan öylesine sahici oynuyordu ki rolünü, sahne bitip ışıklar söndüğünde onu kanlar içinde buldular. Hastaneye yetiştirildiğinde ise artık yaşamıyordu.

Ellerine silah alıp hoyratça ateş edenlerin, birkaç dönüm araziden dolayı karşı tarafa kin besleyen insanlar olduğu anlaşıldı. O kadar kaygısız, o kadar küstahça kullanıyorlardı ki silahı, bu sıktıkları kurşundan dolayı başlarına bir şey gelmeyeceğini düşünüyorlardı.

Gaziantep'te de bir anne ve üç kızı, gece evlerine giren birisi tarafından öldürüldü. Sanki film sahnesi gibi, basit ve kolayca! Evlere temizliğe giderek büyütmeye çalıştığı üç küçük kızıyla birlikte Gül Aksoy adındaki kadın, bir şehir eşkıyasının silahından çıkan kurşunlarla hayatını kaybetti.

Başkasının hayatlarına bu kadar kolay kıyanların hayat hakkının da tartışılmaya açılması lazım. Minicik bedenlere kurşun sıkarken hiç tereddüt etmeyen, gözünü kırpmayan bu magandalara devlet ceza vermezse mağdur olanların yakınları haklarını kendileri arar. Bunları yakalayıp üç beş yıl hapis yatırıp sonra da salıvermek, onları cezalandırmak değildir.

Masum bir insanın canına bu kadar kolay kıyanlar için idam cezası yeniden getirilmeli ve bunların da yaşama hakkı tartışmaya açılmalıdır. Yani masumun can hakkını korumak için eşkıyanın can hakkına dokunulmalıdır.

Bu ülkede bir film seyrediyor gibi yaşıyoruz. Seri katiller, teröristler, tecavüzcüler, sanki bir filmde rol alıyor gibi, sanki bir bilgisayar oyunu oynuyor gibi insan öldürüyorlar. Başkasının hayatına karşı bu kadar lakayt, bu kadar vurdumduymaz tavır içinde olanların hayatlarının da bence bir kıymeti olmamalı.

Bu ülkede somut hiçbir suçu yokken, rejimin gücünü göstermesi pahasına gençlerin yaşını büyütüp idam eden devlet, 12 yaşındaki Gülistan'ın küçücük bedenine kurşun yağdıran katillerin canlarını koruma altına alamaz, almamalı.

8 yaşındaki ikizler Melike ve Kader'i, 14 yaşındaki Melisa'yı sinek öldürür gibi öldüren hayvanlara hayat hakkı vermek ne kadar doğrudur bilemiyorum.

İdam cezasını kaldırmayı çağdaşlığın bir ölçüsü olarak görmek doğru olabilir belki. Ama birileri de masumların hayatlarının hesabını vermeli değil mi?

Yok iyi hal, yok falan, yok fişmekan gerekçeleriyle üç beş yıl ceza verip, onun da bilmem kaçta birini yatıranlar, sonra da bir bahane bulup af çıkaranlar, bu katliamlara ortak olmuyorlar da ne oluyorlar?

Türkiye'nin en dokunulmazları kasıtlı olarak adam öldüren katiller. Eğer devlet bunlara hak ettikleri cezaları vermemeye devam ederse birileri de kendi haklarını kendileri almaya kalkışır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hoca Efendi'ye karşı CHP'nin gösterdiği hassasiyeti Bahçeli göstermiyor

Mehmet Kamış 2011.05.11

On yıllarca derin devletin operasyon aracı olan gizli kameralar, gizli görüntüler, ses kayıtları son zamanlarda zülfüyâre dokununca etik tartışmalarının odağına yerleşti.

Bu konunun etik tarafını sorgulayanlar, diğer taraftan söz konusu görüntüleri internet sitelerinde yayınlamaktan geri durmuyor. Dönemin CHP lideri Deniz Baykal'ın kaseti ortaya çıktığında bunu en çok kullanan, kamuoyuna mal eden yayın grubunun kim olduğunu herkes hatırlıyor.

Bugüne kadar gizli çekimler hep derin devletin operasyonları için yapılırdı. Daha birkaç yıl önce Bağcılar'da bir lisede çocukların namaz kılmaları, gizli kamera görüntüleri olarak medyaya yansımış ve 'lisede toplu namaz' başlıkları atılarak bu görüntüler gazete ve televizyonlar aracılığıyla bir sürek avına dönüştürülmeye çalışılmıştı. Hatırlayacaksınız, Ergenekon aramalarında ele geçirilen ve kamuoyunun 51 No'lu DVD olarak bildiği CD'de, GATA'da çalışan kadınların, üst düzey devlet memurlarıyla müstehcen görüntülerinin yer aldığı tespit edilmişti. Bu görüntülerle yıllarca üst düzey bürokratların tehdit edildiği ortaya çıkmıştı.

Söz konusu görüntüleri çekip bürokratların tepesinde sallandıranlar ve bu yolla her istediklerini yaptıranlar ile Deniz Baykal'a kaset komplosunu kuranlar her kimse, MHP'ye kaset komplosunu yapanları da aynı adreste aramak gerekir. Kaset ve müstehcen görüntüler üzerinden siyaset yapmak, bu yolla birtakım kazanımlar elde etmek ahlaksızlıktır. Bu, bir müminin asla tevessül etmeyeceği bir yoldur. Müminler imanları gereği günahları ifşa etmezler, bilseler bile örterler.

Yoksa bu bir oyun olmasın? Yani şimdi MHP üzerine yapılan siyaset, birilerinin hoşuna gidebilir ve bunun üzerine atlayabilirler. Fakat aynı güç merkezi seçimlere çok az bir süre kala başka partilerden de kaset patlatmaya başlarsa, işte o zaman söylenecek bir söz kalmaz. İnsani zaaflar üzerinden yapılan siyaset ve bu yolla bir şeyler elde etme çabası yarın dönüp başkalarını da vurabilir. Bu nedenle kaset üzerinden siyaseti mutlak surette reddetmek hatta tel'in etmek gerekiyor.

Ancak MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin buradaki tutumunu anlamak hakikaten çok zor! Asıl suçluyu, daha önceki operasyonlarla siyaseti dizayn edenlerde aramak yerine, konuyla uzaktan yakından ilgisi olmayanları suçluyor. Herkesin temkinli olduğu, en taraflı insanların bile konuşurken dikkatli davranmaya çalıştığı bir konuda, hiçbir delil ve mesnet göstermeden kocaman bir camiayı karalıyor. Bu ne cahilane davranış, bu ne kendini bilmez bir sözdür. Seçime giren bir siyasi parti liderinin, üstelik her şeye rağmen partisine önemli oranda oy sağlayacak ve geleneksel tabanına yakın bir camiaya bu kadar mesnetsiz, bu kadar delilsiz saldırması hangi akla, hangi izana sığar anlamakta zorlanıyor insan!

Fethullah Gülen Hocaefendi, dün herkul.org'da yayınlanan sohbetinde, camiaya karşı uluslararası çapta başlatılan bir yıpratma kampanyasından bahsediyor. Devlet Bahçeli sanki o kampanyanın bir uzantısıymış gibi, karşılaştığı her meseleyi okyanus ötesine mal ederek bu ateşe odun taşıyor. Hangi belge, hangi bilgiyle bunu yapıyor belli değil. Bahçeli, bir siyasi parti lideri olmaktan çok bir görev adamı gibi davranıyor. Bir partinin genel başkanının, Türkiye'de ve dünyada bu kadar seveni olan birisiyle ilgili söyleyeceği sözü bin kere imbikten geçirmesi gerekmez mi? Daha ötesi, sağda siyaset yapan bir politikacının, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun gösterdiği hassasiyeti dahi göstermemesini anlamak mümkün mü?

Küstahlığın fotoğrafı

Mehmet Kamış 2011.05.21

Ülkeler, kendileri için özel anlamları bulunan bazı kareleri hiç ortadan kaldırmazlar. Mesela bir belgeselde, Japonların, depremin yerle bir ettiği bazı binaları, adeta fay hattını bir müzede saklıyor gibi sakladıklarını görmüştüm.

Sırplar, Belgrad'da NATO'nun bombaladığı binaları olduğu gibi tutuyorlardı. Bu kareler toplumsal hafıza için saklanır ve o yaşananların gelecek nesiller tarafından da unutulmaması, hep hatırlanması sağlanır.

Bir kinin sebebi diye böyle şeyleri tutmak çok yanlış. Ancak bizim gibi balık hafızalı toplumlarda, geçmişte yaşananları hatırlayabilmek, o günleri hiç unutmamak ve o günleri anlayabilmek için bu tür hatıralar bırakmakta büyük fayda var. Tıpkı geçtiğimiz perşembe günkü Hürriyet gazetesinin birinci sayfasında yayımlanan fotoğraf gibi! O fotoğrafın çerçevelenip duvara asılması gerektiğini düşünüyorum. O fotoğraf, 2000'li yılların Türkiye'sini anlatması bakımından çok önemli bir kare.

Yer Çanakkale, tarih 18 Mart 2004. Mekân, Çanakkale'yi anma törenlerinin yapıldığı alan. Başbakan, tören alanına geliyor, doğal olarak herkes ayakta ama yayıla yayıla oturup yerinden kalkmayan bir adam var. Ordunun üniformasını üstünde taşıyan bu adam, son derece küstah bir biçimde istifini bozmadan oturuyor. Soruyorum size; böyle bir asker dünyanın hangi ordusunda, olayın ertesi günü kendisini subay olarak görebilir, görevine devam edebilir? Kongo ordusunda görevli bir general bile ülkenin başbakanına böyle bir hareket yapamaz. Peki, bu general, bu küstahlığı yapacak cesareti nereden buluyor?

Engin Alan, bu hareketi yaptıktan sonra YAŞ'ta emekli edilmedi, bir yıl daha görevine devam etti. Ancak 2005 Ağustos'unda normal bir şekilde emekli oldu. O olayı da daha sonra şöyle anlatacaktı, Başbakan'ı kast ederek: "Bana vali aracılığıyla haber gönderiyor. 2 saat geç gelecekmiş, töreni geç başlatsınlar, diyor. Kabul etmedim, emir değişmez, dedim. O da zamanında gelmek zorunda kaldı. Konuşması bitti. Ayağa kalkmadım, alkışlamadım."

Asker haricinde ne olursanız olun, hatta AK Parti'de siyaset yapan birisi olarak bile kalkmayabilirsiniz, alkışlamayabilirsiniz ama devletin bir bürokratı olarak o hareketi yapamazsınız. O, Başbakan'a değil onu seçen herkese yapılmış bir harekettir. Hareket de değil hakarettir.

Neticede Başbakan onun amiridir. Ordu teamülünde üste karşı küstahlığın cezaları vardır ve en iyimser şekliyle derhal emekli edilmesi gerekir. Bir başka vahim şey de böyle bir ruh yapısına sahip insanın MHP'den milletvekili aday listesine, hem de birinci sıradan konulmasıdır.

Ama asıl sorulması gereken soru; Engin Alan'ın bir başbakana niye böyle bir tavır gösterdiğidir. Başbakan 2004'e kadar bunların damarına basacak ne yapmış? Kürt meselesi yüzünden mi? Tabii ki hayır... Çünkü henüz Kürt açılımı olmamış. Kürt meselesini çözme girişiminde bulunulmamış, tartışmalı konulara el atılmamış. Alan'ın bu tavrı göstermesinin sadece bir sebebi kalıyor geriye. O da bu Başbakan'ın dinle barışık olmasıdır. Engin Alan, tören alanında sere serpe yayılırken zihninde hâlâ 28 Şubat'ı yaşıyor. Ona göre 'bunlar kim ki hükümet olsun, başbakan olsun vs.'

Ben kendi adıma o fotoğrafı oğluma bırakmak için saklayacağım. 2004 yılındaki Türkiye'yi anlatan fotoğrafa baktıkça demokrasinin, sivilleşmenin, sivil bir anayasanın kıymetini bilsin. Ben siyasetle uğraşan herkese de o fotoğrafı iyi saklamalarını öneriyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ak Parti, Ege'de kendini niye anlatamıyor?

Mehmet Kamış 2011.05.25

12 Haziran seçimlerinin en kilit yerlerinden biri kuşkusuz Ege Bölgesi olacak.

İzmir, Manisa, Aydın, Denizli, Uşak, Kütahya ve Balıkesir'de, hatta biraz Egeli biraz Akdenizli Muğla'da yaşayanların tercihleri, seçim sonuçlarını ciddi oranda etkileyecek.

Genel olarak baktığınızda AK Parti'nin Ege'de yeterince kendini anlatamadığını, mesela bir İç Anadolu'da bulduğu yansımayı orada bulamadığını gözlemlemek mümkün. Oysa Menderes'in Demokrat Parti'sinin, Özal'ın Anavatan Partisi'nin devamı olan bir AK Parti'nin bu bölgede büyük bir oy patlaması yaşaması gerekir. Ege'nin Demokrat Parti'ye de Anavatan Partisi'ne de çok ciddi destek vermiş, o partileri adeta iktidara taşımış bir bölge olduğunu hatırlayacaksınız. Burayı laikliğin kalesi gibi düşünüp kestirip atmak son derece yanlış bir yaklaşım olur. İzmir'de bile muhafazakâr kimliğiyle bilinen Burhan Özfatura, kaç defa seçim kazandı ve orada yıllarca büyükşehir belediye başkanlığı yaptı.

AK Parti, neden Ege'de uzak ara birinci parti olmuyor, Orta Anadolu'daki gibi büyük bir seçim başarısı gösteremiyor? Bu konuda yeterince kafa yorulmadığını düşünüyorum. Oysa Ege, tahmin edildiğinin aksine merkez sağ bir seçmene sahip ve oldukça muhafazakâr hatta dindar bir bölge. Hayır hasenata çok para ayıran, doğru gördüğü girişimleri ciddi bir şekilde destekleyip arkasında duran insanların yaşadığı bir coğrafya. Mesela Fethullah Gülen Hocaefendi'nin başlattığı eğitim hareketine ilk ve en büyük desteği Ege vermiştir. Küçük kasabalarda bile yurtlar, kolejler yaptırılmıştır. Egelilerin sadece bölgelerindeki ya da ülkelerindeki değil dünyanın farklı yerlerindeki hayır işleri için de koşturduğunu, bu amaçla farklı ülkelere gittiklerini unutmamak gerekir.

AK Parti; Ege'ye Refah Partisi'nin değil de Demokrat Parti'nin devamı olduğunu anlatamadı. Ege'de radikal sayılabilecek bir dil kullanması, halkın partiye karşı mesafeli durmasına yol açtı. Milli Görüş düşüncesinin kullanılan dile hakim olması, AK Parti'nin Refah'tan ayrıştırılmasının önünde engel oldu. AK Parti'nin bir diğer kritik yanlışı da, tarımın ülke için son derece stratejik önem taşıdığını tam olarak görememesidir. Hele de Ege için tarımın hayat memat meselesi olduğunu, bu bölgedeki ailelerin gelirlerinin büyük bir bölümünü tarımdan sağladığını hesap etmemesidir.

Ege'nin bereketli topraklarında yetişen zeytinin, incirin, üzümün bir zamanlar Türkiye'nin en önemli ihraç kalemleri olduğunu unutmamak lazım. Belki bugün en büyük ihraç ürünleri değil ama hâlâ o bölgenin en

önemli geçim kaynakları ve en büyük katma değer kalemleri. Tarımın hak ettiği ciddiyetle ele alınmayışı, partinin Ege'de ciddi bir kan kaybı yaşamasına neden oluyor. Çünkü tarım, bölgenin en önemli geçim kaynağı ve Egeliler bugüne kadar tarım sayesinde nispeten müreffeh bir hayat sürdü.

Ege'de halk; Türkiye'nin tarım politikasının Güneydoğu öncelikli olduğunu düşünüyor. Bunun doğruluğu ya da yanlışlığı tartışılabilir. Ancak Egeliler, ürettiği sebze ve turunçgillerin yurtdışına satılması konusunda hükümetin ciddi bir strateji geliştirmediğinden dert yanıyor.

Hasılı Ege'ye ideolojik bir bakış açısıyla bakmak son derece yanlış. Çünkü genel kanaatin aksine çok mazbut ve merkez sağ seçmene sahip bir bölge. Ayrıca Türkiye'nin en büyük tarımsal girdilerinin bu bölgeden olduğu gerçeğini hiç unutmamak lazım. Ülke belki birkaç sanayi kaleminden çok daha büyük ihracat rakamlarına ulaşabiliyordur ancak bu bölgedeki tarımsal üretim daha geniş bir kitlenin geçimini ilgilendiriyor. Bu nedenle tarımsal politikalar üretilirken Ege'nin asla göz ardı edilmemesi gerekir. Hatta Ege'nin ilk icracı bakanı tarım alanında bile olabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

CHP-BDP kardeşliği

Mehmet Kamış 2011.06.01

BDP'nin eski eşbaşkanı Selahattin Demirtaş, bir gazeteye verdiği demeçte, "MHP olmaz ama CHP ile koalisyon olabilir." demis.

Yani bir anlamda, Kürtlerin CHP'si ile ülkenin CHP'sinin koalisyon yapabileceğini beyan etmiş. Bu yakınlaşma Kemal Kılıçdaroğlu'nun CHP genel başkanı olmasından sonra yaşanan bir durum gibi görünse de gerçekte öyle değil. 12 Eylül referandum süreciyle iyice belirginleşen bir gelişme var ki bu, bütün kan kardeşlerini birer birer ortaya çıkarıyor.

BDP ile CHP aslında ezelden beri birbirinin zihniyet kardeşi. İkisi de jakoben, ikisi de üstten bakıcı, ikisi de laik değil laikçi... İkisinin de ağzında din, sadece "Allahaısmarladık" sözcüğüyle var oluyor. İkisi de toplumun büyük bir bölümünü öteki olarak değerlendiriyor. Her iki parti de solcu gibi görünüp milliyetçilik esasına göre politika üretiyor. Hepsinden önemlisi ise ikisi de mevcut statükonun değişmesinden bir hayli rahatsız. BDP'nin yaslandığı siyasi mantık kendisine bir ideoloji üretirken CHP'yi bire bir kopya ediyor.

Bu nedenle BDP'nin CHP ile koalisyon hesapları yapmasını hiç yadırgamamak gerekir. Bu koalisyon, bu ülkede yeni bir anayasa yaptırmama, mevcut yapıyı aynen devam ettirme koalisyonudur. Böyle değilse BDP'nin ve onun dağ uzantısı PKK'nın seçim sürecinde ortalığı bu kadar ateşe vermesini birisinin açıklaması gerekir.

Ülkede ne zaman sivil bir anayasa gündeme gelse ortalık toz duman oluyor. BDP'li siyasetçiler, yapabildikleri kadar toplumun sinir uçlarını harekete geçirecek açıklamalarda bulunuyor. İmam hatipli Kürt çocukların kaldığı yurtlar yakılıyor, Kürt esnafının dükkânlarını açmalarına müsaade edilmiyor, baskı, tehdit, molotoflu gösterilerle

ortalık savaş alanına çevriliyor. Peki niye? Bütün bunları 'kimin hanesine yazılsın' diye yapıyorsunuz? Kimlerin ülkedeki etkinliği artsın hesabındasınız? Ya da bu yaptıklarınızın siyasi hasadını hangi parti topluyor?

Her siyasi parti gibi iktidardaki partiye, rakibiniz olduğu için karşısınız, bunu anlıyoruz. Peki diğerleri rakibiniz değil mi? Mesela CHP ile nedir bu kankalık durumu? 'Güneydoğu'daki CHP mitingleri kalabalık görünsün' diye halkı zorla miting alanlarına doldurmayı nasıl açıklıyorsunuz? Üstelik bu CHP, yıllarca mantalite olarak kendisinin rejim olduğunu söylüyordu. BDP'nin siyasal olarak var olmasının kaynağında yer alan, Kürt ırkçılığının depreşmesine neden olan unsurların en başında da yine bu CHP anlayışı geliyordu.

12 Haziran seçimlerine giderken CHP, çok farklı bir söylem içine girdi. Demokrasiden bahsediyor, insan haklarından söz ediyor, hatta yeni bir anayasa yapacağının sözünü veriyor. Harp Akademileri Komutanı Orgeneral Bilgin Balanlı'nın tutuklanması konusunda bile ortalığı ateşe vermiyor, hatta askere konuşmamasını tavsiye ediyor. Miting meydanlarında laiklik vurgusu hiç yapmıyor. Ancak bu, onun değiştiği anlamına gelmiyor. Değiştirdiği, üslubundan başka bir şey değil. Yoksa CHP, bu yapının değişme ihtimalinden tıpkı BDP qibi bir hayli tedirgin oluyor.

12 Eylül referandumuyla sırtını yasladığı devlet desteğini büyük ölçüde kaybeden CHP, kendine yeni bir yol, yeni bir tarz arıyor. Bütün bu değişim görüntülerinin altında bundan başka bir şey yatmıyor.

Sonuçta, 12 Eylül'ün 'Hayır cephesi', 12 Haziran seçimlerine de hep birlikte hazırlanıyor. Bilmem dikkatinizi cekiyor mu?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Oyumu AK Parti'ye vereceğim; çünkü...

Mehmet Kamış 2011.06.08

Ankara Cumhuriyet Başsavcı Vekili Hüseyin Görüşen ve özel yetkili Cumhuriyet savcısı Kemal Çetin, önceki gün 12 Eylül darbesinin başında bulunan Kenan Evren'i sorguladı.

Savcıların Evren'e sorduğu soruların en önemlileri, bence darbeden önceki süreçle ilgili olanlardı. Savcılar özetle; '12 Eylül darbesi bir tezgâh mıydı?' diye soruyordu. Bu soru yıllar önce Ergenekon'un izini bulmuş savcı Doğan Öz'ün öldürülmesinden bu yana cevaplanması gereken bir soru olarak kamuoyunun zihninde duruyordu. Ancak maşeri vicdan, bu sorunun cevabını çoktan vermişti ve binlerce faili meçhulden sonra gerçekleştiği için 12 Eylül darbesinin kesinlikle bir tezgâh olduğuna inanıyordu. Bundan sonra savcıların yapması gereken, 35 yıldır kimsenin dokunmadığı o faili meçhul dosyalara el atmak ve gerçekleri birer birer ortaya çıkarmak olmalıdır.

Önceki gün Ayşenur Arslan'ın programına katılan Mehmet Ali Birand, Fethullah Gülen Hocaefendi'ye karşı, 17 Haziran 1999 tarihinde başlatılan iftira kampanyasının Genelkurmay tarafından yürütüldüğünü iyice deşifre etti. Ayşenur Arslan ve Ali Kırca'nın bu işte nasıl görev aldığını gün yüzüne çıkardı. Hatırlayacaksınız, bu

kasetlerin yayınlanmasından sonra medyada hava bir anda değişmiş ve Fethullah Gülen Hocaefendi'ye karşı adeta bir sürek avı başlatılmıştı. Hayatını bu milletin selametine adamış insanlara karşı bile bu tavrı gösteren bir yapı vardı bu ülkede...

Yine, eski Özel Harekât polisi Ayhan Çarkın'ın itiraflarını hatırlayalım. Aralarında kendisinin de bulunduğu bir infaz ekibinin 90'lı yıllarda yargı kararı olmadan insanları nasıl da infaz ettiğini anlatıyor. Ama asıl dehşet verici olan; MGK'da alınmış kararlar üzerine bu infazları yaptıklarını söylüyor olması. Dünyanın hangi ülkesinde yasaların kendisine vermediği gücü kullanan bir MGK vardır? Ya da dünyanın hangi ülkesinde bir derin yapı kanunsuzluğunu rejim korumak olarak yutturabilir?

Bugün darbelerle olduğu kadar darbe süreçleriyle de hesaplaşma, bunların gerçekte neler olduğunu ortaya çıkarma zamanıdır. Türkiye'yi darbeye, olağanüstü hallere, krizlere mahkûm eden bu süreçlerde gerçekte nelerin yaşandığını kimlerin nasıl roller üstlendiğini ortaya çıkarmak, bunları deşifre etmek en önemli meselemiz olmalıdır. Çünkü Türkiye'nin son elli yılı bu yapının provokatif tezgâhlarıyla karartıldı. Aradan bunca yıl geçmiş, bunca oyuna gelmiş olmamıza rağmen bu derin yapı, yani ülkeyi olağanüstü şartlara hazırlayan çete, seçimi etkilesin diye faaliyetlerini kesmeden sürdürüyor. Türkiye'nin felaha erebilmesi için bu kara yapıdan mutlaka kurtulması lazım. Onun için...

12 Haziran seçimlerinde gidip oyumu AK Parti'ye vereceğim. Başka bir partiyi sevip sevmemem önemli değil, kendimi başka bir partiye yakın ya da uzak hissetmemin de bir önemi yok. Çünkü bugün kişisel hissiyatların, günlük çıkarların zamanı değil. Bu derin yapının değişmesi için, yeni bir anayasanın ve yeni bir ülkenin inşa edilebilmesi için, bu ülkenin suçsuz insanlarına sürek avlarının bitmesi için, devlet erkini kullanan birilerinin ülkeyi sürekli olağanüstü şartlara hazırlamasından kurtulmamız için gidip oyumu AK Parti'ye vereceğim. Ve başta Başbakan Tayyip Erdoğan olmak üzere AK Parti'nin kurmaylarından yeni bir anayasa sözünü gerçekleştirmesini isteyeceğim.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Seçimden sonra hükümet İzmir'e mutlaka girmeli

Mehmet Kamış 2011.06.11

Seçim çabalarını gözlemlemek için gittiğim İzmir'de, Kadir Başkan'ı görmek gerçekten büyük bir sürpriz.

İnsan şaşırmadan edemiyor. İstanbul nere, Bayındır nere? Meğer Bayındır'ı bayındır yapan İstanbul'muş. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, tam 20 milyon liralık alım yapıyor bu ilçeden. Çiçekçilik, Bayındır'ı gerçekten bayındır etmiş. Her yer çiçek üreticileriyle dolup taşıyor. Buraya, fazla konuşmayan, her mühendis gibi yaptıklarını çok da anlatma ihtiyacı hissetmeyen Binali Yıldırım'ın seçim çalışmalarını gözlemlemek için geldim. Binali Bey, Ege'ye ve İzmir'e alışmaya çalışıyor.

Şüphesiz İzmir, Türkiye için çok önemli bir şehir. Bu ülkenin Akdeniz'e ve Batı'ya açılan en önemli liman kenti. Son yıllarda fazlaca politize olması, kendi kabuğuna çekilmesi, savunma psikolojisiyle siyasette kendisini kale olarak tanımlamaya başlaması ışıltısını azaltıyor ama bu, onun önemini asla eksiltmiyor. Türkiye'nin en kalabalık üçüncü büyük şehri, üstesinden gelinmeyi bekleyen pek çok büyük problemle yaşamaya devam ediyor.

İzmirli, şehrin bu duruma gelmesinin faturasını haklı ya da haksız hükümete kesiyor. Bazı çevrelerde 'hükümet bizi cezalandırıyor' şeklindeki kanaatler çok yüksek sesle dillendiriliyor. Çözülmemiş her problemde gözler hükümete dönüyor ve kızgınlıklar hükümete yöneltiliyor. Ancak yerel yönetimler, problemleri çözmek için uzatılan ele biraz yabancı duruyor. İzmir'in şu andaki görünür en büyük problemlerinden biri olan Hatay Caddesi'ndeki metroyu çözmek için Büyükşehir Belediyesi'ne işbirliği teklif ediliyor ancak belediye kabul etmiyor. Çünkü, 'Bir işi yapamadılar, hükümet el attı çözdü' dedirtmek istemiyor Aziz Başkan.

AK Parti önceki dönemlere göre farklı hareket ediyor. Listede iki icracı bakanın bulunması, hele de ulaşım gibi İzmir'in en temel problemlerine kaynaklık eden bir konunun bakanının buradan milletvekili adayı olması, halk tarafından oldukça olumlu karşılanmış. Başbakan'ın İzmir için vaat ettiği 35 projenin Binali Yıldırım'ın üzerinde kalacağı, çalışmaları onun yürüteceği ortada. İlginç olan, kimsenin bu projelerin hayal olduğunu tartışmaması! Herkes bunun yapılabileceğini, hükümetin bu işlerin altından pekâlâ kalkabileceğini düşünüyor. Ayrıca İlhan İşbilen gibi İzmir ve çevresinde çok sevilen ve itibar edilen isimlerin listeye dâhil olması, AK Parti açısından İzmir'e büyük renk getirmiş.

İzmir'de seçim çalışmalarını yürütürken agresif bir dil kullanmaması da AK Parti'nin en büyük avantajlarından biri olmuş. Genel olarak İzmirlinin sempatiyle baktığı isimlere örneğin Aziz Kocaoğlu'na eleştiride bulunulmaktan kaçınılması, sadece proje endeksli bir seçim propagandası yürütülmesi, gördüğüm kadarıyla şehirde olumlu yansıma buluyor. Çok önemli bir konu da şu ki; 12 Haziran seçimleri bu kez laiklik bağlamında yürümüyor. Böyle olması aslında AK Parti için çok olumlu bir gelişme. Çünkü Türkiye genelinin tersine, buradaki laiklik kavgası CHP'nin işine gelen bir tartışma olarak karşımıza çıkıyor.

AK Parti adayları arasında ilgi çeken diğer bir isim de İlknur Denizli. İZSİAD Yönetim Kurulu başkanlığından AK Parti listesine giren İlknur Hanım, İzmirli seçmenlerle kendi diliyle konuşabiliyor. Onların çelişkilerini kendi cümleleriyle kendisine anlatan bir isim olarak bir hayli ilgi çekiyor. Başbakan'ın mitinginin çok kalabalık olması, iki icracı bakan ile birlikte İlhan İşbilen, Mehmet Tekelioğlu, İlknur Denizli gibi şehri çok iyi bilen ve sevilen isimlerin listede bulunması, partinin güven duygusu kazanmasına da neden olmuş. Daha önce 'aman beni kimse görmesin' psikolojisiyle hareket eden partililer, Kemeraltı'nda, Alsancak'ta, Hatay Caddesi'nde ve kentin her yerinde cesaretle broşür dağıtıp, seçmeni ikna etmeye çalışıyor.

İzmir'de; daha önce Türkiye'de var olan küçük bir zümre hâlâ hayatiyetini devam ettiriyor. 'Küçük olsun bizim olsun' düşüncesiyle hareket eden bu zümre, İzmir'in bu halinden gayet memnun. Kentin gelişmesine, yenileşmesine çok da sıcak bakmıyorlar. Rakı, roka ve balık üçgeninde keyif içinde yaşayacakları bir şehir olarak kalmasının çok daha uygun olduğunu düşünüyorlar. Ancak bu zümre eskisi kadar güçlü değil. Ya da Türkiye'nin büyüyen pastasından biz de pay almak istiyoruz, diyenlerin sayısı artıyor, sesleri de daha yüksek çıkıyor. 'AK Parti hayatımıza müdahale edecek' vehminin koca bir simülasyon olduğunun, bu yüzden şehrin yer yer Kübalaşma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığının farkında olanlar bir hayli fazla ve artık yüksek sesle konuşabiliyorlar.

Kılıçdaroğlu'nun özerklik sözleri, İzmir'e olumsuz yansımışa benziyor. Ama CHP'nin en çok kaygı duyduğu şey bütün Ergenekoncu ya da laikçi isimlerin bu şehirden aday olması! İşçi Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek'in buradan bağımsız adaylığı ve seçimlere çok asılması, CHP'nin 'oylarımızı çalacak' diye endişe duymasına neden oluyor. Yaşar Müjdeci, Osman Pamukoğlu, Çetin Doğan gibi Kemalizm ve laiklik üzerine politika üretenler de İzmir'de bağımsız aday ve seçimlere bir hayli yükleniyorlar. Türkiye Komünist Partisi'nin de en çok yüklendiği yerlerden biri İzmir. TKP seçmenlerine diyor ki; CHP 500 bin az oy alsa gücünden hiçbir şey kaybetmez, ancak o oyları bize verirseniz biz çok büyük güç kazanırız. TKP gibi MHP de bu şehre asılan partilerden... Oktay Vural, Müsavat Dervişoğlu, Cengiz Bulut gibi isimlerle oy toplama çabası içindeler. Bütün bu çalışmalar, en çok CHP'yi tedirgin ediyor. Çünkü bunların hepsinin kendisinden oy götüreceğini düşünüyor.

Bu seçimin sonucu ne olursa olsun 13 Haziran günü hükümetin, problemleri çözmek için İzmir'e girmesi gerekiyor. Çünkü İzmir'in yeniden ayağa kalkması, Türkiye'nin daha da büyümesi adına büyük fayda sağlayacak. İzmir'i uzun soluklu ve belki bizzat Başbakan'ın yöneteceği bir çabayla yeniden Akdeniz'in incisi haline getirmek mümkün olacak. Hükümet bugüne kadar İzmir'e bir hayli yatırım yaptı ancak psikolojiyi yönetebildiğini söylemek zor. Yeni dönemde İzmir'in her problemiyle ilgilenen, onun bütün meselelerine vâkıf olan bir Başbakan, uzun vadede mutlaka kazançlı çıkacaktır. Bu ülkenin büyük zatlarının gözünün İzmir'in üzerinde olduğunu da unutmamak gerekir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu seçim sistemini kim değiştirdi!

Mehmet Kamış 2011.06.13

Seçim hengamesi içinde öylesine bakıp geçtiğimiz bir haber vardı.

17 yıl önce intihar ettiği söylenen Eşref Bitlis'in yakın çalışma arkadaşlarından olan Albay Kazım Çillioğlu'nun mezarı açıldı ve otopsiye gönderildi. İlk otopsi sonuçları Çillioğlu'nun intihar etmediğini, bir faili meçhul cinayete kurban gittiğini gösteriyordu. Otopside kürek kemiğinde delik ve iki kaburga kemiğinin kırık olduğu tespit edildi. Albay'ın oğlu da babasının başındaki kurşunun otopsi raporlarında belirtildiği gibi sol kulağın üzerinde değil ense kısmında olduğunu söylüyordu.

Bize bugüne kadar resmi ağızlardan açıklanan bir şey daha yalan çıktı. Son yıllarda öğrendiklerimizle bu yalanlar binlere ulaştı. Bu karanlık dünyaya yürekli savcılar el atmaya devam ettikçe çok daha büyük yalanlarla karşı karşıya geleceğimizden hiç şüphem yok. Kazım Çillioğlu'nun, -tahmin ediyorum Eşref Bitlis cinayetiyle ilgili bildiklerinden dolayı- birileri tarafından şehit edildiği gün yüzüne çıkarken, bu durum karanlıkta kalmış binlerce olay için de bir umut teşkil etti.

Şu Ergenekon ve Balyoz davaları sürecinde bile kaç albayın ölümünü bize 'intihar etti' diye söylediler. İntiharlar, suikastlar, katliamlar, faili meçhuller ve her biri bir savcı elinde yok edilmiş binlerce olay ve bu olaylar sonucu Türkiye'nin içine sokulduğu sürekli bir olağanüstü hal durumu... Türkiye'de karanlık bir dünya var ve bu dünya, insan kanı içe içe hayatını devam ettiriyor.

12 Haziran seçimleri yeni bir ülke kurgulamak için çok önemliydi. Devlet içindeki bir karanlık yapının kanun nizam dinlemeden at oynatmasını sonlandıracak ve ülkenin yeniden kurgulanmasını sağlayacak güçlü bir hükümete ihtiyacımız vardı. Bu seçimlerde beklentimiz, buna niyet eden AK Parti'nin en azından 330 milletvekili çıkartmasını sağlayacak çoğunluğa erişebilmesiydi ancak olmadı. 2002'de yüzde 35 ile 361, 2007'de yüzde 47 ile 345 milletvekili çıkartabilen AK Parti, bu kez yüzde ellinin üzerinde oy almasına rağmen ilk sonuçlara göre 326'da kaldı. Bu seçim kanununu, kim hangi akla hizmet çıkardı, kim kendi ayağına kurşun sıktı anlamak mümkün değil. Bu seçim sistemi gelecekte Türkiye'yi koalisyonlara mahkûm etmekten başka bir işe yaramayacak. Çünkü bu ülkede daha ne kadar AK Parti gibi bir rüzgâr eser ve açık ara iktidar olur bilinmez.

Yüzde 50 oy almasına rağmen Anayasa'yı tek başına halka götürecek bir çoğunluğa erişemedi belki ama AK Parti, ülkeyi karanlık güç merkezlerinden temizleyebilecek, bu temizlemede istikrar sağlayacak güçlü bir hükümet olmaya devam edecek.

Bu sevindirici gelişmenin yanı sıra hükümetin yeni, sivil ve çağdaş bir anayasa çalışmalarını askıya almaması, sivilleşmenin kurumsal hale gelebilmesi için yeni anayasa projesini mutlaka sonuçlandırması gerekiyor. Umut ediyorum ki CHP, MHP hatta Bağımsızlar içinde bu yapıdan rahatsız olan ve kurumsal bir sivilleşmeye destek verecek milletvekilleri bulması hiç de zor olmayacak. Yeter ki kararlılıkla konunun üzerine gitsin.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni bir Türkiye için...

Mehmet Kamış 2011.06.15

12 Haziran seçimleri AK Parti'nin tarihi zaferiyle sonuçlandı. Bu başarıda, sivil toplum kuruluşlarının seçim sürecinde ortaya koydukları yoğun gayretin de büyük etkisi oldu.

Bu milletin AK Parti'ye bu denli sahip çıkmasının en büyük sebebi, kuşkusuz artık yepyeni bir ülkede uyanmak istemeleriydi. Yeniden kurgulanmış, yeniden dizayn edilmiş ve her şeyin yerli yerinde olduğu, cinayetlerin, terörün, provokasyonların, devlet dayatmalarının olmadığı bir ülkenin hayaliyle sandık başına gittiler. Halk iradesi, yepyeni bir ülke istediğini sandıkta fazlasıyla gösterdi.

Herkesin de malumu olduğu üzere AK Parti, oylarını çok daha fazla artırmış olmasına rağmen bir operasyonla, yeni anayasayı halk oylamasına götürecek 330 milletvekilini bulamadı. Dolayısıyla değişimin sağlanması için diğer partilerden destek aranacak. Bu konuda CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun 'kapımız açık' sözleri çok önemli ancak umut ederim ki, farklı yerlerden esecek şiddetli rüzgârlar karşısında Kılıçdaroğlu başka bir tarafa dönmez. Bu ülkedeki bütün ötekilerin istediği 'yeni Türkiye' için yapıcı davranışlarda bulunur.

Biz seçimlerde tavrını çok açık belli etmiş insanlar olarak bütün ülkenin hayrına olacak yeni bir anayasa bekliyoruz. Şahısların değil, hem bugünün hem de geleceğin Türkiye'si adına, kişisel hesaplardan arındırılmış bir düzenlemenin umudunu taşıyoruz. Böyle bir adımdan biz kazançlı çıkacağımız gibi en büyük faydayı da çocuklarımız görecek. Unutmamak gerekir ki, gelip geçen dünyada şahısların üzerine bina edilecek yapılar çok başka büyük sıkıntılara sebebiyet verebilir. Bu nedenle yapılacak düzenlemelerde bugünü hesap edeceğimiz kadar geleceği de hesaplamanın hayati önemi var. Şu son seçim sistemindeki düzenleme de gösteriyor ki, yeni bir anayasa hazırlarken aşırı derecede hassas ve uyanık olmak gerekiyor.

Bundan sonraki en önemli gündemimiz, şüphesiz yeni anayasa tartışmaları olacak. Yeni sürece en büyük defansı statükocular yapacak kuşkusuz. Bu tartışmalar esnasında en provokatif davranışlar BDP'den gelecek diye düşünüyorum. Bu partiden yapıcı bir davranışta bulunmasını beklemek büyük hayal olur. Eski düzenin en büyük mağduru gibi görünen BDP'nin aslında bu yapının değişmesini istediği söylenemez. Anayasa tartışmalarının çıkmaza girmesini sağlayacak en provokatif davranış ve sözlerin BDP milletvekillerinden geleceğini, derin güç merkezlerinin bu meseleyi sabote etmek için en çok bu vekillerden istifade edeceğini tahmin etmek hiç de zor değil. Göreceksiniz, bu süreçte BDP sürekli toplumun sinir uçlarını hedef alacak. Çünkü bundan önceki her kritik eşikte provokatif operasyonlar BDP üzerinden sahneye konulmuştu.

'BDP bunu niye yapıyor?' sorusuna cevap vermek güç. Bazı yerlerde kimin kiminle iş tuttuğunu, kimin kimden ne tür çıkarı olduğunu bilemiyoruz. Ayrıca çağdaş bir demokrasiye sahip Türkiye'de, Kürt milliyetçiliğinin var olabilmesi, taban bulabilmesi mümkün değil. Bugünkü yapıda bile bütün Kürt tabana nüfuz edebildiklerini söylemek neredeyse imkânsız. Rahat ve özgür ortamlarda aşırı milliyetçi akımların hayatta kalması çok zor.

Bu sürecin en önemli aktörlerinden birisi haline gelen Kılıçdaroğlu'nu da derin güçlerin rahat bırakacağını düşünmek fazla iyimserlik olur. Bu merkezler, uzlaşma adı altında eski statükoyu dayatmasını isteyebilirler ondan. Sadece birkaç göstermelik düzenleme haricinde hiçbir şeye dokundurtmayan bir tavır sergilemesi için Kılıçdaroğlu'nu yoğun baskı altında tutacakları muhakkak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Ulusçuluğa Rodos'taki camiden bakmak

Mehmet Kamış 2011.06.29

Rodos'ta, Miraç Kandili nedeniyle açılan Süleymaniye Camii'nde namaz kılmamıza, Yunanlı bayan görevli bir hayli tepki gösteriyor.

Büyük bir endişe ve heyecan içinde burada namaz kılamayacağımızı, buranın bir müze olduğunu söylüyor. 'Öcü görmüş' gibi feryatlar ederken bir yandan da, "Yanlış anlamayın, dine saygılıyım. Sadece görevimi yapıyorum." şeklinde cümlelerle kendini savunuyor. Yani 'biz camiyi sadece göstermelik açtık, görüntü veriyoruz, ibadet etmek hâlâ yasak' demeye getiriyor.

Bu yönüyle baktığınızda Yunanistan, Türkiye Cumhuriyeti'nin ikiz kardeşi gibi. Yunanlılar kendilerine altın tepsi içinde sunulmuş bölgelerdeki farklı olan her şeyi ya yok etmişler ya da kendileştirmişler. Onun için dolma onların, sarma onların, baklava, kadayıf, musakka hep onların. Lipton çay, 'grek çayı' diye satılıyor. Osmanlı'nın yaptığı cami, medrese ve çeşmeleri Yunanlılaştıramadıkları için ölüme terk etmişler. Türkiye'de yaşayan Rumlar nelerle karşılaşıyorsa ondan daha fazlasıyla Yunanistan'daki Müslüman Türkler karşılaşıyor. Azınlık olarak var olmaları, geleneklerini devam ettirebilmeleri, kendi olarak yaşayabilmeleri neredeyse mümkün değil. Her ulus devlet gibi Yunanlılar da 'farklı' olanı, 'diğeri'ni hep bir tehdit olarak algılıyor. Kendileştirebildiklerini kendileştirme, arta kalanları ise büyük bir baskı altında tutma... Politikalarının özeti aşağı yukarı bu. Tıpkı Türkiye Cumhuriyeti'nin bugüne kadar sergilediği anlayış, tıpkı Kürt milliyetçilerinin yaptıkları gibi. Kürtçülerin politikalarına baktığınızda onların da Kemalizmi bire bir taklit ettiklerini, Kemalistlerle ruh ikizi olduklarını görürsünüz. Bu durum hiç de şaşırtıcı değildir.

Ergenekoncuları bu denli sahiplenmesinden sonra CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu da, aslında bir simülasyondan başka bir şey olmadığını gösterdi. Türkiye'nin değişimini engellemek isteyenlerin uydurduğu, kendisi olamayan bir simülasyon... Kılıçdaroğlu'nun seçimlerden sonraki politikaları da bu gerçeği bir kere daha gözler önüne serdi. Statükonun son kaleleri CHP ve BDP, değişime bir bahane bularak ayak sürümeye devam ediyorlar.

Meğer asıl olan şey değişimi, dönüşümü engelleyebilmekmiş. Yunanistan'ın, Kemalizm'in ve Kürtçülüğün var olmasını sağlayan bu ulusçu anlayışı, bir kısım oligarşik elit haricinde hiç kimseye mutluluk ve huzur getirmiyor. Hiç kimse asimile olmadan yaşama fırsatı bulamıyor. Ya kendisine benzeyeceksin ya da seni yok edecek. Tıpkı Rodos'taki camiler, vakıflar ya da Müslüman Türk azınlık gibi. Tıpkı Hakkari'deki Aziz Hoca gibi, tıpkı Şırnak'ta yakılan imam hatip öğrencileri gibi, tıpkı İstanbul'daki Rumlar gibi... Oysa bu bölgeler, hiçbir zaman homojen bir yapıda olmadı; hep azınlıklar, ya da ötekiler var oldu. Bütün bu kültürel katliamlara rağmen var olmaya da devam ediyorlar.

21. yüzyıldayız ama 'ulusçuluk' saçmalığı hâlâ canımızı acıtmayı sürdürüyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şike gölgesinde transfer politikaları

Mehmet Kamış 2011.07.06

Önceki akşam, yani Türkiye'nin şike skandalıyla çalkalandığı bir zamanda biz, Almanya ile İngiltere arasında 17 yaş altı takımların futbol mücadelesini izliyorduk.

Alman milli takımında ilk 11'de oynayan altı futbolcu Türk asıllıydı. İki tanesi de, biri cezalı biri de sakat olduğu için, oynayamamıştı. Yani Alman milli takımın ilk 11'indeki sekiz futbolcu Türk asıllıydı. Evet, Türk futbolu büyük bir şike skandalıyla çalkalanıyor. Herkes, İtalya'daki gibi, bu kez suçluların cezalandırılabileceğini konuşuyor. Fenerbahçe gibi Türk futbolunun dev kulüplerinden birisi küme düşürülme tehlikesiyle karşı karşıya.

Bugüne kadar çıkan şike iddialarından, başlatılan şike soruşturmalarının hiçbirinden sonuç çıkmadı. Umut ediyorum ki, bu sefer ucu kime değerse değsin sonuca gidilir. Birbiriyle doğrudan ilişkisi olmasa da devlet bir taraftan, kendi içinde suça bulaşmış, çeteleşmiş organizasyonların içine girmiş ve suç işleyen şebekelerden kurtuluyor. Bir taraftan da, spordaki kokuşmuşluğun üzerine gidiyor. Bu durumu, 'Yeni Türkiye' açısından umut verici bir gelişme olarak değerlendirmek mümkün.

Şikenin gerçekliği, nereye varacağı, kulüplerin küme düşmeyi hak edip etmedikleri gelecek süreçte bir bir ortaya çıkacak. Öyle görünüyor ki polis ve savcılığın elinde bir hayli güçlü delil var. Ama asıl önemli olan bundan sonra ne olacağı... Bence tartışılması gereken en önemli konulardan birisi şu: Bu olay, Türk futbolu adına bir milat olacak mı? Bu operasyonun sonuçları neler olacak?

Şike skandalının sonuçlanmasından sonra asıl el atılması gereken konu, transferlerde nelerin döndüğü olmalı. Türk futbolunun lokomotifi olan kulüplerin transfer çılgınlığının arkasında neler yatıyor, bunun mutlaka araştırılması gerekiyor. Malî Polis, bu konuya bir an önce el atmalı. Transferlerde nelerin döndüğü, bu kulüplerin neden ısrarla altyapıya yatırım yapmadıkları, alttan gelen oyuncuların neden takımlarda yer bulmasının önüne geçildiği gözler önüne serilmek zorunda.

U-17 Alman Milli Takımı'nın neredeyse tamamı Türk oyunculardan oluşmuşken, Mesut Özil gibi, Nuri Şahin ve Hamit Altıntop gibi dünyanın en önemli takımlarında forma şansı bulan futbolcular neden Türk kulüplerinden çıkmıyor bunun mutlaka ele alınması gerekiyor.

Böyle giderse Türk futbolu; son derece sıradan futbolculara milyonlarca dolarların ödendiği, bu milyonların döndüğü çarktan kimlerin nasıl nasiplendiğini bilmediğimiz bir kısır döngüden kurtulamayacak. Ve biz kendi çocuklarımızı başka milli takımların, yabancı kulüplerin altyapılarında yetişmiş olarak bulacağız. Kulüp yöneticileri, teknik adamlar ve menajerlerin oluşturduğu üçgenin aslında Türk futbolunu nasıl da baltaladığını fark etme zamanı gelmedi mi?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şike bu kez örtbas edilemez

Mehmet Kamış 2011.07.13

Futbol sahalarımızda tescillenen ilk şike 1968 yılında olmuştu. 8-0 biten Altınordu-Kasımpaşa maçından sonra mahkeme karşılaşmada şike yapıldığına kanaat getiriyor ama Danıştay, kararı 'şekil şartları' açısından bozunca temiz lig adına atılan ilk adımın ayakları kırılıyordu.

1990 yılında ise başka bir şike iddiası Türkiye'de büyük tartışma konusu oluyor. Adana Demirspor ile Boluspor arasında oynanan maçtan sonra Malatyaspor küme düşüyor. 0-0 biten bu maçta şike yapıldığı 17 ayrı belge ile kanıtlanıyor hatta Adana Demirspor yöneticisi, maçta şike yaptıklarını itiraf ediyor ama Şenes Erzik'in Federasyon başkanlığı sırasında 'ligi tescil ettik' denilerek Malatyaspor'a hakları verilmediği gibi şike yapan takımlarla ilgili de hiçbir işlem yapılmıyor, herkesin yaptığı yanına kâr kalıyordu.

1992-93 sezonunda şampiyonluk düğümünü çözen öyle bir maç var ki bugün bile taraftarın dilindedir. Beşiktaş ile Galatasaray şampiyonluk için büyük bir yarış içinde. Galatasaray, Ankaragücü'nü 8-0 ile geçer ve averajla şampiyon olur. Maçta kaleci Zalad'ın yediği goller yıllarca konuşulur. Hatta o dönemde Sinan Engin gibi bazı eski Beşiktaşlı futbolcular da Ankaragücü'nde oynamaktadır. Ankaragücü, yediği 8 golle o yılın şampiyonunu belirler. Bu şampiyon Galatasaray'dır. Yıllarca konuşulan bu maçla ilgili hiçbir şey yapılmaz.

Yine tarihler 2002 yılının Mart ayını gösterirken büyük bir şike operasyonu başlatılıyor. Ali Fevzi Bir, hakem Sadık İlhan, teknik direktörler Samet Aybaba ve Erdoğan Arıca hakkında çok ciddi suçlamalar var. Çetenin para ve kadınla maç satın aldığı iddia ediliyor. Davada Ali Fevzi Bir ile birlikte 11 kişi yargılanıyor. İddianameye göre Bir ve İlhan'ın, Şenol Dede'yle birlikte internet aracılığıyla bahis oynattığı, ligdeki maçların istedikleri şekilde sonuçlanması için hakemlere para ve kadın sundukları, bazı teknik direktörlerin takımlarının küme düşmemesi için Bir'den yardım istedikleri, Bir'in bu konuda da hakemlere para ve kadın göndererek maçı ilgili hocaların takımlarının kazanmasını sağladığı dile getiriliyordu. Bir sürü telefon dinlemesi, görüşme kayıtları, belge vs. delil olarak sunuluyor. Ama sonuçta hiç kimse herhangi bir ceza almıyor.

Hafızalarımızı birazcık zorladığımızda bile onlarca şike iddiasını, hatta büyük şike operasyonlarını hatırlamak mümkün. Ama bugüne kadar bununla ilgili ceza aldığı hatırlanan kimseler yok. İtalya'da ve 2004 yılında Portekiz'de yapılan operasyonlarda o liglerdeki kokuşmuşluğa kökünden neşter vuruldu. İtalya'da 15 günde davalar sonuçlandırıldı. Avrupa'da ve İtalya'da sayısız şampiyonlukları bulunan, bizim en büyük kulüplerimizden çok daha köklü ve başarılı kulüpler küme düşürüldü, işe karışanlara çok ciddi cezalar verildi. Biz şike ispat edilir mi, edilemez mi ya da nasıl edilir diye tartışırken İtalya'da maç görüntüleri incelenerek hükme varıldı. Hakimler, kanaate varmışlarsa, federasyon raporunu bile beklemeden cezalandırmaya gittiler.

Türkiye'de yıllardır üzerine gidilip sonuç alınamayan ve sürekli tartışılan şike konusunda bu kez çok ciddi belgelerle bir operasyon yapılıyor. İlgili insanlar gözaltına alınıyor, tutuklanıyor vs. Şike tartışmaları ayyuka çıkmış durumda. Ancak kamu vicdanında 'bu operasyon da sümenaltı edilecek, birtakım kaygılar bahane edilerek kimseye bir sey yapılmayacak' endişesi var. Federasyon'un açıklamaları bu endişeyi iyice artırdı.

Bugün Türkiye'nin geldiği noktada her şey yeniden eskisi gibi olamaz. Onlarca yıldır ortaya atılan bütün şike iddiaları karşısında kulağının üstüne yatan Federasyon bir kere daha kulağının üstüne yatıp hiçbir şey yokmuş gibi işlere devam edemez. Bu operasyonun sonuçlanması, hem temiz bir lig için önemli, hem de temiz bir toplum için çok önemli. Bu kez de örtbas edilirse bu kokuşmuşluk hepimizi çürütecek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Güneydoğu'da gerçekte neler oluyor?

Mehmet Kamış 2011.07.16

Aynı yerden bu kaçıncı darbe yeyişimiz? Dünyanın hangi yerinde yaşananlardan bu denli ders alınmaz? Gözlerimizin içine baka baka bu pis oyun oynanıyor ve yetkililer hiçbir hesap vermeksizin bu oyunu seyrediyor...

Çocuklarımız şehit ediliyor, biz ise sadece beylik cümleler duyuyoruz. Dağlıca'da, Aktütün'de, Reşadiye'de, Kemah'ta, Sarıyayla'da, Gediktepe'de şehit olanların arkasından söylenenleri bu saldırının arkasından da aynı şekilde dinliyoruz. Yetkili olanlarımız, oturup terörle mücadelede alınacak önlemleri konuştuklarını yeniden duyuracak. Biz, bir sonraki can acımıza kadar terörle mücadelede izlenecek yollar konusunda ne tür yeni önlemler alındığını, nasıl bir strateji değişikliğine gidildiğini bilemeden ya da umursamadan rutin hayatımıza devam edeceğiz. Darbeyi, yeri ve zamanı geldiğinde aynı yerden ve aynı oyunla yine alacağız ve biz yetkililerin bize söylediklerinin birer yalan olduğunu bir kere daha anlayacağız.

Bu kadar ihmal ve ihanet içinde yenilen baskınların arkasından yürütülen soruşturmalarda neler oldu hiç bilmeyeceğiz.

Geçtiğimiz günlerde Güney Kıbrıs Rum Kesimi'nde 12 kişinin öldüğü patlamadan sonra genelkurmay başkanı ve milli savunma bakanı istifa etti. Suçları var mıydı, bilemiyoruz. Böylesine bir olay meydana gelmişken sorumluluğu üstlerine alıp emaneti devrettiler.

Bizde Silvan'da 13 erin şehit olmasında 'sorumluluk, bilgisizlik, cahillik, bendedir' deyip istifa eden kimse var mı? Eğer varsa böyle bir ihanetin ya da en azından beceriksizliğin sorumluları hakkında soruşturma bile açılmıyor. Bir önceki Genelkurmay Başkanı'nı hatırlayın: Kendi sorumluluk alanında iki yılda 64 askerimizin şehit olduğu Gürbüz Kaya'nın terfisi için nasıl da uğraşmıştı. Söz konusu General Gürbüz Kaya 11 askerimizin şehit edildiği Gediktepe saldırısından sonra, onca Heron görüntüsüne, saldırı istihbaratına rağmen, Başbakan'a brifing verirken, "Gelenleri çoban zannettik." demişti. Teröristleri çoban zanneden bir generalin terfisi için Genelkurmay Başkanı'nın canla başla çaba gösterdiği bir ülkede terörün üstesinden gelmek mümkün müdür?

Bu ülkede bugün niye Uğur Mumcu gibi, Turan Dursun gibi faili meçhul cinayetler işlenemiyor? Cevabı çok basit: Failleri meçhul kalmayınca bu cinayetler de bitti. Olayın arka planı aydınlatıldıkça amaca yönelik cinayetler işlenemiyor. PKK terörünü önlemenin en kesin yolu, gerçekte nelerin olduğunun aydınlatılmasından başka bir şey değil.

Başta hükümet olmak üzere hepimizin sorması gereken en önemli soru şu: Güneydoğu'da neler oluyor? Silvan'da gerçekte neler oldu? Oradaki -eğer varsa- askerî beceriksizliğin gerçek sebebi nedir? Bu ve buna benzer eylemlerin olmasına kimler müsaade ediyor? Bu sorulara yetkili ağızlardan cevaplar verilmezse, hükümet şehirleri güven altında tuttuğu gibi kırsaldaki olayları da kontrol altına almazsa, bu terörü bitirme ihtimali yok.

Bugün Türkiye'de Kürt meselesinden çok farklı bir terör meselesi vardır. Eğer her olay tek tek aydınlatılırsa, olayların hiçbirisi örtbas edilmeden üzerine gidilip gizli kapaklı bütün olaylar gün yüzüne çıkarılırsa, tıpkı 90'lı yıllardaki faili meçhul cinayetler gibi biter. Bu kontrolü sağlamadıkça terör bizi yönetmeye devam edecek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Psikolojik harp kiminle harp ediyor

Mehmet Kamış 2011.08.13

Bir savaş düşünün; sağınızda solunuzda her an birileri ölüyor, bombalar patlıyor. Kanlar, irinler, iniltiler, bağırtılar... İnsan böylesi bir savaş alanında merhamet yorgunu olmaz mı? Bir zaman sonra sağında solunda ölenlere kulak asmaz ve sadece kendisinin hayatta olup olmadığına bakar.

Biz de tam böyle bir ülkede yaşıyoruz. Nasıl dehşetli bir mekândan geçtiğimizi geçtikten sonra çok daha iyi idrak ediyoruz. Fişlemeler, andıçlamalar, takipler, yalan yanlış yaptırılan haberler, iftiralarla karartılan hayatlar vs.

Ya merhamet yorgunuyuz ya da olayı tam olarak anlayamıyoruz. Ya iftiralar direkt bize gelmediği için yaşadığımıza bakıyoruz ya da bu anormallik içinde doğup büyüdüğümüz için bütün bunlar gayet normalmiş gibi geliyor.

2000 yılında Milli Güvenlik Kurulu'na sunulup kabul edilen bir stratejiye göre Milli Eğitim Bakanlığı'nın görevleri arasında "İlköğretimden itibaren öğrencilerin hangi dershanelere devam ettiğinin okulları tarafından Milli Eğitim müdürlüklerine bildirilmesi" de yer alıyordu. Yani Milli Eğitim Bakanlığı, çocukları fişleyecek, ilkokula geldiği günden itibaren yıllarca haklarında rapor tutacak; bu çocuklar ileride büyüyüp herhangi bir devlet görevine talip olursa o göreve getirilip getirilmemelerine söz konusu raporlara bakılarak karar verilecek. Bunun adına da irtica ile mücadele denecek.

Dün Nazlı Ilıcak'ın, Hıfzı Çubuklu ile yaptığı röportajı okuyunca insan dehşete düşüyor! Röportajda çok büyük ifşaatlar yoktu ama bizzat Çubuklu'nun ağzından bu sitelerin Genelkurmay tarafından kurdurulduğunu okumak bile insanın ürpermesi için yeterli oluyor. Çubuklu, 1999 tarihinden bu yana peyderpey internet sitelerinin kurdurulduğunu ve yayın yaptığını söylüyor.

Bu ülkenin Genelkurmay'ında Psikolojik Harp Dairesi var ve bu harp dairesi bütün mesaisini içeriye, özellikle de dindarlara harcıyor. Toplumu bu konuda yalan yanlış haberlerle manipüle ediyor.

Ama asıl dehşet veren şey; uygun bulmadıkları insanlar hakkında yalan ve iftirayla karalayıcı yayınlar yaptırmaları... Yani ipinin çekilmesini istedikleri insanları, akla hayale gelmeyen iftiralarla kamuoyunda küçük düşürme girişimleri. Böyle bir ülkede kimin garantisi vardır, kim kendisinin emin bir ülkede olduğunu düşünür?

Bu psikolojik harp dairesi, sadece internet sitelerini organize etmiyor. Küçücük çocukların fişlenmesini istiyor, "İrtica Eylem Planı" adı altında suça hiç bulaşmamışlara suç tezgâhlamaya kalkıyor. Erzincan'daki bu tezgâh gerçekleşmiş olsaydı yargı eliyle toplumun bir kesimine karşı sürek avı başlatılmış olacaktı. Zaten dönemin Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ, bütün mücadeleyi yasalar çerçevesinde yürüteceklerini söylemiyor muydu? Yasalar içinde yürütebilmeleri için bir gerekçe lazımdı. Eğer gerekçe yoksa uydurulurdu.

Evet, uydurulan bir ülke... Ne gerekiyorsa Psikolojik Harp Dairesi onu uydurmak için büyük çaba içine giriyordu. Zaten Psikolojik Harp Dairesi ne işe yarardı, şartların olgunlaşması sağlamaktan başka.

Burada şöyle bir soru sormak abes olur mu bilmem; Türkiye Suriye'ye benziyor mu? Ya da yakın bir vakte kadar benziyor muydu? Suriye hakkında ansiklopedik bir bilgi verip yazıyı bitirelim. Suriye; nüfusun yüzde 6,5'unun içinden çıkan bir zümre tarafından demir yumrukla yönetiliyor. Nüfusun büyük çoğunluğunun devlette kritik bir görevde yer alabilmesi mümkün değil. Silaha hâkim olan, devlet erkini kullananlar hep o yüzde altı buçukluk kesimden. Bu yüzden en küçük muhalefetin üstüne tanklarla gidip orayı yerle bir etmekten sakınmıyor. Suriye'yi sadece gündemde olduğu için anlattım. Başka bir kastım yok.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Beceriksizliğin yok mu bir sorumlusu?

Mehmet Kamış 2011.08.17

Şike iddiaları ve Futbol Federasyonu'nun bu konudaki kararı tartışıladursun, önemli bir meseleyi gözden kaçırmaya, konuşmamaya, atlamaya, ısrarla ıskalamaya devam ediyoruz.

O da kulüp yönetimlerinin başarısızlığı, bu başarısızlığı örtbas etmek için sarıldıkları yollar ve bu göz boyamaların bütün kamuoyu tarafından sorgulanmıyor olmasıdır.

Ellerinin altındaki büyük para ve insan kaynağına rağmen bütün bunları çarçur eden, israf eden yöneticiler, sonunda kulüp hedeflerinin hiçbirine ulaşamıyor. Yeni yönetim biçimleri deneyeceklerine el altından sonuca

gitmeye çalışıyorlar.

Şike soruşturmasına adı karışan kulüp yöneticilerine taraftarlar şunu sormuyor: "Neden bu başarısızlık?" Her verdiğiniz kararda yanlış yapıyorsunuz sonra başarısızlığınızı örtbas etmek için el altından maçlar satın alıyorsunuz, rakip futbolcuların size karşı direnişli oynamaması için de onları para ve transfer vaadiyle tavlıyorsunuz. Sizdeki maddi ve sosyal imkanlar Avrupa'nın kaç kulübünde var? Buna rağmen Avrupa'da Kapıkule'yi geçemeyen, son derece sıradan takımlar arasına girmekten öteye gidemiyorsunuz.

Türkiye şikeyi çok tartışmalı, bunun üzerine gidip şike yapanı sokağa çıkamaz hale getirmelidir. Ancak ondan önce bu beceriksiz yöneticilerin sorgulanması gerekmez mi?

Türk futbolu bugün Almanya'nın çok büyük desteğiyle ayakta duruyor. Çünkü milli takımın ana iskeleti Almanya doğumlu futbolculardan oluşuyor. Özellikle büyük kulüplerin Türk kontenjanından oynattıkları futbolcuların önemli bir kısmı Almanya doğumlu. Çünkü Türkiye'de altyapıdan oyuncu yetişmiyor artık. Büyük kulüpler altyapıya verecekleri paraları sansasyonel transferlere harcıyor. Mesela bir zamanlar altyapı denince akla ilk gelen Beşiktaş Kulübü, buraya harcayacağı paraları futbol ve basketbolda hevesini almış, psikolojik olarak emekli olmuş, emeklilik döneminde de iyi paralar kazanmak isteyen sporculara yediriyor. Kimse de 'Ya siz bunu ne yapıyorsunuz?' diye sorgulamıyor.

Yani gerçekliği olan işe değil, cila yapacak, öyleymiş gibi düşünülmesini sağlayacak, şova yönelik davranışlar içine giriyorlar. Büyük kulüplerdeki son yıldız Arda Turan'dı. Adeta 'son mohikan'dı ve o da nihayet Galatasaray'dan ayrıldı. Büyük kulüplerde altyapıdan yetişen başka bir futbolcu neredeyse kalmadı.

Futbol Federasyonu eğer cesaretli, yürekli davranabilseydi Türkiye sadece yasa dışı işlerden kurtulmuş olmayacaktı, aynı zamanda Türk futbolunu yeniden oturup yazacaktı. Her şey yeni baştan dizayn olacaktı. Beceriksizliklerine şov cilası çekmiş herkesin ipliği pazara düşecekti. "Elde bu kadar imkan varken Kapıkule'den öteye niye gidilemiyor? Çok daha kısıtlı imkanlara sahip kulüpler, örneğin Shakhtar Donetsk büyük başarılar elde ederken yıllardır kulüp yönetiminde olmanıza rağmen siz neden beceremiyorsunuz?" diye yüksek sesle sorular sorulmaya başlanacaktı. Asıl önemli olanın Querasma'yı transfer etmek değil altyapıdan Guti gibi futbolcular yetiştirmek, kulübe ve Türk futboluna kazandırmak olduğunu daha net görebilecektik.

Federasyon bunca yıl yapıldığı gibi Türk futbolunun içinde bulunduğu bütün çirkinliklerin, yanlışların, sahtekârlıkların üzerini bir kere daha örttü. Çok tarihi bir fırsatı tekmeleye tekmeleye gönderdik. Oysa Türkiye hızlı değişiyor, en dokunulmaz alanlardaki rutin dışı işlerin üzerine gidiyor, onlardan hesap soruyordu. Futbol da pekala bu değişimden nasibini alabilirdi. Yazık ki futbol bu kararla çağdaşlaşmanın, değişimin çok ama çok gerisine düştü. Maalesef bugün kulüp yönetimleri Türkiye'ye ayak uyduramıyor. Ancak her şeye rağmen hiçbir şey için geç değil.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devletin terörle mücadele politikası niye yok?

Mehmet Kamış 2011.08.20

Bugün Güneydoğu'da politikayı hâlâ silah belirliyor. Siyaset de tam anlamıyla silahın emri altında. BDP'li siyasetçilerin bu konuda inisiyatif alma ihtimalleri, silahların susması adına bir tavır belirleyebilmeleri neredeyse

imkânsız. Kamuoyunun bugüne kadarki beklentileri koca bir hayalden öteye geçmiyor maalesef. BDP diye bir parti olmadığı gibi barışa gidecek bir yolda gölgeleri bile görünmüyor.

Ülkede bir terör gerçeği var ve bu gerçek bütün herkesi, yani içinde Kürtlerin de bulunduğu herkesi tehdit ediyor. Ancak Kürtlerin etkili isimleri bu tehdidi sadece seyrediyor. Hâlâ yüksek sesle "20 yaşındaki çocukların ne günahı var, ya da bu terör ile nereye varılabilir?" diye sormuyorlar. Geriye bir şey kalıyor o da vatandaşları ve askerleri şehit düşen devletin teröre karşı kendi anladığı dilden konuşmaya başlaması.

Bu, aslında PKK'nın istediği bir şey, yani kıyamet senaryosu! Onların hesabına göre devlet, 1993 yılındaki gibi ceberut bir görüntüyle Güneydoğu'ya girecek, olağanüstü hal ilan edilecek, o bölgedeki herkese şüpheli gözle bakılacak, faili meçhuller yeniden başlayacak vs. Bugüne kadar yaşanan bütün sıkıntının başlamasına sebep olunduğu gibi yani... Devlet yumruk attıkça bunlar büyüyecek, basit hesap bu.

Peki, ne olacak? Olacak bir şey yok. Onlar da biliyor ki Türklerle Kürtler öylesine iç içe girmişler ki onları ayırt etmek mümkün değil. Zaten ekser çoğunluğu etnik milliyetçiliğe dayanan bir anlayışa soğuk bakıyor. Buradaki en büyük hesap, Türkiye'yi olabildiğince yorabilmek, başını başka bir yere kaldırmasına fırsat vermeyecek ölçüde enerjisini harcamak... Yani mesele çözüm değil çözümsüzlük. PKK kılıklı terörün görevi, Türkiye'yi yorgun düşürmek!

Bütün bunların ötesinde, devletin bu terörle nasıl baş edeceği konusunda bir politikası var mı, diye sorarsanız, maalesef bu soruya 'evet' diyemiyoruz. Bugüne kadar devlet içindeki birtakım güç merkezleri bu terörün bitmesini çok da ister bir tavır içinde değillerdi. Hatta son birkaç yılda üzerinde şaibe olan o kadar çok baskın ve mayın patlamaları konuştuk ki... Sanki devlet içinde yuvalanmış birtakım güçler bu problemin bitmesini istemiyor gibiydi.

Türkiye yıllardır terör belasıyla baş etmeye çalışıyor. Bu ülkeye olağanüstü dönemler her zaman terör eliyle getirilmişti. Ancak bu dönemde belki tarihinde ilk defa şehirlerdeki terörün üstesinden gelindi. Birçok terör örgütünün şehirdeki kurmay kadrosu etkisiz hale getirildi. Eylem yapmalarına imkân tanınmıyor artık. Şehirde polisin üstesinden geldiği terör kırsal kesimde hâlâ etkinliğini sürdürüyor.

Ancak asıl acı olan şey; kırsal kesimdeki terörle baş edebilmek için devletin görünen bir planının olmamasıdır. PKK'nın her canımızı acıtan eyleminden sonra uçaklar Kandil'i bombalıyor, sonra her şey eskisi gibi devam ediyor. Ta ki yeni bir eyleme kadar. Yıllardır PKK terörünün bitirilmesiyle ilgili bir arpa boyu yol aldığımızı söylemek zor. Bunun sebeplerini burada yeniden anlatmaya gerek yok. Önemli olan bundan sonra ne olacağı?

Bu soruya cevap aranırken sevindirici olan, belki ilk defa devletin zirvesinde oturanların bu kadar uyumlu çalışmasıdır. Bunca yıldır belki ilk defa Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Genelkurmay Başkanı terörün bitirilmesi konusunda birbirine çok yakın şeyler düşünüyorlar. Önem taşıyan bir diğer konu ise terörle mücadele ederken PKK'nın istediğini yapmayacak olmalarıdır. Yani şiddete bulaşmayan bölge halkını mağdur etmeden, teröre karşı adım atılması söz konusu.

Biz önlemlerin ne olduğunu bilmesek de olur. Ancak artık söz duymaktan çok yorulduk. Lütfen bu tarihî fırsatı değerlendirip Türkiye'nin terörle etkin mücadele metotlarını belirleyip hayata geçirin. Çünkü söz bitti artık.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mehmet Kamış 2011.08.27

Hakkari-Çukurca yolunda saldırıya uğrayan birliğe yardım için sahur vakti yola koyulan Binbaşı Yavuz Başayar, olay yerine vardığında mayın tuzağına karşı tedbiren, kimsenin araçlardan inmemesini istiyor.

Ancak durumu kontrol için kendisi zırhlı araçtan iniyor ve teröristlerin patlattığı mayınların hedefi oluyor. Verdiği talimatla emrindeki askerleri kurtarırken, kendisi oracıkta şehit düşüyor. Annesi evladını son yolculuğa, "İnşallah Resulallah'a komşu olursun" diye uğurluyor. Binbaşının belki, şehit olma duası kabul oluyor ve o bu topraklar için, bu vatan için, din için şehit düşen milyonların arasına karışıveriyor.

Kimse şehit olmaktan, bu vatan için, bu din için toprağa düşmekten korkmuyor, yüksünmüyor. Ancak üç-beş aylık askerleri bölgeye sürüp, hiçbir tedbir almadan teröristlerin karşısına çıkaranlara, sonra bunu sanki bir bilgisayar oyununda hata yapmış gibi anlatanlara sormak lazım: "Sizin çocuğunuz orada, namlunun ucuna sürülseydi yine böyle gamsız gamsız konuşabilir miydiniz? Kafanızı yastığa koyduğunuz gibi huzur içinde uyuyabilir miydiniz? Hiç sizin çocuğunuz kasıt kokan ihmallerden birinde öldü mü?"

Koşaner, internete düşen ses kaydında Güneydoğu'daki gafletleri, ihmalleri bir bir sayıyor ama onlarla ilgili, tek bir tedbir alındığını bugüne kadar duyan olmuyor. Gediktepe olayından sonra terörle mücadele için kendilerine uzman erbaş teklifi getirildiğini ancak bunu kabul etmediklerini söylüyor ve "Biz herkese eşit süreli tek tip askerlik istiyoruz." diyor. "Herkes bizim tezgâhımızdan geçecek ve biz herkesi 20 yaşında alıp sinmeyi, korkmayı onlara öğreteceğiz." demek istiyor.

Yasaların dışında hareket ettiklerini ve hep böyle olacağı zannıyla davrandıklarını dillendiren, darbe yapmak için herhangi bir kanuna ihtiyaç hissetmediklerini söyleyecek kadar pervasız olan bir Genelkurmay Başkanı'nın ifadeleri aslında yıllardır konuşulanların tescilinden, ispatından başka bir şey değildir. Gayri hukukî nizamatın ifşaatı, itirafı değil de nedir? İşte Koşaner'in cümlesi: "Hani diyorlar ya 35. maddeyi kaldır da bilmem ne maddeyi koy. İster koy ister koyma. Biz TSK olarak bunun için varız. Bu bizim doğal görevimiz."

Demokrat bildiğimiz, siyasete karışmıyor diye düşündüğümüz Işık Koşaner bile koruma kollama adı altında darbe yapmak için bir yasaya ihtiyaçları olmadığını söylüyor. Bazen yasadışı hareket etmenin normal olduğunu düşünen, bunu savunan, hata olarak kabul ettiklerinde de hiçbir pişmanlık duymadan bunu basına sızdıranlara öfke duyan bir Genelkurmay Başkanı... Bir sürü kanunsuz işi yapacaklar ama kamuoyundaki imajları da en üst düzeyde olacak. Bir adam düşünün hem bir çok suç işliyor hem de onu yakalayanlara imajımı bozuyorsun diye öfke kusuyor.

Yüz sene öncesine göre formatlanmış bu sistem ülkeye dar geliyor. Bu kadar şey yaşıyoruz, bu kadar suç ortaya dökülüyor ama yapısal reformlara bir türlü başlanmıyor. Bu sistemin başımıza açtığı işler ortadayken Türkiye'nin yarınlarını kurtaracak adımların atılmasına neden bir türlü başlanmıyor, anlamak zor.

Denetlenmeyen, hesap sorulmayan, ne yaptığı belli olmayan ve ülkedeki her şeye müdahil devasa bir yapı! Herkesi eşit süreli tek tip tezgâhtan geçiren, yaptıklarının faturasını kendisi haricinde herkesin ödediği bu sistem ya değişecek ya da bu kokuşmuşluk hepimizi birlikte çürütecek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bu konuşma hiçbir şey değiştirmeyecek mi?

Mehmet Kamış 2011.08.31

lşık Koşaner'in internete düşen ses kayıtlarıyla ilgili, "Söylediklerimin hepsinin arkasındayım." demesinden sonra olay bambaşka bir hal aldı.

Zira Koşaner'in konuşmasında bazen kendini savunurken, bazen özeleştiri yaparken söyledikleri çok önemli bir sistem analizi. Bugüne kadar yaşadıklarımızı bütün çıplaklığıyla önümüze koyuyor. Bakalım bu analiz yapıldığıyla mı kalacak yoksa birçok yapısal değişikliğin de tetikleyicisi mi olacak? Işık Koşaner'in söylediklerinden sonra bu ülkede bir şeyler değişecek mi yoksa dinleyip, "Vay be!" sesleri arasında herkes bildiği işinde devam mı edecek?

Yani askerler subayların ya da subay eşlerinin köpeklerini dolaştırmaya, 60 binden fazla asker orduevlerinde garsonluk yapmaya devam edecek mi? Yoksa bu askerlik sistemini yeni baştan ele alıp milyonlarca saatlik gereksiz istihdamın önüne mi geçilecek? Güneydoğu'daki askerî kepazeliklere bir son verilip teröristlerle gerçek bir asker gibi savaşılacak mı? Oradaki terörle mücadele biçimi 30 yıldan sonra yeniden ele alınıp yeni metotlar geliştirilecek mi?

Türkiye'nin en temel sorunlarına baktığımızda her daim aynı şeyler çıkıyor karşımıza. 1960 yılından sonra kurulan yapı ve eğitim biçimi Koşaner'in de söylediği gibi darbe yapmak için yasal bir gerekçe bile aramayacak kadar darbeye teşne bir asker sınıfı yetiştiriyor. Her şeye müdahil, her konuyu herkesten iyi bildiğini düşünen ama en basit askerî becerilerde bile yetersiz kalabilen bu düzen, toplumsal yapının kendi mecrasına oturmasına bir türlü müsaade etmiyor.

30 yıldır askerîn yürüttüğü terörle mücadelede hem büyük başarısızlıklar yaşandı hem de Kürtlerin bir kısmının devlete küsmesine sebep olundu. Kamuoyu özellikle son yıllardaki başarısızlığın arkasında ihanete varan gafletlerin varlığından haberdar oldu. Terörün aslında bir siyaseti dizayn etme çabası olduğu iyice gün yüzüne çıktı.

Peki, çıktı da ne oldu? Hâlâ terörle neden aynı mantıkla mücadele edilmeye çalışılıyor? Türk vatandaşı erkeklerin büyük bir kısmı 20 yaşında askere alınıp sopalarla eğitime tabi tutulduğu, onlara korkmanın öğretildiği bir askerlik biçiminin mutlaka yeniden gözden geçirilmesi gerekmez mi? Askere alınan yüz binlerce gencin mesailerinin askerlik dışı faaliyetlerle çarçur edilmesi de cabası.

Bu problemi artık herkes ortaya koyuyor. Hatta müstafi Genelkurmay Başkanı bile internete düşen ve "Hepsinin arkasındayım!" dediği konuşmasında birçok problemi teşhis ediyor. Böyle bir zamanda artık teşhis etmekten öte hastalığı tedavi etmeye yönelik adımların bir an önce atılması lazım değil midir?

Hatırlayacaksınız AK Parti seçimlere giderken yeni bir anayasayla yeni bir ülke vaat etmişti. Seçmen de son 60 yılda hiçbir iktidara nasip olmayan bir oyla iktidara taşımıştı.

Toplumsal konsensüsün büyük oranda sağlandığı, seçmenin böylesine güçlü bir destek verdiği bir dönemde, asker içinde bile problemlerin yüksek sesle konuşulduğu bir zamanda problemlere yapısal neşterler vurmak, çocuklarımızın geleceği açısından hayati önem arz ediyor. Türkiye bir daha ne zaman bu şartları bulabilecek? Toplum bir iktidara ne zaman böylesine bir destek verecek? Bu tarihsel süreçte herkesin kendisinden, siyasî geleceğinden, meşrep taassuplarından sıyrılıp tarihin ona sunduğu fırsatı mutlaka değerlendirmesi gerekir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Vicdanın ölümü

Mehmet Kamış 2011.09.07

Silah sıkanların insani bir tarafı var mıdır?

Ya da bir insan niye silah sıkar? Ya da şöyle mi sorsak: İnsan olan ne zaman silah kullanır? Yüce bir ideal için mi, vatanını, ırzını korumak, kendini korumak için mi? Yoksa silah kullanan insan, insanlıktan, izandan, insaftan tamamen sıyrılıp hayvanlaşır mı? Hiçbir etik değer, hiçbir insani kaygı, hiçbir vicdan belirtisi olmaz mı silah kullananda? Şiddet giren ruhtan vicdan çıkar mı? Onlar, insanları herhangi bir mahluk olarak gören bir hayvana mı dönüşürler?

PKK'nın yaptığına kim saygı duyuyor? Gencecik bir bayan öğretmene kurşun sıkmanın ahlaksızlığına, vicdansızlığına kim saygı gösterir? 20 yaşındaki ana kuzularına kurşun yağdırmak, hangi ideal amaç ile açıklanabilir?

PKK her geçen gün kendini yalnızlaştırıp bir köşeye hapsediyor. Akıl ve izandan uzak, görev almış bir tetikçi gibi hareket ediyor. Bu örgüt avazı çıktığı kadar sadece bir taşeron olduğunu haykırıyor. Türkiye'nin gazabını ısrarla Güneydoğu'ya çekmeye çalışan garip bir taşeron...

Tetikçi de olsa, taşeron da olsa yine de insan birazcık vicdan taşımaz mı? Yoksa hakikaten insanlıktan kovulmuş, bütün değer yargılarını çöplüğe atmış bir güruh haline mi geldiniz? O zaman birileri size gayri insani muameleler yaptığında, kimseye söyleyeceğiniz bir söz, kimseye edeceğiniz bir şikayet hakkınız kalmaz. Sizi her zeminde desteklemesine rağmen kalbinde vicdan kırıntısı taşıyan hiç kimse yanınızda değil artık. Görebiliyor musunuz? Yoksa görüyorsunuz da umurunuzda olmuyor mu? Siz ne de olsa bir yerden iş almış terör şirketi değil misiniz?

Silah sıkanlara söylenecek çok da bir şey yok. Çünkü onlar insan olma ayrıcalığını çoktan yitirdiler. Onlar idealden, yüce hedeflerden şeytanın cennetten kovulması gibi kovuldular. Vampirler onları kendi saflarına katalı çok oldu. Sözlerim hâlâ insanlıktan kovulmayanlara... Vampirlere muhabbet duymasına rağmen hâlâ insanlıktan kovulmamışlara... 'Barış istiyoruz' deyip gencecik fidanları toprağa düşürenlere... Kadın öğretmenleri bile bile katledenlere ses etmeyen ve silahın belirlediği rotada yürüyüp siyaset yaptığını söyleyenlere... Askeri vesayetin gönüllü destekçilerine..! Bilesiniz ki, bu kan ilk önce sizi boğacak. Sizin de insan olma ayrıcalığınızı elinizden alacak.

Bu silahlı cendereye sesini çıkarmayan, ona kendi ruhunda tevil getiren, silahın herkesi hizaya sokmaya çalışmasına sessiz kalanlar... Biliniz ki Dilay öğretmeni düşürdüğü gibi toprağa sizi de, çocuklarınızı da, can parelerinizi de düşürecekler. Akmasına müsaade ettiğiniz, ses etmediğiniz, en azından yüreğinizden buğzetmediğiniz için kan denizi sizi de boğacak.

Barış diye tertiplediğiniz mitinglere bile savaşçı kılıklarla gittiğinizi, barış diye iğdiş ettiğiniz kelime üzerinden yaptığınız mitingi bile savaş alanına döndürdüğünüzü millet görmüyor mu sanıyorsunuz? Ülkenin her demokratikleşme çabasını silahla sabote eden Kürt Ergenekoncularına hiç ses etmediğinizi, vicdanı olanların görmediğini mi zannediyorsunuz? Sizin derdinizin çözüm olmadığını, Kürtlerin rahat etmesini hiç ama hiç

umursamadığınızı, sizin kastınızın ülkeyi yorgunluktan bitap düşürmek olduğunu fark etmiyorlar mı sizce? Kürtlerin umurunuzda olmadığını görmüyor muyuz zannediyorsunuz?

Bugün ölmesine göz yumduğunuz vicdanı, yarın aramak zorunda kalmayasınız!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Lieberman büyük oyunu deşifre etti

Mehmet Kamış 2011.09.10

Ünlü Ermeni şarkıcı Charles Aznavour'un anılarını yazdığı kitapta kullandığı "Soykırım kelimesi artık beni rahatsız ediyor." ifadesi Batı dünyasında bir hayli tartışıldı.

Uluslararası üne sahip bir Ermeni'nin kilitlenmiş kalmış bir problem konusunda farklı bir söz söylemesi büyük yankı uyandırdı. Bu söz, siyasi ve ekonomik kazançlarını bunun üzerine kurmuş Ermeni ve diğer lobilerin hiç hoşuna gitmedi. Ermeni meselesinin de tıpkı Kürt meselesi gibi, bitirilip çözümlenmesini istemeyen çok ciddi lobiler var.

Yine dün ajanslara ilginç bir haber daha düştü. İsrail'in aşırı sağcı Dışişleri Bakanı Avigdor Lieberman, Türkiye'nin İsrail'e karşı aldığı kararlara cevaben bazı "cezalandırıcı" adımlar atacaklarını, ABD'de Ermeni lobisiyle işbirliği içine girecek ve PKK'ya askerî yardım teklifinde bulunacaklarını söylüyordu. Yani Kürt ve Ermeni problemleri Yahudiler tarafından istismar edilecekti.

Lieberman'ın aklına yeni gelen bu durumun daha önce kimsenin aklına gelmediğini söylemek komik olur tabii ki. Bu problemlerin, bölgede hesabı kitabı olan her güç merkezi tarafından tepe tepe kullanıldığını söylemeye gerek bile yok. Hatta denebilir ki Kürtlerden veya Ermenilerden çok daha fazla bu meselelere kafa yordular.

Ermeni meselesi yıllarca büyük devletlerin Türkiye'nin üstünde Demokles'in kılıcı gibi kullandığı, istediğini aldıktan sonra da tekrar buzdolabına koyduğu bir mesele olarak duruyor. Zaten bu konuyu, dünya çapında bir mesele haline getirenler ve Türkiye aleyhine besleyip büyütenler de maalesef Batı devletleri oldu.

Tarihçiler, o dönemde tehciri yaşamış birinci kuşak Ermenilerin, devlete karşı duydukları bütün kırgınlığa rağmen Türklerden nefret etmediklerini, aksine gittikleri yerlerde bir Şark toplumu gibi yaşamaya devam ettiklerini, hatta çoğu evlerde Ermenice yerine Türkçe konuştuklarını aktarıyor. Özellikle sözkonusu Ermeniler, sivil Türkleri, Türk komşularını hasretle andıkları biliniyor. Ermeni tehcirinin bir kan davası haline dönüşmesi; ancak Anadolu'yu hiç görmemiş üçüncü dördüncü kuşaktan sonra oldu. İkinci Dünya Savaşı'nın ardından, önce tehcir edildikleri yerlerden kafilelerle Batı Avrupa ülkelerine ve Kuzey Amerika'ya göç ettiler. Sonra tehciri bir kan davasına dönüştürmenin çabası içine girdiler. Bu mesele sayesinde Türkiye'yi istedikleri gibi köşeye sıkıştırmaya çalıştılar. Lieberman bu meseleyi belki ilk defa aleni bir şekilde dillendirdi.

İsrail gibi Türkiye ile problemi olanların, bu sıkıntıların bitmemesi için her şeyi yaptıkları ve aleyhimize kullandıkları ortada. Ancak gerek Ermeni meselesinden gerekse Kürt meselesi tartışmalarından en az fayda gören, belki de hiç fayda görmeyenler kuşkusuz Ermeniler ve Kürtler oldu. Yıllardır 1915 olaylarını bahane ederek Türkiye'ye karşı öfke kusan Ermeniler bugüne kadar bir şey kazandıklarını söyleyebilirler mi? Ama

Fransa'nın, ABD'nin ya da başka ülkelerin neler kazandıklarını saymaya kalksak bu satırlar yetmez. Tıpkı Kürt meselesi gibi!

12 Eylül döneminin faşist uygulamalarını bahane ederek ısrarla silah kullanmaya devam eden PKK'nın Kürtlere ne faydası olmuştur ya da bugün nasıl zararı oluyor hiç düşünüyorlar mı?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

12 Eylül'den 'Şemdinli'ye yitik kuşaklar

Mehmet Kamış 2011.09.14

Haber ajansları, korku dolu bakışlarını geçmişti ertesi gün... Biz de o bakışı birinci sayfamızdan kullanmıştık. 11 Eylül'ü 12 Eylül'e bağlayan gece Şemdinli'de küçücük bir çocuk, babasının kucağına iyice sinmiş, ne olduğunu çok da bilmediği ama çok gürültü yaptığı için korktuğu silah seslerinden korunmaya çalışıyordu.

Annesinin ve babasının yüreğinde duydukları korku onun da minicik yüreğine sinmişti belli ki...

Silahlar ve elinde silah tutanlar, onun gibi nice minik çocuğun hem canını, hem ruhunu hem de geleceğini tehdit ediyor. İsmini öğrenemediğim küçük çocuk terörden, PKK'dan, olağanüstü hallerden kurtulsa bile, silah seslerinin küçücük yüreğinde açtığı travma hayatı boyuncu onu takip edecek.

Yıllardır olduğu gibi hâlâ sağımız solumuz, önümüz arkamız, olağanüstü hallerin, darbelerin, terörün tarumar ettiği hayatlarla dolu. Fındık kabuğunu doldurmayan gerekçelerle sıkılan kurşunlar, askerî yönetimler, tıpkı küçük çocuğun ruhunda oluşturduğu gibi hayatımızı karanlık bir travmadan geçirdi ve hâlâ da geçiriyor.

Önceki gün Milliyet gazetesinde yayımlanan bir haberde, 12 Eylül darbesinden sonra oğlu idam edilen Aysel Yukarıgöz'ün hikâyesi vardı. Fotoğrafta oğlu Ramazan Yukarıgöz'ün elbiselerine dokunurken görülen Aysel Yukarıgöz, 27 yıl sonra kendisine verilen oğlunun mektubunu hatırlatıyor. Yaşadıklarını ise şu sözlerle dile getiriyor: "Yakalandıktan 14 gün sonra çıktı idam kararı. 2 yıl beklediler. Artık idam etmezler derken, bir gece saat 05.00'te kapımız çaldı. Polis söyledi idamı. Bir tam gün sonra alabildik cenazeyi, gece 02.00'de İstanbul'a geldiğimizde hemen defnetmemiz söylendi. Yıkadıklarını, define hazır olduğunu söylemişlerdi. Koşup mührü söktüğümde oğlumun çorapları bile çıkartılmadan tabuta konulduğunu gördüm."

Ancak bütün bunlar olurken, orada başka bir şey daha yaşanıyor ki o da artık insanlıktan çıkma hali diye yorumlanabilir. Aysel Yukarıgöz, "Orada söylediğim sözlerden dolayı cenazeden sonra gözaltına alındım. Metris'e koydular beni." diyor. Bir anne, bundan daha büyük acı yaşayabilir mi? Evladını idam edip eline veriyorlar ama acısını bile yaşamasına müsaade etmiyorlar.

Ben ilkesel olarak idam cezalarına karşı değilim. Hatta Türkiye'de yeniden idam cezasının gelmesini de savunuyorum. Ama hukukun vereceği idam cezalarını savunuyorum, siyasetin değil... 12 Eylül darbesi için gerekli şartlar oluşsun, oluştuktan sonra olgunlaşsın diye binlerce insanı kamplara ayırıp, onları 'bir devrim

yapabilecekleri' konusunda ikna edip sonra bunlara karşı başka bir cephe oluşturarak dünyanın en büyük provokasyonlarından birine imza attılar.

Sürekli olağanüstü şartlarda yaşayan bir ülke ve bu sıkıntılı, elektrikli dönemlerin faturalarını ödeyen nice körpecik hayatlar var. Eğitim hakları elinden alınan, hayatları karartılan, öldürülen, sakat bırakılan, ötekileştirilerek dışlanan bu insanlar hep bu ülkenin yerlileri oldu. Binlerce genç ve dinamik beyin bu ülkeye katkı sağlayamadan zayi olup gitti. İhtilal döneminin gençleri arasında ölmeyip de bir şekilde hayatta kalanlar ise yaşadıklarının etkisinden yıllarca kurtulamadı. Cezaevleri, ölümler ve ihanetlerle dolu bir geçmişten sonra kurdukları yeni hayatlarında, mazinin izleri, travmaları onları hiç yalnız bırakmadı. Son LYS'de Türkiye birincisi Bitlis oldu. Batman, Hakkari, Şanlıurfa en başarılı iller arasındaydı. Bu şehirlerin bugüne kadar başarısız olmasının tek bir nedeni var; o da bölgeyi hep olağanüstü halde tutan terör şebekesiydi. Bu şebekenin ülkenin genç fidanlarını telef eden o yapıdan farklı olduğu düşünülebilir mi? O sebeke yıllardır o bölgede binlerce genci yitik kuşaklar arasına kattı.

Hasılı; Şemdinli'deki küçük çocuğun gözlerindeki korkuyu silmedikçe yitik kuşakların bitmesi mümkün olmayacak. Bu ülkede her şeyden önce yapmamız gereken şey, yeni yeni yitik kuşakların olmasını engelleyecek düzenlemeleri hayata geçirmektir. Evimiz hâlâ düzene sokulamadı. Ev düzene girmeden hiçbir yere faydamız olamaz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yeni Türkiye, eski PKK

Mehmet Kamış 2011.09.17

Başbakan Tayyip Erdoğan, Tunus yolunda PKK ve uzantılarına artık iyi niyet ve anlayışla yaklaşmayacaklarını, Habur anlayışının bittiğini açıklarken dün ilginç bir şey daha yaşandı.

1993-95 yılları arasında Güneydoğu'da işlenen faili meçhul cinayetlerle ilgili olarak görevi başında tutuklanan ve halen tutuklu yargılanan Albay Cemal Temizöz'ün savunma yaparken söyledikleri, bizzat Genelkurmay Başkanlığı tarafından yalanlandı. Temizöz, 1994 yılında Cizre'de Ramazan Elçi'nin öldürülmesiyle ilgili de suçlanıyordu. Albay, o tarihte NATO görevi kapsamında yurtdışında olduğunu öne sürmüş ve bunun Genelkurmay'a sorulmasını istemişti. Genelkurmay, bu isteğe iki yıl sonra cevap verdi ve söz konusu iddianın doğru olmadığını, o tarihlerde Temizöz'ün Türkiye'de bulunduğunu yazılı olarak açıkladı. Bu, yeni dönemde Genelkurmay'ın suça bulaşmış mensuplarına karşı nasıl bir tavır içinde olacağını göstermesi bakımından da önemli bir gelişme.

Bu ülkede faili meçhul cinayetlerden dolayı bir Albay görevi başında derdest edildi ve üç yıldır tutuklu olarak yargılanıyor. BDP ve aynı düşüncedeki sivil toplum kuruluşlarından hiçbirisi bu davayı takip etmiyor, davanın takipçisi olmuyor... Bu tavrı anlamak gerçekten zor. BDP'nin tuhaf yaklaşımı bir tarafa, Genelkurmay'ın suça bulaşmış bir mensubuna sahip çıkmaması ve onun yalanına kendini alet etmemesi de oldukça önemli. Bu demektir ki Genelkurmay'da yepyeni bir anlayış gelişiyor.

Bir yandan bunlar olurken diğer yandan PKK, genç, sivil, kadın demeden öldürmeye, kan dökmeye devam ediyor. Devlet ne kadar insan haklarına önem veren bir hal almaya çalışıyorsa PKK da o denli küstah, o denli

hesapsız bir şekilde kan dökmeye uğraşıyor. Başı kesilmiş bir tavuk gibi nereye ve nasıl saldıracağını bilmiyor. Bu şımarıklık, ülkedeki herkesin canına tak etti artık.

PKK, hükümeti ısrarla şiddete başvurması, olayı silah zoruyla çözme yoluna gitmesi için bir hayli tahrik ediyor. Ama hesap etmediği şeyler var. Birincisi; tarafsız, hatta Kürt hareketine sempati ile bakan çevreler bile PKK konusunda sözün bittiğini düşünüyor. İkincisi; ne hükümet eski hükümet ne de Genelkurmay eski Genelkurmay...

Devlet bir taraftan rutin dışı uygulamalarla, Kürt vatandaşlarını katlettiği iddia edilenleri yargılarken, bir taraftan da tedhişi her yere yaymaya çalışan bir terör örgütünün kökünü kazımaya hazırlanıyor. Bu nedenle Başbakan'ın "Habur anlayışı bitti" açıklaması çok önemli. Bu konuda psikolojik üstünlük de hükümetten yana. Çünkü pek çok çevrede 'hükümet elinden geleni yaptı, PKK fazlasıyla küstah ve şımarık davranıyor' düşüncesi hakim.

Geçmişte askeriye içinde bulunan bir yapının şehitler üzerinden siyaseti belirleme isteği, PKK ile mücadelede büyük başarısızlıkların yaşanmasına neden olmuştu. Medyaya da yansıyan birçok şaibeli baskınla ilgili tartışmalarda Genelkurmay'ın olayların üstünü örten tavrı gözden kaçmıyordu. PKK baskını yapıyor, elini kolunu sallaya sallaya kaçıyordu. Ancak Genelkurmay'daki yeni konsept, eskisine hiç benzemiyor. Artık baskın yapıp kaçamıyorlar. PKK, gerçekleştirdiği terör eylemlerinde ciddi kayıplar vermeye başladı. Bir de yasal düzenlemeler yapılıp özel timlerin devreye konulması, PKK'nın işini bir hayli zorlaştıracak. Yeni dönemde kendisine yardım ve yataklık edenlerin güvenlik güçleri içinde barınması da çok zor görünüyor.

BDP ve PKK, bütün bunları hesaplıyor mu acaba?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kürtleri dün JİTEM öldürüyordu, bugün PKK

Mehmet Kamış 2011.09.24

Son kaybettiği iki kızıyla birlikte teröre üç evladını veren Siirtli Nurettin Evin, ağlayarak diyor ki; "Yine ölen biziz." İşte bütün yaşananların özü, ruhu, en özlü ifadesi bu üç kelimede saklı! Önce 12 Eylül cuntası, sonra JİTEM, şimdi de PKK...

Nurettin Evin, "Kızım üniversiteye gidecekti. Bunun için dışarıda yemeğe çıkıyorlar. Yemek yedikten sonra geliyorlar ve ateş içinde kalıyorlar. Bu, çok acı bir şey. Bu gençlerin ölümüne neden olabilecek bir gerekçe var mı?" diye soruyor. Evet bu Kürt gençlerin ölmesi için bir gerekçe var mıdır? Hani PKK, Kürtlerin haklarını korumak, onlara baskıyı önlemek için vardı? Şu son saldırıları alt alta koyup bir bakalım. PKK aslında kimi öldürüyor, bunu bir kere daha soralım. Siirt saldırısı PKK'nın bir Kürt örgütü olmadığını çok açık seçik ortaya koymamış mıdır?

Bu kadar laçka, bu kadar ciddiyetsiz ve itibarsız bir örgüt olabilir mi? Hatırlayın; Reşadiye saldırısını üç gün sonra üstlendiler. Meğer PKK rozetini takan birileri Reşadiye saldırısını gerçekleştirmiş. Örgüt bunu üç gün sonra fark edebildi! Hakkari'de, biri çocuk dokuz kişinin öldüğü, biri bebek dört çocuğun da yaralandığı Geçitli saldırısını da PKK, önce üstlenmedi. Sonra olayın failleri PKK'lı çıktı. Gerçek anlaşılınca, örgüt kargaların bile güldüğü bir gerekçe ortaya koyup olayı üstlendi. Sonra Batman'da 4 kişinin ölümüne sebep olan mayınlı

saldırı... Kardeşinin ifadesiyle iradesini PKK'ya teslim etmeyen Salih Özdemir'in de aralarında bulunduğu dört kişi, mayınlı saldırı sonucu öldü. Altından da yine PKK'lılar çıktı. Bunlar, bir anda insanın aklına gelenler... Araştırmaya kalksak kim bilir daha nelerle karşılaşacağız.

Son olarak, Ankara'daki saldırı için 'biz yapmadık' diyen örgüt, saldırganın PKK'lı olduğunun tespit edilmesi üzerine 'kendi holdingi içinden ortaya çıkarttığı yeni terör şirketine' olayı havale etti. PKK, üstlenmeyi konjonktürel olarak uygun görmediği eylemler için 'TAK yaptı' deyip kenara çekiliyor. Sanki başka bir örgütmüş qibi...

Hele, iki gün önce yaşanan Siirt saldırısı, PKK'nın hayasızlığının zirve yaptığı bir eylem olarak tarihe geçecek. PKK artık tahlil edilmekten, anlaşılabilir olmaktan çoktan çıkmış durumda. Belki de kendi ağalarının bile kontrol edemediği bir Frankenstein'e dönüştü. Evet, Frankenstein, ağaların elinden kurtuldu ve herkese silah sıkıyor. Korkarım ki bu kez savaş ağaları da büyük tehdit altında. Bölgeyi ve Türkiye'yi kontrol altında tutmak için üretilip ortaya çıkartılan bu canavar, şimdi parayı kim veriyorsa onun için silah sıkıyor. Şu sıralar bu kurşunların hedefine ise en çok Kürtler konuluyor.

Ya da başka bir şey var ortada. Dün JİTEM'i kurup Kürtleri öldürenler, bugün JİTEM'in derdest edilip ortadan kaldırılmasından sonra PKK'yı onun yerine ikame ediyorlar. Savaş ağaları Bodrum'da tatil yaparken, Güneydoğu'yu kan ve irin deryası içinde tutmaya devam ediyorlar. JİTEM'in çekilmesi, devletin oraya şefkat elini uzatması bir işe yaramıyor. PKK, JİTEM'in görevini devraldı. Diyarbakır'da polis memuruna ateş ederken, hemen yanındaki Kürt tamirci esnafının canı zerre kadar umurunda değil. Kurşunu sıkarken bu kadar pervasız, bu kadar hesapsız, bu kadar dertsiz sıkıyor.

İki kızını PKK kurşunlarına veren Nurettin Evin ne diyordu: "Yine ölen biziz."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terörden kurtulma zamanı

Mehmet Kamış 2011.10.05

Bu ülkede insan, her öğrendiği yeni bilgiyle biraz daha dehşete düşüyor. Kafasındaki sorular artınca da insanın sonunda bağıra çağıra 'Neler oluyor?' diye sorası geliyor.

Sahi ne oluyor bu ülkede? Bu terör kimin adına kimin düdüğünü çalıyor ve bu çalan düdükle kimler oynuyor? Herkesin oyun oynadığı bir yerde biz neden sadece seyrediyoruz? Seyrederken de neden bütün faturayı bu ülkenin çocukları ödüyor?

"İran'ın PJAK'ın faaliyetlerini sonlandırmadaki, bir terör illetini bertaraf etmedeki başarısını biz neden 30 yıldır gösteremiyoruz?" sorusuna kimse bir cevap bulamıyor. Hiçbir yetkili de bize bu konuyla ilgili net bir cevap vermiyor. 30 yıllık bir tecrübeden sonra şu soruyu sorsak ne cevap alırız acaba: "Türkiye PKK terörüyle hangi

stratejiyle mücadele ediyor ve bu strateji neden sürekli başarısızlıkla sonuçlanıyor?" Soruyu daha basitleştirelim: "Devlet PKK terörünün üstesinden niye gelemiyor ya da nasıl gelmeyi planlıyor?"

Bugün gazetesinde yayımlanan Cem Ersever'in ses kayıtları bize PKK terörünün iç yüzünü biraz daha iyi anlatıyor. Alevin ne zaman sönmeye yüz tutsa nasıl da benzin dökülerek canlandırıldığını Cem Ersever'in anlattıklarıyla bir kere daha hatırlamış olduk. 2004 yılından sonra hangi maslahatlarla PKK terörünün yeniden canlandırıldığını da Apo'nun itiraflarından ve internete düşen bazı ses kayıtlarından öğrenmiştik.

Hiçbir genetik ve ideolojik bağlantısı olmamasına rağmen PKK'nın eli, kolu, dili olan, onun ağzıyla konuşan yazarları gördükçe PKK'nın hiç de yerli bir terör örgütü olmadığını anlayabiliyoruz. Sadece bunları görmek bile PKK'nın Türkiye'nin başına bela edilmiş uluslararası bir terör şirketi olduğunu görmeye yetiyor. Bu konuyla ilgili olarak İran-Suriye-İsrail ittifakından bahsediyorlar.

Bu ya da bir başka ittifakın sadece PKK içinde değil devlet erkini kullanan insanlar içinde de uzantıları var mıdır? Vardır. Cem Ersever'in anlattıklarından, daha önce internete düşen ses kasetlerinden devlet içinde bir yapının PKK'nın diri durması için bir hayli gayret içinde olduklarını öğrenmiştik zaten. Ancak bütün bunlar PKK terörünü açıklamaya yetmiyor.

Zaman'ın dünkü manşetini hatırlayacaksınız. Kaçırılan erin anlattıkları tüyler ürpertici. Kaçırıldığı 38 gün içerisinde Kandil'de değil, Türkiye sınırları içinde yaşadıklarını söyleyen er, askeri birliğin karşısında terör kamplarının bulunduğunu anlatıyor. Bunları okuyunca zaten İsrail'in, İran'ın ya da Almanya'nın herhangi bir şey yapmasına gerek yok. Çünkü devletin bu konuda ne yapmak istediği, nasıl bir mücadele içinde olduğu belli değil. Bu kadar büyük boşluk herkes ve her odak tarafından zaten doldurulur.

Daha önce defalarca dillendirmeye çalıştığımız şeyi bir kere daha söyleyelim. Bu şehit olan çocuklar kimsenin değil; garibanların çocuğu. Onun için devletin canını acıtmıyor. Canı acısa bu kadar lakayt, bu kadar umursamaz davranamaz. Terörü bu hale getirenlere karşı bu kadar korumacı hareket edemez. Türkiye PJAK'ın hakkından gelen bir İran kadar niye olamıyor?

Hasılı; 30 yıl sonra da olsa bu meseleye köklü bir çözüm zamanı geldi. Son 50 yılın belki de en uyumlu hükümet, asker, Çankaya üçgeninin bu problemi çözecek adımlar atacağını umut ediyoruz. Devletteki kafa karışıklığını sonlandıracak adımların tam da atılma zamanı. Bazen işlerin en karıştığı zaman, çözüme en yakın zaman olabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Türkiye'yi yeniden kurgulamak

Mehmet Kamış 2011.10.12

Türkiye, seçimlerden önce çok sık tartışılan yeni anayasayı yeniden gündemine aldı.

Bu gündeme alış, uzun ve yorucu bir tartışmanın da kapılarını araladı. Türk halkı, sivil bir anayasa yapabilecek mi? Ama ondan önce yeni bir anayasadan ne anlıyoruz, onu konuşmakta fayda var. Yeni bir anayasa yapmak; şu maddede şunlar yazacak bu maddede bunlar yazacaktan çok, 'yeni bir Türkiye' kurgusu demek aslında! Daha doğrusu, herkese hak ettiği ölçüde değer ve önem verilerek ülkenin yeniden kurgulanmasıdır, yeni anayasanın hazırlanması...

Yeni bir toplumsal mutabakat, yeni bir toplumsal sözleşme, bu ülkede yaşayanlara göre ülkeyi yeniden dizayn etme girişimidir bu... Yoksa bir iki tane madde değiştirip eskiyi boyayıp yeniden yedirmek, adına da sivillerin yaptığı anayasa demek değildir. Her şeyin, ülkedeki bütün varlıkların yerlerinin yeniden belirlenmesi, herkesin kendi gerçek yerine gitmesi ya da gelmesi demektir yeni anayasa... Azınlık yönetimlerinden kurtulduğumuz, az bir kitlenin bütün toplumu yönettiği sürekli olarak onların kaygılarını, onların önceliklerini, onların beklentilerini konuştuğumuz bir ülke olmaktan çıktığı yeni bir ülke tasavvurudur yeni anayasa... Medyada Nişantaşı kardeşliğinin, orduda ve yargıda mezhepsel oluşumların, çetesel ilişkilerin olmadığı bir ülke demek yeni bir anayasa!

Mısır, Suriye, Tunus, Cezayir gibi Türkiye de yıllarca azınlıklar tarafından yönetildi. Azınlık bir zümre kendi iktidarını koruyabilmek için yıllarımızı rejim krizleriyle heba etti. Bu ülkeler yıllarını ve enerjilerini gelişmek, üretmek yerine, rejim krizleriyle boğuşmakla geçirdi. Bu rejim krizleri toplumların üzerinde baş edilmez travmalara neden oldu. Şimdi artık başkalarının kaygıları yüzünden dayak yemenin, öldürülmenin, hazırlanan şartlara boyun eğmenin ortadan kalkmasını ümit ediyoruz.

Gelişmiş demokrasilerde olduğu gibi bu ülkenin bütün azınlıklarının, etnik ve mezhepsel yapıları ve büyüklükleri oranında haklarını talep etmeleri gerekir. Gelişmiş demokrasiler bugün azınlıkların haklarını, onların hayat ve kültürel haklarının korunmasını tartışıyor. Ancak bizde durum ters olduğu için öncelikle çoğunluğun haklarına kavuşmasını bekliyoruz. Ya da şöyle demek daha doğru; herkese sesi çıktığı kadar değil, hak ettiği kadar hak verileceği zamanın gelmesini ümit ediyoruz.

Türkiye, bugüne kadar, devlet erkini eline geçirmiş azınlıkların ya da belirli zümrelerin iktidarlarını korumak için yaptıkları salvoların mağduru oldu. Sabah akşam irtica yaygaralarıyla toplumun ana gövdesi, ekser çoğunluğu sürekli olarak dövüldü, itildi, ötekileştirildi, dışlandı...

Herkesin kendi hakkına razı olduğu bir ülkede kimsenin hayat ve yaşama özgürlüğü tehdit altında olamaz. Çünkü biliyoruz ki dışarıdan yabancı bir el müdahale etmediği müddetçe binlerce yıldır bu güngörmüş topraklarda kimse inançlarından dolayı horlanmaz, kimse ötekileştirilmez.

Doğrusu, zaman zaman birilerinin tam zamanında devreye girip, değişiyormuş gibi yaptırıp bir illüzyonla eski sistemi boyayıp bize yutturmasından endişe etmiyor değiliz. Bu nedenle herkesin, her ehl-i insafın bu durumun farkında olmasını bekliyoruz.

Hasılı; yeni bir anayasadan yeni bir Türkiye çıkmasını istiyoruz. Askerin kendi yerini bildiği, yargının hakperest olduğu, seferberlik tetkik kurumlarının sürekli faaliyette bulunmadığı, etkin bürokratik kadrolarda mezhepsel tarafgirliğin olmadığı, çoğunluğun taleplerinin öncelikli olduğu yeni bir ülke hayal ediyoruz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hocaefendi'nin söyledikleri ya da Van'daki sarsıntı

İstanbul Esenler'de taksicilik yapan Mehmet Raşit, Van'daki deprem görüntülerini izleyince hemen harekete geçiyor ve evdeki giyeceklerden ayırdıklarıyla bir koli oluşturuyor.

Evdeki iki battaniyeden birisini de alıp kolinin içine koyuyor. Daha sonra bunları nasıl göndereceğini düşünürken soluğu Otogar'da alıyor ve Van'a giden ilk otobüse veriyor kolisini oraya götürmesi için...

Türkiye daha birkaç gün önce 24 fidanını yitirdiği bölgede meydana gelen depremin yaralarını sarmak için bütün bir ülke seferber oldu. Elinde avucunda ne varsa oraya gönderecek bir yol aradı. Bu, dünyanın hiçbir coğrafyasında göremeyeceğiniz bir civanmertlik, bir yiğitlikti. Acılarla yoğrulmuş bilge toprakların 'oynanan oyunun farkındayız' demesinden başka bir şey değildi bu... Güneydoğu'da yaşayan Kürtlerle, Kürt urbasına bürünmüş terör şebekesinin birbirinden farklı olduğunu söylüyordu herkes.

Bu deprem aslında bütün faşistlerin çürük binalarını yerle bir etti. Doğu'daki ve Batı'daki ayrılıkçı faşistlerin düşünce temelleri darmadağın oldu. İnsanlar depremin olduğu gün, gece yataklarından kalkıp kayıplara, enkaz altındakilere, canı acıyanlara, üşüyen, korkan herkese kimliklerine bakmadan Allah'ın merhamet etmesi için dua etti.

Bölgeye yapılan yardımlara ileri geri laf edenlerin ise o güne kadar hiçbir yakını orada askerlik yapmamıştı. Onlar, oranın derdini sıkıntısını gerçekte hiç ama hiç bilmeyen, şehit olanlarla belki hiçbir irtibatı bulunmayan kesimlerdi. Bunların her yerde tuzları kuruydu zaten.

Van depremi ve ondan sonrası, bugüne kadar bildiğimiz şeyleri yeniden önümüze koyup bir kere daha düşünmemize sebep olacak şeyler yaşattı bize. Bir kere daha anladık ki, bu iki millet yani Kürtler ve Türkler bütün provokasyonları bir anda tersyüz edecek kadar birbiriyle içli dışlıydı. Şehitlerini toprağa verir vermez depremde zarar görenlerin yardımına koştular.

Fethullah Gülen Hocaefendi'nin yıllardır her Kurban Bayramı'nda yapılmasını tavsiye ettiği şeyi, tıpkı Esenler'de taksicilik yapan Mehmet Raşit'in yaptığı gibi Van depreminde yaptı bu millet. Ellerindekileri, avuçlarındakileri terörle Kürtleri ayrıştırarak oraya gönderdiler.

Bugün iyice anlıyoruz ki, Kürtler başka, kan döken, terör estirenler, Kürtleri ve Türkleri şehit edenler başka zümreden. Terör yapanlar Kürtler ve Türklerin dışında herkesin çıkarını düşünen bir şirketten başka bir şey değildi.

Bu terör şebekesinin üstesinden nedense bir türlü gelinemiyor. Fethullah Gülen Hocaefendi'nin önceki gün Bamteli'nde söylediği gibi Türkiye'nin bir denge unsuru olmasını istemeyen hasımların piyonu olmaktan öteye gitmiyorlar. Hocaefendi de bu hasımlığın varlığına dikkat çekiyor. Ortadoğu'yu bölmüş, parçalamış, kendi felsefelerine bağlı sistemlerini kurmuş devletlerin büyümemizi hazmetmediğini belirtiyor. Ama asıl üzerinde durduğu; bu terörün üstesinden neden gelinemediği meselesi. "Kendi milletinin başına binmiş ve 25-30 milyon insanı teslim almıştır. Daha sonra da her on senede bir binlerce insanı ezmiş, zindanlara atmış, sürgünlere yollamış. Şimdi, sen orada kuvvetini sonuna kadar kullanmışsın, sokağa hükmetmişsin; fakat, ayıptır bu, ârdır, otuz senedir dağdaki bir avuç şakînin hakkından gelemiyorsun." diyor.

Fethullah Gülen Hocaefendi bu çözümde Kürtçe eğitimin olması gerektiğine dikkat çekiyor ve şu tavsiyelerde bulunuyor: "Meselenin üzerine bağırıp çağırarak, yakıp yıkarak ve öldürerek değil, akıl, firaset ve şefkatle gidilmelidir. "Hakkı, kötek olanlar" istisna edilirse, o toplumun yüzde doksan beşi şefkatle ve re'fetle kucaklanmalı, onlara karşı mülayemetle hareket edilmelidir."

Van depremi bizi sarstı, salladı, ümit ediyoruz ki kendimize getirsin. Artık zaman; şebekenin arkasındakilerle önündekileri birbirine karıştırmadan bu meseleyi çözme zamanıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Darbeler önce hükümetlere olur

Mehmet Kamış 2011.10.29

22 Temmuz 2007 seçimlerinde büyük bir başarı elde eden AK Parti'ye, seçimlerden birkaç ay sonra yani 14 Mart 2008 tarihinde kapatma davası açıldı.

Davanın gerekçesi 'laikliğe aykırı fiillerin odağı haline gelmek'ti. Dönemin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın hazırladığı iddianame tam bir Google iddianamesiydi. İnternet medyasından toplanan fotoğraf ve yazılarla birkaç ay önce 13,5 milyon insanın oy verdiği parti kapatılmak isteniyordu. Bereket o zaman 11 üyeli Anayasa Mahkemesi'nde bir oy farkla 'kapatmama' kararı alındı ve ülke büyük bir kaostan kurtuldu.

İşin asıl ilginç olan tarafı; Başsavcı'nın delil topladığı internet sitelerinin özelliğiydi. Bunların neredeyse tamamı Genelkurmay Başkanlığı'nın organize ettiği ve asparagas haberlerle psikolojik harp yapılan sitelerdi. Daha sonra ortaya çıkarılan belgeler olayı aydınlatacak ve tutuklanan orgeneral rütbesindeki paşalar bunun emir komuta zinciri içerisinde kurulduğunu itiraf edeceklerdi.

Ama Türkiye, asıl tehlikeyi AK Parti'nin iktidara gelmesinin hemen ardından atlattığını sonradan öğrenecekti. Mehmet Baransu imzasıyla Taraf gazetesinde yayımlanan belgeler, Balyoz darbe planını bütün çıplaklığıyla ortaya döküyordu. Orgeneral Çetin Doğan'ın 1. Ordu komutanı olduğu dönemde hazırlanan bu plan, 12 Eylül darbesini neredeyse bire bir kopya etmişti. Darbeyi yapabilmek için önce memleket sathında kaotik bir ortam oluşturmak gerekiyordu. Bu nedenle bir cuma namazı sırasında Fatih ve Beyazıt camileri bombalanacaktı. Ülkede irticai unsurların ayaklandığına dair bir kanaat oluşturulacaktı. Bir Türk savaş uçağı düşürülerek Türkiye ile Yunanistan'ın savaşa girmesi sağlanacaktı.

Darbeye ortam hazırlayan bütün provokatif eylemler Çarşaf, Suga, Oraj ve Sakal adlı planlarla ayrıca belirtilmişti. Bu planlar yer yer yürürlüğe konulmuş ve Başbakan'ın evinin olduğu bölgedeki caminin minaresi alçaktan uçan bir savaş uçağının çarpması sonucu düşmüştü. Darbeden sonra hükümet üyelerinin nereye götürüleceği, tutuklanacak olanların hangi stadyumlarda tutulacağı, milli mutabakat hükümetinde kimlerin yer alacağı tek tek belirlenmişti.

Bununla ilgili çok daha detaylı bilgi edinmek isteyen 'Google'dan küçük bir araştırmayla her şeyi öğrenebilir. Hatta internete girmişken, 27 Mayıs darbesini ve daha sonra idam edilen Adnan Menderes, Fatin Rüştü Zorlu ve Hasan Polatkan'ın hikâyelerini okuyabilir. 12 Mart muhtırasını, 12 Eylül darbesini ve darbe süreçlerinde hükümetle askerin yaşadıklarını, 28 Şubat darbesini ve hükümetin bu çeteleşmeye nasıl baktığını bir daha bir daha öğrenebilir. 'Biz zaten biliyoruz' demeyin. Çünkü ne demiş atalarımız "Et tekrar-ü vel ahsen. Velev kane

yüzseksen." Çünkü "hafıza-ı beşer nisyan ile maluldür." Hele bizim siyasetçilerimizin hafızası nisyanda beşerin en önde gideni durumunda!

Türkiye'nin darbeleriyle depremleri birbirine çok benziyor. İkisine de defalarca yakalanmamıza rağmen bütün yetkililer hiç olmamış gibi davranmaya devam ediyor. Enkazın altından çıkarılan herkes, sanki o hadiseyi hiç ama hiç yaşamamış gibi davranıp yaşadığı günün keyfini çıkarmaya bakıyor. İnşa ettiği binadan yine çimento, demir çalmaktan, kaçak kat çıkmaktan kaçınmıyor. İkisinde de herkes "acımadı ki acımadı ki" oynamayı sürdürüyor.

Depremlerden hemen sonra müteahhitler, eski usul çalmaya devam ederken denetimlere de feryat figan bağırıyor. Siyasetçilerimiz de son anda önlenmiş darbe girişimlerinden, psikolojik savaş yalanlarından sonra soruyor: "Darbecileri niye içeride tutuyorsunuz?"

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hakk'ın köteğini hak edenler

Mehmet Kamış 2011.11.02

Yanında Ceylan'ı vardı daha 14'ünde... Hazal'ı ve Veysel'ini de almış bayram alışverişine çıkmıştı. Çocuklarına elbise alacağı mağazanın önünde katili görünce anladı cinayeti... 'Allah aşkına yapma' dedi. Ama katil, Kürtlerin özgürlüğü için (!), Bingöl'de bin bir güçlükle çocuklarını büyütmeye çalışan Hatice Belgin'i katletti. Hatice Belgin, son bir gayretle katilin üzerine kapaklandı, en azından çocuklarını kurtarmayı denedi. Çocukları ve o bölgedeki diğer Kürtler için kendini feda etti. Böylece onlar, bir başka PKK katliamına kadar hayatta kalmayı başardı.

Hatice Belgin, 38 yaşında, sabah kalktığında çocuklarına bayramlık bir şeyler almayı hayal ederken, akşamı toprağın altında etti. Kürtlerin haklarını savunduğunu iddia eden bir şebeke tarafından öldürülmüştü. Tıpkı dört Kürt genç kızın katledildiği gibi... Kuzenlerinin üniversiteyi kazanmasını kutlayan genç kızlar, uzun namlulu silahlarla çapraz ateşe alındı. Katledenler yine Kürtlerin özgürlüğü için mücadele ettiğini söyleyen şebekenin teröristleriydi. Hem de öyle kazara falan değil, kasti, iradi, taammüden bir katliamdı bu. O genç kızlar devletle işbirliği mi yapıyorlardı? Hayır! Bunlar birilerinin ajanı mıydı? Hayır! Bunlar Kürtlerin özgürlüğünün önünde engel miydi? Hayır! Öyleyse yapılan katliam, elindeki silahtan aldığı gücün şehvetiyle harekete geçen kan dökme güdüsünden başka bir şey midir? Bu katliamlarda izanın, insafın zerre miskal kırıntısı var mıdır?

Dört genç kızın cenazesi daha yeni toprağa verilmişti ki, teröristler bu kez Batman'da sahneye çıktı. Mizgin Doru, bu aşağılık teröre kurban olurken 4 yaşındaki kızı Sultan'ı ve henüz doğmamış çocuğunu da yanına aldı. Öyle ya yavrucukları bu kepaze katliamdan kurtulsa kim bilir hangi özgürlük(!) kurşununa hedef olacaktı. Yüreği onları burada bırakmaya elvermedi sanki. Mizgin Doru, 31 yıllık hayatında daha önce sağından, solundan, yanından geçen binlerce kurşundan kurtulmuş, en sonuncusundan kurtulamamıştı.

Burada verdiğim sadece üç tane örnek... PKK'nın yaptığı ya da sebep olduğu on binlerce cinayeti saymadım. On binlerce hadiseyi bir tarafa bırakın, sadece bu üç hadiseyle bile tekme tokat köteği hak etmiyorlar mı? Bu katiller sizce çok daha fazlasını hak etmiyor mu? Böylesi bir katliamın hangi hukukta, hangi anlayışta, hangi savaşta yeri vardır? Yeryüzünde bugüne kadarki hangi özgürlük mücadelesinde böylesine ahlaksızca katliamlar işlenmiştir?

Hayatı boyunca yılandan, çıyandan kaçar gibi şiddetten kaçmış Fethullah Gülen Hocaefendi, yine merhamet etmiş kötek demiş, daha ağır bir ifadeye dili varmamış. Bugüne kadar konuşmamış yapmış, reklam etmemiş hizmet etmiş, kendisini dinleyen herkesi Kürtlerin yaşadığı yerlere hizmet götürmeye teşvik etmiş bir insanın söylediği 'kötek' sözünden fırtına koparanlar, bir kere de katiller için ağızlarını açsalardı ya! En ücra yerlerde bile okuma salonları kurduran ve o çocukların telef olmadan üniversitelerde okumasını sağlayan Hocaefendi'yi tehlikeli bulup 'Kürt meselesi hakkında niye konuştu?' diye soranlar bugüne kadar yapılanlara bir bakmalı değiller mi? Sürekli öldürenlerin, yaşatmak isteyenlerden bir hayli rahatsız olması normal. Anormal olan, hakperestlik iddiasıyla konuşanların bu kadar siyah beyaz bir olayı görmek istememeleridir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kan denizinde zafer işareti

Mehmet Kamış 2011.11.16

Salih Memecan'ın Aktüel dergisindeki karikatürü, son otuz yılda yaşadığımız her şeyi anlatan muhteşem bir çizgiydi.

Karikatürde, kan denizinin içinde bir kişi elini kaldırmış ve zafer işareti yapıyordu. Kanda boğulmuş, hayat adına hiçbir şeyi kalmamış, ölmüş... Ondan geriye kalan sadece V şeklini almış iki tane parmak...

Tam burada, geçtiğimiz günlerde bir yazıma yorum yazan bir okuyucunun görüşünü aktarmak istiyorum.

"Ben Mardin'de yaşıyorum. Bütün bu çatışmalı süreci yaşadım. Üniversite mezunu kardeşim, PKK saflarındayken devlet güçleri tarafından öldürüldü. Ben şahsen o dönemde demokratik tepkilerin tamamına iştirak ettim. Defalarca gözaltına alındım, hapis yattım. Bu sebeplerden dolayı PKK'yı tanıdım ama tarih bilincine sahip olduğum için PKK (Apo)'nun her dediğine inanmadım. 5 bin köyümüz Apo sayesinde boşaltıldı, PKK ve Apo sayesinde en olmaz işkencelerden geçirildik. PKK ve Apo sayesinde bizlere b.. yedirildi. Milyonlarca insan Apo sayesinde Türkiye kentlerinde rezil perişan oldu. Birçoğunun namusu Apo sayesinde kırıldı, on binlerce insan PKK sayesinde on yıllarca hapis yattı. Bütün yurtseverler ve devrimciler Apo sayesinde katrilyonlarca liralık mallarını kaybettiler, zarara uğradılar. On binlerce insan şu veya bu sebeple Apo sayesinde canından oldu.

Ama Apo'nun başardıkları da vardır. Kürt halkını zamansız bir isyanın içine sokmak ve bu durumdan dolayı kendisine mahkum olmuş yüz binlerce perişan ve her türlü iflahı kesilmiş kitleler oluşturmak... Apo bu mağdurlar ordusu sayesinde bir güç olmayı başardı. Apo'yu peygamber ilan eden ve kabul eden zavallılar bile var. Ne garip değil mi?

PKK Kürtler için ne yapmıştır? Fakir fukara çocuklarının barındığı karakol duvarlarına mermi sıkmaktan başka ne yapmıştır sormak lazım. Ortalıkta binlerce katil, JİTEM'ci elini kolunu sallayarak dolaşmıyor mu? PKK ve Apo bunlara ne cevaplar vermiştir? Tarihten hangi dersi çıkarmıştır? Kürdistan'da daha önce hüsranla sonuçlanan silahlı mücadele defalarca denenmiştir, bunu bu çağda bir daha denemek Kürt halkının haklı mücadelesini terörize etmekten başka ne işe yaramıştır?''

Büyük fotoğrafa, yaşanan gerçeklere baktığımızda silahlı mücadele Kürtlere ölümden başka ne getirmiştir? Hiçbir şey! Salih Memecan'ın kan denizinde boğulmuş ama hâlâ zafer işareti yapan insan karikatürü ne kadar da sahici değil mi?

Şimdi fotoğrafa bir kere daha bakalım. Kürtleri cahil bırakanlar kimler? Kürt çocuklarını dağlarda heder edenler, onların saygınlığını elinden alanlar, okuyup dünyada saygın bir insan olmalarını engelleyenler kimler?

Türklerden nefret edip de ulusalcılık yapanlar gibi Kürtleri öldürerek ve öldürterek Kürtçülük yapanlar sizce de aynı şebekenin insanları değil midir? Üç-beş yıl öncesinin sıkı ulusalcılarının bugün Kürt sever kesilmesinin başka izah edilir tarafı var mıdır?

Kürt urbası giyip Kürtlerin canı üzerinden siyasî rantlar devşirenler mi, yoksa yıllardır Kürt çocuklarına dünya çapında eğitim imkânları sunarak, onların dünyada saygın yerlere gelmesini sağlayanlar mı bu halkı düşünüyor?

Fethullah Gülen Hocaefendi, on yıllardır Kürt gençlerini kan denizinden kurtarmaya çalışıyor. Onu sevenlerin kurduğu okullarda binlerce Kürt genci okuyor. Dünyada saygın yerler ediniyorlar. Kürtçüler ise onlara sadece ölüm vaat ediyor. Üstelik de yeryüzünün başka güçleri adına...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Alevilerin Dersim gerçeğiyle yüzleşme zamanı

Mehmet Kamış 2011.11.23

Dersim gerçeğiyle ilk önce Alevilerin yüzleşmesi gerekir.

Bu yüzleşme, hem onları hem de Türkiye'yi rahatlatacak bir yüzleşme olacak kuşkusuz. Kafalar çoğu zaman kuma gömülse de bu yüzleşme sırasında Aleviler, kendilerini korumakla yükümlü yapının onlara hangi muameleyi uygun gördüğünü bütün gerçekliğiyle anlayacak. Bunu kesinlikle ucuz bir çıkarcılık adına söylemiyorum. 'Ey Aleviler, CHP size ne yaptı görün ve bir daha CHP'ye oy vermeyin' uyanıklığı yok söylediklerimde...

Dersim, Alevilerin önünde büyük bir açmaz ve büyük bir yürek yarasıdır. Bu konuyu karıştırmaya kalktıklarında, bekası için canhıraş bir mücadele içinde oldukları rejim çıkar karşılarına. Bu da Dersim Alevilerinin bir türlü baş edemedikleri yaman bir çelişkiyi ortaya koyar. Bir tarafta yıllardır hiç sektirmeden oy verdikleri CHP ve onun kurduğu rejim, diğer yanda atalarının gördüğü büyük zulüm ve katliamlarda bu partinin imzası... Hangisini tercih edeceklerini bilemezler.

Bu nedenle Kılıçdaroğlu'nun yaptığı gibi ya meseleyi soğutmaya alır, konuşmama yolunu seçer ya da 'Başbakan çıkıp özür dilesin' diyerek suçu o meselede hiçbir günahı ve dahli bulunmayanlara atar. Bir taraftan 'Dersim belgeleri açıklansın ve Alevilerden özür dilensin' diyeceksin diğer taraftan da maazallah açıklanırsa altında kalmaktan ödün koptuğu için açıklanmaması için birilerinin gözünün içine bakacaksın...

Dünyadaki bütün rejim krizlerinin altında azınlıkların çoğunluklara tahakkümü yatar. Devlet erkini eline geçiren ve toplumla hiç de uyuşmayan yönetimler, varlıklarını sürdürebilmek için ülkeyi demir yumruklarla yönetir. Bugün Arap Baharı olarak tarihe geçen olay aslında budur. Azınlık yönetimlerin baskısından sıtkı sıyrılmış toplumun isyanından başka bir şey değildir yaşananlar...

Uyumsuzluk yasası; haritayı çizenler tarafından oluşturulmuştur ve sistem, yönetimle toplumun zinhar uyuşmaması üzerine kurulmuştur. Bu, Osmanlı'dan sonra bütün bu coğrafyayı yiyip bitiren, ülkenin bütün enerjisini rejim krizleriyle heder eden görünmez bir yasadır. Türkiye'de yıllardır tartıştığımız 'rejim krizleri'nin ve birtakım kalemlerce çok sık dillendirilen 'rejimin kendini koruma refleksi'nin temelinde de bu görünmez kanun yatar. Azınlığın kendini koruma refleksi... Bugün Suriye'deki Nusayri yönetimi, bildiği bütün şiddet yöntemlerini kendi halkına uygularken gerekçesini yine 'rejimi koruma' ile açıklıyor.

Sözünü ettiğimiz uyumsuzluk yasası, bir müddet sonra Türkiye'de Alevilere göz kırpmaya başladı. Dersim'de Alevileri katliama tabi tutanlar, aradan belli bir zaman geçtikten sonra onlara rejimi koruma görevini verdi. Özellikle askeriye, yargı gibi yüksek bürokrasinin içinde bulunan Alevilere Suriye'yi örnek gösterdiler. Bu rüya onları hep ayakta tuttu. Yüksek bürokrasidekiler, bir gün Türkiye'de tıpkı Suriye'de olduğu gibi rejimin tamamını elde edebileceklerine inandı.

Onları bu düşünceye iten şey, belki de güvenlik endişesiydi. Daha çok demokrasi olursa, güven içinde yaşayacaklarını düşünmekten çok, Suriye'deki gibi askerî ya da bürokratik yollarla kendileri için güvenli bir yapı oluşturabileceklerini sandılar.

Bu arada birtakım güç merkezleri ne zaman olağanüstü hale ihtiyaç duysa Alevi kanı dökmeye devam etti. Maraş, Çorum, Sivas katliamlarının perde arkası bugün bile aydınlatılmış değil. '1993 gizli darbesi' için Madımak'ta Aleviler diri diri yakıldı. Sünnilerle tezgâhlanacak bir kavga, olağanüstü hal isteyenler için bulunmaz bir fırsat olarak görülmüştü.

Aleviler maalesef bu katliamların arkasındaki gerçek ele ulaşmak için hiç gayret göstermedi. Madımak olayının perde arkasının aralanmasından, ezberlerin bozulmasından bir hayli endişe ettiler. Hatta son Ergenekon operasyonlarıyla ortaya çıkartılan bir plana göre, Alevi kesim içinde ismi sıkça duyulan Kazım Genç ve Ali Balkız'a suikast yapılacaktı. Bunun son anda önlendiği tespit edildi. Ama Aleviler, buna rağmen olayın vahametinin farkına varamadı.

Bugün artık Ortadoğu'nun uyumsuzluk yasası çatırdıyor. Kısa bir süre sonra belki yerle bir olacak. Bu gelişmeler ışığında Alevilerin stratejilerini yeniden gözden geçirmelerinde büyük fayda var. Bunu, kendi güvenlikleri için, şeffaf ve demokratik bir ülkenin varlığı için yapmalılar. Türkiye'de yaşayan herkesin güvenliği aslında buna bağlı. Aleviler Dersim'le yüzleşirlerse görecekler ki, onların en büyük düşmanı Sünniler değil. Madımak'ın da Çorum'un da Maraş'ın da arkasında, zannettiklerinden başkaları var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Nefretime dokunma!

Yine konuşmayı beceremedik. Yine bir konuyu masaya yatırıp eğrisi ve doğrusu ile meseleyi irdeleyemedik. CHP'nin, 'AK Parti bu işten oy devşirecek' telaşına düşmesinden midir, yoksa 'Dersim meselesinin açılması partinin derin güçlerini rahatsız edecek' endişesinden midir bilinmez ama konuyu sağlıklı bir zemine çekmek mümkün olmuyor.

Bu ülkede bazı insanlar da var ki, hayatlarının merkezinde sadece 'nefret' bulunuyor. Nefretini elinden aldığında sudan çıkmış balığa dönüyor. Nefreti yoksa yaşamasının bir anlamı kalmıyor. Ezberini bozmayı da, nefretini elinden almak kadar kötü bir şey olarak algılıyor. Bildik sözleri bildik cümleler haline getirip, bildik cümlelerden bildik konuşmalar çıkarmayı bekliyor. Biz Dersim'i niye konuşuyoruz? Bu ayıpla yüzleşip yeni bir ülke kurgularken nefret söylemi üzerinden, iç düşman söylemi üzerinden konuşmayalım diye. Yeni bir ülkeyi kan ve şiddet değil, konuşma ve uzlaşma kültürü üzerine kuralım diye tartışıyoruz.

CHP ve Kılıçdaroğlu maalesef 'kim koydu kucağımıza bu problemi?' telaşıyla hareket ediyor. 'Bunların derdi bizi zor durumda bırakmak' diye düşünüyorlar. Ya da 'bizim ezberimiz belli, düşmanımız belli, şimdi bunu niye değiştirelim?' düşüncesiyle hareket ediyorlar. Tunceli Milletvekili Hüseyin Aygün bile tam 19 gün sonra gözlerimizin içine baka baka 'Zaman, sözlerimi çarpıtmış' yalanını söylüyor. 19 gün Zaman'a söylediklerinin arkasında duran, hatta Taraf Gazetesi yazarına, daha söyleyecekleri olduğunu dillendiren Aygün, ezber korumacıların baskısına dayanamıyor. Zaman'ı suçlama yoluna gitmesi de bu düşünceyi haklı çıkarıyor.

Aygün, bir televizyonda yaptığı konuşmada Dersim'i CHP'ye mal etmenin yanlış olduğunu, o dönem tek parti modelinin yaşandığını, CHP'nin olaylarda bir rolü olsa da bunun partiyi aşan 500 yıllık bir boyutu bulunduğunu söylüyordu. Dersim tartışmasını Yavuz'a getirip suçu onun üzerine atmayı ben, "Üzerine hayat bina ettiğim nefretime dokunma" mesajı olarak anlıyorum; "Nefretime dokunma, ezberimi bozma, katilimi tartışma velhasıl bunları konuşup da kafamı bulandırma!"

Tunceli Milletvekili, maalesef nefret statükocularının baskısına dayanma cesareti gösteremedi. Hüseyin Aygün'ün 19 gün sonra nasıl rota değiştirdiğini, röportajda gerçekte neler söylediğini bugünkü Zaman'da okuyabilirsiniz. Hatta yazıdan ikna olmayanlar zaman.com.tr adresinden Aygün'ün ses kaydını da dinleyebilir.

Türkiye Dersim'i 'CHP zorda kalsın' diye tartışmaya başlamadı. Birincisi, bu ülke bu gerçekle eninde sonunda yüzleşecekti. İkincisi de düşman konseptiyle oluşturulmuş bir ülke, vatandaşına kan ve acıdan başka bir şey vaat etmiyordu ve bunun görülmesi gerekiyordu.

Biz yeni bir anayasa yapma arifesinde bir ülkeyiz. İç düşman konseptiyle yapılandırılmış bir ülke olmaktan kurtulmak istiyoruz. Bu ülkenin yüzde 90'ının iç düşman olduğu bir ülkenin değişmesini ve eline silah almayan hiç kimsenin düşman olarak görülmediği bir ülke haline gelmesini hayal ediyoruz.

Bunun için yıllarca fiilen devletin iç düşmanı olarak algılanmış Alevilerin, Kürtlerin, dindarların ve bu ülkenin büyük çoğunluğunun, geçmişin acılarından ders alıp yeni bir ülkenin var olması için çaba göstermelerini ümit ediyoruz. Dedelerimiz, babalarımız ve biz, yıllarca devlet dayağıyla yaşadık. Bari çocuklarımız dayak yemedikleri bir ülkede yaşasınlar. Bunu hak etmiyorlar mı?

Şike yasası ya da kamu vicdanı

Mehmet Kamış 2011.12.07

Biliyoruz ki; bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de futbol sadece futbol değildir. Futbol bir güç aracıdır, bir statü ve saygınlık aracıdır, daha da önemlisi ekonomik bir kazançtır.

Türkiye'de bile milyonlarca doların döndüğü son derece popüler bir sektör olan futbolu, sadece bir oyun olarak görüp geçiştiremeyiz. Futbolun bir çadır tiyatrosuna dönüştürülmesine, liglerde şampiyon olacak veya küme düşecek takımların şikelerle belirlenmesine hiçbir hukuk sistemi seyirci kalamaz. Yargının şike operasyonu da ülkeyi adeta çadır tiyatrosu olmaktan kurtaran bir operasyondu. Daha önce göstere yapılan şikelerle birçok takımın canı yakıldı; küme düşürüldü ya da şampiyon olması engellendi. Bunlar üzerinden yapılan siyasi operasyonların bini bir paraydı.

Böylesine önemli ve kritik bir dava görülürken siyasi partiler, kamuoyunun hassasiyetle üzerinde durduğu bir konu hakkında yasal düzenleme yapma yoluna gitti. Partiler, attıkları adımın kamu vicdanını ne kadar rahatsız ettiğini hesaplamıyor maalesef. Konu bir kişinin, bir kulübün ceza alması ya da almaması değil. Konu Türkiye'de rutin dışı işler yapanların, kanunsuz yollara başvuranların, bunun cezasını çekeceğinin görülmesidir. Süregelen bir davaya müdahale edip birtakım kişi veya kişileri kurtaracak şekilde yasal düzenlemeye gidilmesi toplumdaki adalet duygusunu kökünden zedeleyecek bir durum değil midir?

Bu ülkede seçilmiş hükümetler, yıllarca rutin dışı oyunlara maruz kaldığı için iktidar olamadılar. Faili meçhul cinayetler, etnik terör, sağ-sol, Alevi-Sünni çatışmaları hep bu rutin dışı organizasyonların birer yansımasıydı. Bu yolla hem millet hem de milletin seçtikleri sürekli hizaya getirildi. 'Bugün iktidarın güçlü bir iktidar olmasını sağlayan en önemli etken nedir?' diye sorulacak olursa verilecek en doğru cevap; 'rutin dışılıkların hakkından gelinmesi' olacaktır.

Sporu, siyaseti, ekonomiyi perde gerisinden yönetenlerin, yönetmek için sürekli rutin dışı işler yapanların, bu güzelim ülkeyi bir çadır tiyatrosuna dönüştürenlerin ceza aldığını görebilmek istiyoruz. Ergenekon gibi şebekelerle bu konunun alakası var mıdır bilmiyorum. Ama referandum dahil hiçbir konuda uzlaşmayan, bir araya gelmeyen, bugüne kadar hükümetin ak dediği her şeye kara diyen CHP'nin ve MHP'nin AK Parti ile birlikte hareket etmelerini sadece bir futbol takımı ile açıklamak mümkün müdür? Muhalefet bu meseleye neden bu kadar sorgusuz sualsiz destek veriyor, insan bunu merak etmiyor değil.

Şike yasasındaki değişiklik, kamu vicdanını rahatsız ediyor. Burada yasanın detaylarına hiç girmiyorum. Bu düzenlemeden kim yararlanacak, kim yararlanmayacak, neler olacak bu konuyu tartışmıyorum. Burada maşeri vicdanı yaralayan şey yargılamayı etkileyecek şekilde olaya müdahale edilmesidir. Kamu vicdanında 'bu müdahale başka yargılamalara da yapılır mı?' endişesi oluşuyor. Dolayısıyla seçtiklerimizin bu konuyu ciddiyetle ve kamu vicdanını önemseyerek bir kere daha değerlendirmesini bekliyoruz.

Diyelim ki partiler öncekinde olduğu gibi anlaştılar ve yasayı Cumhurbaşkanı'na geri gönderdiler. Cumhurbaşkanı da 'mecburen' düzenlemeyi onayladı. Kamu vicdanında sorun çözülmüş olacak mı? Daha uç bir örnek verelim. Düzenleme referanduma götürülse, millet bu konuya sandıkta ne diyecek acaba? Seçimle gelenlerin bu soruların cevabı üzerinde durup kamuoyu hassasiyetine karşı konuya ciddiyetle yaklaşmaları gerektiğini düşünüyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Irkçılığı bitirmeden bize rahat yok

Mehmet Kamış 2011.12.17

Norveç'teki ırkçı saldırıda tam 77 genç farklı anne babadan doğmuş olmanın faturasını ödedi. Ya da şöyle mi demek lazım; sarı saçlı bir katil kendisiyle aynı ırktan olmadıkları için tam 77 genci gözünü kırpmadan öldürdü.

Almanya'da 10 kişi, muhtelif tarihlerde Alman ırkından olmadıkları için, aralarında 130 tane devlet ajanının da bulunduğu ırkçı bir örgüt tarafından katledildi. En son İtalya'da, üç Senegalli, kara derili olmaları nedeniyle İtalyan bir katil tarafından öldürüldü. Üstelik bu katil cahil bir İtalyan değil, bir yazardı. Üstelik hayatını kaybedenler de tenlerinin renginin nasıl olacağına kendileri karar vermemişti.

Özellikle 20. yüzyılda insanlık, bu ırkçılığa, ulusçuluğa ne kadar diyet ödedi düşünebiliyor musunuz? Yüz binlerce Yahudi, Tatar ırklarından dolayı hedef oldu. Ya; ırk merkezli devletlerin oluşmasında verilen canların hesabını birileri tutmuş mudur? 20. yüzyılda yüz binlerce insan, Türk, Boşnak ya da Arnavut oldukları için vatanlarından edildi, kovuldu. Binlerce insan yollarda telef oldu. Aynı şekilde yüz binlerce Rum ve Ermeni, ırka dayalı devletlerin faturasını ödedi.

Irkçılık ve ulusçuluk insanlığın içine atılmış bir fitneden başka bir şey değil. İnsanlığın büyük bölümü birkaç yüzyıl önceki atalarının kim olduğunu bile bilmediği halde, bu atalar yüzünden ölümüne bir kavgaya tutuşulmasını anlamak, anlamlandırmak imkânsız.

Türkiye de son otuz yılda bu ulusçuluk ideolojisine on binlerce kurban verdi. Anadolu gibi, kavimler beşiği olan, binlerce yılda pek çok kavmin mesken edindiği bir coğrafyada, ırk öncelikli bir ideolojiyi savunmak hiç de kolay değil. Kolay olmadığı gibi hiç de anlamlı değil. Konanlar, göçenler, yerleşenler, yerleşik durumda olanlar arasında kaybolup gidenler... Kürtleşen Türkler, Türkleşen Kürtler, Araplaşan Kürtler, Kürtleşen Araplar, Ermeni gelinler, Kürt damatlar, Arnavut gelinler vs. vs. Böylesine karışık, karmaşık bir coğrafyada ırk merkezli bir devlet kurmak ve bunun için de asker dipçiğiyle herkesi hizaya getirmeye niyetlenmek, deli gömleği giymek değil de nedir?

Özellikle 12 Eylül darbesiyle ayyuka çıkan bu ırkçı söylemlere karşı geliştirilen bir başka ırkçı yaklaşım da kendi içinde büyük çelişkiler barındırıyor. Kürt ırkçılığı bir yandan Türkleri karşısına alırken diğer yandan da bölgede yaşayan Zazaları, Yezidileri, Keldanileri, Asurileri, Ermenileri de Kürt kimliği altında var olmaya zorluyor.

İnsanların kendi milletini sevmesi, ona pozitif bakması tabii ki güzeldir. Ancak bugün yaşadığımız, kendi milletini sevmekten çok öte bir şey. Başka bir ırktan doğan birilerini öldürmek, ortadan kaldırmayı istemek; işte bu anlaşılır bir şey değil.

Biz kendi büyüdüğümüz coğrafyada hiç ırk merkezli konuşmamışız. Geçenlerde bir lise arkadaşıma ırkını sorduğumda tuhaf tuhaf yüzüme baktı. 'Ne zamandan beri ırk öncelikli konuşmaya başladık?' diye sitem etti.

Bu nedenle Malatya gibi nüfusunun yüzde kırkından fazlası Kürt olan bir şehirde PKK ya da Kürtçülük hiç taban bulamadı.

Bölücülükten kurtulmanın en önemli yollarından birisi devletin ulusalcılık yapmasının önüne geçilmesidir. Çünkü PKK'nın en büyük besin kaynağı; devletin ulusalcılık yapması, ırk merkezli bir devlet olmasıdır. Söylediğim şey, ırkı ve Türklüğü reddetmek anlamı taşımıyor. Irkı reddetmek başka bir şey, ırk merkezli bir devlet olmak başka... Türkiye Cumhuriyeti'nin, ırk merkezli bir devlet olduğu sürece Kürtçülükten ve bölücülükten temelli kurtulması mümkün değil.

Irkçılık, faşistlik, İslam'ın kesin bir dille reddetmesinden sonra bu coğrafyayı terk etmiş, ancak modernite ile içimize yeniden girmiş bir virüstür. Bu frengi şeyi bu topraklardan atmadan bize rahatlık yok.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Düşünce özgürlüğüne Fransız jakobenliği

Mehmet Kamış 2011.12.21

Perşembe günü Fransa Parlamentosu'nda görülecek tasarı, öncelikle Batı küstahlığının, Fransız jakobenliğinin bir yansıması değil midir? Bir şeyin aleyhinde ya da lehinde konuşamamak düşünce özgürlüğünün sınırına girmez mi?

Bunun yerine Sarkozy ya da Franko ile ilgili bir karar çıkartılsa ve dense ki: "Falan şahıslar aleyhinde yazmak çizmek, onların kötü bir insan olduğuyla ilgili ifade kullanmak yasaktır. Bu ifadeleri kullananlar şu kadar bir ceza ile yargılanırlar." Böyle bir kararla, 'Ermeni soykırımı' aleyhine konuşmanın ceza gerektirmesi arasında bir fark var mıdır? Hatta bu adımın, engizisyon mahkemelerinin kilise aleyhine konuşanlara, kilisenin söylediklerinin aksini iddia edenlere verdiği cezadan bir farkı var mıdır?

Fransa Parla-mentosu'nun alacağı kararın, Ermenilerle ve Ermenilikle bir alakasının olmasından çok, düşünce özgürlüğüne darbe vurulmasıyla ve Fransız jakobenliğiyle alakası var. Bunun, herkese nasıl düşüneceğini ve neye inanacağını, dayatarak belirleyeceğini sanan küstah bir anlayışla alakası var. Herhangi bir düşünceyi yasaklayabilenlerin, yarın neleri yasaklayacak kararlar alabileceğini düşünmek bile insanı ürpertiyor. Bu tasarının ileride nükleer enerjiye karşı çıkmanın, hamburger yemenin ya da siyah derililiğin suç sayılması gibi kararlara dönüşmeyeceğini kim garanti edebilir? Herkes olayın siyasi tarafını konuşurken, özgür dünyanın konuya öncelikle düşünce özgürlüğünün tehdit ediliyor olması noktasından yaklaşması gerekmez mi? Fransa'daki düşünce yasağı size dokunmadığı için, 'bu yılan bin yaşasın' demeye devam ederseniz, söz konusu yasakçı yılan sizin de hakkınızdan gelir.

Avrupa kıtasının tarihinde engizisyon tarzı mahkemelerin var olması tesadüfi değil. Çünkü bu kıtanın tarihi hep kendi dışındakilerin neye inanacağına, nasıl inanacağına müdahale etmekle geçmiş. Jakoben Fransa, bir taraftan düşünce özgürlüğüne tahdit getirirken diğer taraftan Ermenilerin acısı üzerinden Türkiye ile kendi

siyasi hesaplarını görüyor. 1900'lü yılların başında Ermenileri provoke eden, onları Osmanlı'ya karşı kışkırtan Fransa; Ermeni tehcirinin yaşandığı zamanda bu olayı sadece seyretmekle yetinmişti.

Ermeni tehcirini tek başına ele aldığımızda düvel-i muazzamanın niye sessiz kaldığını anlamak zorlaşıyor. Ancak bu tehciri Osmanlı'nın yıkılışı içerisinde değerlendirirsek taşlar daha çok yerine oturuyor. Osmanlı'nın yıkılışı ve yerine ulus devletlerin ikame edilişi tam bir mühendislik çalışmasıdır. İmparatorluk içerisinde etnik ve dinî yapıların karmakarışık yaşaması nedeniyle bu devletten ulus devletler ortaya çıkartabilmek ve Osmanlı'nın bir daha hayat bulmasını engellemek için birçok tehcir gerçekleştirildi. Bu tehcirler sırasında yaşanan büyük acı ve katliamlara ise başta Fransa olmak üzere herkes gözünü yumdu.

1900'lü yılların başında; Osmanlı düvel-i muazzamanın masasında taksim edilirken, Osmanlı sınırlarındaki Balkanlar ve Ortadoğu; ulus devletler haline getirilirken sadece Osmanlı'dan geriye kalan Anadolu, Müslüman Türkler için bir yurt olarak belirlenmişti. Balkanlarda yaşayan milyonlarca Türk ve Müslüman, büyük zorluk ve sıkıntılarla Türkiye'ye göç ettirildi. Tarihin gördüğü en büyük acıları yaşayarak yüzlerce yıldır var oldukları topraklardan sökülüp atıldılar. Anadolu'daki gayrimüslim unsurlar da zımni anlaşma gereği buralardan sürüldü. Bunun için Ermenilerin daha güneye tehcirine herkes göz yumdu. Ermenileri isyana teşvik edenler bu tehcir sırasında hiç ortalarda görünmedi. Cumhuriyetin kurulmasından sonra, Anadolu'da kalan diğer gayrimüslim unsur olan Rumlar da mübadele adı altında buradan göç ettirildi.

Ermeni tehcirinde en büyük günah sahiplerinden birisi olan Fransa, bugün buradan siyasi rant devşiriyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fransa olayından ne ders çıkaracağız?

Mehmet Kamış 2011.12.24

Hem Beşiktaş'ı hem de Galatasaray'ı çalıştıran ünlü Alman teknik direktör Karl-Heinz Feldkamp ile gazetemizde yazarlık yaptığı dönemde, Türkiye'nin Almanya'yı 2-1 yendiği hazırlık maçından sonra Türk futbolunu konuşuyorduk.

Ona dedim ki; "Ben küçükken futbolda Almanlardan çok korkardık. Atak yaptığımızda bile bu maçta iyi oynadık, atak bile yaptık, diye konuşurduk. Ama bugün Almanlarla dişe diş oynuyoruz hatta onları yeniyoruz." Feldkamp'ın sözleri, kendini bilen, tecrübeli birinin söyleyeceği sözlerdi: "Övünmeyi bırakıp çok çalışmak lazım! Maç orada oldu ve bitti. Yeni başarılar için bugünden başlayıp çok ama çok çalışmak gerek."

Küçük başarılarla övünmeyi bırakıp çok ama çok çalışmaya başladığımız zaman Fransa ya da dünyanın başka herhangi bir devleti Türkiye aleyhine böylesine bir yasayı çıkartmaya cesaret edemeyecek.

Fransa'nın akla ziyan bu tasarıyı gündemine alması, ulusal meclisinden yasa olarak çıkartması Ermeni sevgisinden değil Türkiye düşmanlığından kaynaklanıyor şüphesiz. Böyle bir tasarının altında yatan gerçek ise Türkiye'nin dünyada ve kendi bölgesinde her geçen gün artan siyasi ve ekonomik güç merkezi haline gelmesidir. Ancak yine de bu tasarı, Türkiye'nin önünde yemesi gereken çok fırın ekmek olduğunu gösteriyor. Hâlâ her konuda çok büyük eksiğinin bulunduğunu, her konuda kat etmesi gereken uzun yollar olduğunu hatırlatıyor.

Ermeni meselesi, Türkiye'nin mutlak surette çözüme kavuşturması gereken bir mesele olarak yanı başımızda duruyor. Şarklı Hıristiyan bir halk olan Ermenileri, Batı'nın oyuncağı olmaktan kurtaracak bir çözüm yolu bulmak gerekiyor. Zaten Fransa'nın bu konuyu gündeme getirmesinin Ermenilerle uzaktan yakından bir alakasının olduğuna inanmıyorum.

Peki; Fransa daha dün sayılabilecek kadar yakın bir tarihte Cezayir'de apaçık katliamlar yapmasına rağmen, Ruanda'da yüz binlerce insanı katletmesine, dünyanın gözlerinin içine baka baka koskoca Afrika'yı hâlâ sömürüyor olmasına rağmen neden hiçbir devlet, onların aleyhine böyle bir tasarıyı meclisine getirmeye cesaret edemiyor? Çünkü bu tür işler, ülkelerin gücüyle yakından ilgili konulardır. Fransa hem ekonomik olarak güçlü hem de sömürdüğü her ülkede kendi çıkarlarını önceleyen kadroları işbaşında tutuyor. Dolayısıyla güçlü ve paralı değilseniz attığınız tokadın bile hesabını vermek durumunda kalırsınız. Güçlüyseniz dünyanın gözü önünde yüz binleri katledersiniz ve sizin mutlaka haklı sebepleriniz vardır. Bu söylediklerimden sakın; 'güçlü olalım, yaptığımız zulümlerin hesabını bizden soramasınlar' gibi bir sonuç çıkarılmasın.

Ama en azından Fransa gibi ülkelerin küstahlığından kurtulabilmek için güçlü, güçlü olduğu kadar da adil bir ülke olmamız şart. Evet, Türkiye son on yılda çok büyük mesafe kat etti. Hem devletin içine çöreklenmiş şebekelerden kurtuluyor hem de ekonomik olarak büyük ilerleme sağladı. Ancak Feldkamp'ın söylediği gibi bunlarla övünmenin hiçbir anlamının olmadığını, daha kat etmemiz gereken çok büyük mesafelerin bulunduğunu Fransa Meclisi'nin aldığı kararla görmüş olduk.

Bu kararla birlikte Türkiye'nin kendi faaliyetlerini yeni baştan gözden geçirmesinde büyük fayda var. Yumurta kapıya gelmeden kendi aorasının farkına varmalı ve bunlarla en kısa zamanda işbirliği içine girmeli.

Hakikatin sırrına ermiş bilge insanların yanında benlikten bahsedemezsiniz. Bırakın övünmeyi, laf arasında bile 'biz yaptık, biz başardık' diyemezsiniz. Çünkü hakikat övünmeyi değil, çalışmayı sonra da bir muvaffakiyet söz konusuysa bunu da Sahib-i Mutlak'a teslim etmeyi gerektirir.

Vakit övünmek değil, çok çalışmak vakti.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Acıdan rant devşirmek

Mehmet Kamış 2011.12.31

Uludere'deki katliam görüntülerinden sonra BDP'lilerin tepkilerini görünce çok şaşırdım.

Uludere'de gencecik çocuklar can veriyor, ama mesela BDP Milletvekili Sebahat Tuncel yüzündeki mutluluğu gizlemeyi başaramıyor. Ateşin düştüğü yürekler dağlanıp ağıt yakarken, köy matem içinde kavrulurken mal bulmuş mağribi gibi 'sokaklara çıkın, bunu şiddetle protesto edin' laflarıyla siyasetine mal devşiriyor.

Bu katliam, maalesef siyaseten ölmek üzere olan Sebahat Tuncel gibilere nefes alma fırsatı verdi. Ya da soluksuz kalanlara bir nebze olsun nefes aldırdı. Bu nedenle Tuncel ve benzerleri öylesine mutlu oldular ki, önceki gün Uludere'yi konuşmak için toplandıklarında olaydan duydukları mutluluğu gizleyemediler. Tuncel, toplantı boyunca gülücükler dağıtıp durdu.

BDP'nin eşbaşkanı Selahattin Demirtaş da fırsatı kaçırmadı ve hemen bütün Kürtlerin derhal sokaklara inmesi, olabildiğince tansiyonu yükseltmesi çağrısında bulundu. Fırat Haber Ajansı da her çıkan olayı abartarak, büyüterek büyük bir keyifle verdi. Ne büyük mutluluktu onlar için... Kendilerinin istediği siyasetin olabilmesi için kan dökülmesi, daha çok kan dökülmesi ve gerginliğin doruk noktaya çıkması lazımdı. Bu nedenle tam da zamanında gelmişti bu 35 gencecik çocuğun cansız bedenleri. Hayat iksiri olmuştu ölmek üzere olan bir zihniyete...

Birileri samimidir samimiyetsizdir ayrı ama BDP tarzı Kürt etnisitesi üzerinden siyaset yapanların Kürtlerin canı konusundaki samimiyetsizlikleri artık kameraların bile yakalayacağı kadar ayan beyan ortada.

Kürt meselesi ne zaman bir çözülme sürecine girse böyle bir kaza yaptırılıyor. 33 erin şehit edilmesinden Reşadiye saldırısına kadar ne zaman bir ilerleme kaydedilse, çözümle ilgili umutlar yeşermeye başlasa bir gizli el olaya müdahale ediyor ve ortalık toz duman oluyor. Yine öyle bir evredeyiz, bir istihbarat 'feyk'iyle canlarından olan 35 gencecik fidan üzerinden, Güneydoğu'nun kan denizi olmaktan kurtarılmasının önü kesilmek isteniyor.

Bu kez bu oyuna gelmemek, ortalığın toz duman olmasını seyredip her şeyin başa dönmesine izin vermemek lazım. Kürt ve Türk kanıyla yıllarca devleti ve siyaseti yönlendirenlere bu kez müsaade etmemek, bu ölümler karşısında mutluluktan deliye dönenlerin sevinçlerini kursaklarında bırakmak lazım.

Hükümet ve güvenlik birimlerinin bu konuda yanlış yapanları ortaya çıkarıp ceza vereceğine, kamu vicdanında bu işin sorumlularına hesap soracağına inanıyoruz. Olayda yürekleri yananlara da sahip çıkılmasını bekliyoruz. Tabii ki hiçbir maddî tazminat ölenleri geri getirmeyecek ancak devletin, mağdurlara tazminat ödenmesi konusunu da gündemine alması gerektiğini düşünüyoruz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Devlet, terörün neresinde durur?

Mehmet Kamış 2012.01.04

Yanlış ya da yanıltılmış istihbaratla 35 gencecik fidanın toprağa düşürülmesi, terör örgütleriyle istihbarat arasındaki ilişkileri bir kez daha masaya getirdi.

Son 30 yıllık dünya tarihine baktığımızda terör örgütleriyle istihbarat örgütlerinin enteresan ilişkiler içinde olduğunu görüyoruz. Başta, belki ideolojik gayelerle hareket eden, ideal hedefleri olan ve sesini duyurmak için şiddetten başka bir yol bulamayanlar, teröre başvurdu. Bu durumun kendilerince açıklanabilir bir tarafı vardı. Ancak bir müddet sonra istihbarat teşkilatları, terör örgütlerini tam kontrollerine aldı. Aslında, onları kontrol eden yapıları sadece istihbarat örgütleriyle sınırlandırmak da doğru değil. 'Devlet ile ilişkili derin yapılar' ifadesi daha kapsayıcı olacaktır.

Geçtiğimiz haftalarda, Neo-Nazi terör örgütü içinde Alman gizli servisinin o kadar çok elemanı olduğu ortaya çıktı ki; neredeyse örgüt, istihbarat elemanlarından müteşekkil bile sayılabilirdi. Bugün gelinen noktada terör örgütleri müesses nizama yapılmış aşı görevi görüyor. Terörün meydana getirdiği panik havası, herkesi derin yapıların arkasında daha sıkı saf tutmaya zorluyor.

Bildiğiniz şeyler ama yine de hatırlamakta fayda var. Bush döneminde ikiz kulelere yapılan saldırıdan sonra neler olduğuna bir bakalım. ABD, bu terör eylemini gerekçe göstererek Afganistan'a sonra da Irak'a girdi. El Kaide denen ve ne olduğu hâlâ tam olarak tanımlanmamış terör örgütünün varlığı yüzünden dünyadaki bütün coğrafyalarda Müslümanlar zan altında kaldı. 'İslam'ın sadece öldürmeye yönelmiş bir din olduğu' algısı ortaya çıkartıldı. Güvenlik bahanesiyle özel hayatların tam içine kadar girilmesine kimse ses edemedi.

Bununla birlikte El Kaide kılıklı bombalı eylemler, ne ABD'yi ne de başka bir devleti zaafa uğrattı. Ama bu eylemler sayesinde o devletler bütün dünyayı daha iyi kontrol edebilme imkânına kavuştu. İslam'ın gerçek mesajını yok eden, koskoca bir dini, üzerinde bombalar taşıyan intihar bombacılarına indirgeyen bu olaylardan gerçekte kimin kârlı çıktığına iyi bakmak lazım. Bugüne kadar terörle yola getirilmiş, dize getirilmiş bir devlet ya da rejimin olduğunu ben bilmiyorum.

Türkiye'de de teröre ne zaman üç boyutlu baksak onu müesses nizamın isteklerine hizmet ederken bulduk. Hiç unutmamak gerekir ki; 12 Eylül darbesi, terör olayları gerekçe gösterilerek yapıldı. Türkiye'deki bütün herkesin haklı talepleri de 'faili meçhul' denen bir kavramla sürekli baskı altında tutuldu. Müesses nizamın en büyük mağdurlarından birisi olan Kürtlerin bütün haklı talepleri terör gerekçesiyle bastırıldı. PKK terörü, Kürtleri canından, malından ve kültürel haklarından ettiği gibi, bugün bütün Türkiye'nin en doğal, en hayati taleplerinin bastırılması için kullanılıyor.

Terörle gerçekten mücadele edildiğinde onu yerle bir etmek mümkün. Bu durum, sadece son üç ayda yapılanlara bakılarak gözlemlenebilir. Dolayısıyla terörle mücadele etmek isteyenler, işe başlarken önce geçmişte bu mücadeleyi yaptığını söyleyenlerin niyetine bakmalı ve onların kim olduğunu iyi anlamalı.

35 gencecik fidanın toprağa düşmesine sebep olan olayla bir kez daha görüyoruz ki; PKK kılıklı terörün, devletle ilişkisini kesmeden, bu sıkıntıdan kurtulamayacağız. Kürtlerin talepleri, istekleri mutlaka karşılanmalı, kültürel hakları tabii ki verilmeli. Bu başka bir şey. Ancak PKK terörü bitirilmek isteniyorsa, önce devlet içindeki ağabeylerini ortadan kaldırmak, hatta tamamen temizlemek gerekiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Balık hafızamızla yüzleşmek

Mehmet Kamış 2012.01.11

Benim sevgili balık hafızalı ülkem. Yaşananlardan, acılardan, ölümlerden, kazalardan, depremlerden, darbelerden asla ve asla ders almayan, geçmiş ve geleceği düşünmeden yaşayan, hayatı sadece o andan ibaret bilen benim güzel ülkem. Ders alınmadığı için tarihin sürekli tekerrür ettiği balık hafızalı ülkem.

Yaşanan hiçbir şey bizi ilgilendirmez, bizi etkilemez, değiştirmez, dönüştürmez, düzeltmez. Bir an aldığımız solukla soluksuz geçen uzun zamanları hiç hatırlamadan yaşayıp gideriz. Nedendir bilinmez ama celladımıza sevdalıyızdır, çocuklarımızı katlettikçe onu daha çok severiz. Cellât hakkında bazı konuşulanları dinleyince basiretimiz bağlanır, irfanın ve hikmetin unutulmuş olduğu hissine kapılırız. Sanki hiçbir şey yaşamamış, sanki hiçbir cendereden geçirilmemişiz diye düşünürüz. Sanki bütün hayatımız şartların olgunlaştırılmasıyla geçmemiş, sanki firavunlar fidanlarımızın kanlarıyla beslenmiş.

Biz neden balık hafızalıyız? Bunu anlamak çok zor. Ne darbeler uslandırıyor bizi, ne büyük depremler, ne kazalar ne acılar.

17 Ağustos 1999'da depreminin acılarını günlerce televizyonlardan canlı izledikten hemen sonra bir tane bile yıkılmış görüntü bırakmadık. Her şeyi temizleyip sanki hiçbir şey olmamış gibi yaşamaya devam ettik. 12 yıl sonra Van'da aynı görüntüleri, aynı aymazlıkları, aynı hataları tekrar izledik. Tıpkı bundan 35 yıl önce aynı yerde aynı depremi yaşadığımız gibi. Van'daki enkaz da temizlenecek ve biz yine hiçbir şey hatırlamadan bir başka felaketi bekleyeceğiz. Ve zihnimiz Van'ın hiçbir acısını, yokluğunu ya da yorgunluğunu biriktirmeyecek. Başımıza gelenlerden hiç de ders almadan hayatı keyifle yaşamaya devam edeceğiz. Ta ki başka bir acı gerçeğin suratımıza çarpılacağı zamana kadar.

Deprem denince akla gelen ilk ülke olan Japonya'da, toplumsal bellekte yer etsin, geçmiş yaşananlardan ders alınsın, yeni yetişenler geçmişte yaşanan acıları unutmasınlar diye depremlerden birer hatıra bırakırlar. Bir binayı ya da fay hattındaki kırığı koruma altına alırlar hatta müze yaparlar. Toplumsal bellek ne kadar da önemlidir oysaki! Yaşanan her şeyden çıkarmamız gereken bir ders, almamız gereken bir önlem yok mudur? Neden dedelerimizin yaşadıklarının aynısını babalarımız, babalarımızın yaşadıklarının aynısını bizler yaşıyoruz? Korkarım ki bu balık hafızalılığımızla bizim yaşadıklarımızı da çocuklarımız yaşayacak.

Yazıyı bu düşüncelerle yazmaya oturduğumda 12 Eylül iddianamesinin mahkemece kabul edildiği haberi geldi. Bu haber darbecilerin yargılanmasındaki güzellikten çok, balık hafızamıza öldürücü bir darbe indirmesi bakımından büyük önem taşıyor. Olgunlaştırma süreçlerini de dâhil edersek 35 yıl sonra o defterlerin yeniden açılması, acılar ve kanlar üzerine saltanat kuranlardan hesap sorulacak olması ne kadar güzel bir olay. İsterse on binlerce gencin ölümünden sorumlu olanlar bu dünyada hak ettiği cezaya çarptırılmasın. Varsın cellâtların hesabı mahkeme-i kübraya kalsın.

12 Eylül defterinin yeniden açılması bizi kendimizle yüzleştirecek. Celladımızın kim olduğunu, bu ülkeyi kimlerin karıştırdığını, gerçekte kime dokunanın yandığını yeniden hatırlayacağız. Acılarımız tazelenecek ki bir daha aynı acıları yaşamayalım. 12 Eylül davası, sadece darbecileri yargılamayacak, balık hafızamıza da öldürücü bir darbe indirecek.

Umut ediyorum tabiî ki!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kentin rantı

Mehmet Kamış 2012.01.14

Dünyada New York, Chicago gibi Amerikan tarzı şehirlerin yanında, Roma, Paris, Londra, Viyana gibi Avrupa tarzı şehirler var.

Üçüncü tarz kentler ise sanıyorum bizdeki gibi yerler. İstanbul, Kayseri gibi biraz tarihÎ, biraz modern... Tarihle modernlik öylesine iç içe girmiş ki, bunların nasıl bir şehir olduğuna tam olarak karar verilemiyor. İki bin yıllık surların hemen dibinde üç yıllık spor komplekslerini ya da AVM'leri görmek mümkün. Bir de dördüncü tarz yani ipten kopmuş şehirler var ki bunların en güzel örneğini sanıyorum Bombay, Kalküta, Lahor gibi şehirler oluşturuyor.

Avrupa tarzı kentler, yüzlerce yıllık tarihsel geçmişleri olduğu için çok korumacı ve tarihsel geçmişine olabildiğince saygılı bir anlayışla yönetilirler. Tarihî dokunun içinde yeni tarz bir inşaat görmeniz asla mümkün değildir. Hiç kimsenin gücü bu şehirlerin içine betondan yeni bir bina yapılmasına yetmez. Eğer şehir büyüyor, nüfusu artıyorsa gelişim için yeni alanları yerleşime açarlar. Evet; Avrupa'nın belki bizim kadar nüfusu artmıyor, sürekli yeni konut ve iş merkezi ihtiyacı yok. Ancak ne olursa olsun oralarda eski şehre yeni bina yapmanın hayalini bile kurmak mümkün değil.

Amerikan tarzı şehirlerin çok ciddi tarihi geçmişi yoktur ama şehrin neresine ne yapılacağı önceden belirlenmiştir ve onun haricine çıkmak mümkün değildir. Mesela kentin iş alanı bellidir ve bütün gökdelenler ya da iş merkezleri o bölgededir. Neresi yeşil alan, neresi konut alanı, hepsi ince çizgilerle ayrılmıştır. Konut alanlarının ortasına bir gökdelen dikilemez. Hatta yerleşim yerlerindeki evlerin kaç katlı olacağı, çok sıkı bir şekilde denetlenir. Böylece tarım arazisi ya da yeşil alan görülen bir arazinin belediyede imar durumu değiştirilip iş alanlarına dönüştürülmesi mümkün değildir. Dolayısıyla yerleşim merkezlerinin içerisinde sonradan yapılma 40 katlı bir binayı göremezsiniz.

Türkiye'de şehirlerin nereye büyüyeceği hâlâ belirsiz. Büyük bir dengesizlik var ve hâlâ nerede neyin yapıldığı ya da yapılacağı tam olarak belli değil. İş bölgelerinin ve konut alanlarının neresi olduğu karışık. Mesela İstanbul'un gökdelen bölgesi neresidir? Daha doğrudan soralım; İstanbul'un Manhattan'ı denilebilecek bir semt var mıdır? Diyelim ki Maslak-Levent bölgesi. Peki Beylikdüzü'ndeki, Topkapı'daki ya da Beşiktaş'taki, Zeytinburnu'ndaki gökdelenleri ne ile açıklayacağız?

Şehrin imar planlarıyla bu kadar oynamanın kul hakkıyla doğrudan alakası vardır. Kentin nasıl büyüyeceğinin, nasıl gelişeceğinin, nereye neyin yapılacağının çok önceden tespit edilmesi sonra da hayati bir mesele yoksa bununla asla oynanmaması gerekir. Çünkü planda yeşil alan olarak görünen ve bu nedenle değeri düşük olan bir arazi, imar planındaki değişiklikle sonradan çok değerli hale getirilebiliyor. Ya da alındığında çok kıymetli olan bir arazi ya da ev, bir imar değişikliğiyle çok ciddi değer kaybına uğrayabiliyor.

Türkiye'deki kentlerin geleceği konusunda yaşanan bu belirsizlik ve imar planlarında sık sık gerçekleştirilen değişiklikler kaotik şehirlerin ortaya çıkmasına neden oluyor. Her bir değişimde aşırı derecede değerlenen ya da değersizleşen araziler, spekülatörlüğü bir sektör haline getiriyor.

Doğrusunu isterseniz Türkiye, belediyecilikte son yirmi yılda çok büyük mesafeler kat etti. Özellikle İstanbul 20 yıl öncesine göre katbekat daha yaşanır bir kent haline geldi. Kayseri, Konya, Ankara hakeza! Ancak kent imar planlarının bu kadar kolay değiştirildiği şehirlerde kul hakkına çokça girildiğini hiç unutmamak gerekir.

Bizi kim öldürüyor?

Mehmet Kamış 2012.01.21

Önceki gün Taksim'de binlerce kişi ne için yürüdü? Kime karşı ve kimin yanında yürüdü?

Yürüyenler, mahkemenin hangi kararını içlerine sindirememişti? Bu soruların cevabı açık; mahkeme, baktığı davada örgüt bağlantısı bulamamıştı(!) Mahkemeye göre, cinayetten hemen sonra Hanefi Avcı'nın da dediği gibi 'Ogün Samast, Yasin Hayal sadece heyecana kapılmış gençler'di. Böylesine göstere göstere yürütülen bir örtme operasyonu herkesin vicdanını sızlatmıştı. Ve olabilecek en makul tepkiyi gösterdiler. Binlerce kişi yürüyerek verilen kararı protesto etti.

Hani Ergenekon diye bir örgüt yoktu! Hani devlet içinde çöreklenmiş illegal bir yapılanma yoktu! Hani tutuklu oldukları için feryat figan ettiklerimizin, mesela Hanefi Avcı gibilerin dediği gibi bu bireysel bir cinayetti! Hani örgütsel işlerle bu olayın bir alakası yoktu! Ortaya çıkan bütün gerçeklere rağmen, o yürüyüşe katılan pek çok kişeye göre hâlâ Ergenekon diye bir örgüt yok ve Danıştay saldırısı da laik düzene karşı yapılmış bir eylem...

12 Eylül'den önce biz, her an sol bir ihtilal olacağı korkusuyla yaşıyorduk. Kurşun sıkanların bir kısmı bu kutsal görev için silaha sarılmışlardı. Doğan Öz'ü, Abdi İpekçi'yi ve pek çok cinayeti bunun için işlemişlerdi. Solcular ise hakikaten birkaç çakar almazla ihtilal yapacaklarına inanıyordu. Maç bittiğinde bütün bu yaşananların büyük bir simülasyon ve her şeyin koca bir yalan olduğunu anladık. Birilerinin rejimi korumak için kana ihtiyacı vardı. Madımak, Başbağlar, Gazi Mahallesi olaylarının görünürdeki failleri, Doğan Öz, Abdi İpekçi, Uğur Mumcu, Bahriye Üçok, Muammer Aksoy, İlhan Darendelioğlu, Hamit Fendoğlu, Hrant Dink cinayetlerinin tetikçileri farklı olsa da, azmettirenlerin amaçları hep aynıydı; 'şartların olgunlaştırılması' gerekiyordu.

Daha sonra da rejimin ne zaman korunmaya ihtiyacı olsa, şartların olgunlaştırılması istense, kritik cinayetlerin ardı arkası kesilmedi. Uğur Mumcu'nun öldürülmesinden sonra sokaklara çıkan yüz binlerce kişi, gerçek katilleri görmeden, görmek de istemeden birilerine buğz etmişlerdi. Kendilerine gösterilen ve ilk akla gelen en uygun kişilere alabildiğince küfretmişlerdi. Bu hep böyle devam etti. Danıştay saldırısında, rahip cinayetlerinde, Zirve katliamında, arkadaki eli saklayabilmek için hep başka yerlere götürdüler kitleleri. Bazılarının görevliyi, bazılarının da tetikçilerin arkasındaki eli görmekten ödü kopuyordu. Gerçeklerin ortaya çıkmasıyla çırılçıplak ya da öksüz kalacaklarını düşünüyorlardı. Dersim tartışması yaşanırken, Dersim'deki katliamlar ifşa edilirken, burada katliama maruz kalanlar gerçek katilleri değil, Yavuz Sultan Selim'i tartışmayı ve ona buğz etmeyi tercih etmişlerdi. Çünkü ortaya çıkacak gerçekler, onları bambaşka bir yerde konumlanmaya zorlayacaktı.

Maalesef bizi hâlâ tarihsel inançlarımız, müktesebatımız, yakıştırmalarımız ve kolayca elde ettiğimiz basit bilgiler yönetiyor. Katilin kim olduğunu bulmak için belgelere, kan izlerine, suçüstü yapılmış durumlara değil önyargılarımıza ve bize öğretilen mutlak inançlarımıza başvuruyoruz.

12 Eylül öncesinde şartları oluşturanlarla Muammer Aksoy'u, Bahriye Üçok'u öldürenler aynı şebekenin insanları. Diyarbakır Cezaevi'nde insanları işkenceden geçirenlerle Diyarbakır Kaleiçi'nde bulunan cesetleri toprağa gömenler de aynı derin yapının ürünü. Belki 50 yıldır ilk defa savcılar, hâkimler ve emniyet görevlileri on yıllardır bu ülkede kan dökerek ülkeyi yöneten, siyaseti belirleyen, korku ve şiddetle herkesi sindirenlere karşı yaka paça bir kavgaya tutuşmuş durumda. Bu bizim son umudumuz. 50 senedir bu ülkede şartları olgunlaştıran çeteden ya kurtulacağız, ya da daha yüzlerce kurban vermeye devam edeceğiz. Vicdan sahipleri, artık bu oyunun farkına varın... m.kamis@zaman.com.tr

Derin yapı bitti mi?

Mehmet Kamış 2012.01.25

Hatırlayacaksınız ve (hatırlamalıyız ki); 30 Temmuz 2008 tarihinde Anayasa Mahkemesi'nin 11 üyesinden 6'sı kapatma, 5'i ise karşı yönde oy kullanınca AK Parti kapatılmamış, dünya ekonomisinin büyük kriz yaşadığı bir dönemde ülke, siyasî ve ekonomik kaosun içine girmekten son anda kurtulmuştu.

Türkiye'nin ve bütün bölgenin siyasî istikrarı bir üyenin tercihiyle darmadağın olmamıştı. Oysa AK Parti, bu davadan daha birkaç ay önce 13,5 milyon insanın tercihi ve ezici bir oy oranıyla iktidara gelmişti. Ya o bir kişi, aksi yönde oy kullansa ve Yargıtay Başsavcısı'nın talebi doğrultusunda karar verseydi ne olurdu?

Dönemin Yargıtay Başsavcısı, 14 Mart 2008 tarihinde açtığı davayla ilgili olarak Anayasa Mahkemesi'ne sunduğu görüşlerinde parti kapatmak için Ceza Kanunu'nda suç olan fiilleri işleme mecburiyeti bulunmadığını savunmuştu. "Parti kapatılması çoğulcu demokratik sistemin kendini koruma araçlarındandır. Suç niteliği taşımayan eylemlerle suç olmaktan çıkarılan fiiller, partiler için yasak olma niteliğini sürdürebilir, kapatma bir ceza değildir, delillerin gazete kupürlerinden temin edilmesi kanuna uygundur." demişti.

Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ, mücadelelerini hukuk çerçevesinde sürdüreceklerini söylerken neyi kast etmişti tam bilemiyoruz ama İlhan Cihaner'in savcılık yaptığı Erzincan'da hukuk çerçevesinde(!) bir oyun tezgâhlanmıştı. Bu tezgâha göre şiddetle bugüne kadar hiç irtibatlanmamış insanların evlerine silah bırakılması sağlanacak ve bu sayede dava açılması temin edilecekti. Böylece hukukî yolla düşmanları(!) bertaraf etmek mümkün olacaktı. Bir de internet sitelerinden yalan haberlerin üretilip, bu sayede kapatma davasının açılması sağlanırsa bütün mücadele hukukî boyutta sürmüş olacaktı. Savcı ne diyordu; cezalandırılmak için illa da suçu işlemenize gerek yoktu. Hem parti kapatma ve siyasî yasakların getirilmesi ceza da sayılmazdı.

Beşinci üye ret oyu vererek Türkiye'nin Kuzey Kore'ye dönmesini son anda önlemiş oldu. Bugün Genelkurmay Başkanlığı tarafından organize edildiği anlaşılan internet sitelerinden toplanan uydurma haber ve gazete kupürleriyle AK Parti'nin kapatılmaktan kurtulmasının üzerinden sadece 3,5 yıl geçti. 30 Temmuz'da açıklanan karar öncesinde beşinci isim farklı bir tercihte bulunsaydı 'tiz kapatıla' deseydi, bugün neleri konuşuyor olurduk acaba?

Peki o günden bugüne gerçekte değişen ne var? Anayasa Mahkemesi, yapısındaki önemli değişikliklere rağmen varlığını sürdürüyor. 'Cezalandırmak için illa da suçun işlenmesine gerek olmadığını' düşünen Başsavcı emekli oldu ama Yargıtay Başsavcılığı duruyor. Hâlâ 'Seferberlik Tetkik Kurulu' diye bir yapı var ve birtakım merkezlerde çeşitli operasyonlar gerçekleştiriliyor. Dolayısıyla değişen en önemli unsur siyasî havadır, başka bir şey değil.

Hrant Dink davasının sonuçlanma biçimi gösteriyor ki bu ülkede her an her şey olabilir. Herkesin gözleri önünde işlenen cinayetin, nasıl olduğunu ve arkasında kimlerin bulunduğunu bir türlü öğrenemedik. Birileri cinayetin arkasına ulaşmamızı gözlerimizin içine baka baka engelledi. Daha iki yıl önce bütün Türkiye'nin canlı seyrettiği bir cinayetle Muhsin Yazıcıoğlu şehit edildi. Ölmek üzere olan bölücü teröre hayat öpücüğü veren Uludere faciası hâlâ sır perdesini koruyor ve dünyanın ulaştığı böylesine teknolojik imkânlara rağmen olay aydınlanamıyor.

Derin yapı hâlâ capcanlı varlığını sürdürüyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mehmet Ali Aydınlar'ın yerinde olmak!

Mehmet Kamış 2012.01.28

Şüphesiz bugünlerde hiç kimse Futbol Federasyonu Başkanı Mehmet Ali Aydınlar'ın yerinde olmak istemez.

İş hayatına sıfırdan başlamış ve dünya çapında başarılar elde etmiş bir isim olan Aydınlar, aslında çok büyük hayallerle başkanlık koltuğuna oturmuştu. İşin doğrusu biz de onun gelişiyle birlikte çok başka şeyler konuşacağımızı düşünüyorduk. Futbolun kurumsallaşması ve marketing çalışmaları konusunda büyük adımlar atılacağını umuyorduk. Federasyon'dan, gerek futbolda gelirlerin artırılması, gerekse de altyapının tesis edilmesi adına önemli hamleler bekliyorduk.

Ta ki savcıların kocaman klasörlerle operasyonlar yapmaya başlamasına kadar. Türkiye'de daha önceleri de böyle operasyonlar gündeme gelmişti ama hiçbir sonuç çıkmamıştı. Dosyalar kamuoyu ilgisi bitince kapatılıp kayıp dehlizlere bırakılmıştı. Bu kez öyle olmadı. Çok önemli deliller ortaya koyan savcılar, bu operasyonun örtbas edilmesine müsaade etmedi. Daha sonra olaya müdahil olan UEFA da şikenin örtbas edilememesinde çok büyük rol oynadı. Artık mızrak, bırakın çuvala hiçbir yere sığmaz hale geldi.

Ama bütün bu süreçte olan Mehmet Ali Aydınlar'a oldu. Göreve gelmesinden 90 saat sonra kucağında büyük bir meseleyi buldu. Suçlananlar arasında kendisinin de gönlünde bir gün başkan olmanın yattığı Fenerbahçe gibi Türkiye'nin en büyük kulüplerinden birisi de vardı. Üstelik iddialar çok ciddiydi. Daha da önemlisi UEFA olaya en az savcılar kadar müdahildi.

Türkiye'de maalesef kanaatler bilgiye ve somut delillere göre değil de ön kabullere göre oluşuyor. Bu da karar verecilerin durumunu bir hayli zora sokuyor. Yani bu ülkede yaşayan milyonlarca taraftara göre takımlarının şike yapmış olma ihtimali yok. İstediğiniz kadar delil gösterin, suçüstü yapın hemen konuyu başka kulüplerle ilgili mevzulara çekerler.

Temiz bir spor için, olayın bir çadır tiyatrosu olmaktan kurtulması için gayri kanunî yollara sapanlara karşı tavizsiz davranılması gerektiğini düşünüyorum. Şikeye karışan takımların taraftarlarının da kendilerini aldatan yönetimlerine karşı hoşgörülü davranmaması gerektiğine inanıyorum. Eğer futbolda bugün bir temizlenme sürecine girmezsek, parası ve gücü olanın her istediğini yaptığı bir ligi tescillemiş olacağız. Temiz bir ülke, temiz bir toplum ne kadar önemliyse temiz bir lig de o kadar önemli. Çünkü futbol, toplumun ekseriyetinin ilgilendiği, bir şekilde müdahil olduğu, ülkenin en dinamik aktivitelerinden biri şüphesiz! Bundan önce de

göstere göstere küme düşürülen, şampiyon yapılan takımlar oldu. Şikeyle ilgili konuşmalar, tartışmalar, iddialar gündeme geldi. Ama hep bir yolunu bulup işin içinden sıyrıldılar.

Şike iddiaları karşısında ortaya konulacak tavır, bir taraftan Türk futbolunu derinden etkileyecek ama diğer taraftan daha saygın, daha temiz bir Türkiye'ye gidiş için önemli bir eşik olacak. Meselenin çözümünü sadece Mehmet Ali Aydınlar ve Federasyon yöneticilerinden beklemek de doğru değil. Çünkü sorun onların kucağına bombayı bırakıp, sonra kenarda durulamayacak kadar önemli.

Bu ağır kararı belki Federasyon alacak. Ama kararın getireceği sorumluluğu bütün Türkiye üstlenmeli. Sonuçlarına herkes katlanmalı. Nasıl ki darbecilerle bütün ülke mücadele etmeye başladı. Futbolda da şike yaptığı iddia edilenlerle bütün Türkiye mücadele etmeli. Çünkü futbol sadece futbol değildir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fransız Büyükelçisi'nin bilip, bizim bilmediğimiz gerçek!

Mehmet Kamış 2012.02.01

Bugün Zaman'da Fransa'nın Ankara büyükelçisiyle yapılan güzel bir röportaj okuyacaksınız. Büyükelçi Laurent Bili diyor ki: "Fransızlar Türklerin yaşadığı acıları bilmiyor."

Çok doğru ancak bir o kadar da eksik bir cümle bu. Fransızlar, Türklerin yaşadığı acıları bilmiyor, evet. Bu biraz da anlaşılabilir bir şey ama asıl anlaşılmaz olan, bu acıları bizim de bilmiyor olmamız. Daha yüz yıl önce neler yaşadığımızın, ne acılardan, ne cenderelerden geçtiğimizin, ruhumuzda, bilgi dağarcığımızda hiç bulunmuyor olması garip değil mi?

Laurent Bili, röportajda, "I. Dünya Savaşı'nda biz 1,6 milyon kişi kaybettik. Ama Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküş sürecinde Türklerin 2,5 milyon kaybı olduğunu kimse bilmiyor Fransa'da." tespitine yer veriyor. Peki, Türkiye'de bir kamuoyu araştırması yapsak kaç kişimiz biliyordur, bir asır önce 2,5 milyon insanımızı kaybettiğimizi? Bununla ilgili yazdıklarımız, çizdiklerimiz, anlattıklarımız var mı? Evet, büyüklerimizden duyup anlattıklarımız var ama yazdıklarımız neredeyse yok.

Bizim kültürümüzde acılardan bahsetmek, onu şikâyetçiymiş gibi dillendirmek pek de hoş görülmez. Acılar hep yüreklerde yaşanır ve tevekkülle karşılanır. Torunlar ısrarla sormadıkça dedeler bile anlatmaz neler olduğunu. Bu bizim kültürümüzden kaynaklanan bir durumdur. Ancak resmî tarih, yaşanan acılara, gerçeklere niye bu kadar kayıtsızdır anlamak mümkün değil.

Resmî tarihimizin hiç böyle bir gündemi yoktur? Ona göre bizim tarihimiz Kurtuluş Savaşı'ndan ibarettir. Bu savaşta Anadolu'da yaşayan kadın-erkek, yaşlı-genç binlerce insan, Yunanlıyla çok çetin bir kavgaya tutuşmuş ve Yunan'ı yenmiştir. Ne Balkanlar'da yaşananlar vardır gündeminde ne Kafkaslar'da yaşananlar.

Balkanlar'da yapılan zulümler, oradan milyonlarca insanın Türkiye'ye göç etmek zorunda kalması, yollarda yüz binlerce insanımızın hayatını kaybetmesi, bu süreçte yaşanan hikâyeler... Resmî görüşün bunların hiçbirini umursamaması tuhaf değil mi? Aynı şekilde Kafkas göçlerinin, Ahıska Türklerine yapılanların, Kırım mezaliminin ve Türkiye'ye göç esnasındaki büyük acıların da resmî tarihe yansıyan hiçbir yönü yoktur maalesef...

Ülkesi paramparça olan biz, ölen, öldürülen biz ve sürekli olarak dövülen, horlanan, katil muamelesi yapılan yine biziz! Travmaları yaşayan, dedeleri onlarca yıl cephe cephe dolaşmak zorunda kalanlar da biziz. Ama bu konuyu birilerine anlatmak, nakletmek gibi bir derdimiz hiç olmadı. Acılarla dolu bir tarihi yaşamamıza rağmen, bu tarihin mücessem hale gelmiş bir hikâyesi neden yoktur? Resmi tarihimizin kalıplaşmış tezlerinden ve 'biz Ermenileri değil Ermeniler bizi kesti' demekten başka söylediği ne var? Resmî tarihe bakarsanız, Balkanlar'dan sadece askerlerimizin çekildiğini zannedersiniz. Oralarda sivil olarak hiç yaşamamışız sanırsınız. Balkanlar'da doğup büyümüş, malını mülkünü, bağını bahçesini terk edip yollara düşmüş hiç kimse yoktur sanki.

Türkiye'nin Osmanlı'dan kalan coğrafyaya ve orada yaşananlara bu kadar soğuk durmasının sebebi ne olabilir? Acaba Lozan Antlaşması'ndan sonra Osmanlı'dan artakalan coğrafyadaki bütün kültürel haklardan vaz mı geçtik? Orada yapılan zulümlerin hiçbirisinin mi devletimizde bir karşılığı kalmadı?

Fransız Büyükelçi'nin görebildiği gerçeği biz niye ısrarla görmüyoruz, bunu anlamak hakikaten çok zor. Bırakın yüz yıl önceki meseleleri, Cezayir'deki katliamlar bile Fransa'nın bize yaptığı hareketten sonra gündemimize giriyor. Eğer o hareket yapılmazsa umurumuzda olmayacak neredeyse. Saraybosna'da yapılanları, hele de Srebrenitsa katliamını hatırlayın. Daha üç-beş sene önceki meseleler. Ama bu bile kayıtlara geçecek şekilde ele alınmıyor. Neden?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Tutuklu gazeteciler, bir de embedit gazeteciler

Mehmet Kamış 2012.02.04

Türkiye'de gazetecilere baskı yapılıyor mu? İnsanlar hakikaten düşündüklerini dile getirdikleri ve yazdıkları için büyük baskı altında tutuluyor mu?

Ya da Türkiye özgürlükler konusunda 10 yıl öncesine göre, 28 Şubat'a göre hatta 80'lere göre daha mı geriye gidiyor? İnsaf sahibi hafızaya sahip olan hiç kimse bu soruya 'evet, geriye gidiyoruz' diye cevap veremez. Bütün sıkıntılarına, yavaşlığına rağmen, istenen seviyede olmamasına rağmen ifade özgürlüğü konusunda Türkiye ileriye doğru gidiyor. Bunun aksini söylemek mümkün değil. Gazeteci olması o kişinin adam öldürmesi, hırsızlık yapması, cuntacıların içinde yer alması için mubah sayılabilir mi? Sadece gazeteciler değil, örneğin bir insan asker olunca kırmızı ışıkta rahatça geçebilir mi? Ya da doktor olunca suç kavramından tamamen arınmış olur mu?

Daha dün Ahmet Kaya'ya 'vay şerefsiz' manşeti atan gazete yöneticileri bugün PKK terör örgütüne yardım ve yataklık etmekten tutuklanan gazetecileri göstererek, 'tutuklanıyorlar' kampanyası düzenliyor. Ahmet Kaya'nın söylediği bir şarkıdan ya da bir sözden dolayı onu linç edenler, olmayan haberleri varmış gibi gösterip onu Türkiye'ye giremez hale getirenler, Ahmet Kaya ile kıyas bile edilemeyecek suçları işleyenlere karşı neden özgürlükçü bir role bürünüyor?

12 Eylül öncesi ve sonrasında medya üzerinden ne tür görevler ifa edildiğini unutmuş, hatırlamıyor olabiliriz. Ama 28 Şubat daha kapımızın önünde, hafızalarımızın en taze yerlerinde duruyor. 28 Şubat'ı bir tarafa bırakın Danıştay saldırısında, iktidardaki partiyi kapatma davasında yaptıklarınızı, yazdıklarınızı kimse unutmadı. İnsanlar tabiî ki inandıklarını yazar, öyle düşünüyorsa bunu dillendirir. Buna kimse bir şey diyemez. Ama şebekelerin istedikleri şeyleri yazıp, onlarla organize bir şekilde masum insanlar üzerine kara propanganda yapıyorsanız, bir yerlerle kucak kucağa yaşıyorsanız buna da kimse özgür basın diyemez.

Bahsi geçen yüz gazeteciyi tek tek ele aldığımızda yazdıklarından dolayı içeride olana rastlamıyoruz. Mesleğini icra ettiği için cezaevinde olacak bir kişi arıyorsak eğer, milletvekili olmasaydı Şamil Tayyar'ı sayabilirdik. Az kalsın yazdıklarından dolayı içeriye girecekti. Bugün tutuklu olanların büyük çoğunluğu bir terör örgütüne üyelikten dolayı içeride. Üstelik de bu durum uzun zamandan beri böyle, son döneme denk gelen bir şey değil.

Peki Şamil Tayyar'a, Büşra Erdal'a ya da Ergenekon'la ilgili yazdıklarından dolayı yargılananlara ses çıkarmayıp da terör örgütleriyle irtibatlı olanlara bu kadar feryat figan edilmesinin sebebi ne olabilir? Bence bu gazetecilerin dengesini bozan şey İnternet Andıcı davasıyla iyice ortaya çıkan gerçeklerdir. İnternet Andıcı'nı, kısaca Genelkurmay Başkanlığı tarafından organize edilen, hükümet ve toplumun belli kesimlerini hedef alan internet siteleri olarak hatırlayabiliriz. Bu sitelerin tamamı yalan ve iftira haberlerden oluşmuş birer propaganda siteleriydi ve Genelkurmay'dan yayın yaptığı ortaya çıkmıştı. İnternet siteleri gibi, bu gazetecilerin de, bir yerlerle irtibatlı olduklarının ortaya çıkmasından mı korkuluyor?

Aslında Türkiye'deki medyanın büyük bölümünün temel işiydi bu. Mesela toplumu ilgilendiren provokatif bir eylem olduğunda birçok gazeteci taammüden bu olayı çarptırırdı. Mesela Danıştay saldırısı olduğunda bazı medya yöneticileri ve yazarlar olayın arka tarafını biliyor olmalarına rağmen 'göstere göstere' suçu başkalarının üzerine yıkmaya çalıştılar. Hatırlayın bu olayı 'laikliğe kurşun' olarak tanımlamışlardı.

Özgür basın bunu böyle görüp bu başlıkları atabilir tabiî ki. Gördükleri ona bu kanaati ilham etmiş olabilir ancak bile bile yapıyorlarsa, devlet içinde bir şebekenin direktifleri doğrultusunda bu manşetleri atıyorlarsa bunun Genelkurmay'ın andıç sitelerinden bir farkı var mıdır? Medyanın yönetici ve yazar kesiminden ciddi bir kesim maalesef bu manipülasyonu bile bile yapıyordu. Bugün 'gazeteciler tutuklanıyor' yaygarası yapanlar öncelikle o tutuklananların büyük kısmının neden tutuklandığını göstermeyerek manipülasyon yapmaya devam ediyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

MİT hakkındaki suçlamalar

Mehmet Kamış 2012.02.11

MİT yetkililerinin savcılık tarafından davet edilmesi ve konunun Müsteşar Hakan Fidan merkezli tartışılması olayın arka planını görmemizi engelliyor. Olayın arka tarafının konuşulmasını engellemek için de, AK Parti iktidara geldiği günden beri bir kere bile lehinde tutum sergilememiş çevreler, konuyu ısrarla Fidan'ın üzerinden Başbakanın kucağına bırakmaya çalışıyor.

Bizim olayı, Başbakan'ın bizzat atadığı MİT Müsteşarı'nın savcılığa çağrılmasından çıkarıp, gazetelere yansıyan iddiaları konuşmamız gerekmez mi? Biz, bugüne kadar bir kısım çevreleri, işlenen suça değil de işleyenlere bakmalarından dolayı eleştirmiyor muyduk?

Yıllardır konuştuğumuz, tartıştığımız konular vardı hatırlayacaksınız. Kamuoyu tarafından MİT-PKK ilişkileri her zaman sorgulanmış, Uğur Mumcu'nun öldürülmesinin altındaki en büyük sebep olarak bu derin bağlantıları çözmüş olması gösterilmişti. Her ne kadar irticai bir görüntü verilse de Uğur Mumcu, PKK'nın MİT ile irtibatlarına ulaşması nedeniyle ortadan kaldırılmıştı.

Bu kanlı örgütün hikâyesine baktığınızda, Kürt meselesiyle ilgili ne zaman bir ilerleme sağlansa, ne zaman çözüme yönelik bir adım atılsa sürecin gizli eller tarafından baltalandığını görürsünüz. Ya da PKK ne zaman köşeye sıkıştırılsa, ne zaman bitme noktasına gelinse ona bir can suyu verilmiş, bitmesi engellenmişti.

En son Uludere'de böyle bir hayat öpücüğü konduruldu PKK'ya ve etnik siyasete. Son dönemdeki operasyonlarla ağır darbeler alan ve büyük çözülme yaşayan etnik siyaset, Uludere provokasyonu ile yeniden kendine geldi. Medyaya yansıyan haberler, gerçekten çok vahim iddialar taşıyor. Her ne kadar Oslo görüşmelerini merkeze alan bir tartışma yaşanıyor olsa da iddialar Oslo görüşmelerinin çok ötesinde bilgiler ihtiva ediyor. Mesela 14 Temmuz'da 13 gencecik fidanımızın toprağa düşmesine neden olan eylemin talimatına bizzat MİT'in aracılık ettiği ileri sürülüyor. Bu hakikaten yenilir yutulur bir durum değil. Zaten o eylemin üzerindeki şaibeler günlerce medyada konu edilmiş, bölge komutanının göstere göstere çocuklarımızın şehit edilmesine sebep olduğu konuşulmuştu.

Yine Öcalan'ın Silvan olayından bir hafta sonra yazdığı mektupta örgüte 'silah bırakmayın, savaşmaya devam edin' talimatı verdiği ve MİT'in bu mektuba da aracılık ettiği belirtiliyor. Mektupları PKK'ya ulaştıran MİT'çilerin güvenlik kuruluşlarına bilgi vermediği de iddialar arasında. Hele 'PKK militanlarının Güneydoğu'da polis olmasının sağlanması' yönündeki suçlama hakikaten yenilir yutulur değil. KCK yapılanmasında MİT'in akıl hocalığı yapması, sokak eylemlerinde işi bizzat organize edenler arasında yer alması kuşku uyandırıyor.

Ancak en büyük soru işareti, Uludere katliamıyla ilgili. Uludere'de MİT'in bir rolü var mıdır? Hatırlayacaksınız, hadisenin meydana geldiği ilk günlerde MİT gündeme gelmiş, teşkilat olayda rolü olduğu yönündeki iddiaları yalanlamıştı. Siyasî idarenin bazı konularda inisiyatif alması, konuyla ilgili karşı tarafla zihni egzersizleri yapması anlaşılır hatta olması gereken şeylerdir. Bunu kimse tartışmıyor. Ancak kamu vicdanında PKK-MİT görüşmeleriyle ilgili istifhamlar oluştuğu da bir gerçek. Bunun, kamuoyunu ve siyasi iradeyi oyalayan, yanıltan, onları yanlış yapmaya sevk eden bir görüşme biçimi olduğuna dair endişeler giderek artıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Suriyeli Albay ya da emanete ihanet

Mehmet Kamış 2012.02.15

Üniversitede okurken ruhumda çok derin izler bırakan Tuareg (1984) isimli bir film izlemiştim.

Çöldeki çadırına sığınan misafirini zorla elinden almaya çalışan askerlere karşı tek başına savaş açan bir Tuareg'in hikâyesini anlatıyordu. Kendisine sığınan kim olursa olsun onun emanetiydi, isteyen kim olursa olsun asla veremezdi. Sığınan kişi o ülkenin devrik devlet başkanı olsa da ve eli silahlı yüzlerce asker zorla gelip almaya çalışsalar da bu, onun emanet olduğu gerçeğini değiştirmiyordu. İşte o film, Tuareg'in çölde yaşamasına rağmen emanetine ihanet edenlerden tek başına hesap sorma mücadelesini aktarıyordu.

Emanet böyle bir şeydi. Kendisine sığınan kim olursa olsun, canı ve malı pahasına o kişi korunurdu. Onu korumamak kadar insanı alçaltan bir şey olamazdı. Suriyeli muhalif albayın ve binbaşının tekrar Esed yönetimine teslim edilmesi haberini okuduğumda, ilk önce Tuareg filmi aklıma geldi. Kendisine sığınanı korumak için canını hiçe sayarak mücadele eden, koruyamayınca da kendisini bu dünyada yaşamaya layık görmeyen çöl insanı Tuareg... İki Suriyeli komutan için o Tuareg'in gösterdiği hassasiyeti gösterememek içimi acıttı. Biri MİT görevlisi dört kişinin, koskoca Türkiye Cumhuriyeti'ni düşürdüğü durum, yüreğimi kanattı.

Suriye Muhalifleri Komutanı ve Özgür Suriye Ordusu kurucusu Albay Hüseyin Mustafa Harmuş, Suriye'de emrindeki 120 askerin öldürülmesinden sonra Türkiye'ye sığınmış, Esed'e karşı ağır suçlamalarda da bulununca yakalanması için başına 100 bin dolar ödül konulmuştu. İddiaya göre o dönem MİT görevlisi olan Ö.S., 4 kişiyle birlikte Harmuş ve aynı kampta bulunan Binbaşı Mustafa Kassum'u kaçırarak Suriye'ye teslim etti. Mustafa Harmuş'un ağabeyinin başvurusu üzerine konuyu araştıran Hatay Emniyet Müdürlüğü Organize Suçlarla Mücadele Şubesi ekiplerinin çabaları sonucu olay aydınlatıldı. Bir subay, ülkesinden kaçarak emin ülke olarak gördüğü Türkiye'ye sığınmış, ancak Türkiye'de devlet gücünü kullanan bir ruhsuz tarafından, kaçtığı ülkeye geri iade edilmişti. Üstelik bu subay sıradan bir subay değil, muhalifleri örgütleyecek kurmay zekâya sahip bir liderdi.

Olayın asıl vahim tarafı şu: Kardeşi kaybolunca Albay Harmuş'un ağabeyi Başbakan'a bir mektup yazıyor. Başbakan, bu konunun araştırılmasını istiyor. MİT tarafından Başbakan'a 'Albay'ın kaçırıldığına dair bir bilginin olmadığı, ülkeyi terk etmiş olabileceği' yönünde cevap veriliyor. Yani tabiri caizse yaşanan ihanetin üstü örtülüyor.

Aylar sonra olay ortaya çıkınca da MİT, apar topar elemanının görevine son veriyor. Ama o kişinin işten atılması, Başbakan'ın yanıltılmışlığının önüne geçmiyor. Üstelik yanıltılan Başbakan, Suriye konusundaki hassasiyetiyle bilinen ve belki Suriye halkının en büyük güvencesi Tayyip Erdoğan...

Kendisine sığınan bir mülteciyi korumayan, üstelik düşman olarak görülen yönetime teslim edip, o kişinin idam edilmesine neden olan, emanete sahip çıkamayan bir Türkiye'nin düştüğü durumu anlayabiliyor muyuz?

Bu konu ortaya çıkınca, 'Albay'ın Suriye'ye teslim edilmesi karşılığında 9 PKK'lı alınmış ya da Albay'a karşılık Suriye'de yakalanan şu kadar MİT elemanı iade edilmiş' gibi laflar ediliyor. Bu sözler sizi ikna ediyor mu? Sanki albay ve binbaşı Muhaberat elemanı olarak yakalanmış da, oradaki elemanlara karşılık bunlar verilmiş! Öyle değil, bu albay ve binbaşı sana sığınmış, seni sığınılacak bir yer olarak kabul ederek canını sana emanet etmiş. MİT, emanete ihanet eden elemanını sadece görevden uzaklaştırmakla yetiniyor. Emanete sahip çıkmamanın, Türkiye'yi bu duruma düşürmenin cezası sadece görevden uzaklaştırma mıdır? 'Şark'ta sana sığınanın bambaşka bir anlamı yok mudur?

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Burada ben değil ağam yargılanıyor

Kendisini ayrıcalıklı, dokunulmaz olarak düşünen herkes, mahkeme karşısına çıktığında söze hep aynı başlar.

Kime yaslandığını düşünüyorsa onun ismini söyler ve burada ben değil der falan şey yargılanıyor. Mesela herhangi bir subay yargılanıyorsa hele de birkaç yıldızı fazla ise mutlaka savunmasının başında, 'burada ben değil Mustafa Kemal yargılanıyor' iddiasını ortaya atar.

'Öyle Bir Geçer Zaman ki' dizisinin çok önceki bölümlerinden birisinde böyle bir sahne vardı. Öğrenci olaylarından dolayı ortalığı kargaşaya veren bir grup gözaltına alınıp hakim karşısına çıkartılınca, öğrencilerin ilk söylediği şey "Burada biz değil, Mustafa Kemal yargılanıyor." oldu. Bu sihirli bir cümledir ve bu cümleyi kullanan aslında şunu demek istiyordur: Biz bir koruma zırhı istiyoruz. Her şeyi yapalım ama kimse bize dokunmasın. Kamuoyunda gücü kuvveti ya da itibarı olan herhangi bir şeyi kendimize kalkan yapalım ve bize dokunan aslında ona dokunmuş olsun.

Önceki gün Aziz Yıldırım'ın mahkemede söylediği, "Benim ve değerli yönetici arkadaşlarımın itham edilmesinin nedeni kanaatimce yüz yıldan bu yana Fenerbahçe'nin sürdürdüğü bu temiz, ülke sever ve Atatürkçü yolda biz Fenerbahçelileri çevirme gayretinden başka bir şey değildir." sözünü duyunca koptum. Evet Aziz Başkan da yapılabilecek en uygun savunmayı dile getirdi ve kendisine hemen Cumhuriyet'i sütre yaptı. Ve Aziz Başkan'ın sözcükleri 'Fenerbahçe'yi ele geçirmek istiyorlar' diye de devam etti.

Kişisel olarak bütün samimiyetimle söylüyorum, yazının konusu Aziz Yıldırım değil. Ve umut ediyorum ki Aziz Başkan'ın suçsuz olduğu ortaya çıkar ve aklanır. Ancak olaya yaklaşım biçimi, Türkiye'deki genel savunma biçimiyle çok örtüşüyor. Değişik ve değişen hiçbir şey yok. Onlarca yıldır bir kısım çevreler hep bir yerleri ele geçirmeye (!) çalışıyor birileri de cansiperane bu ele geçirmenin önüne geçmeye uğraşıyor. Devleti ele geçirmek isteyenler, polisi ele geçirmek isteyenler, yargıyı ele geçirmek isteyenler... Bunların arasına şimdi bir de Fenerbahçe'yi ele geçirmek isteyenler katıldı.

Dokunulmazın arkasına sığınıp dokunulmaz olmak! Eğer iyi sığınırsanız artık size ne sorgu ne bir şey... İstediğiniz cinayeti işler, istediğiniz yolsuzluğu yapar, istediğiniz çeteyi kurar, istediğiniz şikeye başvurursunuz. Sizi yargılamak demek, maazallah falanı yargılamak anlamına gelir.

Kanaatimce bizim güzel ülkemizin en temel meselelerinden birisi budur. Suç ya da cezanın kişilere, konjonktüre, dokunulmazlara göre olmasıdır. Ortada cinayet var, büyük suç var ama dokunamazsınız. Eğer dokunursanız onu değil Kemalizm'i yargılamış olursunuz. Kimse tek başına suçu ve suçluyu tartışmak istemiyor. 'Peki bu cinayet, bu şike, bu belgeler nedir?' diye sorulmasına fırsat vermiyor.

Eğer geçmiş yaşadıklarımızdan ders çıkartmayıp, hukuka dayalı yeni bir ülke için kolları sıvamazsak bu hukuksuzluk hepimizi tehdit etmeye devam edecek. Türkiye, bütün herkesin kendini güvende hissettiği, isimlerin değil suçların ve o suçu işleyenlerin yargılandığı bir ülke haline gelmezse, aynı sorunlarla boğuşup duracak. İmtiyazlılar haricinde herkesin korktuğu bir ülke olmaktan kurtulamayacak. Hukukun değil, güçlünün estirdiği rüzgarla oradan oraya savrulacak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Fatih'in Cengiz'den farkı

Fetih 1453 filmi tahmin ediyorum Türk sinemasında bir çığır açacak ve yepyeni projeler için yapımcıları cesaretlendirecek.

Filmin çok beğendiğim sahneleri var. Özellikle tarihî mekânların aynıyla canlandırılması ve bu mekânlardaki çekimler, insanı bizzat tarihin içinde yaşatıyor. Yer yer çok başarılı bulduğum bu filme bir tek eleştirim var. O da filmin merkezine Ulubatlı Hasan'ın alınmış olmasıdır. Onun yerine Akşemseddin ya da Molla Gürani gibi isimlere ağırlık verilmesi gerekirdi diye düşünüyorum.

Eğer merkeze Akşemseddin ya da Molla Gürani alınsaydı, Fatih Sultan Mehmet Han, hırsından köpüren, sadece zafer ve yenme duygusuyla kendini yiyip bitiren bir şahsiyet gibi görünmezdi. Akşemseddin'le birlikte fethe de filme de bir ruh üflenmiş olurdu. Çünkü İstanbul'un asıl fatihi, Akşemseddin'de sembolleştirebileceğimiz bu ruhtur. Tıpkı Osmanlı devletinin asıl kurucusunun Şeyh Edebali olması gibi. Ruhu olmayan her savaş bir katliamdır, erdemli hedeflerden uzak her yönetim de diktatörlükten başka bir şey değildir.

Akşemseddin'in gözetimindeki Fatih, fethettiği şehre hak ve hukuk götürerek 'öteki'nin malını, canını, ırzını garanti altına almıştır. Bizans'ın hafızasında, daha elli yıl önce kendi dindaşları olan Latinlerin yaptığı talanlar taptaze duruyorken, başka bir dinin mensupları emin insanlar olarak gelmiş ve savaştan sonra talanı değil, adaleti getirmişlerdi. Bunun da en büyük sebebi; hocaları Molla Gürani'nin, Akşemseddin'in Hak'la olan sürekli ve çok derin irtibatıydı. Muzaffer bir komutan olarak büyük bir güç sahibi haline gelen Fatih'in elde ettiği başarılarla darmadağın olmamasını bu alimler, ruh mimarları sağlamıştı. Dolayısıyla asıl fatih, bu ruh mimarlarıydı. Fatih'in bu ruhu olmasaydı Cengiz'den ne farkı kalırdı?

Fatih Sultan Mehmet'i, Cengiz Han'dan ayıran en önemli özellik Akşemseddin'di ya da onunla temsil edilen ruhtu. O ruh, onun haktan ayrılmasına müsaade etmedi. Elde ettiği zafer ve güçle, bir zulüm makinesi haline gelen Cengiz Han, gittiği bölgelerde taş üstünde taş bırakmamıştı. Cengiz'in yanında, onu gücün yerle bir etmesini engelleyecek bir Molla Gürani'si maalesef yoktu. Bunun içindir ki, gittiği her yere kan ve acı bıraktı.

Yöneticilerin isimleri ya da ırkî yakınlığı değil, Hak ile ne kadar irtibatlı oldukları önemlidir. Bunun için Fatih, İstanbul'u fethettikten sonra Bizanslılar yer altına inip örgütlenmedi. Şehirde yaşayan Bizans halkı, hak ve hukuk ile muamele gördüğü için memnuniyetsizlik izhar etmedi, başka yerlere göçme yoluna gitmedi. Osmanlı'nın son günlerine kadar şehirde güvenle yaşamaya devam ettiler.

Ruhu ve hukuku olmayan her yönetim başkası için bir tehdit unsurudur. Ruhu olmayan her savaş bir katliam, her yönetim de diktatörlüktür aslında. Sadece kendi çıkarlarını ve kendi güvenliğini önceller. Yönetimleri zalim olmaktan isimleri ya da mensubiyetleri değil hakla ve hukukla irtibatları alıkoyar.

Kurucu ruhu, Şeyh Edebali ya da Molla Gürani gibi Hak ile çok yoğun irtibatı olan kâmil insanlar şekillendirmemiş olsalardı Osmanlı bir talan devleti olurdu.

Her neyse, Fetih 1453'ün Türk sinemasında yeni çığırlar açacağı muhakkak.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

28 Şubat; korkaklar, yalancılar ve müfteriler

Yine enteresan bir medya illüzyonuyla karşı karşıyayız. Bazı yazar-çizer takımı yine karartma ve çarpıtma operasyonu içinde.

Zannediyorlar ki, bir şeyi ne kadar çok ve ısrarla söylerlerse doğru olarak gösterebilirler. Oysa şairin dediği gibi her şey biz yaşarken oldu. "Biz yaşarken koptu kıyamet, biz yaşarken devrildi dünya." Daha birkaç yıl önce meydana gelen Hrant Dink cinayetini bile böylesine çarpıtan, sündüren, gerçeklerden uzaklaştıranları gördükçe 28 Şubat'ı da çarpıtmayı denemelerine şaşmamak lazım.

Her şeyden önce şunu hatırlamakta fayda var: 28 Şubat denen süreç, 1997'de olmuş ve bitmiş bir şey değildir. Özal'ın ölümüyle yani 1993 yılında başlamış, 28 Şubat 1997'de zirveye çıkmış, 2002 yılında AK Parti'nin iktidara gelmesinden sonra da zayıflama eğilimine girmiş bir süreçtir.

Gerçekleri anlamak için o dönemi bir bütün olarak ele almak ve topyekûn değerlendirmek gerekiyor. Kötü niyetli olanlar o süreçte yaşanan bir detayı ele alıyor ve o detayla bütün bir süreci çarpıtmaya kalkışıyor. Ya da çarpıttığını zannediyor. 28 Şubat neredeyse 10 yıl süren meşum bir süreçtir. Sadece bir kelime, bir açıklama, bir beyanat değildir. Yani "Refah Partisi kapatılmasın dedim." sözüne bakılarak yüzlerce haber cinayeti, asparagas haber vahşeti temizlenemeyeceği gibi, asıl mağdurlar da "Başbakan çekilsin." dediği için suçlu ilan edilemez. Her gün 'medya tower'larda yalan yanlış haber üreten ve ülkedeki dindarları uydurma haberlerle tehdit edenler kimlerdi? "Gerekirse silah kullanırız." diyenler ve bunları söylemeleri için onları zorlayanlar kimlerdi? Yüzsüzlüğün, açık manipülasyonun bu kadarı sizce de fazla değil mi?

Yüzlerce iftira ve yalan haberle hükümeti ve Refah Partisi'ni köşeye sıkıştırmışsın, sonra da 'Refah Partisi kapatılmasın.' demişsin. Bu ifade bütün yalanlarını ve iftiralarını temizlemeye yeter mi? Bu sahtekarlıklar bir yana, Özal döneminde elde edilen hakların milletin elinden alındığını görüp "Hükümet iktidardan çekilse iyi olur." diyenleri linç etmeye girişmek adaletle izah edilebilir mi? Nitekim Başbakan, o dönemde yol yakınken çekilseydi bugün hem siyasi tarihimize demokrasi kahramanı olarak geçecek, istemediği pek çok anlaşmaya da imza atmamış olacaktı.

28 Şubat postmodern darbesinin en büyük mağdurlarından birisi şüphesiz Fethullah Gülen Hocaefendi'dir. Bu süreçte uydurma bir haber ile başlatılan medya lincine maruz kalmış ve tam 13 yıldır yurtdışında yaşamaya mecbur edilmiştir. 28 Şubat'ta hiç kimseye böylesine ağır bir diyet ödetilmedi. Sahte haberlerle okulları, yurtları basılanlar, sürekli soruşturmadan geçirilenler, isimleri fişleme raflarına konulanlar, ortalıkta cazgırlık yapmadıkları için sanki hiçbir şey olmamış, sanki mağdur edilmemiş gibi muamele görüyorlar. Bu da yetmiyormuş gibi bir de işbirliğiyle suçlanıyorlar. Bu kadar yüzsüzlüğe yavuz hırsızlık bile denmez.

Fethullah Gülen Hocaefendi'nin yurtdışında yaşamak zorunda kalması bir 28 Şubat operasyonu değil midir? Hakkında yalan ve iftiralarla davalar açılması 28 Şubat'ın işi değil de nedir? 28 Şubat postmodern darbesiyle hükümeti iktidardan düşürenler, bunu başardıktan sonra o hükümette yer alanların peşlerini bıraktı. Onları ne yurtdışında yaşamaya zorladılar ne de haklarında davalar açtılar. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Haberin doğruluğu

Gerçek anlamda bir enformatik çağ yaşıyoruz. Gazeteler, televizyonlar, internet siteleri, Facebook ve Twitter, insanlara her an bir bilgi ya da haber ulaştırıyor.

Biz iletişim okullarında ve meslek büyüklerinden hep haberin doğrulatılması, taraflara sorulması, karşı görüşün mutlaka alınması gerekliliğini öğrendik. Eğer erdemli davranmak istiyorsanız, eğer başkalarının hakları sizin için önem arz ediyorsa, yazmadan önce doğrulatmayı ciddiye almanız gerekir. Kur'an-ı Kerim'de Hucurat Sûresi'nin 6. ayeti de, gelen haberi doğrulatmayı emreder: "Ey iman edenler, size bir fasık bir haber getirirse, bilmeyerek bir topluluğa zarar verip yaptığınıza pişman olmamak için o haberin doğruluğunu araştırın."

Aslında bir gazeteci olarak üzerinde en çok kafa yormamız gereken şey, 'haberin doğruluğu' değil midir? Aldığımız bilgilerin, dinlediğimiz sözlerin, oluşturduğumuz kanaatlerin doğrular üzerine kurulabilmesi için çok daha fazla titizlenmemiz gerekmez mi?

Bu yeni iletişim düzeni, bazen birilerine yönelik operasyona dönüşebiliyor. Bugün tam olarak dönüştüğünü söyleyemesek bile yarın için böyle bir ihtimalin çok yüksek olduğunu görebiliyoruz. Mesela daha önce yayınlanan Wikileaks belgeleri üzerinden birçok kişiye operasyon yapıldığı hissi oluşmuştu kamuoyunda. Şimdi de Stratfor'un adı sıkça konuşulur oldu. Ona dayandırılarak yapılan haberlerde, önce Başbakan'ın iki yıl ömrünün kaldığı yazıldı, sonra 'Cemaat AK Parti'den filanları istemiş, alamayınca da kavga çıkmış' diye son derece saçma sapan ifadelere yer verildi. Türkiye'de günlerdir bu haberler konuşuluyor ancak ortada tek bir somut delil, tek bir ciddiye alınır ya da alınmaz belge yok. Mahalle dedikodularının, üzerine Stratfor gömleği geçirilince ciddiyet kazanması çok garip. Ayrıca böyle bir kuruluş üzerinden Türkiye'de böylesine spekülasyon yapılabilmesi de üzerinde çokça durulması gereken bir konu. Ortaya konulan tarza, aslında modern karnından konuşma da denilebilir. Karnından konuşmak bilindiği gibi halk arasında 'yalan söylemek, görüntüde başka olup da aslında bir sürü farklı şey söylemek' anlamı taşır.

Wikileaks belgeleri ve Stratfor üzerinden belge diye sunulan şeyler, sadece birer dedikodudan ibaret. Mesela Ankara kulislerinde ya da gazetelerin yazı işlerinde öyle şeyler konuşulur ki; bu konuşulanların yüzde 80'inin daha sonra hiçbir gerçekliğe dayanmadığı ortaya çıkar. Bunları yazmak, bilgiyi ve gerçeği kirletmekten başka hiçbir işe yaramaz. Bu nedenle ciddi gazetelerin yazı işleri, en çok bilginin doğruluğu üzerinde durur. Gelen bilgileri teyit etmeyi çok ciddiye alırlar. Endişe edilmesi gereken şey ise bir haber yayılırken bu 'teyit etme, doğruluğunu araştırma' mecburiyetinin her geçen gün önemini yitiriyor olmasıdır.

Ben söz konusu dedikoduların, Taraf gazetesi tarafından yayımlanmasında değilim. Taraf'ta yayımlanmasa başka bir yerde yayımlanacak. Başka bir gazetede ya da bir internet sitesinde daha olmadı Twitter üzerinden kamuoyuna aktarılacak. Ben daha çok bu tarz haberciliğin gizli servislerin operasyonuna dönüşmesinden endişe ediyorum. Bunun önüne geçecek tek şey, haberleri doğrulatmaktır. Yaptığı işi ciddiye alanların, bu 'zihinsel iğfal'den nasıl korunacağımız üzerinde daha çok düşünmesi lazım. Haberin doğruluğu, temizliği, inandırıcılığı üzerinde durulmadan, tutmuyorsa da izi kalır mantığıyla hareket edilmesinin önüne geçilmesi gerekmez mi? Yoksa hepimiz tehdit altındayız.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Doğu ile Batı'nın hukuku

Faruk Oktay, 27 Mayıs darbesinde tutuklandığı zaman İstanbul Emniyet Müdürü'ydü.

Gözaltına alındıktan sonra 30 Eylül 1960 tarihinde ailesine kalp krizinden dolayı öldüğünü haber ettiler. Ancak ailesi cenazesine baktığında, Faruk Oktay'ın vücudunun büyük bölümünün kan toplamış olduğunu gördü. Darp izleri hemen fark ediliyordu. Oktay'ın cesedi, olayın normal bir ölüm olmadığını gösteriyordu. Ancak tedbirler kanunu sebebiyle hiçbir şekilde olayın hesabı sorulamadı. Oğlu 52 yıl sonra yargılama için Meclis'e başvurup yardım isterken, Zaman Gazetesi geçtiğimiz pazar günü bu olayı manşetine taşıdı.

Yakın tarihimiz, Faruk Oktay'ın öldürülmesi gibi hesabı sorulamamış onlarca kriminal cinayetle doludur ki, bu durum yabancı akademisyenlerin de dikkatinden kaçmıyor. Birkaç aylığına Türkiye'ye araştırma yapmak için gelen Cezayirli Prof. Dr. Muhammed Baba Ammi, Doğu ile Batı'nın farkını anlatırken diyor ki: "Batı'da ilkeler, kaideler, kurallar vardır. Ne olursa olsun, kim olursa olsun bu kurallar uygulanır. Hiçbir insani yönler katılmaz. Uhuvvet, arkadaşlık dinlenmeden bu kurallar uygulanır. Doğu'da ise tam tersidir. Neredeyse hiçbir kural ve kaide yoktur her şey yakınlık, dostluk merkezli yürütülür.'' Ammi, ikisinin de problemli olduğunun altını çiziyor. Evet ikisi de problemli. Batılı normlar insanı bir makine gibi görüyor. Neredeyse kurallara, sanki ibadet ediliyormuş gibi dikkat ediliyor. Doğu'da ise kurallar adamına göre, gücüne göre değişiklik göstererek uygulanıyor.

İnsan hayatı kimsenin üzerinde hesap yapamayacağı kadar saygı duyulması ve önemsenmesi gereken bir konu değil midir? Herhangi bir devleti korumak, rejimi korumak gibi gerekçelerle bir başkasının hayat hakkı elinden alınamaz. Onun hayat hakkını elinden alanlar da koruma altında tutulamaz. 27 Mayıs darbesinden sonra Faruk Oktay'ın katilleri, ne yazık ki tedbirler kanunu gerekçesiyle bırakınız cezalandırılmayı haklarında dava hatta soruşturma bile açılmadı. 27 Mayıs'ın darbeci komutanları kendilerine birtakım yüce görevler biçmiş olabilir. Bu yüce uğur (!) nedeniyle birilerinin öldürülmesini vicdanlarında çok da rahat karşılamış olabilirler. Ancak bu onların birer suçlu oldukları gerçeğini ortadan kaldırmaz.

27 Mayıs'tan sonra da bütün olağan ve olağanüstü süreçlerde kriminal suç işleyenler hep korundu. 90'lı yıllarda 'devlet kararı' adı altında binlerce kişi yargılanmadan infaz edildi. Bütün bu 'devlet kararı' lafları, yapılan katliamları meşrulaştırmaya yetebilir mi? Hiçbir kimse ya da kimselerin böylesine yetkileri olabilir mi? Bunların tamamı kriminal suç kapsamına girer ve bunlara karar verenlerin de, tetiği çekenlerin de yargılanması mutlak gerekliliktir.

Hukukun üstün olduğu ve herkesi kayıt altına aldığı bir ülkeyi tesis etmemiz hepimizin can güvenliği için olmazsa olmaz bir mecburiyettir. Böyle olmadığı takdirde kimsenin can ve mal güvenliği garanti altında olmaz. Darbelerin hukuku, yani gücün hukuku; herkes için çok güvensiz bir ortamdır. Hepimiz için, herkes için evrensel hukuk kurallarını bu ülkede tesis etmemiz mutlak gerekliliktir. Cezayirli akademisyen Muhammed Ammi'nin ikaz ettiği gibi şarklı anlayışımıza evrensel hukukun kurallarını monte etmez isek bu ülkede yaşayan herkes tehdit altında demektir.

Alevi'nin acısı

Mehmet Kamış 2012.03.17

Kamuoyunda oluşturulan havanın aksine Sivas davası zamanaşımına uğramadı.

Sadece hakkında tutuklama kararı olan beş kişinin yakalanamaması sebebiyle, bu beş kişiye ceza verilememesi söz konusu oldu. Yoksa Sivas olaylarına karıştığı söylenen yüzlerce kişi yargılandı, çeşitli cezalara çarptırıldı ve bu yüzden hapiste yatıyorlar. Bugün tartışılan konu; yurtdışında olduğu sanılan beş kişiyle ilgili sadece...

1993 yılında meydana gelen hadiseden sonra, olaylara karıştığı öne sürülen kişiler yakalanmış, yargılanmış ve çeşitli cezalara çarptırılmıştı. 28 Şubat'ın postmodern darbecileri, baskılarla daha önce verilen kararları iptal ettirmiş, sanıkların siyasî bir mahkemede yargılanmasını sağlamışlardı. Bütün bunların sonucunda da, söz konusu sanıklar ağır cezalarla karşılaşmıştı. Hatta 33 kişiye idam cezası verilmiş ama Türkiye'de idam cezası kaldırıldığı için karar müebbet hapse çevrilmişti.

Durum böyle iken biz yine bir medya illüzyonuyla karşı karşıyayız. Sanki Sivas davası, Hamit Fendoğlu'nun, Kemal Türkler'in katledilmesinde olduğu gibi zamanaşımına uğramış, hiç kimse ceza almadan kapatılmış gibi bir hava estiriliyor.

Burada şunu belirtmek gerekir ki, kim suçlu ise mutlaka cezasını çekmeli, kriminal bir olaya karışan herkes bunun diyetini ödemelidir. Kesinlikle zamanaşımına müsaade etmemek gerekir. Ancak olayı böyle tartışmaya devam edersek bu illüzyon bizi tam anlamıyla esareti altına alacak.

Hâlâ olayın gerçek yüzünün ne olduğunu kimse konuşmuyor. Hâlâ olay, '1993 gizli darbesi'nin kapsamına alınarak, bu açıdan değerlendirmeye tabi tutulmuyor. Hâlâ birileri, SHP'ye yakınlığıyla bilinen dönemin Valisi Aydın Karabilgin'i çağırıp, "Bu olaya neden müdahale etmedin? Güvenlik görevlilerinin sevk ve idaresini, olayları kontrol altına alacak şekilde niye yapmadın?" diye sormuyor. Ayrıca, olaydan birkaç gün sonra Sivas'a misilleme olarak yapılan ya da yaptırılan Başbağlar katliamından dolayı kimlerin içeride olduğunu, kimlerin bu katliam sebebiyle ceza aldığını da bilmiyoruz.

Bu tarzın; yani 'sadece benim acımın, sadece benim mağduriyetimin önemi var' anlayışının çirkinliğini, çiğliğini görebiliyor musunuz? Sivas'ı yüz bin kere anıp da bir kere bile Başbağlar'ı konuşmaya yanaşmayanlar, bunu vicdanlarında nasıl izah edebiliyor, anlayamıyorum. Küçük büyük fark etmeden kendi mağduriyeti için feryat figan edenlerin ötekinin ölümüne bu kadar gamsız, bu kadar kaygısız kalmasını anlamak gerçekten zor.

Ama hepsinden garip olanı, ısrarla bu konunun kökünü araştırmama konusundaki kararlılıkları! Olağanüstü durumlar isteyenlerin en bildik oyunu olan Alevi-Sünni çatışmalarını kimlerin tezgâhladığı konusunun üzerine hiç eğilmiyorlar. Oysa 12 Eylül öncesindeki Sivas, Maraş, Çorum olaylarıyla Madımak ve Gazi olaylarını incelediğinizde tezgâhın neredeyse birebir aynı olduğunu görürsünüz. Burada, arkadaki karanlık eli hiç görmeden sürekli sonuç üzerinden siyasi gelir elde etme çalışmalarının çirkinliği ayan beyan ortada değil midir?

Bir daha diyelim; Sivas olaylarıyla ilgili zamanaşımını hiçbir vicdan kabul edemez. Tıpkı bütün zamanaşımıyla düşmüş, kamu vicdanında hâlâ yara olarak kalan yüzlerce dava gibi. Ama yıllardır bu ülkede cinayetler işleyen, kanla beslenen o karanlık yapıyı görmezden gelmeye devam ederseniz daha çok Alevi, daha çok Sünni, daha

çok Kürt kanının döküldüğüne şahitlik edersiniz. Başkasının acısı üzerinden, başkasının canı üzerinden siyasi rant devşirmekten vazgeçmezseniz, bu karanlık eller -Allah muhafaza- sizin canınızı da acıtabilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hrant Dink cinayeti ya da kelebeğin kanadı

Mehmet Kamış 2012.03.21

10 Ocak 2007 tarihinde, yani katledilmesinden 9 gün önce Hrant Dink, "Ruh halimin güvercin tedirginliği" başlığını taşıyan bir yazı kaleme almıştı.

Şöyle diyordu Dink: "Muhtemelen 2007 benim açımdan daha da zor bir yıl olacak. Yargılanmalar sürecek, yeniler başlayacak. Kim bilir daha ne gibi haksızlıklarla karşı karşıya kalacağım? Ama tüm bunlar olurken şu gerçeği de tek güvencem sayacağım. Evet, kendimi bir güvercinin ruh tedirginliği içinde görebilirim, ama biliyorum ki bu ülkede insanlar güvercinlere dokunmaz. Güvercinler kentin ta içlerinde, insan kalabalıklarında dahi yaşamlarını sürdürürler. Evet, biraz ürkekçe ama bir o kadar da özgürce."

Hrant Dink bu yazıyla bir kez daha bu ülkeye sığınıyordu. Bir kez daha, canımı size emanet ediyorum, diyordu. Tehcire uğramış bir halktan geriye kalan, daha sonraki yıllarda da bu ülkeyi terk etmemeyi tercih ederek canını bize emanet eden Hrant, her şeye rağmen tavrını değiştirmiyor, olduğu yerde duruyordu.

Ancak bu yazıyı yazdıktan 9 gün sonra göz göre göre katledildi. Neredeyse naklen yayınlanan bu cinayetin arkasındaki ele ulaşmak, onun kim olduğunu görebilmek, aradan geçen beş yıla rağmen hâlâ mümkün olmadı. Bir türlü de mümkün olamıyor. Sabah gazetesinde Nazlı Ilıcak'ın dünkü yazısından da iyice anlıyoruz ki, bu cinayet çirkin bir şebekenin işinden başka bir şey değil. Türkiye'yi, hükümeti ve demokrasiyi cendere içine almak isteyen kanlı bir şebekenin işlediği bu cinayetin gerçek faillerini maalesef hâlâ bulamadık.

Bunun aydınlatılamamış olması, büyük bir yüz karası olarak alnımızda dururken, cinayetin tetikçisiyle sanki bir kahramanmış gibi fotoğraf çektiren polisi, emniyet müdürü yapmanın anlamı nedir? Oysa bu olay ortaya çıktığında söz konusu polis, açığa alınmış, 16 aylık kıdem durdurma cezasıyla karşı karşıya kalmıştı. O zamandan bu yana ne değişti? Ne değişti ki, hem cinayetin soruşturması akim kaldı, hem de kamu vicdanını yaralamış bir polis ödüllendirilip, Hrant'ın doğduğu topraklara emniyet müdürü yapıldı?

Bir sistemin başlangıç verilerindeki küçük değişikliklerin büyük ve öngörülemez sonuçlar doğurabilmesine 'kelebek etkisi' denir. Bunu ilk dillendiren Edward N. Lorenz der ki; "Amazon Ormanları'nda bir kelebeğin kanat çırpması, ABD'de fırtına kopmasına neden olabilir. Ya da, bir kelebeğin kanat çırpması, dünyanın yarısını dolaşabilecek bir kasırganın oluşmasına neden olabilir." Kelebek etkisi mazlumun, zayıfın nelere sebep olabileceğini anlatan çok önemli bir ifadedir. Kelebeğin o güçsüz, o zayıf kanatları öyle bir vakte denk gelir ki, kocaman şehirleri yerle bir edebilir. Kelebeğin kanadını da, mazlumun âhını da hiç hafife almamak gerekir.

Hrant Dink cinayeti bu ülkede yaşayan herkesin boynunda büyük bir vebal olarak duruyor. O olayın gerçek katillerini bulup cezalandırmadıkça kelebeğin kanadı bizi tehdit etmeye devam edecek.

Sonuçta Hrant Dink bize sığınmıştı, canını bize emanet etmişti ama biz onu koruyamadık. Şimdi katillerini bulup cezasını vermek boynumuzun borcu...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İnanç özgürlüğüne yeniden kafa yormak

Mehmet Kamış 2012.03.28

Pazar günü Zaman'ın yorum sayfalarında, hukukçu Arif Koçer'in kaleminden 'Bediüzzaman ve Ermeniler' başlığını taşıyan harika bir yazı yayımlandı. Başta Hıristiyanlar olmak üzere bütün gayrimüslimlere bakışımızı temelden sarsan, örseleyen ve bu bakışı yeniden sorgulamamızı sağlayacak çok önemli bir yazıydı bu...

Bizim gayrimüslimlere bakışımızı, onlara davranışımızı kim belirliyor? Bunlarla ilgili düşüncelerimizde neyi referans alıyoruz? Bu konuda dini inançlarımız mı belirleyici olan? Yoksa ırk temelinde bugüne kadar bize devlet tarafından öğretilenler mi inançlarımıza kaynaklık ediyor? Maalesef bugün Ermenilere, Rumlara, Süryanilere bakışımızı dini referanslarımız değil, okulda, gazete ve televizyonlarda bilinçaltımıza yerleştirilenler belirliyor. Oysa İslamiyet'in, Müslüman olmayanlara bakışı bizim bakışımızdan çok farklı.

İnanan bir kişi, hiçbir gayrimüslimi inancından dolayı ötekileştiremez, kınayamaz, zorlayamaz, baskı altında tutamaz. Bunların olmasına da rıza gösteremez. İslam'ın bu konudaki hükümleri çok açık ve bellidir. Gerçek anlamda inanç ve ibadet özgürlüğü vardır. Bugün maalesef birçoğumuzun fikirleri, devletin bize öğrettikleriyle yani hiçbir İslami gerçekliği olmayan düşüncelerle dolu.

Hz. Peygamber (sas), Hıristiyan olan İbn Harris bin Ka'b ve dindaşlarına yazdırdığı anlaşma metnine, "Şark'ta ve Garp'ta yaşayan tüm Hıristiyanların dinleri, kiliseleri, canları, ırzları ve malları Allah'ın, Peygamber'in ve tüm müminlerin himayesindedir." maddesini koydurmuş, Nasraniyet dini üzere yaşayanlardan hiç kimsenin kerhen İslam'a icbar edilmeyeceğini, Hıristiyanlardan birisinin herhangi bir cinayete veya haksızlığa maruz kalması halinde Müslümanların ona yardım etmek zorunda olacağını söylemiştir!

Çağın müceddidi Bediüzzaman da gayrimüslim Ermenilerin komşularımız olduğunu belirtirken, "Şu memleketin saadeti ve selâmeti Ermenilerle ittifak ve dost olmaya vabestedir (bağlıdır). Fakat mütezellilâne (zillet içinde) dost olmak değil, belki izzet-i milliyeyi (milli onuru) muhafaza ederek, musalâha (barış) elini uzatmaktır." diyor.

Hayat felsefelerini İslam'dan alan topluluklardan gerek Selçuklular zamanında gerekse de Osmanlı döneminde Hıristiyanlarla Müslümanlar aynı topraklarda birlikte yaşadı. Hıristiyanlar, inançlarından dolayı ne horlandı, ne kınandı ne de baskı gördü. Bin yıldır dini referanslarla bu toprakları yönetenler, Rumlara, Süryanilere, Ermenilere, Yahudilere ya da kendisi gibi inanmayan hiç kimseye baskı yapmadı, olabildiğince dini özgürlük sağladı. Hal böyle iken bugün kendine muhafazakâr diyen bazı kesimlerin bunları yabancı görmesini anlamak gerçekten çok zor. Devletin yıllardır bu konudaki gayri İslamî tavrını bazı muhafazakâr kesimlerin böylesine içselleştirmesi büyük bir çelişkiden ibarettir. Ruhban okulu meselesine bakış açımızdan tutun da bu ülkede yaşayan Rum ve Ermenilerin hâlâ toplum içinde kimliklerini rahatça açıklayamamaları, toplumsal ayıptan başka bir şey değildir.

Dini özgürlükler konusu, alınan büyük mesafelere rağmen hâlâ kanayan bir yara olarak önümüzde duruyor. Devletin yasaklayan, baskı altında tutan tavrını, çözülmesi daha kolay olduğu için bir tarafa bırakalım. Asıl üzerinde durmamız gereken mesele; gayrimüslimlerin dini özgürlükleri konusunda, güngörmüş, acılarla kavrulmuş bu toplumun geçmişe göre daha az toleranslı olmasıdır. Ben buradan, en azından hayatında dini referans alanlara söylüyorum. Dinde mutlak surette inanç özgürlüğü vardır? İnanç özgürlüğünün sınırları da bir hayli geniştir.

NOT: Özgür Gündem'in kapatılma kararını çok yanlış buluyorum. Türkiye'nin geldiği ya da gelmeye çalıştığı noktada böyle bir kararın antidemokratik olduğunu düşünüyorum.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Mübaşir sesiyle uyanmak

Mehmet Kamış 2012.04.04

Nilgün Altınok, 24 Haziran 1980 yılında öldürüldüğünde 16 yaşındaydı. Aynı olayda emekli yüzbaşı ve MHP Gaziosmanpaşa İlçe Başkanı Ali Rıza Altınok ve annesi de hayatını kaybetmişti. Nilgün, daha hayatının baharına bile gelmemişken kendisine kiracı süsü veren THKP-C/MLSPB isimli bir örgütün militanları tarafından katledilmişti. Nilgün'ün, Ali Rıza Altınok'un kızı olmasından başka hiçbir günahı yoktu. Şartlar darbe için olgunlaştırılıyordu. Bu nedenle 'can'a ve 'kan'a ihtiyaç vardı. Solcu kılıklı bir örgüt, şartların olgunlaştırılması için ateşinin altına odun atıyordu.

Yine Abdi İpekçi ve Prof. Dr. Cahit Tütengil de 12 Eylül'ün şartlarının oluşturulması sırasında, sağ kılıklı bir örgüt tarafından öldürülmüştü. Hele bir isim vardı ki, onun katledilmesi, Türkiye'nin en az 30 yılını karartmış olan bir örgütün deşifre olmasını engellemişti. Savcı Doğan Öz, 12 Eylül'e giden yolun taşlarını döşeyen bir örgütün varlığını fark etmiş ancak bu fark edişi canıyla ödemişti. Doğan Öz'ün öldürülmesi bu karanlık şebekenin en az 35 sene daha ülkeyi karanlıkta bırakmasına neden oldu. O gün bu yılanın kuyruğu tutulmuş olsaydı, Türkiye bugünkü temizlenme gayretlerini o gün yapabilmiş olsaydı belki 12 Eylül, belki 1993 gizli darbesi, belki binlerce faili meçhul cinayet, belki PKK terörü, belki 28 Şubat olmayacaktı.

Türkiye, ilk defa, başarılı olmuş bir darbeyi yargılamaya başladı. Yargılamanın gerçekten olabilirliği anlaşılınca, müdahillik başvuruları bir hayli arttı. Bakanlar Kurulu'nun yanı sıra referanduma hayır oyu vermiş olsalar bile CHP ve MHP de 12 Eylül davasına müdahil olarak darbelerden hesap soranlar arasına girdi. Müdahillik başvurusu yapanlar sadece bunlar değil tabiî ki. Yurdun dört bir yanında, 12 Eylül darbesinden sonra işkence gören, idam edilen, hakları elinden alınanlar da cuntadan hesap sormak için sırada.

Ancak kanaatim o ki; 12 Eylül sonrasında mağdur olanlar değil, darbeye giden süreçte canlarını kaybedenlerin yakınlarının davaya müdahil olması çok daha önemli. Çünkü darbenin en temel gerekçesi olarak, "Ortalık kan gölüne dönmüştü, kardeş kardeşi vuruyordu, Alevi-Sünni çatışması had safhaya ulaşmıştı. Biz darbe yapmaya mecbur kaldık." diyorlardı.

O dönemi yaşayanlar hatırlayacaktır. Gerçekten de öyle bir ülkede yaşıyorduk ki, her gün ortalama 30-40 kişi saldırılarda öldürülüyordu. Her gün olay, her gün bir katliam... Her yerde grev var. En temel ihtiyaçlar çay, yağ, şeker karaborsada. Ülkede kuyruklar, kargaşa almış başını gitmişti. Herkes bir kurtarıcı arıyordu ve ülkenin büyük bir bölümü bu kargaşayı ortadan kaldıracak her çözüme razıydı.

Olayın püf noktası da işte burasıydı! Topluma askerî bir darbeyi ikna ettiren bir süreç vardı ve bu sürecin failleriyle, darbeyi yapanlar çok yakından tanışıyordu. Bugün baktığımızda onların yakınlığını çok daha net görüyoruz. Cahit Tütengil gibi solcu bir aydının ailesi, Abdi İpekçi gibi ortanın solunda bir gazetecinin ailesi ve Savcı Doğan Öz'ün ailesi de böyle düşünüyor olacak ki, davaya müdahil olmak istediler. Hakeza, ülkücü Ali Rıza Altınok'un kızı yani Nilgün'ün ablası da katillerle darbecilerin arasındaki ilişkiyi görmüş olacak ki, o da mahkemeye başvuranların arasına katıldı.

Diyorlar ki, bizim babamız, annemiz, körpecik kardeşlerimiz, 12 Eylül darbesi olsun diye bilerek, iraden katledildiler. Gerçekten de 12 Eylül darbesi uğruna binlerce kişi öldürüldü, on binlerce kişi ruhsal ve bedensel sakat kaldı. Topluma korku salınsın diye gencecik çocuklar idam edildi. Türkiye yıllarca iki dudak arasında yönetildi. Bütün hayatını insanlığa vakfetmiş insanlar bir şaki gibi arattırıldı. Bu ortamda generaller, mallarına mal devşirdi. Cuntacılar içinde bazıları dünyanın en zengin generalleri arasına girdi.

Aradan yıllar geçti, güçler ve kudretler elden gitti. Bugün Kenan Evren, sağlık problemleriyle uğraşan ihtiyar, biçare bir adam! Bu durumların geleceğini o zaman da söylüyorduk şimdi de söylüyoruz. Hatta bütün zalimlere söylüyoruz: "Bir gün zalimliklerinizin hesap verme günü gelecek. Ya bir mahkeme kapısında mübaşirin sesiyle uyanacaksınız bu zulüm uykusundan ya da mahkeme-i kübra'nın kapısında..."

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Hizmet

Mehmet Kamış 2012.04.11

Putperest Roma, İsevilikle karşılaştığında büyük bir bocalama yaşadı. Çünkü Hz. İsa'nın havarileri Allah'tan bahsediyordu. Doğmamış ve doğurulmamış olan Allah'tan. Her şeyi gören, her şeyi gözeten, beşerî hiçbir şeye ihtiyacı olmayan, uyumayan, uyanmayan, zamana kayıtlı kalmayan, kudreti sonsuz olan Allah Rahman'dı, Rahim'di, Kerim'di.

Roma büyük bir şaşkınlık içindeydi; "Allah nasıl görünmezdi, nasıl şekli olmazdı? O zaman Allah, nasıl tanımlanıp, beyinlerde nasıl anlaşılır bir hale getirilebilirdi?" Oysa onların bütün tanrıları görünüyordu. Hatta onlar için Tanrı dediğin şey insan gibi hırsları, zaafları olan, iktidar ve güç peşinde koşan bir şeydi. Hani normal insanlar gibi suretleri vardı. Bazı olağanüstü güçleri sayesinde Tanrı olmuşlardı. Romalı bunları ete kemiğe büründürebiliyor ve zihinsel panikten kurtuluyordu. Öyle ya Romalı, zihninin kontrol edemediği şeyden büyük ürperti duyardı. Bu nedenle Tanrı aklın kontrolü ve sınırları içinde kalmalıydı! Oysa Hıristiyanlık, aklın kontrolünün çok dışında olan Allah'tan bahsediyordu. Aklın ihata edemeyeceği bir büyüklüğün ve gücün varlığını haber veriyordu. Romalı bunu bir türlü anlayamıyordu. Bu nedenle büyük zulümler uyguladılar Hıristiyan inanmışlara... İnananlar yüzlerce yıl yerin altında, gizli gizli dinlerini yaşamak zorunda kaldı. Sonra Roma, Hz. İsa'yı (a.s) (hâşâ) Tanrı'nın oğlu yaparak zihnindeki problemi çözdü. Sözüm ona Tanrı'yı mücessem hale getirdi. Evladının heykelleriyle, resimleriyle (hâşâ) Tanrı'yı ete kemiğe bürüyerek onu kendince anlamlandırmayı başardı. Başardı başarmasına ama din asıl ve sahih olmaktan çıktı.

Burada Hıristiyanlığı sorgulamak tabiî ki haddim değil. Ben buradan başka bir tartışmaya gelmek istiyorum. Bugün Türkiye'deki bir kısım çevreler; yıllardır ötelediği, dışladığı, ötekileştirdiği bir şeyle yani 'hizmetle' yüzleşiyor. Bunca yıl üstenci bir gözle izlediği, tepeden baktığı 'hizmet'i şimdilerde kendi bilgi dağarcığıyla yorumlamaya, tanımlamaya ve bir şekle sokmaya çalışıyor. Ancak bunu yaparken Roma'nın düştüğü duruma düşüyor. Bu çevreler; terminolojisi kendi zihinsel melekelerinde olmadığı, beyin fonksiyonları onları tanımlayamadığı için, 'hizmet'i bir türlü şekle sokamıyor.

"Hizmet nedir? Bir örgüt müdür? İktidarı ele geçirmek isteyen bir yapılanma mıdır? Gizli ajandasında yazan gerçek amaç nedir? Hizmet benim hayatıma ne kadar müdahale edecek? Kendi gerçeklerini bana ne kadar dayatacak? İçinde bulunanların bu kadar çaba göstermesinin gerçek gayesi nedir?" gibi soruları dile getirenler, bütün bunları kafalarında sorgulayıp duruyor ve 'hizmet'i bir türlü bir yere oturtamıyor. İyi niyetle baktıklarını düşünenler de, "Acaba hangi küresel ya da mahalli güç merkezlerinin kontrolündedir." diye endişelenmeden edemiyor.

'Hizmet'i; ısrarla kendi zihninde var olan programlarla, yazılımlarla çözümlemeye kalkınca bir türlü tanımlayıp çerçeveleyemiyorlar. Çerçeveleseler, birçok mesele hallolmuş, onu gerekli yere hapsetmiş ve kontrol altına almış olacaklar. Ama öyle olmuyor.

Hiç tanımlayamadıkları bir şeyle karşı karşıya kalıyorlar. Çünkü 'hizmet'te bulunanlar, yaşatma idealinden bahsediyor, fîsebilillah diyor, diğerkâmlık, başkası için yaşama gibi sözler sarf ediyor. Onları tanımlamaya çalışanların düşünce yapısı ise çok farklı. "Bir insan karşılıksız bir şey yapmaz, bu kadar çabanın, uğraşın bir karşılığı mutlaka olmalı." diyorlar. Yani; Afrika'nın çöllerine gidiliyorsa, Asya'nın steplerinde ömür tüketiliyorsa bunun bir tek açıklaması olabilir. Her şey, ''Uluslararası bir güç merkezinin taşeronluğunu yapmak içindir''(!). Bu ülkede gece gündüz demeden koşturuluyorsa iktidar olmak bilemediniz iktidara ortak olmak içindir. O iktidarla da yatlar, katlar, zenginlikler elde etmek içindir.

Oysa bu okuma biçimiyle 'hizmet'i doğru anlamak asla mümkün olamaz. 'Hizmet'i anlayabilmek için olaylara ve dünyaya onun terminolojisiyle bakmak gerekmez mi? Yaşatma idealinin, başkası için yaşamanın ne olduğunu anlamak ve bir de o gözlükle eşyaya bakmalı değil mi? Bu dünyada sadece iktidar olmak, güç sahibi olmak, menfaat elde etmek, çıkarları uğruna mücadele etmek yoktur. Allah'a adanmış ruhlar için en önemli şey, Allah için iyilik yapmaktır. Onun beğenisini kazanmak için yardıma muhtaç olana el uzatmak, cehaleti ortadan

kaldırmak için gece gündüz çaba göstermek ve karşılığını sadece O'ndan beklemektir. İnsanların gerçeği görmesi için çabalamaktır. Hakikati dünyalık küçük hesaplarla çarçur etmek ne kadar da basit bir şeydir oysaki! Bu düsturları hayatının temeli olarak kabul etmiş savcı, polis, subay, gazeteci, öğretmen, yetim malına dokunana sessiz kalamaz, işlenen cinayetleri görmezden gelemez, insanlığı sabote edenlere, darbe tezgâhlayanlara yokmuş gibi davranamaz. Kendi hesabı için değil insanlığın selameti için buna müsaade etmez. Bu nedenle 'hizmet' hiçbir zaman bir zümrenin çıkar aracı olamaz, hiç kimsenin güç devşirmesine aracılık etmez. Bir siyasi parti ya da çıkar grubu gibi davranamaz. Modern Roma onu kendine benzetemez. 'Hizmet' bir milletin ve bütün yeryüzünün yeniden inşa hareketidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Paşam, bunlar da mı gelecekti başınıza!

Mehmet Kamış 2012.04.18

Dün Zaman'ın manşetiydi. Çevik Bir ifadelerinde ne demiş: "Bunlar da mı gelecekti başımıza!" Hakikaten bunlar da mı gelecekti başınıza!

Öyle ya astığınız astık, kestiğiniz kestikti! Dünyanın hiçbir yerinde kimsenin elde edemediği imtiyazlarınız vardı. Sorulmaz, sorgulanmazdınız. Şartlar oluşsun diye yaptıklarınız, ölenler öldürülenler, hepsi millet içindi! Vatan için dünyanın en zengin generalleri oldunuz. Hazırladığınız listelerden isimlerini sildirmek için aldıklarınıza rüşvet, yaptıklarınıza şantaj demek kimin haddineydi. Siz eğer şartları oluşturmasaydınız, Haziran fırtınalarını organize etmeseydiniz, psikolojik harekatı bu milletin üzerine salmasaydınız, darbeler organize etmeseydiniz maazallah vatan parçalanırdı! Faili meşhur olan cinayetleri işlemeseydiniz kim bilir Türkiye nereye giderdi.

Çevik Paşam, Çetin Paşam bu da mı gelecekti başınıza, adaletin şaşmaz topuzu sizden de mi hesap soracaktı? Oysa siz Türkiye'nin üstüne çökesiniz diye 12 Eylül'de bir neslin üzerinden ne kadar da kararlılıkla geçmiştiniz. Bu milletin kim bilir kaç neslini 'yitik kuşak' haline getirmiştiniz. Millet tam o travmayı atlatmak üzereydi ki, 28 Şubat'la bir kez daha gençliğe büyük bir darbe vurmuş, bir nesli daha zayi etmiştiniz. Size kocaman kocaman madalya takmaları gerekirken şunların yaptıklarına da bir bakın!

Oysa tezgahınız ne kadar da güzel işliyordu. Suçu ihdas eden de sizdiniz, mağdur eden de siz. Sonrasında hesap soran da yine sizdiniz. Bu arada ölenler de önemli değildi! En fazla bu milletin çocuklarıydı. Hem siz ne yapıyorsanız bu millet ve vatan için yapmıyor muydunuz? Evlat acısına da dayanıvermeleri gerekmez miydi? Sizin için birkaç bin evladın ölmesinin ne önemi olabilirdi? İlkeniz neydi; 'huzur ve güven ortamı söz konusuysa hayatın bir önemi yok.'

Darbe şartları oluşsun, ülke sürekli olağanüstü hal yaşasın ki, siz gücünüze güç devşirebilesiniz. O devşirdiğiniz güç sayesinde bütün hukuku ayaklarınızın altına alabilin ki, vatan bölünmesin, irtica ülkeye hakim olmasın!

Zaten Hukuk denen şey sayesinde ülke bölündü bölünecek noktaya gelmemiş miydi? Zamanı mıydı şimdi hakkın, hukukun, insan haklarının vesairenin! Ne demiştik 'Söz konusu vatan ise gerisi teferruattır.' Her şeyin teferruat olabilmesi için de vatanın sürekli tehdit altında kalması gerekiyordu öyle değil mi Paşam?..

Bu günleri de mi görecektiniz Paşam! Kenan Paşam orada, siz burada, Çetin Paşam şurada yargılanıyor. Bu nankörlük değil de nedir öyle değil mi? Darbe tezgahladığınız için, sadece yaptığınız değil tezgahladığınız için sizi suçluyorlar. Tezgahlamasaydınız maazallah ülke nereye giderdi öyle değil mi? 12 Eylül darbesinden önce üç beş bin, darbeden sonra bir o kadar daha genç öldü ölmesine ama ne yapalım vatan içindi bütün yaptıklarınız! 12 Eylül darbesinden sonra izlenen politikalar yüzünden 50 bin kişinin ölmesine sebep oldunuz ama her şey vatan içindi! Zaten söz konusu vatansa gerisinin teferruat olduğunu yukarıda söylemiştik.

Adaletin topuzu; hakkı gasbettiğiniz için, bu ülkenin başını kargaşadan çıkartmadığınız için, sürekli darbe şartları organize ettiğiniz için, kan döktüğünüz için sizden hesap soruyor. Ne günlere kaldık Paşam! Bunlar da mı gelecekti başınıza!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

28 Şubat'ta Hocaefendi'ye yapılan psikolojik harekat

Mehmet Kamış 2012.04.21

Türkiye 28 Şubat günlerini yaşıyordu. 17 Haziran 1999 tarihinde bir televizyon kanalı, Fethullah Gülen Hocaefendi'nin sohbetlerinin birinden çekilmiş görüntüler yayınladı.

Sohbet esnasında muhtemelen bir devlet memuru, bulundukları yerde namaz kılan, oruç tutan hanımı örtülü olan herkesin fişlendiğini ve görevlerinden atıldığını söylüyor. Bunlara karşı ne yapmak gerektiğini soruyor. Bunun üzerine Hocaefendi de, bu tür peşin hükümlülere karşı tedbirli davranmak, onları rahatsız eden, ürküten dinî yükümlülükleri onların yanında yapmamak gerektiğini anlatıyor. Ayrıca bu ülkeyi seven insanların her kurumda bulunmasının önemine işaret ediyor. Yani her zaman söylediği sözler istikametinde tavsiyelerde bulunuyor Hocaefendi...

Ancak hatırlayacaksınız, söz konusu videonun yayınlanmasından sonra medyada garip şeyler olmaya başladı. Hemen ertesi gün adeta bir linç hareketinin düğmesine basıldı. Sonradan montaj olduğu anlaşılan pek çok kaset servis edildi, medyaya. Manşetlerden Hocaefendi'nin idamını isteyenler bile çıktı. En demokrat bilinen yazarlar, en hakperest görünen yayın yönetmenleri, her programda camia ve Fethullah Gülen Hocaefendi hakkında övücü sözler söyleyenler, 'meğer yanılmışız, kandırıldık' türünden ifadelerle başlatılan kampanyaya en ön sıradan girdi. 'Psikolojik Harp' düğmeye basmış medyadaki uzantıları eliyle medyatik bir linçe girişmişti. 17 Haziran'dan sonra gazeteler günlerce Hocaefendi aleyhine yazılarla dolduruldu. Sanki, yazar, çizer, gazeteci herkesin kafasına taş düşmüş ve bir anda gerçeği görmüş, Hocaefendi'nin vatana millete ne kadar zararlı(!) birisi olduğunu bir anda anlayıvermişlerdi.

Biz o zamanlar medyanın kendi refleksiyle bu işleri yaptığını sanıyorduk. Bazı tahminlerimiz vardı ama dün Çevik Bir'in sorgusuna ilişkin haberleri okurken olayın tamamen bir Psikolojik Harp oyunu olduğuna iyice kanaat getirdik. Altında Çevik Bir'in imzasının olduğu bir BÇG belgesinde, 'Yasal tedbirlerle sonuç alınamadığı

takdirde psikolojik ve örtülü harekât icra etmek' eyleminin Genelkurmay Psikolojik Hareket Dairesi ve Genelkurmay Özel Kuvvetler Komutanlığı tarafından yürütüleceği yazıyor. Savcı, bu belgeyi sorunca Orgeneral Çevik Bir, "Bunlar yasal tedbirlerle sonuç alınamadığı takdirde savaş durumunda faaliyete geçilecek tedbirlerdir.'' karşılığını veriyor.

İnsaf ve vicdan sahibi herkesin nasıl yani diye sorduğunu duyar gibiyim. Nasıl yani? Bir insan ya da bir topluluğun yasalar çerçevesinde yaşıyor olması, şiddetten şiddetle uzak duruyor olması, başkasının hakkına hukukuna saygılı davranıyor olması, suçlu sayılmaması için yeterli değil, öyle mi? Genelkurmay'ın emrinde olan Psikolojik Hareket Dairesi ve Genelkurmay Özel Kuvvetler Komutanlığı size bir sürek avı başlatabilir, öyle mi? Hakkınızda olmayan suçlar ihdas edip, sizi yıllarca mahkemelerde dolaştırabilir öyle mi? Devlet erkini kullanan üç beş kişi, sizi tehlikeli sınıfına sokabilir, niyet okuması yaparak sizin ileride tehlikeli olabilme ihtimalinize karşı bugünden hakkınızdan gelebilir, öyle mi? Peki böyle bir ülkede kim can ve mal emniyetinden söz edebilir? Ve maalesef bizim elli yılımız psikolojik harbin kaptı kaçtı oyunlarına maruz kalmakla geçti. Çevik Bir'in BÇG belgelerine yansıyan ve sorgusunda da kabul ettiği bu durum yani psikolojik harp hala her şeyimizi belirliyor. 12 Eylül darbesi de 28 Şubat darbesi de bir psikolojik harp yapımından başka bir şey değildi?

Psikolojik harbi; öyleymiş gibi hissettirip, öyleymiş gibi gösterip sonuca gitmek olarak da özetleyebiliriz. Yani ülkede bir sağ-sol kavgası varmış gibi, bir Alevi-Sünni çatışması, irtica tehlikesi, bölücülük tehlikesi varmış gibi gösterip darbelere ve olağanüstü hallere geçerli gerekçeler üretiyorlar. Hep söylenen şartların olgunlaştırılması tam da bu demek işte!

Yine de bunlar üç aşağı beş yukarı bilinen şeyler ancak ya bilinmeyenler? Psikolojik Harp ve Özel Kuvvetler'in nerelere müdahil olduğu, PKK eylemleriyle siyasetin yönlendirilmesi dâhil, hükümetlere karşı yapılan kısa ve uzun vadeli hangi oyunlarla hangi sonuçların elde edildiğini bilemiyoruz. Ancak acı olan durum psikolojik harbin bugün hala dipdiri varlığını sürdürüyor olması.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şike kararı bize neyi anlatıyor?

Mehmet Kamış 2012.05.09

Tarih, 20 Şubat 2011. İnönü Stadı'ndaki Beşiktaş-Fenerbahçe maçındayız.

Maç 2-1 ve oyunda Beşiktaş'ın mutlak üstünlüğü var. Stattaki herkesin yorumu aynı; 'bu maçı Beşiktaş büyük bir ihtimalle kazanır'. Siyah-Beyazlılar sahanın her yerinde Fenerbahçe'nin tozunu atıyor. Stattaki hava böyleyken Ferrari, Lugano'ya sert bir yumruk vuruyor. Ama hakem kalabalık içinde o yumruğu görmüyor ve es geçiyor. Ferrari maçın kötü gittiğini (!) anlamış olacak ki, bu kez kimsenin olmadığı bir pozisyonda, hiçbir yeri ve gereği yokken hem de kendi ceza alanı içinde Lugano'ya dirsek atıyor. Göstere göstere bir dirsek. Adeta hakeme 'hâlâ mı görmeyeceksin bu dirseği?' der gibi bir hareket yapıyor. Hem penaltı hem de kırmızı kart. Bu olay maçın da kırılma anı. Beşiktaş'ın bütün dengesi altüst oluyor. Maç 4-2 Fenerbahçe'nin lehine bitiyor.

Yani her şey gözlerimizin önünde, göstere göstere cereyan ediyor. Bütün herkes Ferrari'nin bu hareketinin normal olduğunu düşünse ve iddia etse beni inandıramaz. Buradan çok açık söylüyor ve yazıyorum; Ferrari'nin

bu hareketi kasıtlı ve bilinçliydi. Ondan sonraki haftalarda da takımda yer alan Ferrari, şike soruşturmasının başladığı hafta apar topar Türkiye'yi terk etti. Önce İtalya'ya döndüğü söylendi ama şu anda futbol hayatını bütün gözlerden uzakta Amerika'da sürdürüyor.

Bu yazıyı ne Fenerbahçe'nin ne Beşiktaş'ın ne de Galatasaray'ın taraftarı ya da karşıtı olarak yazıyorum. Çocukluğumdan beri bir futbol izleyicisi ve bir futbol taraftarıyım. Bu nedenle yazdıklarımla ilgili kalbim çok müsterih. Sözlerimin takım aleyhtarlığı ya da destekçiliğiyle ilgisi yok. Bunun bir ahlak meselesi olduğunu düşünüyorum. Bu ahlak hırsızlıktan, yalancılıktan hiç farklı bir şey değil. Futbolun iyice bir çadır tiyatrosuna dönüşmesi ruhumuzu acıtıyor.

Tarafgirlik, adalet duygumuzu ortadan kaldırıyor. Bu yazıyı okuyan pek çok Fenerbahçeli, benim başka bir takım taraftarı olma hissiyatıyla yazdığıma inanacak ve bana çok kızacak. Ancak futboldaki bu şaibeyi temizlemedikçe temiz bir toplum olma ihtimalimiz mümkün görünmüyor. Hakkı ve adaleti kendinize doğru ne kadar sündürebilirsiniz? Ne kadar göstere göstere bir suçun üzerini örtebilirsiniz? Maşeri vicdanda ne kadar aklanabilirsiniz? 'Ben yaptım oldu' mantığıyla suçlar örtbas edilemiyor. Bu çadır tiyatrosuna en önce kendi takım taraftarlarının isyan etmesi ve kandırılmışlıklarının hesabını sormaları gerekmez mi?

Bizim federasyonumuz şike iddialarını alıp çöpe attı. Ancak bu mesele basit bir 'milyonlarca taraftarı olan kulüp' meselesi değil. Futbol demek bahis demek, futbol demek hisse senetleri demek, futbol demek büyük sektör demek, futbol demek büyük paralar demek! Federasyonumuz bütün kulüplere bu yönüyle 'istediğiniz manipülasyonu yapabilirsiniz' dedi adeta. "İstediğiniz bahsi oynayıp, istediğiniz kadar para kazanabilirsiniz. Hisse senetlerinden büyük vurgunlar yapabilirsiniz!"

İtalya Gladio ile mücadele edip onu ülkeden temizlediğinde bu temizlikten en çok etkilenen de futbol oldu. Ülke kendini temizlerken kara para aklama, kara loto, bahis ile çok kirlenen futbol buradan geri duramazdı. Yargı da geri durmadı zaten.

Temiz bir ülke için geçmiş bütün çirkinliklerden kurtulma fırsatımız hâlâ var. Korkarım böyle bir fırsat bir daha elimize geçmeyebilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Yangın yeri

Mehmet Kamış 2012.05.16

Futbolun ve taraftarlığın geldiği son noktayı görünce insan toplum adına büyük bir endişe ve korkuya kapılıyor. Tarafgirliğin bazı yerlerde bütün değerlerin üzerine çıkması, aklı başında olarak düşündüğünüz insanların futbol sonuçlarına göre garip tepkiler vermesi insanı bazen ürkütmüyor değil.

Futbol, üzerinden güç savaşları yapılan bir oyuna dönüştü. Futbol, sahada futbolcuların oynadığı bir oyun olmaktan çıkıp kulüp yöneticilerinin Türkiye'nin vitrininde varlık kavgasının bir aracı oldu. Oysa futbol sadece futboldur. Hal böyle iken toplum içinde, iş dünyasında belirli yerlerde olan insanların, irrasyonel korkular üretmesini hakikaten anlamakta zorlanıyor insan.

Bununla birlikte toplumsal eylemler de 'Fenerbahçe düşmancılığı' üzerinden kurgulanmaya başlandı. Bu kurgu sonrasında Fenerbahçeli kılığına girmiş, bir şebeke Galatasaray maçından sonra ortalığı yakıp yıktı.

Toplumun, Ergenekon ve Balyoz gibi davalarda tepki göstermek yerine yargıya sahip çıkması, devletin bağırsaklarını temizleme çabasına büyük destek vermesi, psikolojik harbin farklı metotlar denemesine sebep oldu. Şimdi toplumsal karşılığı olan Fenerbahçe üzerinden birtakım senaryoları sahneye koymaya çalışıyorlar. Ancak Fenerbahçe'ye gönül vermiş aklıselim insanlar bu olayın farkında. Onların Galatasaray maçında olaylara hiç karışmamaları, provokatörlerin oyununa hiç gelmemeleri de bunu gösteriyor.

Bugün Türkiye çok kritik bir evrede! Ya ilkeler ve hukuk kazanacak ya da güç ile hareket edenler. Bunu engellemek için spor üzerinden bir oyun tezgâhlamanın peşindeler. Bu ülkede hakkın ve hukukun hakimiyetini mutlak surette tesis etmek zorundayız. Şebekelerin istedikleri olacaksa, öldürenler, haksızlık yapanlar, devletin içinde çete oluşturanlar devletten ayıklanmayacaksa demokrasi bu ülkeye nasıl gelecek?

Temiz bir ülke, temiz bir devlet, temiz bir futbol, temiz bir lig toplumda kimin işine gelmez ki? Böyle bir ülkede herkes kazançlı çıkmaz mı? Bu durumdan kazançlı çıkmayanlar sadece, yıllardır işleri böyle yönetmiş hem statü hem para hem de itibar kazanmışlar olacaktır. Her açıdan temizlenmek, her açıdan yeniden kendimize bakmak, kendimizi sorgulamak ve geçmiş hatalardan ders çıkartarak ülkeyi yeniden kurgulamak çocuklarımız ve gelecek nesillerimiz açısından hayat memat meselesi kadar önemlidir.

Bu konuda Türkiye'nin kat edeceği çok ama çok mesafe var daha önünde. Neden mi? Örneğin Behçet Oktay daha birkaç yıl önce intihar süsü verilerek öldürülüyor, Muhsin Yazıcıoğlu kaza süsü verilerek katlediliyor. Bu ve buna benzer hadiseler 12 Eylül öncesinin karanlık dehlizlerinde değil, iletişim teknolojisinin bu kadar yaygınlaştığı bir dönemde gerçekleşiyor.

Biz, genç nesillerin dindarlaşmasını konuşurken; Zonguldak Devrek gibi küçük bir ilçede 14 yaşında bir ortaokul öğrencisi dedesi yaşında birisiyle para karşılığında birlikte oluyor ve dedesi yaşındaki adam kalkıp pompalı tüfekle bu çocuğu öldürüyor. Bunlar toplumsal bir kokuşmuşluğun ayak sesleri değil de nedir? Bu toplumsal kokuşmuşluğa sebep olanları bulmak boynumuzun borcu değil midir? Bizim güç kavgalarını bırakarak bir toplumsal yangın haline gelen bu durumla ilgili önce problemi tespit edip sonra da çözüm yollarına acilen gitmemiz gerekmez mi?

Böyle bir fırsatı daha ne zaman elde eder bu millet?					

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Niyazi-i Mısri

Mehmet Kamış 2012.06.02

İlk defa lise yıllarında bir öğretmenimden duymuştum onun ismini. Bu şehre Niyazi-i Mısri'nin ruhu sinmiş demişti Malatya'yı anlatırken... O zaman bu sözün ne anlama geldiğini, öğretmenimin bunları söylerken neyi kastettiğini çözdüğümü söyleyemem.

Niye böyle demişti? Niyazi-i Mısri'nin ruhunun sinmesi iyi bir şey mi, kötü bir şey mi tam kavrayamamıştım. Hatta bahsettiği kişinin kim olduğunu da bilmiyordum. Bir kente ruhu sinmiş ama ben o kentte yaşayan biri olarak bu ismi o güne kadar hiç duymamıştım.

Bu isimle ikinci kere Bediüzzaman'ın İhtiyarlar Risalesi'ni okurken karşılaştım. "Bir zaman gençlik gecesinin uykusundan ihtiyarlık sabahıyla uyandığım vakit kendime baktım, vücudum kabir tarafına bir inişten koşar gibi gidiyor. Niyazi-i Mısrî'nin;

Günde bir taşı bina-yı ömrümün düştü yere,

Can yatar gafil, binası oldu viran bîhaber,

dediği gibi, ruhumun hanesi olan cismimin de her gün bir taşı düşmekle yıpranıyor. Ve dünya ile beni kuvvetli bağlayan ümitlerim, emellerim kopmaya başladılar. Hadsiz dostlarımdan ve sevdiklerimden mufarakat zamanının yakınlaştığını hissettim. O mânevî ve çok derin ve devâsız görünen yaranın merhemini aradım, bulamadım. Yine Niyazi-i Mısrî gibi dedim ki;

Dil bekası, Hak fenâsı istedi mülk-ü tenim,

Bir devâsız derde düştüm, ah ki Lokman bîhaber."

Bediüzzaman'ın sonraki kısımda alıntıladığı dizeleri ise 30 yıl dilimize takılacaktı:

Bir ticaret yapmadım nakd-i ömrüm oldu heba

Ola geldim lakin cümle kervan geçmiş bi haber

Ağlayıp nalan edip düştüm yola tenha garip

Dide giryan sine bir yan akıl heyran bi haber.

Maalesef böyle bir bilgeyi keşfetmek için Bediüzzaman'ın işaret etmesi de yeterli olmamış, elimize geçen bu fırsatı da iyi değerlendirememiş, onu sadece İhtiyarlar Risalesi'nin içine hapsetmişiz.

Bugün öğreniyoruz ki, Niyazi-i Mısri'nin ömrünün bir kısmı ilim öğrenmek için yaptığı seyahatlerle, diğer kısmı da öğrendiği ilimlerin onurunu korumasının bedeli olarak maruz kaldığı sürgünlerle geçmiş. İhtiyarlar Risalesi'nde geçen şiirinde böyle bir hayatın muhasebesini yaparken Niyazi-i Mısri belki de bütün bir ömrünü gözlerinin önünden geçiriyor, yapamadıklarına hayıflanıyordu. İnsanoğlunun geç kalmışlığını, ertelemeciliğini bir bilgeye yakışır bir muhasebeyle dillendiriyordu.

Ancak adil olmayan yönetimler karşısında eğilmezliği, dik duruşu başına çok işler açacaktı. Ayağındaki bukağı ile memleket memleket sürülecekti de yine dik duruşundan vazgeçmeyecekti. Her bilge insan için olduğu gibi hakkın hatırı her şeyden âliydi.

Kutsal kaynaktan beslenmiş her bilge gibi, keyfi davranmayacaksın, yetim malı yemeyeceksin, adil olacaksın, hadim olacaksın, hakkın hukukuna uyacaksın, dediği için yönetenler tarafından tehlikeli bulundu. Her yerde adım adım takip edildi, diyar diyar sürgüne gönderildi. En son Limni'de sürgünde iken insanların zulmünden Hakk'ın rahmetine göçtü.

Ona bu zulmü yapan valilerin, sadrazamların hepsi unutuldu gitti. Ama o çağlar sonra yeniden gün yüzüne çıkıyor, yeniden keşfediliyor ve hakkı teslim ediliyor. Kim bilir belki bundan sonra kıyamete kadar da yaşayacak.

Yönetimler belki tabiatları gereği doğruyu söyleyen, hakkın hatırını her şeyden üstte tutanları sevmiyor, hatta onları tehdit olarak görüyor. Hakka davet edenleri, adaletle muamele isteyenleri, milletin istikbalini, kişisel istikbalinin önünde tutanları diyar diyar sürgünlere gönderiyor. Kim bilir, hakkın hakikati de bu olsa gerek!

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

20 yıl önce, 10 yıl sonra

Mehmet Kamış 2012.06.06

Bundan 10 sene ya da 20 sene önceki gazete manşetlerini hatırlıyor musunuz? Neredeyse her ay bir faili meçhul cinayet işlenirdi. Her MGK öncesi, kamuoyunda laiklik konusundaki düşünceleriyle önce çıkmış bir yazar öldürülürdü.

Günlerce bu konuyu konuşurduk ama cinayetlerin failleri bir türlü bulunmazdı. Albaylar ya intihar ederdi ya da PKK ile girdiği çatışmada şehit edilirdi! PKK ile savaşan kritik yerlerdeki subayların bazılarının da intihar edesi gelirdi!

Devlet ihalelerinde son sözü hep mafya söylerdi ama bütün bunlar savcıların ilgi alanına girmezdi. İşadamları infaz edilir ancak savcılar katilleri cezaevine gönderecek bir ipucuna asla ulaşamazlardı. Hele bir kapkaç terörü vardı ki, kimse onunla baş edemezdi. Bu olaylar, ne polisin ne de savcıların ilgi alanına girmezdi. Madımak'ta insanlar yakılır, Gazi Mahallesi'nde kahvehaneler taranır, failler bir türlü yakalanamazdı. Polis kimin yaptığını asla bulamaz, savcılar katillere gidecek ipuçlarına vâkıf olamazdı.

Herkese, 90'lı yılların gazetelerini yeniden okumalarını tavsiye ediyorum. Yaşananların unutulmaması için ehl-i vicdan herkesin o gazete sayfalarına ulaşıp yeniden yeniden okumaları gerekiyor. Biz nasıl bir ülkeydik? Psikolojik harpçiler ülkeyi nasıl sürekli olağanüstü halde tutarlardı? Bütün bu soruların cevapları o sayfalarda açıkça görülüyor.

Türkiye, Muammer Aksoy'un, Uğur Mumcu'nun, Tarık Dursun'un, Çetin Emeç'in katillerinin kim olduğunu hiçbir zaman öğrenemedi. O dönemde Albay Kazım Çillioğlu'nun intihar ettiğini söylemişlerdi ama bir tane savcı bunun doğru olup olmadığını araştırmadı. Tuğgeneral Bahtiyar Aydın, Albay Rıdvan Özden gibi askerlerin şehit edilmesini 'vatan sağ olsun'dan öteye yorumlayamadık.

12 Eylül sürecinden birkaç yıl öncesine kadar Türkiye, psikolojik harbin operasyonlarıyla yönetildi. Olayın farkına varan Savcı Doğan Öz, onlara dokunmasını hayatıyla ödedi. Öz'den sonra da hiçbir savcı bunları deşelemeyi düşünmedi. Ya cesaret etmedi ya da bilerek örtbas yolunu seçti. Bugünkü savcıların ortaya çıkardığı gerçekler gösteriyor ki, son 40 yıldır binlerce olay, savcılar ve güvenlik güçleri eliyle örtbas edilmiş, gerçek faillerin kim olduğu ortaya çıkartılmamış.

Son dönemdeki cesur yürek savcılar, hayatlarını riske ederek bu oyuna çomak sokmasalar, bu ülkede kirli senaryolar yazılıp sahneye konulmaya devam ederdi. 90'lı yılların kaotik Türkiye'si ile bugünkü Türkiye'nin arasındaki en temel fark, yargının olayları örtbas etmiyor olmasıdır. Psikolojik harp Türkiye'yi bugün yönetemiyorsa, ülke darbe şartlarına götürülemiyorsa, faili meçhul cinayetlerle kaos ortamı oluşturulamıyorsa bunun bir tek nedeni var. O da savcıların hayatlarını riske etme pahasına olayların üzerine gitmesi, delillerin karartılmasına müsaade etmemesidir.

Emniyet'in faili meçhul cinayetlerin üzerine cesaretle gitmesi ve eldeki teknik ve teknolojik imkânlarla bunları gün yüzüne çıkarması Türkiye'yi hükümet edilir bir noktaya getirmiştir. Bizim gibi, toplumsal olayları kaşımanın, insanları sokağa dökmenin kolay olduğu bir ülkede, psikolojik harpçilerin rahatça hareket edememelerinin bir tek nedeni var, o da yargının ve Emniyet'in olayları çözme konusundaki kararlılıklarıdır.

Unutmamak gerekir ki; ileri demokrasilerde içeriye doğru konuşlanmış seferberlik tetkik kurulları yoktur. İleri demokrasilerde vatanperver subaylar infaz edilip intihar süsü verilmez. İleri demokrasilerde üniforma taşıyanlar toplumun ekser çoğunluğunu kökünü kazımakla tehdit etmez. O ülkelerde herkes yerini bilir ve olmayan yetkiler kullanmaya kalkmaz. İleri demokrasiler, sürekli psikolojik harp tehdidi altında da değildir. Eğer Türkiye'yi ileri demokrasiye taşıyacaksak bu oyunlara artık 'dur' demeliyiz. Bunun yolu ise suçluların üzerine cesaretle gidecek bağımsız ve tarafsız bir yargıdan geçiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Çeteler bitmeden Kürt meselesi bitmez

Mehmet Kamış 2012.06.09

AK Parti ile CHP'nin liderleri, birkaç gün önce Kürt meselesinin çözüme kavuşturulması için bir araya geldi. MHP bu projeye inanmadığını, dolayısıyla dışarıda kalacağını kamuoyuna deklare etti. Hükümetin, daha önceki Kürt açılımından istediği sonucu alamayınca, eskiye oranla konuya yaklaşımını daha sıcak gördüğü CHP ile temasa geçmesi ve Başbakan Tayyip Erdoğan'ın Kemal Kılıçdaroğlu ile görüşmesi kamuoyunu heyecanlandırdı.

İktidar partisi ile anamuhalefetin, Türkiye'nin önemli meseleleri hakkında ortak hareket etmesi tabii ki çok önemli. Ancak bu girişimin Kürt meselesini çözmekte yeterli olmayacağını düşünüyorum. Her iki partinin de, PKK terörünü asıl domine eden şeyin ne olduğu konusunda belirsizlikler yaşadığına inanıyorum. PKK terörünün tarihi sürecini, ortaya çıkartılmasını, ilişkilerini, neden ısrarla çözümsüzlüğe oynadığını analiz etmeden Kürt meselesini çözebilmek mümkün görünmüyor.

Cumhuriyet'ten sonra, kültürel haklar alanında Kürtlerin ihmal edilmişliğini, ötelenmişliğini inkâr etmemek, terörün 12 Eylül darbesiyle iradi olarak ve kasten üretildiğini unutmamak, problemin çözümü için de anahtar olacaktır. Bütün ülkeyi perişan eden 12 Eylül darbesinin Güneydoğu'yu ekstra bir batağın içine atmasındaki sinsi oyunu görmek lazım. Darbecilerin bu bölgedeki politikaları Kürtlere adeta, dağa çıkıp elinize silah almazsanız hepinizin hem onurlarınızı hem de hayatlarınızı perişan ederiz, diyordu.

30 yıldır yaşananlara baktığımızda; Kürtlerin o dönemde ellerine aldıkları silahtan kurtulmayı bir türlü beceremediklerini, bırakmayı her denediklerinde ise büyük provokasyonlarla karşılaştıklarını ve silahı elde

tutmaya devam etmek zorunda kaldıklarını görürüz.

Turgut Özal ve Eşref Bitlis'in bu konuyu çözmedeki kararlılıklarının canlarına mal olduğunu, onlar hayatlarını kaybettikten sonra da 33 erin şehit edildiği Bingöl katliamıyla bölgenin çok kanlı bir sürece yeniden sokulduğunu hatırlayalım.

Kürtlerin bu ülkede yaşayan diğer vatandaşlar gibi kültürel olarak büyük mağduriyetlere uğratıldığı, bunun da Kürtler arasında siyasî bir anlayışın doğmasına yol açtığı gerçeğini inkâr etmeden diyorum ki; PKK terörü laboratuvarda üretilmiş bir projedir. Onu üretenler müsaade etmedikçe ortadan kaldırılması mümkün görünmemektedir.

Politik açılımlar, iyi niyetli yaklaşımlar, siyasî çözüm yolları havanda su dövmekten öteye gidemiyor. PKK terörünün Türkiye'yi yorma, yıldırma hatta canından bezdirme görevi olduğu müddetçe, siyasî görüşmelerle bir çizgiye gelinmesi asla mümkün olmayacaktır. Herkesin bildiği gibi bugüne kadar bütün girişimler bilinçli bir şekilde akim bırakılmıştır. PKK içindekilerin hatta başındaki Murat Karayılan'ın bile silah bırakmak istedikleriyle ilgili sözleri, beyanatları daha büyük gürültülerle bastırılmış, o silahın hep elde kalması sağlanmıştır. Uludere katliamının da tıpkı 33 erin şehit edilmesi gibi terör örgütünün hayatiyetini devam ettirmesi adına planlı bir tezgâhtan başka bir şey olmadığı herkesin malumu.

Hasılı yakın tarihimiz gösteriyor ki, bu habis ruhtan kurtulmadıkça Türkiye'nin Kürt meselesinde bir arpa boyu yol alabilmesi mümkün değil. Siyaset gerçekten terörü bitirmek istiyorsa, Türkiye'deki habis ruhu mutlaka temizlemeli. Yoksa dün 33 erin şehit edilmesi, bugün Uludere yarın başka bir şeyle kanın bitmesine müsaade etmeyeceklerdir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Terör ya da işkence

Mehmet Kamış 2012.06.20

PKK'nın sekiz fidanımızı şehit ettiği dünkü saldırıya Türkiye'de şaşıran olmuş mudur? Yoksa birilerinin dediği gibi böyle bir saldırıyı bekliyor muyduk? Ya da bu saldırıda oynanan, pis oyunun sadece bir sekansı mı? Çözümle ilgili kamuoyunda oluşturulan havadan sonra böyle bir eylem mukadder miydi?

Bu bir işkence metodudur biliyorsunuz. Mahkûm uzun işkencelerden sonra, dışarı bırakılacağına inandırılır. Tam dışarı çıkacağı sırada bir gerekçe ile tekrar içeri atılır. Mahkûmun birazcık kalmış psikolojik direnci de böylece yerle bir edilir.

Kürt meselesi de tam böyle bir işkenceye dönüşmüş durumda. Kamuoyu psikolojik olarak, problemin çözüleceğine inandırılıyor, sonra bir düğme her şeyi allak bullak ediyor. Belki komplo teorisi olarak da

görülebilir ama halktaki çözüm inancının yerle bir olması, yapılacak her türlü operasyona kamuoyunun psikolojik olarak hazır hale getirilmesi adına pis bir oyun oynandığını düşünüyorum. Her çözüm arayışından sonra böyle bir saldırının gerçekleştirilmesi ve bunun asla önlenememesi ya da önlenmemesi, üstelik aynı olayın onlarca kere yaşanması tesadüf olabilir mi?

İzleye izleye bütün her şeyini ezberlediğimiz bir oyuna karşı, hiçbir önlem almıyor, mücadele biçiminde hiçbir strateji değişikliği yapmıyor ve aynı kötü sonuçları tekrar tekrar yaşıyoruz. 30 yıldır; Kürtlerin 12 Eylül darbesinden sonra ellerine aldıkları silahtan kurtulmayı bir türlü beceremediklerini, bırakmayı her denediklerinde ise büyük provokasyonlarla karşılaştıklarını ve böylece silahı elde tutmaya devam etmek zorunda kaldıklarını defalarca yazdık.

PKK elebaşılarından Murat Karayılan'ın Avni Özgürel'e verdiği röportajı hayretler içinde okuyor insan. Ve bir kere daha anlıyor ki PKK terörü, 12 Eylül'ün laboratuvarında üretilmiştir ve derin devletin her zaman ihtiyaç duyduğu bir projedir. Onu üretenler müsaade etmedikçe de ortadan kaldırılması mümkün görünmemektedir.

Geçen hafta yazdığım satırları bir kere daha yazayım. Politik açılımlar, iyi niyetli yaklaşımlar, siyasî çözüm yolları havanda su dövmekten öteye gidemiyor. PKK terörünün Türkiye'yi yorma, yıldırma hatta canından bezdirme görevi olduğu müddetçe, siyasî görüşmelerle bir çizgiye gelinmesi asla mümkün olmayacaktır. Herkesin bildiği gibi bugüne kadar bütün girişimler bilinçli bir şekilde akim bırakılmıştır. PKK içindekilerin hatta başındaki Murat Karayılan'ın bile silah bırakmak istedikleriyle ilgili sözleri, beyanatları daha büyük gürültülerle bastırılmış, o silahın hep elde kalması sağlanmıştır. Uludere katliamının da tıpkı 33 erin şehit edilmesi gibi terör örgütünün hayatiyetini devam ettirmesi adına planlı bir tezgâhtan başka bir şey olmadığı herkesin malumu.

Hâsılı yakın tarihimiz gösteriyor ki, bu habis ruhtan kurtulmadıkça Türkiye'nin Kürt meselesinde bir arpa boyu yol alabilmesi mümkün değil. Siyaset gerçekten terörü bitirmek istiyorsa, Türkiye'deki habis ruhu mutlaka temizlemeli. Yoksa dün 33 erin şehit edilmesi, bugün Uludere, Dağlıca yarın başka bir şeyle kanın bitmesine müsaade etmeyeceklerdir.

Devlet içindeki şebeke ile PKK içindeki bu habis ruh temizlenmedikçe bu meselenin çözülmesi mümkün olmayacak. Çünkü bu habis ruhun ne Kürtler umurunda ne de Türkler. Meselenin temelinde Türkiye'nin yorulması, yorgunluktan bitap düşürülmesi ve her türlü teklife hazır hale gelmiş bir kamuoyu oluşturulması niyeti var.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Paşa'nın gözyaşları

Mehmet Kamış 2012.06.23

Türkiye şehit cenazesinde ağlayan Genelkurmay Başkanı'nı tartışıyor. "Bir Genelkurmay Başkanı ağlar mı? Ağlaması terörü cesaretlendirir mi? Terör, Genelkurmay Başkanı'nı ağlattığına göre kendini büyük bir zafer kazanmış saymaz mı?" gibi sorular birbirini takip ediyor.

Tabii ki bu durum terörün zafer kazanması sayılmaz. Bu gözyaşları terörü de cesaretlendirmez. Tam tersi, bence terör ilk kez gerçek anlamda korkmalı bu gözyaşlarından. Çünkü ilk defa bir komutan evladını kaybetmiş gibi hissediyor. İlk defa askerimin canı benim için çok önemli, diyor.

Necip Fazıl'ın Reis Bey adlı eserinin bir yerinde, Reis Bey'in, "Ağlayabilseydiniz anlardınız." sözü çok manidardır. Her şehit cenazesinde ciğeri yanan annelerin, babaların, kız kardeşlerin ya da evlatların hemen yanı başında soğuk görüntülü komutanları gördüğümde, hep Reis Bey'in o sözü aklıma gelir; 'Ağlayabilseydiniz anlardınız'... Sizin de o baba gibi, o evlat gibi, o kardeş gibi canınız acısaydı üç aylık askerleri dağ başlarında teröristlerin önüne koymazdınız. 30 yıldır gencecik fidanları hep aynı tuzaklara göndermez, göstere göstere baskınlar yedirmezdiniz. El çocuğunun acısını siyasetin üzerine baskı yapma aracı olarak kullanmazdınız.

Kendi evlatlarınız güven içinde yaşadığı için törenlere hep başkasının acısına katlanmak için katıldınız. Şehit olan çocukları bir mühimmat veya teçhizat kaybı gibi soğuk karşıladınız. Dolayısıyla cenaze törenlerini bir protokol görevi gören komutanlardansa ağlayabilen bir komutan meselenin çözümünde çok daha kararlı olacaktır.

30 yıllık terörle mücadelede şehit olanların büyük bir bölümü, asker için siyasi idareyi baskı altına alma yolu olarak görüldü. Ölen askerler rakamdan ibaretti ve kamuoyu oluşturacak sayılar demekti. Komuta ettiği karakol baskın yerken düğünde eğlenen, kritik evrelerde askerini PKK'ya yem olarak gönderen komutanları çok gördük. Kendilerinin döşediği mayınlar yüzünden askerlerimizin şehit olması karşısında 'olur böyle şeyler dert etme' diye birbirini teselli eden omzu çok yıldızlı generallerin ses kayıtları internetlere düştü. On binlerce şehit yakını yıllardır gündüzlerini ve gecelerini kaybettiği evladının acısıyla yaşarken yüksek rütbeli komutanların herhangi birisi bu yüzden bir gecesini uykusuz geçirmiş midir diye sorup durduk.

İlk defa şehidin acısını anlayan bir Genelkurmay Başkanı gördü Türkiye. İlk defa ölen bir askerin acısını yüreğinde duyan, vatan uğruna toprağa düşen asker sebebiyle canı acıyan bir komutan gördü... İlk defa evladını kaybetmiş bir baba gibi, şehit olan askerinin arkasından ağlayan bir komutan, ilk defa bu askerin canı benim için çok kıymetli diyen bir Genelkurmay Başkanı...

Bu, Türkiye'nin terörle mücadele için bambaşka bir evreye girdiğinin göstergesidir. Bundan sonra kimse çocukları yem olarak dağ başlarında tutamayacak demektir. Askerlerimiz şehit olduklarında artık insanların kafasında endişeler oluşmayacak. Herkes onları, 'vatan için savaşırken şehit oldular' diye anlatacak. Bundan böyle kimse can üzerinden siyaseti dizayn etme girişiminde bulunamayacak.

Bir damla gözyaşı deyip geçmeyin. Bu bize çok şeyin değiştiğini ve daha da değişeceğini gösteriyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Sırran tenevveret

Mehmet Kamış 2012.06.27

Gösterişten, dağdağadan, şatafattan uzak durmanın, gıpta damarlarını tahrik etmemenin adıdır, sırran tenevveret.

Kelime olarak 'gösterişsizce aydınlanma, nurlanma, reklam yapmadan çalışma' anlamına geliyor. Bilge insanlar bu ifadeyi, 'yapılacak iyilikleri ihlaslı bir şekilde, şova kaçmadan, sessizce yapmak' manasında da kullanmışlar. Söz konusu davranış biçiminde, işin yapılması esastır, reklamı değil. Her şey sonuç almaya göre programlanır ve bunun dışında başka bir hedef gözetilmez.

Kelime eski olabilir ama tam da bize reçete olsun diye söylenmiş sanki. Yaşadığımız çağın, benliklerini, enaniyetlerini, asabiyetlerini tahrik etmeden, gıpta damarlarını ayaklandırmadan yapılacakları yapmayı anlatıyor.

Özellikle dış politikada ve özellikle de tarih boyunca kritik bir konumda bulunmuş Ortadoğu coğrafyasında sırran tenevveret düsturunca hareket etmenin Türkiye açısından çok önemli olduğu kanaatindeyim. Biz hem bu coğrafyada hem de dünya coğrafyasında tarihi müktesebatı olan bir ülkeyiz. Bizim Kıta Avrupa'sıyla, Balkanlar'la, Arap dünyasıyla, İran'la, Kafkaslar'la, Rusya'yla her daim çok derin ilişkilerimiz olmuş. Yüzlerce yıl bu bölgedeki bütün etnik ve dini toplulukları bir çatı altında tutmuş, onlara yöneticilik yapmış dolayısıyla iyi ve kötü hatıraları birlikte yaşamışız. Bizim Doğu'yla, Balkanlar ve Avrupa'yla yüzlerce yıllık hikâyemiz var. O bakımdan dış ülkelerle özellikle de yakın komşularla ilişkileri kurgularken bu tarihi müktesebatı hiçbir zaman göz ardı edemeyiz. Biz etsek de onlar etmiyorlar.

Dünyada iki tarz politika gözlemlemek mümkün! Birincisi güce dayalı politikadır. Daha çok Amerika'nın yöntem olarak benimsediği bu tarzda, bir problemi güç kullanarak, savaşarak çözme yoluna gidilir. Irak'ta, Afganistan'da, Bosna'da olduğu gibi fiilen müdahale edilir, kan dökülür, ölünür ya da öldürülür. O bölgelerde Amerikan uçaklarını, askerlerini ve silahlarını her zaman görmemiz mümkündür. İnce siyasetten çok, güç kullanılarak yapılan bu politika yüzündendir ki, dünyada Amerikan karşıtlığı sosyolojik bir gerçekliktir.

Bir de İngiliz tarzı dış politika var. Her şeyi yaparlar, her türlü oyunu oynarlar, sonucu istedikleri gibi çıkartırlar, istedikleri düzeni kurarlar ama onları hiç ortada göremezsiniz. Dünyada da Amerikan düşmanlığı gibi bir İngiliz düşmanlığından söz edilmez. Oysa dünyanın en belli başlı coğrafyalarının haritalarını İngilizler çizmişlerdir. Osmanlı'dan sonraki Ortadoğu ve Hint dünyasının haritası İngiliz yapımıdır. Dünyanın bütün tartışmalı haritalarında İngilizlerin imzası vardır. Ancak ABD aleyhine yapılan gösteriler gibi İngilizler aleyhine de gösteriler düzenlendiğini göremezsiniz. Siyasi literatürde 'İngiliz aleyhtarlığı' diye bir başlık neredeyse yoktur.

Şüphesiz biz Amerika gibi güçlü bir ülke değiliz. Ekonomimiz ve siyasetimiz hâlâ çok hassas dengeler üzerinde yürüyor.

Ortadoğu'da, Balkanlar'da atacağımız her adım, izleyeceğimiz her etkin politika uluslararası rahatsızlıklara sebep olabiliyor. Bu politikalar, sadece yerelde değil dünyanın başka bölgelerinde de Türkiye'nin karşısına problem olarak çıkarılabiliyor. Ancak söz konusu bölgelerde bizim hem çok yakın komşuluklarımız hem de tarihi akrabalıklarımız var. Dolayısıyla oralarda yaşananlara bigane kalma lüksümüz zaten yok.

Eskiden olduğu gibi dünyaya kapalı, Habur ve Kapıkule arasında sıkışmış, sadece Ermeni ve Kıbrıs meseleleriyle boğuşan bir ülke olmaya tabii ki devam edemeyiz. Öyle bir ülke olarak kalmak ne denli yanlışsa, Amerika ya da Çin kadar güçlü bir ülke olmadığımız için bütün politikaları göstere göstere uygulamak, yerel asabiyetleri tahrik etmek de o denli yanlış bir davranış olacaktır.

Çözüm yolu ise açık. Dış politikada, sırran tenevveret düsturunu uygulamak her zaman yarar getirir. Çok etkin ve ilgili politikalar yürütürken bile görünmemek, gürültü çıkartmamak esas düstur olmalıdır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Bir hayalimiz vardı

Mehmet Kamış 2012.07.04

Aydınlatılmamış ve yüzleşilmemiş hiçbir sosyal yara kapanmaz. Bir yıl da geçse beş yıl da geçse yüz yıl da geçse bu yara sizi örselemeye devam eder.

Sadece örselemekle de kalmaz, her geçen gün büyüyen bir kar topu olarak çığa dönüşmeye müsait hale gelir. Gücün adaletin önüne geçtiği, kuvvetlinin güçsüzü ezdiği dönemlerle hesaplaşma aslında hiçbir zaman bitmez. Bu durum nesilden nesile devam edip durur.

Elli yıl geçmiş olmasına rağmen 27 Mayıs darbesi ve sonrasındaki idamların acısı geçti mi? 30 küsur yıl oldu ama 12 Eylül'ün açtığı yaralar kapandı mı? Adaletin pençesi, 90 yaşını geçmiş bir adamın ensesinde, yaptıklarının hesabını ahirete bırakmadan bu dünyada da soruyor. Kendisini kurucu irade olarak görmesine rağmen Kenan Evren'in adaletin hesap soran elinden kurtulması mümkün olmadı. 12 Eylül'le kamu vicdanını rahatlatacak şekilde hesaplaşılmadığı müddetçe de bu yara hepimizin içini kanatmaya devam edecek. Aynı şekilde Adnan Menderes'in idamıyla devlet tam olarak yüzleşmedikçe, darbe ortamları tam olarak ortadan kaldırılmadıkça o yara hep kanayacak.

Madımak olayının üzerinden de 19 yıl geçti ama yaşananlar bütün yönleriyle aydınlatılmadığı için, olayı tezgahlayanların kim olduğu kamu vicdanını rahatlatacak şekilde ortaya dökülmediği için bu konu sürekli olarak insanların içini acıtmaya devam ediyor. Aslolan adalettir, adaletin tecelli etmesidir. Adaleti tecelli ettirmediğiniz müddetçe, ötelemek, geçiştirmek ya da görmezden gelmek, sizin bu konulardan kurtulduğunuz anlamına gelmez. Tedavi edilmemiş bir yara sizi eninde sonunda bulur. Acı tecrübeler göstermiştir ki, defterler asla kapanmıyor, devir mutlaka değişiyor, devir değişince de birileri o defterleri bir bir açıyor.

Türkiye yıllarca yaralarını ötekileştirdi. Görmezden gelip kapatmayı tercih etti. Ama gün geldi Dersim'de işlenen cinayetler 80 yıl sonra bile olsa gün yüzüne çıkartılıp ifşa edildi. Bu cinayeti işleyenlerden belki bu dünyada hesap sorulmadı ama buna sebep olanların manevi mirasları bir hayli diyet ödedi. Gün gelecek İstiklal Mahkemeleri'nin kapanmamış yaraları da patlak verecek ve hakikatin ortaya çıkmasını kimsecikler engelleyemeyecek.

Tarih ispatlamıştır ki, suçlar ötelenebiliyor, geçiştirilebiliyor ama asla örtbas edilemiyor. Daha da önemlisi, yaşananlar yüzünden halkın yüreği kanamaya devam ediyor ve bunun önüne geçilemiyor.

Türkiye'yi, devlet suçlarının örtbas edildiği bir ülke olmaktan çıkarmadığımız müddetçe, arkamızdan kimseler iyi konuşmayacak. Bizden sonra birileri, örtbas ettiğimiz bütün suçları sündüre sündüre ortaya çıkaracak. Bugün olmazsa yarın tarihi mirasımızı çiğneyecekler. Suçlunun korunduğu bir ülkede devlet kılıklı cinayetlerin,

provokasyonların ya da çetelerin olmasını önlemek mümkün müdür? Bu ülkede kim işliyorsa işlesin kriminali cezalandırmadıktan sonra hakikatin yarası kanamaya devam edecektir.

Bütün bunların olduğu bir ülkede bizim bir hayalimiz vardı. Yepyeni bir anayasa ve yepyeni bir ülke kurgulanacak, bu ülkede suç işleyen herkes cezasını görecekti. Hukuk herkese ve hepimize hesap sorabilir olacaktı. Devletin içine sinmiş ve bu millete ait ne varsa onunla kavgalı olan çeteler birer birer temizlenecekti. Her şeye rağmen umutsuz değiliz...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eski şehirler, yeni kentler

Mehmet Kamış 2012.07.07

Bir zamanlar porselen üretimiyle ünlenmiş güzel bir ortaçağ şehriydi Dresden. 1945 yılına kadar geçmişten getirdiklerini koruyarak kimliğini devam ettirdi. Ancak 1945'te Almanların teslim olmasından sonra İngiliz ve Amerikan savaş uçaklarının bıraktığı bombalarla Dresden yerle bir oldu.

Niye yapıldığı konusu bugün bile tartışılan bu saldırıdan sonra çıkan yangınlarda on binlerce kişi öldü. Şehirde geçmişten kalan eserlerin neredeyse tamamı yok edildi. Savaş sonrası da Demirperde'nin ardında kalan Dresden, Sovyet anlayışına uygun olarak sanayileşmenin ve toplu konutların istilasına uğradı.

Bugün Dresden, 2. Dünya Savaşı'nda yerle bir olan, yok olan kimliğini yeniden kazanmaya çalışıyor. Kentin tarihî binaları ve tarihî mekânları, aslına uygun olarak yeniden inşa ediliyor. Yani yepyeni ama tarihî bir şehir kuruluyor. Taptaze mermerler, yeni kesilmiş taşlar ortaçağın binalarını, şehirlerini yeniden ortaya çıkartıyor. Binaya bakıyorsunuz tuğlası ne bir eksik, ne bir fazla. Bire bir aynısını yapıyorlar. Sadece tarihî büyük binaları değil, insanların oturduğu evleri bile eskisiyle aynı hale getiriyorlar.

Ne zaman Avrupa şehirlerini görsem, bize bu modernciliğin nereden geldiğini merak ederim. Her şeyi yıkıp yeni ve daha modern şeyler yapmayı, onu yaparken de kentlerimizi berbat etmeyi kimden öğrendik acaba? Bu anlayışı Avrupa'dan almış olamayız çünkü onlar bunun tam tersini yapıyor.

Biz şehirlerimizi imarları değiştirilecek, yeni imar alanları oluşturulacak ve bunlardan da yepyeni rantlar elde edilecek yerler olarak görüyoruz. Dere yatakları, ormanlar, yeşil alanlar, tarihî mekânlar velhasıl bir kentteki her yer, bina yapılacak arsalar demek bizim için.

Yüksekçe bir yerden baktığınızda tarihî Bursa'nın hemen önüne Çin Seddi'nin inşa edildiğini sanırsınız. Onlarca kat yükseklikteki TOKİ evleri eski şehri, şehrin siluetini bastırmış, önüne adeta bir set örmüştür. Yüzlerce yıldır tarihî değil tarihin ta kendisi olan bir kentin üstü yeni yapılmış birbirinin neredeyse tıpa tıp aynısı evlerle sıvanmış gibi görünüyor. Böyle bir seddi mesela Prag'ın, Budapeşte'nin ya da Siena'nın üzerine yapabilirler mi? Daha doğrusu kim buna cesaret edebilir? Cesaret gösterenlerin o şehri yönetmeye devam etmesine müsaade ederler mi?

Peki; bizde niye bunlar oluyor? Bursa gibi Osmanlı'ya başkentlik yapmış yüzlerce yıllık bir şehrin ensesine böylesine toplu konutların yapılmasına kim izin veriyor ve niçin kent ayağa kalkıp onlara izin verenlerden hesap sormuyor? Şehrin bütün kimliğini böylesine iğfal edenler tarihte kendinize nasıl yer bulabilirsiniz, tarihin yargılamasından nerelere kaçabilirsiniz?

Bizim şehirlerimizin kimliksiz, kişiliksiz, ruhsuz kalmasındaki en büyük etken, şüphesiz Cumhuriyet'i kuran kadroların, geçmişle ve bütün köklerimizle irtibatı tamamen kesmek gibi temel bir anlayışlarının olmasında yatar. Eskiye ait ne varsa ortadan kaldırmaya ve yepyeni bir ülke kurmaya kalkışan Milli Şeflik dönemi, hem yeni bir anlayış geliştiremedi hem de geçmişte olan ne varsa her şeyi ya yıktı ya da yıkılmaya terk etti. Peki ya bugün! Peki ya geçmişini, ecdadını sevdiğini, onun izinden gittiğini söyleyenlerin anlayışları neden onlardan farklı değil?

Samsun daki olay	akılmızı başımıza	getirmeyecek mi	

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Danimarka-bisiklet-siyaset

Mehmet Kamış 2012.07.14

Margrethe Vestager; Danimarka'nın ekonomi ve içişleri bakanı... Aynı zamanda geçtiğimiz eylül ayında gerçekleştirilen genel seçimlerde aldığı oy oranıyla bir anda ülkenin en büyük partilerinden biri haline gelen Radikal Parti'nin de genel başkanı. Yani Vestager; Danimarka'da yıldızı her geçen gün daha çok parlayan önemli bir siyasî aktör.

Geçtiğimiz günlerde Vestager, Danimarka'da yaşayan Türklerin kurduğu Dialog-Forum Derneği'nin 10. kuruluş yıldönümü törenine katılıyor. Programdan sonra Vestegar'e diyaloğa yaptığı katkılardan dolayı bir plaket ve çiçek veriliyor. Parti genel başkanı, içişleri ve ekonomi bakanı olmasına rağmen etrafında bir sürü koruma ordusu ve sekreterler bulunmadığı için plaketlerin taşınmasında sıkıntı yaşanıyor. Vestager'e oradaki bir görevli yardımcı oluyor. Elinde tuttuklarını alıp arabasına kadar götürmek için harekete geçen dernek görevlisi, bakanın bütün bunları bisikletinin sepetine koymasını rica etmesiyle şoke oluyor. Çünkü törene makam aracı olmadan bisikletle katılan Vestager, Türk siyasetindeki teamülleri bilen dernek görevlisini bir hayli şaşkına çeviriyor. Bu olaya tanıklık edip bana anlatan Danimarka muhabirimiz Emre Oğuz da şaşıranlar arasında.

Esasında Margrethe Vestager, Danimarka'da bisiklet kullanan tek bakan değil. Birçok uluslararası organizasyon tarafından dünyada bisiklet için en müsait ülke seçilen Danimarka'da politikacıların büyük çoğunluğu, büyük makam araçları yerine bisiklet kullanmayı tercih ediyor. Danimarka muhalefetinin lideri olan Lars Lökke Rasmussen de onlardan biri. Liberal Parti'nin başkanı olan Rasmussen, ulusal ve uluslararası birçok bisiklet yarışına katıldı. Bulduğu her fırsatta parlamentoya bisikletle gelen Rasmussen, geçtiğimiz yıllarda New York'ta düzenlenen iklim değişikliği zirvesi esnasında bisiklet kiralayıp ünlü Central Park'ta gezinti yaptığı için uzun süre haberlere konu olmuştu.

Danimarka deyip geçmeyin 5 milyon nüfusu var belki ama 313 milyar dolarlık gayri safi milli hasılası bulunuyor. 56 bin dolar kişi başı gelire sahip Danimarka ekonomisinin şu anda en yetkili ismi olan Vestager için bir programa bisikletle gitmek aslında son derece sıradan. Çünkü meclisteki çalışma odasına ve bakanlıktaki ofisine de çoğu zaman bisikletle geliyor. Hatta ekonomi bakanı olduktan sonra Danimarka Kraliçesi 2. Margrethe ile gerçekleştirdiği ilk toplantıya da bisikletle gitmiş.

Kim ne derse desin Vestager'de bulunan, Müslüman sıfatıdır. Bir Müslüman'da olması gereken sıfat... Gösterişten, debdebeden, şaşaadan uzak durup sadece kamunun verdiği görevi yerine getirmeye çalışmak, Müslümanca bir davranış değil midir? Daha doğrusu soruyu şöyle sormak lazım: Hangi siyaset tarzı Hz. Ömer'in tarzına benziyor. Bizim mi yoksa Vestager'in mi?

Evet Türkiye ile Danimarka aynı ülkeler değil. Türkiye daha komplike, daha büyük ve güvenlik problemlerine daha çok dikkat etmesi gereken bir ülke. Ancak bizim tarzımızı sadece güvenlikle açıklamak da mümkün değil. Biz debdebeden karşı konmaz bir zevk alırız. Böylece kendimizi önemli hissederiz. Hızlı hızlı hareket eden korumalar, telsiz ve siren sesleri, herkesin bizi beklemesi siyaseti yapmamızın sebebidir. Oysa siyaset bir kamu hizmetidir ve millet görev verir sonra da alır. Aslında her şey bu kadar basittir. Ya da basit olmalıdır.

Erdemli her hayat görüşünde, debdebe de, içinde yaşanılan dünya gibi, üstlenilen görevler gibi geçicidir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Saraybosna'da Ramazan

Mehmet Kamış 2012.07.21

Başçarşı, yüzyıllar öncesinde kalmış, gerçek olmayan bir masal şehri gibi... İnsan, yaşadığı çağı bildiği için burasının film çekmek amacıyla kurgulanmış bir plato olduğunu düşünüyor. "Avrupa'nın göbeğinde camilerin, mescitlerin, çeşmelerin, şadırvanların bulunduğu, beş vakit ezanın okunduğu böyle bir şehir gerçek olamaz." diyorsunuz kendi kendinize.

Eski zamandan kalmış bakırcılar, sobacılar, zenaatkârlar size 'burada misafir olmadığınızı' söylüyor adeta.

Sizi rüyanızdan acı bir çığlıkla uyandıran, ruhunuza çivi gibi saplanan şey ise sokak başlarındaki levhalar oluyor. 1992-1995 yılları arasında katliama uğramış bir milleti yeniden hatırlamanızı sağlıyor, hatta 'nasıl unutursun' diye size sitem ediyor o levhalar. Emina Karamustafgic, Nedzad Abdija, İsmet Asceric, Mediha Ömerovic ve daha binlercesi... Arka mahallelere gidince yaşları da yazıyor bu isimlerin. Safiya Muran daha 21 yaşındayken şehit olmuş, Adnan Balicevac da 21 yaşındaymış. Cemal Meta 20, Samir Sipahiç 19, Nermin Poturak 25 yaşında Sırp kurşunlarına hedef olurken küçük levhada isimleri kalmış. Vicdanlarda ince küçük bir yara açabilsinler diye... Kurşun yarası gibi küçük ama ruhu paramparça eden bir delik açılsın diye canlarını feda etmişler sanki...

Bu, Boşnakların tarihte maruz kaldığı ilk katliam değil tabiî ki! Hz. İsa'yı (as) Allah'ın kulu olarak kabul eden, Hz. Muhammed'i (sas) Müslüman olmadan da tanıyan Boşnakların ataları Begomiller, tarihin pek çok döneminde büyük katliamlara maruz kalmış. Katolik Kilisesi'nin ve bu mezhebe mensup kralların büyük zulmüne uğrayan Boşnaklar, kendilerini Hıristiyanlıktan çok Müslümanlığa daha yakın görmüş. Boşnakları bir Slav halkı gibi göstermek istemelerine rağmen onlar, tarih boyunca diğer Slav topluluklarından kendilerini ısrarla ayrı tutmuş.

Slav halkları Ortodokslaşma ya da Katolikleşme eğilimi gösterirken Boşnaklar, Begomil inancını sürdürmeye devam etmişler. Ta ki Fatih Sultan Mehmet komutasındaki Osmanlı orduları buraya gelene kadar.

Fatih Sultan Mehmet'in Bosna'yı almasından sonra bu bölgede oluşturduğu müsamaha iklimi ve halkın inançlarının İslamiyet'le büyük benzerlikler göstermesi Boşnakların kitleler halinde Müslüman olmasına neden oldu. Boşnaklar Müslüman olduktan sonra Osmanlı'nın devlet yönetiminde çok büyük hizmetlerde bulundu. Hatta devletin bu bölgedeki sınır korumasını da Boşnaklar yaptı. Osmanlı'ya da hiçbir zaman isyan etmediler.

1878 yılında zor günler geçiren Osmanlı, bu toprakları terk etmek zorunda kaldı. Ancak onlar ahitlerinden hiç dönmediler. Müslümanlığı bir kimlik olarak ısrarla ve kararlılıkla sürdürmeye devam ettiler. Hatta Osmanlı'nın burayı terk etmesinden sonra gelen Avusturyalılar Boşnaklara üç seçenek sunmuş. "Ya İslamiyet'i terk edip Hıristiyanlığa geçersiniz, ya buraları terk edip gidersiniz, ya da hepinizi katledeceğiz." demişler. Bu olayı bana anlatan Saraybosnalı Boşnak, yıllar sonra Avusturyalılara şu cevabı veriyor: "Hâlâ Müslüman'ız, hâlâ yurdumuzu terk etmedik ve hâlâ burada yaşıyoruz."

Tekrar rüya âlemine dönüyorum. Camiden gelen ezan sesini dinleyerek, Moroçi Han'da Boşnak ya da Türk kahvesi (ikisi de aynı) içiyorum. Birazdan teravih başlayacak. Böyle bir tablonun var olmasını canı pahasına sağlayan (Emir, Nedzad, Safiya, Eminalardan oluşan) Boşnakları, bu kahraman milleti saygıyla selamlıyorum.

Marriazari nepirnize mubarek oisun	•	

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Atabeyler dışarı, Sitti kadın içeri

Mehmet Kamış 2012.07.25

Pamazan hanimiza müharak olcun

Siirt'te yaşayan 79 yaşındaki Sitti Şen, bu satırların yazıldığı saatlerde cezaevinden tahliye olmanın sevincini yaşıyordu, Türkiye ise büyük bir ayıbın kıyısından dönmenin rahatlığını...

Kamuoyu onu, açlık grevine katıldığı ve örgüt propagandası yaptığı gerekçesiyle aldığı mahkûmiyeti çekmek için cezaevine konulması üzerine tanıdı. Silahlarla, bombalarla yakalanmış olanların serbest kaldığı bir dönemde Sitti Şen'in hapse atılması Türkiye'de işlerin eski düzen devam edip gittiğini ortaya koyuyor. Dün tahliye olması da bu gerçeği değiştirmiyor. 'Sitti Şen'in yaşadıkları gazete sayfalarına yansımasa sonuç böyle olur muydu?' sorusu, her türlü yasal açıklamaya rağmen kafaları kurcalamaya devam ediyor.

79 yaşındaki bir kadını cezaevine atarak devleti koruyanlar, devleti kurtarmak için (!) çete kuranlara karşı aynı kararlılığı göster(e)miyor maalesef.

Adaletin sadece güçsüze diş geçirdiği bir ülkenin huzura erme ihtimali hiç yoktur. Sitti Şen'in yaptığını doğru bulup bulmamanız önemli değil. O yaşta bir kadının şiddet içermeyen eylemine gösterdiğiniz refleks kaygı verici. Görülüyor ki, şiddet ve cebir taşımasa da düşünceye karşı devletin reaksiyonları 20 yıl, 30 yıl öncesi gibi çalışıyor. Arkasında 'tanırım iyi kadındır' diyen birileri olmadığı için de Siirtli Sitti Şen'in mahkûm edilmesi mümkün hale geliyor!

Türkiye'de bu gelişmeler olurken, İngiltere'de bambaşka bir süreç yaşanıyor. Dünyanın en büyük medya patronlarından birisi olan Murdoch, ismi telekulak skandalına karışınca şirketlerinin yönetiminden istifa etmek zorunda kaldı. Üstelik suçun oluşmasında bizzat kendisinin parmağı olmamasına, bir talimatı bulunmamasına rağmen!

Bu olay bizde olsaydı konu nasıl ele alınırdı? Bir kere suç asla konuşulmazdı. Sürekli olarak kimin bu suçu ortaya çıkardığı tartışılır, bir müddet sonra suçlu değil de suçu ortaya çıkaran savcılar ya da emniyet görevlileri tartışmanın odak noktası haline gelir, suçluyu bulduğu için sanık sandalyesine bunlar oturtulurdu.

Suçüstü yakalananlar, suçlarını ortaya çıkaranlara savaş açar, kendi gibi olanlardan da ciddi destek bulurdu. Dilin olmasa da lisan-ı halin söylediği şey 'Sen kimsin ki benim suçlarımı ortaya çıkartıyorsun?' olurdu.

Bizim Batı ile farkımız maalesef sadece ekonomik seviye farkından kaynaklanmıyor. Adalete bakış açımız bu farkı ortaya çıkarıyor. İngiltere'de Cameron da olsa, Murdoch da olsa, bir gazetenin yayın yönetmeni de olsa hukuka hesap veriyor. Hukukun alanına girmese, yani olay suç değil etik olarak tartışmalı olsa bile bunun gereğini yapıyorlar. Bizde ise işler bambaşka bir düzlemde tartışılıyor. Bütün milletin gözü önünde işlenen cinayetler, haksızlıklar, hukuksuzluklar 'kimin adamı' sorusuyla birlikte ele alınıyor. Emniyet müdürü, mafya lideriyle kameralara yakalanıyor, biz bu konunun üzerine gitmek yerine müdürün kimin adamı olduğunu konuşuyoruz.

Biz benim suçlum demeye devam ettikçe, devlet içindeki rutin dışı oluşumlara karşı kulağımızın üstüne yattıkça saygın bir ülke haline gelemeyeceğiz. Mülkümüz koruma altında olmayacak. Biz kendi adaletimizi 79 yaşındaki bir kadına uygulayacağız. Çünkü gücümüz ona yetiyor. Üstelik mayına basıp ölmüş bir evladın sahibi olan kadına... Atabeyler dışarı Sitti Kadın içeri... Biz bu filmi 1993 yılından itibaren tekrar tekrar seyrettik. Korkarım ki bu film çok kanlı ve içinde çok acılar ihtiva ediyor. Film bittiğinde adı konmamış bir darbenin gerçekleştiğini unutmamak lazım.

Şeriatın kesmediği her parmak acır. Bu kararlar canımızı acıtıyorsa anlıyoruz ki bunları adalet vermemiştir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Azınlık raporu

Mehmet Kamış 2012.07.28

Can çekişirken bile yıllardır baskı ile yönettikleri çoğunluğa olabildiğince zayiat verebilmenin hesabı içindeler. Suriye bize, 'iktidar için neler yapılabilir' sorusunun cevabı olarak çok somut örnekler sunuyor.

Can çekişirken bile yıllardır baskı ile yönettikleri çoğunluğa olabildiğince zayiat verebilmenin hesabı içindeler. Suriye bize, 'iktidar için neler yapılabilir' sorusunun cevabı olarak çok somut örnekler sunuyor. İktidarı tutabilmek amacıyla 1982 yılında Hama'ya yapıldığı gibi bütün bir şehir, çoluk çocuk, yaşlı kadın demeden katledilebilir! Bugünlerde gördüğümüz gibi uçaklarla şehir ve kasabalara bombalar yağdırılabilir! Kalabalıkların üzerine hedef gözetmeksizin ateş açılabilir, binlerce, on binlerce, yüz binlerce kişi öldürülebilir.

Türkiye söz konusu olduğunda, ses kayıtlarını, darbe planlarında yazılanları abartılı bulanların, 'hadi canım, olur mu öyle şey' diyenlerin hemen yanı başımızdaki Baas iktidarının toplu kıyımlarını izlerken ne düşündüklerini merak ediyorum?

Rahmetli Menderes'in dediği 'yani şu beni koruyan asker mi bana darbe yapacak' sözündeki öngörüsüzlük gibi, 'Bu yazılanları sizin aklınız alıyor mu? Mümkün mü bunların olabilmesi?' diye itiraz edenlere Suriye'yi bir kere daha izlemelerini öneririm. Ortadoğu'da azınlıkların, iktidarlarını sürdürebilmek amacıyla nasıl bir seri katile dönüşebileceklerinin en somut örneğidir Suriye...

En son alınan haberler, azınlık rejiminin Halep'e tank ve helikopterlerle büyük bir saldırı hazırlığı içinde olduğu yönündeydi. Tıpkı daha önce Hama'ya yaptıkları gibi bu kez de Halep şehrini yerle bir etmeye hazırlananlar, iktidarları sürsün diye gözlerini bile kırpmıyor. Taş üstünde taş bırakmamak için var güçleriyle saldırıyorlar.

Osmanlı tarih sahnesiyle birlikte Ortadoğu'dan da çekilince yeni haritayı çizenler, bu bölgeleri azınlıklar üzerinden yönetmeyi tercih etti. Azınlık yönetimi demek halkta tabanı olmayan, topluma yaslanmayan yönetimler demekti. Mesela Mısır'da devletin başında olanlar, belki adıyla sanıyla Mısır'da yaşayan çoğunluğa benzer isimler taşıyorlardı ancak iş tuttuğu, yaslandığı çevreler hiçbir zaman toplumun kendisi olmadı. Tunus'ta da öyle, Cezayir'de de öyleydi. Bu nedenle sürekli olarak rejim krizleriyle boğuştu o ülkeler. Kalkınma, gelişme, büyüme gibi gündemleri hiç olmadı. Hep 'iktidar, rejim, güç' gibi kelimeler için ölümüne bir kavgaya girdiler. Devleti yöneten kadroları da azınlıkların ellerine verdiler. Hem iktidarın nimetlerinden doyasıya yiyebilmek, hem itibar görebilmek için toplumu büyük baskı altında tuttular. Hem de iktidarlarını sürdürebilmek adına büyük güçlerle sıkı işbirliği içine girdiler. Türkiye de Ortadoğu'nun diğer ülkelerinden farklı olmadı.

Bunlar belki bilinen şeyler. Bizim konuşmamız gerekenler ise azınlıkların, çetelerin, devlet içindeki gözü dönmüş kliklerin iktidar için neler yapabilecekleridir. Suriye'de son aylarda yaşananlara da bu gözle bakmak gerekir. Esed, başkasının daha doğrusu 'öteki'nin hayatının ne denli ucuz bir şey olduğunu, bizim bir türlü görmeyen gözlerimizin önüne yeniden seriyor.

Ortadoğu'da azınlıkların iktidarı üzerine kurulmuş dengeler belki yerle bir olmak üzere. Ama bütün yaşananlardan ders almak, başka hayatların kararmaması için son derece önemli değil midir? Yüzlerce yıllık bir hesabın birkaç düğme iliklemekle bitmeyeceğini iyi düşünmek gerekir. Azınlıklar neler yapabilir, bunu anlamak adına Suriye örneğine ibret gözüyle bakmakta büyük fayda var. m.kamis@zaman.com.tr

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

İstanbul için bir çılgın proje teklifi

Mehmet Kamış 2012.08.01

Bana, bir çılgın proje söyle deseler, "İstanbul Suriçi'ni yüz elli sene önceki haliyle yeniden inşa edelim" derdim.

Tarih boyunca sadece Ortadoğu'nun, Balkanlar'ın, Kafkaslar'ın ve Avrupa'nın değil dünyanın en önemli kentlerinden birisi olmuş bu şehrin 150 yıl öncesini bugün aynıyla görmek kimi heyecanlandırmaz ki?

İstanbul, tarih kadar eski bir şehir ancak bu tarihselliği sadece binalarda görmek mümkün. Mesela Ayasofya, Sultanahmet, Süleymaniye gibi eserler dimdik ayakta ama sağı solu, önü arkası yeni binalarla dolu. Bir bütün olarak o tarihselliği görmek neredeyse imkânsız. Bilindiği gibi çok yakın dönemlerde bile Suriçi imara açılmış, Fatih, Kocamustafapaşa, Laleli gibi semtler yeni binalarla eski kimliğinden tamamen kopartılmıştı. Dünyanın hiçbir tarihi kenti böylesine bir muameleye maruz kalmamıştır.

Bir çılgın proje ile hiçbir imar oyunu, hiçbir rant getirisi hesap edilmeden, bütün bir Suriçi'nin 150 yıl önceki haline dönüştürüldüğünü, cumbalı evlerden oluşan mahallelerin yeniden hayata geçirildiğini, daracık sokaklardan geçilerek gidilen tekkelerin, medreselerin yeniden ortaya çıkarıldığını düşünsenize... Tramvaydan başka bir taşıtın olmadığı, trafik keşmekeşinin yaşanmadığı, sanatçıların, öğrencilerin ve bu tarihi yeniden görmek isteyenlerin doldurduğu bir İstanbul size de ilginç gelmiyor mu? Yıkılmış, ortadan kaldırılmış binaların tarihi gerçekler ışığında yeniden inşa edilmesi hiç de hayal değil. Önceki hafta yazmıştım; Almanya, İkinci Dünya Savaşı'nda yerle bir edilen ve tarihi kimliğini büyük ölçüde kaybeden Dresden kentini, savaş öncesine göre yeniden inşa ediyor. Biz neden yapmayalım?

Kentsel dönüşüme bir de bu açıdan bakmak durumundayız. Kentleri gecekondulardan, güvensiz binalardan kurtarırken bir de asıl kimliklerine dönüştürmeyi de düşünmeliyiz. Yani kentsel dönüşümü kentlerin kimlikleriyle beraber ele almak mecburiyetindeyiz.

Televizyonlarda ve gazetelerde yüksek sesle tartışılmıyor olsa da toplumun en önemli gündemlerinden biri; kentsel dönüşüm ve insanların yaşadıkları semtlerin akıbetinin ne olacağı konusudur. Kentsel dönüşümün, büyük deprem riskleri taşıyan bir ülke için çok hayati bir karar olduğu ortada! Daha sağlam, daha güvenli evlerde oturmak, altyapılarının, kanalizasyon şebekelerinin sağlıklı işlediği mekânlarda yaşamak herkesin hakkı. Dolayısıyla kentlerin gecekondulardan ve sağlıksız yaşama alanlarından kurtarılması için atılacak her adımın takdir edilmesi gereken bir çaba olduğu aşıkâr. Ancak burada göz ardı edilmemesi gereken en önemli husus; 'kentsel dönüşüm yapacağım' derken şehirlerin barınaklara dönüştürülmesi riskidir.

Acizane kanaatim, kentsel dönüşümün sadece müteahhitlere ve mühendislere bırakılacak bir şey olmadığı yönündedir. Müteahhitlerin, bu dönüşümü yaparken kentlerin birikimlerini, yaşanmışlıklarını, geçmişten getirdiklerini, dedelerin, babaların bıraktığı mirasları korumada yeterli özeni göstermeyeceği kaygısını taşıyorum. Korkarım ki böyle bir dönüşüm için yapılan binalar, insanların sadece barındığı mekânlar olmaktan öteye geçemeyecek.

Kentsel dönüşüm sırasında arsa payları, kat irtifakları, hak edişler düşünüldüğü kadar kentlerin kimlikleri üzerine de kafa yorulmalıdır. Bugün şehirlerimizin büyük bölümü kimliksiz ve hepsi birbirinin kötü birer kopyasından başka bir şey değil. Kentsel dönüşüm yapılırken bu kimliksizliğin zirveye çıkması ihtimali de oldukça yüksek.

Kentlere kimliklerini iade etmeye İstanbul Suriçi'nden başlayalım. Suriçi'ni 150 yıl öncesine göre yeniden kuralım. İnanıyorum ki dünyanın en çılgın projesi olacaktır.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Özkök Paşa'nın hatırlattıkları

Mehmet Kamış 2012.08.04

Eski Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök, bizi kendimizle bir kere daha yüzleştiriyor. Olayların yeniden hatırlanmasına sebep oluyor.

Hangi cenderelerden geçtiğimizi bize bir kere daha hatırlatıyor. Daha sekiz-dokuz sene önce bu ülkenin nasıl bir ülke olduğunu görmemize yardımcı oluyor. Özkök, olayların tam merkezindeki bir tanık olarak konuştukça, daha önce günlerce tartıştığımız Ayışığı, Yakamoz ve Balyoz darbe planlarının birer gerçek olduğunu yeniden müşahede ediyoruz. O dönemde ülkenin büyük bir badireden kurtulduğunu, Allah'ın Baas gibi bir rejimden bu milleti muhafaza ettiğini çok daha iyi anlıyoruz.

Daha önce de yazmaya çalışmıştım. Dünyanın birçok ülkesinde yaşanan büyük acıları gelecek nesiller hiç unutmasınlar diye o acıyı hatırlatacak bir şeyler bırakırlar. Mesela Japonya'da, büyük yıkımlara sebep olmuş depremlerden sonra depremle yıkılmış bazı binalar koruma altına alınmıştır. Sırf geçmişte yaşananlar unutulmasın diye, İkinci Dünya Savaşı'nda Yahudi ve diğer bazı azınlıkların katledildiği toplama kampları ortadan kaldırılmamıştır.

Ayrıca siyaseten büyük haksızlıklar yaşayan gruplar büyük mücadelelerden sonra elde ettikleri hakları koruyabilmek için büyük gayret göstermişler, ilk fırsatta kanunen kendilerini garantiye alacak düzenlemeleri gerçekleştirmişlerdir. Yapılanlar bunlarla da bitmez. Yaşanan en küçük gelişme bile insanların hafızalarını yeniden tazelemelerine sebep olur.

Bizde ise tablo tam tersidir. Biz hiçbir şeyi geride bırakmıyoruz. Yaşanmış hiçbir kötü hatıramızı hatırlamıyor, düşmanlarımızı ve dostlarımızı an be an değiştiriyoruz. Azıcık güneş açınca karakışları, fırtınaları unutuyor, korunaklarımızı çöpe atıyoruz.

Bizim, geçmişte yaşananları hemencecik unutan bu balık hafızamızla mutlaka yüzleşmemiz gerekiyor. 28 Şubat'ı yargılamak önemli tabii ki ama yeni 28 Şubat'ların olmayacağını kim garanti ediyor? Bugün ortaya çıkıyor ki, Yakamoz'dan, Ay Işığı'ndan, Balyoz'dan Hilmi Paşa'nın dahiyane yönetimi sayesinde kurtulmuşuz. Fakat her defasında bir Hilmi Paşa ortaya çıkar mı?

Artık tablo netleşmiştir. Türk demokrasi tarihine Hilmi Özkök Paşa'nın ismi kesinlikle altın harflerle yazılacak. Çoğu zaman tek başına, 28 Şubat'ın oluşturduğu atmosfer içinde etrafındaki bütün darbecileri akılla ve cesaretle püskürttüğü anlaşılan Paşa'ya hâkim soruyor: "Genç subaylar rahatsız manşetine neden bu kadar tepki gösterdiniz?" diye. Paşa'nın cevabı manidar: "Bu ifade 27 Mayıs'ta slogan olarak kullanılmıştı." diyor. Bu söz bile Hilmi Paşa'nın darbecilere karşı nasıl bir teyakkuz halinde olduğunu gösteriyor.

Biz bu ülkenin çoğunluğu olarak kendimizi kanunen garantiye almış değiliz. Üstelik de yaşadığımız bütün süreçleri sanki hiç yaşamamışız gibi davranıyoruz.

Bugün cesur yürek savcılar ve hâkimler sayesinde devlet içindeki rutin dışı yapılanmalar, darbe girişimleri yargılanıyor. Bunlar güzel gelişmeler. Ancak dünyanın ileri demokrasilerinde böylesine yargılamalar yıllar öncesinde yapıldı ve elinde silah tutanların demokrasilerde duracağı yerler kesin olarak belirlendi. Biz o yargılamaları yeni yapıyoruz ancak henüz yapısal reformlar, yapısal düzenlemeler hayata geçirilmiş değil.

Hilmi Paşa aklıselim ve cesaret ile hayatı pahasına yeni bir 28 Şubat'ın yaşanmasını engelledi. Bize düşen o yaşananları hiçbir zaman unutmayıp yapısal düzenlemeleri bir an önce gerçekleştirmektir.

Hesap zamanı

Mehmet Kamış 2012.08.11

Hürriyet Gazetesi'nin dünkü birinci sayfasında bir Kenan Evren haberi vardı. 96 yaşına gelmiş, yaşlanmış, gözleri çökmüş Kenan Evren, doktorlara sitem ediyor ve 'bırakın da öleyim' diyordu.

12 Eylül davasında yargılanan Evren bu sözleri; mahkemenin 'duruşmalara katılması hayati risk ortaya çıkartır mı?' sorusu üzerine üniversite hastanesinde kontrolden geçerken söylüyor. Ama asıl ibretlik olan fotoğrafın kendisi. Korku ve endişeyle bakan gözler... Güçten, takattan kesilmiş, merhamete muhtaç bir ihtiyar...

Bir imkân olsaydı Kenan Evren'e bu fotoğrafı 1981 yılında gösterselerdi, ne hissederdi acaba. Kendisini böyle yaşlanmış, gözleri çökmüş, iktidardan düşmüş, savcıların hesap sorduğu bir halde görseydi... O zaman vicdanıyla daha çok hareket eder miydi? İsterseniz fotoğrafı biraz daha gerilere götürelim. Yani şartların olgunlaştırıldığı yıllara mesela... 1978 yılında Kenan Evren kendini bu halde görseydi, 'hesap günü'nün olduğunu hatırlar mıydı?

O dönem, iktidarın cennet psikolojisi içindeyken, bu ikbal günlerinin bir daha asla geçmeyeceğini, kıyamete kadar iktidarı ve gücü sürdüreceğini düşünürken, iki dudak arasında bütün bir ülkeyi yönetmenin dayanılmaz keyfini yaşarken, gücünün karşısında herkes el pençe dururken bu fotoğrafı Evren'e gösterselerdi kendine gelir miydi acaba?

Zamanın o sabırlı, o kararlı ve asla değiştirilmez yolu, her insanı olduğu gibi bir dönem gücün ve kudretin sembolü olan Kenan Paşa'yı da yolun sonuna getirmiş. Oysa her şey ne kadar güzeldi. Bu koca ülkeyi tam üç yıl iki dudağı arasından çıkan sözcüklerle yönetmişti. Kimlerin asılacağına, kimlerin yükseleceğine, hangi işadamlarının büyütüleceğinden tutun da hangi takımın birinci ligde oynayacağına hatta kimin kulüp başkanı olacağına kadar her şeye ama her şeye Kenan Paşa karar veriyordu. Herkes onunla iyi geçinmek zorundaydı. Kanuna, daha doğrusu hukuka ne gerek vardı! Kanun dediğiniz şey, iki dudağın istediği şekle zamanı gelince uydurulurdu!

Netekim bu fotoğraf, bu korkulu gözler de neyin nesi! Ne ölmesi, ne hesabı!

Evren'in bu durumu insana Bediüzzaman'ın şu sözlerini hatırlatıyor: "Bir zaman Eskişehir Hapishanesi'nin penceresinde oturmuştum. Karşısında bulunan lise mektebinin büyük kızlarını onun avlusunda raks ederken gördüm... Birden elli sene sonraki vaziyetleri bana göründü. Onların gülmeleri elim ağlamalar suretini aldı. Ondan bu gelen hakikat inkişaf etti. Yani elli sene sonraki hallerini manevi ve hayali bir sinema ile gördüm ki; o gülen altmış kızdan ellisi, kabirde azap çekiyorlar, toprak olmuşlar. Ve on tanesi, yetmiş yaşında çirkinleşmiş, herkesin nazar-ı nefretini celbediyorlar. Ben de onlara ağladım.''

Keşke Kenan Evren'in de bir manevi sineması olsaydı ve bugünü görebilseydi. O zaman gücün elinde böylesine oyuncak olur muydu? Gücün ve iktidarın kendisini böylesine dağıtmasına müsaade eder miydi? Şartlar olgunlaşacak diye, genç-yaşlı binlerce insanımızın telef olmasına zemin hazırlar mıydı?

Kenan Evren'i yolun sonuna getiren zaman bize de çalışıyor. Her şey geçecek ve her şey bir gün bitecek. Hiçbir şey bizi vicdanımızdan ayrı düşürmesin, hesap zamanı öyle korkulu bakışlarla baktırmasın.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Aslı Çakır'ın zor sınavı

Mehmet Kamış 2012.08.15

Naim Süleymanoğlu 1988 Seul Olimpiyatları'nda altın madalyayı kaldırdığında dünyada ve Türkiye'de yer yerinden oynamış herkes 'Cep Herkülü'nü konuşur olmuştu. Öyle ya, Türkiye ilk defa olimpiyatlarda güreş haricinde bir dalda altın madalya almış, Süleymanoğlu Doğu Bloku bir ülkeden getirildiği için de bütün dünyanın ilgisini üzerine toplamıştı.

Politikacı, devlet adamı, gazeteci, yazar kim varsa 'Cep Herkülü'nün etrafında yerini almıştı. Onun yetişmesinde, gelişmesinde, bu hale gelmesinde hiçbir katkıları olmamıştı ama ortada popüler bir başarı varsa bütün popüler insanlar da orada olacaktı.

Süleymanoğlu ise ilgi ve servet içinde bir rüya âlemine girdi. Öyle ya Bulgaristan'da bunları bulmak ne mümkündü! Ancak bu rüyadan uyanması çok da uzun sürmedi. Uyandığında ona verilen büyük paralar ile sağlığı bitmişti. Hastaneye zor yetiştirildi. Ciğerleri tükenmiş, sağlığı son derece tehlikeli bir noktaya gelmişti. Popüler bir şampiyonken yanında olan hiç kimse hastalandığında yanında yoktu. Sonuç olarak, dünyanın gelmiş geçmiş en önemli sporcularından biri olan Naim'i yemiş bitirmiş posasını da kenara atmıştık.

Süreyya Ayhan da, 2001 yılında dünya atletizm yarışmalarında finale kaldığında bir anda herkesin ilgisini üzerine çekmişti. Hele 2002 yılında Avrupa şampiyonu olduğunda bütün kamuoyu Süreyya Ayhan'ı konuşur olmuştu. Düne kadar kimsenin tanımadığı bu kızcağız bir anda neye uğradığını şaşırmıştı. Çankırı'nın Korgun ilçesinde son derece mütevazı bir ailede doğan Ayhan'ın gösterdiği başarılar medyada destanlaştırılmaya başlamış, genç atlet yere göğe sığdırılamaz bir efsaneye dönüştürülmüştü. Her yerde Süreyya Ayhan'dan bahsediliyordu. Çok iyi bir atletti hatta 2002 yılında Avrupa'da yılın en başarılı kadın atleti seçilmişti. Türkiye ondan çok daha büyük başarılar bekliyordu. Ülkenin 2004 Atina Olimpiyatları'ndaki en büyük madalya ümidiydi.

Ancak Süreyya Ayhan hızlı bir koşucu olduğu kadar özel hayatında da hızlı dönüşümlerden geçiyordu. Süreyya bundan sonra hep tartışmalarla gündeme geldi. Çocuk yaşlardayken hocalığını yapmaya başlayan Yücel Kop eşinden ayrılıp kendisiyle evlendi. 2004 Atina Oyunları'na az bir süre kala önce Almanya'da yaptığı antrenmanlarda sakatlandığını ve oyunlara katılamayacağını açıkladı. Bir süre sonra Ayhan'ın oyunlar öncesi doping testi yapan yetkilileri engellediği rapor edildi. Test sonuçlarında temiz çıkmasına rağmen, işini yapmaya çalışan görevliyi engellediği gerekçesiyle Ayhan'a ceza verildi. 2008 Olimpiyatları için hazırlıklarını ABD'de sürdüren Süreyya Ayhan'a yapılan doping kontrolü numunelerinde de iki yasaklı madde tespit edildi. Süreyya Ayhan, hayatını büyük başarılara imza atarak geçirecekken polemiklerle, tartışmalarla uğraşıp yeteneklerini heba etti. Bu şöhret ve ilgiyi kaldıramadı.

Naim Süleymanoğlu ve Süreyya Ayhan birer örnek. Ancak maalesef Türkiye'de bu örneklerden o kadar çok var ki... Bizim ülkemizde başarılı olduktan sonra dengelerini korumuş, kendini kaybetmemiş, başarıyı taşıyabilmiş insan bulmak neredeyse mümkün değil. Bu nedenle bizim başarmaktan çok başarıyı taşıyabilmek üzerine yoğunlaşmamız gerekiyor. Başarının süreklilik arz etmesi ve bizi savurup yok etmemesi için hem sporcularımıza hem de kendimize başarıyı taşımanın yollarını öğretmeliyiz.

Maalesef biz küçük başarılardan büyük destanlar çıkarmayı ve bu destanlardan kurduğumuz rüya âleminde yaşamayı seviyoruz. Başarıyı, 'kuru övünmelerimize alet edelim' diye istiyoruz. Sporcunun ne hale geldiği, filmin sonunda ne olduğu, bu başarının devam edip etmemesi hiçbirimizin umurunda değil.

Aslı Çakır Alptekin, olimpiyat şampiyonu oldu. Eğer daha önceki sporcularımızın başına gelenin kendisinin de başına gelmesini istemiyorsa bütün yaşananlardan ders almalı ve asıl önemli olanın bu başarıları taşımak olduğunu fark etmeli. Medyanın, popüler insanların ve şöhretin kendisini yok etmesine asla müsaade etmemeli.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Eski bayramları müteahhitlerden geri isteyin

Mehmet Kamış 2012.08.18

Yeni bir bayrama kavuşurken yine herkesin dilinde, 'nerede o eski bayramlar' cümleleri dolaşıp duracak. Herkes geçip giden bayramları, çocukluklarının bayramlarını arayıp, kehkeşanlara kaçmış eski günleri anacak. Sahi eski bayramların nesini arıyoruz? Hiç kendimize soruyor muyuz; nedir eskilerde olup da bugün olmayan şey?

Öylesine hızlı değişiyoruz, değiştiriyoruz, yeniliyoruz, tıraşlıyoruz, katlediyoruz ve ucubeleştiriyoruz ki, dönüp eskileri yeniden ister hale geliyoruz. Dolayısıyla en eski bayramları da elimizden alan yine müteahhitler oluyor.

Daha da önemlisi sürekli göçüyoruz ve hepimizin başı dönüyor. Şöyle bir çocukluğumuzu hatırlayalım. Hangi birimiz doğduğumuz, en azından büyüdüğümüz sokakta yaşıyoruz. Diyelim ki biz yaşıyoruz, hangi komşumuz, hangi arkadaşımız bizimle birlikte o sokakta yaşamaya devam ediyor. Onlar göçüyor, başka yerlere taşınıyor, yerine başkaları geliyor.

Biz bayramlarımızı mı özlüyoruz yoksa arkadaşlarımızı mı, sokağımızı mı, cumbalı evlerimizi mi? Kaçımız çocukluk arkadaşlarıyla görüşmeye devam ediyor. Daha doğrusu kaçımız çocuklukta yaşadığımız insanlarla aynı yerlerde büyüyoruz. Sürekli göçerek, yer değiştirerek, değişerek ve başkalaştırarak yaşıyoruz hayatı.

Bayram niye güzel olur? Size sürekli şeker veren, sizi sevdiğini gözleriyle söyleyen Hatice teyze var olduğu için güzeldir bayramlar. Avlusunda yetiştirdiği erikleri yememiz için cebimize dolduran Halit dayının olmadığı bir şehirde bayramın tabii ki tadı olmaz. Belki de sizin için bayram demek dutların yenebilir hale gelme zamanıdır.

Biz aslında mahallemizi özlüyoruz. Tadı damağımızda kalan insan yüzlü mahallemizi! Sokağımızı, bahçelerimizi, ak sakallı dedemizi... Bahar kokusunu sakladığımız bahçelerimizin şuurlandırma adı altında yok edilmesinin kederidir yüreğimizde olan. Sabahın serinliğini, baharın gelişini, güzün hüznünü hissedemeyişimizin öfkesidir,

'nerede o eski bayramlar' cümlesinde sakladığımız... Mayısın geliş müjdesi olan leylak kokusunu yok ettiklerinden bu yana daha bir öfkeli söylüyorsunuzdur 'nerede o eski bayramlar' cümlesini... Çünkü o ilk yazda gelmişti size çocukluk bayramınız. Eğer onların yok edilmesine müsaade etmeseydik bugün 'nerede o eski bayramlar' diye hiç konuşmayacaktık.

Yıllardır üzerine kafa yorulmadan, kentin süre gelen kültürü üzerine hiç düşünülmeden müteahhitlerin ve mühendislerin elinde bir yap boz tahtasına dönmüş şehirlerimiz, her geçen gün insani yüzünü kaybediyor. Belediyelerimizin en çok ilgilendiği konu; yeni gelişme alanları, imarda yapılacak değişiklikler, bağlık ve bahçelik yerlerin imara açılması, şehrin tam merkezinde kalmış o eski püskü(!) yapıların nasıl modern çok katlı iş merkezlerine dönüştürülecek olmasından başka bir şey değil.

Biz bayramlarımızdan önce mahallemizi kaybettik. Mahallemizi kaybedince her şeyimiz gitti elimizden. İnsanı tutan oruçlar o mahallelerde tutulur, sonra da o mahallelerde iftar edilirdi. İftar sonrası bütün sokak yaz Ramazanlarının tadını çıkarırdı. Oruç tutup bayramı hak etmişler, o herkesin birbirini tanıdığı mahallelerde bayramlaşırdı. Hep bildik ve tanıdık mekanlarda, hep bildik ve tanıdık insanlar birbirlerine bayramı yaşatırlardı.

Şimdi binlerce kişi, sonradan yapılma sitelerde, ortak yaşama mekanlarında, ortak bir değer üretmeden, üretemeden yapayalnız yaşayıp gidiyor. Buralarda bayramın olmamasından daha doğal ne olabilir ki?

Bana 'nerede o eski bayramlar' diye her sorana 'müteahhitlerle belediye başkanları aldı' diyorum. Lütfen onlardan geri isteyin..

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Uludere'den yükselen mesaj

Mehmet Kamış 2012.08.22

O bölgeye ne diyorsanız deyin, ister Roboski, ister Gülyazı, isterse Ortasu... Daha 36 gencin acısı yüreklerde dipdiri dururken; acılar anaların, babaların, kız kardeşlerin, halaların yüreklerinde taptaze varlığını sürdürürken, Kürt faşistleri bu olaya mal bulmuş mağribi gibi saldırırken, olaya sebep olanlar sanki hiçbir şey olmamış gibi bütün aymazlığıyla kulaklarının üzerine yatarken, acı orada bütün can yakıcılığıyla var olmaya devam ederken bir kaza yaşanıyor.

9 Mehmetçik'i ve bir sivili taşıyan minibüs uçuruma yuvarlanıyor. Ortalık can pazarı.

Askerlerin imdadına önce köylüler yetişiyor. Hani evlatları geçtiğimiz yıl bir 'yanlışlık sonucu' uçakların bombardımanıyla öldürülmüş ve canları yana yana kavrulmuş köylüler... Koşup gelenler arasında Emine Ürek diye bir kadın da var. 20 yaşında bir fidanın yaralı olarak yerde yattığını görünce yardım ediyor. Yaralı asker 'ana beni kurtar' diyor. Emine Ürek askerin başını dizine koyuyor ve 'ben senin de ananım' deyip kucaklıyor. Bir başka olay Güneydoğu'daki bir ilçede yaşanıyor. 12 yaşındaki üç çocuğun birileri tarafından terör örgütünün dağ kadrosuna teslim edilmesi ilçede gerginliğe sebep oluyor. Halk çocuklarını geri almak için çok uğraşıyor. Başaramayınca ilçede kavga çıkıyor. Benim dikkatimi çeken şey, dağa çıkan çocuğun ailesinin BDP'li olmasına rağmen evlatları konusunda duydukları kaygı ve bu kaygı yüzünden verdikleri tepkidir.

Bu tepki bile PKK'nın, Kürtler üzerindeki askeri vesayetini tek başına ispatlayacak bir olaydır. Gönül rızası değil, silahın dayatmasıyla Kürtlerin tercihlerinin üzerine tasallut kurulduğunu gösteren bir hadisedir bu...

Bu iki olayın bize anlattığı çok şey var. Öncelikli olarak üzerine Kürt urbası çekmiş ama gerçekte ne olduğunu kimsenin bilmediği eli silahlı bir şebekenin varlığını gösteriyor yaşananlar... Kürtlerin ve Türklerin hayatını tehdit altında tutan bu şebekenin bir tarafında da, Türk urbası çekmiş olanlar yer alıyor. Onlar da aslında farklı değil, Kürtleri tehdit edenlerle aynı şebekenin adamları.

Silahı doğrultan şebeke, Kürt çocuklarını kaçırıyor, sonra kaçırdıkları çocukları askerlerle çatıştırıyor ve ölmelerini sağlıyor. Bu sayede kavganın kan davasına dönüşeceğini hesaplıyor. Aynı şebeke aynı oyunu Türkler içinde de oynuyor. Milliyetçilik, ulusalcılık kisvesi altında Kürt düşmanlığını körüklüyor ki, ayrışma, kopuş daha kolay olsun.

Ancak dün Roboskililer bütün bunlara 'canınız cehenneme' dedi. Kürt kartı üzerinden siyasi rant devşirme derdinde olan herkese, Kürt çocuklarının ve Türk askerlerinin canı üzerinden siyasi hesap devşirenlerin tamamına 'hepiniz kanda boğulacaksınız' cevabını verdi. Her iki tarafı tasallut altına almış şebekeye 'Evlatlarımızı katletseniz de, aramıza kin tohumlarını ekemeyeceksiniz, bizim düşmanımız Türkler değil sizsiniz.' dedi. '36 fidanımızı, şarampole yuvarlanan askerler ya da ülkenin herhangi bir yerinde yaşayan Türkler değil siz katlettiniz.' dedi.

Yaşanan her hadise çirkin bir şebekenin varlığını deşifre ediyor. Bu olaylar, iki akraba milleti birbirine asla düşüremeyeceklerini bize ispatlıyor. Dün bunu Roboski'de bir kere daha gördük.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Breivik bize ne anlatıyor?

Mehmet Kamış 2012.08.25

1209 yılında, şövalyeler ve piyadelerden oluşan 30 bin kişilik bir Haçlı ordusu, kasırga gibi Kuzey Avrupa'dan şimdiki Güney Fransa olarak bilinen Pirene dağlarının eteklerine indi. Geçtikleri bölgelerde ekinleri yok edip, kasaba ve şehirleri yağmaladılar. Bütün ahali kılıçtan geçirildi. Bu bölgelerin en büyük özelliği Kathar inancına sahip insanların yaşıyor olmasıydı.

Katharlar, 13. yüzyılda özellikle Güney Avrupa'da etkili olmuş bir Hıristiyan mezhebiydi. Temeli Hıristiyanlık olan bu inançtakiler, Kilise'nin birçok dogmasına karşı çıkmaktaydılar. Hıristiyan'dılar ancak dinleri bir Katolik inancından çok farklıydı. Gerçek Hıristiyanlığı temsil ettiklerine ve kaynağa yeniden döndüklerine inanıyorlardı. Hz. İsa'yı bir peygamber olarak kabul etmelerine karşılık onun Allah'ın oğlu olamayacağını söylüyorlardı. Puta, heykele ve haça tapınmayı da reddediyorlardı. İnançları, Kilise tarafından komik ve sapkınlık olarak nitelendirildi. Bu nedenle Engizisyon ateşi ilk onlar için yakıldı. Kilise'ye göre hepsi yakılmalıydı, içlerinden kim yanmazsa o günahsızdı. Krallar ve Kilise, kendileri açısından tehdit gördükleri için yüz binlercesini bu şekilde yakarak öldürdüler.

Sadece Beziers şehrinde 15 bin kadın, erkek ve çocuk ayırt edilmeksizin katledildi. Bu şehirde Katolik inancına sahip kişiler olmasına rağmen hepsi öldürüldü. Papalığın temsilcisine, şehirde Katoliklerin olduğu hatırlatıldı ama 'Tanrı'nın günahsız olanları ayırt edeceği' cevabı verildi. Bunun üzerine hepsi diri diri yakıldı. Sonra Perpignan, Narbonne, Carcassonne, Toulouse şehirlerine girilip bütün Kathar inancındakiler öldürüldü.

30 bin askerle saldırı yapılan bölge kültürel ve ekonomik olarak yukarı Fransa'ya hiç benzemiyordu. Bu bölgede Yunanca, İbranice ve Arapça ders olarak okutuluyor ve Endülüslerle birlikte hareket ediliyordu. Kuzeydeki asiller bile isimlerini yazamazken buradakiler edebiyat ve sanatta bir hayli ileriye gitmişlerdi.

Bugün Avrupa ülkelerine baktığınızda homojen bir ırk ve inanç yapısını görmeniz mümkündür. Fransa'da, İspanya'da, Belçika'da, Almanya'da, İtalya gibi ülkelerde yerli bir Müslüman azınlık bulmak imkansızdır. Ya da kendine has farklı inançlara sahip insan toplulukları neredeyse yoktur.

Müslümanların yönetimindeki bölgelere baktığınızda ise küçük küçük de olsa farklı dini ve etnik yapıları her yerde görebilirsiniz. Son yüzyıla kadar Osmanlı hakimiyetinde kalmış bölgelerin hiçbirinde homojenlik yoktur. Bosna-Hersek'te Boşnakların yanında Hırvatlar ve Sırpları, Makedonya'da Arnavutları, Torbeşleri, Makedonları, Pomakları ve Türkleri görmek mümkündür.

Balkanlar, yüzyıllar boyunca Fransızların ya da Almanların elinde kalsaydı, bu kadar farklı etnik ve kültürel yapılar orada varlıklarını sürdürebilirler miydi? Fransızlar, İspanyollar ya da İtalyanlar kendi coğrafyalarındaki bütün 'ötekileri' fiilen ortadan kaldırarak ya da zorla asimile ederek kendilerince milli bir birliği(!) sağlamışlardı. Ancak Müslümanların böyle bir uygulamaya gitmeleri dinen yasak olduğu için onların hakim oldukları bölgelerde ırklar ve inançlar yüzlerce sene var olmaya devam etti. O nedenledir ki, Müslüman dünyada farklılık, Avrupa ülkelerinde homojenlik hakimdir.

Breivik, 13. yüzyılda farklı olanları ortadan kaldıran zihniyetten hiçbir farkı bulunmayan çağdaş bir şövalyedir. Ötekinden ödü kopan bir bilinçaltı hortlamasıdır. Norveç'te kendisi gibi olmayan 77 kişiyi bilerek ve taammüden öldüren bir katile 'ne yapalım kanunlar böyle' diyerek 21 yıl hapis cezası vermeleri, bu eylemin tolere edilebilir bir şey olduğunu düşündüklerini de gösteriyor.

Bugünün en büyük tehlikesi; ötekinin ortadan kaldırılması gereken bir şey olduğu anlayışıdır. Kürtleri tehlike olduğu için asimile ederek, yok etmeye niyetlenen darbeci anlayış gibi, Kürtler arasındaki farklılıkları yok etmeye niyetlenen bir PKK belası, öteki için büyük bir tehdit olmaya devam ediyor.

Aradan 800 sene geçmiş olmasına rağmen Avrupa ve bunun türevi anlayışlar, farklı olanı tehdit görmekten vazgeçmiyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

AK Parti'yi hizaya getirme aracı olarak PKK

PKK terörü açısından üç tarihin çok büyük önemi var. Birincisi 12 Eylül askeri darbesinin olduğu 1980 yılı, ikincisi Özal ve Eşref Bitlis'in öldüğü, 33 erin şehit edildiği 1993 yılı, üçüncüsü ise PKK'nın yeniden silahlı mücadele kararı aldığı 2004 yılı.

Bu üç tarih de devlet içinde öbeklenmiş bir şebekenin tertipleriyle ortaya çıkmış tarihlerdir. 12 Eylül darbesinden sonra Güneydoğu'da uygulanan olağan dışı baskı ve işkenceler, Kürtçe konuşma yasağının getirilmesi terörün taban bulması için özellikle tertiplenmiş gibiydi. Bütün o bölgede en makul insanlara bile dağa çıkmaktan başka yolumuz yok dedirten bu uygulamaların niye yapıldığına bugün bile cevap bulmak mümkün değil.

1984 yılında Eruh baskınına kadar gidecek olan PKK'nın palazlanma sürecini ve her geçen gün artan terör olaylarını kökünden bitirmek için Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ve Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis'in girişimleri, ikisinin de şaibeli bir şekilde ölmesinden sonra akamete uğratılmıştı. Ardından silahsız ve tedbirsiz bir şekilde bölgeye gönderilen 33 erin şehit edilmesi sonrasında başlayan süreç, PKK terörünün bölgede kalıcı olarak var olmasını sağlamıştı.

Yine Öcalan'ın yakalanması ve yargılanmasından sonra zayıflayan silahlı mücadele, 2004 yılında yeniden ivme kazanmıştı. Bu tarihte Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök'tür ve askeriye içinde cuntalaşmaya müsaade etmemektedir. Yani AK Parti hükümetinden askeri yöntemlerle kurtulma ihtimali çok zayıftır bu tarihlerde. Tam bu süreçte PKK, silahlı mücadeleye yeniden başlama kararı alır. Öcalan daha sonra, 2004 tarihinde devlet içinden birilerinin kendisine gelip 'Eğer silahlı mücadele yapmazsanız devlet sizi ciddiye almaz. Devletin ciddiye alması için silahlı mücadeleye yeniden başlamanız gerekir' diye akıl verdiğini açıklayacaktır. Nitekim 2004 yılından sonra da PKK terörü, AK Parti hükümetini yola getirme aracı olarak her zaman değerlendirilmiştir. Detaylara girsek burada sütunlar yetmez ancak özellikle 2007 Cumhurbaşkanlığı seçimi ile 12 Eylül referandum süreçlerinde PKK'nın nasıl iş gördüğünü çok iyi hatırlıyoruz.

Bugün PKK'nın sosyolojik bir tabanı olmadığını söylemek çok zor! Ancak bugüne kadarki bütün eylemlerinin Türkiye'deki derin devletin işine yaradığı da ayan beyan ortada. Son süreçte Şia-Nusayri eksenine girip ülkeyi terörize etmesi hiç şaşırtıcı değil. Çünkü o eksenin Türkiye'deki diğer müttefikleri kamuoyunda Kemalist, ulusalcı bilinen isimler. PKK ile çok önceden beri, el altından iş tutan çevreler yani.

Bu açılardan baktığımızda PKK, 'Kürt' değil bir 'terör' meselesidir. Ancak Türkiye'de bir Kürt sorunu vardır. Hatta PKK'nın ortaya çıkmasının sosyolojik açıklamasıdır Kürt sorunu. Ancak bugün Kürt meselesi ile PKK terörü birbirinden çok farklı ve alakasız iki yerdedirler. Hatta terörün tehdit ettiği kesimlerin başında Kürtler gelmektedir. Bu ülke, Kürt meselesini mutlaka çözmeli, çözerken de muhatabı kesinlikle terör örgütleri olmamalıdır.

Türkiye'nin temel problemleri, devletin bir hayat tarzı ve bir inanç dayatmasından kaynaklanmaktadır. Vatandaşlarına neye inanacağını dayatan, ne giyeceğini söyleyen, hangi etnik kimlikte olacağını belirleyen, kısacası her şeyi bilen ve her şeye karışan bir devlet modelimiz var. İşin kötüsü devletin yeni yöneticileri de, geçmişten gelen bu arzudan vazgeçme niyetinde görünmüyor, maalesef inanç belirlemeye devam etmek istiyorlar.

Devlet kimlik belirlemekten vazgeçmedikçe, sivil toplumu yani bu ülkenin asıllarını kendisine rakip olarak görmeye devam ettikçe, Kürt meselesi dahil hiçbir meselemizi çözemeyeceğiz. Devletin kimlik, inanç, köken dayatması yapmadığı, kişisel özgürlüklerin kesinlikle garantiye alındığı yeni bir yapılanmaya gitmediğimiz sürece, terör bitse de problemler bitmeyecektir.

Biz devletten kişisel özgürlüğümüzü istiyoruz.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Kılıçdaroğlu, Esed'i niye destekliyor?

Mehmet Kamış 2012.09.01

CHP ve ulusalcı kanadın, Esed iktidarını bu kadar desteklemesinin, cansiparane savunmasının, bununla ilgili Türkiye'yi uluslararası arenada zor durumda bırakacak şekilde açıklamalarda bulunmasının sebebi ne olabilir?

Bugüne kadar Türkiye'nin dış politik konuları karşısında neredeyse umursamaz bir tavır takınan CHP'ye ne oldu da Esed yararına böylesine şahin bir politika izler hale geldi?

Nusayrilerin Suriye'de iktidarı ele geçirmesi ve ülkeyi demir yumrukla yönetmesi, oradaki rejimi bazı çevreler nezdinde rol model haline getirmişti. Baas rejiminin Suriye'de yönetime gelmesiyle birlikte Nusayriler, askeri komite içinde de örgütlü bir şekilde hareket etmiş, daha sonra Hafız Esed'in askeri bir darbe ile yönetime el koymasına kadar giden süreç yaşanmıştı. Nusayriler askeriye ve devlet bürokrasisinde sistemli olarak örgütlendiler. Sünnilerin kendi içlerindeki bölünmeler iktidarı kaybetmelerine neden olurken, bu durum Nusayri kökenli Baaslı subaylara iktidar yolunda büyük bir fırsat sundu.

Sünni subaylar orduya tek kişi olarak girerken Nusayriler bir mezhebin üyeleri olarak gelip büyük bir dayanışma içinde diğerlerini bertaraf ettiler. Kısa zamanda ordu içinde en güçlü grup olmuşlardı. Nusayriler 8 Mart 1963 darbesinde çok etkin bir rol oynadılar ve ardından kurulan Baas rejiminde de kilit pozisyonlar elde ettiler. 1963 ve 1966 yılları arasında ordu ve Baas iktidarı içinde azınlıklar ve Sünnileri karşı karşıya getiren mezhebi kavgalar yaşandı. Ordunun subay ihtiyacının büyük kısmı Nusayriler içinden karşılandı. Alevi, Dürzi ve İsmaililer ülkenin politik açıdan en hassas mevkilerini tutarken Sünniler başkentten uzaklara gönderildi. Nusayriler diğer Nusayrileri getirdikçe Sünniler büyük oranda tasfiye edildi. İdeolojik Baas partisi, mezhebi bir birliğe dönüştü. 1970 yılında da Hafız Esed iktidarındaki Nusayriler, Baas partisi aracılığıyla ülkedeki bütün yönetimi ele geçirdi.

Demografik olarak Türkiye'ye çok benzeyen Suriye'de iktidarın el değiştirmesi sürecinin aynısını bizim ülkemiz için de hayal edenler olmadı değil. Kemalizm ve ulusalcılık kisvesi altında AK Parti hükümetini gerekçe ederek, asker içinde darbe yapmaya çalışanların büyük bir bölümü bu tarz bir örgütlenmenin peşindeydi.

Ancak bu tür örgütlenmelere karşı asker içinden de büyük reaksiyonlar oldu. 28 Şubat sürecinde bile askerler arasında yükselen bir ses vardı. 'Evet Türkiye bir şeriat devleti olmayacak ancak Suriye de olmayacak.' deniyordu. O dönemde Hasan Celal Güzel'in ve daha sonra rahmetli Muhsin Yazıcıoğlu'nun konuyla ilgili açıklamalarını ve bu tür örgütlenmeleri deşifre etmelerini hatırdan çıkarmamak gerekir.

Suriye'yi azınlığın iktidar olması ve çoğunluğu demir yumrukla yönetmesi bakımından model bir ülke olarak görmek mümkündür. Ergenekon ve Balyoz iddianamelerini okursanız ve cuntacıları da tek tek incelerseniz, Suriye'de yapılanların aynısının uzun bir süreç doğrultusunda Türkiye'de de yapılmak istendiğini görebilirsiniz.

Bu tür yapılanmaların Türkiye'de ne denli ilerleme kaydettiklerini Suriye politikalarına verilen tepkilerde görmek mümkün. Ancak anlaşılmayan şey CHP'nin ve lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun bunlarla birlikte böylesine agresif muhalefet yapıyor olmasıdır.

Daha birkaç hafta önce din adamlarını ve yazarları toplayan CHP liderinin 'muhafazakar kesimle aralarındaki buzu eriteceklerini ve bu yönde politikalar üreteceklerini' söylemesine rağmen rol model ülkeyle gönül ilişkilerini aynı tazelikte koruyor olması bir hayli ilginç. Bir kişinin herhangi ülkeye gönül bağının olması gayet normal tabii ki! Ancak Suriye normal bir ülke değil ve bizim içimizde Suriye gibi bir ülke olmayı hayal eden çeteciler var. Kılıçdaroğlu bu tarz siyasete devam ederse korkarım ki CHP her geçen gün bir mezhep partisi haline gelecek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Şarktaki azınlık meselesi

Mehmet Kamış 2012.09.05

Bugün Doğu'da henüz tam olarak çözülememiş bir azınlık meselesi vardır.

Çoğunluğa tahakküm kuran, yıllardır onları baskı altında yaşatan azınlıklar, iktidarı başkasıyla paylaşma konusunda da çok gönülsüz davranıyor. Kim ne derse desin 'Arap Baharı' denen sürecin sonuçta bu coğrafyaları iyi bir yere götüreceği ortada. Bu süreç, toplumun kendi taleplerini daha çok dillendirebildiği demokrasinin yerleşmesinde çok etkili olacağını bize gösteriyor. İslam dünyası bugüne kadar demokrasiye yaban durmuş olsa da Hz. Peygamber'in (a.s.m) 'Siz nasılsanız başınıza öyle yöneticiler gelir' sözünün en iyi gerçekleştiği sistemlerden birisi olduğu muhakkak.

Demokrasi; öncelikle Arap dünyasında, çoğunluğun nerede duracağını gösterecek. Arap Baharı diye isimlendirilen bu sürecin asıl Ortadoğu'daki azınlıkların nerede duracağını belirlemesini ümit ediyoruz. Çünkü Doğu'da ciddi bir azınlıklar meselesi var olmaya devam ediyor.

Belki çok genelleyici bir ifade olacak ama Batı, azınlık meselelerini ya mutlak surette asimile ederek ya da temelli ortadan kaldırarak kendince çözme yoluna gitmişti. Yahudiler gibi asimile olmayanları ya yüzlerce yıl dört duvar içine aldıkları mahallelerde iskan etmeye zorladılar ya da kıyımdan geçirdiler. Müslümanlara da büyük kıyımlar yaptılar, geri kalanları da göçe mecbur ettiler. Kendisi gibi düşünmeyen farklı mezhep veya düşünceleri Katharlarda olduğu gibi yakarak yok ettiler. Yaşadıkları bölgeleri olabildiğince homojenize edip inanç ve ırk bütünlüğü sağlayıp azınlık meselesini temelden çözümleme(!) yoluna gittiler.

Şark'ta ise tarih böyle akmadı. Burada tek tipleştirme, aynılaştırma yolu benimsenmedi. Şark'taki yönetimler kendisine başkaldırmayan hiçbir etnik ya da dini topluluğa cebir uygulamadı, kendine benzemeye zorlamadı. Osmanlı'nın yıkıldığı dönemde Ortadoğu'nun, Kafkas ve Balkanlar'ın yüzlerce yıl önceki bütün etnik yapısı varlığını sürdürüyordu. Ticarette, eğitimde, inançta özgürce davranabiliyorlardı. Osmanlı yıkılana kadar da azınlıklar en azından var olabilme hakkına sahip oldular.

Ancak o dönemin zenginliği bu döneme azınlık sorunu olarak yansımış durumda. Suriye'de yüzde 10'luk bir azınlık, ülkenin bütün yönetiminde tek söz sahibi durumunda! Yakın bir tarihe kadar Türkiye'de de devletin çok

kritik yerlerine hep belli çevrelerden insanların getirilmesi, askeriye ve yargı gibi yerlerde insanların hafiyelerce takip ettirilmesi bu azınlık yönetiminin bir tezahürüydü.

İslâm dünyasında demokrasinin yayılmasının, çoğunluğun haklarını koruyacağı ortada. Azınlıkların hakları da tıpkı geçmişte olduğu gibi garanti altına alınacaktır. Bugün geldiğimiz yerde çağdaş demokrasiler çoğunluk kadar azınlığın da haklarını gözetiyor. Onların haklarının güvencede olması, çoğunluk baskısı altında ezilmemesi, çağdaş yönetimlerin en önemli görevleri arasındadır. Ancak Şark'ta henüz çoğunluk kendi haklarına kavuşamadığı için azınlıkların hakları konuşulamıyor. Suriye'de olduğu gibi büyük çoğunluk, azınlıklardan kendi hakkını tam olarak alabilmiş değil. Suriye'deki azınlığın savaş yolunu seçmeyip uygar bir şekilde müzakere edip bundan sonra kendi haklarını güvence altına alma yoluna gitmeleri gerekirdi.

Başta Türkiye olmak üzere bütün İslam dünyasında yeni bir toplumsal mutabakata ihtiyaç var. Bütün demokrasilerde olduğu gibi çoğunluğun büyük söze sahip olduğu, azınlığın da bütün haklarının korunduğu, ancak herkesin yerini ve haddini bildiği yeni bir toplumsal sözleşmeye.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Gücün adalete yenildiği gün

Mehmet Kamış 2012.09.22

Balyoz davasının bir numaralı sanığı Çetin Doğan, mahkemeye son söz olarak söylediği, "Vereceğiniz karar hakkınızda hayırlı olsun." cümlesinin içinde saklı olan tehdidin bir benzerini dava başladığı zaman ortaya atmıştı.

Mahkemeye götürülürken "Bu balyoz birilerinin başına inecek, o zaman görecekler." demişti. Bavul bavul belgelere rağmen, 'vatana şu kadar hizmet ettik' türü hamaset edebiyatıyla davayı siyasi gösterme çabalarını kamuoyu bugüne kadar hayretle izledi. Dönemin Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök ile dönemin Kara Kuvvetleri Komutanı Aytaç Yalman'ın 'seminerin dışına çıktılar' ve 'emrim dışında toplanıyorlardı' şeklindeki ifadeleri de sanıkları bu hamasetten vazgeçiremedi.

Hayatındaki her şeyi güç üzerine dizayn etmiş bu insanların mahkemeye söyledikleri son sözlerde hâlâ yargılanmanın şokunu yaşadıklarını görmek mümkün. Çetin Doğan, mahkeme heyetine, "Daha önce size bu haksız ve hukuksuz davayı inatla sürdürmekte cüret ve cesareti nereden alıyorsunuz?" diye sormuştum, derken aslında bu psikolojiyi ele veriyor.

Cüret ve cesaret! Gerçekten kriminal bir olayı yargılayan bir mahkeme cüret ve cesareti nereden alırdı ki? Gücün verdiği cesaretle işlenen suçları, güç ile örtbas edileceği düşünülen işleri bir gün gelip hukukun pençesi altına almak kimin haddineydi? Kim 12 Eylül darbesini sorgulayabilir, kim 28 Şubat'ı kritiğe tutabilirdi ki? İki dudağı arasında yüz binlerce askeri hareket ettirebilme kudreti olan generallerin yaptıklarının hesabı bir gün gelir sorulabilir miydi?

Biliyorduk ki, güç ile hukukun kadimden gelen bir kavgası vardı ve tarihte gücün hakim olduğu zamanlarda çoğunlukla zulüm, hukukun hakim olduğu zamanlarda da adaleti görmüştü insanlık... Bu ülke de, on yıllarca

güç ile yönetilmiş, tartışılamayan, yargılanamayan, sorgulanamayan yüksek bürokrasinin istekleri doğrultusunda hareket etmişti. Yargılamalarda, hep suç değil suçu işleyenlerin kimlikleri tartışma konusu olmuştu.

Balyoz davası kararlarının bir başlangıç olmasını ümit ediyoruz. Bu karar, hukukun dışına çıkanlara bir gün gelip hesap sorulacağını göstermesi bakımından bir milat olmalıdır. Suçu, hele de bilerek ve kasten yapılan suçu, kim işliyorsa işlesin yargılama cesareti gösteren bir ülkenin önünde kim durabilir?

On yıl önce apoletlerin verdiği güçle devlet imkânlarını kullanarak, milletin seçtiği hükümeti devirmeye yönelik hareket edenler bir gün gelip yargılanır. Adaletin demir pençesi, 'ülke olağanüstü şartlara hazırlansın' diye kargaşa çıkaranların, adam öldürenlerin, bombalama yapanların yakasına yapışır ve adaletle yüz yüze getirir.

Balyoz davasından sonra hiç kimse hukukun kendisine vermediği güçleri, yetkileri kullanmayacak, gücüne güvenerek hiçbir hukuk dışı eylemin içinde olmayacak. Herkes bir gün gerçeklerin ortaya çıkabileceğini ve adaletin demir pençesinin yakasına yapışabileceğini düşünecek. Kimsenin yaptığı kasti faul yanına kâr kalmayacak.

Umut ediyorum ki Balyoz kararları yeni bir ülkeye uyanmamızı sağlar. Biz artık şahısları değil, suçu konuşuruz. Suça karışanların ağa babalarını değil de suçu konuşmaya başlarsak kimse hesaba çekilmeyeceğini düşünüp darbeye teşebbüs edemez, devlet içinde çeteleşme yoluna gidemez, sporda şike yapamaz... Eğer bunları yapanlar olursa da kimin yakını, kimin tanıdığı, hangi mesleğin mensubu olduğuna bakılmaksızın adalet onların yakasına yapışır.

Bugün gücün adalete yenildiği gündür. Bundan sonra herkes suç olan davranışlar içinde bulunurken, daha çok düşünecek.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Güneydoğu'da en kritik evre

Mehmet Kamış 2012.09.26

PKK'nın son dönemde terör eylemlerini olabildiğince artırmasının nedeni nedir? Örgütün, ahlaki ve insani duyguları dikkate almadan, hiçbir kural tanımadan yapabileceği her türlü eylemi yapmasının, verebileceği en ağır tahribatı vermek için uğraşmasının sebebi ne olabilir? Ya asker bunların hakikaten canını acıtıyor ve ilk kez yok olma ile karşı karşıya kaldılar ya da Hüseyin Aygün'ün Akşam gazetesine söylediği gibi devletin onları muhatap alması onlarda şımarıklığa yol açtı.

PKK, terörü zıvanadan çıkarmış olabilir, bölgeyi yaşanmaz hale getirmiş de olabilir. Ancak böyle olması onun muhatap alınırlığını değil, alınmazlığını artırmalı. Bu tarz işlerle örgütün muhatap alınır hale gelmesi, silaha olan ihtiyaçlarını ve ona karşı sempatiyi en üst düzeye çıkartmaktan başka bir işe yaramaz. Hiçbir örgüt kendisinin devlet tarafından muhatap alınmasını sağlayan silahtan uzaklaşmaya rıza göstermez.

Beşir Atalay'ın PKK ile Oslo tarzı müzakerelere devam edilebileceğini söylemesi, masaya güçlü oturmak isteyen PKK'nın daha da azgınlaşmasına sebep olmuş olabilir mi? PKK'yı Kürtlerin meşru temsilcisi gibi görmek Kürt ulusalcılarında özgüven patlamasına sebep olmaz mı? Kürtler adına PKK'yı muhatap almak, PKK baskısı altında bulunan ve onun siyasi uzantısı sayılan BDP'ye bütün tehditlere rağmen oy vermemiş olan Kürtlerin durumunu zora sokmaz mı? vs...

PKK ile Kürtlerin hakları üzerine değil, sadece eldeki silahların ne yapılacağı ve silah bıraktıktan sonra dağdaki militanların akıbetlerinin ne olacağı üzerine müzakereler yapmak gerekir. Bundan ötesi, Türkiye'nin kurtulmaya çalıştığı silahın vesayeti meselesini Kürtlerin üzerinde yeniden tesis etmekten başka hiçbir anlam taşımaz.

PKK, terörü becerebildiği kadar artırırken, bütün ülkeyi kan gölüne çevirmeye çalışırken devlet iki stratejik hata yapıyor. Birincisi PKK'yı Kürtlerin temsilcisiymiş gibi muhatap alıyor ve Kürt gençlerin üniversiteli olmasına sebep olan ve Türkiye ile gönül bağlantısını tesis eden dershanelerle anlamsız bir kavgaya tutuşuyor. İkincisi, imkân ve şartlar müsait olmasına rağmen yapısal reformlar yapma yoluna gitmiyor.

Bu ülkedeki temel problemlerin müsebbibi olan eski devlet yapısı neredeyse her şeyiyle varlığını sürdürüyor. Seçimlerden önce hükümetin de en önemli vaadi olan yeni anayasa konusunda neredeyse hiçbir çaba gösterilmiyor. Bu anayasayla birlikte devlette hem biçimsel hem de anlayış olarak birçok meseleyi düzeltmek imkânı varken bu konuda çok isteksiz bir görüntü çiziliyor.

Bugüne kadar devlet, her şeye kendisi karar veren, vatandaşlarına hayat anlayışı dayatan ve uymayanlarla da ölesiye kavgaya giren bir anlayış içindeydi. Güvenlik güçleri belki ilk defa terörle sahici bir şekilde mücadele ediyor. Bu teröre sebep olan yapısal problemlerin ortadan kaldırılması konusunda ise devletin biraz daha aceleci ve reformist olması gerekir. Ancak devlet, bu reformların en temeli olan bireysel özgürlüklerin artırılması, devletin özel hayatlardan çekilmesi, insanlara hayat tarzı dayatmaması yaklaşımını bir türlü benimsemek istemiyor. Türkiye, Güneydoğu meselesinde tarihin en kritik evresine girdi. Allah muhafaza, bu kritik evrede yapılacak kritik hatalar bir daha geri dönülmeyecek sonuçlar verebilir.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Celladına aşık olmak

Mehmet Kamış bilinmeyen-tarih

Bu ülkede Alevileri anlamak hiç de kolay değil. Sistemin en büyük mağdurlarından biri olan bu kesimin statükoyu korumak için neden bu kadar canla başla didindiğini anlamak gerçekten çok zor.

Mesela CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun referandum sürecinde söylediklerine baktığınızda, 'savunduğu şeylerin ne olduğunu tam olarak biliyor mu?' diye sorası geliyor insanın. Ya da gerçekten inanarak mı savunuyor, emin olamıyorsunuz.

Dersim'li Kılıçdaroğlu, cansiperane bir şekilde bu statükonun devam etmesi için uğraşıyor. Bu nedenle de referandumda 'hayır' denmesini istiyor. Ancak bunu söylerken, müesses nizamın en büyük mağduru olan Dersimli ailesini olayın neresine koyuyor anlamak mümkün değil.

Dersim olayları; devletin Alevilere nasıl baktığını gösteren, Alevilerin yeni devletle yüzleştiği çok önemli bir hadisedir. Bu, aslında yeni dönemde bütün farklılıkların yok edileceğini, Alevilerin de bundan fazlasıyla nasibini alacağını gösteren büyük bir işaret fişeğidir. Yeni devletin farklı olan hiçbir şeye tahammülü yoktur. Koca bir imparatorluk bakiyesinde her şey tek tip olacaktır. Herkes aynı giyecek, aynı şeye inanacak ve herkes aynı kökten gelmiş olacak! Tanımlamaları artık devlet yapacak ve herkesin kendisine uygun görülen tanımlamaya mutlak surette itaat etmesi gerekecektir. Devletin bu yeni anlayışında dine zaten yer yoktur, Aleviliğin olması da düşünülemez. Yani devlete göre böyle bir topluluk bu ülkede yaşamamaktadır.

Aleviler sonraki yıllarda da müesses nizamın gadrinden kendisine düşen payı fazlasıyla alacaktır. 12 Eylül darbesinin şartları için gereken kaotik ortamı oluşturmak için de, Aleviler kontrgerillanın boy hedefinden hiç inmeyecektir.

Çorum, Maraş başta olmak üzere yurdun bir çok yerinde binlerce Alevi öldürüldü bu süreçte. O olaylara bugünün gözlüğüyle baktığımızda bütün faili meçhul cinayetleri işleyenlerin kontgerilla olduğunu anlamak hiç de zor değil. Nitekim 1993 gizli darbesini yaparken de Madımak'da onlarca Aleviyi diri diri yaktılar. Türkiye'yi karıştırmak isteyen derin güçler için, Alevi-Sünni çatışması her zaman 'elde bir' olarak görüldü. Aynı topraklarda yaşayan iki yerli unsur, provokatif eylemlerle çatışma ortamına sürüklenirken, ülke bir türlü sakinleşemedi.

Aleviler, korudukları ve uğrunda canhıraş mücadele ettikleri yapının aslında bir korku düzeni olduğunu ve bu ülkede yaşayan herkesi tehdit ettiğini ya fark etmiyor ya da fark etmek istemiyor. Zaman zaman yüksek yargıda ve yüksek bürokraside kendi düşüncelerine mensup olanlara güvenerek Suriye gibi bir ülke olabilmeyi hayal etmiyor değiller. Ama bunun hem Türkiye gerçeklerine hem dünya gerçeklerine ne kadar ters olduğunu göremiyorlar. Bu boş hayal ile hem Türkiye'yi hem de kendilerini oyalıyorlar.

Bazı Aleviler celladına aşık bir mahkum gibi. Şu andaki korku düzeninin dindarlar, Kürtler gibi Aleviler için de büyük bir tehdit unsuru olduğunu fark edecekleri gün, Türkiye ışığını bulacak. Büyük bir cesaretle özgürlüğü savunmak hepimizin işine yarayacak. Başta da Alevilerin...

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)

Referanduma giderken partiler

Mehmet Kamış bilinmeyen-tarih

Türkiye'yi o eski düzenden kısmen kurtaracak olan referanduma hızla yaklaşıyoruz. Son zamanların en trajikomik haberlerinden birisi şüphesiz PKK'nın yol keserek bölge halkından referandumda 'hayır' oyu kullanmalarını istemeleriydi.

Bugün gazetesinin haberine göre, Tunceli Ovacık'ta 10 kadar terörist 30 aracı durdurup "Referandumda hayır oyu kullanacaksınız yoksa canınızdan olursunuz." diyerek tehdit ediyor. PKK'nın ve BDP'nin 'hayır' oyu kullanılmasında bu kadar ısrarcı davranması, diğer bir hayırcı MHP'yi çok sıkıntıya sokuyor. Buna rağmen teröristleri de işin içine sokarak 'hayır' kampanyası yapmaktan kendilerini alamıyorlar.

CHP'nin referandumda statükonun devamı için takındığı yeni tavır bir hayli ilginç. Şu andaki durumdan halkın çok rahatsız olduğunu gören CHP, biraz taktik değiştirerek daha özgürlükçü bir dil kullanmayı tercih ediyor.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun önceki gün Hürriyet Gazetesi'ne yazdığı yazıda bunun işaretlerini görüyoruz. O mektuptan anladığım, 'özgürlük ve demokrasi' diyor ama statükonun devamı için 'hayır' oyu verilmesini istiyor.

Aslında yazdıklarında bir hayli çağdaş ve özgürlükçü ifadeler yok değil. Kılıçdaroğlu'nun iyi niyetli olduğunu düşünerek baktığınızda, bir CHP Genel Başkanı'nın kaleminden böyle özgürlükçü ifadelerin çıkması çok önemli. Kişisel hak ve özgürlüklerin gelişmesi ve demokrasinin iyi işlemesi için devlet gücünün kısıtlanması gerektiğini söylemesi, bir statüko partisi adına radikal sayılabilir. Hatta ordunun sivillerin denetiminde bulunmasının demokrasinin iyi işlemesi için önemli olduğunu dillendirmesi de kayda değer...

Ancak bu sözleri referandumda 'hayır' oyuna gerekçe sunarken söylemesi şüphe çekiyor. İnsanın aklına büyüklerin söylediği bir söz geliyor: "Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz." Kemal Kılıçdaroğlu'nun özgürlük, demokrasi gibi kavramları, devlet öncelikli bu yapının değişmesini engellemek için kullanması samimiyet problemini ortaya çıkartıyor.

Referandumda 'evet' denmesi için kolları sıvayan ve diyar diyar gezen Tayyip Erdoğan'ın konuşurken agresif bir dili tercih etmesi kamuoyunda ters etki yapabilir. YAŞ'ta gösterdiği tavırla halktan büyük destek alan Tayyip Bey'in bu süreçte kullandığı dilin, çok kritik bir önemi var. Tayyip Bey'in yerinde olsam referanduma giderken AK Parti'nin icraatlarından hiç bahsetmezdim. İcraatların anlatıldığı konuşmalar 'statükocu hayırcılar'ın ekmeğine yağ sürüyor. Böyle olunca 12 Eylül referandumu icraatların anlatıldığı bir genel seçim havasına otomatikman bürünüyor. Bu tür söylemler, neticede toplumun yararına olacak bir anayasa değişikliğini, birincilik yarışına girmiş partinin meselesi haline dönüştürüyor.

Tayyip Erdoğan'ın seçim meydanlarını organize edenler, buna çok dikkat ediyor. Bir parti toplantısından çok referandum mitingi havasını oluşturuyorlar. Erdoğan'ın da bunu yapması lazım. Referandum konuşmalarında olabildiğince yumuşak üslup kullanıp icraatlarından bahsetmemesinde, daha çok bu referandumun millete ne getireceğini anlatmasında fayda var.

Daha önce de yazmaya çalıştığım diğer bir önemli konu ise 'evet'ler için Tayyip Bey'in meydanlarda yalnız bırakılmaması... Numan Kurtulmuş, Yalçın Topçu, Süleyman Soylu gibi liderlerin de sahaya inmesi ve evet mitingleri düzenlemesi büyük önem taşıyor.

Kaynak: zaman.com.tr, web.archive.org (arşiv bağlantısı)